[illegible]

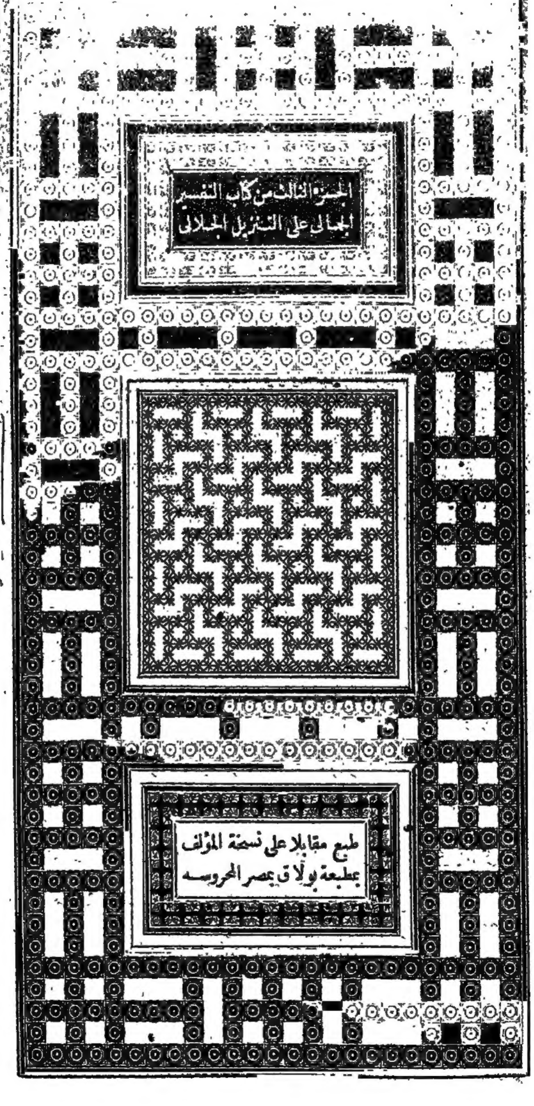
الجزء الثالث من كتاب التفسير
الجمالى على التنزيل الجلالى
طبع مقابلا على نسخة المؤلف
بمطبعة بولاق بمصر المحروسه

بسم الله الرحمن الرحيم

اسركيجی بغشلیجی اولان اللهك آديله اوقورم

(الحمد لله الذی انزل علی عبده الكتاب ولم يجعل له عوجا) ت اوكك هبسی اول الله ايچوندركه ايندردی كندی قولی اوزرينه قرآنی وقيلمدی قرآنی هيچ براكريلك (قيما لينذر بأسا شديدا من لدنه ويبشر المؤمنين الذين يعملون الصالحات ان لهم اجرا حسنا (لا) ماكثين فيه ابدا) ت ودخی طوغری قيلدی آنی تاقورقيده كافرلری كندی ياننده صادر اولان شديد اولو عقوبتله وتا سويندره اول مسلمانلری كه كوزل ايشلری ايشلرلر وآنلر ايچوندر كوزل جزا ومكافات آنلر آنده دائم اولوجقلری حالده (وينذر الذين قالوا اتخذ الله ولدا (ق) ما لهم به من علم ولا لآبائهم كبرت كلمة تخرج من افواههم ان يقولون الا كذبا) ت وتا اينه قورقيده اول كسنه لری كه ديديلر الله ولد اتخذ ايلدی آنلر ايچون وباباری ايچون شو سوزده برعلم يوق اشبو سوزكه چيقر آنلرك اغزلرندن اقبح كفر عظيم وقبيح يلان سويلرلر (فلعلك باخع نفسك

(تنبيه)
بعض محلك ترجمه سنده ايضاح نام بولنمديغندن مترجم حضرتلری ايضاح وتفهيم ايتمك ايچون بعض عباره زياده ايلمش اولمغله اشبو زياده اولان عباره لر ايكی دائره ارەسنه وضع قلنمشدر

عَلَىٰ آثَارِهِمْ إِن لَّمْ يُؤْمِنُوا بِهَٰذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا) ت پس مکر سن کافرلرنڭ یوز
چورمسندن نفسکی هلاك ایدجیسك انلرا کر ایمان کتورمسه لر اشبو سوزه
عملنمك یوزندن (إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَّهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا) ت تحقیق
بزلر یر اوزرنده اولان شیلری یرنڭ زینتی قلدق تا امتحان ایدهلم آنلریکه آنلرنڭ قنقیسی
کوزلدر عملده ف یعنی یر یوزنده اولان شیلرڭ زینتنه و بهجتنه الدانوب آ کا مائل
اولورلرمی و یاخود آنی براقوب آخرتی طوترلرمی (وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا) ت
تحقیق بزلر یوزنده اولان هر بر شیلری یره برابر تراب قیلرز دوزاولان اوتسز میدانده ویندررز
ف یعنی اوتی و آغجی قوپارلمش دوز و هموار یر اولورلر (أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ
وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا) ت آیا ظن ایدرمیسنکه مغاره صاحبلری و مکتوب صاحبلری
(یعنی بر مکتوبکه آنلرنڭ آدلری آنده یازیلوب غارنڭ قاپوسنده قونلمش ایدی) بزم نشانهمز جمله
سندن بر عجیب نشانه اوله (إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ
لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا) ت وقتا که بر نیچه یکتلر غار جانبنه کیروب انی محل طوتدیلر پس دیدیلر ای
بزم ربمز بزه کندو یانکدن اسرکمك ویر بزه محون کندو ایشمزده یول یوانی حاضرله (فَضَرَبْنَا
عَلَىٰ آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا) ع ت پس پرده براقدق آنلرنڭ قولاقلری اوزرینه
مغارهده (یعنی اویوتدردق آنلری) قاج ییللر (ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ أَحْصَىٰ لِمَا لَبِثُوا
أَمَدًا) ت صکره قالدردق و اویاندردق آنلری تا بیلهلم که ایکی کروهدن قنقیسی انلرنڭ کهفده
اکلندکلری مدتی حفظ ایدوبدر ف ای الحزبین یعنی اشبو ایکی فرقه یا نوار یخ یازیجیلردندرکه
(اصحاب کهفڭ مغارهده اکلندکلری مدتی) بعضلری بر قاج ییل یازرلر و بعضلری زیاده یا نقصان
یازرلر و یا خود مغاره صاحبلری اویقودن طوردقده بعضی سویلدیکه بر کون او یومشز اشبو
غارده و بعضی اکسك دیدیلر (نَّحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ ۚ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ
وَزِدْنَاهُمْ هُدًى) ق ت بزلر بیان و حکایت ایدرزسنڭ اوزریکه آنلرنڭ خبرلرینی طوغرو اوله
تحقیق آنلر بر قاج یکتلر ایدی که ایمان کتوردیلر کندو ربلرینه هدایت و بصیرت زیاده
قلدق آنلره ف یعنی ایمان سببله انلری اولیا و درجهلرن زیاده قیلدق (وَرَبَطْنَا عَلَىٰ

قُلُوبِهِمْ اِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ لَنْ نَدْعُوَا مِنْ دُونِهِ اِلٰهًا لَقَدْ قُلْنَا اِذًا شَطَطًا) ت. و بغلادق آنلرك قلبلرى اوزرينه (يعنى آنلرك قلبنى محكم قيلدق) اول وقتده كه طوردیلر (یعنی دقیانوسك اوكنده) پس دیدیلر بزم ربمز كوكلرك و یرك ربیدر البته عبادت ایتمزالله دن غیرى بر بشقه معبوده اكر ایدر ایسه‌ك اول وقتده یلان دیمش اولورز ف برشهرده بر ظالم پادشاه وار ایدى هر كسنه‌كه آنك بتلرینه عبادت ایتمز ایدى آنى عذاب ایله اولدیرر ایدى و یاخود بتلره زور ایله عبادت ایتدیرر ایدى اشبو مغاره صاحبلرى بر نیچه یكتلر ایدى خدمتكارلرینك اوغوللرى ایدى انلرك بریسى اتمكجى اوغلى ایدى و برى آشپز یعنى آشجى اوغلى ایدى پس بركسه غمازلق ایله كیدوب آنلرى پادشاهه خبر و یردى پادشاه آنلرى كتوردوب آنلردن سؤال ایتدى اشبو وقتده الله سبحانه آنلرك قلبلرینى بغلدى یعنى انلره ثبات و یردى آنلر ایسه طوغریلق ایله كندو سوزلرینى بیان ایتدیلر پادشاه ایسه بر جانبه عزیمت ایتمكه بناء اشبو مقدمه‌یى تاخیره قودى كه سفردن مراجعتده آنلرى یا بتلره عبادت ایتدیررم یا خود عذاب ایله اولدیررم پادشاه كیتدى و آنلر اول شهردن كز لوجه قاچدیلر

(هٰؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً ط لَوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِمْ بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ ط فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا) ط ت اشبو بزم قومز الله دن غیرى معبودلر اتخاذ ایتدیلر (اشبو معبودلرك) شوقى او زرینه بر دلیل ظاهر نیچون كتورمزلر پس كیمدر زیاده ظالم اول كسنه‌دنكه الله تعالى یه یلان بغلدى و شرك ایله افترا ایتدى (وَاِذِ اعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ اِلَّا اللّٰهَ فَأْوُوا اِلَى الْكَهْفِ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيُهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ مِرْفَقًا) ه ت و چونكه ایرلدیكز ای ارقداشلر (شو كافرلردن) و اول شیلردنكه آنلر الله دن غیرى عبادت ایدرلر پس التجا ایدك مغاره جانبنه تا ككش قیله سزلك ایچون ربكز كندو امركزده و حاضرلیه سزلك ایشكزده منفعت بوله جق شى ف انلر افسوس شهرندن طشره چیقوب قریبنده ینجلوس دیدكلرى طاغده بر غار وار ایدى اشبو یكتلر برى بریله مشورت ایدوب اول مغاره‌یه كیروب آنده اوطوردیلر انلره اویقو غالب اولدى او یودیلر بر كسنه آنلردن خبردار اولمیوب اولوقتدن اشبو زمانه دكین او یورلر فقط شو زمانك اراسنده بر دفعه الله سبحانه آنلرى او یاردى اشبو سیدن خبرلرى و حاللرى بیلنوب بر قاچ كسنه‌لر ایله صحبت ایدوب ینه او یومشلر (وَتَرَى الشَّمْسَ اِذَا طَلَعَتْ تَزَاوَرُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَاِذَا غَرَبَتْ تَقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ ط ذٰلِكَ مِنْ آيَاتِ اللّٰهِ ط مَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ (ج) وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا

مرشدا)

مرشداً) ت وكوررسن اى كورريجى كونش طوغديغى وقتده انلرك مغارەلرى نيڭ صاغ
جانبنه ميل ايدر و باتديغى وقتده صول جانبنه ميل ايلەر و انلر اول غارڭ كڭش يرنده
يرەلر در اشبو ذكر اولنان سائرى الله تعالى نڭ قدرتنه دلالت ايدن شيلردندر بر كيمسه كه
الله يول كوسترە اول كمسه فلاح بولور و اول كمسه كه آزغين قيله اڭا هيچ بر يول
كوسترىجى ايش بسه يعنى مرشد بولمز سلك عف شاە ولى الله رحمه الله دن ضعيف
اولان خاطره شويله كلوركه غارڭ قبله جانبنده اولان ديوارى شوقدر يوكسكدركه آنڭ اصلى
اولان كولكه سى بالاستقامتده آنلرك اويوديغى مكانى بتون بتونه اورتر وكونش طوغان
جانبنده اولان ديوارى ايله كونش باتان جانبنده اولان ديوارى قبله جانبنده اولان ديواره
يابشق و برلرى پك يوكسكدر و مرتبه مرتبه شمال جانبنه متصل اولان يرلرى آچقدر
و اشبو جماعتڭ باشلرى شمال جانبنه و اياقلرى جنوب جانبنه اولەرق اويومشلردر پس
اول وقتكه كونش طوغرا ايشيغى غرب ديوارينه و غارڭ صقفنڭ بعضسنه دوشر هر نقدر
كونشڭ ارتفاعى زيادە اولسه دە يوارشرقڭ ارتفاعى ضوءڭ آنلرە وصولندن مانع اولور
و ضوء يمين جانبندن آنلرك باشلرى جانبنه كه شمال طرفيدر منتقل اولور و استوا وقتنده ديوار
جنوبڭ اصلى اولان سايه سندن غيرى برشى قالمز وقتا كه كونش باتمغه ميل ايدر ضوء ديوار
شرقيه دوشر و آز آز ديوارڭ باشى اوزرينه مرتفع اولور و بو آنلرڭ صول جانبيدر حق
تعالى نڭ قدرتندن اول مغارەيه كونش دوشمز و يغمور ياغمز و قار ياغمز كيكش بر يردر طاره جق
دكلدر (وَتَحْسَبُهُمْ أَيْقَاظًا وَهُمْ رُقُودٌ (ق) وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ (ق)
وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا) ت
و انلرى كورسڭ اويانق ظن ايدرسن و آنلر ايسه اويومشلردر و دوندررز آنلرى صاغ
جانبلرينه و صول جانبلرينه و انلرڭ ايتلرى آچوب ايكى اللرينى قاپونڭ طباقى اوزرينه
اكر خبردار اولسه يدڭ انلر اوزرينه البته يوز چويرردڭ انلردن قاچق يوزندن و طولردڭ
انلردن قورقيله فديرلر آنلر اويومشدرلر و انلرڭ كوزلرى آچقدر اشبو سببدن بركسه
بيلوركه آنلر اويانقدرلر الله تعالى اول مغارەدە قورقولق قويمشتا آدەلر تماشايى
طوتەسونلرتا كهف صاحبلرى اراسيز اولميەلر و انلرە برايت بولداش اولمى و اشبو ايت
دخى ديرى قالمش اكرچه ايت بسلمك كوتو ايشدر اما بوزمينڭ ايتلرندن ايوسى دخى بولنور
(وَكَذَٰلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ ۚ قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ ۖ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ ۚ قَالُوا
رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَٰذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَىٰ طَعَامًا
فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا) ت و نيجه كه او يومقلرينى نشانه ايسه دق

ایسه او یاندقلرینی دخی نشانه قیلدق بو یلجه او یاردق آنلری اوله که بری بریله سوال
ایده لر کندو ارالرنده آنلردن بری دیدیکه نه قدر اکلندیکز شونده دیدیلر بر کون یاخود
بر کونک بعضیسی اکلنمشوز دیدیلر سزلک ربکز بیلیجیدر سزلک اکلندیککزک مقدارینی پس
کوندرک بریکزی کندو ارا کزدن اشبو پاره کزله شهره بناءً پس لازمدرکه باقسین اشبو
شهرک طعاملرندن قنقیسی کوزل ایسه آندن سزه بر رزق کتورسون لازمدرکه چابک کیده
چابک کله و بیلدرمیه سزلک حالکزی بر کمسنه یه ٭ ف یوز ییل مدتنده طوره قلری
بر کون کبی آنلره معلوم اولدی اولی واویومش کمسنه ایکیسی برابردر (انهم ان یظهروا
علیکم یرجموکم او یعیدوکم فی ملتهم ولن تفلحوا اذا ابدا) ت البته شو کافرلرا کر سزلک
اوزریکزه قدرت بوله لرسزی طاش ایله اولدیررلر یاخود کندو دینلرینه کیرودوندررلر
واو وقت اصلا نجات بولمزسکز (وکذلک اعثرنا علیهم لیعلموا ان وعد الله حق وان الساعة
لاریب فیها (ج) اذ یتنازعون بینهم امرهم فقالوا ابنوا علیهم بنیانا ربهم اعلم بهم قال
الذین غلبوا علی امرهم لنتخذن علیهم مسجدا) ع ت نته کیم خبردار قیلدق آدملری آنلر
اوزرینه اوله که بیله لر که اللهک وعدسی طوغریدر حق بیله لر که قیامت کونتده اصلا شک
یوقدر او وقتکه نزاع ایتدیلر بر قاچ کمسنه لر کندو ارالرنده آنلرک قصه سنده پس دیدیلر
بر بنا یاپک آنلرک غاری اوزرینه آنلرک ربلری آنلرک حاللرینی بیلور پس اول کمسنه
لرکه آنلرک شانته مطلع اولدیلر دیدیلر که اوزرلرینه بر مسجد یاپه لم ٭ ف اصحاب کهفک
دینی و مذهبی الله سبحانه بیلور که توحید اوزره قایم ایدیلر وهیچ بر پیغمبرک شریعتنه
تابع دکل ایدیلر مکر اول آدملرکه آنلرک خبرینی بیلوب انلره معتقد اولدیلر وشول کمسنه
لرکه زیارت ایچون بر محل یاپدیلر اشبو کمسنه لر نصاری ایدیلر و اصحاب کهف هر دم سلره
رخصت ایدوب کندولری بردخی اویودیلر ٭ ف انلردن بری بر آقچه یعنی پاره
آلوب شهره واردی کوردیکه شهر کندو شهرلرینه بکزمز و هر برشینی یاد کوردی زیرا که
اشبو مدتده قاچ قرنلر کچمش شهرک آدملری آنک پاره سنک سکه سنی کوروب متحیر اولدیلر که
اشبو سکه قنقی زمانک و قنقی پادشاهک آدی سکه سیدر پس ظن ایتدیلر که بو آدم اسکی زمانک
خزینه سندن بولمش آخر شو خبری پادشاهه ایرشدردیلر پادشاه اول آدمدن آنک قصه سنی
صوروب دکلیوب معلوم ایتدی و اول زمانده اول شهرده ایکی مذهب اوزره آدملر وار ایدی
بعضیسی بعثه یعنی خلق آخرتده دیری اولوب قالقمغه قائل ایدیلر و بعضی دخی منکر ایدیلر
وارالرنده نزاع وار ایدی و پادشاه ایسه اهل انصاف ایدی دیلردیکه بر طرفک دلیلی اله
طوتسه تا آخر طرفک مردملرینه بیلدیره الله سبحانه اشبو اصحاب کهفک خبرینی آکا برسند
کوندردی پادشاه کندوسو مغاره یه کیدوب جملهسن کوروب زیارت ایدوب وهر بریسندن

احوالی ایشدوب کلدی اول وقت اشبو شهرک آدملری آخرته ایمان کتوردیلر که اشبو ایکی کره
دیرلمکدن اقل دکلدر (سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ (ج) وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا
بِالْغَيْبِ (ج) وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ (ج) قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ (قف)
فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا (ص) وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا) ت بعض کسنه دیدیلر
که مغاره صاحبلری اوچدر آنلرک دردنجیسی آنلرک کلبیدر بعض آدملر دیدیلر که بش کسنه
درلر آنلرک آلتنجیسی آنلرک ایتیدر غائبانه طاش اتقورلیدر (یعنی اشبو سوزی ظن ایله
سویلدیلر حقیقتنی بیلمزلر ایدی چونکه آنلر غائب ایدیلر) ودخی دیدیلر یدی کسنه درلر آنلرک
سکزنجیسی آنلرک ایتیدر دیکل بنم ربم زیاده بیلیجیدر آنلرک عددینی وناسدن آنلری آز کسنه
بیلور پس آنلرک مقدمه سنده جدال ونزاع ایتمه مکر ظاهری وسرسری اولان لاقردی ایله
وسوال ایتمه آنلرک حقنده کافرلردن هیچ بر کسنه یه ءف یعنی اشبو امورلرده نزاع ایتمکده
فائده یوقدر ابن عباس رضی الله تعالی عنهما بیوردیلر که آنلر یدی کسنه درلر والله سبحانه ایکی
اولکی قوللرک رجما بالغیب دیمکله ضعفنه اشارت قیلدی واشبو اوچنجی قوله اشارتدن
سکوت بیورمغی بر نوع ترجیحه دلالت ایدر (وَلَا تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَلِكَ غَدًا (لا) إِلَّا أَنْ يَشَاءَ
اللَّهُ (ز) وَاذْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَى أَنْ يَهْدِيَنِ رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَذَا رَشَدًا) ت ودیمکل هیچ
بر نسنه ایچون البته بن ایشلرین آنی یارین مکر که اللهک مشیتنی ذکر ایده سک (یعنی دیمکل که دیلرم
اشبو ایشی ایشلمکی اکر الله دیلرسه) وذکر ایت ربکی بر وقتده که اونوده سن (یعنی صکره متنبه
اوله سن) ودیمکل اولور که هدایت ایلیه بنی بنم ربم بر یوله که آکا زیاده یقین اوله طوغریلق
اعتباریله اولشیدن که کافرلر دیدیلر اصحاب کهفک خبرندن) ءف اصحاب کهفک قصه سنی
تواریخ کتابلرنده نوادرلرده مندرج قیلمشلر هر بر کسنه آکا خبردار اولمق ممکن دکل کافرلر
یهودلرک تعلیمیله امتحان وجهنه مق سبیلی اوزره پیغمبرمز علیه السلامه شو قصه دن سوال
ایتدیلر اول حضرت جواب ویردیکیمی یارین بیان ایدرم اشبو اعتماد اوزره که جبرائیل علیه
السلام نازل اولور آندن سؤال ایدوب جوابلرینی ویره یم اون سکز کون جبرائیل علیه السلام
کلمدیلر اول حضرت زیاده سیله غملندیلر آخر اشبو قصه یی آلوب نازل اولدی وآندن صکره اشبو
نصیحتی بیان بیوردیکه که هر امرلره ان شاء الله تعالی دیمزسزین وعده ویرمه اکر بر وقتده
سهو ایتسه ک صکره متنبه اولدقده دیمکل وینه بیوردیکه امیدوارم اولکه الله سبحانه سنک درجه کی
ومرتبه کی زیاده قیله چوق یعنی بوندن صکره هیچ بر وقتده الله سبحانه یی اونوتمزسین (وَلَبِثُوا فِي
كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا) ت واکلشدیلر آنلر کندو غارلرنده اوچیوز سنه

وزیاده قیلدیلر طقوز ییل دخی (قل الله اعلم بما لبثوا (ج) له غیب السموات والارض
ابصر به واسمع ما لهم من دونه من ولی (ج) ولا یشرك فی حكمه احدا) ت دیكل الله
بیلور اول مقداریكه اكلشدیلر الله ایچوندر كوكلرده غائب اولنلری بیلمك و یرده غائب اولنلری
بیلمك الله تعالی نه قدر كوریجیدر (ویاخود نه عجب كوریجیدر) ونه قدر ایشدیجیدر
(ویاخود نه عجب ایشدیجیدر) بو قدر انلر ایچون اللهدن غیری هیچ بر ایش بیتیریجی وهیچ
كمسنه یی كندو حكمنده شریك آلمز ف یعنی چوق مدت اویویوب اویاندیلر وتاریخ اهلی
دورلو دورلو احواللری بیان ایدرلر طوغروسی دركه الله سبحانه كوستردیكی اشبودر ایمدی اصحاب
كهفك قصه لری تمام اولدی (واتل ما اوحی الیك من كتاب ربك لا مبدل لكلماته (ج) ولن
تجد من دونه ملتحدا) ت واوقو اول شیئی كه وحی اولندی سنك جانبكه كندو ربكك كتابندن هیچ
بر تبدیل ایدیجی یوقدر آنك سوزلرینی والبته بولمزسن آندن غیری هیچ بر صغنجق (واصبر نفسك
مع الذین یدعون ربهم بالغداة والعشی یریدون وجهه ولا تعد عیناك عنهم (ج) ترید زینة
الحیوة الدنیا (ج) ولا تطع من اغفلنا قلبه عن ذكرنا واتبع هواه وكان امره فرطا) ت وباغله
وتثبیت ایت نفسكی اول كمسنه لر ایله كه كندو ربلرینی صباح وقتنده واخشام وقتنده
ذكر ایدوب الله تعالینك ذاتنی دیلرلر لایقدر كه نظرلك انلردن صرف اولنمیه دنیا دیرلكنك
زینتنی دیلیه رك واطاعت ایتمه اول كمسنه یه كه آنك قلبنی بزی ذكر ایتمكدن غافل ایتدك
كندو نفسنك دیلدیكنه تابع اولدی آنك ایشی حددن كچدی ف بر كافر حضرت
علیه السلامه دیدیكه فقرالری وفقرالری مجلسكدن ایراق قیل تاكه بیوكلر و زنكینلر
كلوب سنكله اوطورلر مسلمانلرك فقرالری ذلیللردر دیدی بیوكلر و زنكینلر
كافرلر ایدی جوابنده بو آیت نازل اولدی (وقل الحق من ربكم (قف) فمن شاء فلیؤمن (قف)
ومن شاء فلیكفر (ج) انا اعتدنا للظالمین نارا احاط بهم سرادقها وان یستغیثوا یغاثوا بماء
كالمهل یشوی الوجوه بئس الشراب وساءت مرتفقا) ت و دیكل اشبو قرآن سزلك ربكز
طرفندن كلام حق وخبر صدقدر پس هر كمسنه دیلرایسه ایمان كتورر وهر
كمسنه دیلر كافر اولور ظالملر ایچون اود حاضر ایلدككه آنلری آنك قالن دیواری
احاطه ایتمشدر واكر فریاد ایتسه لر آنلرك دادینه بر صو ایله ایرشیلوركه ارمش باقر كبی یوزلری
بشوررنه كوتو صودر اول صو وجهنم نه كوتو آرامكاهدر (ان الذین آمنوا وعملوا الصالحات

إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا) ت اول كسنه لر كه ايمان كتورديلر وايشلاديلر
كوزل اولان ايشلرنى البته بزلر اول كسنه نك اجرين ضايع ايتمز (أُولَٰئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ
عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِنْ
سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا) ت اشبو كروه
ايچوندر ايدى اقامت اولنه جق باغچه لر كه آنلرنك آستندن ايرمقلر آقار وآنده آلتون
بلازكلر طاقنوب زينتلانورلر وبشيل ديبادن ايچه وقالن اثواب كيرلر واول باغچه لرده
سريرلر وتختلار اوزرينه اوتوررلر اشبو سريرلر وجنت كوزل آرام اولنه جق يردر ه ف
حضرت پيغمبر صلى الله عليه وسلم بيورديكه آلتوندن بزكلر وايپك اثوابلر جنتده اركشيلره
وبريله جكدر اكراركشيلردن بركسه دنياده آلتون وايپك قماشلاردن كيرسه وطاقنورسه
جنتده بولمز (وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا
بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا) ت وبيان ايت آنلره ضرب مثل طريقيله اول ايكى كسنه نك
قصه سنى كه آنلرك برينه اوزم اغاجلرندن ايكى باغچه ويردك وآنلرك چوره سنى خرما
اغاجلريله احاطه ايتدك ه وايكى باغچه لرك اراسنده اكين براقدق ه ف بچمش زمانده بر زنكين
كسنه وفات ايتدكده ايكى اوغلى قالوب اتالرندن قلان مال متروكيى اورته ده برابر تقسيم
ايتمشلر انك بريسى بريرآلوب ايكى طرفنده ميوه اغاجلرى اكوب واورته سنده اكين
اكوب وبرارمق دخى قازوب اول باغچه يه آقتش اكر يغمور ياغمزايسه اول بستانه
هيچ بر نقصان كلميه وبريولداشدن كريمه من حبالة نكاحه عقد ايدوب آندن اولادلر
وجوده كلش وخدمتكارلر وملازمه لر پيدا ايتمش دنيا امورنك تدبيرلى دوزب وصاغ
ايدوب براحتيله دنيادن لكنى بچور ردى اول برقرنداشى باباسندن ايرشن مالى الله سبحانه نك
يولنده صرف ايدوب كندو قناعتيله بچوردى (كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ آتَتْ أُكُلَهَا وَلَمْ تَظْلِمْ مِنْهُ شَيْئًا
وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهَرًا وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا) ت
اشبو ايكى باغچه لر يمشلرينى ويمه ولر بنى ويروب هيچ بر ميوه بر اكسكلك اولمدى
وآنلرك اراسنده اقار صو ايرمغى بصدق واول كسنه ايچون اوزم وخرمادن غيرى
چوق ميوه لر وار ايدى كندو قرنداشنه مجادله ومحاوره ايدرك بن سندن مال واولاد
وخدم چوقدر ديدى ه ف يعنى مال الله سبحانه نك نعمتى ايدى مكر اوكوفريكندن وكفر
سوزلرى سويلديكندن بلا ايرشدى (وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ

هذه ابداً وما اظن الساعة قائمة ولئن رددت الى ربي لاجدن خيراً منها منقلباً) ت و باغچه سنه عجب ونظر ایله کندو نفسنه ظلم ایدرك كيردي ديديكه ظن ایتمم بن که تلف اوله اشبو باغچه هیچ بر وقتده و نه ظن ایتمم که قیامت کولی وقوع بوله و بالفرض اکر کندو ربك جانبنه رد اولنورسم البته اشبو باغچه دن کوزل و خیرلوسن بولورم «ف آخرتی منکر اولنلر ظن ایدرلر که اشبو کاهی ارتکاب ایتمکله نیجه که دنیاده ذوق و صفاده بولنديلر آنلك كبي آخرتده دخی عیش و عشرتده اوله جقلر اوله د کلدر آنلره آنده راحتلك يوقدر (قال له صاحبه وهو يحاوره أكفرت بالذي خلقك من تراب ثم من نطفة ثم سواك رجلاً) ت ارقداشی اکا دیدیکه آیا سنی طپراقدان صکره منیدن خلق ایله تام انسان ایدن الله تعالی یه کافرمی اولدك (لكنا هو الله ربي ولا أشرك بربي أحداً) ت لكن بن اعتقاد ايدرم كه اول الله بنم ربمدر و شریکدن خوشم کندو ربمه هیچ بر کسنه یی (ولولا اذ دخلت جنتك قلت ما شاء الله لا قوة الا بالله ان ترن انا اقل منك مالاً وولداً) ت و نیچون کندو باغچه که داخل اولدیغك وقتده ما شاء الله لا قوة الا بالله دیمدك (یعنی الله تعالی دیلیوب یکا ویرمش و قوت و قدرت انجق الله تعالی نکدر دیمیوب بو ماللرفنا بولماز دیدك) اکر بنی مالده و اولادده سندن آز کوررسك (فعسى ربي أن يؤتين خيراً من جنتك ويرسل عليها حسباناً من السماء فتصبح صعيداً زلقاً) ت پس اولور که بنم ربم و یره بکا سنك باغچه کدن زیاده کوزلی و اولور که سنك بوستانك اوزرینه کوکدن بر عذاب کوندروب (یعنی یلدرم) ایاقسو وجه جك او تیز دوز طپراق اوله (أو يصبح ماؤها غوراً فلن تستطيع له طلباً) ت یاخود اوله آنك صویی یره باتوره که انی طلب ایتمکه قدرتك اولمیه «ف پیغمبرمز عليه السلام بیوردیکه اکر بر کسنه اوندن راحتلك بولدقده ما شاء الله لا قوة الا بالله دیسه بد نظردن امین اوله (وأحيط بثمره فأصبح يقلب كفيه على ما أنفق فيها وهي خاوية على عروشها ويقول يا ليتني لم أشرك بربي أحداً) ت اول کافرك بوستاننك میوه و اثمارى كوكدن آتش نزولی و احاطه سیله هلاك اولمش و سقف و بنالری دوشوب خراب اولمش ایدی صباح وقتنده اول حالی کورد کده انلره صرف ایندیکی مالك حسرتیله ایکی الني بر بر ینه اوروب نوليدى ربم تعالى یه کسه یی شریك ایتمیدم دیدی آخرده انك

باغچه سی اول مؤمن قرنداشنك دلندن چیقدیغی کبی اوله شولیوبهسله کیم کیده
کوکلدن براوداینوب انی یاقدی حیسی یقلوب برتبه اولدی (وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُ
مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَمَا كَانَ مُنْتَصِرًا) ت واولمدی آنك ایچون هیچ برکروه که یاردم ایده لر
آکا الله دن غیری وکندیسی انتقام آلمدی (هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلّٰهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ
عُقْبًا) ت اشبو یرده ثابت اولدیکه ایش بتمسی معلق دائم الله ایچوندر اول حقدر والله
تعالی اهل طاعته جزا ایتمکه خیرلو وافضلدر وا کا طاعتك عاقبتی خیرلودر (وَاضْرِبْ لَهُمْ
مَثَلَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ اَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْاَرْضِ فَاَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَاحُ
وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ مُقْتَدِرًا) ت بیان ایت آنلر ایچون دنیا دیرلکینك مثلنی که اول بر
صو کبیدر که آنی کوکدن ایندردك پس اول صو یرده بتن اوتلره قارشدی صکره اول نباتلق
روزکار کوکسندن چیقاروب هرطرفه صاورر والله تعالی هرشیئه قادردر * ف یعنی
هروقتکه دیلر الله بر شیئی دیری ایدر (اَلْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ
خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ اَمَلًا) ت مال واولاد دنیا دیرلکینك زینتیدر و کوزل باقی
اولان ایشلر زیاده خیرلیدر سنك ربك یاننده ثواب یوزندن و زیاده کوزلدر امید یوزندن
* ف باقیات الصالحات اولدر که علم او کرده یا کوزل عادت جاری قیله یا قویو قازه یا مسجد
یاپه یا کاروانسرا بنا ایده ویا باغچه ویا زراعت وقف ایده ویا اولادلرینی تربیه ایده که صالح
اوله لر (وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْاَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ اَحَدًا) ت
واول کونکه یوریدرز طاغلری و یری خالی وظاهر کورسك و جمع ایدرز انسانلری پس
براقمزز آنلردن هیچ برکسنه یی (وَعُرِضُوا عَلٰى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ اَوَّلَ مَرَّةٍ
بَلْ زَعَمْتُمْ اَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا) ت و یوز یوزه کتورلمش اولورلر سنك ربکك
او کنه صف چکمش اولدقلری حالده وانلره دینورکه کلدیکز بزم او کمزه نیجه که سزلری
اول دفعه عریان و بی مال یراتدق بلکه ظن ایتدیکز که سزه وعد ایتدیکمز کبی بعث
وحشری اجرا ایتمیز * ف الله سبحانه اشبو مضمونی آدملره تنبیه ایچون اشارت
بیوره جقدر نیجه که سزی اول دفعه یراتدی اعاده ایده کده اول هیئت اوزرینه حشر
اولورلر یراحتسز و بدنده نقصانسز وقبوقلو (وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا

فيه ويقولون يا ويلتنا مال هذا الكتاب لا يغادر صغيرة ولا كبيرة الا احصاها ووجدوا
ما عملوا حاضرا ولا يظلم ربك احدا) ت واورتايه‌ور يلور عمل دفتري پس كناهكارلري
كورر سنك دفتر اعماللرنده كناهلرين كورد كده قورقادرلر وديرلر اي واي اولسون
بزم اوزريمزه نه‌سال وارايشبو كتاب ايچون كه ترك ايتمز وبراقمز هيچ بر كوچك كناهي
وبيوك كناهي جملـه‌سني ضبط ايدوب تعـدادايتمشدر وايشلدكلري شي‌اوكلرنده حاضر
بولورلر ربك تعالى كيمسه‌يه ظلم ايتمز * ف الله سبحانه نه ايشـلرسه ظلم اولماز جملـه آنك
ملكيدر پس اولشيكه ظاهرده ظلم كورينور آنى دخى ايتمز كناهسز جهنمه داخـل قيلمز
وكوزل ايشلري دخى ضايع ايتمز * اكر بر كسنه ديرسه كه كناه ايتمكده بزم نه اختيارمز
واردر پس اشبو سوزلايقلو سوزدكلدر زيرا كه كندو قلبندن سؤال ايده اولوقتده كه
كناه ايتمك ايچون يوريه اكر كيمسه ديرسه كه قصد وارادهم الله سبحانه نك خلق ايتمسيله‌در
پس جواب شودر كه قصدى ايكى طرفه ايده بيلور يعني نيجه كه كوزل ايشلك ايچون قصد
ايدر پس اويلا ايشلك ايچون نيچون قصد ايتمز * اكر بر كسنه ديرسه كه قصد
وارادهء الله سبحانه فعلك بر جانبنه متعلق قيلمش پس شو سوزك بيلسندن خارجدر
اكر بر كسنه يه بر كسنه‌دن اومعامله اولسه واول برى آنك حقنده كوزل ايش ايشلسه
پس اول كسنه‌بو كسنه‌يى نيچون كوزل ايش ايشلدك ديو مازنه قدر روشويلدعيه‌جكدركه
بونك قصوري بوقدر الله سبحانه نك ارادسيله بنم حقمده شو كوزلكى ايتمشدر (واذ قلنا
للملائكة اسجدوا لآدم فسجدوا الا ابليس كان من الجن ففسق عن امر ربه
أفتتخذونه وذريته اولياء من دوني وهم لكم عدو بئس للظالمين بدلا) ت وذكر ايت
اولوقتيكه ديدك فرشتهلره سجده ايدك آدمه پس سجده ايتديلر مكر شيطان ايتمدى زيرا
شيطان جن جنسندن ايدى پس كندو ربسنك حكمندن چيقدى اى آدملر شيطانى وآنك
اولادني بندن غيرى دوست طوتر ميسكز وآنلر سزكچون دشمندرلر نه كوتيدر ظالملره
شيطانى وآنك اولادنى الله تعالى يه بدل طوتمق * ف يعنى الله سبحانه نك عوضنده شيطانلري
دوست طوترلر وجهنمده كه بايارلر شو بتلر شيطانك اولاديدرلر (ما أشهدتهم خلق السموات
والارض ولا خلق انفسهم وما كنت متخذ المضلين عضدا) ت كوسترمدم آنلره كوكلري
يراتديغمي ويرى ايجاد ايتديكمي ونه كندولريني يراتديغمي وبن آزغينلرى كندويه
ياردم ايديجي وكومكجي اتخاذ ايتمدم (ويوم يقول نادوا شركائي الذين زعمتم فدعوهم فلم

يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا) ت وقيلدق كوتتدر الله تعالى اى مشركلر چاغرك
بكا شريك كمان ايتديككز شريكلركزى پس چاغرلر شريكلرايسه انلرينه اجابته ونه شفاعته
قادر اولمازلر وقيلدق آنلرك اراسنده بر مهلكه كه (يعنى جهنم واديلرندن بر وادى تابرى برينه
ايريشه بيلمه لر) ف يعنى اوددن طولو اولان بر خندق (وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا
أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا) ت وكوردلر كناهكارلر اودى وآنلرا كه
دوشه جكلرينى بيلديلر وآندن كيرو دونه جك بر يول بولمازلر (وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ
لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا) ت اشبو قرانده آدملر ايچون
هر بر حكايه دن واردر انسان هر بر شيدن زياده چوق شماته ايدر اولدى (وَمَا مَنَعَ
النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ
الْعَذَابُ قُبُلًا) ت ومنع ايتدى آدملرى آندنكه ايمان كتوره لر وقتاكه كلدى آنلره
هدايت وآندن كيارلغمق طلب ايدهلر كندو ربلرندن مكر آكا منتظر اولدق كه كله آنلره
اول كچنلرك عادتى ياخود كله آنلره عذاب اولون بلون اولوب اوكلرنده ف يعنى هيچ بر انتظار
ايتدكى قالمدى مكر شو قالديكه كچن امتلر كبى هلاك اوله لر ويا قيامتك عذابنى كوزلريله
اشكاره كوره لر (وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا
بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنْذِرُوا هُزُوًا) ت وكوندرميز پيغمبرلرى مكر
سوينديريجى وقورقيديجى وخصومت ايدرلر اول كسنه لر كه كافر اولديلر باطل اولان شبهه
ايله تا سورجديره لر بونك سبيله طوغرو اولان سوزى ومسخره طوتديلر بنم نشانه لريمى
وانذار اولندقلرى شيئى (وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ إِنَّا
جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَنْ يَهْتَدُوا
إِذًا أَبَدًا) ت وكيمدر زياده ظالم اول كسنه دنكه نصيحت ويرلدى ربنك نشانه لريله پس
يوز چويردى شو نشانه لردن واونوتدى اول شيئى كه ايلرو چكوردى آنك اللرى تحقيق
بز قيلدق آنلرك قلبلرى اوزرينه پرده لر كه فهم ايتميه لر شو قرانى ويرنه قيلدق آنلرك
قولاقلرى اوزرينه آغرلق (يعنى صاغرلق) اكر چاغرسك آنلرى طوغرو يوله جانبنه البته
يول بولمزلر اولوقتده اصلا (وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا لَعَجَّلَ لَهُمُ

الْعَذَابَ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْئِلًا) ت وشمدیلك ربك آنلرك تعجیلده اسرعیك
صاحبیدر اکر مؤاخذه ایتسیدی آنلری اولمشی سببیله که ایشلدیلر تیزلکله کوندروردی
آنلره عذابی دنیاده بلکه آنلرایچون واردر برمعین وعده که آنلر اندن الله دن غیری صغنه جق
یر بولمازلر (وَتِلْكَ الْقُرَى أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا) ت
واشبو کویلرکه هلاك ایتدك آنلری وقتا که ظلم ایتدیلر ومعین ایتدك آنلرك هلاکی ایچون
بر وقت معین * ف بو قاروده بیلدیکه کافرلر کندو مالرینه ودنیا زینتلرینه
مغرور واولوب فقیر اولان مسلمانلری ذلیل کوروب اول حضرت علیه السلامه سویلدیلرکه
اکر آنلری سنك مجلسکدن ایراق ایدرسك سنك مجلسکه بزلر کلورز اشبونك اوزرینه
ایکی قرنداشك مثلنی ارشاد بیوردی وینه شیطانك غروری سببیله خراب اولمسنی ذکر
ایتدی شمدی موسی وخضرك سرکذشته لرین ارشاد بیوردیکه الله سبحانه نك اولیالری
نفس امرده بو جهتله شانلو واو کیشیلر اولسه لرده کندولرینی برکسنه دن اوکرك
وکوزلك دیرلر وکورمزلر پیغمبرمز علیه السلام بیوردیکه موسی علیه السلام کندو
قومنك اراسنده وعظ ایدر کن برکسنه انلره سؤال ایتدیکه ای موسی سندن زیاده بیلیجی
وارمیدر موسی بن بیلم دیدی هر حسنده کلام طوغری ایسه ده الله سبحانه نك مرضیسی
شوایدیکه موسی جواب ویرملیدیکه الله سبحانه نك بن کبی چوق قوللری واردر الله سبحانه
هر برشیئه خبرداردر اول وقتده موسی کوندردیکه ایکی دکزك قاوشه جق یرده بنم بر قولم واردر زیاده
بیلور موسی علیه السلام دعا ایتدیکه بکا آنك خدمتنه ملاقات حاصل اوله امر اولندیکه
بر بالغی یاغده قاوروب کندکله برابر کتور اول بالق نه یرده دیریلورسه اول قولی آنده
بولورسن (وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّى أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا) ت وذکر ایت
اول وقتیکه دیدی موسی کندو جوانینه (همیشه یوریرم) قرار ایتمم یوریکی اول وقته
دکین که ایرشم ایکی دکزك اوغراشه جق یرینه یاخود اوزون مدت یورودم * ف
اشبو یکیت یوشع بن نون ایدی حضرت موسی علیه السلامك خاص خادملرندن ایدی صکره
پیغمبر اولدی وموسی وفات ایتدکدنصکره موسانك خلیفه سی اولدی (فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا
نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا) ت پس وقتاکه ایرشدیلر ایکی دکزك اوغراشه جق
یرینه اونوتدیلر کندو بالقلرینی پس طوتدی اول بالق کندو یولنی دکزده لغم وطاق کبی * ف
ایکی دکزك جمع اوله جق محلنه موسی علیه السلام ایرشوب آنده اویودی وحضرت
یوشع دریانك کنارنده آبدست ایتمکه مشغول اولدی اول پشمش بالق دیریلوب دریایه کیتدی
وصویك ایچنه کیردی وصو طاق کبی آچق قالدی حضرت یوشع اشبو کیفیتی کوردکده
متعجب اولدی ودیدیکه وقتاکه موسی اویانور اشبو کیفیتی آکا بیان ایدرم وقتاکه حضرت

موسى عليه السلام اوباندى يوشع قصه‌سنى بيان ايتمكه اوتوتدى وايكيسى بوقاروده شوندن يول آلوب كيتديلر (فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ آتِنَا غَدَاءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا) ت پس بقاتنكه كچديلر ديدى موسى كندو يكيتنه كتور برزم قوشلق يمكمزى تحقيق براوغرادق اشبو سفرمزدن يورلغه ف موسى عليه السلام مطلوبه ايرشمدن اول يورلمدى وقتاكه مطلوبى ارقه‌ده براقوب كچدى بوسفر يوريكدن يورلدى (قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْحُوتَ وَمَا أَنْسَانِيهُ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا) ت ديدى (يكيت) ايا كوردكمى وقتاكه قرار طوتدق صوكنوب طاشه پس بن اونوتدم بالغى (يعنى اوليرده) واونوتدرمدى بكا (شونكه يادينه كتورزم آنك قصه‌سنى) مكر شيطان او توتدى وبالق دكزده عجب يول آچمق كيتدى (قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَارْتَدَّا عَلَى آثَارِهِمَا قَصَصًا) ت ديدى موسى بوايدى اولشيكه بز اوادق آنى طلب ايدمجى پس كيرودونديلر كندى ايانقلرينك ايزى اوزرينه آرايه‌رق (فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا) ت پس بولديلر قولى بزم قوللرمزدن كه ويرمشدك آكا وحى و پيغمبرلكى كندو يانمزدن وعلم اوكرتمشدك آكا كندو يانمزدن (يعنى خضر عليه السلامى بولديلر) ف اشبو قول حضرت خضر ايدى موسى عليه السلامدن سوال ايتديكه بزه كلمكدن مرادكز ندر موسى عليه السلام مرادنى بيان ايتدى خضر عليه السلام ديديكه الله سبحانه سزى تربيه ايتمش بكا نه حاجت واردر ليكن حقيقت حال شودركه بن بعض علم واردركه بيلورم سز بيلمزسكز و بعض واردركه سز بيلورسكز بن بيلمم واشبو حالده سرچه ديدكارى بر قوش دكزدن صو ايچردى حضرت خضر حضرت موسايه اشارت قيلوب ديديكه جميع مخلوقاتك علمى الله سبحانه تك علمى قتنده اشبو قوشك منقارنده اولان صو مقدارى بدر دكزه نسبتله (قَالَ لَهُ مُوسَى هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَى أَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا) ت ديدى خضره موسى ايا تابع اولسه‌م سكا شو شرط ايله كه اوكرده‌سن بكا اولشيدنكه اوكرداندك سن خير ورشدبوزندن (قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا) ت ديدى خضر البته سن قادر اولمزسن بنم ايله صبر ايتمكه (وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَى مَا لَمْ

تُحِطْ بِهِ خُبْرًا) ت ونیجه صبر ایدرسن اول بر شیئه که ظفر بولمدی علمك آنی بیلمکله بوندن
(قَالَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا) ت دیدی موسی بولورسن بنی اکر دیلرسه
الله صبر ایدیجی وعاصی اولمم سکا هیچ بر بویرقده (قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّى
أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا) ت دیدی خضر اکر تابع اولسك بکا پس سؤال ایتمه بندن هیچ
بر شیدن اول وقته دکین که کندو طرفمدن بیان ایدرم آنك حالندن واضح اولان بیانی
(فَانْطَلَقَا حَتَّى إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا) ت
پس بولوب واردیلر اول وقته دکین که بندیلر قایغه خضر اول قایغی یاردی موسی دیدی
آیا یاردك قایغی تا که غرق ایدهسن آنك اهلنی البته کتوردك منکر وعظیم اولان بر شی * ف
وقتا که کرلك کنارنده قایغه بنمك ایستدیلر کیندیلر قایق صاحبی حضرت خضری بیلدیکندن آنی
مفت و بلش قایغه آلدی حضرت خضر ایسه قایغی قیردی اشبو احسانك بدلنده اشبو نقصان
وقایغی یارمق تعجب بادی اولدی لیکن اشبو قایغی یارمق کناره یاقین اولان وقتده وقوع بولدی
تا که آدملر غرق اولمسون دیو وقایغی قیرمسی شو ایدی که اول قایغدن بر تخته قوپاردی (قَالَ
أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا) ت دیدی خضر دیدمی که البته سن قادر اولمزسن بنمله صبر
ایتمکه (قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا) ت دیدی موسی مؤاخذه
ایتمه بنی اول شی ایله که اونوتدم و بنم باشمه آتمه بنم مقصدمده مشقتی * ف موسی علیه
السلامك اولکی سوالی اونوتمقدن ناشی اولدی ثانیکی سوالی اقرار ایچون ایدی که اکر بن
سنك صحبتکی دیلمسهم سن راضی اولمه اوچنجی سوالی ارقداشلقدن رخصت طلب ایتمك
ایچون اولدی (فَانْطَلَقَا حَتَّى إِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ قَالَ أَقَتَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ
شَيْئًا نُكْرًا) ت پس کیتدیلر بولمه اول وقته دکین که اوغرادیلر اوغلانه اویناماش برجوانه
خضر آنی اولدیردی موسی دیدی اولدیردکمی پاك اولان نفسی قصاصسز تحقیق کتوردك
بکنلمز بر شی * ف پاك اولان نفسی یعنی کناهسز اولان نفسی هر قدر که چوجق بالغ
اولمیوب آنك اوزرینه کناه یوقدر بر کویك قربنده بر قاچ چوجقلر اوینامقله ایدرلر ایدی
اشبو چوجقلردن برینی خضر اولدیروب اورادن کیتدیلر (قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكَ إِنَّكَ لَنْ
تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا) ت دیدی خضر آیا دیدمی سکا که البته سن قادر اولمزسن بنمله صبر

(الجزء ١٦)

ایتمکه

ایتمکله (قَالَ إِنْ سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنِي قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي عُذْرًا) ت دیدی
موسی اکر سؤال ایتسهم سکا اشبو دفعه‌دنصکره پس اورتاق ایتمه بنی برابر سنلک بنم
جانبمدن معذور اولدی حسد بنده (فَانْطَلَقَا حَتَّى إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا أَنْ
يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَنْ يَنْقَضَّ فَأَقَامَهُ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَاتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا) ت
پس یوله واردیلر اول وقته دکین که کلدیلر بر کوی اهلنه طعام طلب ایتدیلر اول کوینک
اهلندن پس قبول ایتمدیلر که مسافرلری آنلری پس بولدیلر اول کویده بر دیوار که میل
ایتمش ایدی دوشمکه پس خضر دوزلتدی اول دیواری موسی دیدی بو قریه اهالیسی بزه طعام
ویرمدیلر پس بو دیوارک تعمیری ایچون مراد ایتسک آنلردن اجرت الوردک ف یعنی کوی
اهلی مسافرلرک حقن بیلمدیلر و آنلری مسافر ایتمدیلر آنلرک دیوارینی بوش و نافله تعمیر
ایتمکه موجب وار (قَالَ هَٰذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا)
ت دیدی خضر اینسته ایرلق بنم سنک اراکده خبر ویره‌یم سکا اول ایشلرک سرینی که قادر
اولمدک آنلره ورزینه صبرا ایتمکلکه ف اشبو دفعه حضرت موسی علیه السلام آکا اوله‌رق
اوتو تقسیرین سؤال ایتدی وکندینک آیرلمسن بیلدی که اشبو علم بنم طریقمه موافق
دکل زیرا که حضرت موسانک علمی شو ایدیکه اکر بر کسنه آکا اتباع ایتسه نجات بولوب
سعادت و اویک حاصل قیلر حضرت خضرک علمی بر علمدرکه کسه آکا اتباع ایده‌بیلمز (أَمَّا
السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَاكِينَ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ
سَفِينَةٍ غَصْبًا) ت اما قایق ایسه‌دی اول قایق بر قاچ فقیرلرک ایدیکه ایشلرلر ایدی دکزده
پس دیلدمکه عیبلو ایده‌م آنی و وار ایدی آنلرک اوکنده بر پادشاه‌که آلور ایدی هر بر قایغی که
ایو درز وراپه (وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَنْ يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا) ت
واما جوان آنلرک باباسی و آناسی مسلمانلر ایدی پس قورقدق آنلرک غالب اوله آنلرک
اوزرینه سرکشلکله و کفرده ف یعنی اکر شو جوان بیولک اولسیدی آنلرک باباسی
و آناسی خراب اولور ایدی زیرا که بعض آدملرک بنیادی کوکی و سرکینی اولور و بعض آدملرک
بنیادی ایو کوزل اولور خیار تخمی کبی اصلنده طاتلو اولسه بعض خیارطاتلو اولور
و بعضی آجی اولور اشبو کبی آدملرک بنیادی اصلنده ایو در صکره بوش و کوتو اولوب بعض
کسه آجی خیار کبی چیقار بونلرک علمی الله سبحانه ایچوندر پیغمبرمز بیورمشلر که آدملرک
بنیادی اصلنده اسلام اوزرینه خلق اولنمش بو رایده‌دخی اول معنانی بیانک لازمدر (فَأَرَدْنَا

أَنْ يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا) ت پس دیلادوك كه عوض ویره آنلاره آنلارنك
ربسی زیاده کوزلك شوغلامدن پاکلك یوزندن و زیاده یقین اولماغ امر کلك یوزندن • ف
آیدنصکره شوغلامنك بدلنه آنك باباسنه وآناسنه برکریمه طوغدی وشو کریمه بر پیغمبرك حباله
نکاحی تحتنه داخل اولوب آندن بر پیغمبر وجوده کلوب آنك سببیله برقاچ امتلر شرف اسلام
ایله مشرف اولوب سعادت بولدیلر (وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ
لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ
وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ذَلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا) ت واما دیوار اول دیوار اوشهرده ایکی
یتیم نو جوانك ایدی دیوارك آلتنده برخزینه آنلار ایچون وار ایدی ایکیسنك باباسی کوزل
آدم ایدیلر پس دیلادی سنك ربك اشبو ایکی جوان ایریشه لر قوتلارینك نهایتنه چیقاروب
آلالر کندو خزینه لرینی سنك ربكك لطفندن و بن بو ایشلری کندو رأیمدن ایشلامدم ایشته
بودر اول ایشنك سری که قادر اولمادك آنك اوزرینه صبر ایتمکلکه • ف یعنی شو ایشلر که الله
سبحانه نك امرندن آنی ایتمك لازم اولور اول ایشلر اوزرینه عزدآلمق جائزدکل اشبو نقلدنصکره
الله سبحانه ذوا لقرنینك قصه سنی ارشاد بیوردی بودخی مکه کافرلری اشبو قصه یی
اصحاب کهفك قصه سی کبی جهودلرك تعلیمیله پیغمبر علیه السلامدن صنامق سببلی
اوزره سوال ایتدیلر (وَيَسْأَلُونَكَ عَنْ ذِي الْقَرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا) ت وسوال
ایدرلر سکا ذوالقرنینك قصه سندن دیکل اوقورم سزلره اوزره سکزه آنك حالندن خبری
• ف اشبو پادشاهه ذوا لقرنین دیمکلك وجهی شودرکه دنیانك هر ایکی طرفن سیر ایتمش
مشرق اوزره و مغرب اوزره و بعضیلر دیدیلرکه اشبو لقب سکندرك لقبیدر و بعضیلر
دیدیلرکه زمان سابقده کچن بر بشقه پادشاهدر (إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَآتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ
سَبَبًا فَأَتْبَعَ سَبَبًا) ت بزلر قدرت ویردك آکا یرده و هر برشیئ تسخیره علی سبب ویردك
پس تابع اولدی سببی ترتیب ایتمکه • ف یعنی سفره کیتمك اسبابنی حاضر قیلغه باشلدی
(حَتَّى إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا) ت اول وقته
دکین که ایرشدی کون توشنك باته جق یرینه و بولدی کون توشیکه باتر قره چامورلو اولان
بیکارده (ظاهرده کوزتار شوسنده یوخسه کونش دنیادن زیاده سیله بیوکدر)
و بولدی شو بیکارلیاتنده برکروهی • ف ذوالقرنین دنیانك ابتداسن و انتهاسن وقتلرلری
کورمکی هوس ایتدی که بیلهلم دنیانك معموری نه یرهدك آباددر پس مغرب جانبنده بریره
ایردیکه اویرلر کونتوقولوق قره چامور ایدی آنده نه حیوان ونه انسان یوریه بیلمزایدی

وقايق دخی ایشلرایدی (قُلْنَا يَا ذَا الْقَرْنَيْنِ إِمَّا أَنْ تُعَذِّبَ وَإِمَّا أَنْ تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا) ت دیدك
ای ذا القرنین یا شودر که عذاب ایتمسك شو کروهه ویاخود طوتمسك آنلرك اراسنده بر
کوزل معامله یی (واشبو کتابده در ذوالقرنینك وایکی ایشه مقتدر اولمسندن) ● ف یعنی
ذوالقرنینه بویله دیدی یعنی هر ایکی امره قدرت ویردی و بونك کبی هر برساکنه وهر بر
پادشاهه قدرت اعطا اولنور پس پادشاهلر سه ظلمه ایذا ویر روا کردیلر سه حسن معامله
ایدوب کندیچون حسن ثنا و کوزل ذکری جاری ایدر (قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَى
رَبِّهِ فَيُعَذِّبُهُ عَذَابًا نُكْرًا) ت دیدی اما اول کسنه که ظلم ایتدی پس عذاب ایدرز آکا صکره
دوندریلور ربسی جانبنه پس عذاب ایدر آکا قتی اولان عذابله (وَأَمَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا
فَلَهُ جَزَاءً الْحُسْنَى وَسَنَقُولُ لَهُ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا) ت واما اول کسنه که ایمان کتوردی
وایشلدی کوزل ایشلری پس آنك ایچون واردر کوزل اولان حالت جزا و دیرز آنك
حقنده کندو امرمزدن قولای اولان سوزی ● ف یعنی هر برحاکم که عادل اولسه آنك
اسلوبی شودر که کروه ایشلیلرسزالرن ایدروا وارایه اومعامله ایدر ذوالقرنین شو سوزی
دیدی یعنی اشبو اسلوبی اختیار ایتدی (ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا) ت صکره برآخر سببك ارقه سنه
اولدی ● ف یعنی برآخر سفرك یتاقلرن ترتیبا ایچکه باشلدی (حَتَّى إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ
وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَى قَوْمٍ لَمْ نَجْعَلْ لَهُمْ مِنْ دُونِهَا سِتْرًا) ت اول وقتدکینکه ایرشدی کونش
طوغدیغی محله بولدی کونشی که طوغر برکروه اوزرینه که بیممدق آنلر ایچون کونشدن
طرفه هیچ بر پرده ● ف شاید اول قوم یاتی برقوم اولهلرکه اولر یاتق وسقفلرده وزمك عادتلری
دکل ایدی (كَذَلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا) ت شویله ایدی شو قصه والبته قوشاندق
اول شیئکه آنك یاننده وار ایدی بیلك بوزندن ● ف تواریخ صاحبلرینك شلید بو پرده بر بشقه
سوزیلر اولورسه ده اما حقیقتنده شو قدردرکه اشبوره ده ذکر ییوردی (ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا) ت
صکره برآخر سببك ارقه سنه اولدی (حَتَّى إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا
لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا) ت اول وقتدکینکه ایرشدی ایکی سدك اراسنه بولدی ایکی سدك
بوطرفنده برکروهی که یقین دکللرفهم ایتمکه برسوزی ● ف یعنی آنلرك دلی برقوملك دلیله
[illegible] اوفق کلمزایدی وایکی طاغ ایکی پرده ایدی آنلرك ملکی ایله یأجوج ومأجوج مملکتنده

كه اشبو طاغلر بر ملكدن برآخر ملكه كچمكه مانع ايدى وبو طاغلر اوزرينه چيقمغه يول
بولنمدى مكر آرالرنده بر آچق شعبه وار ايدى كه اندن يأجوج ومأجوج كلوب آنلرك
آدملرينى هلاك ايدوب مالّرينى آلوب يغما ايدوب كيدرلر ايدى (قالوا يا ذا القرنين ان
يأجوج ومأجوج مفسدون فى الارض فهل نجعل لك خرجا على ان تجعل بيننا وبينهم سدا) ت
ديديلر اى ذا القرنين يأجوج ومأجوج فساد ايديجيلردر يرده پس ويرهيم سنكيچون بر
خراجى اشبو شرط اوزرينه كه قيله سن بزم آرامز ايله آنلرك آراسنده بر سدى ● ف يعنى
وقتاكه اشبو قوم ذو القرنينى صاحب شكوه وقدرت كوردكده بيلديلر كه اكر همت ايتسه
يأجوج ومأجوجك كلمجك يولنى سد ايتمكه قادر اولور آكا بنا تدبير ايتديلر كه بر مقدار مال
جمع ايدوب آكا ويرهلر كه اشبو امره مصرف ايده و يأجوج ومأجوج عرب لساننده بر قومك
آديدر وآنلر ايكى جدك اولادلريدر بريسنك آدى يأجوج ايدى وبريسنك مأجوج وبللو
دكلدر كه آنلرك آدى كنده ومملكتنده ايدى ومملكتلرى تركلرك مملكتنك حدودينه
ياپيشقدر اول قومده تركلرك قرنداشلريدرلر (قال ما مكنى فيه ربى خير فاعينونى بقوة
اجعل بينكم وبينهم ردما) ت ديدى اول شى كه قدرت ويردى بكا اللّه بنم ربم زياده كوزلدر
پس ياردم ايدك بكا قول قوتيله تا بن قيله يم سزلك آرا كزله آنلرك آراسنده بر محكم سدى ● ف
يعنى مال بنم يانمده چوقدر ليكن سز بكا الكزله وآياغكزله ياردم ايدك مال لازم دكل ● (آتونى
زبر الحديد حتى اذا ساوى بين الصدفين قال انفخوا حتى اذا جعله نارا قال آتونى افرغ
عليه قطرا) ت كتوركز بكا تيمور پارچه لرينى اول قدر كه برابر ايتمدى ايكى طاغك آراسنى
ديدى اوفوروكز اودى حتى اول تيمورى اود قلدقده ديدى كتوركز بكا اريمش باقر تا دوكيم
شو قيزمش تيمورلك اوزرينه ● ف اول تيموردن اولان يولك تخته لرى يايديلر وبرينى
آخرلك اوزرينه قويوب ايكى طاغ برابرى بر متين ديوار يابديلر پس اريمش باقرى اول ديوار
اوزرينه دوكديلر واريمش باقر ديوارك دليكلرى آرالرين طولدردى طوكوب تيمور تخته لر
واريمش باقر قاريشوب بر طاقه ديوار كبى اولدى پيغمبرمز عليه السلامك حضورنده
بر شخص سويلديكه بن او سدى واردم وكوردم رسول اللّه بيورديلر كه اول ديوارك شكلنى
بيان ايت اول كيمسه ديديكه درت كوشه لى قوطه كيبيدر بيورديلر كه طوغرو سويلدك
شو تيمور تخته لر قره درلر آنلك آرالرنده اولان دليكلرده باقردن اولان خطلر صاريدر (فما

اسطاعوا أن يظهروه وما استطاعوا له نقبا) ت پس قادر اولمدیلر یأجوج ومأجوج كه
چیقمغه اشبو سدك اوزرینه وقادر اولمدیلر بو سدی دلمكه • ف شو قوسدی ذو القرنین كبی
صاحب عزم وحكومت پادشاه اشبو ایش اوزره قایم اولدی وسدی یاپتی آز آدمدن ممكن دكل
ایدی (قال هذا رحمة من ربی فاذا جاء وعد ربی جعله دكاء وكان وعد ربی حقا) ت دیدی
اشبو صنعت بر رحمتدر بنم ربم جانبندن پس چقانكه كلور بنم ربمك وعدسی (یعنی یقین
اولور قیامت كونی) قیلار اول سدی یر ایله برابر وبنم ربمك وعدسی طوغریدر • ف پیغمبرمز
علیه السلام زماننده شو سدده ر ویه قدری یعنی الك آیسی مقداری دلیك دوشمش
وعیسی علیه السلامك زماننده آنلرك خروجی موعوددر دنیانك قلمنی غوغا ایله جابر قیلارلر
وكوكك جانبنه اوق آتوب اوقلری قانه بولشمش كیرو دونمجك آخرده عیسی علیه السلامك
دعاسیله هپسی هلاك اولمجقلری معلوم اوله كه بو سد اول قدر محكم ایكن ذو القرنین منتظر
ایدیكه آخرده فنایه كیدهجك بوستان صاحبی بوستانه مغرور اولوب برباد اولدی (وتركنا
بعضهم یومئذ یموج فی بعض ونفخ فی الصور فجمعناهم جمعا) ت وترك ایدرز آنلرك بعضنی
اول كونده قارشورلر بربرینه واوفوریلور صوره پس جمع ایدرز آنلری • ف الله سبحانه نك
اشبو وعده سی قیامت كونده وقوع بولهجق (وعرضنا جهنم یومئذ للكافرین عرضا
الذین كانت اعینهم فی غطاء عن ذكری وكانوا لا یستطیعون سمعا) ت وبوزیوروز كوسترورز
جهنمی اول كونده كافرلره او كوسترمشله كافرلركه آنلرك كوزلری پرده ده ایدی بنم ذكر
ایتمكدن وقادر دكللر ایدی سوزی ایشتمكه (یعنی عنادلرندن ایشتمزلردی) • ف یعنی آنلرده
عقل وبصیرت كوزلری یوغیدیكه الله سبحانه نك قدرتنی كوروب ایمان كتوره لر وكندو
عنادلرندن نصیحت ایدنلرك نصیحتنی دكلمدیلر كه علی یلسونلر (افحسب الذین كفروا ان
یتخذوا عبادی من دونی اولیاء انا اعتدنا جهنم للكافرین نزلا) ت ایاظن ایدرلرمی كافر
اولان كسنه لركه بنم قوللرمی بندن غیری معبود اتخاذ ایده لر وبن آنلره عذاب الیم
تحقیق بز حاضر قلدق جهنمی كافرلر ایچون مهمان نزل ایله حاضرلنانلر كبی (قل هل ننبئكم
بالاخسرین اعمالا) ت دیكل خبر ویرهیمی سزه اول كسنه لریكه آنلر اك زیاده زیانكارلردر
(الذین ضل سعیهم فی الحیاة الدنیا وهم یحسبون انهم یحسنون صنعا) ت اشبو جماعت اول

کسنه‌لردرکه ضایع اولدی آنلرڭ عمللری دنیادیرلکنده آنلڭ محبتنده و آنلر کمان ایدرلرکه آنلر کوزل ایدرلر عمللرینی ف یعنی هرنه قدرسعی ایتدیلر و ایشلدیلر دنیا جمع ایتمك ایچون آخرتلرینی خراب قیلدیلر (أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْنًا) ت اشبو جماعت اول کسنه‌لردرکه کافر اولدیلر کندو ربلرینڭ نشانه‌لرینه و آڭا اوغرامغه پس باطل اولدی آنلرڭ ایشلری پس قایم قیلمیز آنلر ایچون قیامت کوننده ترازو (یعنی اشبو کتابه درخور لقدن و قدرسزلکدن) ف وقتا که آخرتی انکار ایتدیلر اشبو اجلدن آخرت ایچون هیچ برعمل ایتمدیلر پس انجق معصیتلری قالدی ایمدی میزانڭ بر بهنی و کوزی وزن اولنمز (ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمُ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا) ت حال شو درکه آنلرڭ جزالری جهنمدر اول سببله که کافر اولدیلر و طوتدیلر بنم نشانه‌لریمی و پیغمبرلریمی مسخره‌لغه (إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا) ت البته اول کسنه‌لرکه ایمان کتوردیلر و ایشلدیلر کوزل اولان ایشلری آنلر ایچون فردوس باغچه‌لری پیشکش اولور (خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا) ت ابدی اولورلر آنده طلب ایتمزلر فردوس باغچه‌سندن کیرودونمکی (قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا) ت دیکل اکر اولسه دڭزلر مرکب بنم ربمڭ سوزلرینی یازمغیچون توکنوردی دڭزلرڭ صوی بنم ربمڭ سوزلری توکنمزدن اول و اکر دڭزلر کبی بردخی کتورسه‌ك مدد طریقیله (قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ فَمَنْ كَانَ يَرْجُو لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا) ت دیکل انجق بندخی آدم سزڭ کبی کوندریلور بنم بڭا سزڭ معبودیکز بر اولان معبوددر پس هرکسنه امید ایتسه ربسنه اوغرامغه لازمدرکه ایشلیه کوزل اولان ایشی و شریك قوشمیه کندو ربسنه عبادت ایتمکده هیچ برکسنه‌یی

سورة مريم مكية وهي ثمان وتسعون آية

مریم سوره‌سی مکه‌ده نازل اولمش و اشبو سوره طقسان سکز آیتدر

بسم الله الرحمن الرحيم

باغشلیمی امر كیمی اولان اللهك آدیله اوقورم

(كهيعص) ت الله بیلور بوندن مرادینی (ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا) ت شودر سنك ربك امر كسنك بیانی كندو قولی زكریا اوزرینه (اِذْ نَادَى رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيًّا) ت اول وقتكه چاغردی كندو ربنی كیزلو اولان چاغرمغله • ف یعنی قلبنده دعا ایتدی یا خود انساندن خالی اولان مكانده دعا ایتدی زیرا كه اختیارلق حالنده اوغول طلب ایلدی اگر قبول اولنمز ایسه آدملر كا كولرلر ایدی (قَالَ رَبِّ اِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ اَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا) ت دیدی ای بنم ربم تحقیق ضعیف اولدی بنم كمكلرم بنم بدنمدن اودكبی شعله اوردی بنم باشم توی اغارمقله و تندن بن محروم اولمدم سكا دعا ایتمكده ای بنم ربم • ف یعنی قوجه لق كلوب باشنك توبی اغارمشیدی (وَاِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا) ت والبته بن قورقرم كندو اقربالرمدن بندن صكره حالبوكه بنم قارم طوغورمقدن قصر اولدی پس باغشله بكا كندو جانبكدن بر وارث • ف یعنی عم زاده لری واقربالری دینی خراب ایتمكدن قورقوب سندن اشبو دعایی ایتمش (يَرِثُنِي وَيَرِثُ مِنْ آلِ يَعْقُوبَ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا) ت كه وارث آلسون بندن و میراث طوتسون یعقوب اولادندن و یاپ آنی ای بنم ربم پسندیده اولان كسنه • ف الله سبحانه یحیایی زكریانك قائمقامی و سائر پیغمبرلره خلیفه ایتدی لیكن زكریایه حیاتنده قائمقام اولدی كه یحیی كندولرندن صكره مطلوب آخرینه كیتدی (يَا زَكَرِيَّا اِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَحْيَى لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا) ت (دیلدی) ای زكریا البته بز مژده ویررز سكا بر غلامله كه آنك آدی یحیادر بز ایتمدك آندن اول بو اسمله آدلنمش هیچ بر كمسنه • (قَالَ رَبِّ اَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا) ت دیدی ای بنم ربم نیجه پیدا اولور بنم اوغلان چوجق كه بنم خاتونم طوغورمز و بن دخی ایرشدم اختیارلقدن زیاده ضعفلغه • ف نادر اولان امری طلب ایتدیكی وقتده یعنی ولدی طلب ایتدیكی وقتده تعجب ایتمدی وقتا كه ایشتدیكه ولد اولمجه در اولوقتده تعجب ایتدی (قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٌ وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا) ت دیدی وعده بویلجه دردیدی سنك ربك اشبو ایش بنم اوزرمه قولایدر كه یراتدم سنی بوندن اول ود كاد

سن اولوقتده هيچ برنى * ف اشبو كلامى فرشته ديدى (قال رب اجعل لى آية قال آيتك
الا تكلم الناس ثلاث ليال سويا) ت ديدى اى ربم ديم معين قيل بكبون بر نشانه بيلديسنك
نشانهك اولدركه سو يلشمكه قادر اولمزسن آدملر ايله اوچ كون اوچ كيجه مزاجك طوغرو
ايكن (فخرج على قومه من المحراب فاوحى اليهم ان سبحوا بكرة وعشيا) ت پس طشره
چيقدى كندو قومى اوزرينه عبادت محرابندن پس اشارت ايتدى آنلره جانبنه كه تسبيح ايدك
صباح وقتنده و اخشام وقتنده * ف حق ايله ناسيله سو يلشمكه قادر اولمدى شو نشان اولديكه
ولدى اعطا ايتمكلك وقتى ايرشمش (يا يحيى خذ الكتاب بقوة وآتيناه الحكم صبيا) ت
(حاملى وقتا كه يحيى طوغدى و ايكى ياشنه ايرشدى ديدك) اى يحيى طوت كتابك حكملرينى
جد و جهد ايله و ويردك آكا حكمتى و فهمى چوجقلق حالنده * ف يعنى بابالرينك بلنده
توريتك حكمنى خلقه تعليم ايتمكه تمام اولان قوتيله اقدام ايتديلر زيرا كه بابالرى ضعيف
اولمشدى يحيى كنديسى جوان ايدى (وحنانا من لدنا وزكاة وكان تقيا) ت و ويردك
آكا شفقتى كندو يانمزدن و نفسلتيا كلكنى و انمدن صاقنجى ايدى * ف بر چوجق يحيى
عليه السلامه سو يلديكه كل او ينملم يوردينه بز اويونبازلق ايچون خلق اولنمدق (وبرا
بوالديه ولم يكن جبارا عصيا) ت احسان ايديجيدى باباسنه و اناسنه و دكل ايدى يوت
جكيجى كناه ايشلى * ف يعنى آرزو و طلب ايدجو جقلر يوت جكيجى و كناه ايشلى اولورلر
اما يحيى اويله دكل ايدى (وسلام عليه يوم ولد ويوم يموت ويوم يبعث حيا) ت وسلام اولسون
آنك اوزرينه طوغدينى كونده و اولديكى كونده و قبردن قالقديغى كونده ديرى اولهرق
* ف اكر الله سبحانه برقولى اوزرينه سلام ايتسه معناسى شودركه اول قول اوزرينه اصلا
مؤاخذه يوقدر (واذكر فى الكتاب مريم اذ انتبذت من اهلها مكانا شرقيا) وذكر ايت
(يا محمد) قرانده مريمك قصه سنى چونكه آيرلدى كندو اهلندن كونش طوغان جانبدن
بر محله * ف يعنى كندو اهلندن ايرلدى حيضدن يقانمق ايچون اشبو حيض آنك اول
حيضى ايدى اولوقتده اون اوچ ياشنده و يا اون بش ياشنده ايدى بر ايراق اولان مكانه
چيقديلر اونامق سبيله و شو مكان كونش طوغان جانبده ايدى اشبو جهتدن نصارى مشرق
طرفنى قبله ايتديلر (فاتخذت من دونهم حجابا فارسلنا اليها روحنا فتمثل لها بشرا سويا) ت
پس طوتدى آنلردن طرفنه بر پردهيى پس كوندردك بزلر آنك جانبنه كندو روحمزى

(يعنى)

(یعنی جبرائیل) پس جبرائیل علیه السلام حضرت مریمه اعضاسی تمام آدم صورتنه تمثل
ایتدی * ف یعنی كوزل صورتده جوان ایدی (قالت انی اعوذ بالرحمن منك ان كنت
تقیا) ت دیدی مریم البته بن صغنورم الله سبحانه یه سندن اكر سن متقی ایسه‌ك (قال
انما انا رسول ربك لاهب لك غلاما زكیا) ت دیدی جبرائیل بن سنك ربكك رسولیم تا باغشلیم
سكا بر پاك چوجق (قالت انی یكون لی غلام ولم یمسسنی بشر ولم اك بغیا) ت دیدی مریم
نیجه اولور بنم اوچون چوجق ال ایرشدرمه‌دی بكا هیچ بر آدمی وهركز اولمدم زنا ایدیجی
(قال كذلك قال ربك هو علی هین ولنجعله آیة للناس ورحمة منا وكان امرا مقضیا) ت
دیدی وعده بویله‌در دیدی سنك ربك اشبو ایش بنم اوزریمه قولای در شویله‌در و دیلرم كه
قیلم اول چوجغی بر نشانه آدملر ایچون واسركه‌ملك بزم جانبمزدن واشبو قضیه ثابت
ومقرر قلنمش بر ایش اولدی * ف مرده‌لر ایچون بر نشانه یعنی باباسز چوجق وجوده
كلسی یعنی الله سبحانه نك قدرتندندر (فحملته فانتبذت به مكانا قصیا) ت پس قارننده
طوتدی شو چوجغی پس اهلندن بر جانبه كیتدی شو چوجق سببیله آدمیدن ایراق اولان
بر محله یعنی طوغدیغی وقتده (فاجاءها المخاض الی جذع النخلة قالت یا لیتنی مت قبل هذا
وكنت نسیا منسیا) ت پس كتوردی انی طوغورمق آغریسی خرما آغاجنك بدنی جانبنه
مریم دیدی ای نه اولیدی بكه بن اولیدم بوندن اول بوجه واولایدم خاطردن كیتمش واونودولمش
(فناداها من تحتها الا تحزنی قد جعل ربك تحتك سریا) ت پس چاغردی مریمی
(چوجق ویا جبرائیل) اشغی جانبندن كه غم یمه كه قیلدی سنك ربك سنك آلتكده بر كوچك
ایرمق * ف یعنی اشبو آوازی فرشته ایتدی و چاغردی و اوحالده یردن بر پكار ظاهر
ایتدی (وهزی الیك بجذع النخلة تساقط علیك رطبا جنیا) ت وتپرت كندو جانبكه خرما
اغجنی تا كه دوشسنك اوزریكه تازه خرما (فكلی واشربی وقری عینا فاما ترین من
البشر احدا فقولی انی نذرت للرحمن صوما فلن اكلم الیوم انسیا) ت پس یی اـ و
خرمادن وایچ اول صودن و كوزك آیدین اولسون پس اكر كورسك انساندن بر كمسنه‌یی
دیكل بن الله ایچون اوروج نذر ایتدم پس سویلشمم بوكون هیچ بر آدمیله * ف
آنلرك مذهبنده سویلكدن اوروج طوتمق نذر ایتمك جائز ایدی بزم مذهبمزده جائز دكل

(فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا) ت پس حضرت مريم عيساى
بوكلوب كتوردى كندو قومنك اوكنه ديديلر اى مريم كتوردك بر كين اولان شيئى
(يَا أُخْتَ هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ امْرَأَ سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ أُمُّكِ بَغِيًّا) ت اى هرونك همشيره سى
سنك بابالك كرو آدم دكل ايدى وانالك زنا ايديجى دكل ايدى معف اى هارونك قرنداشى
يعنى آنلك بعد يتلك آدى هرون ايدى پس آنلك قومنك آدى دخى هرون اولدى نيجه كه
عادو ثمود جدلر يتلك اسميله تسميه اولندقلرى كبى و مريم هرونك اولادندن ايدى (فَأَشَارَتْ
إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا) ت پس اشارت ايتدى مريم كندو چوجغى
جانبنه ديديلر نيجه سويلشه لم اول بر كسنه ايله كه بشكده بر چوجقدر (قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ
آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا) ت ديدى عيسى تحقيق بن اللهك قوليم ويردى بكا كتابى و قيلدى
بنى پيغمبر (وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا) ت
و قيلدى بنى بركت صاحبى هر يرده اولسم و بيوردى بكا نماز قيلمقلغى و زكات ويرمكله ديرى
اولديغم مدتجه (وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا) ت و بيوردى بنى احسان ايديجى
انامه و قيلدى بنى بيوك چكيجى بد بختلو (وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ
حَيًّا) ت و سلامتلك بنم اوزريمه در طوغديغم كونده و اولديكم كونده و اول كونده كه
بعث اولنوردم (ذَلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ) ت اشبودر مريم
اوغلى عيسانك قصه سى اراده ايدرم طوغرو سوزى كه انده اختلاف ايدرلر (مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ
يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَهُ إِذَا قَضَى أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ) ت لايق دكادر الله
ايچونكه طوتمه هيچ بر ولدى پاكدر الله ايچونكه قچان اراده ايتسه بر شيئى انجق اكا اول
ديرعقبنده اولشى اولور (وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ) ت
(و ديدى عيسى) تحقيق الله بنم ربمدر و سزلك ربكزدر پس عبادت ايدك آكا بودر طوغرو
اولان يول (فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ) ت
پس اختلاف ايتديلر كروهلر كندو ارالرنده پس واى اولسون اول كسنه لر ايچونكه

كافر

کافراولیلار قیامت کونده حاضر اولقدن (اسمع بهم وابصر یوم یاتوننا لکن الظالمون
الیوم فی ضلال مبین) ت نه قدر ایشیدیجی اولورلار ونه قدر کوریجی اولورلار (یعنی عجب
ایشیدرلار و عجب کورورلار بزم وعیدلریمزی مشاهده و تیقن ایدرلار لیکن نفع ویرمز)
اولکونده که کلورلار بزم اوکمزه لیکن اشبو ظالملار بوکون ظاهر اولان آزغینلقده درلار
(وانذرهم یوم الحسرة اذ قضی الامر وهم فی غفلة وهم لا یؤمنون) ت وقورقت آنلاری
پشیمانلق کونیدن وقتا که ایشلار تمام اولور و آنلار غفلتده درلار و آنلار ایمان کتورمزلار
* ف اول زمان که حشر کونی حسابلاردوزخدن چیقوب جنته داخل اولورلار وکافرلار
ایسه منتظر اولوب قالورلار صکره اولومی بر قیون شکلنده کوروب جنته جهنمله ارامنده
بوغزلرلار ویلدیره بیلدیرکیلارکه جنتلک جنتده و جهنملک جهنمده دوام و ابدیلک اوزره
اولیسزدر اشبو کوندرکه کافرلار جهنمدن چیقمقدان امیدسز اولورلار (انا نحن نرث
الارض ومن علیها والینا یرجعون) ت البته بزلار وارث اولورز یره واول کسنلرکه
یرلک یوزنده واردر و بزم جانبمزه کیرو دوندریلورلار (واذکر فی الکتاب ابراهیم انه کان
صدیقا نبیا) ت وذکر ایت قرآنده ابراهیم علیه السلامنی خبر تحقیق اول طوغرو ایشلو
پیغمبر ایدی (اذ قال لابیه یا ابت لم تعبد ما لا یسمع ولا یبصر ولا یغنی عنک شیئا) ت ذکر ایت
اول وقتی که دیدی کندو باباسنه ای بنم بابام نیچون عبادت ایدرسن اولشینه که ایشتمز
و کورمز و دفع ایدمز سندن هیچ بر شیئ (یا ابت انی قد جاءنی من العلم ما لم یاتک فاتبعنی
اهدک صراطا سویا) ت ای بنم بابام تحقیق علمدن بکا اول شی کلدی که سکا کلمدی پس تابع
اول بکا تا دلالت ایدەیم سنی طوغرو اولان یوله (یا ابت لا تعبد الشیطان ان الشیطان کان
للرحمن عصیا) ت ای بنم بابام عبادت ایتمه شیطانه تحقیق شیطان الله ایچون یو وادی قبول
ایتمز (یا ابت انی اخاف ان یمسک عذاب من الرحمن فتکون للشیطان ولیا) ت ای بنم بابام
بن قورقرم که طوته سنی بر عذاب الله جانبندن پس اولورسک شیطانه ارقداش * ف یعنی
کفرلک وبالندن بر آفت که و سن دخی شیطاندن مدد طلب ایتکه باشلیه سن یعنی بتلردن
مدد طلب ایدەسن و آدملرک چوغی اشبو وقتده شرک ایدرلار (قال اراغب انت

عَنْ آلِهَتِي يَا إِبْرَاهِيمُ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا) ت دیدی ایا یوزی چویرر میسن بنم
معبودلرمدن ای ابراهیم اکر کیرو دونمزسه‌ك البته طاش ایله اوررم سنی وترك ایت بنم
صحبتی بر چوق زمان (قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا) ت دیدی
سلامت اولسون سنك اوزریکا اولسون یارلغمق طلب ایدرم سنك ایچون ربمدن تحقیق ربم بنم
اوزریمه محبت ایدیجیدر ف ابراهیم علیه السلام باباسنه و یا دیدیکه سلام علیك یعنی
سلامتلك سنك اوزریکا اولسون دیدی و سلام رخصت سلامیدر معلوم اولدیکه اکر بابا
و انادین امرنده اوغلیله خوشلنمز سه آنی کندو اوزرندن جدا ایدرلر ایسه اول اوغل طاتلودل
ایله یومشق سوزدیوب آنلردن ایراق اولسه اول اوغل عاق دکلدر و هرچند حضرت ابراهیم
علیه السلام باباسنه مغفرت طلب ایتدکه وعده ویردیسه ده الله سبحانه نك رضاسی بولنمدیغندن
آنلردن واز کلوب ترك ایتدی (وَأَعْتَزِلُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُو رَبِّي عَسَى
أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا) ت و آیریلوب براقورم سزی و اول شیئی که عبادت ایدرسکز آنی
اللهدن غیری و عبادت ایدرم کندو ربمه اوله که اولمیم کندو ربمه عبادت ایتمکده یاپسیز
(فَلَمَّا اعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا) ت پس
چونکه آیریلدی آنلردن و اول شیدن که عبادت ایدرلر ایدی آنی اللهدن غیری باغشلادق آکا
اسحق و یعقوبی هر برینی قیلدق پیغمبر ● ف یعنی الله سبحانه نك یولنه هجرت ایدوب
بابا و انا و قرباسندن ایراق اولدی الله سبحانه آکا آنلردن کوزلراق اولاد و اقربا رعایت ایتدی
انسیت ایچون شوراده اسمعیل علیه السلامی ذکر ایتمدی زیرا که بوراده ابراهیم ایله
بوغشدی (وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا) ت و باغشلادق آنلرك
هر برینه بر تاج شیلر کندو اسرککمزدن و قیلدق آنلر ایچون کوزل اولان ذکر ایتمکلك
زیاده یوکلك ایله ● ف یعنی آدملر همیشه آنلره کوزل ثنا ایدرلر و آنلر اوزره رحمت
دیرلر (وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَى إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا) ت و ذکر ایت کتابده
موسی علیه السلامی که تحقیق خالص قلنمش پیغمبر و نبی ایدی ● ف اول کسنه‌لر که
الله سبحانه دن وحی اولنسه آنلر نبی دیرلر و آنلردن اول کسنه که آنك ایچون مخصوص
بر امت اوله و یا انکیچون بر کتاب اوله آکا رسول دیرلر (وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ
الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا) ت و چاغردق آنی طور طاغنك صاغ جانبندن و تعیین قیلدق آنی
کندیمزه سرلشیجك یوزندن ● ف یعنی آنکه الله سبحانه ملك واسطه اولمقسزین

سویلشدی (ووهبنا له من رحمتنا أخاه هرون نبيا) ت وباغشلدق آكا كندو
اسركمكزدن كندو قرنداشى هرونى پيغمبر اولديغى حالده * يعنى موسى عليه السلامه
قرنداشى هرونى يارديمجى و مددكار اولدى (واذكر فى الكتاب اسمعيل انه كان صادق
الوعد وكان رسولا نبيا) ت وذكر ايت كتابده اسمعيل عليه السلامى تحقيق طوغرى وعده لى
و كوندرلمش پيغمبر ايدى * ف اسمعيل عليه السلام بر كمسنه يه وعده ايتديكه سن
كلنجه يه دك بوراده اكلنورم و بوراده طورورم اتفاقا اول كمسنه بر سنه يه قدر كلمدى
حضرت اسمعيل عليه السلام اوراده بكلدى و بر طوردى (وكان يأمر اهله بالصلوة
والزكوة وكان عند ربه مرضيا) ت و امر ايديجى ايدى كندو اهلنه نماز ايله و كندو
ربنك يانده بكنلمش ايدى (واذكر فى الكتاب ادريس انه كان صديقا نبيا ورفعناه
مكانا عليا) ت وذكر ايت كتابده ادريس عليه السلامى تحقيق طوغرو ايشلو اولان
بر پيغمبر ايدى قالدردق آنى بر يوكسك محله (يعنى كوكه) * ف يازمشلر كه حضرت
ادريس عليه السلام حضرت نوح عليه السلامدن اول كلمش نجوم حسابى و يازى يازمق
ولباس ديكمك آدملر اراسنده آندن شيوع بولمش ملك الموت ايله اشنا ايمشلر بر كره امتحان
وصف ايمق ايچون كندو روحنى ملك الموت الاريله قبض ايتدردى ينه كيرو جسمنه
اعاده اولندى و بهشته كيرمك طلب ايتدى حكم اولنديكه جنته كيره پس ادريس جنتده
الله تعالى نك حكميله قونلدى اوتوردى پيغمبرمز عليه السلام ايله معراج كيجه سنده كوكده
ملاقات ايتديلر و بعضلر ديديلر كه ادريس حضرت الياسك لقبيدر ادريس بنى اسرائيلده
پيغمبر اولديلر يدى حضرت خضر عليه السلام كبى ديريدرلر (اولئك الذين انعم الله عليهم
من النبيين من ذرية آدم وممن حملنا مع نوح ومن ذرية ابراهيم واسرائيل وممن هدينا
واجتبينا اذا تتلى عليهم آيات الرحمن خروا سجدا وبكيا) ت اشبو جماعت اول كمسنه لر

(سجده)

دركه انعام ايتدى الله آنلره ذريه پيغمبرلردن بعضيسى آدمك اولادندن و بعضى اول
كمسنه لرك اولادندنكه كتوردك نوح عليه السلام ايله برابر كمى يه و ابراهيمك و يعقوبك
اولادندن و بعضى اول كمسنه لرك جمله سندنكه طوغرى يوله كوستردك آنلره
واختيار ايتدك آنلرى وقتا كه اوقنورسه آنلره رحمنك آيتلرى دوشرلر ايدى سجده
ايدرك و اغلايه رق (فخلف من بعدهم خلف اضاعوا الصلوة واتبعوا الشهوات فسوف

يلقون غيا) ت پس بونلردن صکره يرلرينه بر قاج اوغول قالدیلر که نمازی ضایع ایتدیلر و هوایه تابع اولدیلر نفسلری آرزو سنه پس بولور لر آزغینلغك جزاسنی (الا من تاب وآمن وعمل صالحا فاولئك يدخلون الجنة ولا يظلمون شيئا) ت لیکن اول کیمسنه که توبه ایتدی وايمان كتوردی و ايشلدی کوزل اولان ایشی اشبولر کروهلر جنته کیررلر و ایصلالم اولنمزلر هیچ بر شیده (جنات عدن التي وعد الرحمن عباده بالغيب انه كان وعده مأتيا) ت داخل اولورلر دائم اولان جنتلرینه که وعده ویردی الله کندو قوللرینه آندن غائب اولدقلری حالده البته الله نك وعده سی کلیجیدر (لا يسمعون فيها لغوا الا سلاما ولهم رزقهم فيها بكرة وعشيا) ت ایشتمزلر اول جنتلرده هیچ عبث اولانی و لیکن سلام ایشیدرلر وآنلرك رزقلری جنتلرده صباح وقتنده واخشام وقتنده اولور ● ف یعنی عبث و فائده سز سوزی یعنی اوزون اوزادی و چوق سویلمکی ایشتمزلر سلام علیك آوازینی اوزون ویو کسك آواز ایله دیکلرلر (تلك الجنة التي نورث من عبادنا من كان تقيا) ت بو اول جنتدر که انی احسان ایدرز کندو قوللرمزدن متقی اولنلره ● ف اول جنت که انی حضرت آدم علیه السلامه ارث بیورمشیدی (وما نتنزل الا بامر ربك له ما بين ايدينا وما خلفنا وما بين ذلك وما كان ربك نسيا) ت (وملائکه لر دیدیلر) آشغی اینمزوز بزلر مکر سنك ربکك حکمیله انکیچوندر اول شی بیلك که بزم او کزده در (یعنی قیامت کونی) واول شی بیلك که بزم آرقه مزده در (یعنی یری و کوکی خلق ایتمك ابتداسندن) واول شیلك علمیکه بونلرك اراسنده در و دکل سنك ربك اونودیجی ● ف بر وقتده جبرائیل کلوب کیتدی و بر قاج کون کلمدی وقتا که کلدی پیغمبر علیه السلام بیوردیکه هر کون نیچون کلیورسن الله سبحانه جبرائیل علیه السلامه تعلیم بیوردیکه جوابنده اشبو اسلوب اوزره جواب ویر که الله سبحانه نك کلامیدر جبرائیلك دلیله تمه کیم بزلره ایاك نعبد وایاك نستعين آیتلرینی تعلیم ایتدی له ما بين ايدينا وما خلفنا یعنی بزم او کزده در وآرقه مزده در یعنی شو کوکلره ویره بیورمش یعنی ملائکه لر کوکدن نازل اولدقلرنده یره کلرنده اولور کوکك آرقه لرنده وکیتدکلری وقتده کوکك او کارنده و یرارقه لرنده اولور (رب السموات والارض وما بينهما فاعبده واصطبر لعبادته هل تعلم له سميا) ت کوکلرك و یرلرك ربیدر واول شیلك ربی که ایکیسنك اراسنده در پس عبادت ایت اکا و صبر ایدیجی اول آنك عبادتی اوزرینه ایا بیلورمیسن آکا برآدلو (یعنی مثل) ● ف الله

سبحانه نك اسملرى آنك صفتلريدر يعنى اول صفتده بر كمسنه بولنورمى ايشبو لفظ
(وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ أَئِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيًّا) ت ودير آدمى (يعنى كافر اولان آدمى)
آيا وقتا كه بن اولم يردخى طشره كتوريلورميم ديرى (أَوَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ
وَلَمْ يَكُ شَيْئًا) ت آيا خاطرينه كتورمزمى آدمى كه بز ياراتدق آنى بوندن اول وحالبوكه اول
هيچ برشى (فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا) ت پس سنك
ربكه قسم اولسونكه البته قالديرزآنلرى (يعنى حشرى منكر اولانلرى) شيطانلر ايله صكره
حاضر ايدرز آنلرى جهنمك اطرافنده ديزلرى اوزره دوشمش اولهرق * ف قورقوشدتندن
آياق اوزره طورمغه قدرتلرى اولماديغندن اياقدن دوشرلر واوطورمغه قادر اولمزلر ايشبو در
ديزلرى اوزرينه دوشمنك معناسى (ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ
عِتِيًّا) ت صكره چكرز هر برامتدن اول كمسنه يى كه زياده جسارت ايديجيدر الله
اوزرينه يوزلكى قبول ايتمكدن (ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أَوْلَى بِهَا صِلِيًّا) ت صكره
بزلر بيلورز اول كمسنه لريكه آنلر زياده لايقدر جهنمه داخل اولمغه (وَإِنْ مِنْكُمْ
إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَى رَبِّكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا) ت وبوقدر سزدن هيچ بركمسنه مكر كچرلر جهنم
اوزره ايشبو وعد سنك ربكك بزى وقطعى حكمى اولدى (ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ
الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثِيًّا) ت صكره نجات ويررز اول كمسنه لره كه صاقنديلر وبراقورز
ظالملرى جهنمده ديزلرى اوزره دوشمش اولدقلرى حالده * ف جنتك يولى جهنمك اغزينك
اوزرنده وجهنم ايسه تنور شكلنده درو آغزينك كنكشلكى دنيانك تمامندن بيوكدر
بوكارندن اوته يكار شمدك بر كبرى واردرقيلدن انجه قلجدن كسكين مسلمانلر اندن
سلامتله كچرلر وكافرلر ايسه بلا جهنمه دوشرلر واعمالرينه كانوب نيچه كوندن صكره
چيقارلر ونيچه عاصيلردن برقاج كمسنه لر جهنمه مستحق اولهرق الله سبحانه نك رحمتيله
وپيغمبرمز عليه السلامك شفاعتيله جهنمه كيرمكسزين جنته داخل اولورلر وياجهنمدن
چيقارلورلر واول كمسنه كه كوكلى طوغريلغيله كلمه شهادت ديمشدر ويا ايناندى
ايشبو كمسنه لردخى جملهسى آخر چيقاريلورلر وكافرلر ايسه ابدى جهنمده قاليسرلر
صكره جهنمك آغزى آنلر اوزرينه قپانور (وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ

كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا) ت وبغمان اوقوننسه آنلر
او زر ينسه بزم واضح اولان آيتلرمز دير لر اول كسنه لركه كافر اولديلر اول كسنه لركه
ايمان كتوردلر اشبو ايكى بولكدن قنغيسى زياده كوزلدر مرتبه ده و زياده ايودر مجلس
بوزندن (يعنى دنيا عزتنه مغرور اولديلر) • ف يعنى دنيالك برنكيله مقابله ايدرلر (وَكَمْ
أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثَاثًا وَرِئْيًا) ت وبچوق كروهلرى هلاك ايتدك آنلردن
اول آدملر طبقه سندن كه آنلر زياده ايو ايديلر اوبجلاق اعتبارنجه وكوزل يوز
واو قيافت اعتبارنجه (قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدًّا) ت ديكل هر كسنه
اولسه آزغينلقده زياده ويره آكا الله زياده ويرمكله • ف يعنى آزغينلقده ويول
ويرمكله براقور زيرا كه دنيا صنامق يبدر اولكلتو كوتولكك جزاسين آخرتده بولورلر
اشبو زياده او ايشلر وكوتو ايشلر اولكنه وكوتولكنه شاملدر يعنى ماله
واولادده (حَتَّى إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَكَانًا
وَأَضْعَفُ جُنْدًا) ت اولوقتده كيم كه كوررلر اوشيئى كه قورقودلديلر يا عقوبتده
وياقيامتده پس بيلورلر قنغيسى زياده كوتيدر مرتبه ده وزياده ضعيفدر قشون اعتبارنجه
• ف يعنى عسكر اعتبارنجه يعنى ياردم اعتبارنجه كه كافرلر بتلرى وخاجلرى كندولره
ياردمجى بيلورلر ومؤمنلر ايسه الله سبحانه بى كندولره ياردمجى بيلورلر (وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ
اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًّا) ت وزياده ويرر الله اول
كسنه لره كه يول بولديلر هدايتده وابدى وكوزل اولان حسنات زياده ايودر سنك ربك قتنده
مزديوزندن وزياده كوزلدر خدايمه رجوع يوزندن • ف يعنى دنيا ملكندن ونقى الله
سبحانه نك ثنا ايته ايشمرامز اولان تميكلك آثارى زائل اولمز ودنيا باقى قالمز (أَفَرَأَيْتَ الَّذِي
كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتَيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا) ت ايا كوردكمى اول كسنه نيكه كافر اولدى
بزم آيتلرمزه وديدى البته ويريلور بكا (يعنى قيامت كرتسده) مال واولاد • ف بر
زنكين كافر بر تو بجى مسلمانه ديدى اكرسن اسلامه منكر اولورسك منك مزديكى ويردم
توبجى ديدى كه اكرسن اولوب تكرار ديرلسن بن سنه منكر اولمم كافر ايسه ديدى كه
اكر بن موعدنصكره بعث اولور ايسم بكا آنده مالم واولادم اولور ايسه سردرآنده بكا جرتكى ويررم
اول سببدن اشبو آيت نازل اولدى يعنى آخرتده دولت ايمانندن حاصل اوله بقدرا كو كافرلر

دبرلر

دیرلرسه که دنیاده اولان دولتلری آخرتده الرینه طوتمطورز (أَطَّلَعَ الْغَيْبَ أَمِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمٰنِ عَهْدًا) ایا خبردار اولدیمی غیب اوزرینه یاخود آلدیمی اللهدن برعهدی (كَلَّا سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا) ت اویله دکل یازارز اولشینی که دیرو زیاده ویرزاکا عذابدن زیاده ویرمکله (وَنَرِثُهُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا) ت وکیرو آلورز اندن سکره اولشیئی که دیرو کلور بزم اوکزه یالکز اولدیغی حالده ه ف مایقول یعنی اولشیکه دیرمالدن واولاددن وبو کافرلرایکی اوغلی مسلمان اولدیلر (وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ آلِهَةً لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا) ت وطوتدیلر اللهدن غیری برقاج معبودلرتا اولمشو معبودلر آنلر ایچون عزتسبب (كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا) ت اویله دکل انکار ایدرلر کندو معبودلری بونه عبادت ایتدکی واولورمعبودلر آنلر اوزرینه ضد (أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزًّا) ت ایا کورمدکمی که بزلر کوندردک شیطانلری کافرلر اوزرینه که سورولر کافرلری سورمکله (فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا) ت پس تیزلک ایتمه آنلرک اوزرینه بز آنلرک کونلرینی ونفسلرینی صیارز زوقتی کلدکده اجرا ایدرز (يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمٰنِ وَفْدًا) ت اول کونکه قالدیررز متقیلری اللهک جانبنه بنمش اولدقلری (وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وِرْدًا) ت وسورورز کناه ایشلیلری جهنم جانبنه صوسز اولدقلری حالده (لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمٰنِ عَهْدًا) ت قادر اولمزلر شفاعت ایتمکه مکر اول کسنه که آلدی اللهدن یانده برعهدی (یعنی مسلمان اولوب ثواب وعدینه مستحق اولدی) ه ف یعنی الله سبحانه برکسنه یه شفاعتله وعده ویرسه شوکسنه شفاعت ایدر (وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمٰنُ وَلَدًا) ت ودیدیلر اتخاذ ایلدی الله ولدی (لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا) ت (الله یوردی آنلره) البته کتوردیکز چرکین اولان شیئی ه ف یعنی اغر اولان کناهی (تَكَادُ السَّمٰوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ الْجِبَالُ هَدًّا) ت یقین اولدی که کوکلر پاره پاره اوله آنلرک قبیح سوزلرندن ویار یارلوب ویرو وطاغلر پاره پاره اولوب (أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمٰنِ وَلَدًا) ت شول

سویدیکه اثبات ایتدیلر الله ایچون ولدی (وما ینبغی للرحمن ان یتخذ ولدا) ت ولایق اولماز الله
ایچون که اولاد دوتمه ولدی (ان کل من فی السموات والارض الا آتی الرحمن عبدا) ت
وقدر یرده وکوکلرده اولنلرک هیچ بریسی یوقدر مگر کلیسیدر الهک اوکنه قول اولمرق (لقد
احصاهم وعدهم عدا) ت البته قوشادی آنلری علمیله وصایدی آنلری صایمقله (وکلهم
آتیه یوم القیامة فردا) ت وآنلردن هر برنیسی کلیسیدر الهک اوکنه قیامت کوننده یالکز
اولدقلری حالده (ان الذین آمنوا وعملوا الصالحات سیجعل لهم الرحمن ودا) ت البته اول
کسنه لر که ایمان کتوردیلر وایشلدیلر کوزل اولان ایشلری قیلر آنلر ایچون الله اسرککی
(یعنی بری برلرینه دوست اولورلر) • ف یعنی الله سبحانه آنلری اسرکر یاخود الله سبحانه
کندونک محبتنی آدملرک قلبلرینه آتار ویاخود آنلرک محبتنی خلقک قلبلرینه قورور اتار (فانما
یسرناه بلسانک لتبشر به المتقین وتنذر به قوما لدا) ت قولای یسمدق قرآنی سنک دیلکه
تاسویندیره سن صاقننلری وقورقوده سن قرآن ایله جدالری شدتلو اولان قومی (وکم اهلکنا
قبلهم من قرن هل تحس منهم من احد او تسمع لهم رکزا) ت وچوق هلاک ایتدک آنلردن
اول آدم طبقه لرینی ایا کوره میسن هیچ برکسنه یی آنلردن یاخود ایشیده میسن آنلردن
برکیزلو آوازی

•(سورة طه مکیة وهی مائة وخمس وثلاثون آیة)•

طه سوره سی مکه ده نازل اولمش واشبو سوره یوز اوتوز بش آیتدر

بسم الله الرحمن الرحیم

باغشلیجی اسرکیجی اولان الهک آدیله اوقورم

(طه) ت الله بوندن مرادینی بیلور (ما انزلنا علیک القرآن لتشقی) ت ایندرمدک سنک
اوزریکه قرآنی تا زحمت چکه سن (الا تذکرة لمن یخشی) ت لکن ایندردک نصیحت ویرمک
ایچون اول کسنه یه که قورقر (تنزیلا ممن خلق الارض والسموات العلی) ت اول قران
ارضی وسموانی خلق ایدن الله تعالیدن تنزیل اولدیغی حالده (الرحمن علی العرش استوی) ت

اول رحمن جل شانه عرش اوزره نه اسه لایقدر (لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرٰى) ت آنككدر نه اولشيكه كوكلرده واردر واولشيكه يرده واردر واولشيكه اشبو ايكيسنك اراسنده واردر واولشيكه يرك آلتنده واردر (وَإِنْ تَجْهَرْ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفٰى) ت واكر اشكار ايدرسن سوزكى پس الله بيلور كيزلو اولان سوزى وزياده كيزلو اولانى (يعنى اشكارا ولانى اولى طريقله بيلور) ● ف كيزلو اولاكه كزلو به سويلدرلر وآندن زياده كيزلو اولدركه كوكلده اولور (اللّٰهُ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنٰى) ت الله تعالى دن غيرى هيچ اله يوقدر معبود بالحق انجق اودر اسماء الحسنى انككدر ● ف وقتا كه كافرلر رحمان اسمنى ايشتديلر ديديلركه بريسنى معين قيلك كاهى بركسنه يى چاغريرسكز وكاهى بركسنه يى (وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسٰى) ت كلدى مى سكا موسانك خبرى (إِذْ رَأٰى نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجِدُ عَلَى النَّارِ هُدًى) ت اول وقتده كوردى اودى پس ديدى كند واهلنه اكلنك بو راده كه بن اود كوردم اميد طوترمكه كتوردم سزه اول اوددن ياخود اوله كه اول آتش يانده بر يول كوستريجى بولم ● ف اشبو قصه سورة اعرافده وسورة طه ده وسوره قصصده تمام ايله ذكر اولنمش معلوم اولدكه حضرت موسى عليه السلام اهل وعيالله وطواريله برابر مدينه دن مصر جانبنه متوجه اولوب كيجه لين صوغوقده يانده يولى يتوردىلر وعيالى دخى طوغورمق كيفسزكى طوتدى ايراقدن آتش كبي بر ايدينلق حضرت موسايه ظهور ايتدى اول ايسه آتش دكل ايدى الله سبحانه نك نورى ايدى وقتا كه آتش اميديله آكا يقين اولدى الله سبحانه آكا خطاب ايدوب بن ديدى وآكا پيغمبرلك ويروب فرعون جانبنه كوندردى آنلرك قبضه اهل خانه لرى كندو بابالرنك اوينه عودت ايتديلر (فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ يَا مُوسٰى) ت پس نه وقت كه كلدى اودك يانه چاغرلدى اى موسى (إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى) ت تحقيق بن سنك ربكم پس اياغكدن چيقار پابوشلركى البته سن طوى آدلو برپاك ميدانده سن ● ف اشبو ميدان موسانك كلسندن اول مبارك ويوك ايدى ياخود بو وقتده يوك ومبارك اولدى پابوشلرى نجس وار ايدى شو جهتدن چيقارمسيله امر اولندى يهودلر اشبو تحقيقه وارمدقلرندن پابوشلرو چزمه لر طاهر اولسه دخى آنكله نماز قيلمزلر وايالرندن چيقارلرلر پيغمبرمز عليه السلام بيوردى كه سز پابوشلرو چزمه لر ايله نماز قيلكز

اكر يالك اولسه (وانا اخترتك فاستمع لما يوحى) تدر بن استماع ايتكم سوزى قولاغ قويه

اولشى جانبنه كه وحى كوندرلمش اولور (انني انا الله لا اله الا انا فاعبدني واقم الصلاة لذكري)

ت تحقيق بن بر اللهم كه يوقدر هيچ معبود بندن غيرى پس عبادت ايت بكا وقائم قيل نمازى بنم

ذكرم ايچون (ان الساعة آتية اكاد اخفيها لتجزى كل نفس بما تسعى) ت البته قيامت

كونى كلمسيدر ديلرمكه كيزلو طوتم آنك وقتنى تا جزالنه هر كسنه اولشيلك مقابلنده

ايشلر • ف موسى عليه السلامه وحى اولندقده علماء حكم يوردى ديرم پيغمبر عليه

السلامه دخى وحى اولندقده ورلك فكره آيتله علماء حكم ايتدى وقيامت كونى كيزلو

ايتدى هيچ كسنه يه وقتنى بيلدرمدى (فلا يصدنك عنها من لا يؤمن بها واتبع هواه فتردى)

ت پس لازمدر كه كيرو طوتميه سنى آندن اول كسنه كه ايمان كتورمز قيامته وتابع

اولدى كندو نفسنك آرزوسنه اول وقتده هلاك اولورسن • ف كيرو طوتمسون سنى آندن

يعنى قيامته ايمان كتورمكدن يا انمازدن وقتا كه الله سبحانه موسى عليه السلامى كوندردى اولان

كسنه لرك صحبتندن منع ايتدى غيرى بلدارلى طريقله منع اولنورلر (وما تلك بيمينك

يا موسى) ت ونه در شو سنك صاغ الكده كى اى موسى (قال هى عصاى اتوكؤا عليها

واهش بها على غنمى ولى فيها مآرب اخرى) ت ديدى بنم عصامدر وكنورم آنك

اوزرينه ويپراق دوكرم آنكله كندو طوارلريمه وبنم ايچون بو عصاده دخى بشقه مطلوبلر

واردر (قال القها يا موسى) ت ديدى آت ويرانى اى موسى (فالقاها فاذا هى حية تسعى)

ت پس براقدى آنى ناكهان اول عصا اژدرها ايچى بر يلان اولدى (قال خذها ولا تخف

سنعيدها سيرتها الاولى) ت ديدى آل شوقى الكه وقورقمه كيرو دوندريرز آنى اولكى شكلنه

• ف يعنى بنم عصا اولور (واضمم يدك الى جناحك تخرج بيضاء من غير سوء آية اخرى) ت

وصوقغل الكى قولتوغنكه تا كه چيقه بز وعلتدن روشن وبراق چيقوب نيوتيكه بر آخر نشانه

اوله (يعنى بر آخر معجزه اوله) • ف يعنى آنك نورانى اولمسى كيفيتى لكدندر دكل (لنريك من

آياتنا الكبرى) ت ديلرمكه كوستره لم سكا بيوك اولان نشانه لرمزدن بعضنى (اذهب

الى فرعون انه طغى) ت كيت فرعون جانبنه كه اول حددن كچمشدر (قال رب اشرح لى

صَدْرِي ۝ وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ۝ وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي ۝ يَفْقَهُوا قَوْلِي ۝ وَاجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِنْ
أَهْلِي ۝ هَارُونَ أَخِي ۝ اشْدُدْ بِهِ أَزْرِي ۝ وَأَشْرِكْهُ فِي أَمْرِي ۝ كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا ۝ وَنَذْكُرَكَ
كَثِيرًا ۝ إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا) ت ديدى اى بنم ربم آچق ايت بنم سينه مى وقولاى ايت
بكا بنم ايشمى وآچ عقده يى بنم دلمدن تاانلر فهم ايده لر بنم سوزمى وكندى اهلمدن
قرنداشم هارونى بكا وزير ايله محكم قيل آنڭ سببيله بنم قوتمى وشريك قيل آنى بنم ايشمده
تا تسبيح ايده لم سنى چوق چوق وذكر ايده لم سنى چوق چوق تحقيق سن بزم احوالمزى
كوريجيسن ۞ ف اشرح لى صدرى يعنى آچق ايت بنم سينه مى يعنى سينه مى كڭش قيل
تا كه طارغين وخويسز اولميه يم متحمل اوله يم وچوق خلقدن دلى يانوب آندن طونقلق
تا الا بغضدن صاف سو بلشه مز ايدى انكيچون دعا ايتدى ۞ ف بونڭ كبى بيولڭ
پيغمبرلر مخلوقڭ چوق توجهى اولديغى سببدن بر كومكجى يه محتاج واوزرتاخلقه
قولايلقله بيلديره وتعليم ايده بزم پيغمبرمزه كومكجى ابو بكر الصديق رضى الله تعالى عنه
ايدى پيغمبرلڭ زماننده چوق كسنه لر آنلرڭ تعليميله ايمانه مشرف اولديلر (قَالَ قَدْ أُوتِيتَ
سُؤْلَكَ يَا مُوسَى) ت ديدى البته سن ويرلڭ مطلوبكى اى موسى (وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً
أُخْرَى) ت بوندن مقدم سنڭ اوزريڭه احسان ايتمش ايدك (إِذْ أَوْحَيْنَا إِلَى أُمِّكَ مَا يُوحَى)
ت شول وقتده كه الهام ايتدك سنڭ اناڭ جانبنه ۞ ف موسى عليه السلامڭ آناسنه الهاى
وقوعه ايتدى اشبو الهام سببندن اناسى پيغمبر اولمز (أَنِ اقْذِفِيهِ فِي التَّابُوتِ فَاقْذِفِيهِ فِي الْيَمِّ
فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِي وَعَدُوٌّ لَهُ ۝ وَأَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً مِنِّي ۝ وَلِتُصْنَعَ عَلَى عَيْنِي) ت
آنى ويرآتسون چوجنى صندوغڭ ايچنه پس براقغل اول صندوغى دڭزه پس آتى ويرسون
انى دڭز قرويه طوتسون آنى بنم دشمنم وآنڭ دشمنى وبن آتدم سنڭ اوزريڭه كندو جانبمدن
محبتى وديلدمكه بسلنه سن بنم حضورمده ۞ ف فرعون موسى عليه السلام طوغدى
يلده بنى اسرائيلڭ اركك چوجقلرينى اولدر ايدى وقتا كه موسى عليه السلام وجوده
كلدى انالرى قورقديكه اكر فرعونڭ اتباعى خبردار اولسه لر آنى دخى اولدر لرو باباسنه
وانا سنه اذيت ايدر لركه نيچون اشبو چوجنى ظاهر قيلديكز ديو پس او وقتده اشبو حكمى
آكا تعليم ايتديلر وصندوغى دڭزه آتديلر صو آنى فرعونڭ باغچه سنه ايرشديردى خاتونيكه
حضرت آسيه ايدى وبنى اسرائيل قومندن ايدى اول صندوغى كوروب صودن الديردى
وموسى عليه السلامى چيقارديلر فرعون كوروب آكا محبتى كلدى كندو يه اوغل

ایندی وکوزبجه کوزبلجه بسللک (اذ تمشی اختک فتقول هل ادلکم علی من یکفله فرجعناک الی امک کی تقر عینها ولا تحزن وقتلت نفسا فنجیناک من الغم وفتناک فتونا) ت چقانکه کیتدی سنک قرقرنداشک پس دیدی دلالت ایده یمی سزی اول کسنه اوزرینه که سلرتو جوجغی پس کتوردک سنی کندو اناک جانبنه تاروشن اوله انا کن کوزی وغم یمه واولد یردک بر شخصی پس نجات ویردک سکا غمدن و محنته براقدقسنی صنامق ایچون * ف اشبو قصه کالیه قصص سورسنده مذکوردر (فلبثت سنین فی اهل مدین ثم جئت علی قدر یا موسی) ت پس اکلندک برقاچ یللر مدین اهلی اراسنده صکره کیروکلدک الهک تقدیرینه موافق ای موسی (واصطنعتک لنفسی اذهب انت واخوک بآیاتی ولا تنیا فی ذکری اذهبا الی فرعون انه طغی) ت ویصمدم سنی کندو نفسیچون کیت سن وسنک قرنداشک بنم نشانه لرم ایله واوشنمکز بنی ذکرایتمکده کیدیکز فرعونک جانبنه که اول حددن کچمشدر (فقولا له قولا لینا لعله یتذکر او یخشی) ت پس دیکز آکا یومشق اولان سوزی اولمکه نصیحت قبول ایده یا خود قورقه (قالا ربنا اننا نخاف ان یفرط علینا او ان یطغی) ت دیدیلر ای بزم ربمز بز قورقرزانک که تعدی ایده بزم اوزرمزه یاخود حددن کچه (قال لا تخافا اننی معکما اسمع واری) ت دیدی قورقمیکز البته بن سزکله یم ایشیدرم وکوررم (فأتیاه فقولا انا رسولا ربک فارسل معنا بنی اسرائیل ولا تعذبهم قد جئناک بآیة من ربک والسلام علی من اتبع الهدی) ت پس کیدک انک اوکنه دیکزکه بزلر سنک ربکک رسوللریز کوندر بزله برابر یعقوب اولادینی وعذاب ایتمه آنلره بز کتوردک سکا بر نشانه یی سنک ربکک جانبندن وسلامتلک اول کسنه اوزرینه اولسونکه تابع اولدی هدایت یوله (انا قد اوحی الینا ان العذاب علی من کذب وتولی) ت وحی کوندرلدی بزم جانبمزه که عذاب اول کسنه اوزرینه درکه تکذیب ایتدی ویوز چویردی (قال فمن ربکما یا موسی) ت (القصه اشبو سوزنی ایرشدردیلر) دیدی فرعون کیمدر سزک ربکز ای موسی (قال ربنا الذی اعطی کل شیء خلقه ثم هدی) ت دیدی که بزم ربمز

اول کسنه درکه ویردی هر بر شیئه اکا لایق اولان صورتی و شکلی و یول کوستردی کندو
معاشنك طلبنه * ف یعنی یمکی و ایچمکی ایچون عقل ویردی و بوجهه سوت امجکی
بیلدیردی اندن غیری هیچ بر کسنه آنی بیلدرمکه قادر دکلدر (قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَى)
ت دیدی پس نه در اول کچن امتلرك حالی (قَالَ عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا
يَنْسَى) ت دیدی انلرك حاللرینك علمی بنم ربمك یاننده در بر کتابده که غلط ایتمز بنم ربم
و اونوتمز * ف احتمال ایدرکه فرعون دهریه مذهبی اوله انسانك خلقی اولمسی یازکو نلرنده
اولرلر یدن و بر بری بچه سی کیبی در آنی قول بر کسنه ایجاد ایتمش دکل بلکه کندو کندینه
پیدا اولمش و آخرده اولوب چوروب طپراق اولورلر دیو بیلورلر دی وقتا که ایشتدیکه تمام
مخلوقاتك و دوکلی موجوداتك اوزرنه بر پروردکار وار در اشبو سؤالی ایتدیکه کچن
کروهلر نیجه کیتدیلر موسى علیه السلام جواب ویردیکه آنلرك حسابی یازلشدر هر بر کسنه
حاضر اولسه کرکدر (الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْ نَبَاتٍ شَتَّى) ت بنم ربم اول قدرت صاحبیدر که بسط ایتدی سزلك ایچون
یری بر فرش و قیلدی سزلکون یرده یوللری و آشنی کوندردی کوکدن صویی پس طشره
کتوردك اول صو ایله اوتلردن مختلف اولان نوعلری (كُلُوا وَارْعَوْا أَنْعَامَكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِأُولِي النُّهَى) ت امر ایتدك یه‌لکز و اوتلاتك کندو حیوانلرکزی تحقیق اشبو
مقدمه ده نشانه‌لر واردر عقل صاحبلری ایچون الله سبحانه اشبو کلامی دهریه‌لرك کوزلرن
آچمغیچون بیوردی تا که الله سبحانه نك قدرت کامله سی و تدبیری دلیللرینه باقوب اکر عقللری
وار ایسه بیلورلر (مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى) ت اشبو یردن
یاراتدق سزی بز و اکا کیرو دوندیررز سزی و اندن طشره کتوررز سزی بر دفعه دخی (وَلَقَدْ
أَرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَى) ت کوستردك فرعونه نشانه‌لرمزك جملسنی پس یلانه
نسبت ایتدی و قبول ایتمدی (قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَا مُوسَى) ت دیدی
ایا کلدکمی که طشره چیقارسن بزی کندو مصرکاه‌دن ای موسى (فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِثْلِهِ فَاجْعَلْ
بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا سُوًى) ت البته کتورورز سکا بر سحری سنك

وهرلك كبى پس معين ايت بزم ارامزده كندوارا كنديروعده كونى كه خلاف ايتميه وز
شو وعده يه نه بز اوزره سن شهرك اورته يرنده (قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزِّينَةِ وَأَنْ يُحْشَرَ النَّاسُ
ضُحًى) ت ديدى سزك وعده كونكز بزمك كونيدر وجمع اوله آدملر اول كونك قوشلقى
وقتنده • ف كرك موسى عليه السلام اولسون وكرك فرعون اولسون مقصودلرى
تنقيص الزام ايدرسه آدملرك مجمعنده وروز اشهادده اسكات ايده تا كه ناسك جمله سى
تنقيص طوغرى اوله يعنى يسه الروشوزينت كونى مصر شهرنده مقرر ايدى كه فرعونك
طوغديغى كونك دوكن جشننك كونى ايديكه هر يلده بر كون مقرر ايدى (فَتَوَلَّى فِرْعَوْنُ
فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَى) ت پس فرعون اوز ندون بجمع ايتدى كندو حيله لرينى مكره كارى
(قَالَ لَهُمْ مُوسَى وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ وَقَدْ خَابَ مَنِ افْتَرَى) ت
ديدى ساحرلره موسى واى سزك اوزركه اولسون باغليمكز الله اوزرينه يلانى هيلاك
ايدر سزلرى عذاب ايله والبته مطلبنه ايرشمدى اول كسنه كه يلان باغلادى الله اوزرينه
ف وقتا كه فرعون ساحرلرى وجميع امرالرن جمع ايتدى وهر بركسيمي موسانك خلافنه
اوغراتدى پس موسى عليه السلام آنلرك هر برسنه بر ربر نصيحت ايتديكه الله سبحانه
اوزرينه افترا ايتمكز كه سزك عذابه مبتلى اولورسكز (فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَأَسَرُّوا
النَّجْوَى) ت پس ديو بدانشمق ايتديلر ساحرلر كندو مشورتلرينه كندو ارالرنده كيزلو
سويلشديلر كه موسانك سوزى ساحر سوزينه بكزمز اكر بز غالب اولورسه تابع اولمق لازمدر
(قَالُوا إِنْ هَذَانِ لَسَاحِرَانِ يُرِيدَانِ أَنْ يُخْرِجَاكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ
الْمُثْلَى) ت ديديلر البته اشبو ايكى آدم جادودرلر ايسترلر كه چيقارهلر سزلرى كندو يركزدن
كندو جادولكلريله و كيده لر سزك كوزل مذهبكزى (فَأَجْمِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ ائْتُوا صَفًّا وَقَدْ
أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ اسْتَعْلَى) ت پس بر يره كتوركز كندو سحركزك اسبابلرينى صكره كلكز صف
صف والبته مفلح اولور بوكون اول كسنه كه غالب كلدى (قَالُوا يَا مُوسَى إِمَّا أَنْ تُلْقِيَ
وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَى) ت ديديلر اى موسى يا سن دركه سن آتسن (يعنى عصاكى)
ويا خود بز اولالم اول آتان (قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا

تسعى)

تَسْعَى) ت ديدى بلكه سيز آنك صنيدلر كهانلرك ايپلرى و ايپلرى عصالرى ظاهرده كورندى موسانك اوكوزنده آنلرك سحرى سببيله يوريورسكردر (فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُوسَى) ت پس بولدى موسى كندو قلبنده بركيزلو قورقو (قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَى) ت يعنى سن قورقمه البته سن غالبسن (وَأَلْقِ مَا فِي يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى) ت واتق ويرا اولشى كه سنك صاغ الكده در تا يوتسن اولشى كه ساحرلر ايشلدلر اوليايدقلرى شى ساحرلرك حيله سيدر و نجات بولمز ساحر قنده كيدرسه (فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَى) ت (القصه بويله اولدقده) اندنصكره ساحرلر يره سجده ايدرك ديديلر ايمان كتوردك هارونك و موسانك ربنه (قَالَ آمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ فِي جُذُوعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمُنَّ أَيُّنَا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَى) ت ديدى فرعون اينانديكزمى موسايه آمدن اول كه اذن ويره يم سزه البته موسى سزلك بيوككزدركه اوكرتدى سزه سحرى و جادولغى البته كسرم سزلك اللر كزى و آياقلر كزى برينى صاغ جانبندن و برينى صول جانبندن و البته اصارم سزلرى خرما آغاجنك دالرى اوزرينه و بيلهسكز بزم قنقيمز قتيدر عذاب بوزندن و قنقيمزك عذابى زياده باقيدر ف احتمال ايدركه آنلر سحرى تعليم ايدن بيوكدن مرادى الله سبحانه اوله (قَالُوا لَنْ نُؤْثِرَكَ عَلَى مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا) ت ديديلر اختيار ايتمزسنى اولشى اوزرينه كه كلدى بزه اوكرنه آشكاره دليللردن و اختيار ايتمزسنى اول الله اوزرينه كه ياراتدى بزى پس حكم ايت هرنه حكم ايدرسك انجق سن بو دنياده حكم ايدرسن (إِنَّا آمَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطَايَانَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَى) ت البته بز ايمان كتوردك كندو بزه تاباريلغيه بزم كناهلرمزى و اولشيئى كه جبر ايتدك بزه آنك اوزرينه كه سحر ايده لم و الله سندن خيرلو و ابقيدر ف فرعون جبر ايلدى آنلره جادوكارلق اوزره امر ايتدى و سحر ايتدردى ديناديكه ساحرلر حضرت موسانك معجزه سن كورد كده بيلديلركه جادو كلدرامدى آنكله مقابله لايق دكلدر صكره فرعونه رعايت ايدوب سحر ايله مقابله ايتديلر و فرعون موسى و هارون

اوزره زحمت وایذا ایتـدی شایدآنی اولورتـدی موسی معجزه‌لیله (اِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا
فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى) ت هرکسنه‌که کلور ربسنه اوکته بجرکین ایشلواوله رق
آنکیجون جهنم واردرکه انده نه اولوروته دیریلور (وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ
فَأُولَئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى) ت واول کسنه‌که کلوربیسنه اوکته مسلمان اولوب تحقیقا
کوزل ایشـلری ایشلش اولوراشبوکروه ایجون واردر علی اولان مرتبه‌لر (جَنَّاتُ عَدْنٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّى) ت ابدی قاله‌جق جنتلر اقار
آنلرنه آستندن ارمقلر انلر اول جنتلرده ابدی اوله‌قلری حالده وبودر اول کسنه‌نک جزاسیکه
پاک اولدی (وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا
لَا تَخَافُ دَرَكًا وَلَا تَخْشَى) ت وحی کوندردک موسی جانبنه که کیجه کتور بنم قوللریمی پس
بر مضرب ایله انلر ایچون قوری یول اچ قورقمه دوشمنک سکا ایرشمسندن و وسوسه
ایتمه غرق اولمقدن (فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِ فَغَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ) ت پس ارقه‌لری
صره تابع اولدی فرعون کندو لشکرلیله پس قاپلادی آنلری دکزدن قاپلیانشی (وَأَضَلَّ
فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ وَمَا هَدَى) ت وآزغین قیلدی فرعون کندو قومنی یول کوسترمدی
(يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ قَدْ أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ عَدُوِّكُمْ وَوَاعَدْنَاكُمْ جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنَ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ
وَالسَّلْوَى) ت (دیدک) ای بنی اسرائیل نجات ویردک سزه کندو دشمنکزدن و وعده
ویردک سزه (یعنی توریتی ویرمکه) طورک صاغ جانبنده وکوندردک سزلره اوزرکزه
ترنجبین بالنی وسمانی قوشنی یعنی بلدرجین قوشنی (كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ
عَلَيْكُمْ غَضَبِي ۖ وَمَنْ يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَى) ت (دیدک) ییکز اول شیلردنکه تاوسندنسکه
رزق ویردک سزه و حددن کچمیکز اشبو رزقیاننده اولوقتده واجب اولور سزلره اوزرکزه بنم
طارغنلغم وهرکسنه‌که که ثابت اولور آنک اوزرینه بنم طارغنلغم تحقیق او کیسه هلاک
اولدی ... حددن زیاده کچمیکز یعنی من وسلوادن صباحک واخشامک یه‌جکی قدری رزق
آلکز آندن زیاده آلوب قویوبرمیکز (وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَى) ت

وتحقیق بن یارلغییم اول کمسنه یی که توبه ایتدی وایمان کتوردی وایشلدی کوزل ایشی صکره طوغرو یول بولدی * ف شامولی الله رحمه الله دیرکه موسی علیه السلام کندو قومندن یتمش کسنه ایله طور جانبنه متوجه اولدی موسی علیه السلام اینما تلرك بجلسندن مقدم وارمش ایدی پس خطاب ایرشدیکه (وَمَا أَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يَا مُوسَى) ت وه‌نی چابکلك ایتدیردی سکا کندو قومکدن ای موسی (قَالَ هُمْ أُولَاءِ عَلَى أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَى) ت دیدی انلر بنم ارقامجه صرمده چابکلك ایتدم سنك جانبکه ای بنم ربم تا که راضی اولاسین (قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ) ت دیدی الله بلا یه براقدق سنك قومکی سن طوره یونلد کدنصکره و آزدیردی انلری سامری (فَرَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا) ت پس کیرو دوندی موسی کندو قومنك جانبنه طارغین غملو اولرق (قَالَ يَا قَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعْدًا حَسَنًا) ت دیدی ای بنم قوم ایا وعده و یرمدیمی سزه سزلك ربکز کوزل اولان وعده ایله * ف وعدا حسنادن مراد توریتی و یرمك وعده سیدر موسی علیه السلام قومنه اوتوز کون وعده ایله طوره کیتدی طور ده قرق کون اکلند کلرنده قومی بر بوزاغی یایوب آکا طاپنمغه باشلدیلر (أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمْ مَوْعِدِي) ت آیا اوزون اولدیمی سزلك اوزرکزه مدت (یعنی موسانك آیرلقی مدتی) یاخود دیلدیکزمیکه واجب اوله سزلك اوزرکزه طارغینلق کندو ربکزدن پس خلاف ایتدیکز بنم وعده مه (قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلْكِنَا وَلَكِنَّا حُمِّلْنَا أَوْزَارًا مِنْ زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذَلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ) ت دیدیلر خلاف ایتمدك سنك وعده که کندو اختیارمز ایله ولیکن بزلر قومك بزکلندن قالدردیغمز شیلری اوده آتدق بزلر کبی سامری دخی اتدی * ف فرعون بلوکلرندن بزکلری عاریت طلب ایدوب آلمشلر ایدی تا آنلر یقینا بیله‌لرکه بنی اسرائیل دوکونه کیده‌جکلری مقرردر چونکه فرعون یعقوبك اولادلرینی مصر شهرندن طشره کیتمکه قوپورمز ایدی مکر دوکونه براقورایدی پس فرعون قومندن بزکلری الوب دوکونه کیدیورز دیو حیله ایله چیقدیلر (فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُوَارٌ فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُمْ وَإِلَهُ مُوسَى فَنَسِيَ) ت پس طشره کتوردی آنلر ایچون بر بوزاغی بدنیکه آنکیچون

بعد ایدی اول کوزالقی صکره دیدیلر سامرینک اتباعی سزک معبودکز وموسانک معبودیدر (فنسی)
اونوتدی پس موسی آنی اونوتدی • ف یعنی موسی اونی اونوتوب طور طرفنه ایلکرو کتدی
(أفلا يرون ألا يرجع إليهم قولا ولا يملك لهم ضرا ولا نفعا) ت آیا کورمدیلرمی اشبو آزغینلر که
اول بوزاغی کرو دوندره بیلمز آنلر جانبنه بر سوزی وقادر اولمز آنلره بر ضرر ایرشدرمکه ونه
بر منفعت ایرشدرمکه (ولقد قال لهم هرون من قبل يا قوم إنما فتنتم به وإن ربكم الرحمن
فاتبعوني وأطيعوا أمري) ت ودیمشدی آنلره هارون موسی اولکلدن ای بنم قومم سز همان
مبتلی اولدیکز شو بوزاغی یه عبادت ایتمکله والبته سزک ربکز الرحمندر تابع اولکز بکا
واطاعت ایدیکز بنم حکممه (قالوا لن نبرح عليه عاكفين حتى يرجع إلينا موسى) ت دیدیلر
البته زائل اولمیز اشبو بوزاغی یه عبادت ایتمکدن اول وقته دکین که کیرو کله بزم جانبمزه
موسی (قال يا هرون ما منعك إذ رأيتهم ضلوا ألا تتبعن أفعصيت أمري) ت (موسی
کلوب) دیدی ای هارون نه شی منع ایتدی سنی وقتا که کوردک آنلری که آزغین
اولدیلر اندنکه تابع اولمیه سن بکا (یعنی آزغینلری اولدیرمکده) آیا خلاف ایتدک بنم
حکممه (قال يا ابن أم لا تأخذ بلحيتي ولا برأسي إني خشيت أن تقول فرقت بين بني إسرائيل
ولم ترقب قولي) ت دیدی ای بنم آنامک اوغلی طوتمه بنم صقالمی وباشمی تحقیقا بن
قورقدم آندنکه دیه سن آیردک صالدک بنی اسرائیل آراسنه وصاقلامدک بنم سوزیمی • ف
موسی علیه السلام طوره واردیغی وقتده هارون علیه السلامه وصیت ایتدیکه جمله
قومک متفق اولمالرینه سعی ایده اشبو جهتدن هارون بوزاغی یه طپانلر ایله مقاتله ایتمدی
لیکن دل ایله نصیحت ایتدی آنلر آنی قبول ایتمدیلر (قال فما خطبك يا سامري) ت دیدی
موسی پس نه در سنک وایشک ای سامری (قال بصرت بما لم يبصروا به فقبضت قبضة من
أثر الرسول فنبذتها وكذلك سولت لي نفسي) ت دیدی سامری کوردم اول شیئی که سائر
آدملر کورمدیلر آنی پس بر آووج طپراق الدم رسولک ایزندن (یعنی جبرائیلک آتنک آیاغی
آلتندن) صکره براقدم آنی (یعنی اول طپراغی آتدم ویردم آلتوندن یصدیغم اشبو بوزاغی
شکلنه) بونک کبی کاری نفسم بکا بزدی • ف وقتا که بنی اسرائیل دکزه ایرشدیلر فرعون

عسکرله

عسکر بیلر ایلر ایلرك عقبنجه بیچقه کلدی ودکرزه ایرشدیلر جبرائیل علیه السلام یه اوزرکه
صالی اولدیغه آتك بیلدیغی اوغلقه بو عرصه‌ده سامری بیلدیکه شو جبرائیلك آتك آیاغی
آلتندن بر آوچ طپراق آلدی اشبو طپراغی صقلیوب زاغنك ایچنه آتدی واشبو آلتون
کالر ایلك مالی ایدی یعنی غنیمتلرك بر کلزی که بنی اسرائیل برحیله ایله آلدردی کتیلر ایدیکلیس
اولدیکی او طپراق اکا بو شمسندن حق وباطل بری بر بنه قارشدی بر کوشه‌ده ظاهر اولدی که
جماده روح کلوب بر آواز بیدا اولدی اشبو منوالوز بر آتدن صاقنملو و ابچرکه بو شیلردن
بشلی عبادت ایتمك پیدا اولور (قَالَ فَاذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ
مَوْعِدًا لَنْ تُخْلَفَهُ وَانْظُرْ إِلَى إِلَٰهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ
نَسْفًا) ت موسی دیدی پس کیت البته سکا بر ملککه سزا شودر که دیه‌سن که بکا یقین
اولمك کوزبن طوقمه (یعنی چونکه سامری اکر بر کمسه ایله اولطورسه هر ایکیسی ایسته طوتار
ایجی پس بو اجلدن کیمی کورسه بکا یقین اولمه‌دیو چاغردی) والبته سنکیچون واردر
بر بشقه وعده که اشبو وعده مخالف اولمز سنك حکمکده باقی شو سنده اوشلر عبادت
ایدیکك معبودك جانبنه که اکا اتسه باقد قدن صکره کولی دکزه صاوریرز ف یعنی
سامریه دینادر لکنه مشو بیزا اولدیکه بنی اسرائیلك عسکرندن طشره واوبه ایلکز بر یرده
اکلنمشیدی اکر بر کسنه ایله اوطورسه هر ایکیسی ایسته طوترایدی اشبو جهتدن هر بر
کسنه‌یی کورسیدی درایدیکه بکایقین کلمه هرکسی کندودن ایراق قیلور ایدی وموسی علیه
السلام سامری یه بیوردیکه سنکیچون بر وعده دخی واردرکه شو وعده مخلاف اولنه جق
دکلدر شایدشو وعده آخرتك عذابی اوله ویاخود دنیا الشرو جیفر ودنیالده دخی یهودیلردن
اولوب آنلرده سامرینك فسادینی تمام ایده جکدرنیجه که برکون پیغمبرمز علیه السلام
غنیمت مالی تقسیم ایدیورلر ایدی بر شخص سویلدیکه انصاف ایله تقسیم ایت بیوردیلرکه
اشبو کسنه‌نك جنسندن اولان آدملر چیقه جقلر پس خارجی مذهبنده آدملر چیقدیلرکه
آنلر امامری آزار ربه اعتراض ایتمکه باشلدیلر پس بر کیمسه کندودینك امامرینه طعنه
ایتسه بویله اولور (إِنَّمَا إِلَٰهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا) ت سزلك معبودکز
انجق الله‌در که اندن غیری هیچ بر معبود یوقدر علمی هر بر شیئه واسعدر (كَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ
مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ وَقَدْ آتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا) ت یا محمد بونك کبی بیان ایدرز سکا کچن
شیلرك خبرلرندن تحقیق و یردك سکا کندو یانمزدن نصیحتی (مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ

الْقِيَامَةِ وِزْرًا) ت هر كمسنه يوز چويرسه اندن پس اول كمسنه يوك قالديره جقدر اولوقدرينه قيامت كوننده بعني كناه يوكلنور (خَالِدِينَ فِيهِ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِمْلًا) ت ابدی اولورلر شول يوكی قالدرمغه و كوتو يوك اولورآنلر ايچون قيامت كوننده (يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا) شول كونده كه اوفورلر صوره و قالدیر فزیز كافرلرکه ایشلیری اول كونده كوزلری كوك اولمرق ه ف یعنی كوك ایشلیر اول كونده كور اولورلر ياخود كوزلری كوك اولمق زشت القدری ایچوندر (يَتَخَافَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا) ت كیزلو جمشو يلشورلر كندو ارالرنده كه اكلنمدیكز (یعنی دنیاده) مكر اون كون ه ف یعنی دنیاده اكلندكاری كندولره اول قدر كورينور و یاقبرلرنده اكلندكلری بو قدر معلوم اولور (نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا) ت بزلر بيلورز اول شيئك حقیقتنی كه دیرلر وقتا كه دیر آنلرك اولوری اكلندیكز (دنیاده) كر بركون ه ف بزلر بیلورز اكر آنلر كیزلو جمشو يلسه لرده بزه كیزلو قلمز (وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا) ت سؤال ایدرلر سكا طاغلردن دیكل طاغیدر آنلری بنم ربم طاغقله (فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا) ت پس قويور طاغلرك يرينی دو بدوز صستیرجق میدان (لَا تَرَىٰ فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا) ت كورمزسن انده هیچ براكری بوكر يالكونه بر يوكسكلك (يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُ وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَٰنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا) ت شو كونده ارقسی صره كیدرلر دعوت ایدنك (یعنی اسرافیلك) اصلا كریلك اولمز شوا تباعده و آلچق اولور آوازلر الله ایچون (یعنی الله دن قورقولرندن سسلری چیقمز اولور) پس ایشتمزسن مكر كیزلو آواز (يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَٰنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا) ت اول كونده منفعت ویرمز شفاعت ایتك بر كمسنه بر كمسنه ایچون مكر اول كمسنه ایچون كه اذن ویردی آكا الله و بكندی آنی سوزی ونندن (یعنی مسلمان اوله) ه ف یعنی آنك شفاعتی قبول اولنور (يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا) ت بیلور اول شيئی كه آدملرك اوكنده واردر و اول شيئی كه آنلرك ارقه لرنده واردر و احاطه ایده مزلر الله

تعالی

تعالی یی بیلك بو زنده یعنی الله تعالی اولمش و اوله جق شیلری بیلور و ایلرالیهده اولماتنی احاطه ایدر ﴿وَعَنَتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا﴾ ت مجرملر و كناهكارلر قیامت كونده حی و قیوم اولان الله تعالی یه خشوع و خضوع ایدوب ذلیل اولورلر و مقصوده ایرشمدی اول كمسنه كه كتوردی ظلمی ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا﴾ ت و اول كمسنه كه ایشلر كوزل اولان ایشلری و مسلماندر پس اول كیمسه قورقمز ظلمدن و نه نقصاندن ف یعنی آنك اوزرینه اشبو كونده ظلم و جبر اولمز زیرا كه الله سبحانه عادلدر ﴿وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا﴾ ت و اشبو كبی آشاغی كوندردك عربی لغتیله قرآنی و اوندن بلادن بیان ایتدك آنده قورقتلتی اوله كه آنلر صاقنه لر یا خود ایجاد ایده آنلر حقنده نصیحتی ﴿فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَى إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا﴾ ت پس بو وجه قدر لیدر الله پادشاه حق تابتدر و عجله ایتمه قرآنی اوقومقده آندن اول كه وحی سكا تمام اولنه و دیكل ای ربم ربم زیاده قل بنم علمی ف جبرائیل علیه السلام نه وقت كه نزول ایدوب قرآنی اوقور ایدی پیغمبر علیه السلام دخی برابر اوقورلر ایدی تا كه آندن برشیئی اونوتمیه اوله اولسه ابتدا سوره قیامتده اشبو قرآنه عجله ایتمدن نهی ایدوب خاطر شریفلرینی تسلی بیوردیكه قرآنی سكا حفظ ایتدیرمك و آنی خلقلره ایرشدرمك بزم ذمتمز اوزرمدر لیكن انسانلك مقتضاسی نسیان اولمق موجبنجه ثانیا اشبو راده ینه عجله ایتمكدن نهی بیوردی و انسانده نسیان بولنمسنه حضرت آدم علیه السلامك مثالن ارشاد بیوردی ﴿وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلُ فَنَسِيَ وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا﴾ ت حكم كوندردك آدم جانبنه بوندن اول پس اونوتدی و تاپمدك اول كناه ایتمكه عزیمتی قصدی بولمدق ف شول حكم ایدی اوكه آغاجدن یمسه پس آدم اونوتدی و آندن یدی ﴿وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى﴾ ت و ذكر ایت (شول وقتی) كه دیدك فرشته لره سجده ایدیكز آدمه پس سجده ایتدیلر مكر شیطان قبول ایتمدی ﴿فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكُمَا مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَى﴾ ت پس دیدك ای آدم هر آینه بو دشمندر سكا و سنك خاتونكه پس طشره چیقارمسون

سزی جنتده نه اولو قتده جیغا جکرسن (إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَى) ت سکا جنتده آج
و چپلاق اولمق یوقدر (وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَضْحَى) ت و سن انده صوصامزسك
و کونش ایسیسن کوبمزسك (فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ
وَمُلْكٍ لَا يَبْلَى) ت پس وسوسه ایتدی آدم جانبنه شیطان دیدی ای آدم دلالت ایده یمی
سنی دائم اولمق آغجی اوزرینه و بر پادشاهلغه که اصلا اسکیمز (فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا
سَوْآتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى) ت پس یدیلر اول
آغجدن پس ظاهر اولدی آنلره آنلرك اوتنه جق یری و طوندیلر که اورتهلر کندو اوزرلرینه
جنتك آغجاری یپراقلرندن و عاصی اولدی آدم ربنه خلودا ارمسوب یول ینوردی (ثُمَّ اجْتَبَاهُ
رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى) ت صکره اختیار ایتدی انی ربی پس رحمتیله توبه سنی قبول ایتدی
و اکا طوغری یول کوستردی (قَالَ اهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي
هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى) ت بیوردی آشاغی اینك ایکگز بردن جنتدن
سزلك اولادیگز بعضی بعضسنه دشمن اولور رنجانسه کلهسزلره بنم جانبمدن هدایت پس
هرکسنه که اتباع ایتسه بنم هدایتمه آزمین اولز و بجغا چکمز ف آنلرك اولادینك بعضی
بعضسنه دشمن اولورسکم ایکیسی رفاقتله کلا اینلدیلر اشبو رفاقتك جزاسی شو اولدیکه
اولادلری بر بریله دشمن اولدیلر (وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ أَعْمَى) ت و هرکسنه یوز چویرسه بنی ذکر ایتمکدن پس انکیچون طار دیرلك واردر
و قالدیرزانی قیامت کوننده کور ایکن (قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا) ت
دیدی ای بنم ربم نیچون قالدردك بنی کور و تحقیق دنیاده اول بن کوریجی ایدم (قَالَ
كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى) ت دیدی بویله درکه کلدی سکا بزم
نشانهلرمز اونوتدك آنی بونك کبی بوکونده اونودلمش اولورسن ف نشانهلرمزی

اونوتدڭ يعنى آيتلره ايمان كتورمدڭ وآنكله عمل ايتمدڭ پيغمبر عليه السلام
بيوردیلر كه امتمڭ هب كناهلرينى بكا كوسترديلر آندن زياده بيوك اولان كناه كورمدمكه
بركسنه برآيتى قرآن مجيددن بليه صكره اونوده (وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ
رَبِّهِ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى) ت وبوڭ كبى جزا ويررز اول كسنه يه كه حددن كچدى
وايمان كتورمدى ربنڭ آيتلرينه وآخرتڭ عذابى زياده قتيدر وابقيدر • ف يعنى اول
عذاب حشرده كوزو كوزسزلق ولقدر ليكن جهنمده كى عذاب آندن زياده قتى وابقيدر (أَفَلَمْ
يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ فِي مَسَاكِنِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِأُولِي النُّهَى)
ت آيا اول كوسترمدمى آنلره نيجه چوق هلاك ايتدكڭ آنلردن اول آدم طبقه لرينى
يوريرلر ايدى اول هلاك اولنانلرڭ منزللرنده البته اشبو مقدمه ده واردر نشانه لر عقل
صاحبلرنه (وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَأَجَلٌ مُسَمًّى) ت واكر سنڭ ربكدن
آزلده صادر اولمش برسوز اولمسيدى ومعين اولان وقت اولمسيدى البته عذاب لازم اولوردى
• ف آخر وعده اوزره مسلمانلره وكافرلره جزا ويرمك قالدى (فَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ
بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا وَمِنْ آنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ
تَرْضَى) ت پس صبر ايت اولشى اوزره كه ديرلر وتسبيح ايت كندو ربكى اوكمك وحمد ايتمك ايله
كونش طوغمزدن اول وكونش باتمزدن اول كيجه نڭ ساعتلرنڭ بعضنده وكوندزڭ
طرفلرنده تسبيح ايت اوله كه سن راضى اوله سن • ف كوندزڭ طرفلرنده يعنى كوندزڭ
آخرينڭ ايلرنده نماز قيلمقله وسن راضى اوله سن يعنى سنڭ امتڭه اسركمك وياردم اوله
دنياده وآخرتده سنڭ شفاعتكله كناهلرينى عفو ايتمكله (وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَى مَا مَتَّعْنَا بِهِ
أَزْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَى) ت واچمه ايكى كوزلرڭى
اولشى جانبنه كه فائده لنديردك آنكله آنلردن برقاچ كسنه لرى دنيادرلكنڭ زينتى
نوعلرندن تا صينلى ايده لم آنلرى انده وسنڭ ربكڭ رزقى زياده كوزلدر وابقيدر (وَأْمُرْ أَهْلَكَ
بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَى) ت وبيورلدى وبر كندو
اتباعكه نماز ايله وصبر ايت نمازڭ اداسى اوزرينه وطلب ايتمزسندن رزق ويرمكى بزلر رزق
ويررز سكا وخيرلو وكوزل عاقبت تقوى اهلى ايچوندر • ف آغالرى كندو كوله لرندن كسب
ايتمكى طلب ايدرلر ومولاى حقيقى بنده لرندن عبادت طلب ايدر آنلره رزق كندوسى ويرر

(وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِنْ رَبِّهِ أَوَلَمْ تَأْتِهِمْ بَيِّنَةُ مَا فِي الصُّحُفِ الْأُولَى) ت ودیدیلر نیچون
کتورمز بزلره بر نشانه کندو پیغمبرلکندن آیا کلدیمی آنلره واضح اولان نشانه اولنلک
جنسندنکه اولکی کتابلرده واردر (یعنی کچن پیغمبرلرک کتابلرنده اولانه موافق اشبو قرآن
قصه‌لر وغیر یلر اوزره مشتملدر) ف یعنی کچن پیغمبرلرک کتابلرده آخر زمان پیغمبرنک
خبری واردر یاخود معناسی شو اوله که کچن پیغمبرلرک معجزه‌لری کافیدر و بوندن اشبو
پیغمبرمزدخی کچن پیغمبرلرک امر ایتدکلری شیلری امر ایدر بشقه بر جدید اولان امر
سویلمز یاخود شو نشانه که اول پیغمبر اول کلن کتابلره موافق قصه‌لری بیان ایدر (وَلَوْ أَنَّا
أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ
وَنَخْزَى) ت واکر بزلر هلاک ایتسیدک آنلری بر عذاب ایله پیغمبر کوندرمزدن اول دیرلر
ایدی که ای بزم ربمز نیچون کوندرمدک بزم جانبمزه بر پیغمبر تابع اولیدق سنک نشانه‌لرینکه
اندن اول که ذلیل اولورز ورسوا اولورز (قُلْ كُلٌّ مُتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُوا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ
الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَى) ت دیکل هر کیسه انتظار ایدر پس سز دخی منتظر اولکز
البته بیلورسکز کیملردر طوغرو اولان یولک صاحبلری و کیم یول بولدی

•(سورة الانبياء مكية وهي مائة واثنا عشرة آية)• انبیا سوره‌سی مکه‌ده نازل اولمش و شو
سوره یوز اون ایکی آیتدر •

•(بسم الله الرحمن الرحيم)•
باغشلیجی اسرکیجی اولان اللهک آدیله اوقورم

(اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُعْرِضُونَ) ت یقین اولدی انسانلره آنلرک حسابلری
وانلر ایسه غفلتده یوز چویریجیدرلر (مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحْدَثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ
يَلْعَبُونَ) ت کلمدی آنلره هیچ بر نصیحت کندو ربلرندن یکی نازل اولمش مکر ایشیدرلر آنی آنلر
اویوناقلق ایدرلک (لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَأَسَرُّوا النَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ
أَفَتَأْتُونَ السِّحْرَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ) ت خبرسز وغافلدر آنلرک قلبلری و کیزلو دیدیلر سرلرینی
آنلر که ظلم ایتدیلر دیدیلر که دکلدر اشبو شخص مکر آدمدر سزلک کبی آیا بو نا وه میسکز جادویه
حالبوکه سزلر جادو اولدیغنی کوریورسکز (قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ) ت دیدی پیغمبر بنم ربم بیلور هر بر سوزیکه کوکده و یرده واردر و اوله

١٧ (جز)

ایشیدیجیدر بیلیجیدر (بَلْ قَالُوا اَضْغَاثُ اَحْلَامٍ بَلِ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ كَمَا اُرْسِلَ الْاَوَّلُونَ) ت بلکه دیدیلر اشبو قرآن طاغنیق اولان اویقولردر بلکه دیرلرکه افترا ایتمشدی شو قرآنی بلکه دیرلر شاعردر پس لازمدر که کتوره بزم اوکره بر نشانه نیجه که کوندرلدی شو نشانه ایله اوّلده کچنلر ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه نشانه دن مراد اولری عام اولان عقوبتدر نوحك طوفانی کبی و هود قومنك شدتلو اولان روزکاری کبی والله اعلم (مَا آمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْيَةٍ اَهْلَكْنَاهَا اَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ) ت ایمان کتورمیوب آنلردن اول هیچ بر کوی (استدکاری معجزه‌یی کتوردیکمزده) هلاك ایتدك آنلری آیا بونلر ایمان کتورورلرمی (وَمَا اَرْسَلْنَا قَبْلَكَ اِلَّا رِجَالًا نُوحِي اِلَيْهِمْ فَاسْاَلُوا اَهْلَ الذِّكْرِ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ) ت و کوندرمدك بزلر سندن اول مکر بر قاچ کشیلر که وحی کوندردك آنلر جانبنه پس سؤال ایدك کتاب اهلندن اکر سزلر بیلمزسکز (وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَاْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ) ت و قیلمدق بزلر پیغمبرلری شکه یمزلر طعامی و اولمدی آنلر ابدی اولیجیلر ف یعنی آنلرمدخی اولوم ایرشدی (ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَاَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ وَاَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ) ت صکره طوغرو قیلدق آنلرك حقنده وعده‌یی پس نجات ویردك آنلره و اول کمسنه‌یه که دیلدك و هلاك ایتدك حددن کچنلری (لَقَدْ اَنْزَلْنَا اِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ اَفَلَا تَعْقِلُونَ) ت اشانچی کوندردك سزلك جانبکزه بر کتاب که آنده وار در سزلك نصیحتکز آیا فهم ایتمزمیسکز (وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَاَنْشَاْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ) ت و چوغنی قیردق کوی قسمندن که ظالم ایدیلر و یاراتدق آنلردن صکره بر آخر کروهی (فَلَمَّا اَحَسُّوا بَاْسَنَا اِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ) ت پس وقتا که کوردیلر بزم عذابمزی ناکهان آنلر اویردن قاچرلر (لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا اِلَى مَا اُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسَاكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْاَلُونَ) ت دیدك قاچمیکز کیرودونکز شول مکان جانبنه که راحتلك ویرلدی سزه شو مکانلرموکندو اوکز جانبنه اوله که سزلر سؤال اولنه‌سکز (یعنی غمکزی دفع ایتمکیچون قومکز احوالکزی سؤال ایده‌لر) ف بو کلامی انلره ملائکه استهزا طریقیله دیرلر (قَالُوا يَا وَيْلَنَا اِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ) ت دیدیلر ای وای اولسون بزم اوزرمزه البته بزلر اولدق ظالملر (فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوَاهُمْ حَتَّى جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَامِدِينَ) ت پس همیشه شو ایدی آنلرك دیوب داندقلری اول وقته دکین که قیلدق آنلری بیچلمش اکین کبی

سوغمش اوده کبی (وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ) ت ویراتمدق کوکی ویری
وشونلرك ارا سنده اولانی اوینایازلقله (لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهْوًا لَاتَّخَذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا إِنْ كُنَّا فَاعِلِينَ)
ت اکر دیلسیدك که بسه یله اویونجق (یعنی قاری واوغل) البته یضاردق انی کندو
یانمزدن اکر آنی ایدراولسه‌ورز • ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه لاتخذناه من لدنا یعنی
کندو یانمزدن یعنی قاری واوغل مجرد واجب الوجودا ولورایدیلر وشو مناقضه لطیفه‌در
حاصل شودر که سوالرده شو استبعاد جاری‌در کلدر که نیچون آدمی رسول اوله بلکه شو معنایی
قاری واوغلدن تنزیه ایتمکده تقریر ایتمك لازمدر که اکر الله سبحانه یه قاری واوغل اولسیدی
مجرد واجب الوجود کمالات اوصافی جامع اولورلرایدی والله اعلم • ف اویونجق یعنی اوغل
(بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ) ت بلکه بزلر
آتارز حقی باطل اوزرینه پس یارار باشنی پس ناکهان باطل یوق اولور وسزکیچوندر وای
اول شی ایله که وصف ایدرسکز • ف یعنی الله سبحانه غیبدن کندو قدرتنك قوتیله سنی کوندرر
باطلری محو ایتمك ایچون یعنی باباسز اوغل براتقی عیسی کبی پس شو کامل مسزلر الله
سبحانه نك اوغلیدر دیرسکز (وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ
وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ) ت والله ایچوندر اول کمسه‌لرکه کوکلرده ویرده واردر واول کمسه‌لرکه
آنك یاننده واردر (یعنی ملاء اعلاده) یوز چکمکلك ایتمزلر آنك عبادت ایتمکدن ویورلمزلر
(يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ) ت الله سبحانه یه تسبیح ایدرلر کیجه‌ده وکوندزده
واوصنمزلر عبادتدن (أَمِ اتَّخَذُوا آلِهَةً مِنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنْشِرُونَ) ت ایا آلدیلری یوغیلین
معبودلری یرلك متاعلرندن (یعنی آلتوندن وکوموشدن) که آنلری اولدکدنصکره قادیرلر
اشبو سوزدن مرادرذ دربتلره عبادت ایتمکدن (لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا
فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ) ت اکر اولسیدی یرایله کوکده معبودلر اللهدن غیری
هرایکیسی خراب اولورلرایدی پاکدر عرشك ربی اولان الله ایچوندر اولشیدن که وصف
ایدرلر (لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ) ت سؤال اولنمز الله اولشیدنکه ایشلر وآنلر سؤال
اولنورلر (أَمِ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ هَذَا ذِكْرُ مَنْ مَعِيَ وَذِكْرُ مَنْ قَبْلِي
بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ مُعْرِضُونَ) ت ایا معبودلر طوتدیلری اللهدن غیری دیکل
کتورلك دلیلکزی اینشته اول کمسه‌لرك کتابیکه بنمله برابر واردر واول کمسه‌لرك کتابیکه بندن
اول وار ایدیلر بلکه آنلرك چوغی بیلمزلر طوغرویی پس آنلر یوز چویریجیدرلر • ف الله سبحانه
اول مشرکلرك معبودلرینه ارشاد بیوردی که اکر بر کیسه آنلری الله سبحانه یه برابر دردیرسه

اكر بر مملكتده ايكي حاكم بولنسه اول مملكت ويران اولور پس كرك دخي اول معبودلري ذكر ايتديكه مشركلر آنلري الله سبحانه نك نائبيدر ديرلر پس نائب ايچون مالك طرفندن نيابته سندلازمدر سندسز نائبلك نيجه بولنور (وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ) ت وكوندرمدك سندن اول هيچ بر پيغمبري مكر وحي كوندردك آنك جانبنه كه بوندر هيچ بر حق اولان معبود بندن غيري پس بكا عبادت ايدك (وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَٰنُ وَلَدًا سُبْحَانَهُ بَلْ عِبَادٌ مُكْرَمُونَ لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ) ت وديديلر طوتدي الله كندي ايچون ولدي پاكلك آنكچوندر بلكه (اول كمسنه لركه آنلرك حقلرنده بونلر اشبو زعمي ايدرلر) آنلركرامي اولان قوللريدر سبقت ايتمزلر الهك اوزرينه هيچ بر سوز ايله وبلكه آنلر الهك امري ايله ايش ايشلرلر (يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ارْتَضَىٰ وَهُمْ مِنْ خَشْيَتِهِ مُشْفِقُونَ) ت بيلور الله اول شيئي كه آنلرك اوكنده وارقه لري جانبنده واردر وشفاعت ايده بيلمزلر مكر اول كمسنه ايچون كه راضي اولدي (الله آكا شفاعت ايتمكه) وآنلر الهك قورقوسندن اضطراب ايده درلر (وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَٰهٌ مِنْ دُونِهِ فَذَٰلِكَ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ كَذَٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ) ت وبر كمسنه ديسه آنلردن بن معبودم اللهدن غيري بس جزا ويررز آكا جهنم ايله بونك كبي جزا ويررز ظالملره (أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ) ت ايا كورمديلري اول كمسنه لركه كافر اولديلر كوكلر ويرلري بر بريني يابشمش ايديلر پس آيردق آنلري بري بريندن وبيدا ايتدك صودن هر بر ديري اولان شيئي آيا ايمان كتورمزلري * ف شاه ولي الله رحمه الله قدر كه كوكي يارمقدن مراد يغموري نازل قيلمقدر ويري شق ايتمه دن مراد نباتي سورمكدر * ف يعني يري بري بريته يابشمش اولان برشي ايدي يردن ايرمقلر جاري قيلدي ومعدنلري چيقاردي ودرلو درلو اوراق وسبزه لري سوردي وكوكلرده كي يلدزلرك هر بريسنك مطلعلريني وطوغه جق يرلريني وبرجلريني ايرو ايرو اوله رق ير اتدي وباقي اولان شيلري ديري قيلدي صو ايله يعني منيدن ونطفه دن خلق ايتدي (وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ) ت ويراتدق يرده ثابت اولان طاغلري يرتپرنمسون ديو ويراتدق يرده آچق اولان يوللري اوله كه آنلر يول بولهلر * ف يعني اكر طاغلردن يول اچيوب اويله مسدود براقسيدي پس نيچه سفر ايدرلر ايدي پس يوللر يراتدي تا بر مملكتك آدملري آخر مملكتك مردملريله اوغراشه بيلهلر (وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ) ت وقيلدق كوكي محفوظ بر سقف وآنلر كوكلرك

نشانه لرندن یوز چویریجیدرلر ✽ ف محفوظ بر صقف یعنی بر کسنه آنی قوپرمغه و صندرمغه
قادر اولمز و آنک نشانه لرندن مراد یلدزلردر و آنلرک مخصوص اولان سیر و طولوعنه لری در
و کیجه و کوندزلر (وهو الذی خلق اللیل والنهار والشمس والقمر کل فی فلک یسبحون)
ت اول الله در اندی کیجه یی و کوندزی و کونشی و آیی یلدزلردن هر بریسی بر کوکده
یوزرلر ✽ ف یعنی هر بری بر یول اوزره اولوب یولندن کچمز (وما جعلنا لبشر من
قبلک الخلد افان مت فهم الخالدون) ت و ویرمدک هیچ بر آدمه سندن اول ابدی قالمغی
ایا اکر سن اولورسک آنلر ابدی قالورلرمی ✽ ف کافرلر دیرلرکه اشبو شاعر قورقسه محمدک حیاتنده
اولورز اولدیکی کبی هیسی یوق اولور (کل نفس ذائقة الموت ونبلوکم بالشر والخیر فتنة
والینا ترجعون) ت هر بر کسنه اولومی طادیجیدر و مبتلی ایدر زسزی قیتلق و راحتلکله
صنامق طریقیله و بزم جانبمزه دوندرلش اولورسکز (واذا رآک الذین کفروا ان یتخذونک
الا هزوا اهذا الذی یذکر آلهتکم وهم بذکر الرحمن هم کافرون) ت وقتاکه کوروسی اول کسنه لرکه
کافر اولدیلر سنی الجق مسخره لغه الوب دیرلرکه آیا اشبو کسنه می ذکر ایدر یعنی اهانتله سزلک
معبودلرکزی و آنلر ایسه الله تعالی یی ذکر ایتمکله کیجیدرلر ✽ ف ذکر ایدرلر یعنی سزلک
معبودلره اهانت ایدر (خلق الانسان من عجل سأریکم آیاتی فلا تستعجلون) ت یراتلدی
آدمی عجله دن (و بو کنایه در آدمی اوزرینه استعجال غلبه سندن والله اعلم) و کوسترورم سزه
نشانه لرمی پس عجله ایله طلب ایتمکزبدن (ویقولون متی هذا الوعد ان کنتم صادقین)
ت و دیرلر نه وقتده در اشبو وعده اکر سزلر طوغرو ایسه کز (لو یعلم الذین کفروا حین لا یکفون
عن وجوههم النار ولا عن ظهورهم ولا هم ینصرون) ت اکر بیلسیدی اول کسنه لرکه
کافر اولدیلر (حالک صورتنی) اول وقتکه کیرو طوته بیلمزلر اودی یوزلرندن و نه ارقه لرندن
کلسنی و نه آنلر یاردم اولنورلر یعنی آنلر بو کیفیتی بیلسه لر ایدی متی هذا الوعد دیمزلر
ایدی (بل تأتیهم بغتة فتبهتهم فلا یستطیعون ردها ولا هم ینظرون) ت بلکه کلور آنلره
قیامت خبرسز پس حیران قیلر آنلری پس قادر اولمزلر ❊ و قیامتی دفع ایتمکه و آنلره مهلت
ویرلمزلر (ولقد استهزئ برسل من قبلک فحاق بالذین سخروا منهم ما کانوا به یستهزئون)
ت و مسخره اولندی پیغمبرلر سندن اول پس طوتدی اول کسنه لر که مسخره ایتدیلر
آنلردن اول شیکه آنکله استهزا ایتدیلر ✽ ف یعنی اولشیدنکه استهزا ایدرلر ایدی آنک جزاسی
آنلری قوشاتدی (قل من یکلؤکم باللیل والنهار من الرحمن بل هم عن ذکر ربهم معرضون)

ت دیکل

شو ديكل كيم حفظ ايدرسزى كيجه ده وكوندزده الهك عذابندن بلكه آنلر ربلرينى ذكر
ايتمكدن يوز چويرجيدرلر (أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ أَنْفُسِهِمْ وَلَا هُمْ
مِنَّا يُصْحَبُونَ) ت ايا آنلر ايچون معبودلر وارميدر بزدن غيرى كه صاقلايه آنلرى بلالردن قادر
اولمزلر كندو نفسلرينه ياردم ايتمكه و دكلر آنلر بزم عفو بغشمزدن صاقلنمش كندو
جمعيتلريله وقوتلريله (بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّى طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي
الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ) ت بلكه فائده لنديردك آنلرى و آنلرك
بابالرينى حتى اوزون اولدى آنلر اوزرينه عمرلرى آيا كورمزلرمى كه بزلر طوپراغه يرنى نقصان
قيلرز آنى آنك جانبلرندن ايا آنلرمى غالبلردر (يعنى أسلم وغفار قبيله سنك مسلمان اولمريله)
طوپراغى نقصان قيلرز آنى يعنى اسلام عربى ملكنده يايلوب زياده لنمكده اولدى
كفر ايسه كون بكون نقصانلغه يوز ويردى (قُلْ إِنَّمَا أُنْذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ
إِذَا مَا يُنْذَرُونَ) ت ديكل انجق بن قورقودورم سزلرى وحينك مضمونيله و ايشتمز صاغرلر
دعوتى وقتاكه قورقودلمش اولهلر (وَلَئِنْ مَسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا
ظَالِمِينَ) ت اكر ايرشسه آنلره برازشى سنك ربكك عذابندن البته ديرلر اى واى اولسون
بزلره البته اولدق ظلم ايديجيلر (وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ
كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ) ت وقورورز انصاف ترازولرينى قيامت
كوننده پس ظلم اولنمز هيچ بر نفس اوزره هيچ برشى و اكر اولسه عملى قيچيدن اولان بردانه
مقدارى حاضر ايدرز آنى وحسابه بزلر كافى يزيعنى اكر بركسنه نك عملى او اقدر آز اولسه ده
بزلر آنى طارتوز (وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاءً وَذِكْرًا لِلْمُتَّقِينَ) ت وبز ويردك
موسى وهارونه فيصل ايديجى وضيا وير يجى وصاقنانلر ايچون نصيحت ويرير بر كتابى
(الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ) ت اول كمسنه لركه قورقرلر كندو
ربلرندن غائب اوله رق و آنلر قيامت كوننده قورقيجيدرلر (وَهَذَا ذِكْرٌ مُبَارَكٌ أَنْزَلْنَاهُ
أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ) ت اشبو قرآن بر كتاب اولان نصيحتدر اشغى كوندردك آنى آيا سزلر
آنكا طانيمايجيلرميسكز (وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ) ت وويردك
ابراهيمه آنك توغرى يولغى بوندن اول وآنك احوالينى بيلور ايدك (إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ

التماثيل التي انتم لها عاكفون) ت وقتا كه ديدي باباسنه وكنده وقومنه ندر بو صورتلركه سزلر آنلرا اوزرينه قاپانور سكز (قالوا وجدنا آباءنا لها عابدين) ت ديديلر بولدق بابالرمزي آنلره عبادت ايتيجيلر (قال لقد كنتم انتم وآباؤكم في ضلال مبين) ت ديدي البته اولديكز سزلر وسزلرنك بابالركز آشكاره اولان آزغينلقده (قالوا أجئتنا بالحق أم أنت من اللاعبين) ت ديديلر آيا كتوردكمي بزه طوغرو اولان سوزني يا خود او يونلاردني اولانك (قال بل ربكم رب السموات والارض الذي فطرهن وانا على ذلكم من الشاهدين) ت ديدي بلكه سزلرنك ربكز كوكلرنك ويرنك ربيدر كه ياراتدي آنلرني وبن اشبو سوزا اوزرينه شهادت ايديجيلاردنم (وتالله لاكيدن اصنامكم بعد أن تولوا مدبرين) ت والله سبحانه يه قسم اولسونكه البته صندريرم سزلرنك بتلركزي آندنصكره كه سزلر آنلري ارقه كزده براقوب كيتديككزده (فجعلهم جذاذا الا كبيرا لهم لعلهم اليه يرجعون) ت پس ياپادي آنلري پاره پاره اوفق اوفق مكر آنلرنك بيوكني اوله كه آنلر بو بيوكنه بتمزه رجعت ايدوب سؤال ايده لر ف ابراهيم عليه السلام كيزلوجه سويلاديكه الله سبحانه يه قسم اولسون كه البته صندريرم سزلرنك بتلركزي پس آنلر بربيرام كوني ايچون شهردن طشره كيتديلر اول وقت ابراهيم عليه السلام بتلرنك اوي ايچنه كيروب جملهسني پاره پاره اوفق اوفق ايتدي وبيوك بتلريني قويوب ويبالتهسيني آنك اموزينه قودي (قالوا من فعل هذا بآلهتنا انه لمن الظالمين) ت ديديلر كيم ايشلدي بوني بزم معبودلرمزه البته بو ظالملردندر (قالوا سمعنا فتى يذكرهم يقال له ابراهيم) ت (برقاچ آدملر) ديديلر ايشتدك بر جوانى كه ذكر ايدر آنلري (يعني عيب ايدر بتلره) ديلوردا كه ابراهيم (قالوا فأتوا به على أعين الناس لعلهم يشهدون) ت ديديلر كتوركز آني آدملرنك كوزلرنك اوكنه اوله كه آنلر شهادت ايده لر (قالوا أأنت فعلت هذا بآلهتنا يا ابراهيم) ت ديديلر آيا سنمي ايتدك اشبو ايشي بزم معبودلرمزه اي ابراهيم (قال بل فعله كبيرهم هذا فاسئلوهم ان كانوا ينطقون) ت ديدي بلكه ايتدي اني آنلرنك بيوكلري اولان شو بت پس سؤال ايدك بتلردن اگر اولسهلر سوزدا نشجي (فرجعوا الى أنفسهم فقالوا انكم انتم الظالمون) ت پس كيردونديلر كندولري جانبنه پس ديديلر بر برينه البته سزسكز ظالملر ه ف بيلديلركه طاشلره عبادت ايتمك فائده ويرمز (ثم نكسوا على

رؤسهم لقد علمت ما هؤلاء ينطقون) ت صکره باشلری آشاغی اولدیلر (اشبوکا بعدرآ نلر ملزم اولقلرندن) البته سن بیلورسن بونلر سوز سویلمزلر (قال أفتعبدون من دون الله ما لا ينفعكم شيئا ولا يضركم أف لكم ولما تعبدون من دون الله أفلا تعقلون) ت دیدی ایا عبادت ایدرمیسکز اللهدن غیری اول شیئه که منفعت ویرمز سزه هیچ برشی وزیان ایده بیلمز سزه ناخوشلق اولسون سزه اولشیئه که عبادت ایدرسکزا کا اللهدن غیری آیا فهم ایتمزمیسکز (قالوا حرقوه وانصروا آلهتكم إن كنتم فاعلين) ت بری برینه دیدیلر یاقلشونی اوده ویاردم ایدک کندو معبودلرکزه اکر بر ایش یاپسکز (قلنا يا نار كوني بردا وسلاما على إبراهيم) ت القصه اوده براقدیلر آنی دیدک ای اود سن صوغق وسلامت اول ابراهیم اوزرینه (وأرادوا به كيدا فجعلناهم الأخسرين) ت ودیلدیلر ابراهیمک بابنده حیله یی پس ایتدک آنلری زیاده زیان ایشلولر (ونجيناه ولوطا إلى الأرض التي باركنا فيها للعالمين) ت ونجات ویردک ابراهیمه ولوطه بر یر جانبنه که برکت قودق آنده عالمره * یعنی شام یری که زیاده راحتلق مکانیدر (ووهبنا له إسحاق ويعقوب نافلة وكلا جعلنا صالحين) ت وعطا ایتدک اکا اسحاقی ویعقوبی که ابراهیمک نوادهسی ایدی وهر برینی قیلدق کوزل ایشلولر * ف هرچند حضرت ابراهیم علیه السلام فقط اوغل طلب ایلدیسه ده الله سبحانه زیاده احسان ایدوب نوادهدخی احسان ایتدی اکا (وجعلناهم أئمة يهدون بأمرنا وأوحينا إليهم فعل الخيرات وإقام الصلاة وإيتاء الزكاة وكانوا لنا عابدين) ت وقیلدق آنلری امام اول یول کوسترولر بزم حکممز ایله ووحی ایتدک آنلرک جانبنه کوزل اولان ایشلری ایشلمکله ونمازی قایم قیلمقله وزکاتی ویرمکله وبزمیچون عبادت ایدیجی ایدیلر (ولوطا آتيناه حكما وعلما ونجيناه من القرية التي كانت تعمل الخبائث إنهم كانوا قوم سوء فاسقين) ت ولوطه ویردک حکمتی وعلمی ونجات ویردک اکا اول کویدنکه کوتو اولان ایشلری ایشلرایدی البته آنلر کناهلی ایشلو کوتو کروه ایدیلر (وأدخلناه في رحمتنا إنه من الصالحين) ت وداخل قیلدق لوطی کندو رحمتمزه البته لوط یوا ایشلیلردن ایدی (ونوحا إذ نادى من قبل فاستجبنا له فنجيناه وأهله من الكرب العظيم) ت وذکر ایت نوحی وقتا که

دعا ایتسدی بوندن اول پس قبول ایتدك آنك دعاسینی پس نجات ویردك آ كا وآ نك اهلنه بیوك اولان غمدن (وَنَصَرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ) ت ویاردم ایتدك آ كا اول كروهدن كه یالانه نسبت ایتدیلر بزم نشانه لر یمزی تحقیق آنلر ایدی كوتو كروه ایدیلر پس صو ایله طالدردق آنلرك جملهسنی (وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَشَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ) ت وذكر ایت داودی وسلیمانی اول وقتكه حكم ایتدیلر اكین حقنده وقتا كه كیجه وقتی اوتلادی آنده بر كروهك طوارلری وبز آنلرك حكمنه عالم ایدك ● ف شاه ولی الله رحمه الله دیر كه بر كروهك طوارلری بر آخر كروهك اكینته اوغرایوب كیجه وقتنده اكینی اوتلادیلر داود علیه السلام حكم ایتدیكه طوارلری اكینك نقصانی عوضنده اكین صاحبنه ویرلك وسلیمان علیه السلام حكم ایتدیكه طوارلری اكین صاحبنه تسلیم ایدلك تا شو طوارلرك سودندن منفعتلنسون واكینی طوار صاحبنه ویرلك تا اصلاح ایتسون وقتا كه زراعت اوّلكی حالنه ایریشورسه آلی صاحبنه تسلیم ایدوب طوارلری كیرو آلسون وسلیمانك حكمی زیاده صواب ایدی والله اعلم ● ف داود حضرتلری طوارلری اكین صاحبنه تشویض ایدردی اكینك نقصانی عوضنده زیرا كه داود علیه السلامك مذهبنده مال صاحبی خونریزی كوله طوترایدی آ كا بنا داود علیه السلام شویله حكم ایتدی وسلیمان علیه السلام اولوقتده كنج ایدی اشبو مقدمه یی كندواوكنده طلب ایدوب بجیدیكه طوارلری اكین صاحبی آلوب آنلرك سودندن منفعتلنسون اولوقتده دكین كه طوار صاحبی اكنی صواروب اولكی حالنه كتورهسه اولوقت اكین صاحبی اكینی آلسون وطوار صاحبی طوارلری آلسون اشبو ایشده ایكیسنه ده نقصان اولمزدیو (فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَكُلًّا آتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ) ت پس فهم ایتدردك (خصومتلری فیصل ایتمكی) سلیمانه وهر برینسنه ویردك تیرلق وبیلكی ورام ایسه دق داوده طاغلری كه داود ایله تسبیح ایدرلر ایدی ورام قلدق قوشلری دخی (بونلرك جملهسنی) بز لر ایتدك (وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِتُحْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ) ت وبیلدردك داوده لباس یاپمقنی سز نچون تا ساقلایه سزی كندوغوغا كرلك ضررندن (یعنی تمور دن زره یاپمقنی) پس آیا شكر ایدیجی میسكز ● ف وقتا كه داود علیه السلام زبوری اوقورلردی طاغلر وقوشلر داودك آوازی كبی آوازایله برابر اوقورلر ایدی وتموری الیله موم كبی ایدوب آنك ایله زره یاپار ایدی

واتش سزره یاغدی وزهی صاغور وجیلر آتله وآتشله یاغارلرایدی (ولسلیمان الریح عاصفة
تجری بامره الی الارض التی بارکنا فیها وکنا بکل شیء عالمین) ت ورام ایلدک سلیمانه قتی
وتسد اولان روزکاری که امریله کیدر اول ملک حکمیله اول یره که برکت قودق آنده (یعنی
شامده) وهر شیئی بیلیجی اولدق • ف سلیمان علیه السلام بر بیوک تخت یاپدردی که جمله
کارخانه سیز وعسکرین وجمیع مردمانن صیغدیروب آلورایدی اشبو تخت اوزرینه جلوس
ایدوب واوتوروب آندن عسکره بر تند وتیز روزکارا آنی یردن هوایه قالدردقده عسکره بر یومشق
وملایم روزکار ایله یوقاروده سیر ایدرایدی آلتی ساعتده یمندن شامه که ایکیسنک اراسی
بر ایلق یولدر ایرکوروب وینه یمندن شامه آلتی ساعتده ایریشدیررایدی (ومن الشیاطین
من یغوصون له ویعملون عملا دون ذلک وکنا لهم حافظین) ت ورام قلدق شیطانلردن بر قاچ
کروهی که دکزه طالارلرایدی آنکیچون وبوندن بشقه بر قاچ ایشلر دخی ایشلرلردی وبز آنلری
حفظ ایدردک • ف شیطانلرک بعضی سلیمان علیه السلام حکمیله دکزه طالوب آنکیچون
جواهرلر چیقارورلرایدی که اوردن آنلرک جواهر چیقارمسی ممکن دکل ایدی وبشقه
شیطانلره آغر اولان ایشلری وقوجه عمارتلر بنا ایتمک امر ایتمشیدی وصخردن برکه وحوض
قدری لکنلری وتنجره لری آنلر کتوروب چکیدرلرایدی که آنلرده طعام پشوررلرایدی
وچوق قتی ایشلری آنلرک الی ایله ایدرایدی (وایوب اذ نادی ربه انی مسنی الضر وانت
ارحم الراحمین) ت وذکر ایت ایوبی اول وقتا که دعا ایتدی کندو ربسی جنابنه تحقیق که
طوتدی بنی ضرر وسن ارحم کیمیلرک زیاده ارحم کیمیسی سن (فاستجبنا له فکشفنا ما به من ضر
وآتیناه اهله ومثلهم معهم رحمة من عندنا وذکری للعابدین) ت پس قبول ایتدک آنک
دعاسنی پس کیدردک اولشیکه آنده وارایدی ضرردن وویردک اکا آنک اولادلرینی وآنلر
مثللولری آنلرایله بیله اسرکمک سببیله کندو یانمزدن وتا نصیحت اوله عبادت ایدنلره • ف
الله تعالی حضرت ایوب علیه السلامه دنیاده جمیع جهتدن راحتلق ویرمشیدی یعنی اکین
وباغچه لر ومال ومنال وخیوانات وکسب ایدیجی یاریجیلر وکوللر وصالح وامرینه منقاد
اولان اولادلر وچوق شکر ایدیجی اولان خاتون عنایت ایتمشیدی صکره الله سبحانه حضرت
ایوبی صنامق ایچون شیطانی اوزرینه ال اوزاتمغه براقدی اکینلرینی یاقدی وحواشیلری
اولدیلر واولادلری اوزرینه بر دیواری یقوب جمله سی هلاک اولدیلر ودوستلری ایوبدن
آیریلدیلر وایوبک جسمنده چبان ویاره لر پیدا اولدی وآنده قورتلر وبوجکلر دوشدی

(اوب ایله ناتوانلی رقیق قالدی و نیجه که نعمتده شاکر ایدی بلاده صابر قالدی بر طلاقه نصیبکره ایوب اشبو دعا ایله الله سبحانه یه نیدا ایتدیکده طوتدی بن ضرر و من اسر کیبیلرك زیاده اسر کیبیسی سك پس الله سبحانه آنك اوللکی اولادلر ینی دیری ایتدی و بکی اولادلر دخی ویردی و یردن صو بکاری قیناادی ایوب آندن ایچدی و غسل ایتدی و صاغ اولدی واوزرینه آلتوندن چکرکه یاغدردی و جمله جهتدن آنی صاغ و طوغرو ایتدی (وَاِسْمٰعِيلَ وَاِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِنَ الصَّابِرِينَ) وذکر ایت اسمعیلی وادریسی وذا الکفلی هر بریسی صبر ایدیجیلردندر • فـ بلدیکه ذا الکفل حضرت ایوبك اوغلیدی بر کسنه یه ضامن اولوب بر قاچ یل حبسده محبوس قالدی و اشبو محنتی الله سبحانه رضاسیچون قبول ایتدی (وَاَدْخَلْنَاهُمْ فِى رَحْمَتِنَا اِنَّهُمْ مِنَ الصَّالِحِينَ) ت وکتوردك آنلری کندو رحمتمزه البته آنلر او ایشلیلردندر (وَذَا النُّونِ اِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ اَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادٰى فِى الظُّلُمَاتِ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ سُبْحَانَكَ اِنِّى كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ) ت وذکر ایت ذا النونی وقتا که کیتدی طارغین اولهرق (یعنی قومی اوزرینه القه دن اذنسز) پس کمان ایتدیکه طارلق طوتمیز آنك اوزرینه (قصه شو در که بالق آنی یوتدی بزم امرمز ایله) پس ندا ایتدی قرانقولرده شونیکله که هیچ حق اولان معبود یوقدر سندن غیری پاکلك سنکیچوندر البته بن اولدم ظالملردن (فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَكَذٰلِكَ نُنْجِى الْمُؤْمِنِينَ) ت پس قبول ایتدك آنك دعاسنی و نجات ویردك ا کاغمدن و اشبو کبی نجات ویررز مسلمانلره • فـ حضرت یونس حزقیل علیهما السلامك اصحابندن ایدی زیاده شوقله الله سبحانه یه عبادت ایدر ایدی و دنیادن بر بوجاقده منزوی ایکن حکم اولدیکه آنی نینوی شهرینه کوندرك که مشرکلری بتلره طاپمقدن منع ایده یونس ایسه ناخوش اولهرق کیتدیلر یولك اثناسنده برایرمق وار ایدی اوغلانك بریسنی آنك کنارنده براقوب و بریسنی اوموزا اوزرینه بندروب وخاتونینك قولندن طوتوب ایرمغه کیردیلر وقتا که صوکوچ کوردی قارینك الی اوزیلوب آندن ایراقده دیلدیکه قاری یی غرق اولمقدن حفظ ایده شو حالده اوغلی اوموزینك اوزرندن ایرمغه قاپوب دوشوب اناسیله برابر غرق اولدیلر وکندومی کنارده کی اوغلنه وارد کورسه که آنیده قورت المش تنها صبر ایدوب شهره کلوب آنلرك بیوکلرینه الله سبحانه نك پیغامین ایرشدردکده آنلرا کا اسهزا طریقیله کاورلر بر مدت آنده اکلنوب آخر آنلردن ناخوش اولوب آنلرك حقنده عذابك نزولنه دعا ایتدی و آنلره دیدیکه اوچ کوندنصکره سزه عذاب کلیسر دردیو شهردن چیقوب کیتدی اوچنجی کون عذاب کلدکده

شهرنك اهالیسی یونسنی کورمکدن صحرایه چیقوب اغلیوب یوزتوب الله سبحانه نك
حضورینه توبه ایدوب ستاری یارپیارا ایتدکده عذاب کیرو داولندی اول وقتده شیطان یونسه
دیدی که سنك قومك اوزرینه عذاب نازل اولمسی بوقدر وسنك قومك صاغ سلیملر اشبو
خبردن یونسنك قلبلری قریلوب که الله سبحانه بنی قومك یاننده یلانجی ایتدی الله سبحانه نك
حکمنه منتظر اولمیوب چشورادن برطرفه روانه اولدیلرد کرکه کلوب برقایغه بندیلر قایق
ایسه کردابه دوشدکده اهالیسی سویلدیکه بوقایقده آغاسندن قاچقن قول اوالی قرعه
آتدیلر حضرت یونسنك آدینه چیقدقده آنی دکزه آتدقلرنده بربالق آنی یوتدی اشبو قرانقوده
الله سبحانه یه منلجات ایدوب توبه ایتدی توبه سی قبول اولوب بالق آنی صودن طشره آتدی
وآنك اوزرینه قباق اغجی کولکه صالوب طاغ کیپیسی آ کا سوت ویردی قوت بولدقده حکم
اولندی ینه نینوی شهرینه اول قومه رجوع ایت که قوم سنك انتظارکده درلر وآنك
خاتونی واوغلی ینه بولندیلر که صودملر طالغه‌دن آنلری طوتوب طشره کتورمشلر ایدی
وایکنجی اوغلنی دخی قورتدن آدملر قورتارمشلر ایدی حالا قبرلری شهر نینواده در واول
شیئه دخی ارشاد اولندیکه فظن ان لن نقدر علیه یعنی کمان ایلدیکه بز آنی طوتمغه
قادر اولمیز دیمی اوالقدر ناخوش اولشکه بایزده اولان محبت معامله سنده آنی راضی
ایده میه جکز اولیه دکل زیرا که الله سبحانه نك حکومتی معامله سنده بر یرشی قولایدر یعنی
یونس اللهدن ادنسز چیقمسی اول قدرکا عظیم اعتبار ایتشکه کویا کبارلغنه جق احتمالی
یوقدر (وَزَكَرِيَّا اِذْ نَادٰى رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِى فَرْدًا وَاَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ) ت وذکر ایت زکریانی
وقتا کیم چاغردی ای بنم ربم براقه بنی یالکز وسن وارثلرك زیاده کوزلیسن ف یعنی
بکا اولاد ویر (فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيٰى وَاَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ اِنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ فِى الْخَيْرَاتِ
وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ) ت قبول ایتدك آنك دعاسنی وباغشلدق
آ کا یحیانی واو قیلدق آنکیچون آنك خاتونی البته اشبو پیغمبرلر اولدیلر چابکلك ایدیجی
کوزل اولان ایشلرده ودعا ایدرلر بزلره توقعله وقورقله واولدیلر بزم ایچون قورقوجیلر
* ف اول کسنه‌لر کم دیدیلر بر کسنه الله سبحانه یه طمع ایچون دعا ایده یا قورقوسندن
دعا ایتسه اول کسنه طوغر ومجب دکلدر اشبو آیتدن آنلرك غلطی ظاهر اولور سوزلری
مردوددر (وَالَّتِى اَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ)
ت وذکر ایت شول خاتونی کیم آکا کلمه صاقلدی کندونك اوتانه جق یرینی پس اوفوردك
آ کا کندو روحمزی ویصه دق آنی وآنك اوغلنی بر نشانه عالملر ایچون (اِنَّ هٰذِهِ اُمَّتُكُمْ

أمة واحدة وأنا ربكم فاعبدون) ت تحقيق شو دين سزلرنك ملتكز واحد اولان ملتدر وبن
سزلرنك ربكزم پس عبادت ايدك بكا يعني دينك اصلي بردر اختلاف فروعده اولور (وتقطعوا
أمرهم بينهم كل الينا راجعون) ت و فرقه فرقه اولديلر امتلر كندو ايشلرنده (يعني دينك
اصلنده) كندولر آرالرنده هر بريسي بزم جانبمزه قايديجيدرلر (فمن يعمل من الصالحات وهو
مؤمن فلا كفران لسعيه وانا له كاتبون) ت پس هر كسنه ايشلسه كوزل اولان ايشلردن
حالبوكه اول مؤمندر پس قبولسزلق اولمز آنك يورلمغي ايچون والبته بزلر آنك ايچون يازرز
(وحرام على قرية أهلكناها أنهم لا يرجعون) ت و محالدر هر بر كويه اوزرينه كه هلاك
ايتدك آنلري شوكه كيرودونمهلر (يعني دنيايه) * ف يعني كفردن رجوع ايتمزلر اشبو
اجلدن ديرلر كه بل كنا ظالمين يعني حق اولان خبر آنلره ايرشدي كورديلر و بيلديلر ليكن
عناد وحيله ايله عذر كتوروب قبول ايتمديلر (حتى اذا فتحت يأجوج ومأجوج وهم من
كل حدب ينسلون) ت اولوقته دكين كه آچلمش اولور ياجوج وماجوج چلنسدي و آنلر
هر بر يوكسك يردن چاپكلكله يوررلر (واقترب الوعد الحق فاذا هي شاخصة أبصار الذين
كفروا يا ويلنا قد كنا في غفلة من هذا بل كنا ظالمين) ت و يقين ايرشور طوغرو اولان وعده
پس ناكهان يوقارو ديكلمش اولور اول كسنه لرنك كوزلري كه كافر اولديلر ديرلر واي بزم
اوزريمزه البته اولدق خبرسزلكده اشبو حالدن بلكه اولدق ظالملر * ف يعني آنلره خبر
ايرشمشيدي يالوبطا كديلر (انكم وما تعبدون من دون الله حصب جهنم أنتم لها
واردون) ت البته سز و اول شي كه طاپديكزا كا الله دن غيري جهنمك اوطونيسكز سزلر
آنك اوزرينه حاضر اولورسكز (لو كان هؤلاء آلهة ما وردوها وكل فيها خالدون) ت
اكر اولسيدي شونلر معبودلر حاضر اولمزلر ايدي جهنم اوزرينه وهر برسي آنلرنك جهنمده
دايم اولجيدرلر (لهم فيها زفير وهم فيها لا يسمعون) ت آنلر ايچون آه ناله اولور و آنلر
جهنمده هيچ ايشتمزلر * ف يعني كندو نالهلرينك شدتلو صداسيندن ايشتمزلر (ان الذين
سبقت لهم منا الحسنى أولئك عنها مبعدون) ت تحقيق اول كسنه لركه سابقده مقرر

اولدي

اولدی آنلر ایچون بزم جانبمزدن کوزللك اشبو جماعت جهنمدن ایراق اولنمش اولورلر * ف
یعنی برکره جهنمك اوزرندن کچوب دایما آندن ایراق اولورلر (لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ
فِيمَا اشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ خَالِدُونَ) ت ایشتمزلر جهنمك آوازینی و آنلر اولشیده که ایستر آنلرك
نفسلری ابدیدرلر (لَا يَحْزُنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا يَوْمُكُمُ الَّذِي كُنْتُمْ
تُوعَدُونَ) ت آنلری غمناک ایتمز بیوك اولان قورقو و کلور آنلرك اوکنه فرشته‌لر دیرلر
شودر سزك کونکز که سز اولدیکز آنکله وعده ویرلمش (يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ
لِلْكُتُبِ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعْدًا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ) ت اول کونکه بوکرز
کوکلری طومارلری بوکمك کبی کاغدلری یازان وقتلرده نیجه که ابتدا ایتدك اولکی ایجادی
بردخی اعاده ایدرز اول ایجادی وعده‌سنی واجب قیلدق کندو اوزرمزه البته اولورز آنی
ایشلیجی (وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ) ت
و بز یازدق زبورده توراتدن صکره که یره وارث اولور بزم ایو ایشلی اولان قوللرمز * یعنی آخر
زمانده بر پیغمبر کوندرلمش اولور آنك امتی هر یر اوزره غالب اولورلر (إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا لِقَوْمٍ
عَابِدِينَ) ت البته اولشیده که دینلدی در کفایت وار در عبادت ایدیجی اولان کروهلره (وَمَا
أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ) ت و کوندرمدك سنی مکر اسرکمك یوزندن عالملر اوزرینه (قُلْ
إِنَّمَا يُوحَى إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ) ت دیکل انجق وحی کوندرلمش
اولوریم جانبمه که سزك معبودیکز بر اولان معبوددر پس آیا سزلر انقیاد ایدیجی
اولورمیسکز (فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ آذَنْتُكُمْ عَلَى سَوَاءٍ وَإِنْ أَدْرِي أَقَرِيبٌ أَمْ بَعِيدٌ مَا تُوعَدُونَ)
ت پس اکر یوز چویره‌لر دیکل بیلدردم سزه جمله کز برابر اولق اوزره و بیلمم که یقیندر
یاخود ایراقیدر اولشیکه وعده ویرلدیکز (إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ) ت البته
الله بیلور اشکاره‌یی سوزدن و بیلور اولشیئی که کیزلو ایدرمکز آنی (وَإِنْ أَدْرِي لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ
لَكُمْ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ) ت و بن بیلمم اولور که موعودك آخره قالمسی صنیعه‌مکز اوله سزی
و منفعتلنمك اولمبر مدته دککین (قَالَ رَبِّ احْكُمْ بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى

مَا تَصِفُونَ) ت دیدی پیغمبر ای بنم ربم حکم ایت طوغری بلقله و بزنم ربمز رحمن در کیمسدر کندودن کومك طلب اولنمشدر اولشی اوزرینه که بیان ایدیسکز

•(سورة الحج مكية وهي أربع أو خمس أو ست أو سبع أو ثمان وسبعون آية)•

حج سوره سی مکه ده نازل اولمش مگر التی ایت مدینه ده نازل اولمشلر که هذان خصمان دن صراط الحميد آیتنه قدردر و بو سوره یتمش درت یاخود یتمش بش یاخود یتمش التی یاخود یتمش یدی یاخود یتمش سکز آیتدر

بسم الله الرحمن الرحيم

باغشلیجی اسرکیجی اولان اللهك آدیله اوقورم

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ) ت ای آدملر قورقکز ربکزك عذابندن البته یرلك تپرنمکی که قیامت کونده یقین اولور بیولك شیدر (يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارَى وَمَا هُمْ بِسُكَارَى وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ) ت اولکونکه کورورسکز آنی اونودلر هر برسوت ویریجی قاری امزردیکی چوجغی وقویوپر هر برگبه اولان قاری کندو قارنندکی یوکنی وکوررسن آدملری سکران اولمش ودخی کل آنلر سکران ولیکن اللهك عذابی قتیدر (وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَرِيدٍ) ت وانسانلردن بعض کمسنه واردرکه دوپ داشمق ایدر اللهك شاننده بیلمزسزین وارقه سی صره کیدر هر برشیطانك که یوزن چیجی در یعنی طغیان وعناد وعصیانك غایتنه ایرشمشدر (كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَى عَذَابِ السَّعِيرِ) ت (اللهك قضاسنده) یازلمش آنك اوزرینه که شیطانی بر ایسنه سوررسه پس شیطان آزغین قیلر آنی ویول کوسترر آکا اودك عذابی جانبنه

(يا ايها الناس ان كنتم في ريب من البعث فانا خلقناكم من تراب ثم من نطفة ثم من علقة ثم من
مضغة مخلقة وغير مخلقة لنبين لكم ونقر في الارحام ما نشاء الى اجل مسمى ثم نخرجكم طفلا ثم
لتبلغوا اشدكم ومنكم من يتوفى ومنكم من يرد الى ارذل العمر لكيلا يعلم من بعد علم شيئا
وترى الارض هامدة فاذا انزلنا عليها الماء اهتزت وربت وانبتت من كل زوج بهيج) ت ای ادملر
اكر اولدكدن صكره ديريلمكده شكده ايسه كز پس تحقيق بز سزى طپراقدن
صكره منيدن صكره طوكمش قاندن صكره صورتلنمش اولان ات پارچه‌سندن و صورتلنمامشدن
تا اشكار ايده‌لم سزه قدرتمزى و قرار ويررز رحملرده اولنسنه كه دلرز بر معين وقته دكين صكره
چيقارورز طشره سزى چوجق اوله رق صكره تربيه ايدرز كه ايرشه سز كنديكزك جوانلق
نهايتنه و سزدن بعض كسنه وار كه روحى قبض اولنور و بعض كسنه وار كه دوندريلور عمرك ادنى
و كوتسنه تا كه بيلمه هيچ برشيئى بيلدكدن صكره و كورورسن يرى قورى و اوتسز پس اول وقتكه
كوندردك انك اوزرينه صويى تپرندى اتيدى و شيشدى و بوردى هر لودرلو جنسدن
زينتلو و كوزل اولان نباتدن (ذلك بان الله هو الحق وانه يحيي الموتى وانه على كل شيء قدير) ت
اشبو اول سببدندر كه الله ثابتدر ديريلدر اولولرى و هر برشى اوزرينه قادردر (وان الساعة
آتية لا ريب فيها وان الله يبعث من في القبور) ت و قيامت كونى كلبسردر شك يوقدر انك
وقوعنده و الله قادردر اول كسنه‌لرى كه قبرلرده درلر (ومن الناس من يجادل في الله بغير علم
ولا هدى ولا كتاب منير) ت ادملردن بعض كسنه واردر كه دوبيدا ايشمك ايدر الهدن شانه‌ده
بيلمكسزين و هدايتسزين و واضح اولان كتابسزين (ثاني عطفه ليضل عن سبيل الله له
في الدنيا خزي ونذيقه يوم القيامة عذاب الحريق) ت كندو بوينن تختمسنى و كبرلنى يعنى
تكبرلك ايدرك تا آزغين قيله آدملرى الهدن و لندن انكچون واردر دنياده رسوالق و طاتدررز
اكا قيامت كونده ياقيجى و ياقلق عذابنى (ذلك بما قدمت يداك وان الله ليس بظلام للعبيد) ت
ديرز اشبو عذاب اول سببدندر كه ايلر و كوردى سنك ايكى الك و اول سببدندر كه الله دكلدر ظلم
ايديجى قوللرنه (ومن الناس من يعبد الله على حرف فان اصابه خير اطمأن به وان اصابته
فتنة انقلب على وجهه خسر الدنيا والآخرة ذلك هو الخسران المبين) ت و انسانلردن بعض
كسنه واردر كه عبادت ايدر الله تعالى يه بر جانب اوزره پس اكر ايرشه اكا بر نعمت قرار بولور
انكله (يعنى شو عبادتله) و اكر ايرشه اكا بر بلا دونر كندو يوزى اوزرينه زيان كار اولدى
دنياده و آخرتده بودر آشكار اولان زيان كارلق ه ف يعنى اكر دنيانك راحتن بولورسه طاعت

اولدیغی ظاهر اولور واکر تجربه اوغرلسه ... ایدر اشو صورتده [illegible] آخرتی
کیتدی بر جانب اوزره طورور یعنی کوکلی بو طرفده کلی او بر طرفده کلی شویله کیسنه کیبی که
بر مکانک کناری اوزره طورور نیجه که ایستر ایسه اول یردن اوبه کیرو چیقار کیتمز (یدعوا من دون
الله ما لا یضره وما لا ینفعه ذلک هو الضلال البعید) ت دعا ایدر الله دن غیری بر شیئه که ضرر
ایرشدرمز بیلمزا کا و منفعت ویرمز بیلمزا کا اشبو اول ایراق آزلان آزغنلقدر (یدعوا لمن ضره اقرب
من نفعه لبئس المولى ولبئس العشیر) ت دعا ایدر بر کیسنه یه که انک ضرری زیاده یقیندر اکا
منفعتندن نه یرکن آغادر و نه یرکن اولداشدر (ان الله یدخل الذین آمنوا وعملوا
الصالحات جنات تجری من تحتها الانهار ان الله یفعل ما یرید) ت تحقیق الله کتورور اول
کیسنه لری که ایمان کتوردیلر و ایشلدیلر کوزل ایشلری اجماره که آقار انک آلتندن ایرمقلر
الله ایشلر اول شیئی که دیلر (من کان یظن ان لن ینصره الله فی الدنیا والآخرة فلیمدد بسبب
الى السماء ثم لیقطع فلینظر هل یذهبن کیده ما یغیظ) ت بر کیسنه اولسه ظن ایدیجی یاردم
ایتمز پیغمبره الله دنیاده و آخرتده پس یاروکه چکسون بر ایپ یوقاروسقفه طرفنه صکره
بوغسون بوغزینی پس باقسون آیا ایراق ایدرمی آنک اشبو تدبیری اول شیئی که آنی غیظه کتورور
(یعنی شو کیسنه اشبو عملدن اولسه هیچ بر کیمسه ضرر ایتمز) * ف دنیانک تکلیفندن بر کیسنه که
الله سبحانه دن امیدسز اولوب انک عبادتن ترک ایدوب بلاده معبودلره طابجغه باشلر و حالبوکه
انلرک الرندنه ایوا اولورده کوتو یس اول کیسنه کیکند و کوکلنه بیلدرمکه اشبو صورتی
قیاس ایتسونکه بر کیسنه اول معبودلک اصلش ایپندن اصلورا کر یوقاروبه و برعکه قادر اولمز
ایسه اکر شو ایپی یوقارودن چکر ایسه اشبو اصلش کیسنه دوشوب قاوریه کیده بیلورمکر
اولوقتکه شو ایپی کسهلر پس اول وقتده یوقاروبه چکمکه وقع قالور سبب یعنی ایپدر والله
سبحانه دن وقع طوتغه دیدی و سمایه کوک کوکه ایب اوزانمقدن مرادی کیسنک واوزون
یردر (وکذلک انزلناه آیات بینات وان الله یهدی من یرید) ت و بوقانک کبی اشاغی کوندردک
قرآنی واضح آیتلر اولرق الله یول کوسترر اول کیسنه یه که دیلر (ان الذین آمنوا والذین هادوا
والصابئین والنصارى والمجوس والذین اشرکوا ان الله یفصل بینهم یوم القیامة ان الله على
کل شیء شهید) ت البته اول کیسنه لر که ایمان کتوردیلر واول کیسنه لر که یهود اولدیلر و صابئی
اولدیلر (یعنی یلدزه طبانلر) و نصارى و مجوس (یعنی اوده طبانلر) واول کیسنه لر که مشرک
اولدیلر البته الله فیصل ایدر انلرک آراسنده قیامت کوننده البته الله هر بر شیئی اوزرینه
خبردار در * ف یعنی مجوس اوده طبانلر و بر نیسنک باتینه کتدیلرن نسبت ایدرلر معلوم دکلدرکه

انلر

(سجده)

الزر منكر ودن ازغين اولديلرايا واقتى يتوردديلر (أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ) ت ايا كورمدكمى كه الله يه سجده ايدرلر اول كسنه لركه كوكلرده وير يده واردر وكونش وآى ويلدزلر وطاغلر واغاجلر ودورت اياقلو جيوانلر وانسانلردن چوغى وچوق كسنه لر واردركه ثابت اولدى انلره ونزرينه عذاب وهر كسنه كه ذليل ايده انى الله پس يوقدر انكيچون هيچ بر اكرام ايديجى البته الله ايشلر اوليشى كه ديلر دى معلوم اوله كه سجده بر تاج قسمدر بريسى كوكلر ايله يرلر اراسنده اولان كسنه لر سجده سنه شاملدر يعنى بوانلرك سجده سيدر وا يلشودركه آنلر الله سبحانه نك قدرتنك النده جله سى مقهور واختيار سز وعاجزدرلر و بريسى هر كسنه نه ايروا يروخصوص سجده دروبو اولدركه هر بريسى بر امر مخصوص ايچون يراتمش اول اكا مشغول اولور اشبو سجده بى انسانلرك بعضى ادا ايدر وبعضسى ادا ايتمز و بريسى اولدركه مخلوقات اقسامنك كليسى انى ادا ايدر الوهيتى اقرار كبى (هَذَانِ خَصْمَانِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِّعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِنْ نَارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ) ت اشبو ايكى كروهلر بربر نه دشمندرلر شمانيادديلر كندو ربلرينك حقنده پس كافرلر كسلدى انلر ايچون اودلرا ودن دوكلور باشلرينك يوقاروسندن اصيجق صو (يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ) ت اريراولصوسبيله اولشيكه آنلرك قارنلرنده واره رودريلرى دخى (وَلَهُمْ مَقَامِعُ مِنْ حَدِيدٍ) ت وانلرى دوكمك ايچون قوردن كرزلر واردر (كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ) ت هر وقتكه ديلسه لر طشره چيقه لر جهنمدن خلاص اولمق اوزره غمدن كيرو دوندرلمش اولورلر جهنمه ودينلور آنلره طاديكز ياقلق عذابنى (إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ) ت البته الله كتورر اول كسنه لريكه ايمان كتورديلر وايشلديلر كوزل اولان ايشلرى باغچه لره كه آقار انلرك آلتندن ايرمقلر بزنمش اولورلر شو باغچه لرده آلتوندن اولان بلازكلردن واينجولر ايله وانلرك اوابلرى اول باغچه لرده ايبك اولور ٭ فمچونكه بيوردى يكه جنتده بز كلرالتون وسريردن اولان لباس اولور بوندن معلوم اولديكه دنياده بونلرا ركككلره حرام ايدى وزيورنك جمله سندن برى بلازكدر وقتاكه قوللر آغالرينه طوغريلقله خدمت ايدوب آنى راضى قيلسه آغاسى خدمتى يكنوب آنك قوللرينه بلازك طاقر (وَهُدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهُدُوا إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ) ت ودلالت اولنديلر دنياده سوزلردن ايا كيزه سنه باتنه ودلالت اولنديلر اوكولمش اولان الله ك يولنه ٭ ف

يا كعبه‌يه وارو اولان ملازم يعنى جنتده جماعه وعبث سوز بولقز شادلق بولقن بيشكرا يعنى بولنور وياخود توحيده وتوحيد ودين اسلام مدلالت اولنور (إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَاكِفُ فِيهِ وَالْبَادِ وَمَن يُرِدْ فِيهِ بِإِلْحَادٍ بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ) ت اول كسنه‌لر كه كافر اولديلر و كيرودونديرلر آدملرى الله‌ك يولندن ومحترم اولان مسجدندن كه بز مسجدى اول مسجدى آدملر ايچون برابر در آنده مقيم اولان وصحرا نشين اولان هر كسنه ديلرسه كه انده اكرى بوكرى كيتمكى ظلم ايله طاتديرنا كادرد ويريجى اولان عذابدن • ف يعنى اول كسنه‌لر كه آدملرى مسجد الحرامه كيتمكدن منع ايدر آنلرى عذاب اليمه مبتلى قيلارز (وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَن لَّا تُشْرِكْ بِي شَيْئًا وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ) ت وذكر ايت اول وقتيكه ظاهر ايلدك ابراهيمه كعبه‌نك يرينى اشبو سوزى دخى سويلدك كه شريك قيله بكا هيچ برشيئى وآرى ايت بنم اويمى طواف ايدنلره وانده اقامت ايدنلره وركوع ايدنلره وسجده ايدنلره (يعنى نماز قيلنلره) • ف ديلديكه كعبهٔ معظمه‌نك يرى زمان قديمدن صبارلنيرده صكره مرور زمانله نشانى قالمديغندن حضرت ابراهيم عليه السلام‌ه حكم اولنمشديكه يينى بناقيله لكن نه يرده بنا اولنمجنى ونه بوكا كنده اولسى معلوم اولمديغندن يانق رجا ايتديكنده الله سبحانه بر قطعه بولوت پارچه‌سنه امر ايتديكه كعبهٔ مكرمه بنا اولنمجق يرلك اوزرنده طوروب اشبو وقتده انك كولكه‌سى مقدارينه بر خط چكوب كعبه‌نك بناسنى قويدى انك اوزرينه بنا ياپوب كعبهٔ مكرمه‌يى ياپدى معلوم اوله كه كچمش امتلرك نمازلرنده ركوع يوغيدى اشبو امتك خاصه‌سيدر پس خبر ويرديكه اندن صكره كلن كسنه كعبه‌يى آباد ايده جكلر (وَأَذِّن فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَىٰ كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِن كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ) ت وچاغر آدملرى حج ايتمكه تا كله‌لر سكا ياياندر وهر براريق اولان دوه‌لر بينوب كلورلر اشبو اريق دوه‌لر هر براراق يولدن • ف حضرت ابراهيم عليه السلام كعبه‌يى بنا قيلدقدنصكره امر اولنديكه خلق بيتك زيارتنه چاغره اويله اولسه بر يوكسك طاغ اوزرينه چيقوب يوكسك آواز ايله ندا ايتديكه اى آدملر الله سبحانه سزلك اوزركزه حجى فرض ايتدى حجه كلكز اول كسنه‌لر كه الله سبحانه انلره حجى بردفعه وياايكى دفعه وياخود زياده نصيب ايتشيدى باالرنك صلبنده ليبك دوب جواب ويرديلر اگرچه كندو ذوق وشوقندن نيجه بيك آدم پياده حجه كلورلر ايكى فرض اولسى يول ازوقه سنه ورنه جك بر حيوانه سبب‌در ليكن امام مالك رضى الله تعالى عنه بيورمشكه اگر مكه يقين اولسه وياخود بر آدم يورمكه عادتى اولسه اكا دخى فرضدر (لِّيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَاتٍ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم مِّن بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْبَائِسَ الْفَقِيرَ) ت تا حاضر اوله‌لر كندولر ايچون اولان منفعتلرك حصولنه وذكر ايده‌لر الله‌ك آدينى بر قاچ معلوم اولان

كونلرده

كونلرده (يعنى نحر كونى واندن صكره تشريق كونلرنده كين) اوشبو ... اوزرينه كه
زرقنى بردك آنلردين ايا قلسالرلر موافق قسمتدن پس يكز آنلردن ويدروكز يقيروا اولان
فقيرلرغه ف معلوم اولكه اكر ذبح اولنان حيوان ندم شكر اولسه ياخود نافله اولسه آندن ذبح
ايدن كشى غه يمك جائزدر وفقيرلرغه يكين دخى آندن بيه لر واكر كفارت اولسه ياخود نذر اولسه
نه كندوسى ونه اوزرينه نفقه سى واجب اولان اقرباسى ونه زكين بيه بيلمزلر فقرا حقيدر
برقاج معلوم اولان كونلركه بيوردى اشبو كونلردر كذى الحجه نك اونچى واون برنچى واون
ايكنچى كونيدر واشبو كونلرده بيوك قبول اوله عمل الله سبحانه نك آدينه قربان كسمكدر
(ثُمَّ لْيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُوا نُذُورَهُمْ وَلْيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ) ت صكره لازمدركه آرتسونلر
كندو حظرينى واداايتسونلر كندو نذرلرينى وطواف ايتسونلر شو قديمى اولان اوه (يعنى
كعبه جزيرا كه اول كعبه بنا قلنمش صكره بيت المقدس بنا اولنمش . ف معلوم اوله كه نسكه
وجه نيت ايتسه كندو صكره مقامده كه ايسك ديمكه باشلرلر باش تراش ايتك وطرنق كسمك وسائر
بدنك تويلرين ازاله قيلق وباغلقيلرى باغلق ودبكلمش لباس كيمك وقوقولو اولان نشه لرى
استعمال ايتمك ذى الحجه نك اونچى كونى شيطانى طاشليوب ذبح واجب اولان كشى ذبح
ايدنه دكين ممنوعدر وقتاكه شيطانى طاشلدى وذبح ايتدى باش تراش ايدوب وغسل ايدوب
جماشرين كيوب طواف زيارته كيده واكر كندوسى ادينك وصوليچون نذر ايتمش اولسه
آنى ادا ايلسه معلوم اوله كه اصل نذر الله سبحانه ايچوندر غير ايچون دكل اكر ايتسه كافر اولور
(ذَلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ حُرُمَاتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَأُحِلَّتْ لَكُمُ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ
فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ) ت اشبو دديكك امرى وهر كشى كه
تعظيم ايتسه الهك احكاملرينه پس شو تعظيم ايتمك زياده ايودر انكيچون كندو ربنك ياننده
وحلال اولنمش اولدى سزكيچون موايشى يعنى دوه وصغر وقيون مكر اولشيكه اوقنور سزك
اوزركزه (يعنى ميته وآقمش قان) پس احتراز ايلك بتلرنك نجاستندن وصاقنك يلان سوزدن
يعنى يلان يره شهادت ايتمكدن (حُنَفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ
السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ) ت خالص اسلام اوزره اولوب الهه
شريك قوشميه رق وهر كشى كه شريك قوشه الله تعالى يه پس دير سنكه كويا دوشدى كوكدن
پس قبار آنى مردار ييجى اولان قوشلر ياخود كوتوره آنى دوزكا ايراق اولان مكانه (حاصل
اولدركه هلاك اولدى بروجهله كه نجات بولمق امسدى قالمدى) ف الله سبحانه نك آدينى تعظيم
ايتسه يعنى كعبه مكرمه يه قربان ايچون كوندريلان حيوانلرى يغما ايتملرو حد امالرنك
اوسن واعز بهالى حيوانلرى كتوره لر اوزرينه كوزل جوللر اورتلر ذبح اولندقندن صكره
جوللرين دخى الله سبحانه نك يولنده صدقه ايليه لر ونه حلال قيلندى درت اياقلو حيوانلر
دينى شو حيوانلر كه بكى رواجدر شرعده ودرت اياقلو اولرك چوقى حرامدر ودخى بتلرنك
نجاستندن اجتناب ايدك يعنى الله سبحانه نك غيريسنك ادينه ياقيرنمق يا طابنمقدن مكانته

كيمسه اولى يعنى سز ايمدو ويا انك يلان سوزده (يعنى بر كمسنه ايكن حنيفا لله) يعنى الله
غير يعنك آدى اوزيده صالحه بر بيه اوب يعنى آنى اسلوب (غير مشركين) بعض تفسيرده
بوندن سوا ... اوله كيمسه كيبى بلكه قوشدى الميشانى بيلمز ... بعنى كتابده كبى
الله سبحانه تعالى ... كيمسه طوغرى اوله اول ... بر كمسنه كه الله تعالى
الله سبحانه نك غيرى بلر ... اولى انلرى ... قوشلر بيوب ... ويرير ويا بلكه
منكر اولور ... اولور (ذٰلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللّٰهِ فَاِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ) ت اشبودر
حكم هر كمسنه كه تعظيم ايده اللهك حكملرينى يعنى تعظيم ايتمك البته دلدن صاقنمقدندر (لَكُمْ فِيهَا
مَنَافِعُ اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا اِلَى الْبَيْتِ الْعَتِيقِ) ت سز كيچون اشبو العامده يعنى دورت اياقلى
حيوانلرده فائده لر وار معين اولان وقته دكين مكر انلرى بنمك علفى اولان اوله
باشنمه در ه ف هر نقدر حيوان وار ايسه انك حقى شوبر كه انلردن كسندو حاجتلرينى
وخدمتلرينى الفقد مكره كعبه معظمه يه كتوروب الله سبحانه نك آدى قربان ايده مكر
اشبو جنين اوليندن پس هر برده كه الله سبحانه نك آدى بوغزلنسه كعبه يه الله سبحانه نك
نذرى اولق مقامنده اولور خواه ايراق اولسون يا يقين اولسون (وَلِكُلِّ اُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا
لِيَذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلٰى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْاَنْعَامِ فَاِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ وَاحِدٌ فَلَهُ اَسْلِمُوا وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ) ت
وهر بر امت ايچون معين ايتدك قربان طريقنى تا ذكر ايتدلر اللهك آدينى اولشى اوزرينه كه
ويردى انلره حيوانلردن دورت اياقلوسندن پس سزلك معبودكز واحد اولان معبوددر پس اكا
انقياد ايلك ويا محمد ياللوارنلرى سوينده (اَلَّذِينَ اِذَا ذُكِرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلٰى
مَا اَصَابَهُمْ وَالْمُقِيمِي الصَّلٰوةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ) ت اول كمسنه لر كه هر وقتا كه ذكر اولنسه
الله قورقلر انلرك قلبلرى وصبر ايدنلرى اولشى اوزرينه كه يرشدى انلره بلالردن ونمازى قائم
قيلنلرى واول كمسنه لر كه اول شيدنكه رزق ويردك انلره خرج ايدرلر ه ف يعنى حيوانلرى الله
سبحانه ايچون نذر ايدوب بوغزلق هر برده عبادتدر واكر الله سبحانه نك غيرينه نذر ايدوب
ذبح اولنسه شو غيره عبادت اولور واول كمسنه مشرك اولور (وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِنْ شَعَائِرِ
اللّٰهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهَا صَوَافَّ فَاِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَاَطْعِمُوا
الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ كَذٰلِكَ سَخَّرْنَاهَا لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ) ت وقربان دوه لرينى يعنى انلرى
سز ايچون اللهك دينينك نشانه لرندن سز ايچون انده ايولك واردر پس ذكر ايلك اللهك آدينى
انلرى بوغزلين وقتده اوچ اياغى اوزره طوردقده پس وقتا كه يره دوشدى انك قبورغه لرى پس
يكزانندن ويديركز سؤال ايتمين فقيره دخى سؤال ايدن فقيره ده اشبو كبى مطيع قيلدق دورت
اياقلو حيوانلرى سز ايچون اوله كه سز شكر ايده سكز ه ف دوه يى ذبح ايتدانده هر ايدرلر قبله يه

طویله لر بعینه الله الله اکبر دیوب حضرتی کسورلر وقتا که تعلق اکبر جنبلری یرا اوزرینه
دوشسه کده ایصالری کسمک باشلیه لر پس کلدوسی بیه ویتقیرلر میجیره وقتلیر ایکو قیشر ایله سنه
اشارت قیلدی بری اولدرکه سؤال ایتزیمی دیلنزو انری اولدرکه سؤال ایدر (لن ینال الله
لحومها ولا دماؤها ولكن يناله التقوى منكم كذلك سخرها لكم لتكبروا الله على ما هداكم
وبشر المحسنين) ت ایرشمز الله تعالى یه قربانلرنك اتلری وقانلری ولیکن ایرشور الله سبحانه یه
صاقنقلق سزدن ذبح ایتکز اولدیغی کبی بوایش قیلدی انلری (یعنی قربانلری رام ومطیع
قیلدی) سزیکون تا بیوکلکله ذکر ایدسکز الله تعالى نی اکا شکر ایتمک ایچون که یولی کوستردی
سزه وسزه سویندرکه ایش ایشلیلری (ان الله یدافع عن الذین آمنوا ان الله لا یحب کل خوان
کفور) ت تحقیق الله دفع ایدر اول کشیلردن که ایمان کتوردیلر (یعنی دشمنلرنك
ضررینی واذیتنی انلردن دفع ایدر) البته الله سومز هر بر شکورسزا ولان خیانت ایدکلری نی
پیغمبرمز علیه السلام مکه شریفده اولدقلری وقتده مؤمنلره امر ایتدیکه کافرلرنك
ایذاسینه صبر ایدلر پس انلر دخی صبر ایدرلر ایدی وقتا که مدینه منوره یه تشریف بیوردیلر
حکم اولدیکه هر کشینه که سزه اذیت ایدر ایسه سزدخی انلره ایذا ایدك اول وقتده جهاده شروع
اولندی که بو آیتده جهادك حکمی مذکوردر (اذن للذین یقاتلون بانهم ظلموا وان الله
على نصرهم لقدير) ت غوغایه اذن ویرلدی اول کشیلره که کافرلر انلر ایله غوغا ایدرلر
شو سببدن که انلر ظلم اولنمش اولدیلر والبته الله انلره یاردم ایتمك اوزرینه قادردر (الذین
اخرجوا من دیارهم بغیر حق الا ان یقولوا ربنا الله ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض
لهدمت صوامع وبیع وصلوات ومساجد یذکر فیها اسم الله کثیرا ولینصرن الله من ینصره
ان الله لقوی عزیز) ت اول کشیلر که چیقارلدیلر کندو یورتلرندن حقسز یره چیقارلمدیلر
انلری مگر اولسبب ایچون که دیدیلر ربمز الله تعالیدر دیو اکر اولمسیدی الله نك دفع ایتمسی
ادملری بعضنی بعضسنك ایله یقلوب ویران اولمش اولوردی پاپازلرنك صومعه لری
ونصارالرنك مناسترلری ویهودلرنك کنائسلری ومسلمانلرنك مسجدلری که ذکر اولنور انلرده
الله نك ادی چوقلقله البته یاردم ایدر الله اول کشیه که یاردم ایدر ایدی الله نك دینینه البته
الله قوتلیدر غالبدر • فـ هر کشینه که الله سبحانه یه یاردم ایتسه یعنی الله نك دینینه ورسولنه
کومك ایتسه الله قادردر که دیلدیکی نیتی براننده ایجاد ایدر لیکن انسانده شو معامله ایدرتا
اولی ایشلیلر وکوتو ایشلیلر بری برندن سزایه ایرشملر (الذین ان مکناهم فی الارض اقاموا
الصلاة وآتوا الزكاة وامروا بالمعروف ونهوا عن المنكر ولله عاقبة الامور) ت یاردم ایدر

اوتی کمسته‌لره که اکر قدرت ویرسک انلره یرده قائم قیلارلر نمازلرینی وادا ایدرلر زکاتلرینی ویرورلری ویرولر کوزل اولان ایشلرایله ومنع ایدرلر چرکین اولان ایشلردن والله ایچوندر هر ایشلرک اخری ٭ ف یعنی اشبو امت دینی قائم ایدرلر بودنیاده که اخرینی المسجداتی بیلور (وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودُ وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ وَكُذِّبَ مُوسَىٰ فَأَمْلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ) ت واکر یلانه نسبت ایدهلرسنی پس تحقیق یلانه نسبت ایتدیلر بولاردن اول نوح‌نک قومی وعادقومی وثمودقومی وابراهیمک قومی ولوطک قومی ومدین اهلی ویلانه نسبت اولندی موسی پس مهلت ویردک شوکافرلره صکره طوتدقانلری پس نیچه اولدی بنم عقوبتم (فَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ مُّعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ مَّشِيدٍ) ت پس چوق کوبلرکه هلاک ایتدک انلری وانلر ظالم ایدیلر پس شوکوبلردوشوبدردیوارلری تاوانلری اوزرینه وچوق قویولر ایشسیز قالدی وچوق یوکسک کوشکلر خراب اولشدرلر (أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَٰكِن تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ) ت ایا سیراایتدیلرمی یرده تا اوله انلرایچون قلبلرکه فهم ایدهلر انکله یاخود قولاقلرکه ایشیدهلر انکله البته حال شودرکه کوراولماز کوزلر ولیکن کوراولورشول قلبلرکه سینه‌لرده در (وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَن يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا عِندَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ) ت وچابککله طلب ایدرلرسندن عذابک کلمسنی والبته خلاف ایتمز الله کندو وعده‌سنه والبته برکون سنک تکریک قاتنده بیک یل کبیدرشو یللردنکه صایورسکز ٭ ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه یعنی اکر دیلرسه بیک یللق مقداراولنجق ایشی برکونده تمام ایدر پس مهلت ویرمک عجز جهتندن دکل بلکه مصلحتلر سببلرندندرکه انی اندن غیری کسنه بیلمز (وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ أَمْلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَيَّ الْمَصِيرُ) ت وچوق کوبلرکه مهلت ویردک انلره حالبوکه انلر ظالم ایدیلر صکره طوتدق انلری وبنم جانبمه در قایتمقلری (قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ) ت دیکل ای آدملر بن سزکچون آشکاره طوروقودیجیم (فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ) ت پس اول کسنه‌لرکه ایمان کتوردیلر وایشلدیلر کوزل اولان ایشلری آنلرایچوندر یارلغنق وکوزل اولان رزق (وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ) ت واول کسنه‌لرکه سعی ایتدیلر بنم آیتلرمزی ابطال

ایمکه عاجز قیله‌رقیرزی کندوز عملرنده اشبو کروهلر جهنم صاحبیدورلر (وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ
مِن رَّسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّىٰ أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ
آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ) ت وکوندورمدلک بیزلر سندن اول هیچ بر پیغمبری و هیچ بر وحی صاحبی
مکرو قتاکه برشی وسوسه آثار شیطان برشیئ آنک آرزوسنه پس ایراق ایدر الله اولشیئ که
آتشیبدی شیطان صکره محکم قیلور الله کندو آیتلرینی و الله بیلیجیدر حکمتلیک قدر ف
شاه ولی الله رحمه الله دیرکه پیغمبرمز علیه السلام اویقوده کوردیلرکه برنوماسی چوق
اولان یره هجرت ایتدیلر پس وهم ایتدیلرکه شو بر عامده یا هجر اوله اما نفس الامرده اول بر
مدینه ایدی و اشبو اویقوری مکه‌ده کورمش ایدی و ینه اویقوده کوردیلرکه مکه‌یه کلوب
عمره ایتدیلر و حلق و قصر ایتدیلر پس وهم ایتدیلرکه اشبو یلده شو وقوعبوله‌جق و نفس
الامرده برقاچ یلدن صکره وقوعبولدی و اشبو اویقوری مدینه‌ده کورمش ایدی
اشبومثلو صورتلرده مخلصلر ایله منافقلرنک صنامعی مقصوددر اولور ف پیغمبره الله سبحانه
جانبندن برحکم نازل اولورکه شو حکمده اصلا تفاوت اولمز ناس اراسنده لیکن مجمل
اولدیغندن هرکسنه وقوعنده برشی توهم ایدر اشبو وهم ایتدیکده پیغمبر جمله ناس ایله
برابردرکه اولورکه وهم ایتدیکی شی طوغرو اولور و کاهی وقوعنده خلاف
بولور تکم پیغمبرمز علیه السلام هجرت بابنده اویقو کورمش و بر دخی عمره بابنده
اویقوده کوردیلرکه یالی کیتدی و ینه وعده اولدیکه مسلمانلر کافرلر اوزرینه غالب اوله‌جقلر
وهمه کلدیکه اشبو سنه‌ده کی غوغاده وقوعبوله‌جق پس شو غوغاده فتح اولدی صکره
فتح وقوعبولدی پس الله سبحانه خبردار قیلدیکه اولقدرکه حکم اولندی آنده تفاوت یوقدر
(لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِّلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي
شِقَاقٍ بَعِيدٍ) ت تاقیله الله اولشیئ که آتدی شیطان بر بلا اولکسنه‌لرنک حقنده که آنلرنک
قلبلرنده واردر کیفسزلک و اولکسنه‌لرنک حقنده که قتیدر آنلرنک قلبلری و البته ظالملر
ایراق و اوزاق اولان مخالفتده درلر (وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ
فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ) ت و تابیلسونلر اولکسنه‌لر
که ویریلدیلر آنلره بیلمک که شو وحی طوغریدر سنک ربک جانبندن پس ایمان کتورورلر
اول وحیه پس یالوارور الله سبحانه‌یه آنلرنک قلبلری البته الله یول کوستریجیدر اولکسنه‌لره
که ایمان کتوردیلر طوغرو اولان یول جانبنه ف یعنی آرغیلر تصدیق ایتدوب یولی
زیاده‌شاشورورلر پس آنلرنک ایشلری یول بتورمکدر و مؤمنلر ایسه آنکا اینانمقده زیاده محکم

اولورلر كه اشبو وسيده قولك مدخلى يو قدر اكر قولك مدخلى اولسيدى قوالتينك خيالى كبى كاه صحيح وكاه حيه غلط اولورايدى وهركسنه كه آنك نيق صحيح اولان اعتقادى اوزره اوله الله سبحانه اكا اشبو وسيك حقلغنى بيلدرر (وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَقِيمٍ) ت وهميشه قالورلر اول كسنه لركه كافر اولديلر شبهه ده وحى دن اولوقته دكين كه كلور آنلره قيامت كونى خبرسز ياخود كلور آنلره منم اينده نحس اولان كونك عذابى (الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ) ت پادشاهلق اول كونده الله ايچوندر حكم ايدر آنلرك ارسنده پس اول كسنه لركه ايمان كتورديلر وايشلديلر ايو اولان ايشلرى نعمت جنتلرنده اولورلر (وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ) ت واول كسنه لر كه كافر اولديلر و يلانه نسبت ايتديلر بزم آيتلرمزى پس شو جماعت آنلر ايچون اولور ذليل قيليجى اولان عذاب (وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ) ت واول كسنه لركه هجرت ايتديلر يعنى ديارلرين ترك ايدوب مكه دن مدينه يه هجرت ايدوب پيغمبرمز صلى الله عليه وسلم خدمتنه كلديلر الله يولنده صكره اولديرلديلر ياخود كندى باشلرينه اولديلر البته رزق ويرر آنلره الله كوزل اولان رزقله (يعنى جنت رزقندن) والبته الله رزق ويرنلرك زياده كوزليدر (لَيُدْخِلَنَّهُمْ مُدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ) ت البته كتورر آنلرى بر موضعه كه راضى اولورلر شو موضعدن والبته الله بيليجيدر حليمدر (ذَلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنْصُرَنَّهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ) ت حكم شودركه بركسنه بركسنه يه اذيت ويرسه اول مثللو كه كندويه اذيت ويرلشيدى آنكله صكره ينه ظلم اولندى آنك اوزرينه البته ياردم ايدر اكا الله تحقيق الله باغشليجيدر يارلغيجيدر ﻫ ف يعنى بركسنه بركسنه دن واجبى ايله حقنى آلورسه اكا عذاب اولمز اكرچه عوض آلمق زياده كوزل اولورسه ده مسلمانلر بدر غوغاسنده مكه كافرلرندن ظالرينك انتقامن آلديلر صكره برده خى كافرلر احد غزاسنده واحزاب غوغاسنده مسلمانلره زياده ايذا ومضرت ايتمكه كلديلر صكره الله سبحانه مسلمانلره كامل ياردم ايتدى (ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ) ت اشبو ياردم شول سببدندركه

الله کثوررر کیجه‌یی کوندزه و کتورر کوندزی کیجه‌یه و شول سببدندرکه الله ایشیدیجیدر کوریجیدر * ف یعنی یونلک کبی ایشلر کفرا اوزره غالب قیلر (ذٰلِكَ بِأَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ) ت اشبو یاردم شو سببدندرکه الله ثابت و واجب الوجوددر و اولشیکه چاغررلر کافرلر اللهدن غیری باطلدر و اول سببدندرکه الله یوجه مرتبه‌لو بیوکلکدر ایدر (أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللّٰهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً إِنَّ اللّٰهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ) ت ایا کورمدکمی که الله آشاغی کتوردی کوکدن یغموری پس اولور یر یشل لکن البته الله لطف ایدیجیدر بیلیجیدر (لَهُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ اللّٰهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ) ت انکیچوندر اولشیکه کوکلرده و اولشیکه یرده واردر و البته الله احتیاجسز او کولمشدر (أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللّٰهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ إِنَّ اللّٰهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ) ت آیا کورمدکمی که الله رام قیلدی سز کیچون اولشیئی که یرده واردر و رام قیلدی قایقلری یورولر دکزده اللهک حکمیله و صاقلر کوکی دوشمکدن یر اوزرینه مگر آنک اذنیله البته الله آدملره شفقتلو باغشلیجیدر اسیرکیجیدر (وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ) ت و اول اللهدرکه دیری قیلدی سزی صکره اولدیرور سزی صکره دیریلدرر سزی تحقیق آدملر شکرسزدر * ف یعنی الله سبحانه‌نک حقنی ادا ایتمز (لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنَازِعُنَّكَ فِي الْأَمْرِ وَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُسْتَقِيمٍ) ت هر بر کروه ایچون معین ایتدک بر شریعت که شونلر عمل ایدیجیدرلر آنکله پس لازمدرکه نزاع ایتمسونلر سنکله اشبو امرده و دعا ایله کندو ربکک جانبنه البته سن طوغری اولان یول اوزرینه‌سن * ف یعنی همیشه‌دن دینک اصلی بردر لیکن احکاملر هر دینده بشقه بشقه کلشلر هر حکمک سببنی سندن نیچون سؤال ایدیورلر (وَإِنْ جَادَلُوكَ فَقُلِ اللّٰهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ) ت و اگر جدال ایتسه‌لر سنکله دیکل الله بیلیجیدر اولشیئی که ایشلرسکز (اللّٰهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ) ت الله حکم ایدر سزلک ارا کزده قیامت کونده اولشیده که سز اولدیکز آنده اختلاف ایدیجی * ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه اشبو آیتده اشارت واردر

شوکه که شرائعده اختلاف ایتمك عصرلرك اختلافندن ناشیدر وشرائع ایسه کلیسی
حقدر کندوز ماننده جمن اولمشدر پس آنلرك حقنده نزاع ایتمك سزا دکلدر والله سبحانه
اعلم (الم تعلم ان الله یعلم ما فی السماء والارض ان ذلك فی کتاب ان ذلك علی الله یسیر) ت
ایا بیلمدکمی که الله بیلور اول شیئی که کوکده و یرده واردر البته شو اشیالرك جملهسی بر کتابده
ثابتدر البته شونك جملهسی الله تعالی یه قولایدر ✽ ف یعنی جمله قوللرك عملری بر کتابده
یازمشدر (ویعبدون من دون الله ما لم ینزل به سلطانا وما لیس لهم به علم وما للظالمین من
نصیر) ت وعبادت ایدرلر اللهدن غیری بر شیئه که آشاغی ایندرمدی الله آنك اوزرینه بر دلیل
وبر شیئه که یوقدر آنلر ایچون آنك نبوتنه بیلکلری ویوقدر ظالملر ایچون هیچ بر یاردم
ایدیجی (واذا تتلی علیهم آیاتنا بینات تعرف فی وجوه الذین کفروا المنکر یکادون یسطون
بالذین یتلون علیهم آیاتنا قل افانبئکم بشر من ذلکم النار وعدها الله الذین کفروا
وبئس المصیر) ت وچان اوقونسه آنلر اوزرینه بزم واضح اولان آیتلرمز بیلورسن اول
کافرلرك یوزنده طانکی علامتنی یقینا ولورلر که هجوم ایدهلر اول کسنهلر اوزرینه که اوقورلر
آنلره بزم آیتلرمزی دیکل آیا خبر ویره یمی سزه زیاده کوتو اولان شیله اشبو جهنمدر وعده
ویردی اول جهنمی الله اول کسنهلره که کافر اولدیلر ونه بر کیز قائتمجق یردر (یا ایها الناس
ضرب مثل فاستمعوا له ان الذین تدعون من دون الله لن یخلقوا ذبابا ولو اجتمعوا له وان
یسلبهم الذباب شیئا لا یستنقذوه منه ضعف الطالب والمطلوب) ت ای آدملر بیان
اولندی بر مثل پس دیکلیك انی البته اول کسنهلر که عبادت ایدرلر آنلره اللهدن غیری
البته یراده بیلمزلر بر سنکی هر نقدر جمع اولسهلرده شو سنکی یراتغه واکر قاپسه آنلردن
سنك بر شیئی خلاص ایده بیلمزلر اول شیئی سنکدن قدرتسز اولدی هم طلب ایدیجی وهم
طلب اولنمش (یعنی عابد ومعبود) ✽ ف طالب یعنی سویجی وطلب ایدیجی یعنی کافر
وطلب اولنمش یعنی آنلرك معبودلری وسنك بتلر اوزره قونسه ویتلری یلارلرسه پس شو سنکی
نه اول بت اوچورور ونه آنك شیطانی (ما قدروا الله حق قدره ان الله لقوی عزیز) ت
تعظیم ایتمدیلر الله تعالی یه آنکا لایق اولان تعظیمی البته الله قوتلیدر غالبدر (الله یصطفی من
الملائکة رسلا ومن الناس ان الله سمیع بصیر) ت الله اختیار ایدر فرشتهلردن رسوللری
وآدمیلردنده البته الله ایشدیجیدر کوریجیدر ✽ ف یعنی جمله خلقك سوزلری الله

سبحانه نڭ رسوللريدر وملائكه اراسنده دخی ملائكه دن اولان رسوللر بو جمله دن جمله لريدر لر
كافرلر اشبو نلری ترك ايدوب هيچ ايشه يرامز اولان بكره طلبارلر (يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا
خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ) ت بيلور اولشيئی كه آنلرڭ اوكنده در واولشيئی كه
آنلرڭ ارقسی جهتنده در والله سڭ جانبنه دوندرلمش اولور ايشلر ف يعنی پيغمبرلرڭ
وملائكه لرڭ برشيده اختيارلری يوقدر هر برشيئڭ اختياری الله سبحانه نڭ قدرتنده در
(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ) ت
ای مسلمانلر ركوع ايدڭ و سجده ايدڭ عبادت ايدڭ كندو ربكزه وايشلكز ايو ايشلری
البته اميددركه سزلر نجات بوله سكز (وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ
عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ
الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا
بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ) ت وغزا ايديكز الله يولنه يوجهادڭ حقيله
الله ايچون اولان طوغرو جهاد ايله الله اختيار ايتدی سزی و نصب ايتمدی سزلرڭ اوزركزه
دينده هيچ برطارلق مشروع ايتدی سزڭ باباكز ابراهيمڭ دينی الله آدلدی سزی مسلمان اسميله
بوندن اول (كچن كتابلرده) واشبو قرآنده تا اوله پيغمبر شهادت ايديجی سزلرڭ اوزركزه
واوله سكز شهادت ايديجيلر آدملر اوزرينه پس قائم قيلڭز نمازی وويريكز زكاتی وطوتڭز
الله تعالی نڭ امرينی كه اول سزلرڭ ايشكزی بسمه يجی مولاكزدر پس نه كوزل مولادر ونه
كوزل ياردم ايديجيدر ف الله سبحانه سزی مسلمان اسميله آدلدی ياخود حضرت ابراهيم
داديكه سابقده كچن دعاسنده مناز ايتديكه يارب مسلمان امت پيدا ايت واشبو قرآنده احتمال
ايدركه حضرت ابراهيمڭ دعاسی بركاتيله اشبو امت شو اسمله آدلنمدی تا كه رسول سزلرڭ
اوزركزه شاهد اوله يعنی سزی بكندی و بسند ايتدی تا سزلر بشقه امتلره بيلدره سكز ورسول
سزه بيلدره سون واشبو امت جمله امتلردن صكره كلديكلرندن كچن امتلرڭ غلطلری بونلره
معلوم اولوب وهر برلرينه طوغرو يولی تعليم ايده لر

* (سورة المؤمنون مكية وهی مائة وثمانی عشر آية) *

مؤمنون سورەسی مكه ده نازل اولمش وشو سوره يوز اون سكز آيتدر

* (بسم الله الرحمن الرحيم) *

باغشليجی اسركيجی اولان الله اديله اوقورم

(قد افلح المؤمنون الذين هم في صلاتهم خاشعون والذين هم عن اللغو معرضون والذين هم للزكاة فاعلون والذين هم لفروجهم حافظون الا على ازواجهم او ما ملكت ايمانهم فانهم غير ملومين) ت البتّه تحقيق اوتديلار مسلمانلار انلار كه كندو نمازلارنده قوارقيصيلارده عبث اولان شيلاردن يوزچويريجيلاردر كاتى اداقيجيلاردر واوتنه جق يرلرين صاقليجيدرلار مگر كندو قاريلارينه ياخود تمالك اولدقلرى جاريه لارينه پس انلره (حفظ ايتمكله ملامت اولنمزلر (فمن ابتغى وراء ذلك فاولئك هم العادون) ت پس بركسنه طلب ايتسه غيريشى شو جماعت انلر كچيجيدرلرحددن (والذين هم لاماناتهم وعهدهم راعون) ت واول كسنه لر كه انلر كندو اماناتلرينه وكندو عهدلرينه رعايت ايديجيدرلار (والذين هم على صلواتهم يحافظون) ت واول كسنه لر كه انلر كندو نمازلرى اوزرينه محافظت ومداومت ايدرلر (اولئك هم الوارثون الذين يرثون الفردوس هم فيها خالدون) ت اشبو گروهلر انلاردر اول وارثلر كه ميراث الوب ايتدلر فردوسى انلر انده دائم اوليجيدرلر (ولقد خلقنا الانسان من سلالة من طين) ت ويراتدق ادمى چامورلك يگزيده صافى سندن (ثم جعلناه نطفة في قرار مكين) ت صكره قيلمه دق ادمى منى محكم قرار يرنده (ثم خلقنا النطفة علقة فخلقنا العلقة مضغة فخلقنا المضغة عظاما فكسونا العظام لحما ثم انشاناه خلقا آخر فتبارك الله احسن الخالقين) ت صكره قيلمه دق منى يى قان پس قيلمه دق اول قانى بر پارچه ات پس قيلمه دق شو ات پارچه سنى بر قاچ گوكلر پس اورتدك گوكلر اوزرينه ات صكره ويراتدق انى بر بشقه خلق (يعنى روح اوفورمكله طرفلرينه سورمكله انلك بارمقلرينه) پس يوكلدى الله نقش ايدنلرك زياده گوزليدر (ثم انكم بعد ذلك لميتون) ت صكره البته سزلر اولمش اولورسكز (ثم انكم يوم القيامة تبعثون) ت صكره البته سزلر قيامت كوننده قالدرلمش اولورسكز (ولقد خلقنا فوقكم سبع طرائق وما كنا عن الخلق غافلين) ت ويراتدق سزلرك اوستكزده يدى يوللرى (يعنى گوكلر كه ملكلر يوليدرلر يوللردر) واولمدق برز ايجادايتمكدن خبرسز (وانزلنا من السماء ماء بقدر فاسكناه في

الارض وانا على ذهاب به لقادرون) ت واشاغى كوندردك كوكدن يغموركى معين
اولان مقدار اوزرینه پس یر ویردك اول صویه یرده (كه كول وه ویریج ویر التشماسكان
ايتدك تا كه يغمور كيلدكده انكله تشعلنه لر) والبته بز شو صویی كيدرمكه
قادرلرز (فانشأنا لكم به جنات من نخيل واعناب لكم فيها فواكه كثيرة ومنها تاكلون)
ت پس يرااندق سزكچون شو صو ايله باغچه لرى خرما اغجلرندن واوزوم اغجلرندن سز كچون
شو باغچه لرده چوق عشار يمشلر اولور وبو ميوه لرك (اوت طربقيله) بعضسنى يرسكز
(وشجرة تخرج من طور سيناء تنبت بالدهن وصبغ للآكلين) ت ويراتدق برآغج كه
طشره چقر سينا طاغندن (يعنى زيتون اغجى) بتر اولوجه اوزرنده كچقاراندن ياغ واتمك
قاتق يپلرا يچون (وان لكم فى الانعام لعبرة نسقيكم مما فى بطونها ولكم فيها منافع كثيرة
ومنها تاكلون) ت وسزكچون درت اياقلولرده عبرت ودليل واردر ايچوريرز سزه اواشيدنكه
انلرك قارتنده واردر وسزكچون شو درت اياقلولرده چوق منفعتلر واردر وانلرك بعضسنى
يرسكز (وعليها وعلى الفلك تحملون) ت واو نرلر بنه وقايقلر اوزرينه دخى يوكلنورسكز
(ولقد ارسلنا نوحا الى قومه فقال يا قوم اعبدوا الله ما لكم من اله غيره افلا تتقون) ت
وكرچكدك نوحى كندو كروهى جانبنه پس ديدى اى بنم كروهم عبادت ايدك الله تعالى يه
بو قادر سزكچون هيچ بر معبود اندن غيرى آيا قورقزميسكز (فقال الملأ الذين كفروا من
قومه ما هذا الا بشر مثلكم يريد ان يتفضل عليكم ولو شاء الله لانزل ملائكة ما سمعنا
بهذا فى آبائنا الاولين) ت پس ديديلر بر قاچ كسنه لر كه كافر ايديلر انلك قومندن دكلدر
بو شخص مكر سزلك كبى ادمدر ديلر كه بيوكلك ايده سزلك اوزره كزموا كرديلسيدى الله البته
اشاغى كوندررردى فرشته لرى ايشتمدك شونى اولكيلى بابالرمزده (ان هو الا رجل به جنة
فتربصوا به حتى حين) ت دكلدر شو كسنه مكر بر كيشيدر كه انده ديوانه لك واردر پس
منتظر اولكزا كا برمدته دكين (قال رب انصرنى بما كذبون) ديدى نوح اى بنم ربم
ياردم ايت بكا اوانى سبيله كه بلانه نسبت ايتديلر بكى (فاوحينا اليه ان اصنع الفلك
باعيننا ووحينا فاذا جاء امرنا وفار التنور فاسلك فيها من كل زوجين اثنين واهلك الا من

سبق عليه القول منهم ولا تخاطبني في الذين ظلموا انهم مغرقون) ت پس وحی كونديردك
انك جانبنه كه ياپه بر قايق بزم حفظمزده و بزم امرمزله پس وقتا كه كلور بزم بيورديغمز و قاينار
غضب تنوری پس كيور شو قايقه هر بر جنسدن ايكی صنف اركك و ديشی و كتور كندو
اهلكی مكر اول كسنه لردن كه كچدی انك اوزرينه وعده و سوز ديمه بكا اول كسنه لرك
حقنده كه ظلم ايتديلر البته انلر غرق اولنه جقلردر (فاذا استويت انت ومن معك على الفلك
فقل الحمد لله الذى نجانا من القوم الظالمين) ت پس وقتا كه طوغرو اولشه سن سن و اول
كسنه كه سنكله بيله در قايق اوزرينه پس ديكل حمد اولسون الله تعالى يه كه نجات ويردی بزه
كافر اولان قومدن (وقل رب انزلنى منزلا مباركا وانت خير المنزلين) ت و ديكل ای بنم
ربم اينديرسن بنی مبارك اولان منزله و سن اينديرنلرك زياده كوزليسن (ان في ذلك لآيات
وان كنا لمبتلين) ت اشبو ماجراده نشانه لر واردر و البته اولدق بز صناييجی (ثم
انشأنا من بعدهم قرنا آخرين) ت صكره يراتدق انلردن صكره بر اخر كروهی
(فارسلنا فيهم رسولا منهم ان اعبدوا الله ما لكم من اله غيره افلا تتقون) ت پس
كونديردك انلرك اراسنه بر پيغمبری كندو قبيله لرندن كه عبادت ايدك الله تعالى يه يوقدر
سزه كوره هيچ بر معبود اللهدن غيری ايا قورقمزميسكز (وقال الملأ من قومه الذين
كفروا وكذبوا بلقاء الآخرة واترفناهم في الحياة الدنيا ما هذا الا بشر مثلكم يأكل مما
تأكلون منه ويشرب مما تشربون) ت و ديدی بيوكلری انك قومندن اول كسنه لر كه
كافر اولديلر و يلانه نسبت ايتديلر آخرته اوغرامغی و راحتلنديرمشدك آنلره دنيا ديرلكنده
دكلدر شو شخص مكر آدميدر سزلك كبی ير اول شيدن كه سز يرسكز آندن و ايچر اول شيدن كه
ايچرسكز آندن (ولئن اطعتم بشرا مثلكم انكم اذا لخاسرون) ت و اكر اطاعت ايدرسكز
كندوكز كبی بر آدمه البته سزلر اول وقتده زيان ايشلولر اولورسكز (ايعدكم انكم اذا متم
وكنتم ترابا وعظاما انكم مخرجون) ت ايا وعده می ويرر سزه كه سزلر وقتا كه اولورسكز

واولورسکز طپراق وکمکلر سیز ایدکلرده چیقارلمش اولورسکز دیو (هیهات هیهات لما توعدون)
ت ایراقدر ایراقدر اولشیکه وعده ویرلمش اولورسکز (ان هی الا حیاتنا الدنیا نموت ونحیا
وما نحن بمبعوثین) ت دکلدر شو دیرلکمز دنیا دیرلکیدر که اولورز و دیریلورز و قالدریلمز
یعنی بعضلر اولورلر و بعضلر طوغرلر (ان هو الا رجل افتری علی الله کذبا وما نحن له بمؤمنین)
ت دکلدر شو شخص مگر بر آدمدر که باغلدی الله اوزرینه یلانی و دکلز بز اکا اینانیجی
(قال رب انصرنی بما کذبون) ت دیدی ای بنم ربم یاردم ایت بکا آنلرک مقابلنده که یلانه
نسبت ایتدیلر بنی (قال عما قلیل لیصبحن نادمین) ت دیدی بر آز زماندنصکره البته
صباحلین اولورلر پشیمان (فاخذتهم الصیحة بالحق فجعلناهم غثاء فبعدا للقوم الظالمین)
ت پس طوتدی آنلری حق اولان آواز طوغرو اولان وعده ایله پس قیلدق آنلری چورمش
اوتلق تفلکی چور چوپ کبی پس ایراقلق اولسون (یعنی الهلاک رحمتدن) ظالم اولان قوملر
ایچون ف اشبوندن معلوم اولور که اشبو قصه ثمود قومنک قصه سیدر زیرا که آواز ایله
هلاک اولان آنلردر (ثم انشأنا من بعدهم قرونا آخرین) ت صکره ویراتدق آنلردنصکره
برآخر طبقه لری (ما تسبق من امة اجلها وما یستأخرون) ت ایلرو کچمز هیچ بر گروه
کندو معین اولان وقتندن و گیرو دخی قالمزلر (ثم ارسلنا رسلنا تترا کلما جاء امة رسولها
کذبوه فاتبعنا بعضهم بعضا وجعلناهم احادیث فبعدا لقوم لا یؤمنون) ت صکره
گوندردک پیغمبرلرمزی بر برینک ارقه سی صره سنجه کلدی بر گروهه آنلرک پیغمبری
یلانه نسبت ایتدیلر پس کتوردک آنلرک بعضنی بعضنک ارقه سی صره (یعنی هلاک
اولمقده) و بعده دخی شو امثالی حکایه لر و قصه لر پس ایراقلق اولسون (الهلاک رحمتدن)
اول قومه که ایمان کتورمزلر (ثم ارسلنا موسی واخاه هرون بآیاتنا وسلطان مبین
الی فرعون وملئه فاستکبروا وکانوا قوما عالین) ت صکره گوندردک موسایی و آنک
قرنداشی هارونی نشانه لرمز ایله و واضح اولان حجت ایله فرعون جانبنه و آنک جماعتنه
پس زورلق ایتدیلر و آنلر کبرلو ایدیجی گروه ایدیلر (فقالوا انؤمن لبشرین مثلنا وقومهما
لنا عابدون) ت پس دیدیلر آیا ایمان کتورملی بز بزم کبی ایکی آدمه و آنلرک قومی بزه
خدمت ایدیجیدرلر (فکذبوهما فکانوا من المهلکین) ت پس یلانه نسبت ایتدیلر آنلری

پس اولدیلر هلاك اولنانلردن (ولقد آتينا موسى الكتاب لعلهم يهتدون) ت وبز ویردك
موسى‌یه توراتی تا كه آنلر یول بولهلر (وجعلنا ابن مريم وامه آية وآويناهما الى ربوة
ذات قرار ومعين) ت وبز قیلدق مریم اوغلنی وآنك آناسنی بر نشانه ویردك آنكه
بر كوكلك قرار اولنه‌جق ومعین صولو یره ● ف وقتا كه عیسى علیه السلام آناسندن طوغدی
او وقتده پادشاهی منجم اهللرندن ایشتدی كه بنی اسرائیلك پادشاهی آناسندن طوغدی اول
پادشاه دشمن اولوب حضرت عیسانی اولدرمكه باشلادی الله تعالى حضرت عیسایه بر یكزدن
چیقمق دیو اشارت ایتدی آكا ناتوانقلری بلده‌دن چیقوب مصر ملكنه كیتدیلر مصرك
قریه‌لرندن بر كوركلو یره كه حضرت مریمی كندوسنه قرابدی غوب كندو یاننده ساكن
قیلادی وقتا كه حضرت عیسى بیوك اولدیلر ایشتدیلر كه كندو وطنلرینك پادشاهی اولمش ینه
كندو وطنلرینه دونوب كادیلر كه قریه‌لری بر تپه اوزرنده ایدی وصویی چوق طاتلو
وایواییدی (يا ايها الرسل كلوا من الطيبات واعملوا صالحا انى بما تعملون عليم) ت (دیدك)
ای پیغمبرلر یسكز كوزل اولان طعاملردن وایشلیكز كوزل اولان ایشی البته بن اول
بر شی كه ایشلرسكز بیلورم ● ف یعنی جمله رسوللرك دیکلده كسب حلال ایجك وایولك
ایتمك امر ایدی وهر كیمسه‌نك او ایشلرینی الله سبحانه بیلور (وان هذه امتكم امة واحدة
وانا ربكم فاتقون) ت والبته شول دینكز بردین وبن سزك ربكزم پس صاقنك
بندن (فتقطعوا امرهم بينهم زبرا كل حزب بما لديهم فرحون) ت پس متفرق قیلشه دیلر
امتلر كندو ایشلرینی كندو ارالرنده پاره پاره هر بر گروه كندو یانلرنده اولان شی ایله شاد
اولیجیدرلر ● ف الله سبحانه هر بر امتك فسادینك اصلاحی كلادو پیغمبرلرینك بیدندن
یوروتدی صكره هر بر امتك آدملری وهم ایتدیلر كه هر بر پیغمبرك حكمی بشقه بشقه‌در
وآیرو آیرودر آنكیچون بزم پیغمبرمز آنلردن جمله دینلرك فسادینی اصلاح ایتدی ایدی
جمله دینلر بر اولوب اشبو دین اسلام ایلكزبر اولمش (فذرهم في غمرتهم حتى حين) ت پس
قو بویر آنلری كندو غفلتلرنده اولم جكاری وقته دكین (ايحسبون انما نمدهم به من مال
وبنين) ت آیا ظن ایدرلرمی اولشیئی كه امداد ایدرز آنلره آنكله مالدن واولاددن (نسارع
لهم في الخيرات بل لا يشعرون) ت سعی ایدرز آنلرایچون كوزل اولان ایشلره (اویله
دكل) بلكه بیلمزلر ● یعنی نعمتدر كانلر بلكه استدراجدر (ان الذين هم من خشية ربهم
مشفقون) ت البته اول كیمسه‌لر كه آنلر كندو ربلرینك قورقوسندن مضطربدرلر

(والذين

(وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ) ت واول كسنه لركه آنلر كندو پروردكارلرينڭ آيتلرينه

ايناندورلر (وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ) ت واول كسنه لركه آنلر كندو ربلرينه

شريك قوشمزلر (وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَى رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ) ت واول

كسنه لركه ويرورلر اول نسنه يى كه ويررلر وآنلرڭ قلبلرى قورقوجيدر شو سببدنكه كندو

ربلرى جانبنه قايديجيدرلر * قيمنى بيلمزلر كه صدقه لرى واحسانلرى قبول اولورمى

ياخود اولمزمى وآخرتده اينلرينه يرارمى ياخود يرامزمى قورقرلر يعنى اقتصاديانه قلنوبلننم

ترح ايدرلر (أُولَئِكَ يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ) ت اشبو ذكر وصلى ايدولر

كوزل اولان ايشلرده وآنلر او ايشلر جانبنه مسبقت ايديجيدرلر (وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا

وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ) ت وطلب ايتمزهيچ بركسنه دن مكر قدرتى

ايريشديكنى وبزم يانمزده واردر بر كتاب كه اشو طوغرى سويلر (يعنى عمل دفترى) وآنلر ظلم

اولنمزلر (بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرَةٍ مِنْ هَذَا وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِنْ دُونِ ذَلِكَ هُمْ لَهَا عَامِلُونَ) ت بلكه آنلرڭ

قلبلرى غفلتده در اشبو سوزدن وآنلر ايچون واردر بر قاچ عملر اشبونڭ غيرى (يعنى قرآنى

طانيمقدن وانكار ايتمكدن غيرى) كه آنلر شو عملرى ايشلرلر (حَتَّى إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِمْ

بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْأَرُونَ) ت (كندو غفلتلرنده قالورلر) اول وقته دكين كه طوتدق آنلرڭ

راحتده اولانلرينى عذاب ايله نا كهان آنلر فرياد ايديجيدرلر (لَا تَجْأَرُوا الْيَوْمَ إِنَّكُمْ مِنَّا

لَا تُنْصَرُونَ) ت (ديلك) فرياد ايتمكز اشبو كونده البته سز بزم جانبمزدن ياردم اولنمزسكز

(قَدْ كَانَتْ آيَاتِي تُتْلَى عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ تَنْكِصُونَ) ت البته اولدى بنم آيتلرم

اوقونمش سزلرڭ اوزرڭزه پس سز اولديكز كيرو دونيجيلر (مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ سَامِرًا

تَهْجُرُونَ) ت زوربالق ايدرك شو قرآن اوزرينه حكايتله مشغول اولهرق ترك ايديسكز

(أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ) ت آيا تأمل ايتمزلرمى اشبو سوزده

ياخود (كتاب ورسول) كلديمى كبى آنلره كلمديكى آنلردن اول كچن بابالرينه * يعنى

نصيحت ايدنلر هيچ مانده بولنمدى پيغمبر اولمدى يا آنلرڭ بابالرى اولمدى (أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ

فَهُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ) ت آيا بيلمديلرمى كندو پيغمبرلرينى پس شو پيغمبرى انكار ايدرلر

• قيبعنى هميشه آنلر پيغمبرنك كوزل اولان عادتلرينى وخصلتلرينى بيلورلر وطوغرو بلغنى وكرچكلكنى واولسككنى بيلورلر (أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ وَأَكْثَرُهُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ) ت يالنكوزديرلرى آنكله ديوانه لق واردر بلكه كتوردى وبو آنلره طوغرو اولان سوزى وآنلرك چوغى طوغرو واولان سوزدن خوشلنميوب ايكسزقو رلر وطوغرو سوزى ايستمزلر (وَلَوِ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمٰوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَاهُمْ بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَنْ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ) ت اكر تابع اولسيدى الله آنلرك آرزوسنه البته انتظامدن چيقارايدى كوكلر ويرلر واول كسنه لر كه آنلرك ارا سنده دربلكه كتوردك آنلره آنلرك نصيحتنى پس آنلر كندو نصيحتلرندن يوز چويريجيدرلر (أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ) ت ايا طلب ايدرميسن آنلردن برجزء پس سنك ربكك جزءى زياده اودر والله رزقلو برنلرك زياده خيرليسيدر (وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ) ت والبته سن دعوت ايدرسك آنلرى طوغرو اولان يول جانبنه (وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنَاكِبُونَ) ت والبته اول كسنه لر كه ايمان كتورمزلر آخرت كونه طوغرو اولان يولدن صابيجيدرلر (وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَلَجُّوا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ) ت واكر رحم ايتسك آنلره وقالدرسق اول برشينى كه آنلرده واردر قتلقدن البته دائم اولورلر ايدى كندو يولسزلقلرنده باشلرى دونمش اوله رق • ف يعنى پيغمبرمز عليه السلامك دعاسيله بركره مكه مكرمه ده قحط واقع اولدى صكره ينه آنك دعاسيله مندفع اولدى احتمال ايدركه اشبو ضرا كا اشارت اوله (وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ وَمَا يَتَضَرَّعُونَ) ت وطوتدق آنلرى عذابيله پس يالوارمديلر كندو ربلرينه وزارلق ايتمديلر آكاه كندو غفلتلرنده قالديلر (حَتَّى إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ) ت اول وقته دكين كه آچدق آنلر اوزرينه قتى عذاب صاحبى اولان قاپويى خبوبسزلين آنلر شو عذابده اميدلرين كسيجيدرلر • ف احتمال ايدركه آنلر اوزرينه برغوغا قپوسى آچلديكه آندن عاجز اولديلر (وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ) ت اول الله دركه يراتدى سزكيچون قولاقلرى وكوزلرى وقلبلرى از شكر ايدرسكز (وَهُوَ الَّذِي

ذرأكم في الارض واليه تحشرون) ت واول الله در كه يراتدى سزى يرده وآنك جانبنه قالدرلمش اولورسكز (وهو الذي يحيي ويميت وله اختلاف الليل والنهار افلا تعقلون) ت واول الله دركه ديرلدر و اولدرر و آنك تقديريله در كيجه وكوندزك كلوب كيتمسى آيا آكلامز ميسكز (بل قالوا مثل ما قال الاولون) ت بلكه ديديلر اولشى مثللو كه ديديلر آنلردن اول كچنلر (قالوا أإذا متنا وكنا ترابا وعظاما أإنا لمبعوثون) ت ديديلر آيا اولقتا كه بز اوللك واولدق طبراق و برقاچ اسنر كوكلر ايا بزلر قالدرلمش اولورميز (لقد وعدنا نحن وآباؤنا هذا من قبل ان هذا الا اساطير الاولين) ت وعده و يرلمش اولدق بزلر و بزم بابالرمز اشبو وعده ابلهد كلدر بو مكر اول كچنلرك حكايه لريدر (قل لمن الارض ومن فيها ان كنتم تعلمون) ت ديكل كيمكدر ير واولشيكه آنده واردر ديكز اكر بيلورسكز (سيقولون لله قل افلا تذكرون) ت ديرلر كه الله ايچوندر ديكل آنلره آيا نصيحت قبول ايتزميسكز (قل من رب السموات السبع ورب العرش العظيم) ت ديكل كيمدر يدى كوكلرك ربسى و بيوك اولان عرشك ربسى (سيقولون لله قل افلا تتقون) ت ديرلر كه جملسى الله ايچوندر ديكل ايا صاقنمزميسكز (قل من بيده ملكوت كل شيء وهو يجير ولا يجار عليه ان كنتم تعلمون) ت ديكل كيمدر اولكه آنك الندهدر هر بر شيئك پادشاهلغى امان و ير و امان و يرلمش اولمز آنك خلافنه اولورسه ديكز اكر بيلورسكز (سيقولون لله قل فأنى تسحرون) ت ديرلر كه بونلرك جملهسى الله ايچوندر ديكل پس قنقى الداغش سكز (بل أتيناهم بالحق وانهم لكاذبون) ت بلكه كتوردك آنلره طوغرو اولان سوزى و البته آنلر يلانجيدرلر (ما اتخذ الله من ولد وما كان معه من اله اذا لذهب كل اله بما خلق ولعلا بعضهم على بعض سبحان الله عما يصفون) ت طوتمدى الله هيچ برولدى واولادى آنكله هيچ بر معبود آخر (اكر اله اولسه خالق اولوب مخلوق اولوردى) واولوقتده كتوروردى هر براله يراتد قلريني (يعنى بر طرفه چكوب مخلوقيله مستقل بر اله اولوردى) و بو تقديرجه غالب اولوردى انلرك بعضسى آخر بعضه اوزرينه پاكدر الله تعالى اولشيدنكه وصف ايدرلر (عالم الغيب والشهادة فتعالى عما يشركون) ت حاضر وغائب اولان شيلرى بيليجيدر الله

اولسه اولری اولشیدنکه شریك ایدرلر آنی (قُلْ رَبِّ إِمَّا تُرِيَنِّي مَا يُوعَدُونَ) ت دیکل
ای بنم ربم اکر کوسترورسن بکا اول عذابی که وعده اولنديلر آنکله (رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي
الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ) ت ای بنم ربم داخل ایتمه بنی ظلم ایدیجی اولان کروهلر زمره سنه
• ف یعنی دنیاده آنلره ندخی بنی شامل ایتمه (وَإِنَّا عَلَىٰ أَنْ نُرِيَكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَادِرُونَ)
ت والبته بزلر کوسترمکه سکا اول عذابی که وعده ویردک آنلره قادرز (ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
السَّيِّئَةَ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ) ت دفع ایله کوزل خصلتله کوتولکی (یعنی یا محمد
کفاردن حقکده کوتو سوزلر ایشیتدیککده عفو ایله وصبر ایله ومن حسنه معامله ایله
بز آنلرك سوزلرندن ویرمکه قادرز) بزلر زیاده بیلورز اولشیئی که بیان ایدرلر (وَقُلْ رَبِّ
أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ) ت ودیکل (ای محمد)
ای بنم ربم صغنورم سکا شیطانلرك دغدغه لرندن وصغنورم سکا ای بنم ربم آندنکه حاضر
اوله لر بنم یانمه • ف همزات شیطان شودرکه دین حقنده سؤال وجواب اولدیغی وقتده
طارغنلق اولوب شماته وغوغا جدال سبب اولور اشبو اوزره ارشاد بیوردیکه کوتولك
مقابلنده ایولك وکوزل اولان جوابی ویرسون (حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ
ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَىٰ
يَوْمِ يُبْعَثُونَ) ت (کندو غفلتلرنده اولورلر) اولوقته دکین که کله آنلرك بریسنه اولوم دیرکه
ای بنم ربم کیرو دوندیرینی اوله که بن ایشلیم ایو اولان ایشلری اولمرایده براقدیغم مالده بویله
دکل (یعنی رجوع یوقدر) بو بر سوزدرکه آنی دیدور (یعنی کمال حسرتندن سویلیور
وآنلرك اوکنده واردر بر پرده تا انلرك بعث اولنه جقلری کونه دکین (یعنی قبر عالمندن) • ف پس
اندنصکره دنیایه رجوع یوقدر پس معلوم اولدیکه اول کسنه لرکه دیرلر اولدکدنصکره
بر دخی دنیایه رجوع اولنسه جق شو بتون بتون غلطدر بلکه قیامتده کوتنده بعث
اولنورلر آندن اول هرکز دنیایه رجوع یوقدر (فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ
وَلَا يَتَسَاءَلُونَ) ت پس چقانکه اوفوریلور صوره پس اقرباق اوازآنلرك اراسنده
شوکونده وبری بر یله سؤال وجواب اولور • ف یعنی بابا واوغل بری برینه سوال وجوابده
شریك اوله مزلر هر بر کسنه نك عملنك حسابی کندیسندن آلنور (فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ) ت پس اول کسنه که آغر اولدی اعمال ترازوسنك کوزلری پس

اشبو كروه انلردر نجات بولبچیلر (وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ) ت واول كشیكه یوكل اولسه آنك میزاننك كوزلری پس اشبو جماعت اول كشیلردركه زیان ایتدیلر كندو نفسلرینك حقنده جهنمده ابدی اولبچیلر (تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ) ت یقار آنلرنك یوزلرینی جهنمنك اودی و آنلر جهنمده یوز ورتوب ترشی یوزلو اولبچیلر نه فیایوب یاقلقدن آنلرنك بدنلری شیشوب یوقاری دوداقلری باشلرینه ایریشور واشاغی دوداقلری كوبكلرینه اوزدرینه ایتوب دهلری اغزلرندن چیقوب یره ایریشوب ایاقلری ایله سورتوب خلق آنی ایاقلریله باصبچقدر (أَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ) ت (دیرز) بنم آیتلرم اوقولغدیچی ایدی سزلرنك اوزرکزه پس سزلر اوندی یالغانگه نسبت ایدیجیلر (قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ) ت دیدیلر ای بزم ربمز غالب اولدی بزم اوزرمزه بزم بدبختلغمز و بز اولدق آزغین اولان كروه (رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ) ت ای بزم ربمز طشره چیقار بزنی شو جهنمدن پس بردخی اكر كفره قایتسق پس بزلر ظالم اولورز (قَالَ اخْسَئُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ) ت دیدی الله ربو القبله قالكز شو جهنمده و سوزلشمیكز بكا (إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ) ت تحقیق بر كروه بنم قوللرمدن دیرلر ایدی ای بزم ربمز بز ایمان كتوردك پس یارلغه بزلری و اسركه بزلری و سن اسركیبنلرنك زیاده اسركیچیسی سك (فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِخْرِيًّا حَتَّىٰ أَنْسَوْكُمْ ذِكْرِي وَكُنْتُمْ مِنْهُمْ تَضْحَكُونَ) ت پس طوتدیكز آنلری مسخره اولنمش شو حدمقدر كه اونتدردی سزه بنی ذكر ایتمكنی و سز آنلر اوزرینه كولردیكز (إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَائِزُونَ) ت البته بن جزا ویردم آنلره اشبو كونده صبر ایتدكلرینك عوضنده شونكله كه آنلردر مطلوبلرینه ایریشنلر (قَالَ كَمْ لَبِثْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَاسْأَلِ الْعَادِّينَ) ت دیر الله نه قدر زمان اكلندیكز یرده ییللرنك صانلری حسابیله دیرلر اكلندك بر كون یاخود بر كوننك بعضی قدری پس سؤال ایت حساب بیلنلردن

*ف يعني دنياده ويا قبرده اكلمكلك مدتي يا دنيانك عمري آخرته آزجق كورينور پس حساب بيلنلردن سؤال ايت ديورلر ويا اوله كه فرشته لردن مورادكه آنلر آدملرك ايو عملرن وكوتو عملرن صايديلر شايدا شبو اكلمكمزي دخي صايمش اولملري معلوم اوله كه كناهكارلردن اكلمكلري مدتي سؤال ايتمكدن مراد شودركه آنلر دنياده كندولرينه وعده ويرلمش اولان عذابي عجله ايله كلسين طلب ايدرلر ايدي ايشته شمدي عجله ايله كلسين كورديلر وبيلديلر (قَالَ اِنْ لَبِثْتُمْ اِلَّا قَلِيلاً لَوْ اَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ) ت ديدي الله اكلمديكز مكر بر آز زمان نه اوليدي بكه سز بيليديكز (اَفَحَسِبْتُمْ اَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثاً وَاَنَّكُمْ اِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ) ت آيا ظن ايتديكزميكه بز انجق سزي عبث يره ويرديك (سز ظن ايتديكزمي) بزم جانبمزه دوندرلميكز *ف يعني ايو عمل اولسون ويا كوتو آنلك جزاسي دنياده ويريله جك دكل اويله اولسه اكر آخرت اولمسيدي آنلري خلق ايتمك عبث واويونجاقلق اولور ايدي (فَتَعَالَى اللّٰهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ) ت پس بو وجهه در الله ثابت اولان پادشاهدر بوقدر هيچ بر معبود آندن غيري قدري كرامي اولان عرشك ربيدر (وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهاً آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَاِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ اِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ) ت هر كسنه چاغرسه الله ايله بر آخر معبودي كه اصلا دليل يوقدر شو طپانلر ايچون اول معبود الوهيتنه ثبوتنه پس انك حسابي كندو ربسي قتنده در البته نجات بولمز كافرلر (وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَاَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ) ت وديكل اي بنم ربم يارلغه بني اسركه بني وسن اسركينلرك زياده كوزليسن

(سورة النور مدنية وهي اربع وستون آية) نور سوره سي مدينه ده نازل اولمش واشبو سوره النمش درت آيتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

باغشليجي اسركيجي اولان اللهك آديله اوقورم

(سُورَةٌ اَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَاَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ) ت شو بر سوره دركه اشاغي كوندردك وآنده اولان احكامي فرض ايتدك ايندردك آنده واضح واشكاره اولان آيتلري اوله كه سز نصيحت قبول ايده سكز (اَلزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَاْفَةٌ فِي دِينِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلْيَشْهَدْ

عَذَابَهُمَا طَائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ) ت زنا ایدن قاری وزنا ایدن ارککا اوریکز هر بریسنه آنلردن
یوز قامچی وطوتمیه شفقت ایتکا سیزی آنلرا وزرینه الهکا دینینده شرعکا احکامنی اجرا
ایتمکده اگر اولسکز ایمان کتورکچی الله تعالی‌یه وآخرت کوننه ولازمدر که حاضر اوله
عذابلرینه بر جماعت مؤمنلردن (الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا
زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ) ت زنا ایدن کیشی نکاح ایتمیه مگر زنا ایدن
قاری‌نی یاخود مشرکه قاری‌نی وزنا ایدن قاری آنی نکاح ایتمسه مگر زنا ایدن ادم یاخود
مشرک اولان کیمسه وحرام قلنمش اولدی زانیه قاری‌نی نکاح ایتمک مؤمنلر اوزرینه ف
شاه ولی الله رحمه الله دیرکه اشبو آیتدن معلوم اولدیکه زنا اوزرینه اصرار ایدن قاری‌نی نکاح
ایتمک جائز دگلدر وبو اپسه امام احمدنک مذهبیدر وآیتنک تأویلی امام ابی حنیفه‌نک وامام
شافعی‌نک مذهبلرینه شوادرکه حرام اولدی شریعتکا قوشمق وزنا ایتمک مسلمانلر اوزرینه یاخود
دیرلر کاشا صدر بر قوم اوزرینه یاخود دیرلر که بو آیت منسوخدر وفیه مافیه ف فیه
مافیه یعنی اشبو ایکی قول اوزره اعتراض واردر اولکی آیتی بر قوم اوزرینه مخصوص قیلماق
آیتنک شان نزولندن ثابت اولمز وهیچ بر آیت دخی صراحة بو آیتنک ناسخی نازل اولدیکه تا
اولکی آیت زانیه‌نک نکاحی اوزرینه محمول اوله وظاهراً اولکی آیتنک معناسی شودرکه
مشرکه‌نک نکاحی کتابیه‌دن غیری ممنوع اولدی مطلقا وزانیه‌نک نکاحنده استبرادن اول
ائمه‌نک اختلافی واردر امام ابی حنیفه وابی یوسف وامام شافعی جائزدر دیدیلر وامام احمدنک
مذهبنده استبرا اولمقدن حرامدر تا غیری کسنه‌نک نطفه‌سیله اختلاط واقع اولمیه واستبرا
مدتی‌نک حدی حره وکنیز ایچون بر حیض مدتیدر ومحمدنک قولنده زانیه‌نک نکاحی استبرادن
اول کراهت تنزیهیه ایله مکروهدر وشاه ولی الله‌نک اختیار ایتدیکی قولنده بو مسئله‌ده
تر... ودر وزنا ایدن ارککا استبرادن بریدر نکاحنده تأخیر قیلمغه حاجت یوقدر ومذهب
ائمه‌لردن هیچ برکسه مذهبنده زانیه‌نک نکاحی تأبیداً اوزره حرام دگلدر وآیت کریمه‌ده لفظ
ذلک زانیه‌نک نکاحنه اشارتدر وبو صورتده زانی‌نک نکاحی اوزره هیچ اعتراض اولمیلر
ف قوجه اگر کوبونی بر امر ایشلر اولسه آکا صالحه قاری‌نی نکاح ایتمه‌لر روا کرابو وصالح
اولسه فاسقه قاری‌نی نکاح ایتمک ایکی سبب ایچون ممنوعدر بری شودرکه آنک کفوی
دگلدر اشبو جهتدن آنی نکاح ایتمک آکا عاردر ایکنجی شودرکه بریسنک کونکلی آخره
سرایت ایدوب تأثیر ایتمسه بو صورتده نکاح جائزدر کو ایشلر ارککا ایچون دخی اوقاری
جائز دگلدر اگر توبه ایدرسه جائز اولور (وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ
فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ) ت واول

كسنه لركه سوكرلر (يعنى زنايه نسبت ايدرلر) صاقين قاتيلرنى صكره كتورمزلر درت
شاهد اوريكز آنلرى سكسان قامچى وقبول ايتمكز آنلرنك شهادتنى داغا واشبو كروهلر
فاسقلردر ٭ف المحصنات يعنى بركين ايشلردن صاقين قاتيلر بركسنه آنلرى زناده
كورمشكن زنايه نسبت ايتسه آنك حدى سكسان قامچى اورمقدر وزانى اولين اركك لرى
بركسنه زنا ايله تهمت ايتسه بونك حكمى دخى بويله در (اِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ
وَاَصْلَحُوا فَاِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ) ت مكر اول كسنه لركه توبه ايتديلر حددن صكره واصلاح
ايتديلر عملرينى پس البته الله يارلقاغوچيدر واسركاغوچيدر (وَالَّذِينَ يَرْمُونَ اَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ
لَهُمْ شُهَدَاءُ اِلَّا اَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ اَحَدِهِمْ اَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللّٰهِ اِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ) ت واول
كسنه لركه زنايه نسبت ايدرلر كندو قاتيلرينى واولمدى آنلرنك شاهدلرى مكر كندو نفسلرى
آنلردن برى درت كره الله شهادت ايتمكدركه تحقيق كندوسى (اشبو عورتى اسناد ايتديكى
زناده) صادقلردندر (وَالْخَامِسَةُ اَنَّ لَعْنَتَ اللّٰهِ عَلَيْهِ اِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ) ت وبشنجى
شهادتى اشبو صفت اوزره دركه اللهنك لعنتى كندو اوزرينه اولسون اكر يالانچيلردن ايسه
(وَيَدْرَؤُا عَنْهَا الْعَذَابَ اَنْ تَشْهَدَ اَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللّٰهِ اِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ) ت ودفع ايدر
قاتيدن حدى الله تعالى يه شهادت ايتمسى درت كره (تحقيق كه قوجهم بكا زنا اسناد ايتمكده)
يالانچيلردندر (وَالْخَامِسَةَ اَنَّ غَضَبَ اللّٰهِ عَلَيْهَا اِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ) ت وبشنجى كره
شهادت ايده كه اللهنك طارغنلغى اوزرينه اولسون اكر قوجهم طوغرى ديجيلردن ايسه
(وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَاَنَّ اللّٰهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ) ت واكر اللهنك فضلى اولمسيدى سزلك
اوزريكزه وآنك اسركامسى اولمسيدى (عقوبتلرى تعجيل ايدوب سزى رسوا ايدردى) اول الله
توبه لرى قبول ايدجيدر حكمت صاحبيدر ٭ف شاه ولى الله رحمه الله ديركه بنى مصطلق
غوغاسنده حضرت عائشه نك حقنده تهمت ايتديلر ومنافقلر ايسه آنى اظهار ايتدمسى
ايتديلر وبر جماعت تهمتدن برى اولمسنى تقرير ايتديلر وبر كروهلر ايكيسندن سكوت
ايتديلر الله سبحانه صديقه نك براءتنى نازل بيوردى ومنافقلرى ذم وبرى قيلدلرى مدح وتوقف
ايدنلرى تهديد بيوردى پس بورمدنصكره حضرت عائشه اوزرينه پيغمبرمز عليه السلام
وقتنده كه افترا ايتديلر آنك بيانيدر قصه سى اولدركه پيغمبرمز عليه السلام غزالرك بعضسنده
عائشه رضى الله عنها ايله كتورمش ايدى بركيجه قافله ده كوچ اولدى اشبو قافله ده يوردى
ونقاره بوغيدى ام المؤمنين عائشه ايسه قضاى حاجته كيدوب بعده رحلنه عودت ايلديكنده
البسه سينه سنى لمس ايدوب كورديكه عقدى قرلمش فى الحال آنى ارامه ايچون قضاى

حاجتدن کلدیکی یولہ کیرودوندی و آنك دوه سنه خدمت ایدن ظن ایتدیکی عائشه رضی الله
عنها هودجنده در دیو آلوب کیتدی عائشه رضی الله عنها ایسه کیرو اول منزله کالدکده
جمیع ناس اورادن کیتدیکندن آنده کسه یی بولمدی کندوی ایستیوب ارایوب کلورلر دیو اسبابه
وراده اوتوروب قالدی مکر که صفوان بن معطل السلمی عسکرك ارقه سی صره پیغمبر
علیه السلامك امریله کلور ایدی تا دوشمش و قالمش نسنه یی آلوب کتوره صباحلین اول
منزله کلوب عائشه رضی الله تعالی عنهایی آنده بولدی و بیلدی پس دوه سن آکا چوکوردوب
عائشه رضی الله تعالی عنها آکا بندی و صفوان یایاق دوه یی یدوب عسکره ایرشدردی
منافقلر تهمت اشاعت ایتمکلرندن کندو سوزلرینی قره ایتدیلر برایمدك اشبو تهمتك
مذاکره سی مردملرك اراسنده ایدی و پیغمبر ایشتدی لیکن تحقیق ایتمزسزن هیچ برشی
دیمدیلر مکر کندوکو کالرنده ناخوش ایدی برآیدن صکره ام المؤمنین عائشه رضی الله عنها
شو تهمتك قصه سین ایشتدی چوقدن چوق آنی غم آلوب اوج کون دلك اغلیوب اغلیوب نفس
آلمدی اول وقت الله سبحانه اشبو ایتلری نازل قیلدی (انَّ الَّذِينَ جَاؤُا بِالْاِفْكِ عُصْبَةٌ مِنْكُمْ
لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَكُمْ بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ مَا اكْتَسَبَ مِنَ الْاِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ
مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ) ت اول کسنه لرکه کتوردیلر تهمتی بر قاج کروه سزلردن ظن ایتمکز
شو تهمتی کوتولك کندو حقکزده بلکه اودر سزکیچون هر بر کسنه ایچون آنلردن بر جزا
وار در ایشلدیکی قدری و اول کسنه که شو تهمتی ایدوب کلامك یوکنی واشنعی سویلدی
آنکیچوندر یولك عذاب (یعنی منافقلردن عبدالله بن ابی ایچون) ف بل هو خیر لکم
یعنی بلکه شوا اودر سزکیچون اول سبیدنکه الله سبحانه نك حکمندلسزه زیاده بو جه یوکالك
اولدی و آخر کسنه لرکاه حاصل ایتدیلر یعنی بعضی کسنه لر چوق سوینوب عائشه رضی الله
عنها اوزره تهمتی آشکاره ایتدیلر و بعض کسنه لر افسوس ایدرلر ایدی و بعضیلر مجلسلرده
واروب تهمتك قصه سنی دیوب مردملری سوزصاو مغه صالوب کندیلر آنلرك سوزلرینی
ایشیدرلر ایدی و بعضیلر تهمت قصه سنده تأمل ایدوب سکوت ایدرلر ایدی و بعضیلر قبول
ایتمزلر ایدی الله سبحانه اول کروهلرکه تهمتك قصه سنی قبول ایتیوب کرچك اولمسنی
اینانمزلر ایدی آنلری بکندی بشقه بجهسنه آزیاچوق الزام ویردی و کناهك یولك یوکنی
عبدالله بن ابی منافق قالدردی (لَوْلَا اِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِاَنْفُسِهِمْ خَيْرًا
وَقَالُوا هٰذَا اِفْكٌ مُبِينٌ) ت نیچون ایشتدیککزوقتده بو افترایی مؤمن ادملر و مؤمنه قاریلر
کندو نفسلرینه خیر ظن ایدوب بو تهمت آشکاره افترادر دیمدیلر (لَوْلَا جَاؤُا عَلَيْهِ بِاَرْبَعَةِ
شُهَدَاءَ فَاِذْ لَمْ يَاْتُوا بِالشُّهَدَاءِ فَاُولٰئِكَ عِنْدَ اللّٰهِ هُمُ الْكَاذِبُونَ) ت نیچون کتورمدیلر آنك

اوزرینه درت شاهد پس وقتا که کتورمدیلر درت شاهدی پس اشبو بیچاره‌لر الله کاتنده یالانجیلردر ٭ف یعنی بر مسلمان ایشتسه که بر قاچ آدملر او صالح اولان کسنه یه کوتو تهمت ایلیورلر لا بد بیلیر که آنلری تکذیب ایدر زیرا که پیغمبر علیه السلام بیوردیکه بر کسنه بر مسلمانه غائبانه مدد ایتسه الله سبحانه اشبو مدد ایدن کسنه یه غائبانه مدد ایلر و بر کسنه‌نك بر کسنه یه عقیقسز عیب ایتمکی ایمانندن ایراقدر (وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ) ت واکر اولمسیدی اللهك فضلی سزك اوزریکزه و آنك امر کسی دنیاده و آخرتده ایرشوردی سزه اشبو مقدمه‌ده که دوب داشمق ایتدیکز آنده بر بیوك عذاب ٭ف یعنی الله سبحانه اشبو امتی پیغمبرك خاطری ایچون دنیا عذابندن حفظ ایتدی اکر اویله اولمسیدی اشبو تهمت عذاب ایرشدرمکه قابل ایدی (إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِأَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ) ت اول وقتده که اخذ ایدر ایدیکز کندو دللرکزله بری بریکزدن (شو خبری) و دیر دیکز کندو اغزلرکزله اول سوزیکه بو قدر سزه اشبو خبرك حق اولسنه علمکز ظن ایتدیکز آنی قولای بر شی حالبوکه اللهك یاننده بیوك کدر ٭ف یعنی آدملردن بر قاچی دیدیلر که فلان و فلان بویله دیورلر لیکن بزلر کورمدك و حقیقتنی دخی بیلمدك (وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ) ت و نیچون وقتا که ایشتدیکز شو خبری دیمدیکز که یا قشمز بزه که سویلیه لم بو سوزی یا الله کلمهٔ ذکر ایدرز سنی ای ربمز بو سوز بیوك افترادر (يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ) ت نصیحت ویرر سزه الله بر دخی عمل ایتمیکز اشبو مثللو اصلا اکر مسلمان ایسه کز (وَيُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ) ت و بیان ایدر الله سزه کیمرون نشانه‌لری و الله بیلیجیدر حکمت صاحبیدر ٭ف یعنی تهمتی فاش ایتمکه اقدام ایدن کیمسه آنی سیلور که فاش ایدنلر منافقلردر که دائما کیزلو دشمندرلر که جملك آیتنده اشاعت ایدنلرك عذابی بیان بیورمشدر (إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ) ت اول کسنه‌لر که سورلر آشکارا اوله حیاسزلق تهمتی ایمان ایدنلرك حقنده آنلر ایچون انجیدیجی عذاب وار دنیاده و آخرتده و الله بیلور (قلبلرده اولانی) و سزلر بیلمزسکز (وَلَوْلَا

فضل الله عليكم ورحمته وان الله رؤف رحيم) ت واكر اولمسه يدى الله‌ك فضلى اوزركزه
و آنك اسركسى (دنياده صنا بكزى بلا ايدردى) الله باغشلايجيدر اسركيجيدر (يا ايها الذين
آمنوا لا تتبعوا خطوات الشيطان ومن يتبع خطوات الشيطان فانه يأمر بالفحشاء
والمنكر ولولا فضل الله عليكم ورحمته ما زكى منكم من احد ابدا ولكن الله يزكى من يشاء
والله سميع عليم) ت اى اول كسنه‌لر كه ايمان كتورديكز تابع اولميكز شيطانك ايزلرينه
وهر كسنه كه تابع اولسه شيطانك ايزينه شيطان امر ايدر حياسز لقلره وكوتو اولان
ايشلره ايدوا كر الله‌ك فضلى واسركسى اولمسه يدى سزلك اوزركزه پاك اولمزدى سزدن هيچ
بر كسنه هر كز وليكن الله پاك ايدر اول كسنه‌يى كه ديلر والله ايشيديجيدر (هر كسك
سوزينى وبيلديجى) بيلجيدر (ولا يأتل اولوا الفضل منكم والسعة ان يؤتوا اولى القربى
والمساكين والمهاجرين فى سبيل الله وليعفوا وليصفحوا الا تحبون ان يغفر الله لكم
والله غفور رحيم) ت ولا يقدر كه يمين ايتميه كال صاحبلرى سزلردن ومالده ككشلك
صاحبلرى شونك اوزره كه برشى ويرميه لر قرابت صاحبلرينه وفقرالره وهجرت ايدنلره
الله‌ك يولنده ولا يقدر كه عفو ايده‌لر وقصوردن كچه‌لر آيا سومز ميسكز كه بار لغيه الله سزى
والله بار لغيجيدر اسركيجيدر ف شاه ولى الله رحمه الله ديركه اشبو آيتده اشارت واردركه
ابو بكر الصديق رضى الله عنه يمين ايتدى كه مسطحه هيچ برشى ويرمسون چونكه مسطح
افترا ايدنلردن ايدى ف وقتا كه بهتان ايدنلرك يلانى ظاهر اولدى مسكان تماجى
هر برينه قذف حدى ايچون اوردلر شو جماعتده برقاچ مسلمان وار ايدى كه بريسى
حضرت ابو بكر رضى الله عنه‌نك تيزه‌سى اوغلى مسطح ايدى زياده فقير ايدى اكا حضرت
ابو بكر نفقه ويرردى حضرت ابو بكر ايسه يمين ايتديكه بوندن بويله اكا نفقه ويرم الله
سبحانه اكا نفقه ويرمكه اشارت بيوردى وشو مسطح مهاجرين جمله‌سندن وبدر اهلندن
ايدى والله سبحانه حضرت ابو بكرى رضى الله عنه اولوا الفضل بيوردى پس هر كسنه كه
آنك فضلنى اعتقاد ايتميه الله سبحانه بمنازعه ايتمش اولور پس حضرت ابو بكر رضى الله
عنه يمين ايتديكه مسطحك نفقه‌سين كسمم (ان الذين يرمون المحصنات الغافلات المؤمنات
لعنوا فى الدنيا والآخرة ولهم عذاب عظيم) ت تحقيق اول كسنه‌لر كه عيب اتارلر
حياقلدن پاك وكوتو ايشلردن خبرسز اولان مؤمنه قارىلره تهمتن ابراق اولديلر دنياده
وآخرتده وانلر ايچوندر بيوك عذاب (يوم تشهد عليهم السنتهم وايديهم وارجلهم بما كانوا

يَعْمَلُونَ) ت اولكونده كه شهادت ايدر آنلرا وزرينه كندولرينك ديللرى والرى وايافلرى ايشلديكلرى شيئه (يَوْمَئِذٍ يُوَفِّيهِمُ اللّٰهُ دِينَهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ اَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ) ت شول كونده عقلسنده ويره آنلره الله جزالرينى ويبلورلر كه الله ثابتدر (اَلْوهيتنده) ظاهردر (اَلْخَبِيثَاتُ لِلْخَبِيثِينَ وَالْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَاتِ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ اُولٰئِكَ مُبَرَّؤُنَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ) ت پليدا اولان قاريلر لايقدر پليد اولان قوجه لره و پليد اولان قوجه لر لايقدر مردار اولان قاريلره وكوزل اولان قاريلر لايقدر كوزل اولان قوجه لره وكوزل اولان قوجه لر لايقدر كوزل اولان قاريلره اشبو كروه (يعنى اهل بيت) ايراقدرلر اولشيدنكه آدملر افترا ايدرلر انلر ايچون يارلغنق وكوزل اولان رزق واردر ف ابن عباس رضى الله تعالى عنهما بيوردى كه هيچ بر پيغمبرك قاريسى زانيه اولميوبدر يعنى الله سبحانه آنلرك ناموسلرن حفظ ايديجيدر (يَا اَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتّٰى تَسْتَأْنِسُوا وَتُسَلِّمُوا عَلٰى اَهْلِهَا ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ) ت اى اول كسنه لركه ايمان كتورديكز داخل اولميكز اولره سزنك اولر كردن غيرى حتى اذن طلب ايده سكز وسلام و يريكز اولرلك اهلنه اشبو سز كيچون اويدر اولهكه كسزلر نصيحت قبول ايده سكز ف يعنى خبر سزهيچ بر كسنه نك اوينه كيرميكز بيلزسكز كه اوصاحبى نه حالده اوله اول آوازو يريكز جملهسندن كوزل سلام ديمك آوازيدر (فَاِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا اَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتّٰى يُؤْذَنَ لَكُمْ وَاِنْ قِيلَ لَكُمُ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ اَزْكٰى لَكُمْ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ) ت پس اكر بولمزسكز اولرده هيچ بر كسنه يى اكا كيرميكز سزه اذن اولنجه دك وا كر دينلسه سزه كه كيرودونك پس لايقدركه كيرودونه سكز شودونمكز زياده پاككدر سز كيچون الله ايشلديككزى بيلجيدر ف اكر اوصاحبى اذن و يروب هر وقت كه كلسكز واوده كيمسه اولمديغنى كورسكزده داخل اولمكز ديسه پس سزا اول وقتده اوه داخل اولكزوا كر اذن و يرمسه كيرميكز وا كر اوصاحبى سزه ديسه كه كيرودونك پس سز آندن كيرودونكز وناخوش اولميكز بو ايدا يتمكزده اراده اولان محبت ويارانلق استحكام بولور بريكزدن آخره كدركلز بريكزلك يوكى آخر اوزرينه دوشمز (لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ اَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَكُمْ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ) ت يوقدر سزلك اوزرلرينه بر كناه شونده كه كيره سكز شول اولره كه بر كسنه ايچونده ساكن اولميوب انده بر منفعت اولمسز كيچون (يعنى وقف اولان رباط كبى) والله

بیلور اولشیئی که آشکار ایدرسکز و اولشیئی که کیزلرسکز * ف اکر بر کسنه نك خاطرینه کلسه که اوده بر کسنه بولنمیوب مکان خالی اولسه کیمدن اذن طلب اولنور جواب شودر که اشبو استیذان اول کسنه لرك حقنده در که اولری بشقه بشقه اولوب اجنبی دن اوله لر واما اول کسنه لر که اول مکانده ساکن اولانلردر اولادو کوله وخلایق کبی آنلره هر وقتده اذن طلب ایتمك لازم دکل مکر خلوت وقتنده که اشبو سوره نك آخرنده بیانی کلور (قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ) ت دیکل مسلمانلره اورتسونلر کندو کوزلرینی و صاقلسونلر کندولرینك اوتنه جق یرلرینی که بو زیاده اولودر آنلر ایچون البته الله بیلیجیدر اول شیئی که ایشلرلر * ف اوتنه جق یرلر کزی صاقلیکز یعنی بر کسنه بر آخر کسنه نك عورتنه باقمیوب کندو عورتنی غیره کوسترمیه الله سبحانه بیلیجیدر اول شیئی که ایشلرلر یعنی کشف عورت کافرلرده عادت ایدی و کافرلر اوتنه جق یرلری اورتمکمقیدنده دکللر ایدی (وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ) ت و دیکل مسلمان اولان عورتلره قیابه لر کوزلرینی و صاقلسونلر اوتنه جق یرلرینی و ظاهر قیلمیه لر بزکلرینی (یعنی زینت یرلرینی) مکر ظاهر اولان موضعلردن (یعنی یوزلرینی والّرینی) ولا بقدر که اشاغی ایندیره لر کندو باشلرینك اورتوسنی کندو یقه لری اوزرینه و کوسترمیه لر کندو بزکلرینی مکر کندو قوجه لرینه یا کندو بابالرینه یا قوجه لرینك بابالرینه یا کندو اوغلنلرینه یا قوجه لرینك اوغلنلرینه یا کندو قرنداشلرینه یا قرنداشلرینك اوغلنلرینه یا قزقرنداشلرینك اوغلنلرینه یا کندو قادینلرینه یا جاریه لرینه یا ارکك خدمتکارلرینه که صاحب شهوت دکللر یا خود بیوجقلره که خبردار دکللر قادینلرك اوتنه جق یرلرینه واورمیه لر یره کندو ایاقلرینی که معلوم اوله بو کیزلد کلری شیلر زینتلریندن رجوع ایدیکز الله جانبنه جمله کز ای مسلمانلر اوله که سز قرتلمش اوله سکز * ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه اشبو ایتك حاصلی اولدر که زینت عورتلری ایکی قسمدر بریسی اولدر که آنی ستر ایتمکده حرج واردر بو زوالیکی الرکبی و بر قسمی اولدر که آنی اورتمکده حرج

[illegible] آنی تو تیوتی و قولاقلاری و بیلکلاری و بیچاقلاری کبی بش یوزنی و آیاقلارینی [illegible] اوریتک
[illegible] کلادهیلکه تشکلدر و بولاردن ضرورتسی اجنبیدن اورتمک فرضیدور محرم ایلان اولاردن
د کلدر والله سبحانه اعلم ﴿ف﴾ معلوم اوله که کشلاردن فرادختیله قاریلاردوزیله ایسه بکافره
قاریلاریمیزدیه و نصر آیسیه و یهودیه و وثنیه کبی و یا فاحشه قاریلاره اشبو قاره کوسترمکیده
علما اختلاف ایتشلر راجح اولان کوسترمکلدر والله سبحانه اعلم ﴿ف﴾ الله سبحانه دیدیکه
ظاهر قیلسه لر زینتلارینی مکر اولشیکه ظاهر در شو موضعلاردن یوندن مرادی شو اوله که
کیوزل لباس کبی و یانکی لباق تقابلاری کبی یاخود شو اوله که قاریلاره یا آزوقلاری والرینک
بارمقلاری و آیاقلارینک بارمقلاری آچلق ضرورت ایچون یا تزدریس اگرقبیه ایدو یا النمش
الرینک ایامی و یا بارمقده کی یوز کبیا کوزده اولان سرمه سی آچلسه بولزدر لیکن جمله
بدنی اورتمک لازمدر اجنبیدن مکر کندویه محرم اولنلاردن کوکسدن دیزه دک اورتمک
لازمدر و کندی قاریلارندن دخی اولقدر بدن اورتمک لازمدر و کونوایشلو قاریلاردن ایراق
اولمق ضروریدر وشوقوجه لرکه رغبتلری همان علوایچمک و اویومغه اولوب قاریلاره
شهوتلاری یوق ایسه وجوجقلرکه اون یاشنده اوله لر بولاردن اولقدر بدن اورتمک لازمدرکه
محرملرایچون اورتلور و کندو ملکنده اولان کولملر چوق علمالرک قتنده محرمدر واوروسیه لر
یره کنسدوایاقلارینی یعنی ایاقلارده اولان یزکلرلنصداسی ایاقلاری یره اورمقله چیقارمسه لر
وارقق کیمه لری که آندن بدنی کوره یتور کیمک قاریلاره لازمدر کلنجیونکه شوبله اثواب
کیمن و چیلاق اولان ایکیسی بردر اولقدر بدن دخی آچلش اولمق کوزلدر ﴿وَأَنكِحُوا
الْأَيَامَىٰ مِنكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ ۚ إِن يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾ ت وقوجه سیوریکز طول قاریلاری کندوقومکزدن وصالح اولان کشیلری
کندو قوللرکزدن و کند خلایقلرکزدن اکرفقرا اولسه لر زنکین ایدر آنلاری الله کندو
فضلندن والله وریجیدر بیلیجیدر ﴿ف﴾ پیغمبر علیه السلام بیوردیکه ای علی رضی الله
عنه اوچ شیده تاخیرایتمه فرض اولان نمازی وقتی ایرشدکده قلمقده جنازه یی دفن ایتمکده
قوجه سز قاری یی نکاح ایتدیرمکده آنک کفوی اولان کیمسه بولنسه قدمه یعنی بر قاری
قوجه سی وفات ایتسه کدنصکره و یاخود مطلقه اولدقدنصکره قوجه یه وارد یعنی
عیب ایدنلرک ایمانی سلامت د کل وصالح وصالحه اولان کوللری وجاریه لری تزویج
ایتسنک خدمتندن قالورلرد یومنع ایتمکزتا کو اوله نائل اولمسکز ﴿وَلْيَسْتَعْفِفِ
الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ ۗ وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا ۖ وَآتُوهُم مِّن مَّالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ ۚ وَلَا تُكْرِهُوا
فَتَيَاتِكُمْ عَلَى الْبِغَاءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِّتَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۚ وَمَن يُكْرِههُّنَّ فَإِنَّ اللَّهَ

مِنْ بَعْدِ اِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَحِيمٌ) ت ولايقيلور كه زنادن مال قلمق ايچون زنا ايتسون اول كيسه‌لركه بيلورلر تنكا ايتسه‌لار يقيني تا كه زنكين ايله آنلري الله كنـد وفضليدن اول كسنه‌لركه طلب ايدورلر مكاتبه قيلمقني كوله وخدلايقلاركردن پس مكاتب ايلنك آنلري اكر بيلسه كز آنلرده لياقت واداي مال قدرت اوليعني وبريكز مكاتبلره الله‌نك سزه بيرديكي مالندن وزوركيلمكز كنيزكلريكزني زناغه يوزه كسه آنلر زنادن صاقنورلكن ايله تكيوروحلاليچون دنياعاير لكنك متاعني وهركيم زور ايلسه جاريه‌لره زناغه زور ايتيش البته الله اول جاريه‌لره زور اولمقدن صكره آنلري بارلقيديرامرز كيبيدر ف اكر بركسه‌نك كوله‌سي وياجاريه‌سي ديسه‌لركه سكا شونچه آچه ويروز بريكا تا كه كس ولكن آزاد ايتسه مولي اشبو اقرار او زره براقرار نامه يازدروب آنلردن اخذ ايدمنوكا كابتدير لارهر كسه‌نه بونلاره ايو‌لك كورسه‌لر اولار ين يازلر شوچه او زره كه بونلر آزاد اولماقدن صكره خورسزلق وكوتولك ايدن كسه‌دكلار والله سبحانه زنكينلرو بيورشكه اشبو مثلو مكاتبه قلمش كوله وجاريه‌لره مالدن مددايتسونلر زكاتدن اولسون وياخود صدقه‌دن اولسون يابرنقه خيراتدن اولسون امداد ايديكز تا كه آزاد اولملر وجاريه‌لر كزي مال تحصيل ايتمك ايچون زنايه جبرو زور ايتمكز جاريه‌نك رضاسي اولسون وياخود اولمسون نكه بيولك كناهدر آندن حاصل اولان مال حرامدر نيا كدر وجاريه‌نك رضاسي اولماديغي صورتده جاريه‌يه كناه يوقدر (وَلَقَدْ اَنْزَلْنَا اِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِلْمُتَّقِينَ) ت انزال ايتدك سزلك جانبكزه واضح ايتلري وايندردك برحكايه‌يي اول كسه‌لرك احوالندن كه سزدن اول كچديلر ونصيحت كوندردك كناهدن صاقنانلره • ف يعني اول زمانده كچن امتلرك اوزرينه‌دخي اشبوكبي حكملر وارايدي (اَللّٰهُ نُورُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكٰوةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ اَلْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ اَلزُّجَاجَةُ كَاَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُورٌ عَلٰى نُورٍ يَهْدِي اللّٰهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللّٰهُ الْاَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ) ت الله كوكلرك ويرك نوريدر آنك نورنك مثلي مؤمنلرك قلبنده شودر كه مثلا برطاقچه چراغ اولوب اشبو چراغ شيشه‌ده (يعني قنديلده‌در) اشبو قنديل يارلاق وضيالو يلدز كبي ايكن ياقلور مبارك زيتون آغاچنك ياغندنكه اشبو آغچنه كونش طوغان جانبده يعني ونه كونش باتان جانبده يعني يقيندور كه آنك زيتي

ایشق ویره ایرشمز سه‌ده آنکا آتش (یعنی کمال صفوتندن آتش طوقنمه‌دن چراغ کبی ضیا
ویره‌جکدر بونك ضیاسی و چراغك نوری وقندیلك لطافتی) آیدینلق آیدینلق اوزرینه‌در
یول کوستررالله کندو نورینه اول کمسنه‌یه که دیلر و بیان ایدر الله مثللری آدملر ایچون
والله هر نرسه‌یی بیلجیدر * ف تاویلات القرحه القدیرکا انسبو مثلك حاصلی اولدر که
مسلمانلرك طهارت و عبادته مواظبت ایتمسی سببیله قلبلرنه حاصل اولان نوری بر چراغك
نورینه بکزتدی کنایت ایشق ویرمکدر و شو مواظبته اشعار ایتمکیچون بیوردی یعنی
کوکلرك و یرلرك آیدینلغی و آباد اولمغی و رونقی الله سبحانه دندر اکرالله سبحانه‌نك مددی
اولمسه کلیسی ویران اولور ابن عباس رضی الله تعالی عنهما بیوردیلر که الله سبحانه‌نك
نورینك مثلندن مراد مؤمنك قلبنك نوریدر که شوقدر جسم ردینك ایچنده ایکن برقندیل کبی
آیدین اولیجی نوردر جمله اعضانك ارالرنده یلدز کبی لمعان ایدیجیدر و زیتونکه نه
شرقیدر و نه غربیدر یعنی باغك اورته یرنده واقعدر آنك اوزرینه صباح وقتی کونشك
حرارتی واقع اولور و نه اخشام وقتی دو بو زیتل و یاغ اولور یاخود نورك مثلندن مراد
پیغمبرمز علیه السلام در که مؤمنلرك قلبنك نوری آندر و اول حضرت عربده
پیدا اولمشدر نه شرقیدر نه غربیدر آنلردن آتشسز ایشقلنور یعنی مؤمنلرك قلبلرنده پیغمبرك
محبتی برکاتیله ریاضتسز ایشقلق پیدا اولور که جمله آینده بیوردی که شو آیدینلق کاملرك
مسجدلرده عبادت ایتمسیله حاصل اولور انسبو جهتله کوندز و کیجه مسجدلره ملازمت
ایدرلر (فِي بُيُوتٍ أَذِنَ اللهُ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ) ت
اولرده که اذن ویردی الله که بوکسك قلنه شو اولر بناسیله (یاخود تعظیمله) وذکر اولنه
شو اولرده اللهك آدی و تسبیح ایدرلر شو اولرده صباح وقتنده و اخشام وقتنده (رِجَالٌ
لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ
الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ) برقاج کیشیلردر که کیرو طوتمز آنلری آلم و صاتمق اللهی ذکر ایتمکدن
و نمازی قیلمقدن و زکاتی ویرمکدن قورقارلر اول کوندنکه مضطرب اولورلر آنده قلبلر
و کوزلر (لِيَجْزِيَهُمُ اللهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَاللهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ
حِسَابٍ) ت تاکه جزا ویره آنلره الله اولیشلك کوزلنك عوضنده که ایشلدیلر و زیاده
ویره آنلره کندو کرمندن والله رزق ویرر اول کمسنه‌یه که دیلر حسابسز (یعنی چوق)
* ف مؤمنلره ایمانلری برکاتیله کوزل اولان ایشلرینك جزاسنی ویررلر و کوکلرینك
عملرینی عفو ایدرلر و کافرلره کفرلرینك شامتیله کوزل اولان عملرینك جزاسنی ویررلر و ابو

عملرینی ابطال ایدرلر اشبو جهتدن احسن ماعملوا بیوردی (وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ
كَسَرَابٍ بِقِيعَةٍ يَحْسَبُهُ الظَّمْآنُ مَاءً حَتَّى إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ فَوَفَّاهُ
حِسَابَهُ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ) ت اول کسنه لرکه کافر اولدیلر آنلرک عملری الم سالنم
کبیدر دوز یاکرده ظن ایدر انی صو صامش کسنه صو وقتا که کلور آنک یاننه بولمز برشی
و بولدی الله تعالینی کندی یاننده پس تمام ایرشدردی الله آنک حسابنی والله تیز حساب
ایدیجیدر (یعنی کافرلر عملری کندولره نفع ایدر ظن ایدرلر موت کلدکده اول عملک یرینه
اللهک عذابنی بولورلر الهی بولمنی عقابنی بولمنی دیمکدر اشبو مثالک حاصلی اولدر که کافرلرک
عملری حبط اولور آخرتده آنک هیچ ثوابی بولمز) * ف کافرلر ایکی قسمدر بریسی شودر که
اول مؤمن ایدی صکره مرتد اولوب یولن شاشروب الله سبحانه نک دینی ترک ایدوب ضلالت
طریقنی اختیار ایتدیلر اشبو مثل آنلرک مثلیدر که الم سالغی صو ظن ایدوب آنک
طرفنه عطاله کیدوب کوره که قومدن غیری اوراده برشی یوقدر وهم آخرتده کورنور
اولان اعماللرینک سرابه ایرشورلر ایکنجی نوعی اولدر که دنیاده کفر وفسق یوللرینه
مستغرقدر یاخود خاجه وشمطیارلر بونلرک مثلی کلمجک آینده بیورورکه آنلرک باتنده
تورم بیله یوقدر قرانقلقده محبوسدرلر (أَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي بَحْرٍ لُجِّيٍّ يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ
مِنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكَدْ يَرَاهَا وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ
نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ) ت یاخود قرانقولر کبیدر بر دریای دریند کرده که اوزره اول کافری طالغه
وبو طالغه نک اوستنده بر بشقه طالغه دخی و بو طالغه نک اوستنده دخی بر بولوت اولوب شونلر
بر قاج ظلمتلردر که بعضیسی بعضیسنک اوستندهدر وقتا که طشره چیقارسه کندو الینی یقین
اولمازالنی کورمکه و اول کسنه که ویرمدی الله کا ایدینلقی پس یوقدر آنکیچون هیچ
بر آیدینلق (اشبو مثالک حاصلی اولدر که حیوانیت وجاهلیت قرانقولری کافر اوزرینه
تبه تبه یغلشدر وملکه منسوب اولان نور بالکلیه آنده معدوم اولمشدر (أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ
يُسَبِّحُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرُ صَافَّاتٍ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا
يَفْعَلُونَ) ت ایا کورمدکمی که الله تعالینی پاک کلکدکر ایدر اول کسنه لر که کوکلرده
ویرده واردر وقوشلر صف صف اولوب ذکر ایدرلر آنی هر بریسی بیلدی آنک دعاسنی وآنک
تسبیحنی والله بیلجیدر ایشلدککاری شیلری (وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ
الْمَصِيرُ) ت والله ایچوندر کوکلرک ویرک پادشاهلقی والله جانبنه درقایتمجق (أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ

(ويُنزّل من السماء من جبال فيها من بَرَد) ت ويندرر كوكدن بولطلرده كه طاغلر كبيدر الوزونده طولو (فيصيب به من يشاء ويصرفه عن من يشاء يكاد سنا برقه يذهب بالابصار) ت آيا كوزلرده كي كالقصو ر در بولوق مكرره جمع ايدنا ملكه ارادى مكره قدرتى لاحظ ايت پس كوزرس بلغمر يى صتقلاشور لوتلر ارامندن آتشلي كوررر كوكدن اوليان طولو قار دن طولو يى پس آتش شدتى آتى اول كسنه ملكه بلر (يعنى آتش وياغ وبساتلارينه ارشد روب هلاك ايدر) واكر طولو تر شوطولو الى كسنه دنكه دبلر (يعنى آكين وباغلر دن حفظ ايدوب طولوبى اول طرفه كوندرمن) يقين اولور شو بو اونده اولان بلديملك ايتمى كبدره كرزارى (يقلب الله الليل والنهار ان في ذلك لعبرة لاولي الابصار) ت طولاندررالله كيجه وكوندزى البته اشبو مشتمدده واردر نصيحت بصيرت صاحبلرى ايچون (والله خلق كل دابة من ماء فمنهم من يمشي على بطنه ومنهم من يمشي على رجلين ومنهم من يمشي على اربع يخلق الله ما يشاء ان الله على كل شيء قدير) ت والله يراتدى هر بريرون حيوانى صودن پس آلردن بعضى قارنى اوزرينه يورر وبعضى ايكى اياقلرى اوزرينه يورر وبعضى درت اياقلرى اوزرينه يورر درادر الله ديلدیكى شينى تحقيق الله هر شى اوزرينه قادردر (لقد انزلنا آيات مبينات والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم) ت ايندردك آيدين وواضح اولان آيتلرى والله يول كوسترر اول كسنه يه كه ديلر طوغرو اولان يوله ايچنده (ويقولون آمنا بالله وبالرسول واطعنا ثم يتولى فريق منهم من بعد ذلك وما اولئك بالمؤمنين) ت وديرلر منافقلر كه ايمان كتوردك الله تعالى يه وآنك پيغمبرينه وطاعت ايتدك مكره بو زجوبيدر قلج كروه آلردن ايمانه اقرار ايتدكارندنصكره واشبو فريق دكللر ايمان كتوريجيلر (واذا دعوا الى الله ورسوله ليحكم بينهم اذا فريق منهم معرضون) ت وقچانكه دعوت اولنه لرالله وآنك پيغمبرى جانبنه تا حكم ايده آنلرك ارالرنده ناكهان آنلردن بر كروه يوز چويريجيدر (وان يكن لهم الحق يأتوا اليه مذعنين) ت واكر اولسه آنلر ايچون بر حق كلورلر آنك جانبنه يوز طوتوب وبو كلرك يعنى اكر آنلر بر شى طلب ايدرلرسه يا اكر بر غوغى كسنه

اونده

اوزرینه سقاوتی واقتابیسه حق آنلرك علیهنه اولسه حکمنه منقاد اولوب حکومتنه

مراجعته کلورلر (أفي قلوبهم مرض أم ارتابوا أم يخافون أن يحيف الله عليهم

ورسوله بل أولئك هم الظالمون) ت ایا قلبلرنده کفرلکمی واردر یاخود شکمی

ایتدیلر یاخود قورقارلرمی که ظلم ایده آنلره الله وآنك پیغمبری بلکه اشبو کروه آنلردر ظالملر

• في قلبك کفرلکی شو دیرکه الله سبحانه وآنك پیغمبرینی تصدیق ایدرلر لکن

دنیایه حریص اولمق آنلری براقمز که الله سبحانه نك اطاعت ایدلر ایتدکلری کفرلر اولان

کسنه‌لر که ظلم وحیفه ... لکن بونلر ... آنلرینی ... قادر دکللر

(إنما كان قول المؤمنين إذا دعوا إلى الله ورسوله ليحكم بينهم أن يقولوا سمعنا وأطعنا

وأولئك هم المفلحون) ت همانا بو اولور مؤمنلرك سوزلری که چاغرلدقلری وقت اوله‌لر الله

وآنك پیغمبری جانبنه تا که حکم ایده آنلرك آراسنده دیرلر ایشتدك واطاعت ایتدك واشبو

کروه آنلردر مطلوبه نائل اولنلر (ومن يطع الله ورسوله ويخش الله ويتقه فأولئك هم

الفائزون) ت وهر کسنه اطاعت ایتسه الله تعالی‌یه وآنك پیغمبرینه وقورقسه اللهدن

وصاقنسه آنلردن ... ایتدی پس اشبو کروه آنلردر مطلوبه نائل اولنلر (وأقسموا بالله جهد

أيمانهم لئن أمرتهم ليخرجن قل لا تقسموا طاعة معروفة إن الله خبير بما تعملون) ت یمین

ایتدیلر الله تعالی‌یه مبالغه ... اولان قسملری ایله که اکر امر ایدرسن آنلره ... چیقارلر

اولوردی دیکل یمین ایتمکز کورنلو اولان انقیاد کورنلو اولان مطلوبدر البته الله خبیردر

ایتدیککز شیئه (قل أطيعوا الله وأطيعوا الرسول فإن تولوا فإنما عليه ما حمل وعليكم

ما حملتم وإن تطيعوه تهتدوا وما على الرسول إلا البلاغ المبين) ت دیکل اطاعت ایدیکز

الله تعالی‌یه واطاعت ایدیکز پیغمبره پس اکر یوز چویررسکز همان پیغمبر اوزرینه‌در

اولشی که آنك اوزرینه لازم قلنمش اولدی تبلیغدن اوزرکزه‌در اولشی که سزك اوزرکزه

لازم قلنمش اولدی واکر اطاعت ایتسکز طوغری یوله بولورسکز پیغمبر اوزرینه لازم

اولان آنجق آشکاره احکامی ابلاغ ایتمکدر (وعد الله الذين آمنوا منكم وعملوا الصالحات

ليستخلفنهم في الأرض كما استخلف الذين من قبلهم وليمكنن لهم دينهم الذي ارتضى لهم

وليبدلنهم من بعد خوفهم أمنا يعبدونني لا يشركون بي شيئا ومن كفر بعد ذلك فأولئك هم

الْفَاسِقُونَ) ت وعده بردی الله اول کسنه‌لره کم ایمان کتوردیلر سزلردن وایشله‌دیلر
کوزل اوللان ایشلاری خلیفه یصالر آنلاری یرده نیچه کم خلیفه قیلدی اول کسنه‌لر یکه
آنلاردن اول ایدیلر (یعنی نیچه کم بنی اسرائیلی عمالقه‌دن صکره پادشاه قیلدی) محکم قیلر
آنلار ایچون آنلارنک دینی کم بکنمشدر آنلار ایچون عوض قیلر آنلاره قورقولارندن صکره
امینلکی عبادت ایدرلر بکا شریک قوشمزلر بکا برشی و بر کسنه کفران نعمت ایلسه
بو وعده‌دن صکره پس شول کروه آنلار در فاسقلر حقیقی یعنی شکیم کم حضرت عثمان رضی الله عنه‌نک
قاتللری اشبو نعمت‌نک شکرینی ترک ایتدیلر پس شاه ولی الله رحمه الله قدیر کم اشبو آیتنک تفسیری
حدیث شریف مفهومی اراد اولنمش الخلافة بعدی ثلاثون سنه والله سبحانه اعلم ٭ف الله
سبحانه پیغمبرمز علیه السلامنک وقتنده بولنان اصحابلرنک صالحلری یه وعده بیوردیکه
شو حضرتدن صکره انلاری خلیفه ایدیبرده و مقبول اولان دینی آنلارنک الیله قائم قیله و ینه
بیوردیکه آنلار بکا شریک قوشمقسزین عبادت ایدرلر اشبو صفتلر خلفاء اربعه‌ده وقوع
بولدی ایکی اولکی خلیفه‌لردن زیاده‌سیله وقوع بولدی و بوندن صکره بر کسنه اشبو نعمته
شکر ترک ایتسه شول فاسقلر زمره‌سندن اولور پس اول کسنه کم خلفاء اربعه‌نک
خلافتنه منکر اولدی شو آنک حالی اولدیغی اشبو رادن معلوم اولدی (وَأَقِيمُوا الصَّلَوٰةَ
وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ) ت وقائم قیلنک نمازی و ویرکز زکاتی
واطاعت ایدنک پیغمبره اوله کم سزلر اسیرکنمش اوله‌سکز (لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ
فِي الْأَرْضِ وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ وَلَبِئْسَ الْمَصِيرُ) تخمین ایتمه اول کسنه‌لر یکه کافر اولدیلر (الله
الله سبحانه‌نی عذاب ایتمکدن) عاجز قیلیجیلر یرده و آنلارنک یرلری جهنمدر و جهنم کوتو قائده‌جق
یردر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِيَسْتَأْذِنْكُمُ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ
مِنْكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِنَ الظَّهِيرَةِ وَمِنْ بَعْدِ صَلَاةِ
الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَّافُونَ عَلَيْكُمْ بَعْضُكُمْ
عَلَىٰ بَعْضٍ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ) ت ای اول کسنه‌لر که ایمان
کتوردیکز لابد در که اذن طلب ایتسونلر سزدن مالک اولدیغکز کوله‌لر و جاریه‌لرکز
و ینه اول کسنه‌لر که ایرشمدیلر بلوغ حدینه سزدن اوچ وقتده طالک نمازندن اول
و شو وقتده که قو یسکز جامه‌لریکزی اویله وقتنده و یتسو نمازندن صکره بو اوچ وقتلر اوچ
عورتلردر (اوچ خلوت ساعتیلردر) سزکیچون و قلیرسزلرنک اوزر کزه و نه آنلار اوزرینه هیچ

بر كامو اوچ وقتلاردن صكره آنلر يانكزه كيروب بعضكز بعضكزه خدمت ايتكنده اشبو كبي بيان ايدر الله سزكه چون آيتلرى والله بيلگوچيدر حكمت صاحبيدر • ف شاه ولى الله رحمه الله دير كه حاصل شودر كه محرملر و بالا چغارلرنى اشبو ساعتلرده كيرمكده اذن طلب ايده لر زيرا كه شو وقتلرده آدملر چاپانلرين چيقارالر و چيلاق اولورلر اشبو سوزلك حاصلى اولدر كه محرملر و بالا چغار بر كسنه نى چيلاق اولان حالنده كورمك جائزدر كل والله اعلم • ف اشبو اوچ وقتلرده اولادلرى و كولوه چاريلرى اذن طلب ايتمك لازمدر اذنسز كيرمسلر و بو وقتلرنك ماعداسنده بونلر ايچون اذنه حاجت يوقدر اذنسز كيرورلر (وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا اسْتَأْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ) ت وقچان ايرشسه بالا چغارلر بلوغ حدينه لازمدر كه اذن طلب ايده لر نيچه كه اذن طلب ايتديلر اول كسنه لر كه شو اطفاللردن اول بالغ ايديلر اشبو كبي بيان ايدر الله سزگه چون كندو آيتلرينى والله بيلگوچيدر حكمت صاحبيدر • ف يعنى بالغ اولان بالا چغارلركزه هر وقتده اوه دخول مراد ايتديسه اذن طلب ايله لر شكيم بشقه بشقه اوارده اولان اجنبيلرك اذن طلب ايتارى كبي دخول مراد ايتديكده (وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ اللَّاتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ) ت قارتلردن اختيارى اولنلر كه اميدى يوقدر توجه سوارمقى پس يوقدر آنلر اوزرينه كناه آيتمه كيرمكو يه لرچاشرلرينى (يعنى تمازاو روسندن بشقه باشمق وچادركبى شيلرينى براقسه لر و بال يوقدر) ظاهر قيلمه دوقلرى حالده زينتلرينى (يعنى كندو كندولرينه زينت ويروب اندامنى رجالغه كوسترميلر) واگر ساقنورلرسه كوزلدر آنلر ايچون والله اشتيدجيدر بيلگوچيدر • ف يعنى اختيارى اولان قارتلرنى اورنه آزلباسله اوتورملرى جائزدر و كامل ستر ايتارى زياده كوزلدر (لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخْوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكْتُمْ مَفَاتِحَهُ أَوْ صَدِيقِكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَارَكَةً

طيبة كذلك يبين الله لكم الآيات لعلكم تعقلون) ت وقتيكه كيرديكز ايوه ايسه كاه
ولو يالكز او زرينه كاه وكيمسنه لر او زرينه كاه وكندو قصالريكز او زرينه كاه كيرديكزده
پس سلام كنديكزه اول كزدن يا بابالر كزك اولدن يا انالر كزك اولدن يا قرنداشلر كزك اولدن
يا قزقرنداشلر كزك اولدن يا عمه لر كزك اولدن يا عمه لر كزك اولدن يا دايلر كزك اولدن
يا تيزه لر كزك اولدن يا شو اولرده كه مالك اولديكز آنك انختارلرينه (يعنى آنك بكجيسى
و يا آنك حفظلمسى و كيلى وخزينه دارى اولديكز كسه نك اولرندن يه سكز) يا احبابلر كزك
اولدن يوقدر سزك اوزر كزه هيچ بر كناه شونده كه يه سكز جمله كز بر يرده يا خود متفرقلر (يعنى
عرف وعادت ناسدن فهم اولنانه اذن كفايت ايدر صريح اولان اذنه حاجت يوقدر والله
اعلم) پس چونكه كيرسكز اولره پس سلام ويريكز كندو قومكز او زرينه كه سوزلر مباركلر
سلامى الله تعالى طرفندن خيرلو اولان دعاى اشبو كبى بيان ايدر الله سزه كيچون آيتلرى
اوله كه سز فهم ايده سكز ف يعنى مشتغل اولان امورلرى عقل اولنش جهاد وحج و جمعه
وجماعته وارمق كبى ف يعنى قرنداشلق واقربالق علاقه لرينه ييه جك شيلرك خصوصنده
هر وقتيده اذن طلب ايتمك لازمدر كاه دعت طلب ايدن كسنه يكه جاب ايتمه وا هلى
دخى مانع اوليه جكلر اولدن اكر آنك قوجمسى اولسه اذن لازمدر ديلرسه
يالكز يسونلر يا جمله برابر يسونلر ليكن خاطرينه كتورمسونكه فلان آدم آز ييور
وفلان آدم چوق زيرا كه كلبنى برابر بشوردلر وبرابر ييملروا كر يولردن بر كسنه اولدن
برشى يسكه راضى اولسه آنك اولدن يمك هر كزه جائزدر كلدروسلام ايچون تقيد بيوردى
زيرا كه ملاقات وقتنده سلامدن كوزلجه اوقدر واذنى سلام اقتضليه اولنماش قلديلرا كر
بر كسنه كه سلام لفظنى ترك ايدوب بشقه لفظلر ايله اذن طلب ايدرسه آنك ايچون الله
سبحانه نك ايچون ترندر ذكر الله تعالى نك ايچون برى بر الحق (انما المؤمنون الذين آمنوا
بالله ورسوله واذا كانوا معه على أمر جامع لم يذهبوا حتى يستأذنوه ان الذين يستأذنونك
أولئك الذين يؤمنون بالله ورسوله فاذا استأذنوك لبعض شأنهم فأذن لمن شئت منهم
واستغفر لهم الله ان الله غفور رحيم) ت مسلمانلر همان اول كسنه لردركه ايمان كتورديلر
الله سبحانه يه وآنك پيغمبرينه و چونكه اولسه لر پيغمبر ايله بر ايش او زره كه انلرى اول ايش
جمع ايدر (جمعه وبيرام وسائر امور دينيه ده مشورت ايچون جمع اولدقلرى وقت) كيتمزلر
اولوقته دك كيمسنه كه اذن طلب ايدرلر پيغمبردن تحقيق اول كسنه لر كه اذن ديلرلرسندن
اشبو كروه اول كسنه لردركه ايمان كتوررلر الله سبحانه يه وآنك پيغمبرينه پس چونكه
اذن ديلسه لر سندن كندولرنك بعض ايشلرى ايچون اذن وير اول كسنه يه كه ديلرسين

آلوده وار لغنق دیله آنلر ایچون البته الیم عذاب قیصیدر لر گیسدر (لا تجعلوا دعاء

الرسول بینکم کدعاء بعضکم بعضا قد یعلم الله الذین یتسللون منکم لواذا فلیحذر الذین

یخالفون عن امره ان تصیبهم فتنة او یصیبهم عذاب الیم) ت قیلمکز پیغمبرك دعا ایتمسی

کندو ارا کزده بریکزك بعضکزی طلب ایتمسی کبی بعضکزی (یعنی پیغمبرك دعا کزکبی ظن
ایتمیك آنك دعاسی مقبولدر مستجابدر یاخود آنك دعوتی سزلك بعضکزده کی دعوت کبی
بیلمیوك بر بریکزی دعوتده اعراض ومسامحه ایلرسکز آنك دعوتی واجبدر یاخود آنی
بر بریکزی چاغردیغکز کبی یا فلان دیو چاغرمیك بلکه یا رسول الله یا نبی الله دیو چاغرك)
بالتحقیق الله اول کیمسه لری که کزلو چیقارلر سزدن بری بریکزه کزلنه رك پس قورقسون
اول کیمسه لر که مخالفت ایدرلر پیغمبرك حکمنه آنلره ایریشمه آنلره بلا یاخود ایریشه
آنلره دنیاده یا عقبیده اولان عذاب * ف پیغمبر علیه السلام بر امر ایچون آدملری حضوریه
طلب ایدوب آنلره آنك حضورینه حاضر اولمق فرضدر مگر آنلر آنك حضورندن آنك

اذنیله کیتملیدر ویعدیکی زمانده حکم امر الرأیه تابعدر اکثر شدیه دیو (الا ان لله ما فی

السموات والارض قد یعلم ما انتم علیه ویوم یرجعون الیه فینبئهم بما عملوا والله بکل

شیء علیم) ت خبردار اولك البته الله ایچوندر اولشیلر که کوکلرده ویرده واردر بیلور اول

حالکه سز لر شول حال اوزره سکز ودخی شول کونکه دوندرلمش اولورسکز اول کونك
جانبنه پس خبر ویرر آنلره ایشلدکلری شیئی والله هر برشیئی بیلیجیدر

(سورة الفرقان مکیة وهی سبع وسبعون آیة)

فرقان سوره سی مکه ده نازل اولمش وبو سوره یتمش یدی آیتدر

(بسم الله الرحمن الرحیم)

• باغشلیجی اسیرکیجی اولان اللهك آدیله اوقورم

(تبارك الذی نزل الفرقان علی عبده لیکون للعالمین نذیرا) ت خیری و برکتی چوق اولدی ذاته

ثابت وعالی اولان الله تعالی حق وباطلی فرق ایدن قرآنی ایندردی کندو قولی محمد اوزرینه

تا که اوله عالملری قورقودیجی (الذی له ملك السموات والارض ولم یتخذ ولدا ولم یکن له شریك

فی الملك وخلق کل شیء فقدره تقدیرا) ت اول الله که انك ایچوندر کوکلرك ویرك پادشاهلغی

واصلا اتخاذ قلمدی ولد واصلا اولمدی انك ایچون برشریك پادشاهلغنده ویراتدی هر برشیئی

پس اعمازه ایتدی آنی هر بر شیئی لایقنه تقدیرا تقدیر ایتمکله (وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَا يَخْلُقُونَ
شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا)
ت اتخاذ ایتدی کافرلر الله دن غیری معبودلر که اول معبودلر خلق ایتمز بر شیئی و شو معبودلر خلق
اولنمشلردر و قادر اولمزلر کندو نفسلرینه ایصوق بر ضرری دفع ایتمکه و بر نفع ایتمکه و اوندن
اولمزلر اولدیرمکه و دیرلتمکه و قالدرمغه قبردن (وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ هَٰذَا إِلَّا إِفْكٌ
افْتَرَاهُ وَأَعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ فَقَدْ جَاءُوا ظُلْمًا وَزُورًا) ت و دیدی کافرلر دکل ایمدی قرآن
مکر بر یلان که پیدا ایتدی آنی و یاردم ایتدی آکا قوم یلان اوزرینه بر آخر کروه پس تحقیق
کتوردیلر ظلمی و یلانی (وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ اكْتَتَبَهَا فَهِيَ تُمْلَىٰ عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا) ت
و دیدیلر قرآن اولکیلرک حکایه لریدر کتدیجون یازدی شو حکایه لری پس قوم حکایه لر
اوقنور آکا اوزرینه صباح وقتی و اخشام وقتی یعنی تا اول آنی حفظ ایده ف یعنی
ساعتده تمام و قتلری صباح و اخشام مقرر ایدی اشبو وقتلرده حسل الله حضرتک حضورینه
جمع اولوب قراندن نازل اولان یکی آیتلری حفظ ایتمکیجون یازارلر ایدی اکا اوزرینه کافرلر
بو یلمه دیدیلر که آیتده ذکر اولندی (قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ
غَفُورًا رَحِيمًا) ت دیکل ایندردی قرآنی اول الله که بیلور کیزلو اولانی شیلری کوکلرده
و یرده و اولدر البته اقبلرلنجی امر کیجیدر ف یعنی الله سبحانه کندو امر کیسندن
و باغشلیسندن قرآنی نازل قلدی (وَقَالُوا مَالِ هَٰذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ
لَوْلَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونَ مَعَهُ نَذِيرًا) ت و دیدیلر نه واردر شو پیغمبر ایچون که بر خورکی
ویر و بازارلرده نیچون کوندرلمدی آنک جانبنه بر ملک تا اوله آنکله برابر قورقودیجی (أَوْ
يُلْقَىٰ إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا ۚ وَقَالَ الظَّالِمُونَ إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا) ت
یاخود نیچون آتلمدی کوکدن آنک جانبنه بر خزینه یاخود نیچون بو قدر آنکیچون بر باغچه که
یه آندن و دیدی ظالملر تابع اولمزسکز مکر بر جادولنمش آدمه (انْظُرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ
فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا) ت باقفل نیجه بیان ایتدیلر سنک حقکده مثللری پس
آزغین اولدیلر پس قادر اولمزلر که بولهلر بر یولی (تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَٰلِكَ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلْ لَكَ قُصُورًا) ت اول الله تعالی و قادردر که اکر دیلرسه

وبريمكازياده كوزلى شوبلقيصارلركه آلارآلارالا آتيسدن ايچارلرهيچ دنياده ويروسكا يوكسلك كوشكلر (بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا) ت بلكه يلان صايديلر قيامت كوننى وهيا ايلدك اول كشيه ليچون كه يلان صايدى قيامت كوننى جهنمى (إِذَا رَأَتْهُمْ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّظًا وَزَفِيرًا) ت بقاچانكه كوردى جهنم آنلارى ايراق اولان مكاندن ايشتديلر شو جهنمدن طارلقلق صوقى وكورلدمك آوازى (وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُقَرَّنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا) ت وبقاچانكه آتلمش اولورلر شو جهنمدن طار اولان يره الهويه بولياقلرى باغلنمش اولورق دعا ايدرلر كندولرينه شو جهنمده هلاك اولقلرينى (لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا) ت (ديرز آنلره) كه كوتودعا ايتمكز بوكون بر هلا كلكه ودعا ايديكز چوق هلا كه ٭ ف يعنى اكر دنياده بركره اولمر مصيبتدن قورتلورلردى وشوكونده بيك كره اولسه لر قورتلمزلر (قُلْ أَذَٰلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ ۚ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا) ت ديكل ايا جهنمى كوزلدر ياخود ابدى اولان جنتى كوزلكه وعده ويرلدى صاقننلره اولور شو جنت آنلر ايچون جزا وقائده بجق ير (لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ ۚ كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعْدًا مَسْئُولًا) ت آنلر ايچون واردر شو جنتده اولشيكه ديلرلر ابدى اولورق كه اول شيلر اولدى سنك ربك اوزرينه مطلوب اولان وعده يعنى دنياده طلب ايدوب ربنا وآتنا ما وعدتنا ديو استرلردى (وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ أَأَنْتُمْ أَضْلَلْتُمْ عِبَادِي هَٰؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ) ت واولكونده جمع ايدر الله آنلرى واول شيلر بكه عبادت ايدرلرا كا اللهدن غيرى پس دير آيا سزلرمى آزغين قيلديكز بنم بوقوللريمى ياخود آنلر كندولريمى شاشديلر يولردن (قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَٰكِنْ مَتَّعْتَهُمْ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا) ت معبودلر ديرلر كه پاكلكله ذكر ايدرز سنى لايق اولمدى بزيچون كه طوته لم سندن غيرى هيچ بر شيئى دوست ولكن نعمتله چوق منفعت ويردك آنلره وآنلرك بابالرينه اول قدر كه حتى اونوتديلر نصيحتى واولديلر هلاك اولمش كروهلر (فَقَدْ كَذَّبُوكُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا ۚ وَمَنْ يَظْلِمْ مِنْكُمْ نُذِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا) ت (ديرز اى كافرلر كروهى) البته يلانه

تحسیت ایتدیلر معبودلر کرسزلری اولشیدیکه تکذیب ایتدیکز پس قادر اولمزسکز سزدن دفع ایتمکه و یاردم ایتمکه و هر کسنه که ظلم ایتسه سزدن طاتدیررز آکا بیوک اولان عذابی • ف یعنی نه عذابی کندیکزدن قالدرمغه و نه سوزیکزی دوندرمکه یعنی طوغری لقده قادر اولورسکز (وما ارسلنا قبلك من المرسلين الا انهم ليأكلون الطعام ويمشون في الاسواق وجعلنا بعضكم لبعض فتنة أتصبرون وكان ربك بصيرا) ت وکوندرمدك سندن اول پیغمبرلری مکر شو صفتله که آنلر البته یرلر طعامی و یوریرلر بازارلرده و ویردق سزك بعضکزی آخر بعضی ایچون بر بلا آیا اشبو حالته صبر ایدرمیسکز و اولدی سنك ربك کوریجی • ف یعنی پیغمبرلری کافرلرك ایمانی حسنه متی ایچون و کافرلری پیغمبرلرك صبرایتمکنی امتحان ایتمکیچون قیلدق (وقال الذين لا يرجون لقاءنا لولا انزل علينا الملائكة او نرى ربنا لقد استكبروا في انفسهم وعتوا عتوا كبيرا) ت و دیدیلر اول کسنه لرکه توقع طوتمزلر بزه اوغرامقی نیچون کوندرلمدی بزم اوزرمزه ملکلر یا نیچون کورمیز کندو ربمزی البته بیوك صایدیلر کندولرینی کندو نفسلرنده و حددن متجاوز یورین بوغنلغله تکبر ایلدیلر بیوك اولان سرکشلکله (يوم يرون الملائكة لا بشرى يومئذ للمجرمين ويقولون حجرا محجورا) ت اول کونکه کوررلر فرشته لری هرکز سوینمك یوقدر اول کونده مجرمکین ایشلیلر ایچون و ملکلر انلره دیرلر که کیرو طوتیلدیکز محکم اولان کیرو طوتلقله بو زیکزی کورمیکدن (وقدمنا الى ما عملوا من عمل فجعلناه هباء منثورا) ت و متوجه اولدق اول نسنی جانبنه که ایشلدیلر ایشلردن پس قیلدق شول طاغلش ذره لره یعنی عملرینی باطل قیلدق (اصحاب الجنة يومئذ خير مستقرا واحسن مقيلا) ت جنت اهلی اول کونده زیاده ایودر قرار بولمق یر بهشتدن و زیاده کوزلدر راحت اولمق اعتباریله (ويوم تشقق السماء بالغمام ونزل الملائكة تنزيلا) ت و اول کونکه یاریلور کوکلر بولوت سببیله و ایندیریلور ملکلر ف یعنی کوکلر کندو معتاد اولان شکللری اوزره اولوب اما بولوتلر خبر سنریاریلور والله اعلم (الملك يومئذ الحق للرحمن وكان يوما على الكافرين عسيرا) ت پادشاهلق اول کونده حقیقتده الله ایچوندر و اولکون اولور چتین اولان کون کافرلر اوزرینه (ويوم يعض الظالم على يديه يقول يا ليتني اتخذت مع الرسول سبيلا) ت و اول کونکه دیشلروا یصرر ظالم کندونك ایکی النی دیرکه اولیدیکه بن آله

ایدم پیغمبر ایله برابر یولی (یا ویلتی لیتنی لم اتخذ فلانا خلیلا) ت ای وای اولسون بڭا
اوله ایدی ایمدی کاشکی طوتمیه ایدم فلان کسنه‌یی دوست (لقد اضلنی عن الذکر بعد اذ جاءنی
وکان الشیطان للانسان خذولا) ت البته اول کسنه آزغین قیلدی بنی بیلمکدن بکا کلمش
کلدکدنصکره و شیطان آدملری خذلان یولنده بالکز براقیجیدر (وقال الرسول یا رب ان قومی
اتخذوا هذا القرآن مهجورا) ت و دیدی پیغمبر ای بنم ربم بنم قومم طوتدیلر اشبو قرآنی
ترك اولنمش (وکذلك جعلنا لکل نبی عدوا من المجرمین وکفی بربك هادیا ونصیرا) ت بوڭا
کبی قیلدق هر بر پیغمبر ایچون بر دشمن کناهکارلردن و بسدر سنڭ ربڭ یول کوسترجی
و یاردم ایدیجی سکا * ف یعنی کافرلر دیلرلر که آدملری آزغین قلسونلر لیکن الله سبحانه هر
کسنه‌یه که دیلر یول کوسترر (وقال الذین کفروا لولا نزل علیه القرآن جملة واحدة کذلك
لنثبت به فؤادك ورتلناه ترتیلا) ت دیدی اول کسنه‌لر که کافر اولدیلر نیچون کوندرلمدی
آنڭ اوزرینه قرآنڭ جمعسی بر اوغوردن بویله بولك بولك ایندردك قرآنی تا ثابت قیلالم شو
طریقله سنڭ قلبڭی واوقودق قرآنی سنڭ اوزریڭه یواش اوقومقله * ف یعنی هر سوره
وقتنڭ مصلحتی اوزره جبرائیل نازل بیوردی تا شو صورتده پیغمبر علیه السلامڭ قلبی زیاده
قرار بوله (ولا یأتونك بمثل الا جئناك بالحق واحسن تفسیرا) ت و کتورمزلر کافرلر
سکا بر مثل مکر کتورورز سکا طوغرو اولان جوابی و زیاده کوزلی بیاننی (الذین یحشرون علی
وجوههم الی جهنم اولئك شر مکانا واضل سبیلا) ت اول کسنه‌لر که قالدیریلورلر کندو
یوزلری اوزره سوریلورلر جهنم جانبنه اشبولر ایسه زیاده کوتیدر مکان اعتبارنجه
وزیاده آزغیندرلر یولدن (ولقد آتینا موسی الکتاب وجعلنا معه اخاه هرون وزیرا) ت
ویردك موسی‌یه کتابی وقیلدق آنڭ کله یله قرنداشی هارونی کومکجی (فقلنا اذهبا الی القوم
الذین کذبوا بآیاتنا فدمرناهم تدمیرا) ت پس دیدك کیدیکز اول قومه جانبنه که یلان
صایدیلر بزم آیتلرمزی پس آنلرده هلاك ایتدك آنلری هلاك ایتمکله (وقوم نوح لما کذبوا
الرسل اغرقناهم وجعلناهم للناس آیة واعتدنا للظالمین عذابا الیما) ت نوحڭ قومنی
وقتا که یلانه نسبت ایتدیلر پیغمبرلری غرق ایتدك آنلری وقیلدق آنلری آدملر ایچون بر نشانه

بىماشىرلەيمەلالارايچوندەدورىچى عـذابى (وعادا وثمود واصحاب الرس وقرونا بين ذلك

كثيرا) ت وهـلاك ايتدك عادنى وثمودنى وقوينى صاحبلرينى وهلاك ايتدك بوايكى اولان

طبقەلرينى آنلارنك ارالرنده يعنى اصحاب الرس يعنى قوين صاحبلرى آنلار براست ايديلاركه كيم

پيغمبرلرينى بر قوينده حبس ايتديلار ايدى پس وقتا كه آنلار عذاب كلدى اول پيغمبر حبسدن

خلاص بولدى (وكلا ضربنا له الامثال وكلا تبرنا تتبيرا) ت وآنلارنك هر بريسيچون بيان

ايتدك مثللرى وهر بريسنى هلاك ايتدك بر نوع هلاك ايتمكله (ولقد أتوا على القرية

التى أمطرت مطر السوء أفلم يكونوا يرونها بل كانوا لا يرجون نشورا) ت كلدى كافرلر

اول كوى اوزرينه كيم ياغدرلمش اولدى آنلار اوزرينه يمغور اولان يمغور (يعنى طاش

يغمورى) آيا كوريمەيلارمى شوقريەنى بلكه اميد طوتميادرلار ياوب قاقمقلارينه (واذا

رأوك ان يتخذونك الا هزوا أهذا الذى بعث الله رسولا) ت وقتا كه كوررلرسنى طوتمزلار

سنى مكر مسخره ورشخند ايلاشبو شخصيدر اول كسنه كه كوندردى الله آنى پيغمبر (ان كاد

ليضلنا عن آلهتنا لولا ان صبرنا عليها وسوف يعلمون حين يرون العذاب من أضل سبيلا)

ت البته يقين اولديكه شاشقين قيله چقدى بزنى معبودلرمز عبادتيدن اكر صبر ايتمسەيدك

آنلارنك اوزرينه يقينده بيلورلر عذابنى كوردكارى وقتده كيمدر زياده غلط ايديچى يولى

(أرأيت من اتخذ الهه هواه أفأنت تكون عليه وكيلا) ت آيا كوردكمى اول كسنه يكه

طوتدى كندو نفسنك مرادينى معبود كندو نفسنك ديلاديكنى آيا سن اولورميسن آنك اوزرينه بكيچى

وانى منع ايده بيلورميسن (أم تحسب أن أكثرهم يسمعون أو يعقلون ان هم الا كالانعام

بل هم أضل سبيلا) ت ايا ظن ايدرميسن كه آنلارنك چوغى ايشيدرلر ياخود فهم ايدرلر كايدر

شونلار مكر دورت اياقلو حيوان كيبيدرلر بلكه آنلار زياده غلط ايديچيدرلر يولى حيوانلاردن

(ألم تر الى ربك كيف مد الظل ولو شاء لجعله ساكنا ثم جعلنا الشمس عليه دليلا) ت

ايا باقمزميسن پروردكارينكنا نيچه اوزون ايتدى كولكەنى (يعنى فجرنك طلوعى

اراسيله كونشنك طلوعى اراسندە ياخود كوندزنك اوّلنده) اكر ديلسه الله ايدى

شو كولكەنى حالى اوزره قرار بولمش صكره قلدق كونشى آنك اوزرينه يول كوستريجى

(يعنى هر صقتى اوزره كونش كيبدر آنك اوزرينه كولكه دخى كيدر (ثم قبضناه

إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا) ت صكره او كولكه يى كندو جانبمزه قولايلقله قبض ايلدك ف اول
هر بر شيئك كولكه سى برك يوقدر اوزوندر و شو صكره كونش قنقى طرفه كيدرجك اولسه
كولكه اول طرفك مقابلنه وضدى جانبنه چكيلور آز آز كسيلور كولكه اول شيئك ديبنه
اير يشور ثم قبضناه يعنى صكره اول شو كولكه يى كندو جانبمزه يعنى شو كولكه كندو اصلنه
چكيلوب ايرشدى و يايلدى جمله نك اصلى الله سبحانه در (وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاسًا
وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا) ت اول الله قيلدى سزه كيجه يى اورتو و يقويى
راحتلك و قيلدى كوندزى قالقمه بر وقت (وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ
وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا) ت و اول الله كه كوندردى روزكارى سويندرجى
كندو رحمتى ايلروسنده و ايندردك كوكدن پاك اولان صويى (لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا وَنُسْقِيَهُ
مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنَاسِيَّ كَثِيرًا) ت تا ديرلتمه شو صو ايله اولو اولان شهرلرى و تا ايچوره لم
شو صويى براتديغمز شيلردن درت اياقليلره و چوق آدملره (وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا
فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا) ت والبته يايلدق آنى آنلرك اراسنده تا ذكر ايده لر پس
قبول ايتمديلر آدملرك چوغى مكر شكرسزلكى قبول ايتديلر (وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ
نَذِيرًا فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا) ت واكر ديلسيدك كوندرردك
هر بر كويه بر قورقودجى پس اطاعت ايتمه كافرلره و قرآنك حكمله انلره بيوك جهاد ايله ف
يعنى نبى كوندرمكده تعب يوقدر اكر الله سبحانه ديلسيدى هر كويه بر نبى كوندرردى
وسن شبهه ايتمه كافرلرك انكارندن (وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ
أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا) ت و اول الله كه قارشدردى ايكى دكزى
بريسى طاتلولغى زياده اولان صودر (يعنى صوسزلغى قاندريجى طاتلو صودر) و بريسى
طوزلولغى زياده آجى صودر و قيلدى شو ايكى صويك اراسنده بر پرده و بر مضبوط سدى
(وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا) ت و اول الله كه ياراتدى
صودن آدمى پس ايتدى آدمى قرابت صاحبى و داماد لق صاحبى سنك ربك قادر در ديلديكى
اوزرينه * ف انسان كندو اولادينك ددسيدر و بر كسنه ايله كه آنلر نسا و تندن قرابتى

وارده بو کسنه انلک صهری اولور والله قادردر دیلدیکی آرزو نینی یعنی اولادیر و برنه دیرادر (ویعبدون من دون الله ما لا ینفعهم ولا یضرهم وکان الکافر علی ربه ظهیرا) ت وعبادت ایدرلر الله دن غیری اول برنینه که منفعت و یرمز آنلره وضرر یا یرشفنی یمز آنلره کافر کندو ربی اوزرینه مخالفته کورمک یاردم ایتیجیدر (وما ارسلناک الا مبشرا ونذیرا) ت وکوندرمدک سنی مکر سوینجیرنجی وقورقودیجی (قل ما اسئلکم علیه من اجر الا من شاء ان یتخذ الی ربه سبیلا) ت دیکل استمم سزدن قرآنی ایرشدرمک اوزرینه هیچ برمزد لیکن اول کسنه دیلرسه که طوتمق ربی جانبنه یول دیکل طوتسون (وتوکل علی الحی الذی لا یموت وسبح بحمده وکفی به بذنوب عباده خبیرا) ت وتوکل ایت حی اولان الله اوزرینه که اولمز اصلا و پاک کلمه ذکر ایت الحمد لله و بس درالله کند وقوللرینک صوچلرینه خبردار اولمق جهتندن (الذی خلق السموات والارض وما بینهما فی ستة ایام ثم استوی علی العرش الرحمن فاسئل به خبیرا) ت اول الله درکه یراتدی کوکلری و یری وایکیسنک اراسنده اولان نسنه لری آلتی کونده صکره قرار بولدی عرش اوزرینه پس سؤال ایت شو رحمانک شانینی بیلن برکسنه دن (واذا قیل لهم اسجدوا للرحمن قالوا وما الرحمن انسجد لما تأمرنا وزادهم نفورا) ت چانکه دینسه کافرلره که سجده ایلک رحمانه دیرلر کیدر رحمان سجده ایلمی اولشینه که امر ایدرسن بزه و شو سوز زیاده قیلدی آنلرک اورکلرینی (تبارک الذی جعل فی السماء بروجا وجعل فیها سراجا وقمرا منیرا) ت بیوکدر اول الله که قیلدی کوکلمر جلر و یسمدی کوکده چراغی یعنی کونشی و یسمدی آیدین اولان آیی * ف کوکک اون ایکی پای ایلدیلر هر پاینک آدی برجدر هر برجده یلدزلر واردر شو حدودلری یسمدی صایتق اجلیجون (وهو الذی جعل اللیل والنهار خلفة لمن اراد ان یذکر او اراد شکورا) ت اول الله که یسمدی کیجه یی وکوندزی بر برینک یرنده کلیجی اول کسنه ایچونکه دیلرکه نصیحت قبول ایلمیا خود دیلرشکرا یتمکی * ف خلفه دن مراد بریسی زیاده و بریسی نقصان قلقدر یا خود بری کیدوب آخری آنک یرینه کلکدر اکر کوندزایشی تملم اولسه آنی کیجه ده تملم ایدرلر اکر کیجه نک کاری تملسه ایرسه آنی کوندزده تملسه یتوررلر (وعباد الرحمن الذین یمشون

(سجده)

عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا) ت واللّه قولری اول كسنه‌لردركه
يوررلر يرأوزرنده يومشقلقله (يعنى آنلرك تواضعلرى اوزرلرينه غالبدر) وقچانكه سوز
سويليه‌لر آنلره جاهللر ديرلر سلام متاركه اوزركزه اولسون * ف يعنى اشبو مثللو جاهللره
يقين اولميه‌لر وآنلر ايله مجالست ايتميه‌لر وآنلر ايله غوغا وشماته ايتميه‌لر (وَالَّذِينَ
يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا) ت واول كسنه‌لركه كيجه‌يى كچوررلر كندو ربلرى ايچون
سجده ايدرك واياق اوزرنده طوره‌رق * ف سجده ايدرلر ديدى وركوعى صايمدى نيچونكه
ركوع چوق اوزرن اولماز (وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا
كَانَ غَرَامًا) ت واول كسنه‌لركه ديرلر اى ربمز دفع ايله بزدن جهنمك عذابنى البته جهنمك
عذابى لازم ودائمدر (إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا) ت جهنم چوق كيدر طورمق جهتيله
وقناردر محل اولمق اعتباريله (وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ
قَوَامًا) ت واول كسنه‌لركه قچان صرف ايدرلر اسراف ايتمزلر وطارلق ايتمزلر واولورانلرك
عطاسى اشبو ايكى صفتلر ارسنده معتدل (وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ
النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا) ت اول كسنه‌لركه عبادت
ايتمزلر الله ايله بيله براخر معبوده واولديرمزلر هيچ برنفسى كه حرام قلدى الله آنى مكر
طوغريلقله وزنا ايتمزلر وهركسنه ايشليه شو ايشلرى اوغرار چتين عقوبته * ف يعنى شرعك
بيورديغيله قتلى واجب اولنلرى اولديررلر پيغمبر صلى الله عليه وسلم بيوردى كه هيچ برمسلمانى
اولديرميه‌لر مكر اوچ كناه اوزرنه قصاص ورجمه مستحق اولانى اولديرمك كبى ويول كسنى
اولديرمك كبى اگر يول اخلق اولديررلر ايسه (يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ
مُهَانًا) ت ايكى قات اولونانكيچون عذاب قيامت كوننده وابدى قالور عذابده ذليل اوله‌رق
* ف يعنى اشبو كناهلر ساير كناهلردن زياده كوتواولور (إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا
صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا) ت مكر اول كسنه كه
توبه ايتدى وايمان كتوردى وايشلدى كوزل اولان ايشلرى پس شو كروه بدل قيلور الله آنلرك
كوتولكنى ايو اولان ثوابه الله باغشلايجى واسركيجيدر * ف الله سبحانه آنك كناهى يدلنده ايكا
ايو وكوزل اولان عمللره توفيق احسان ايدر وآنك كفرى زماننده ايشلديكى كناهلرى عفو ايدر
(وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا) ت وهركسنه كه توبه ايتدى وايشلدى ايو اولان

ایشلدیلر پس البته رجوع ایدر الله تعالی جانبنه رجوع ایتمکله ف اول اولکه کفته المراد کما حقه ذکر سویلدیکه کاه کفر حالنده وقوع بولور بعضکره ایمان کتوردی شمدیده الامده کلام ایشلری ذکر سویلدی پس اشبو کچنه آیتدن توبه ایدوب کوتو ایشلردن کیرودورنه الله سبحانه تعالی نامنده کوزل مرتبه‌یه ایردر (وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا) ت واول کسنه‌لر که شهادت ایتمزلر یلان یره وچقانکه اوغراسه‌لر اویونه یازلق وکوتو نسنه‌یه کچرلر سوکارلق ایله ف یعنی کناهی ارتکاب ایتمزلر ولهو ولعب واویونه یازلقه باقمزلر وآنی ارتکاب ایتمزلر وبونلره مشغول اولانلر ایله غوغا ایتمزلر (وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا) ت واول کسنه‌لر که بقان نصیحت ویرلمش اولسه‌لر کندو بارینك آیتلریله تباعتزلر آنلره وزرینه صاغر اوله‌رق وکور اوله‌رق (یعنی بلکه کوروب وایشدوب معتنما ایدرلر) ف یعنی کوکل قولاغیله دیکلرلر (وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا) ت واول کسنه‌لر که دیرلر ای بزم ربز باغشله بزه بزم قاریلرمزدن واولادلرمزدن شنلیجی کوزلر وقیل بزلری کناهلردن صاقنانلره ایمچون اویولمش ف کوزلك شنلکندن مراد اولدرکه اولادلر وقاریلر بزم یولمزده اولوب حتی انلره کوزلرمز دوشن اوله صاقنانلرك اوکنده کیدیجی اولورز وآنلر بزه اقتدا ایده‌لر (أُولَٰئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا) ت اشبو کوره‌لر جزا ویرلمش اولورلر آنلره اعلی کوشکله آنلر وضندمکه صبر ایتدیلر وقارشولنمش اولورلر اول مقامده خیر دعا ایله وسلام ایله ف فرشته‌لر آنلرك اوکنه کلوب آنلری احترام ایله جنته ایرکوررلر سلام ویررلر (خَالِدِينَ فِيهَا حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا) ت دائم اوله‌رق شو مقامده کوزل اولدی جنت ایو قرارکاه وکوزل مکان اولمق اعتباریله ف بونك کبی مقامده آز بر مدت ساکن اولمق دخی بیوك نعمتدر آنکله بیله که شو جنت آنلرك اوپدرانده ابدی شاد ونرم اوله جقدرلر (قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا) ت دیکل اعتبار ایتمز سزه بنم ربم اکر سزلك عبادتکز اولمسه‌یدی پس بلا نسبت ایتدیکز پس البته اولور آنك جزاسی لازم ف یعنی قوله لازمدرکه مغرور اولیه‌وکنه وبو وجوده بو یمه که مالکه آندن نه حاجتدر مکر آنك الطافسنه رحم ایدر پس سزلر بلانه نسبت ایتدیکز پیغمبری وقرآنی البته جزاسی لازم اولور یعنی غوغا وجهاد لازم اولدی

﴿سورة الشعراء مكية وهي مائتان وسبع وعشرون آية﴾

﴿شعرا سوره‌سی مکه‌ده نازل اولمش واشبو سوره ایکی یوز یکرمی یدی آیتدر﴾

(بسم الله الرحمن الرحيم)

﴿باغشلیجی اسرکیجی اولان الله آدیله اوقورم﴾

(طسم) ت الله بیلور آندن مرادی (تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ) ت اشبو آیتدن اولان کتابك

آيتلريدر (لعلك باخع نفسك الا يكونوا مؤمنين) ت شايدكه سن هلاك ايده جكسن كندو نفسكي مسلمان اولمزلر ديو يعني كندو نفسكه مشقت وزحمت ويرمه انلر اسلامه كلمدكلري ايچون (ان نشأ ننزل عليهم من السماء آية فظلت اعناقهم لها خاضعين) ت اكر ديلرسك ايندرورز آنلر ونزديسه كوكدن بر نشانه پس اولوراآنلرك بيونلري شو نشانه اركنده بلوار يعني يعني بيون چكن بيوكلري اول علامتي كورنجه بيونا كوب تسليم اولوردي (وما يأتيهم من ذكر من الرحمن محدث الا كانوا عنه معرضين) ت وكلمز آنلره هيچ بر يكي نصيحت آنلرك ربي جانبندن مكر اولورلر آندن يوز چويريجي (فقد كذبوا فسيأتيهم انباء ما كانوا به يستهزؤن) ت پس ثابت اولديكه آنلر يلان صايديلر البته كلور آنلره وعده نك طوغروخبريكه اني مسخره ايدرلر ايدي (اولم يروا الى الارض كم انبتنا فيها من كل زوج كريم) ت آيا باقمزلرمي ير جانبنه نقدر بتوردك آنلره هر بر كوزل اولان درلو درلو شيلردن (ان في ذلك لآية وما كان اكثرهم مؤمنين) ت البته شو بتورمكده واردر نشانه و اولمدي آنلرك چوغي مسلمانلر (وان ربك لهو العزيز الرحيم) ت والبته سنك ربك غالبدر اسركيجيدر و مهربان آنلر ايماني قبول ايتمدي دويعجا ايله آنلري عذابلمز (واذ نادى ربك موسى ان ائت القوم الظالمين) ت واول وقتكه چاغردي سنك ربك موسايي كه كل ظالم اولان كروهلرك يانته (قوم فرعون الا يتقون) ت كل فرعونك قومي يانته انلرمد يكه بندن صاقنمزلرمي (قال رب اني اخاف ان يكذبون) ت ديدي اي بنم ربم بن قورقرمكه يلانه نسبت ايدرلر بني (ويضيق صدري ولا ينطلق لساني فارسل الى هرون) ت وطار اولور بنم سينه م و چاري اولمز بنم دلم پس پيغمبرلكي كوندر هارون جانبنه (ولهم على ذنب فاخاف ان يقتلون) ت وفرعونك كروهيچون واردر بنم اوزريمه كناه دعواسي پس قورقرمكه اولديرملر بني (قال كلا فاذهبا بآياتنا انا معكم مستمعون) ت ديدي اويله اولمز پس كيديكز ايكيكز برابر بنم نشانه لرم ايله البته برز سيزكله برابر ايشيدیجيز (فأتيا فرعون فقولا انا رسول رب العالمين) ت پس كلك فرعون جانبنه ديكز برز عالملرك ربسنك رسوليز (ان ارسل معنا بني اسرائيل) ت شو پيغام ايله كه كوندر برزمله يعقوبك اولادلريني يعني بني اسرائيلك وطني ابراهيم عليه السلامك زمانندن شام ملكيدي صكره حضرت يوسف عليه السلام سببندن مصره كيتديلر و آنده متوطن اولديلر آنلك اوزره بر مدت مرور ايتسدي شمدي الله سبحانه ديلديكه ينه آنلر شام ملكني ويره

[illegible] ايسه قوى برعقل استدى ر [illegible] آلمدن [illegible] (قال الم نربك
فينا وليدا ولبثت فينا من عمرك سنين) ت ديدى فرعون [illegible]
[illegible] (وفعلت فعلتك التى
فعلت وانت من الكافرين) ت وايتدك كندو ايشكى كه ايشلدك وسن شكر نعمتلر [illegible]
ف برقبطى ئلك قتلى موسى عليه السلام الندن واقع اولدى ذكرى سوره قصصده كچدى (قال
فعلتها اذا وانا من الضالين) ت ديدى ايشلدم شو ايشى اول وقتده ضالين [illegible] دن ايدم
(ففررت منكم لما خفتكم فوهب لى ربى حكما وجعلنى من المرسلين) ت پس قاچدم سزدن
وقتا كه قورقدم سزدن پس باغشلادى بكا ربم بيلكى و ايتدى بنى پيغمبرلردن (وتلك نعمة
تمنها على ان عبدت بنى اسرائيل) ت آياشو بر نعمتميدركه منت قورسن آنكله بكا اوزريمه كه قول
طوتدك بنى اسرائيلى يعنى بنى اسرائيلى قول ايتدك نعمت اولمزمى بنى بسلديكك ضرورتدن
ناشيديكه انلرك اوغللرينى قورقوسندن دكلمى [illegible] تسميه ايلدى منت نى مخصوص الوب بسلمه يه نسبت ويرمك
اوزرينه معنى صيارسك (قال فرعون وما رب العالمين) ت ديدى فرعون ندر عالملرك ربى
(قال رب السموات والارض وما بينهما ان كنتم موقنين) ت ديدى موسى كوكلرك ويرلرك وآنلرك
ايكيسنك آراسنده اولنلرك ربيدر اكر سزلر يقين ايسه كز (قال لمن حوله الا تستمعون) ت
ديدى فرعون اول كسنه لره كه كندو چوره سنده وار ايديلر ايشتميورميسكز (قال ربكم ورب
آبائكم الاولين) ت ديدى موسى سزلرك ربكز و سزدن اول كچن بابالركزلرك ربيدر (قال ان
رسولكم الذى ارسل اليكم لمجنون) ت ديدى فرعون بو سزلرك پيغمبركزكه كوندرلدى سزلرك
جانبكزه ديوانه در (قال رب المشرق والمغرب وما بينهما ان كنتم تعقلون) ت ديدى موسى
كونش طوغان يرلرك و كونش باتان يرلرك و شو ايكيسنك آراسنده اولانك ربيدر اكر اوسلكز فهم
ايديجى ● ف موسى عليه السلام الله سبحانه نك قدرتنى بيلدرمك ايچون جواب ويردى
وفرعون ايسه كندو بكلرندن ازدرر ايدى تا آنلر موسايه اينانميه (قال لئن اتخذت الها غيرى
لاجعلنك من المسجونين) ت ديدى فرعون اكر اتخاذ ايدرسك بندن غيرى بر معبود قيلرم سنى
حبس اولنمشلردن (قال اولو جئتك بشىء مبين) ت ديدى موسى آيا حبس ايدرميسن بنى اكر
كتورسم سكا آشكاره بر دليل (قال فأت به ان كنت من الصادقين) ت ديدى فرعون كتور

[illegible] اکر [illegible] (فالقی عصاه فاذا هی ثعبان مبین) ت پس آتدی موسی
کندو عصاسنی ناکهان اول عصا آشکاره یولنه بر ییلان اولدی (ونزع یده فاذا هی بیضاء
للناظرین) ت ویچیقاردی الینی پس ناکهان ال آغ اولدی بقانلر ایچون (قال للملا حوله
ان هذا لساحر علیم) ت دیدی فرعون برکروهه که کندو یاننده ایدیلر شو آدم ماهر جادودر (یرید
ان یخرجکم من ارضکم بسحره فماذا تأمرون) ت دیلر که طشره چیقاره سزی کندو یریکزدن
نه شی بیورورسکز بکا (قالوا ارجه واخاه وابعث فی المدائن حاشرین) ت دیدیلر حبس ایت
آنی و آنک قرنداشنی و کوندر شهرلره جمع ایدیجی اولان قواصلری (یأتوک بکل سحار علیم) ت
کتورسونلر سکا هر بر ماهر اولان جادولری (فجمع السحرة لمیقات یوم معلوم) ت پس جمع
اولندی جادولر معلوم اولان کونک وعده یرینه (وقیل للناس هل انتم مجتمعون) ت و دینلدی
آدملره آیا سزلر جمع اولورمیسکز (لعلنا نتبع السحرة ان کانوا هم الغالبین) ت اوله که بزلر تابع
اوله وز جادولره اکر اولسه لر آنلر غالب (فلما جاء السحرة قالوا لفرعون ائن لنا لاجرا ان کنا نحن
الغالبین) ت پس وقتا که حاضر اولدی جادولر دیدیلر فرعونه آیا بزه چوق اجر وارمیدر بز داکر
اولسق بزلر غالب (قال نعم وانکم اذا لمن المقربین) ت دیدی فرعون اوت والبته سز شو وقتده
بکا یقین اولنلردن اولورسکز . ف یعنی غالب اولدیغکز وقتده بنم یارانلرمدن اولورسکز
(قال لهم موسی القوا ما انتم ملقون) ت دیدی آنلره موسی آتکز سزلر آته جغکز شیئی (فالقوا
حبالهم وعصیهم وقالوا بعزة فرعون انا لنحن الغالبون) ت پس آتدیلر کندو ایپلرینی
و کندو عصالرینی و دیدیلر آنده اولسون فرعونک عزتنه البته بزلر غالبلرز (فالقی موسی عصاه
فاذا هی تلقف ما یأفکون) ت پس آتدی موسی کندو عصاسنی ناکهان عصا یوتدی اول
شیلری که حیله ایله یاپارلر ایدی (فالقی السحرة ساجدین) ت پس یوزلری اوزره دوشدی جادولر
سجده ایدرك (قالوا آمنا برب العالمین) ت دیدیلر ایمان کتوردك عالملرک ربنه (رب موسی
وهرون) ت موسی وهرونک ربنه (قال آمنتم له قبل ان آذن لکم انه لکبیرکم الذی علمکم
السحر فلسوف تعلمون) ت دیدی فرعون ایمانمی کتوردیکز موسایه بن سزه اذن ویرمزدن اول

تحقیق اول سیوککیزدرکه اوکرتدی سزه جادولقی پس البته بیلورسکز ● ف سزلر سیوککزدر دیدی فرعون یعنی الله سبحانه سزلر سیوککزدر موسی دمز براوستادلر تلیلارو سکز (لاقطعن ایدیکم وارجلکم من خلاف ولاصلبنکم اجمعین) ت البته کسرم سزلرنک الارکزی وآیاقلرکزی بریننی صاغ جانبدن و بریننی صول جانبدن واصارم سزلرنک جمله کزی (قالوا لاضیر انا الی ربنا منقلبون) ت دیدیلر اصلا زیان یوقدر بزه البته بزلر ربمزنک جانبنه قایتیجیز (انا نطمع ان یغفر لنا ربنا خطایانا ان کنا اول المؤمنین) ت بزلر رجا ایدرز کیارلغیه ربمز بزم کناهلرمزی شو سبیدن که اولدق مسلمانلر (واوحینا الی موسی ان اسر بعبادی انکم متبعون) ت وحی کوندردک موسی جانبنه که کیچه لین کیدیجی قیل بنم قوللرمنی البته سز اوزدیکز صره کلنورسکز یعنی فرعون واتباعی ارقه کزدن کلورلر (فارسل فرعون فی المدائن حاشرین) ت پس کوندردی فرعون شهرلره تپلیار که عسکر جمع ایتملر (ان هؤلاء لشرذمة قلیلون) ت که بنی اسرائیل آزاولان کروهلردر (وانهم لنا لغائظون) ت وآنلر بزلری اویکلندریجیدرلر (وانا لجمیع حاذرون) ت وبزلر سلاح قوشانیجی کروهلرز (فاخرجناهم من جنات وعیون وکنوز ومقام کریم) ت (الله یورر) که چیقاردق فرعونی وآنک قومنی باغچه لردن وبیکارلردن وخزینه لردن وکوزل منزللردن (کذلک واورثناها بنی اسرائیل) ت شویله اینددک ومیراث ویردک اشبو اشیالری بنی اسرائیله (فاتبعوهم مشرقین) ت پس آنلرک آردی صره کیتدیلر اشراق وقتنه کیرورک ● ف برکیجه الله سبحانه نک حکمیله مصره وباد وشویب هربر اوده هربرکسنه نک سیولک اوغلی کبرمش وهم بنی اسرائیله اوبله حاضر لنک دیو حکم اولمش ایدی اشبو کیجه ده مصردن چیقدیلر مصر اهلی نیچه کون مصیبتده کون کچوروب آخر برقاچ کوندن صکره فرعونک حکمیله بنی اسرائیلک ارقه سی صره واروب قلزم دریاسنک کنارنده آنلره ملاقی اولدیلر (فلما ترآء الجمعان قال اصحاب موسی انا لمدرکون) ت پس وقتا که بری برینی کوردیلر ایکی کروه دیدی موسانک اصحابی بزلر ایریشورلر (قال کلا ان معی ربی سیهدین) ت دیدی موسی اویله دکل البته بنمله در بنم ربم یول کوستریجکدر (فاوحینا الی موسی ان اضرب بعصاک البحر فانفلق فکان کل فرق کالطود العظیم) ت پس وحی کوندردک موسی جانبنه که اور عصا کله دکزه پس دکز یارلدی هربر بولکی بیوک طاغ کبی اولدی ● ف صواون ایکی یرده شق اولوب اون ایکی یول اولدی وبنی اسرائیل دخی اون ایکی قبیله ایدیلر هرقبیله

یر بوقدا انجلی اولدیلر کرال اوزره برقاعمی بولنک آره‌سنده کی صو طاغ کبی اولوب طوردی
(وازلفنا ثم الآخرین) ت دخی یقین کتوردک اول یره آخر کروهلری (وانجینا موسی ومن معه
اجمعین) ت ونجات ویردک موسایه وآنکله بیله اولانلرک کابسنه (ثم اغرقنا الآخرین) ت
صکره بوغدق صوده آخرلرینی (ان فی ذلک لآیة وما کان اکثرهم مؤمنین) ت اشبو
ماجراده برنشانه واردر واولمدی انلرک چوغی مسلمانلر (وان ربک لهو العزیز الرحیم) ت
والبته سنک ربک غالبدر امرکیجیدر ف اشبو فرعونک ماجراسنی الله سبحانه پیغمبر علیه
السلامه ایشتدردیکه مکه نک فرعونلری مسلمانلره غضبه کلوب قوغالیجق استرلر پس
وطنلرندن طشره تباه اولیسردر نیجه کموسانک فرعونی هلاک اولدی (واتل علیهم نبا
ابراهیم) ت واوقو انلرا اوزرینه ابراهیمک خبرینی (اذ قال لابیه وقومه ما تعبدون) ت
وقتا که دیدی باباسنه وکندو قومنه نیه طپارسکز (قالوا نعبد اصناما فنظل لها عاکفین) ت
دیدیلر عبادت ایدرز بتلره پس اولورز انلرک عبادتلرینه مداومت ایدیجی (قال هل یسمعونکم
اذ تدعون) ت دیدی آیا ایشدیرلرمی سزلرک سوزیکزی چاغردیغکز وقتده (او ینفعونکم او
یضرون) ت یا منفعت ایدیرلرمی سزه یا ضرر ایرشدیررلرمی (قالوا بل وجدنا آباءنا کذلک
یفعلون) ت دیدیلر یوق بلکه بولدق بابالرمزی بکبو یله ایشلرایدی (قال افرایتم ما کنتم
تعبدون) ت دیدی کوردیکزمی بیلدیکزمی اول نسنه لره که عبادت ایدرسکز (انتم وآباؤکم
الاقدمون) ت سزلر وسزلرک اولکی بابالرکز (فانهم عدو لی الا رب العالمین) ت پس البته
شونلر بنم دشمنمدر لیکن دوست طوتارم عالملرک ربنی (الذی خلقنی فهو یهدین) ت اول
الله که یاراتدی بنی پس یول کوسترر بکا (والذی هو یطعمنی ویسقین) ت واول الله طعام ویریر بکا
وصو ایچورر بکا (واذا مرضت فهو یشفین) ت وقتا که خسته اولورم شفا ویریر بکا (والذی
یمیتنی ثم یحیین) ت واول الله که اولدیریر بنی صکره دیرلدر بنی (والذی اطمع ان یغفر لی خطیئتی
یوم الدین) ت واول الله که رجا ایدرم آندن که بارلغیه بنم کناهلریمی انصاف کونده (رب هب
لی حکما والحقنی بالصالحین) ت ای بنم ربم باغشله بکا حکمتی ولاحق قیلغل بنی ایو ایشلیلره
(واجعل لی لسان صدق فی الآخرین) ت وقیلغل بنم ایچون کوزل اولادذکر بندن صکره کلنلرک

انلرنده • ف احتمال ایدرکه ابراهیم علیه السلامك مرادی شو اوله کیکه آخر زمانده بنم اولادمدن برنبی کله وبنم اولادمدن بر امت اوله که آنلر بنم دینمی تجدید ایده لر (واجعلني من ورثة جنة النعيم) ت وقلقل بنی نعمتلو اولان جنتك وارثلرندن (واغفر لابي انه كان من الضالين) ت ویارلغه بنم بابامیکه اولدی آزغینلردن (ولا تخزني يوم يبعثون) ت ورسوا ایتمه بنی آدملر قبرلردن قالدریلان کونده (يوم لا ينفع مال ولا بنون) ت اول کونده که فائده ویرمز نه مال ونه اولاد (الا من اتى الله بقلب سليم) ت لیکن فائده صاحبی اولورکه کتوره الله تعالی یه عیبسز اولان قلبی (وازلفت الجنة للمتقين) ت یقین قلندی جنت صاقننلره (وبرزت الجحيم للغاوين) ت وظاهر کوستریلور جهنم آزغینلره (وقيل لهم اينما كنتم تعبدون) ت ودینلور آنلرمنه یرده در اوشیکه سزلر عبادت ایدر ایدیکز اوکا (من دون الله هل ينصرونكم او ينتصرون) ت اللهدن غیری آیا یاردم ایده بیلورلرمی سزه یا خود انتقام آله بیلورلرمی (فكبكبوا فيها هم والغاوون) ت پس بوزلری اوزرینه دوشرلر جهنمه بتلر وآزغینلر (وجنود ابليس اجمعون) ت ودخی شیطانك جمله قشونی (قالوا وهم فيها يختصمون) ت دیرلر انلر جهنمده بری برینه شماتت ایدرلرکه (تالله ان كنا لفي ضلال مبين) ت الله سبحانه یه قسم اولسونکه بز اولدق اشکاره آزغینلقده (اذ نسويكم برب العالمين) ت شو وقتده که برابر قیلدرق سیزلری عالملرك ربنه (وما اضلنا الا المجرمون) ت وآزغین قلادی بزلری مکر کوناهکارلر (فما لنا من شافعين) ت پس یوقدر بزلر ایچون هیچ بر شفاعت ایدیجی (ولا صديق حميم) ت ونه محبت ایدیجی بر دوست (فلو ان لنا كرة فنكون من المؤمنين) ت پس اولسه‌ydi بزلر ایچون بر کره دنیایه رجوع ایتمك اولسیدیکه اولیدق مسلمانلردن (ان في ذلك لاية وما كان اكثرهم مؤمنين) ت البته اشبو ماجرادن نشانه واردر و اولمادی آنلرك چوغی ایناننجی (وان ربك لهو العزيز الرحيم) ت والبته سنك ربك غالبدر و امر ایدیجیدر (كذبت قوم نوح المرسلين) ت یلانه نسبت ایتدیلر نوحك قومی پیغمبرلری (اذ قال لهم اخوهم نوح الا تتقون) ت وقتا که دیدی آنلره قرنداشلری نوح ایا اللهدن قورقمیسکز (انی لكم

رسول أمين) ت تحقيق بن سزكيجون امين اولان پيغمبرم (فاتقوا الله واطيعون) ت
پس صاقنك اللهدن واطاعت ايلك بكا (وما اسئلكم عليه من اجر ان اجري الا على رب
العالمين) ت واستمم سزدن هيچ بر مزد يعني رسالت ايرشدرمك اوزرينه كلدربنم
مزدم مكر عالملرك ربى اوزرينه در (فاتقوا الله واطيعون) ت پس صاقنك اللهدن
واطاعت ايلك بكا (قالوا انؤمن لك واتبعك الارذلون) ت ديديلر آيا ايمان كتورملمى
سكا وحال بوكه تابع اولدى سكا ادنالر (قال وما علمي بما كانوا يعملون) ت ديدى
نوح ندر بنم علم آنلرك ايشلدكلرينه (يعني آنلرك ايشنه بنم علم ايرشمز بكا ايمان كتوردكلري
ظاهر دميدر ياخود حقيقيدر حقيقتني بيلم بن انجق ظاهره اعتبار ايدرم) ٭ فصنعت
اهلى ادنى صايديلر هر بر پيغمبرك اول ارقداشى فقرا وغربا ايدى اويله اولمسه يوردبكه
آنلرك طوغرولغى بنم قبولمدر آنلرك ييشمسى وايشى نداندن بنم مرادم بوقدر
(ان حسابهم الا على ربي لو تشعرون) ت آنلرك حسابي انجق بنم ربم اوزرينه در
اكر بيلسكز (وما انا بطارد المؤمنين) ت ودكلم بن مؤمنلري كندو يانمدن سوروب
ايراق ايديجى (ان انا الا نذير مبين) ت دكلم بن انجق آشكاره قورقوديجيم (قالوا لئن لم تنته
يا نوح لتكونن من المرجومين) ت ديديلر اكر كيرو طورمز ايسن اى نوح البته اولورسن
طاشلنمشلردن (قال رب ان قومي كذبون) ت ديدى اى بنم ربم قومم بنى يالانه نسبت ايتديلر
(فافتح بيني وبينهم فتحا ونجني ومن معي من المؤمنين) ت پس آچ بنم ارامله آنلرك اراسنى
آچقله ونجات وير بكا واول كسنه يه كه بنمله بيله در مسلمانلردن (فانجيناه ومن معه في الفلك
المشحون) ت پس خلاص ايتدك آنى واول كسنه يه كه طولمش قايقده ايديلر (ثم اغرقنا بعد
الباقين) ت صكره صوده بوغدق آندن صكره قالنلرى (ان في ذلك لآية وما كان اكثرهم
مؤمنين) ت اشبو ماجراده برنشانه واردر واولمدى آنلرك چوغى اينانجى (وان ربك
لهو العزيز الرحيم) ت والبته سنك ربك غالبدر اسركيجيدر (كذبت عاد المرسلين) ت يالانه
نسبت ايتديلر عاد قومى پيغمبرلرى (اذ قال لهم اخوهم هود الا تتقون) ت اول وقتده كه ديدى

آنلره آنلرڭ قرنداشلری هود آیا الله دن قورقمیسکز (اِنّى لَكُمْ رَسُولٌ اَمِينٌ) ت بن سزه کیجون امین پیغمبرم (فَاتَّقُوا اللّهَ وَاَطِيعُونِ) ت پس صاقنکز الله دن و اطاعت ایدڭ بکا (وَمَا اَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ اَجْرٍ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلٰى رَبِّ الْعَالَمِينَ) ت و استمزم سزدن هیچ بر مزد (بلاغ رسالتی) ارشادیمکم ایجون) بنم مزدم الحق عالملرڭ ربسی اوزرینه در (اَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ آيَةً تَعْبَثُونَ) ت آیا عمارتمی یاپارسکز هر بر یوکسک اولان یرده بر علامتی که انکله سز شیشه مشغول اولورسکز اویونباز لقله (وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ) ت و یاپارسکز محکم اولان محللر صنار سکر که ابدی قالورسکز عف اشبو قوم چوقده و رلر ایدی یوکسک و محکم بنالر یاپینی لیکن شو بنالردن رسم و آدن غیری بر منفعتلی شی یوغیدی و قوتلو بنی اولری دخی چوق ایو و کوزل و قوی محکم یاپارلر ایدی و آنلرڭ باغ ارم دیدکلری باغچه سی که مشهور ردر چوق مال صرف ایدوب آنی یسعدیلر ایدی (وَاِذَا بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ) ت و قچان که طوتسکز الرکزله قاورایوب طوترسکز جبرایتمجی اوله رق (فَاتَّقُوا اللّهَ وَاَطِيعُونِ) ت پس قورقکز الله دن و اطاعت ایدڭ بکا (وَاتَّقُوا الَّذِى اَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ) ت و قورقکز اول کمسنه دن که امداد ایلدی سزه اولشی ایله که بیلورسکز (اَمَدَّكُمْ بِاَنْعَامٍ وَبَنِينَ وَجَنَّاتٍ وَعُيُونٍ) ت کومك ایتدی سزه درت ایاقلو حیوانلر ایله و اولادلر ایله و باغچه لر ایله و پیکارلر ایله (اِنّى اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ) ت البته بن قورقرم سزڭ اوزرکزه بیوك کونڭ عذابندن (قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا اَوَعَظْتَ اَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ) ت دیدیلر برابردر بزم اوزرمزه که نصیحت و یرسسن بزه یاخود اولمیه سن نصیحت و یریجیلردن (اِنْ هٰذَا اِلَّا خُلُقُ الْاَوَّلِينَ) ت اشبو دکل مکر یکچمشلرڭ عادتیدر (وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ) ت و دکلز بزلر عذاب اولنمشلر (فَكَذَّبُوهُ فَاَهْلَكْنَاهُمْ اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ) ت پس یلانجی صایدیلر هودی پس هلاك ایتدك آنلری البته اشبو ماجراده نشانه واردر و اولمدی آنلرڭ چوغی اینانجی (وَاِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ) ت والبته سنڭ ربڭ غالبدر امرکیجیدر (كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ) ت یلان صایدیلر ثمود کروهی پیغمبرلری (اِذْ قَالَ لَهُمْ اَخُوهُمْ صَالِحٌ اَلَا تَتَّقُونَ) ت وقتا که دیدی

آنلره

آنلره قرنداشلری صالح آیا قورقز میسکز (انی لکم رسول امین) ت البته بن سزکیچون امین پیغمبرم (فاتقوا الله واطیعون) ت پس صاقنك الله دن و اطاعت ایدك بکا (وما اسئلکم علیه من اجر ان اجری الا علی رب العالمین) ت و اسئم سزدن (رسالت ارشدومك اوزرینه) هیچ بر مزد بنم مزدم انجق عالملرك ربی اوزرینه در (اتترکون فی ما ههنا آمنین) ت آیا کیرو براقلور میسکز اولدیغکز حالده امین اولهرق (فی جنات وعیون) ت باغچه لرده و پیکارلرده (وزروع ونخل طلعها هضیم) ت و اکینلرده وخرمالقده که آنك طموروجغی کوزلو یومشقدر (وتنحتون من الجبال بیوتا فارهین) ت و یونرسکز طاغلردن اولر ماهر اولان اوستا کارلر اولهرق بنا ایشنده (فاتقوا الله واطیعون) ت پس صاقنك الله دن و اطاعت ایدك بکا (ولا تطیعوا امر المسرفین) ت و اطاعت ایتمیکز حددن تجاوز ایدنلرك امرینه (الذین یفسدون فی الارض ولا یصلحون) ت اول کسنه لرکه کوتولك ایدرلر یرده و اوایشی ایشلمزلر و اوکار مزلر (قالوا انما انت من المسحرین) ت دیدیلر سن همان سحرلنمشلردنسك (ما انت الا بشر مثلنا فأت بآیة ان کنت من الصادقین) ت سن دکلسن مکر آدمی بزلرکبی پس کتور بر نشانه بی اکر اولسك طوغرو دیینلردن (قال هذه ناقة لها شرب ولکم شرب یوم معلوم) ت دیدی اشبو دیشی دوه در که آنکیچون واردر بر نوبت صو ایچمك ایچون و سزکیچون واردر بر نوبت معین اولان کونده صو ایچمك ایچون * ف دیشی دوه صالح علیه السلامك دعاسی برکاتیله الله سبحانه نك قدرتندن طاشدن چیقه کلدی و باشی بوش هر بر جانبه که استرسه کیدر ایدی اکر اوتلغه صحرایه کیتسه ایدی جمیع حیوانلر آندن قاچارلر ایدی و یوقسه جانبنه کیدرلر ایدی و اکر صو ایچمکیچون بر کوله و پیکاره وار سه ایدی اورادن جمله حیوانلر قاچارلر ایدی اشبو اجلدن قرار ویردیلرکه صو ایچمکیچون بر کون اشبو دوه کیتسون و بر کون دخی سائر مواشیلر اولسون (ولا تمسوها بسوء فیأخذکم عذاب یوم عظیم) ت و طوقنمیکز شو دوه یه کوتولك که اول وقت طوتر سزی بیوك اولان کونك عذابی (فعقروها فأصبحوا نادمین) ت پس صکیردیلر اول دوه یی صکره اولدیلر پشیمان * فصالحوموانثی سی چوق اولان برکوتو ایشلی قاری

مواشی سین اوتلەدوصوارمەدەشودوەدن زحمت کوردیکندن طولایی آشنالرینك بریچی
اغوا ایدوب وآزدروب دوییا وادیرمکە ترغیب ایتدی اول کیمسەدونك ایاقلرینی کسوب
سکیرلری اشبو واقعەدن اوچ کوندنصکرە آنلرەالله سبحانەنك عذابی ایرشدی (فاخذهم
العذاب ان فی ذلك لآیة وما کان اکثرهم مؤمنین) ت پس طوتدی آنلری عذاب وهلاك
اولدیلر اشبو ماجرادە نشانە واردر واولدی آنلرك چوغی ایناغجی (وان ربك لهو العزیز
الرحیم) ت وتحقیق سنك ربك غالبدر واسیرگەیجیدر (کذبت قوم لوط المرسلین) ت یالانە نسبت
ایتدیلر لوطك قومی پیغمبرلری (اذ قال لهم اخوهم لوط الا تتقون) ت وقتا کەدیدی آنلرە آنلرك
قرنداشی لوط آیا صاقنمزمیسکز (انی لکم رسول امین) ت بن سز کیچون امین پیغمبرم
(فاتقوا الله واطیعون) ت پس صاقننك اللەدن واطاعت ایلەیکا (وما اسئلکم علیه من
اجر ان اجری الا علی رب العالمین) ت واستمزم سزدن (رسالت ایرشدرمك اوزرینە) هیچ
بر مزد بنم مزدم انجق عالملرك ربی اوزرینەدر (اتأتون الذکران من العالمین) ت
آیا شهوت قصدیلە کیدرمیسکز ارککلر اوزرینە عالم اهلندن (وتذرون ما خلق لکم ربکم
من ازواجکم بل انتم قوم عادون) ت وکیرو براقورسکز اولشیئی کە یاراتدی سز کیچون
سزك ربکز قاری یارکزدن بلکە سزلر حددن کچن کروهسکز (قالوا لئن لم تنته یا لوط لتکونن من
المخرجین) ت دیدیلر اکر کیرو طورمزسن ای لوط البتە اولورسن (بزم دیاردن)
چیقارلمشلردن (قال انی لعملکم من القالین) ت دیدی بن سزلك ایشلرکزە بغض ایدیجیلردنم
(رب نجنی واهلی مما یعملون) ت ای بنم ربم نجات ویر بکا وبنم اهلمە اولشیئدن وباللدنکە
ایشلرلر (فنجیناه واهله اجمعین) ت پس نجات ویردك آکا وآنك اهلینە بتمجلە (الا عجوزا
فی الغابرین) ت مکر اختیارە برقاری کە اولدی قالنلردن (ثم دمرنا الآخرین) ت صکرە
هلاك ایتدك آخرلری (وامطرنا علیهم مطرا فساء مطر المنذرین) ت وباغدردق آنلر
اوزرینە یغموری پس یوکیز اولدی قورقودلنلرك یغموری (ان فی ذلك لآیة وما

كان اكثرهم مؤمنين) ت البته اشبو ملبرادە واردر برنشانه واولمدى انلرك چوغى
مسلمان (وان ربك لهو العزيز الرحيم) ت والبته سنك ربك غالبدر واسر كيجيدر
(كذب اصحاب الايكة المرسلين) ت يلان صايديلر ايكه دمساكن اولنلر پيغمبرلرى (اذ قال
لهم شعيب الا تتقون) ت وقتا كه ديدى انلره شعيب ايا قورقمز ميسكز (انى لكم رسول امين) ت
البته بن سزه كلمش امين پيغمبرم (فاتقوا الله واطيعون) ت پس قورقكز اللهدن
واطاعت ايدك بكا (وما اسئلكم عليه من اجر ان اجرى الا على رب العالمين) ت واستمم
سزدن (رسالت ايرشدرمك اوزرينه) هيچ برمزد بنم مزدم الحق عالملرك ربى اوزرينه در
(اوفوا الكيل ولا تكونوا من المخسرين) ت قاصبله اولچك اولچككزى واولمكز زيان
ايريشدريجيلردن (وزنوا بالقسطاس المستقيم) ت وطارتكز طوغرو اولان ترازو ايله
(ولا تبخسوا الناس اشياءهم ولا تعثوا فى الارض مفسدين) ت ونقصان قلمكز آدملرك
حقلرندن هيچ برشيئ ومبالغه ايله طولنمكز يرده كوتولك ايدرك (واتقوا الذى خلقكم والجبلة
الاولين) ت وقورقك اول كسنه دنكه ياراتدى سزى واول كچن كروهلرى (قالوا انما انت
من المسحرين) ت ديديلر همان سن سحرلنمشلردنسن (وما انت الا بشر مثلنا وان نظنك لمن
الكاذبين) ت ودكلسن سن مكر بزلركبى آدمسن برظن ايدرز سنى يلانجيلردن (فاسقط
علينا كسفا من السماء ان كنت من الصادقين) ت پس صالبرزم اوزرمزه بر پارچه
كوكدن اكر سن طوغرو ديلنلردن ايسك (قال ربى اعلم بما تعملون) ت ديدى بنم ربم
بيلودر اول شيئ كه ايشلرسكز (فكذبوه فاخذهم عذاب يوم الظلة انه كان عذاب يوم عظيم) ت
پس يلانجى صايديلر شعيبى پس طوتدى آنلرى كولكه كوننك عذابى البته اول اولدى
بيوك كوننك عذابى صف بر آتش كولكه كلمكله ظاهر اولوب انلرى هلاك ايتدى
(ان فى ذلك لاية وما كان اكثرهم مؤمنين) ت البته اشبو ملبرادە واردر نشانه واولمدى
آنلرك چوغى مسلمانلر (وان ربك لهو العزيز الرحيم) ت وسنك ربك غالبدر واسر كيجيدر

(وَاِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ) ت وقرآن عالملرك ربسنك اينديرلمشيدر (نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْاَمِينُ
عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ) ت آناقى كوردى شو قرآنى امين اولان روح (يعنى
جبرائيل) سنك قلبك اوزرينه تا اولهسن قورقوديجيلردن (بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ) ت واضح
اولان عرب دليله (وَاِنَّهُ لَفِى زُبُرِ الْاَوَّلِينَ) ت وقرآنك خبرى اول كچنلرك كتابلرندهدر ف
يعنى قرآنك خبرى كچمش كتابلرده يازلمشدر وانلرك اكثر معناسى دخى كتب الهيهده قرآنك
ثابت اولمسيدر پس ثابت اولمش ايكن ايا نيچون ايمان كتورمزلر (اَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةً اَنْ يَعْلَمَهُ
عُلَمَاءُ بَنِى اِسْرَائِيلَ) ت آيا اولمديمى آنلر ايچون نشانه شوكه بيلورلر قرآنك حق اولمسنى بنى
اسرائيلك عالملرى (وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَى بَعْضِ الْاَعْجَمِينَ) ت واكر اينديرسيدك شو قرآنى عجميلرك
بعضى اوزرينه (فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ) ت پس اوقوسيدى قرآنى آنلر اوزرينه
هركز اينانمزلر ايدى ف كافرلر ديديلركه قرآن عرب دليله نازل اولمش اشبو پيغمبرك
لسانى دخى عربيدر شايدكه كندو طرفندن يابمش اوله اكر بشقه دل ايله اولسيدى اينانوب
يقين ايدردك اشبو اجلدن ارشاد اولنديكه اول بركسنه كه آنك قلبنده شبهه لر اولمش اوله آنده
طمأنينت بولنمز اكر اويله اولسيدى شبهه لرى دها زياده اولوردى كه آنى بر غيرى كسنهدن
اوكرنيوردى ديرلرايدى (كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِى قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ) ت اشبو كبى كچوردك طاكتى
كوتو ايشليلرك قلبلرينه (لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّى يَرَوُا الْعَذَابَ الْاَلِيمَ) ت ايمان كتورمزلر
قرآنه اولوقته دكين كه كوررلر درد ويريجى اولان عذابى (فَيَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ)
ت پس كلور شو عذاب آنلره خبرسز وآنلر بيلمزلر (فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُونَ) ت پس ديرلر
آيا بزلره مهلت ويريلورميوز (اَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ) ت ايا بزم عذابمزى چابكمى طلب
ايدرلر (اَفَرَأَيْتَ اِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ) ت ايا كوردميسن كا كر فائده لندرسك آنلرى
بر قاچ ييللر (ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ) ت صكره كلسه آنلره وعد اولندقلرى شى
(مَا اَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يُمَتَّعُونَ) ت نهشى رفع ايدر آنلرك باشندن آنلرك فائده لو اولدقلرى
(وَمَا اَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ اِلَّا لَهَا مُنْذِرُونَ) ت وهلاك ايتمدك هيچ بر كويى مكر آنلر ايچون

قورقودیجیلر واردی (ذکری وما کنا ظالمین) ت نصیحت ویرمکیچون آنلر مویزلر اولمدق ظلم ایدیجی (وما تنزلت به الشیاطین) ت واینمدی قرآنی شیطانلر (وما ینبغی لهم وما یستطیعون) ت ودخی لایق دکل آنلره و قادر اولمزلر (انهم عن السمع لمعزولون) ت شیطانلر ایشتمکلکدن ایراق اولنمشلردر ٭ یعنی ملائکه لرک سوزلرینی ایشتمکلکدن (فلا تدع مع الله الها آخر فتکون من المعذبین) ت پس دعا ایتمه الله ایله بیله بر آخر معبوده شو وقتده اولورسن عذاب اولنمشلردن ٭ ف اشبو کلامی رسوله بیوردی غیریلره ایشتدرمکیچون وقورقتمقیچون (وانذر عشیرتک الاقربین) ت وقورقوت یقین اولان اقربالریکی ٭ ف اشبو آیت نازل اولیجق پیغمبر علیه السلام جمله قریشلره یوکسک صوتله چاغروب ایشتدردی وکندی عمه سنه وقزینه و جمله رینه ایشتدردیکه الله سبحانه نک یاننده کندوکزی خلاص ایچون فکر ایدیکز بن سزکیچون هیچ برشیئی ایده میام (واخفض جناحک لمن اتبعک من المؤمنین) ت وآلچق قلغل کندو قولکی (یعنی تواضع ایله) اول کسنه ایچونکه تابع اولدی سکا مسلمانلردن ٭ ف یعنی مؤمنلره شفقت واحسان ایت خواه اقربا اولسون وخواه اجنبی (فان عصوک فقل انی بریء مما تعملون) ت پس اکر عاصی اولسه لر سکا دیکل البته بن بریئم اول نسنه دنکه ایشلرسکز ٭ ف یعنی هر کسنه که الله سبحانه نک حکمنه مخالفت ایده آندن ایراق اول خواه آشنا اولسون وخواه بیکانه (وتوکل علی العزیز الرحیم) ت وتاپشور امریکی غالب امرکیجی اولان الله او زرینه (الذی یراک حین تقوم) ت اول الله که کورر سنی طوردیغک وقتده (یعنی تهجد وقتنده) (وتقلبک فی الساجدین) ت وکورر سنک دونمکلکی (یعنی قیامدن رکوعه ورکوعدن سجوده) سجده ایدنلرک اراسنده (انه هو السمیع العلیم) ت البته اول الله ایشدیجی بیلیجیدر ٭ ف یعنی وقتا که تهجد نمازینه قیام ایدرسن اصحابک حالندن خبر آلورسن که آنلر الله سبحانه نک ذکرینه مشغوللرمی یاخود غافللرمی (هل انبئکم علی من تنزل الشیاطین) ت خبر ویره یمی سزه قنغی کسنه لر او زرینه اینر شیطانلر (تنزل علی کل افاک اثیم) ت اینرلر هر بر کوبو

ايشلو اولان يلانجيلر اوزرينه (يُلْقُونَ السَّمْعَ وَاَكْثَرُهُمْ كَاذِبُونَ) ت آنلر ويررلر قولاقلريني
(شيطانلرك سوزلرينه) وآنلرك چوغى يلانجيدرلر ف بعض آدملر وار ايديلر كه كاهن
ايديلر وبونلر شيطانلرك بريله دوستلق ايدرلر ايدي وشو شيطانه تندويشاز ويررلر ايدي
اشبو شيطان بشقه شيطانلر ايله ملائكه نك كلامنى خرسزلقله ايشتمكيچون كوكك جانبنه
كيدرلر ملائكه لر آنلرى اوديله رسيله اوررلر و يلدز آتسى اشبو كوريلان اوددر پس
قاچدقلرى وقتده ملائكه نك سوزلرندن همان برايكى سوز ايشيدرلر آنى دوستلرى اولان
كاهنلره كلوب ديرلر وكاهنلر دخى مردملره ديرلر ومردملر آنى مشقه سده اولورلر پس حقيقتده
كاهن بونلردرلر وچوق آدملر كهانت دعواسين ايدرلر حيله بازلقله وكيد ايله ليكن كاهن
حقيقى يه حاصل اولان تذوير وحيله انلره حاصل اولمز وبعض شيلر واردركه انسانه كيزلودر
وشيطانه ظاهردر تسكم الى و بوزميل قدرى ايراق بولنه اولان احوالى ويا خود بركسنه نك
جيبنده نه شى واردر وياقلبنده نه خيال ايدر ليكن كه جنلك خبرى شيطانه بيلمز مكر بر ويا ايكى
سوزلرى كه فرشته لردن ايشتمه لر واون اون بش يلانى آ كا قارشدروب ظاهر قيلرلر كندو
قياسلرندن قياسلرى غلط اولسون يا صحيح اولسون پس شيطان او ايشليلردن طارغيندر
نيچونكه آنى كوتو وچوكين صيارلر و يلانجيلردن والادجيلردن زياده سيله خوشنود
زيرا كه آنلرك رضاسنه موافقدر (وَالشُّعَرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ) ت وشاعرلر تابع اولور آنلره
آزغينلر ف كافرلر پيغمبر عليه السلامه كاهيه كاهن ديديلر وكاهيه شاعر ديديلر پس
بيورديكه شاعرلك كلامندن بركسنه هدايت بولمز اما پيغمبرلك صحبتندن نيجه بيك خلق هدايت
بولوب ايو ايشلى اولورلر (اَلَمْ تَرَ اَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ) ت كورمزميسن كه آنلر هر بر دره ده
باشلرى دونمش اولورلر (يعنى هر بر مضمونده مبالغه ايدرلر) ف وهر مضمونى كه طوتديلر آنى
اوزاتغه باشلديلر ومبالغه حدينه ايرشدرديلر (وَاَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ) ت وآنلر ديرلر
ايشلمدكلرى شيئى ف يعنى تسكم يهلوانلق دعواسين ايدرلر حالبوكه قوتلرى يوقدر وعشق
دعواسين ايدر يلانجيلقله وكيفسزم ديراصلى يوق (اِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا
اللّٰهَ كَثِيرًا وَانْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُوا وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا اَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ) ت مكر اول
كسنه لركه ايمان كتورديلر وايشلديلر كوزل اولان ايشلرى وذكر ايتديلر الله سبحانه يى چوق
وانتقام چكديلر ظلم اولندقدنصكره و يقينده بيلور اول كسنه لركه ظلم ايتديلر قنقى يره كيرو
دونرلر ف مكر اول كسنه لر كه شعر ايله الله سبحانه يه حمد ايدرلر يا كافرلرى ذم ايدرلر
وكافرلك كوتولكنى بيان ايدرلر ويا خود كافرلركه اسلامى هجو ايتمش آ كا جواب ويررلر
اشبو مثللو شعر مذموم دگلدر

(سورة

(سورة النمل مكية وهي ثلاث وتسعون آية)

نمل سوره سی مکه ده نازل اولمش واشبو سوره طقسان اوچ آیتدر

بسم الله الرحمن الرحيم

باغشلايجي ايشركيجي اولان آديله اوقودم

(طس) ت الله بيلور اندن مرادى (تلك آيات القرآن وكتاب مبين) ت اشبو آيتلر قرآنك
آيتلريدر واشكاره اولان كتابك آيتلريدر (هدى وبشرى للمؤمنين) ت يول كوسترمك
وسوينديرمكدر مسلمانلره (الذين يقيمون الصلوة ويؤتون الزكوة وهم بالآخرة هم يوقنون)
ت اول كسنه لركه قائم قيلورلر نمازى وويررلر زكاتى وآنلر آخرته ايناننجيدرلر (ان الذين
لا يؤمنون بالآخرة زينا لهم اعمالهم فهم يعمهون) ت البته اول كسنه لركه ايمان
كتورمزلر آخرته بزمدك آنلره آنلرك كوزل اولان ايشلرينى پس آنلر باشلرى دونمش اولورلر
(اولئك الذين لهم سوء العذاب وهم في الآخرة هم الاخسرون) ت اشبو كروه اول كسنه لردركه
آنلر ايچوندر كوچلو اولان عذاب انلر آخرتده زياده زيان ايتمليلردر (وانك لتلقى القرآن من
لدن حكيم عليم) ت تحقيق سكا ويرلمش اولور قرآن بيليجي محكم ايشلو اولان الله قاتندن
(اذ قال موسى لاهله اني آنست نارا سآتيكم منها بخبر او آتيكم بشهاب قبس لعلكم تصطلون)
ت ذكر ايت شول وقتيكه ديدى موسى كندو اهلنه كه بن كوردم اودى كتوره يم سزه شو
اوددن بر خبرى ياخود كتوره يم سزه اوطونه طوتلش بر شعله يى اوله كه ايسنه سكز (فلما جاءها
نودي ان بورك من في النار ومن حولها وسبحان الله رب العالمين) ت پس وقتا كه كلدى اول
آتشه چاغرلديكه بركت ويرلدى اول كسنه يه كه اودده در وبنه اول كسنه يه كه اودك
اطرافنده در وپاكدر عالملرك ربى اولان الله ايچوندر * ف شاه ولى الله رحمه الله ديركه
شول كسنه كه آتشده در ملائكه لردركه نور تجليده آتش صورتنده مصور اولمشلر وشول
كسنه لركه اطرافنده در بشقه ملائكه لردركه ولكن ملائكه لردن اشاغيدرلر * ف اودك
اراسنده ويقيننده مقرب اولان ملائكه لر وار ايدى واول كورينان اود كل ايدى بالكه
ملائكه مقربك نورى ايدى والله سبحانه ايسه غيب عالمندن ندا ايتدى ايدى (يا موسى انه

انا الله العزيز الحكيم) ت اى موسى بن غالب اولان حكمت صاحبى اولان اللهم (والق عصاك
فلما رآها تهتز كأنها جان ولى مدبرا ولم يعقب يا موسى لا تخف انى لا يخاف لدى المرسلون) ت
و آتغل كندو عصاكى پس (آتدقده همان) كوردى كه عصا تپره نور دپرشن كه كويا يلاندر
بوزجو يردى ارقه ويرمرك و كيرو دونمدى (بيورلدى) اى موسى قورقمه كه قورقمز بنم يانمده
پيغمبرلر * ف شو عصا ابتدا بر يلان اولدى وقتا كه فرعون اوكنه آتدى بر بيوك يلان
اولدى (الا من ظلم ثم بدل حسنا بعد سوء فانى غفور رحيم) ت ليكن اول كسنه كه ظلم ايتدى
صكره آنك عوضنده كتوردى اولكى كوتولكدن صكره پس البته بن يارلغيجى اسيرگيجيم *
ف موسى عليه السلام بر قبطى اولدرمشيدى اول خطايى اوزره موسى عليه السلامك
قلبنده قورقو وار ايدى الله سبحانه آكا عفو ايتدى (وادخل يدك فى جيبك تخرج بيضاء من
غير سوء فى تسع آيات الى فرعون وقومه انهم كانوا قوما فاسقين) ت وصوقغل الكى
كندو يقه كه تا كه طشره چيقه شول آق اولمرق عيبسز اشبو ايكى نشانه ايله كه داخلدر
طقوز معجزه يه كيت فرعونك و آنك كروهنك جانبنه كه آنلر فاسقلر كروهى اولديلر * سورهٔ
اعرافده باقيدى نشانه لرك بيانى كچمش (فلما جاءتهم آياتنا مبصرة قالوا هذا سحر مبين) ت
پس وقتا كه كلدى آنلره بزم نشانه لرمز واضح اولمرق ديديلر اشبو اشكاره جادولكدر
(وجحدوا بها واستيقنتها انفسهم ظلما وعلوا فانظر كيف كان عاقبة المفسدين) ت وطانديلر
شو نشانه لرى ظلم يوزندن و تكبرلك يوزندن و كرچك ايتمشيدى شو نشانه لرى آنلرك
كوكللرى پس باق كه نجه اولدى كوتو ايشليلرك ايشلرينك آخرى (ولقد آتينا داود وسليمان
علما وقالا الحمد لله الذى فضلنا على كثير من عباده المؤمنين) ت و ويردك داوده و سليمانه
بيلكى و ديديلر اوكتكار اول الله ايچوندركه فضيلت و كمال ويردى بزه چوق كسنه لر اوزرينه
مسلمان اولان قوللرندن (وورث سليمان داود وقال يا ايها الناس علمنا منطق الطير واوتينا
من كل شئ ان هذا لهو الفضل المبين) ت و وارث اولدى سليمان داوده و ديدى اى آدملر
اوكردلدى بزه قوشلرك دلى و ويرلدى بزه هر بر نعمتدن البته شودر اشكاره اولان فضيلت
* ف حضرت سليمان داود عليه السلامه وارث اولدى يعنى پيغمبر اولدى و پادشاه اولدى
باباسنك مقامنده و حضرت داودك بشقه اوغللرى وار ايدى اما شو وراثت ايديلر و سليمانه
لازم اولهجق شيلرى آكا عنايت بيورمشيدى (وحشر لسليمان جنوده من الجن والانس
والطير فهم يوزعون) ت و جمع اولندى سليمان ايچون آنك عسكرى جندن و آدمدن و قوشلردن

پس

پس شو جماعت بری برینه لاحق اولنجیه دك طوروریلورلر ایدی (حَتّىٰ اِذَا اَتَوْا عَلىٰ وَادِ
النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا اَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ)
ت اول وقته دكين كه ایرشدیلر قریجه دره سنه دیدی بر قاریجه ای قاریجه گروهی کندو
اولریکزه کیریکز تا هلاك ایتمسون سزی سلیمان وآنك عسکری بیلمیه رك * ف قاریجه لرك
آوازینی کیمسه ایشتمزلیکن الله سبحانه آنی سلیمانه بیلدرمشیدی (فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِنْ قَوْلِهَا
وَقَالَ رَبِّ اَوْزِعْنِي اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي اَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلىٰ وَالِدَيَّ وَاَنْ اَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ
وَاَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ) ت پس کتندی کندیه کولهرك تبسم ایتدی شو قریجه نك
سوزندن ودیدی ای بنم ربم الهام ایت بکا که شکر ایده یم سنك نعمتکه که احسان ایتدك بنم
اوزریمه و بنم بابام وانام اوزرینه والهام ایت بکا که ایشلیم او اولان ایشلری که خوشحال
اوله سن شو ایشدن وکتور بنی کندو رحمتکله او ایشلو اولان قوللریکك زمره سنه * ف
یعنی باباسی اوزرینه الله سبحانه نك نعمه سیك احسانی وار ایدی واناسی اوزرینه دخی اولور
وناس اراسنده مشهور ایدیکه سلیمان علیه السلامك اناسی غایتده پارسا وصالحه ایدی
ودینلدیکه سوره صادده مذکور اولان نعمت بودر وقتا که سلیمان علیه السلام قاریجه نك
کلامن ایشتدی فهم ایدوب الله سبحانه نك شکرینی یرینه کتوردی (وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ
مَالِيَ لَا اَرَى الْهُدْهُدَ اَمْ كَانَ مِنَ الْغَائِبِينَ) ت پس اراشدردی قوشلرك احوالن پس دیدی
بكا نه اولدیکه کورمیورم هدهدی یاخود اولدی غایب اولنلردن (لَاُعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا اَوْ
لَاَذْبَحَنَّهُ اَوْ لَيَاْتِيَنِّي بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ) ت البته عذاب ایدرم اکا قتی اولان عذابله یاخود بوغزلرم
آنی یاشودرکه کتوره بکا (غائب اولدیغنك سببنی بیان ایدرك) بر ظاهر دلیلی (فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ
فَقَالَ اَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَاٍ بِنَبَاٍ يَقِينٍ) ت پس چوق اکلنموب کلدی دیدی
مطلع اولدم بر خبره که مطلع اولمدك سن شو خبره وکتوردم سکا سبا قبیله سندن طوغرو خبری
* ف سلیمان علیه السلامه شو مملکتك احوالی تفصیلیله معلوم دکل ایدی شمدی معلوم
اولدی وسبا ایسه بر قومك آتیدر وآنلرك وطنی عرب مملکتنده یمن نواحیسنده ایدی (اِنِّي
وَجَدْتُ امْرَاَةً تَمْلِكُهُمْ وَاُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ) ت بن بولدم بر قاری یکه پادشاهلق
ایدر سبا اهلنه و ویرلمش نعمتلرك هر جنسندن وآنکیچون وار در بیوك بر تخت * ف هر نعمت
ویرلمش یعنی مال واسباب وکوزلیك وکوزل بولولك وجمال صاحبی اولمق وغیریسی وآنك تحق

اوقدر بر عرش ایدی که هیچ بر پادشاهه میسر اولمش دکل (وجدتها وقومها یسجدون للشمس
من دون الله وزین لهم الشیطان اعمالهم فصدهم عن السبیل فهم لا یهتدون) ت وبولدم انی
وآنک قومنی سجده ایدرلر کونشه اللهدن غیری وزینت ویردی آنلره شیطان آنلرک ایشلرینی پس
کیرو طوتدی آنلری یولدن آنلر یول بولمزلر (الا یسجدوا لله الذی یخرج الخبء فی السموات
والارض ویعلم ما تخفون وما تعلنون) ت یعنی سجده ایتمزلر الله سبحانهیه که طشره (سجده)
چیقارر کوکلرده ویرده اولان کیزلو شیلری وبیلور اول شی که کیزلرسکز وآشکاره ایدرسکز
ف هدهدک رزقی شودرکه یردن قورد جوزلری چیقارر بونه دانه بر مضمونه اشبو ایسه الله
سبحانه تعالی قدرتنک متعلقاتندندر (الله لا اله الا هو رب العرش العظیم) ت اول الله درکه آندن
غیری معبود یوقدر عرش عظیمک ربیدر (قال سننظر أصدقت أم كنت من الكاذبين) ت
دیدی سلیمان باقهلم آیا طوغری می دیرسن یاخود یالانجیلردنمیسن (اذهب بكتابي هذا فألقه
اليهم ثم تول عنهم فانظر ماذا يرجعون) ت کتور اشبو بنم مکتوبمی ات آنلرک جانبنه صکره
آنلردن کیرو طور باق نه جواب ویررلر ف یعنی کندیکی کوسترمه لکن اوراجه
اولان احوالی وخبری اکلیوب کل هدهد واروب بلقیس یالکز اویورکن باجهدن کیروب
مکتوبی آنک سینهسی اوزرینه براقدی (قالت يا أيها الملأ إني ألقي إلي كتاب كريم) ت
دیدی بلقیس که ای بیوکلر کروهی آتلدی بنم جانبمه کرامی اولان بر مکتوب دیندیکه سلیمان
علیه السلامک بلقیسه اولان مکتوبی آلتوندن کاغد اوزرینه یازلمشیدی (إنه من سليمان
وإنه بسم الله الرحمن الرحيم) ت شو مکتوب سلیمان طرفندندر وشو مکتوب باشلیجی
اسم کبیر اولان الهک آدیله باشلنمشدر (ألا تعلوا علي وأتوني مسلمين) شو مضمونله که تکبرلک
ایتمیکز بنم اوزریمه وکلکز بانمه مسلمان اولیجقکز حالده ف سلیمان علیه السلامک مقصودی
آنلره حق اولان دینی اوکرتمک ایدی (قالت يا أيها الملأ أفتوني في أمري ما كنت قاطعة
أمرا حتى تشهدون) ت دیدی بلقیس ای بیوکلر کروهی جواب ویریکز بکا بنم ایشمده
تدبیر ایتمده کلم بن فیصل ایدیجی بر ایشی حتی کلمزلر حاضر اولمسکز (قالوا نحن أولو قوة
وأولو بأس شديد والأمر إليك فانظري ماذا تأمرين) ت دیدیلر بزلر قوت صاحبلری وقتی

خوفتامزحیلر یوزوایشلمزتدبیری سکادر عسکره یاقفل نه شی ایله بیوریکزی ویر ییچز (قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعِزَّةَ أَهْلِهَا أَذِلَّةً وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ) ت دیدی بلقیس البته پادشاهلر وقتا که کلهلر برکویه خراب ایدرلر اول کویی و یصارلر آنک عزیزلرینی رسوا و بوغملین ایدرلر * ف یعنی شو پادشاه دخی بویله ایدر (وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ) ت وبن کوندریرم آنلرک جانبنه برهدیه عسکره کوریم نه شی ایله کیرو دونرلر ایلچیلر * ف بلقیس ایستدیکی شوایدیکه شو پادشاهک شوقی نه شیئه مائل اولور بیلهوآ کلیه که مال میل ایدرمی یاخود کوزل یوزلو اولان آدمی سورمی یاخود نادره تحف اولان اوآیه مائل اولورمی پس درلودرلو هرجنسدن هدیهلر کوندردی (فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَانَ قَالَ أَتُمِدُّونَنِ بِمَالٍ فَمَا آتَانِيَ اللَّهُ خَيْرٌ مِمَّا آتَاكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُونَ) ت پس وقتا که کلدی ایلچیلر سلیمانک حضورینه دیدی سلیمان آیا امداد ایدرمیسکز بکا مال ایله پس اولشیکه ویردی بکا الله زیاده کوزلدر اولشیدنکه ویردی سزه بلکه سز کندو تحفهکز ایله شاد اولیسکز (ارْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ لَا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ) ت کیت آنلرک جانبنه پس البته بز کتوریرز آنلره اوزرینه بر عسکر که طاقت اولمز آنلره شو عسکره مقابله ایتمکه و طشره چیقاریرز آنلری شو قریهدن رسوا ایدوب و آنلر ذلیل اولورلر * ف پیغمبرلردن هیچ بریسی بویله حکومتلو کلامی برکسنهیه بیورمشلر لیکن الله سبحانه اکا پادشاهلق ویردی اشبو اجلدن ایلچیلره حکومتلو شویله بیوردی * ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه سلیمان علیه السلام دیلدیکه بلقیسه معجزه کوستره و آنک عقلنی و جمالنی معلوم ایدینه اکر مناسب کورسه حباله نکاحه کتوره پس بر تدبیر یصهدی (قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ) ت دیدی سلیمان آی عزیزلر سزلک قنقیکز کتورر بکا بلقیسک کوشکنی آندن اولکه کلورلر بکا مسلمان اولوب * ف کافر حربی که مسلمانلرک امانسندن کلدر آنک مالنی زور ایله آلمق جائزدر وقتا که مسلمان اوله مالی حلال ادکلدر (قَالَ عِفْرِيتٌ مِنَ الْجِنِّ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِنْ مَقَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ) ت دیدی بر عفریت جندن بن کتوریرم سکا شو کوشکی آندن اولکه قالقرسن کندو یرکدن البته بن شو کوشک اوزرینه قوتلو امینم * ف اشبو عفریت دیدیکه کتوریرم سکا شو کوشکی آندن اول که مجلسکدن قالقرسن شو مسندن دخی اوزون برمدت ایدر اما تلوم دیدی اشبو جهتدنکه کوشکده افریها لو جواهرلر وار ایدی (قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ

به قبل ان يرتد اليك طرفك فلما رآه مستقرا عنده قال هذا من فضل ربي ليبلوني أأشكر ام
اكفر ومن شكر فانما يشكر لنفسه ومن كفر فان ربي غني كريم) ت ديدي اول كمسنه كه
آنك يانده وار ايدي علم الهيدن كتابدن بن كتورورم سكا شو كوشكي كوزيكي اچوب
يومنجه قدر پس وقتا كه كوردي كوشكي قرار بولمش كندو يانده ديدي اشبو بنم ربمك
احسانندندر تا صنايه بني شكر مي ايدرم ياخود شكرسزلكمي ايدرم هر كمسنه كه شكر
ايتسه همان شكر ايدر كندو نفسيچون وهر كمسنه كه شكرسزلك ايتسه بنم ربم احتياجسزدر
كرم ايديجيدر ٭ ف يعني كوشكك اشبو آز مدتده كلمسي بنم ربمك فضلندندر بو قسمه
اسباب ظاهريدن دكل پس الله سبحانه نك فضليدر كه بنم اصحابلرم بر درجه يه ايرمشلر كه آنلردن
اشبو مثللو كرامت وقوعه كليور ومعلوم اوله كه اشبو كمسنه نك يانندهالله سبحانه نك
كتابلرندن بر علم ومعرفت وار ايدي يعني الله سبحانه نك اسما وكلامنك تاثيرينك علمي ايدي
وشو كمسنه آصف بن برخيا در سليمان عليه السلامك وزيري ايدي (قال نكروا لها عرشها
ننظر اتهتدي ام تكون من الذين لا يهتدون) ت ديدي سليمان تغيير ايديكز (بلقيسي
صنامغيچون) آنك كوشكني باقه لم آيا طانغه يول بولوري ياخود اولوري اول كمسنه لردنكه
يول بولمزلر ٭ ف اني تغيير ايتمك شو يله اولديكه شو تخت جواهرله مرصع وزينتلنمش ايدي
بعضي جواهرلرين چيقاروب بشقه يره برآخر اسلوب ايله نصب ايدوب تغيير ايتديلر بلقيسك
عقلني صنامق ايچون وآز مدتده شو كوشكي كتورمك معجزه اولديغني كوسترمك ايچون ايدي
(فلما جاءت قيل اهكذا عرشك قالت كانه هو واوتينا العلم من قبلها وكنا مسلمين) ت پس
وقتا كه كلدي بلقيس ديلديكه آيا بويله ميدي سنك كوشكك ديدي كانه همان اودر
وويرلدي بزه علم سليمانك حقانيت اوزره اولديغنه اشبو معجزه دن اول مسلمان اولدق ٭ ف
يعني اشبو معجزه يه حاجت يوغيدي زيرا كه بز اشبو معجزه دن اول الله سبحانه نك قدرتنه وسنك
حق پيغمبر اولديغكه بزه علم ويرلمش ايدي (وصدها ما كانت تعبد من دون الله انها كانت
من قوم كافرين) ت ومنع ايتدي سليمان بلقيسي اولشيدنكه عبادت ايدردي آكا الله دن
غيري وبلقيس كافر اولان كروهدن ايدي (قيل لها ادخلي الصرح فلما رأته حسبته لجة
وكشفت عن ساقيها قال انه صرح ممرد من قوارير قالت رب اني ظلمت نفسي واسلمت مع
سليمان لله رب العالمين) ت ديلدي اكا كه كل شو كوشكه پس وقتا كه كوردي كوشكك
صداقني ظن ايتديكه درين صودر وقالدردي طوننك ايكي بجاقلرندن ديدي سليمان كوشكدركه

دوز

دوز نقشسز پارلق صرحه‌لردن یاپلمش دیدی بلقیس ای بنم ربم بن ظلم ایتدم کندو نفسمه ومسلمان اولدم سلیمان ایله برابر عالملرك ربنه ● ق سلیمان علیه السلام بر قصرده اكلشور ایدیكه اول قصرده صرحه‌لر فرش ایتمشیدی ایراقدن صو كبی كورینور ایدی بلقیس اول كوشكه كیرمكیچون بجاقلرن چرمیوب طوننی قالدردی صودن كچه‌جك كبی سلیمان بیوردی كه اشبو صرحه‌در صو دكل بلقیس كندو عقلنك قصورینی وسلیمان علیه السلامك عقلنك كمالنی ادراك ایتدی بیلدیكه سلیمان علیه السلامك دینی حقدر طوغریدر وحضرت سلیمان ایسه ایشتمش كه بلقیسك بجاقلری قللیدر قیون آیاغی كبی اشبو اجلدن قصری شیشه‌دن فرش قلدرمشكه بلقیسك بجاقلری كیفیتنی تحقیق ایده‌پس معلوم ایتدیكه دیدكلری كبی ایمش اوله اوله ایسه ازاله‌سیچون نوره كه حمام اوتی ترتیب ایتدی دینلدیكه بلقیسك انلسی پری ایدی بجاقلری قیللو اولمق آندن اثردر (وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ) ت وكوندردك ثمود قومی جانبنه قرنداشلری صالحی كه عبادت ایدك الله سبحانه‌یه‌ صكره ناكهان شو قوم ایكی فرقه اولدیلر بری بریله خصمانه بیارلر ایدی ● ف یعنی بر فریقی ایمان اهلی وآخری كفر اهلی تحكیم مكه كافرلری پیغمبرمز علیه السلام مكه‌یه‌ كلكله غوغا ایتدیلر (قَالَ يَا قَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ) ت دیدی صالح ای بنم قومم نیچون تیزلكله طلب ایدرسكز كوتولكی ایولكدن اول نیچون یارلغمق طلب ایتمزسكز اللهدن تا اوله كه سزلر رحم اولنمش اوله‌سكز (قَالُوا اطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَنْ مَعَكَ قَالَ طَائِرُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ) ت دیدیلر اوغورسز اولدق سنك سببكله وشول كسنه‌لر سببیله كه سنكله بیله‌درلر دیدی اوغورسزلغكز اللهك یاننده‌در (یعنی مصیبتلر اللهك قضاسنمسواوق جاری اولور) بلكه سزلر بر قومسكز كه صناورسكز ● ف یعنی كفركز شامتیله سزلك اوزره قیتلق دوشر كه باقه‌لم بیاورلری یا بیلمزلری دیو (وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ) ت ووار ایدی اول شهرده طقوز كسنه كه كوتو ایش ایشلرلردی یرده وایو ایش ایشلمزلر ایدی (قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ) ت دیدیلر بری برینه قسم ایدوب الله سبحانه‌یه‌ كه كیجه‌لیه‌لم صالح اوزرینه وآلنه‌عیالی اوزرینه صكره دیرز آلنه وارثنه كه حاضر اولمدق بزلر آلنك اهلنك هلاك اولمسنه بزلر طوغرو دیجیلرز (وَمَكَرُوا مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ) ت وحیله ایتدیلر حیله ایتمكله وبزخی حیله ایتدك

دخی اوآ تشکله و آنلری بیلدیلر * ف یعنی آنلرک سیاری کامل اولمشیدی مادامکه شرارت وکوتولکده حدندن بکمشیدی ونهایته ایرشمشیدی عذاب نازل اولمامشیدی وآشیجق وقتده نهایته ایردی عذاب نازل اولدی بو رحیقدا تنبیه وار یعنی برالله آنلری عذابی عجلوا ایتمزلر ایله انلرک اوندیرسه (فانظر کیف کان عاقبة مکرهم انا دمرناهم وقومهم اجمعین) ت یعنی باقی نیجه اولدی آنلرک حیله‌لرینک آخری که برلر هلاک ایتدک آنلری وآنلرک کروهنی جمله‌سنی (فتلک بیوتهم خاویة بما ظلموا ان فی ذلک لآیة لقوم یعلمون) ت پس ایشته انلرک اولری بوش قالمش شو حیله که ظلم ایتدیلر اشبو ماجراده نشانه وار دربر کروهه که بیلورلر * ف یعنی بیلورلر که اشبو حیاسزلق کافرلرک عادتیدر وبوزارلری دخی بودر (وانجینا الذین آمنوا وکانوا یتقون) ت ونجات ویردک اول کسنه‌لره که ایمان کتوردیلر واولدیلر صاقنیجیلر (ولوطا اذ قال لقومه اتأتون الفاحشة وانتم تبصرون) ت وکوندردک لوطی وقتا که دیدی کندو قومنه ایا کتورر میسکز حیاسزلقی وسزلر کورورسز * ف یعنی کوریکز کنه قدر کوتو و چرکین ایشدر (ائنکم لتأتون الرجال شهوة من دون النساء بل انتم قوم تجهلون) ت ایا سزلر کلورمیسکز ارککلره شهوت ارادسیله قاریلردن غیری بلکه سز برکروهسکز فهمسز (فما کان جواب قومه الا ان قالوا اخرجوا آل لوط من قریتکم انهم اناس یتطهرون) ت پس اولمادی آنک کروهنک جوابی مکر شوکه دیدیلر طشره چقارک لوطک عیالنی کندو شهرکزدن که آنلر برقاچ آدملردرکه پاککلک طلب ایدرلر (فانجیناه واهله الا امرأته قدرناها من الغابرین) ت پس نجات ویردک اکا وآنک عیالنه مکر آنک قاریسنه که معین قلدق آنی قلانلردن (وامطرنا علیهم مطرا فساء مطر المنذرین) ت و یاغدردق آنلرک باشی اوزرینه یغموری پس نه چرکین اولدی قورقدلمشلرک یغموری * ف حضرت سلیمان علیه السلامک قصه‌سنده بیوردیکه اولقدر عسکر کتوردیکه آنکا مقابله‌ده عاجز قالورسکز اشبو مثللو حادثه پیغمبرمز علیه السلامه مکه کافرلرینک اراسنده وقوع بولدی و بنه طقوز کسنه قصد ایتدیلر که حضرت صالحی اولدیرسونلر الله سبحانه آنی حفظ ایدوب اول طقوز کسنه‌لری هلاک ایتدی ومکه کافرلری قصد ایتدیلر که حضرت محمد علیه السلامی قتل ایتسونلر اکن قادر اولمدیلر اول کیجه که حضرت مکه‌دن هجرت ایتدیلر کافرلردن چوق کسنه کلوب کیجه‌لین شو حضرتک اوینی محاصره ایتدیلرکه حضرتی صباحلین کندی اوندن طشره چیقارایکن شهید ایده‌لر و حضرت ایسه آنلردن کیزلو اوندن چیقوب هجرت ایتدیلر لیکن اوندن چیقدیغنی آنلره کورنمدی لوط

(جزء) ٢٠

قوم لوط علیه السلامی طشره چیقارمق ایسته‌دکلری کبی مکه کافرلری دخی ایستدیلرکه
حضرت محمدی شهردن چیقارالم لیکن الله سبحانه‌نک اراده‌سیله اول حضرت کندی کندیه
هجرت ایتدی شو هجرتده ایشلری دوزلمش وطوغرلمش اولدی (قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ
الَّذِينَ اصْطَفَىٰ ۗ آللَّهُ خَيْرٌ أَمَّا يُشْرِكُونَ) ت دیکل اوکتک الله ایچوندر وسلام آنک قوللری
اوزرینه‌درکه اختیار ایتدی آنلری آیا الله می کوزلدر یا اول شیئکه شریک قوشرلر ف آدملره
اوکرتدیکه اول الله سبحانه‌یه حمد وثنا ایدوب و پیغمبرلری اوزره سلام کوندروب کله‌جک
کلامه شروع ایتسونلر (أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنزَلَ لَكُم مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنبَتْنَا
بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَّا كَانَ لَكُمْ أَن تُنبِتُوا شَجَرَهَا ۗ أَإِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ ۚ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ) ت (بلکه
سؤال ایدرزکه) کیم یراتدی کوکلری ویری واشاغی کوندردی سز کچون کوکدن صویی
پس بتوردک شو صو سببیله تازه باغچه‌لری ممکن دکل که بتورمکز شو باغچه‌لرک اغاجنی آیا
بر بشقه معبود می واردر الله ایله بیله بلکه آنلر بر کروهدرکه اکری بوکری کیدرلر (أَمَّن جَعَلَ
الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ أَإِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ ۚ
بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ) ت (اویله دکل بلکه سؤال ایدرزکه) کیم ایتدی یری قرار ایده‌جک
محل و یراتدی یرلک اراسنده ایرمقلری و یراتدی یر اوزرینه طاغلری و یراتدی ایکی دکز
اراسنده بر پرده‌یی آیا بر بشقه معبود وارمیدر الله ایله بیله بلکه آنلرک چوغی بلمزلر
(أَمَّن يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ۗ أَإِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ ۚ قَلِيلًا
مَّا تَذَكَّرُونَ) ت (بلکه سؤال ایدرزکه) کیم قبول ایدر عاجزلرک فریادینی وقتاکه دعا
ایده او کوتلکی روا ایدن قیلنی ویصارسزی بیتلرک یرنده قائمقام یرده آیا بشقه معبود وارمیدر
الله ایله بیله نصیحتی آز قبول ایدرسکز (أَمَّن يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَن يُرْسِلُ الرِّيَاحَ
بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۗ أَإِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ ۚ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ) ت (بلکه سؤال ایدرزکه) کیم دو
یول کوسترر سزه یابانلرک ظلمتنده ودکزلک ظلمتنده وکیم کوندرر روزکارلری سویندریجی
کندو یغمورینک اوکنده آیا بشقه معبود وارمیدر الله ایله بیله یوجه‌در الله آندنکه شریک
قوشرلر (أَمَّن يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَن يَرْزُقُكُم مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۗ أَإِلَٰهٌ مَّعَ اللَّهِ ۚ قُلْ
هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ) ت (بلکه سؤال ایدرمکه) کیم یوقکن پیدا ایدر
یراتمغی صکره بر کره دخی اعاده ایدر انی وکیم رزق ویرر سزه کوکدن و یردن آیا بر بشقه

معبود وار ميدر الله ايله بيله ديكل كه كتوريكز كتدو دليلكزى اكر اولسكز طوغرو ديجيلر (قل لا يعلم من في السموات والارض الغيب الا الله وما يشعرون ايان يبعثون) ت ديكل بيلمز كوكده و يرده اولان كيسنه لر غايب اولان شيئي مكر الله بيلور و بيلمزلر كه قچان بعث اولنورلر (بل ادارك علمهم في الآخرة بل هم في شك منها بل هم منها عمون) ت بلكه بربرينه ارقه سى صره و ي طلدى انلرك علمى آخرت بابنده (يعنى آخرت بابنده علملرى تلاحق وتتابع ايتديسه ده يقين ايچون علملرى كسلوب شبهه ده قالديلر) بلكه انلر شبهه ده درلر آخرتدن بلكه انلر آخرتدن كوردرلر ٭ ف يعنى عقللرنده خلل اولديغندن حضرتره قوشوب يالشوب عاجز اولديلر آخرتك حقيقتنى بولمديلر اشبو اجلدن آخرت بابنده كامشك ايدرلر و كاهيجه منكر اولورلر (وقال الذين كفروا ءاذا كنا ترابا وآباؤنا ائنا لمخرجون) ت وديدى اول كسنه لر كه كافر اولديلر آيا وقتا كه اولهلم طبراق ودخى بابالرمز آيا بزلر طشره كتوريلمش اولور ميوز يعنى قبورلرمزدن (لقد وعدنا هذا نحن وآباؤنا من قبل ان هذا الا اساطير الاولين) ت وعده ويرلمش اولدق اشبو مقدمه ايله بزلر وبزم بابالرمز بوندن اول دكلدر بو مكر كيمشلرك حكايه لريدر (قل سيروا في الارض فانظروا كيف كان عاقبة المجرمين) ت ديكل سير ايدوب يرده باقكز نيجه اولدى كناه ايشليلرك آخرى (ولا تحزن عليهم ولا تكن في ضيق مما يمكرون) ت وغم يمه انلر اوزرينه واولمه قلبى طارلقده حيله ايتدكلرندن (ويقولون متى هذا الوعد ان كنتم صادقين) ت وديرلرنه وقتده اولور اشبو وعده اكر اولسكز طوغرو ديجيلر (قل عسى ان يكون ردف لكم بعض الذي تستعجلون) ت ديكل اولوركه يقين اولمش اولمسزه اولشينك بعضى كه عجله ايله طلب ايدرسكز يعنى دنيا عقوبتى (وان ربك لذو فضل على الناس ولكن اكثرهم لا يشكرون) ت والبته سنك ربك احسان صاحبيدر آدملر اوزرينه ولكن آدملرك چوغى شكر ايتمزلر (وان ربك ليعلم ما تكن صدورهم وما يعلنون) ت والبته سنك ربك بيلور اول شيئى كه كيزلر آنلرك سينه لرى واول شيئى كه آشكار ايدرلر (وما من غائبة في السماء والارض الا في كتاب مبين) ت و يوقدر هيچ بر كيزلو اولان شى كوكده و يرده مكر يازلمشدر واضح اولان كتابده

(إِنَّ هَـٰذَا الْقُرْآنَ يَقُصُّ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ) ت اشبو قران
بيان ايدربى اسرائيل اوغلارينه اوليشيلك چوغينى كه آنلر آنده اختلاف ايدرلر ايدى ف
بنى اسرائيلك باتنده قصه لرك بعضسنده مختلف روايت وار ايدى اشبو قرانده صحيح اولان
قصه لرى بيان بيوردى وآنده عقيده لرك اسكثرن ومسئله لرك چوغنى ظاهر بيوردى
يهودلر معلوم اولديكه شو صحيح ايدى (وَإِنَّهُ لَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ) ت وبو قرآن هدايتدر
آزغينلقدن ورحمتدر مسلمانلر ايچون (إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمِهِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ)
ت سنك ربك فيصله ايدر آنلرك آراسنده كندو حكميله واول غالبدر بيليجيدر (فَتَوَكَّلْ عَلَى
اللَّهِ ۖ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ) ت پس امريكى تاپشور الله اوزرينه البته سن آيدين اولان طوغرو
دين اوزرينه سن (إِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ) ت سن
قادر اولمزسن ايشتدرمكه اوليلرمو قادر اولمزسن ايشتديره سن صاغرلره اوقومق آوازينى
اولوقتده كه يوز چويررلر ارقه ويروب (وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمْيِ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ ۖ إِنْ تُسْمِعُ إِلَّا
مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ) ت ودكلسن كورلره يول كوستريجى تاكه دونه لر
كندو آزغينلقلرندن ايشتديره بيلمزسن مكر اول كسنه يه كه ايمان كتوردى بزم آيتلرمزه
پس اشبو كروه انقياد ايديجيدرلر (وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِنَ الْأَرْضِ
تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ) ت وقتا كه متحقق اولور عذاب وعده سى آنلر
اوزرينه ظشره كتورورز آنلره بر جانورى يردن كه سويلشور آنلر ايله اول سببدنكه آدملر
اولديلر بزم نشانه لر بزى يقين ايتميجى ف قيامتدن اول صفا ديدكلرى مكه طاغى يارلوب
بر حيوان چيقار آدملر ايله سوز سويلشور ودركه شمدى قيامت يقين اولدى وطوغرو
ايمانلولرى وكيزلو منكرلرى برر نشانه اوروب برى برندن آيرر (وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا
مِمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ) ت واو اكوننكه قالدرورز هر برامتدن بر كروهى اول
كسنه لردنكه يلانه نسبت ايتديلر بزم آيتلرمزى پس آنلردن بعضى ايريشنجه اياق
اوزره طوردير لمش اولورلر ف يعنى هر كناه اهلى بولك بولك اولورلر اولكيلر حبس اولنوب
طوردير لورلر آخركيلر كلوب ايريشنجه دكين تاكه بيوكلرى اتباعلرينك او كونه دوشوب
موقف بر ينه سوق اولنه لر (حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوا قَالَ أَكَذَّبْتُمْ بِآيَاتِي وَلَمْ تُحِيطُوا بِهَا عِلْمًا أَمَّاذَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ) ت اولوقتكه حاضر كلورلر دير الله آيا يلانغى صايديكز بنم آيتلريمى واحاطه

ایتدکلری شویاتلری سببله و نتیجه سی اجتنابه کتیرمزلر (ووقع القول علیهم بما ظلموا فهم
لا ینطقون) ت وثابت اولدی عذاب وعیدی آنلر اوزرینه آنلرک ظلم ایتدکلری
سببیله پس آنلر سویلمزلر (الم یروا انا جعلنا اللیل لیسکنوا فیه والنهار مبصرا ان فی
ذلک لآیات لقوم یؤمنون) ت آیا کورمدیلرمی که بز کیجه‌یی قلدق تا آنده دکلنهلر و
کوندزی کوزلری آچیق قیلدق ایشته بونده نچه دلیللر واردر بر قوم ایچون که اینانورلر
(ویوم ینفخ فی الصور ففزع من فی السموات ومن فی الارض الا من شاء الله وکل اتوه
داخرین) ت (و یاد ایله کون) اول کونی که اوفوریله صوره پس مضطرب اولورلر
اول کسنه‌لر که کوکلرده واردر و اول کسنه‌لر که یرده واردر مکر اول کسنه که
استدی الله آنی و هر بری کلورلر الله‌ک اوکنه ذلیل اولرق • ف بر کره اوفورلر صوری
جمله خلق اولورلر و بر آخر کره اوفورر آندن جمله دیریلورلر و بر کره دخی اوفورر آندن جمله
مضطرب اولورلر و بر کره دخی اوفورر آنده جمله‌نک اوصی کیدوب عقللری شاشر بر دخی
اوفورر عقللری یرینه کلوب اویانورلر و صوره اوفورملک بر قاچ کره اولمشدر (وتری
الجبال تحسبها جامدة وهی تمر مر السحاب صنع الله الذی اتقن کل شیء انه خبیر بما
تفعلون) ت و کوررسن طاغلری ظن ایدرسن آنلری مکانلرنده طورمش و حالبوکه آنلر
کیدرلر بولوتلرک کیتمسی کبی الهلتصنیلکه محکم ایتدی هر بر شیئی الله بیلیجیدر
ایشلدیککز شیئی • ف اشبو حالت قیامت کونیده وقوع بولیسردر تکم سوره طه‌ده
بیوردی که فیسفها ربی نسفا (من جاء بالحسنة فله خیر منها وهم من فزع یومئذ آمنون)
ت هر کسنه کتورسه کوزل اولان ایشی پس انکیچون اولور آندن زیاده کوزلی و آنلر
اول کونک اضطرابندن امیندرلر (ومن جاء بالسیئة فکبت وجوههم فی النار هل
تجزون الا ما کنتم تعملون) ت و هر کسنه که کتورسه کوتی اولان ایشی پس باشی اشاغی
آتلورلر آتشه یوزلری اوزره دیرلر آنلره اولمزسکز مکر اولشیئه موافق که اولدیکز آنی
ایشلیجی (انما امرت ان اعبد رب هذه البلدة الذی حرمها وله کل شیء وامرت ان اکون
من المسلمین) ت (دیکل یا محمد) بن امر اولندم که همان عبادت ایدم اشبو شهرک ربنه که
محترم قلدی بو شهری و آنک تصرفنده‌در هر بر شیلر و امر اولندم که اولم مسلمانلردن
(وان اتلوا القرآن فمن اهتدی فانما یهتدی لنفسه ومن ضل فقل انما انا من المنذرین)

ت

ت دیبوندی و برلیکه اوقویم قرآن بنی هر کشیکه کیبولبو قرآن ایمانغه کیلدو تسبیحون و هر کیشیکه آزغندا اولدی دیکل سکین میسان قورقیت عیلادهم (وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ) ت و دیکل اوکیلالله ایجوندر البته کوستر رمزه کند و آیتلار یقین ساوو سکز آنلری (یعنی الله تعالی سزه دنیاده و آخرتده و ولادنویزلو عذاب و عقوبتی کوستروسز آنلری ساوو سکز لکن اول وقت فائده ایتمز) و غافل دکل سنلر بلداولر ینکه ایشلرسکز

•(سورة القصص مكية وهي ثمان وثمانون آية)•

قصص سوره سی مکه‌ده نازل اولمش و اشبو سوره سکسان سکز آیتدر

•(بسم الله الرحمن الرحيم)•

باغشلیجی اسرکیجی اولان الله‌نک ادیله اوقورم

(طسم) ت الله بیلور آندن مرادی (تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ) ت اشبو واضح اولان کتابنک آیتلاریدر (نَتْلُوا عَلَيْكَ مِنْ نَبَإِ مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ) اوقورز سنکا اوزیکه موسی و فرعونک خبرلرینک بعضسنی طوغرولق ایله برمسکرو ایمان کتورلر • ف یعنی مسلمانلر کندو حاللرینی ظالملرنک حالی مقابله‌سیله قیاس ایتسونلر (إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضْعِفُ طَائِفَةً مِنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ) ت فرعون یرون بوغوتلق ایتدی یرده و قیلدی شول یرنک اهلنی بولک بولک فرقه‌لر ایردی بر طائفه‌سینی آنلردن بوغزلردی آنلرنک اوغلانلرینی و دیری براقوردی قزلرینی فرعون کوتوایشلیلردن ایدی • ف یعنی بنی اسرائیلک ارککلرینی قتل ایتردی بکچوغلسونلار وقوتلو اولمسونلار دیو (وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ) ت و دیلادک کیبول نعمت ویرملم اول کیشیلرکه اول یرده کافرسز ذلیل صانلدیلار یرده و قیلملم آنلری امامار و قیلملم آنلری وارثلر (وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ) ت و قدرت ویرملم آنلره یرده و کوسترملم فرعونه و هامانه و آنلرنک عسکرینه آنلردن قورقدقلری شیئی • ف هامان فرعونک وزیری ایدی ظالم‌ده فرعون ایله شریک ایدی (وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ

المرسلين) ت والهام کوندردك موسانك اناسی جانبنه که سودو یره موسایه پس اکر قورقسك
آنك اوزرینه آنی ویرانی دکزه وقورقمه وغم یمه بز کیرودوندرغا آنی سنك جانبکه وقیلغا جنز
آنی پیغمبرلردن ✱ ف اشبو بشارت آنك انا سینك قلبنه القا اولنمشدی ویا خود اویقوده
کورمشیدی فرعونك بولرا اوزره تعیین اولنمش پاوشلری تجسس ایدرلر وار اولرایدی کیمك
اوغلی تولدا یقش ایسه اولدیررلرایدی (فالتقطه آل فرعون ليكون لهم عدوا وحزنا ان
فرعون وهامان وجنودهما كانوا خاطئين) ت پس طوتدی آنی فرعونك عیالی تا آخرده
اولورآنلر ایچون دشمن وغم بلك سببی البته فرعون وهامان وآنلرك عسکرلری اولدیلر خطا
ایدیجیلر ✱ ف براغاچ صندوق ایچنه موسانی قویوب ایرمغه آتدیلر وشو صندوغی فرعون
اولان عائله سو کتوردی خاتونی آنی آلدی (وقالت امرات فرعون قرت عين لي ولك
لا تقتلوه عسى ان ينفعنا او نتخذه ولدا وهم لا يشعرون) ت ودیدی فرعونك خاتونی
شو جوجق بنم وسنك کوزمزنك نوریدر اولدیرمه انی اولورکه منفعت ویره بزلره یاخود اوغل
ایدرزانی وآنلر بیلمدیلر (حال الحقیقتی) ✱ ف بیلمدیلر که شو جوجق بو بیوب بوی بوص
بولوب آنلرایده جکدر لیکن اشبو قدر بیلدیلر که بنی اسرائیلدن بر کسنه قورقوسندن آنی
دکزه آتمش بر جوجقی اولدیرمزدن نه اولوردیو آنی قویوبردیلر (واصبح فؤاد ام موسى فارغا
ان كادت لتبدي به لولا ان ربطنا على قلبها لتكون من المؤمنين) ت واولدی
موسانك اناسنك قلبی خالی صبردن آز قالدیکه آشکاره قیله جق ایدی قصه سنی اکر بز
باغلمیدق آنك قلبی اوزرینه تا اوله اینانجیلردن ✱ یعنی اوغلنی دریایه آتدیرانی یه سکارد
ایدرندیو وعده مزه ایمان ایتمکلکی خاطرینه کتورمسیدك بنم اوغلدر دیو اظهار
ایده جك ایدی (وقالت لاخته قصيه فبصرت به عن جنب وهم لا يشعرون) ودیدی
قزقرنداشنه کیت موسانك ارقه سی صره پس کوردی آنی ایراقدن وفرعونك قومی بیلمدیلر
آنی (وحرمنا عليه المراضع من قبل فقالت هل ادلكم على اهل بيت يكفلونه لكم وهم له
ناصحون) ت وحرام قلدق آنك اوزرینه (یعنی موسایه) بشقه قاریلرك سودینی آمدن
اول (یعنی قزقرنداشی ایرشمزدن اول) پس دیدی قزقرنداشی بول کوسترویمی سزه بر
اواهلی اوزرینه که قبول ایدرلر شو جوجقی سزك ایچون وآنلر شو جوجقك خدمتنده
ایوللشه بیلنلردندر ✱ ف فرعونك خاتونی بنی اسرائیلدن موسی علیه السلامك جیجمسی
قزی ایدی اشبو لقظلدن سلدیکه اول جوجق آنلردندر وقتا که موسی علیه السلامی
بسلمکیجون آلدیلر آنکیچون امزرمکه سودانامی ارادیلر هیچ کسنه نك سودینی امدی
علاجسز قالدقده قزقرنداشنك دلالتیله کندی اناسی جیقه کلدی آنك سودن امدی پس

آنی کندو اناسنك بسلسنه کوندروب دینارا اجرت کسوب آلمغه باشلادی (فرددناه الی امه کی تقر عینها ولا تحزن ولتعلم ان وعد الله حق ولکن اکثرهم لا یعلمون) ت پس چکیرو دوندردك آنی اناسی جانبنه تا آیدینلنه آنك کوزی و غم یمه و بیلسون که الله نك وعده سی طوغریدر ولیکن انلرك چوغی بیلمزلر * ف یعنی الله سبحانه نك وعده سی البته وقوعه کلور لیکن وقوع اراسنده چوق قارشی موریش شیلر وقوع بولنغندن چوق کشیلر اکا قادرسز اولورلر (ولما بلغ اشده واستوی آتیناه حکما وعلما وکذلک نجزی المحسنین) ت وقتا که ایرشدی یکتلکنك نهایتنه و راست اولدی اعضاسی ویردك اکا حکمتی و علمی واشبو کبی جزا ویررز احسان ایدنلری (ودخل المدینة علی حین غفلة من اهلها فوجد فیها رجلین یقتتلان هذا من شیعته وهذا من عدوه فاستغاثه الذی من شیعته علی الذی من عدوه فوکزه موسی فقضی علیه قال هذا من عمل الشیطان انه عدو مضل مبین) ت وکلدی موسی شهره شهرك اهلی خبرسز اولدقلری وقتده (یعنی اویله اویقوسی یاخود اخشام ایله یتسو اراسی ایدی) پس بولدی شهرده ایکی کسنه‌یی بری بریله شماتمایورلر بریسی موسانك قومندن وبریسی دشمنلرندندر پس یاردم طلب ایتدی موسانك قومندن اولان اول کسنه اوزرینه که آنك دشمنلرندن (یعنی قبطیلردن) ایدی پس یومرق اوروب اکا موسی اولدردی انی ودیدی اشبو ایش شیطانك ایشلرندندر البته شیطان آزدرغن قباحتی آشکاره دشمندر * ف وقتا که موسی علیه السلام بیکیت اولدی فرعونك قومندن کافر اولدقلری ایچون نفرت ایتدیلر موسی علیه السلام ایله بنی اسرائیل برابر ایدیلر بر وقتده موسی علیه السلام کوردیکه بری بنی اسرائیلدن وبری قبطیدن ایکی کسنه بری بریله شماتمایورلر قبطی ظالم ایدی انی ادب ویرمك ایچون بر یومرق ایله اوردی انك اجلی کلمش اولمغله دوشوب اولدی موسی علیه السلام چوق نادم اولدیکه قصدسز قتل واقع اولدی موسانك اناسنك اوی شهردن طشره ایدی که جمله بنی اسرائیلنك اولری انده برابر ایدیلر وموسی ایسه کاهیجه اناسنك اوینه کیدر ایدی وکاهیجه فرعونك قصرینه کیدر ایدی وقومی حضرت موسایه دشمن ایدیلر که بشقه قومدن مخصیدر بزم قومزدن دکل اولورکه قوت بولوب فرعون قومنی برباد ایده دیو (قال رب انی ظلمت نفسی فاغفر لی فغفر له انه هو الغفور الرحیم) ت دیدی ای بنم ربم بن ظلم ایتدم نفسمه یارلغه بنی پس یارلغدی انی البته الله یارلغیجیدر امر کیجیدر (قال رب بما انعمت علی فلن اکون ظهیرا للمجرمین) ت دیدی ای بنم ربم بنم اوزریمه احسان ایتدیکلرینك یارلغمقسم ارا سونکه بن اولمم کومك ایدیجی کناه ایشلیلره * ف اولور که شو سبطی که موسادن کومك طلب ایتدی آنلردخی قصوری وار ایدی الله سبحانه موسی علیه السلامی یارلغمغی موسی کندوبه الهامدن بیلدی پیغمبرلر نبوتدن اول دخی کامل

الفاوريلر (فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَغَوِيٌّ مُبِينٌ) ت پس صباح ايلدى موسى شهرده قورقه رق و منتظر اوله رق (مقتولك قصاصنى طلب ايدرلر ديو) پس ناكاه اول كسنه كه يارديم طلب ايله قيشقيردى كندوسندن اول كون ينه فرياد ايدوب مدد طلب ايدر ايدى بو دفعه دخى (ديدى) ٭ موسى كه تحقيق آشكاره آزغينسن ٭ ف يعنى هر كون قتالا ايله غوغا و شماته ياپوب و بلا دخى آنلرى غوغا ايتديريورسن موسى عليه السلام منتظر ايدى اولشيئه كه مقتولك وليلرى فرعونه واروب شكايت ايتديلر پس بالقه لم كه كيمك اوزرينه ثابت اولور و بكانه ايش يايه جقلر (فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا قَالَ يَا مُوسَىٰ أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ) ت پس وقتا كه ديلدى موسى طوته اول قبطى يى كه دشمن ايدى ايكيسنه ديدى اول فرياد ايدن اى موسى آيا استرميسن كه اولدرهسن بنى نيته كه اولدردك قبطى يى دونكى كون ديلمزسن مكر شونكه اولهسن ظالم ايتديكى يرده و ديلمزسن كه اولهسن اوايشلياردن (يعنى موسى عليه السلام اسرائيليه لغوى مبين ديديككندن اسرائيلى شويله ظن ايتديكه موسى طارغين اولوب كندوبى اولدرمكه كليور) ٭ ف موسى ظالم اولنده ال اوزاتمق استدى پس مظلوم سبطى ديديككه آيا استرميسن كه اولدرهسن بنى اى موسى ظن ايتديكه موسى دليله طاراديغى كبى شمدى ال دخى چاله شو سبيدن ديديكه دونكى كون اولدردك قبطى يى پس دونكى كون اولهنك قاتلى كيم اولمق كون شو سبطينك دلندن آشكاره اولدى (وَجَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ قَالَ يَا مُوسَىٰ إِنَّ الْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ) ت وكلدى بر شخص شهرك اوزاق طرفندن سرعتله يوريه رك ديدى اى موسى بيوكلر مشورت ايديورلر سنك حقكده كه اولدرهلر سنى پس طشره چيق شهردن البته بن سكا اويك ديليلردنم ٭ ف اشبو مضمونى رسول عليه السلامه ايشتدردى كه سزدخى جانكزى وقايه ايچون وطنكزدن چيقك زيرا كه كافرلر حضرتك قتلنه اتفاق ايتشلر ايدى پس او كيجه هجرت ايتديلر (فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ) ت پس طشره چيقدى شهردن قورقه رق منتظر اوله رق ديدى اى ربم بم خلاص ايت بنى ظالم اولان كروهلردن (وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَىٰ رَبِّي أَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ) ت وقتا كه يوتلدى موسى مدين جانبنه ديدى اميد طوترم كه ربم بكا دلالت ايده بنى طوغرو اولان يول جانبنه ٭ ف موسى عليه السلام مدينك يولنى بيلمزدى الله سبحانه انى شو يول اوزره صالدى (وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِنَ النَّاسِ يَسْقُونَ) ت

وقتا كه

وقتا كه ايرشدی مدين صوينه صوارلق آلمقا اوزرينه بر كروهی آدملردن صوايچورور يورلر
كنلوحيوانلرينه ● ف مصر ايله مدين نڭ اراسی اون قونالق يولدر اشبو قدر مسافه نی آچ
وصوسز كلش كورديكه اورادهآدملر طوارلرن صوارورلرايدی (وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ
تَذُودَانِ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّى يُصْدِرَ الرِّعَاءُ وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ) ت وبولدی
آنلردن غيری برطرفده ايكی خاتونی كيروطوترلرطوارلرينی ديدی انلرمندن سزلره نه اولدی دديلربز
صوايچوره بيلمزنا اول وقته دكين كه كيرودوندرملرجوبانلرطوارلرينی وبزم بابامز اختيار
برچوق ياشلودر ● ف اشبو كريمه لرخبالرندن طوارلرين بركارمچكوب طورمشلرايدی
ودخی آنلرڭ اولقدرقوتلری يوغيديكه قويونڭ آغزداولوه آندن صوچقرملراشبواجلدن
شوكريمه لرطوارلرين خلقڭ طوارلرينڭ فضله سندن صواررلرايدی (فَسَقَى لَهُمَا ثُمَّ
تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ) ت پس صواردی (موسی) آنلرڭ
طوارلرينی صكره يوتلدی كولكه جانبنه پس ديدی ای بنم ربم بن اول شيئه كه اينديردڭ بنم جانبمه
نعمتدن محتاجم ● ف كريمه لرحضرت موسی صوارد قدنصكره كولكه يه كيتمسندن
بيلديلركه اشبو آدم آچ وصوسز ايراق اولان مسافه دن كاوب بوبلش آدمدر پس اولرينه
كيدوب بابالرينه خبرويرديلر وبابالری ايسه ديلرديكه برصالح وكوزل بضاعتلو برآدم اوليديكه
آكا چوبان اولوب طوارلرن اوتلاده ايدی وكريمه سين آكا حبالۀ نكاحنه باغليه يدی
(فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا
جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ) ت پس كلدی موسايه اشبو
ايكی قزلڭ بری يوريرك اوتانقی اوزرينه ديدی بنم بابام استيورسنی تاكه ويرسكا اولشيئڭ
مزدينی كه صوويردڭ بزم ايچون پس وقتا كه كلدی موسی شعيبڭ ياننه وبيان ايتدی
اكا قصه لرينی ديدی شعيب قورقمه خلاص بولدڭ ظالم اولان كروهلردن (قَالَتْ إِحْدَاهُمَا
يَا أَبَتِ اسْتَأْجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ) ت ديدی ايكی قزلڭ بری ای بنم بابام
اجيرطوت شونی كه اجيرطوتديغڭ كشی لرڭ خيرلوسی امين قوتلوشخصدر ● ف قوتلواولديغن
صونی چكوب طوارلری صوارديغندن واماتلواولديغن طمعسزلغندن بيلدی (قَالَ إِنِّي
أُرِيدُ أَنْ أُنْكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَانِيَ حِجَجٍ فَإِنْ أَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ
وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ) ت ديدی شعيب بن ديلرمكه
نكاحلايوب ويره يم سكا اشبو ايكی قزلرڭ برينی شوشرط اوزره كه منم دورلك ايده سن بكا سكز يل

الحجرتقام ایدهسن اون یلی یعنی شو تیر مدو سنك بکا خدمت ایدن و اسلم بز کعشقت ایدهسنك
او ندر هکه بو اولورسه یعنی بقا کرالقه دیلرسه او ایش ایشلینلردن سنلن (قَالَ ذٰلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ
أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللّٰهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ) ت. دیدی موسی شو درمیان
بنم ایله سنك ارا کده که اشبو ایکی مدتلرك قنقسنی ادا ایدهیم ظلم اولمز بنم اوزریمه و الله
ایدلشی اوزرینه کسو یالکز شاهددر ٭ ف پیغمبرمز علیه السلام وطنندن هجرت
ایدوب سکز یل بکد کدنصکره مکه‌یه کادیلرا کردیلسه‌یدلرا اول وقتده آنی فتح ایدرلر ایدی
و مکه شهرینی کافرلردن خالی ایدرلر ایدی لیکن کندو رضالریله اون یلدنصکره مکه‌ مکرمه‌یی
کافرلردن خالی و پاك ایتدی موسی علیه السلامی اجاره ایدن بزرکوارك آدی قرآنده یوقدر
و توریتده آدی یشعه‌دردیو مشهور را اولدیکه حضرت شعیب علیه السلامدر (فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى
الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَعَلِّي آتِيكُمْ
مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ) ت پس وقتا که ادا ایتدی موسی مدتی و کیدبجك
اولدی کندو عیالیله کوردی طور طاغنك جانبنده اودی دیدی کندو عیالنه اکلنك بن
کوردم اودی امیدم اولور که کتوره‌یم سزه شو اوددن بر خبر یاخود کتوره‌یم بر شعله
اوددن اوله که سزلر ایسنه‌سکز (فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ
الشَّجَرَةِ أَنْ يَا مُوسَىٰ إِنِّي أَنَا اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ) ت پس بو که کلدی اوده یقین چاغرلدی خبری
چوق برده بولنان دره‌نك صاغ جانبندن آغاجلر ارا سندن که ای موسی بن الله سبحانه یم عالملرك
ربیسیم (وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّىٰ مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَا مُوسَىٰ أَقْبِلْ
وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ) ت براقه‌ل عصاکی پس قجانکه کوردی شو عصا تپرنور
درسنکه بر یلاندر یوز چویردی موسی ارقه‌ و یر مرلزو کیرو دونه‌دی دیدلك ای موسی ایلرو کل
و قورقمه البته سن امین اولانلردنسك (اسْلُكْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَاضْمُمْ
إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَانِكَ بُرْهَانَانِ مِنْ رَبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا
فَاسِقِينَ) ت صوقغل کندو الکی جیبکه تا طشره کله آغ اولمرق عیبسز و بنا شدروب قوشغل
کندو جانبکه کندو قولکی قورققدن (یعنی الکنی بیلدآق و پارلر اولدیغن کوروب سکا
و غیریلره قورقق حاصل اولورسه بو قورقو یی دفع ایتمك ایچون الکی قولتوغکه صوکره آنی
اسکی حالنه دوندیررزم) پس اشبو ایکی نشانه اشاغی کلور سنك ربکك جانبندن فرعونك

(واضمم) كروهنك جانبنه كه آنلر اوليلر غلمق كروه * ف شاهولي الله رحمه الله قدير كه ايكي قوللري بناشوب قوشوق كنايه در خاطر جمع ايتمكدن ومشوش اولمقدن تسكين خفض جناح كنايه در تواضعدن * ف ايكي قوللري بناشوب قوشغل قورقودن يعني تا كيتلانك خوفي كيده (قال رب اني قتلت منهم نفسا فاخاف ان يقتلون) ت ديدي اي بنم ربم بن اولديردم آنلردن برشخصي پس قورقرم كه اولديرلر بني (واخي هرون هو افصح مني لسانا فارسله معي ردءا يصدقني اني اخاف ان يكذبون) ت وبنم قرنداشم هارون زياده فصيح در بندن ديل جهتندن پس كوندر آني بنله برابر مددايديجي كه طوغري ديلر بني بن قورقرم آندنكه يلانجي طوتهلر بني (قال سنشد عضدك باخيك ونجعل لكما سلطانا فلا يصلون اليكما بآياتنا انتما ومن اتبعكما الغالبون) ت ديدي الله محكم ايدرم سنك قولكي سنك قرنداشكله ويررز سزه غلبه ايكزه پس ظفر اولمزلر ايرشمكه اذيت ويرمك قصديله سزلره جانبكزه بزم نشانه لرمز سببيله سزلر واولنلركه تبعيت اولديلر سزه غالبلرسكز (فلما جاءهم موسى بآياتنا بينات قالوا ما هذا الا سحر مفترى وما سمعنا بهذا في آبائنا الاولين) ت پس وقتاكه كتوردي آنلره موسى بزم آچيق اولان نشانه لرمزي ديديلر اشبو دكلدر مگر باطل سحر در واشتمدك شوني اول كچن بابالرمزده (وقال موسى ربي اعلم بمن جاء بالهدى من عنده ومن تكون له عاقبة الدار انه لا يفلح الظالمون) ت وديدي موسى بنم ربم زياده بيلوجي اول كسنه يي كه كتوردي هدايتي الله طرفندن واول كسنه يي كه اولور آنكيچون مقبول عاقبت آخرتده ايشه نجات بولمزلر ظالملر (وقال فرعون يا ايها الملأ ما علمت لكم من اله غيري فاوقد لي يا هامان على الطين فاجعل لي صرحا لعلي اطلع الى اله موسى واني لاظنه من الكاذبين) ت وديدي فرعون اي كروهلر بيلمدم بن سزكيچون هيچ بر معبودبندن غيري پس اوديلق يقسون اي هامان چامور اوزرينه يعني كرميد پشور پس بنا قيل بنمچون بر بوجه اولان كوشك اولمكه بوقارو چيقه يم موسانك معبودي جانبنه بن ظن ايدرم موساني يلانجيلردن * ف چامور دن كرميد ياپوب آنلر اوزرينه اوديلق اي هامان يعني بشمش كرميد بصدير لركه اوديله پشمش كرميدلر وكرميدلري آول اول ياپيدي تا كه بو كسك كوشك ياپسون اكر طاشدن ياپيلورسه اغرلقندن دوشه جكدر (واستكبر هو وجنوده في الارض بغير الحق وظنوا انهم الينا

لا يرجعون) ت ويوك كاتك ايتدى فرعون وآنك قشونلرى يرده حقسز يره ظن ايتديلركه
آنلر بزم جانبمزه دوندرلمش اولمزلر (فأخذناه وجنوده فنبذناهم في اليم فانظر كيف كان
عاقبة الظالمين) ت پس طوتدق انى وآنك قشونلرينى پس صكره آتوب بردك آنلرى دكزه
پس باق نيجه اولدى ظالملرك ايشنك آخرى (وجعلناهم أئمة يدعون إلى النار ويوم القيامة
لا ينصرون) ت وقيلدق آنلرى ايلر وكيده يجى چاقرورلر اودجانبنه وقيامت كوننده
ياردم اولنمزلر (وأتبعناهم في هذه الدنيا لعنة ويوم القيامة هم من المقبوحين) ت
وكوندردك آنلرك ارقه سى صره اشبو دنياده لعنتى وقيامت كوننده شونلر ايراق اولنلردن
اولورلر (ولقد آتينا موسى الكتاب من بعد ما أهلكنا القرون الأولى بصائر للناس وهدى
ورحمة لعلهم يتذكرون) ت وبردك موسايه كتابى اندن صكره كه هلاك ايتدك اوائل طبقه لرى
بيلدريجى آدملر ايچون قلب كوزلريله يول كوستريجى وباغشلايجى تا اوله كه آنلر نصيحت
قبول ايده لر ● ف توريتك نزولندن صكره قرون اولالرك هلاكى كبى عام اولان هلاك ايله
عقوبت آز بولندى تا كه عالمده بر قاچ فرقه وجماعت شريعتك حكمى اوزرينه باقى قالسون
ديو (وما كنت بجانب الغربي إذ قضينا إلى موسى الأمر وما كنت من الشاهدين) ت وبوقدر
ايدك سن طورك غرب جانبنده وقتا كه انجامنه ايرشدردك موسى جانبنه وحى ود كلدك
سن شو مقامده حاضر اولنلردن ● ف موسايه طورك كون باتان جانبنده توريت ويرلدى
(ولكنا أنشأنا قرونا فتطاول عليهم العمر وما كنت ثاويا في أهل مدين تتلو عليهم آياتنا
ولكنا كنا مرسلين) ت وليكن بزلر ياراتدق بر قاچ طبقه لرى (يعنى موسادن صكره) پس اوزون
اولدى آنلر اوزرينه آنلرك عمرلرى وينه سن دكلدك قونيجى مدين اهلنده كه اوقويدك آنلر
اوزرينه بزم آيتلرمزى وليكن بزلر اولدق كوندريجى (وما كنت بجانب الطور إذ نادينا
ولكن رحمة من ربك لتنذر قوما ما أتاهم من نذير من قبلك لعلهم يتذكرون) ت وينه سن
يوق ايدك طورك جانبنده اولوقتده كه چاقردق وليكن وحى كلدى محبت يوزندن سنك
ربكدن تا قورقوته سك بر كروهيكه كلمشيدى آنلره هيچ بر قورقوتيجى سندن اول تا اوله كه آنلر
نصيحت قبول ايده لر (ولولا أن تصيبهم مصيبة بما قدمت أيديهم فيقولوا ربنا لولا أرسلت

الينا رسولاً فنتبع آياتك ونكون من المؤمنين) ت اكر شو اولسیدیکه ایریشه آنلره بر بلا
انلرك تقديم ايلدكلری معصيت سببيله پس ديرلر ای بزم ربمز نيچون كوندرمدك بزم يانمزه
بر پيغمبركه تا تابع اوليدق سنك آيتلريكه و اوليدق مؤمنلردن (فلما جاءهم الحق من عندنا قالوا
لولا اوتي مثل ما اوتي موسى اولم يكفروا بما اوتي موسى من قبل قالوا سحران تظاهرا
وقالوا انا بكل كافرون) ت پس وقتا كه كلدی آنلره طوغرو اولان وحی بزم يانمزدن ديديلر
نيچون ويرلمدی اشبو پيغمبره شو مثللو كه ويرلدی موسايه آيا كافر اولمديلرمی اولشينه كه ويرلدی
موسايه بوندن اول ديديلر ايكی سحردر بری برينه موافق (يعنی توريت و قران) و ديديلر بزلر
هر برينه كافرلرز ف مكه كافرلری موسى عليه السلامك معجزهلرن ايشيدوب ديديلركه
اشبو مثللو معجزه آنك ياننده اولسيدی بز آكا ايمان كتورردك وقتاكه يهودلردن سؤال
ايتديلر و توريتك حكملرينی ايتديلركه قرآنه موافقدر و كنديلرك مرادلرينه مخالفدركه
بته طابقی كفردر و بنه اولدقده منكر اولديلر طوغريدر اول حيوانكه الله سبحانه نك
اسمی ايله بوغزلنمز مرداردر و بوندن غيری حكملر كبی پس ايكيسنده منكر اولديلر (قل فأتوا
بكتاب من عند الله هو اهدى منهما اتبعه ان كنتم صادقين) ت ديكل كتوريكز بر كتابيكه
ايندرلمش اوله اللهك ياننده كه زياده يول كوسترجی اوله آنلردن ايكيسندن تابع اولهيم
آكا اكر سز طوغرو ديجی ايسه كز (فان لم يستجيبوا لك فاعلم انما يتبعون اهواءهم ومن
اضل ممن اتبع هواه بغير هدى من الله ان الله لا يهدي القوم الظالمين) ت پس اكر قبول
ايتمزلرسه سنك سوزيكی پس بيلكل كه همان آنلر تابع اولورلر كندو نفسلرينك آرزوسنه و كيمدر
زياده آزغين اول كسنهدنكه تابع اوله كندو بيلديكنه هدايت اولمسزين الله طرفندن
البته الله يول كوسترمز ظالم اولان كروهلره (ولقد وصلنا لهم القول لعلهم يتذكرون) ت
بز بربرينك ارقهسی صره كتوردك آنلر ايچون قرآنك آيتلرينی اوله كه آنلر نصيحت قبول
ايدهلر (الذين آتيناهم الكتاب من قبله هم به يؤمنون) ت اول كسنهلر كه بز ويردك آنلره
كتابی قرآندن اول آنلر قرآنه ايمان كتورورلر (واذا يتلى عليهم قالوا آمنا به انه الحق من ربنا
انا كنا من قبله مسلمين) ت وچان اوقونسه (قرآن) آنلر اوزرينه ديرلركه ايمان كتوردك
الله سبحانه يه البته شو قرآن طوغريدر بزم ربمزك جانبندن البته بزلر قرآن نازل اولمزدن اول

آلتيلر ايدي يدي ميلر ايدي (أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُم مَّرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ) ت اشبو كروه ويرلش اولورلر آنلره كندو مزدلري ايكي كره اول سببدن كه
صبر ايتديلر ودفع ايدرلر ايو اولان خصلتله كوتولكي واول شيدن كه رزق ويردك آنلره صرف
ايدرلر (وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي
الْجَاهِلِينَ) ت وقتاكه ايشتسه لر لغو اولان سوزي يوز چويررلر آندن وديرلر بزه چوندر بزم
اعمالمز وسزه كيچوندر سزك اعمالكز سلامت سزكله او زركزه اولسون استمز جاهللرك
صحبتني صف شافعي رحمه الله ديركه پيغمبرمز عليه السلام مدينه يه هجرت ايتدكدن اول
يهودلرك ديني نسخ اولنديغي صراحة ديمزدن اول يهودلر قرآني معتقد ايدلر وديديلر كه
عرب طائفه سنه لازم اولان قرآنك امرينه تابع اولمقدر صف اشبو كلمه سنه لر جنسي
حضرايلردن وبجاشينك رئيسلرندن ايديلر قرآنك نزولن ايشتدوب آكا ايمان كتورديلر
واول جاهللر كه قرآنه ايمان كتورمزلر و وقتاله هدايت بولمزلر پس اول جاهللردن ضد كور اهل
كتاب اعراض ايلدوب يوز چويررلر ايدي (إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَن
يَشَاءُ ۚ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ) ت البته سن (يا محمد) يول كوستره بيلمزسن هر كسنه يه كه
سورسن ولكن الله يول كوستر هر كسنه يه كه ديلر والله بيلجيدر يول بولنلري صف پيغمبرمز
عليه السلام عمه سي ابوطالب اوله جكي وقتنده يادسي يورديلر كه كلمه توحيدي دلي
او زره جاري قيله قبول ايتمدي اول وقت بو آيت نازل اولدي (وَقَالُوا إِن نَّتَّبِعِ الْهُدَىٰ مَعَكَ
نُتَخَطَّفْ مِنْ أَرْضِنَا ۚ أَوَلَمْ نُمَكِّن لَّهُمْ حَرَمًا آمِنًا يُجْبَىٰ إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِّزْقًا مِّن لَّدُنَّا وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ) وديديلر (مكه اهلندن بعضيسي) اگر تابع اولسق هدايته سنكله اردي اولورز
كندو يرمزدن (يعني آنسلري اخراج ايدرلر الله تعالى سورديكه) آيا يرويرمدكمي آنلره
امينلي اولان حرمده كه ايرشدرلور آكا جانبنه هر بر جنسدن ميوه لر رزق اولرق بزم يانمزدن
ولكن آنلرك چوغي بيلمزلر (وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَرْيَةٍ بَطِرَتْ مَعِيشَتَهَا ۖ فَتِلْكَ مَسَاكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَن مِّن
بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا ۖ وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ) ت وچوق هلاك ايتدك كويلردن كه حددن كچديلر
كندو كچنملرنده پس ايشته آنلرك قوناقلريكه كندولردنصكره مسكن اولمدي مگر آز بيچق
مدتده (يعني برلرنده ويران اولمغله كيمسه ساكن اولميوب فقط كلوب كچن يولجيلر قونوب
كوچرلردي) واولدق بزلر آنلرك وارثلري يعني كندولر فاني اولدي بز باقي قالدق (وَمَا كَانَ

ربك مهلك القری حتی یبعث فی امها رسولا یتلوا علیهم آیاتنا وما کنا مهلکی القری
الا واهلها ظالمون) ت ودکل سنك ربك کویلری هلاك ایدیجی اول وقته دکین که کوندره
اول کویلرك بیوکنه بر پیغمبر که اوقویه آنلره بزم آیتلرمزی و دکلز کویلری
هلاك ایدیجی مکر شو حالده که آنك اهلی ظالملردر (وما اوتیتم من شیء فمتاع الحیوة
الدنیا وزینتها وما عند الله خیر وابقی افلا تعقلون) ت وهر برشیکه ویرلدی سزه
هر بر نوعدن پس اول دنیا دیرلکنك فایده سیدر ودنیانك بزکیدر واول شیکه اللهك یاننده در
زیاده کوزلرو دائمدر آیا انکله عقل ایتمزمیسکز (افمن وعدناه وعدا حسنا فهو لاقیه کمن متعناه
متاع الحیوة الدنیا ثم هو یوم القیمة من المحضرین) ت آیا اول کمسنه که وعده ویردك
اکا کوزل وعده ایله پس اول کمسنه بولیجیدر اول وعده یی اول کمسنه کبی اولورمیکه
فائده لندردك آنی دنیا دیرلکنك منفعتیله صکره قیامت کوننده حاضر اولنلردندر یعنی
عذابه (ویوم ینادیهم فیقول این شرکاءی الذین کنتم تزعمون) ت واول کونکه چاغرر
آنلری دیرکه نرده در بنم شریکلرمکه اولدیکز سزلر کمان ایدیجی (قال الذین حق علیهم القول
ربنا هؤلاء الذین اغوینا اغویناهم کما غوینا تبرأنا الیك ما کانوا ایانا یعبدون) ت
دیدیلر اول کمسنه لرکه ثابت اولدی آنلره وزرینه عذاب ایله حکم (یعنی کافرلرك بیوکلری) ای بزم
ربمز اشبو جماعتکه آزغین قیلدق آنلری آزغین قلدق آنلری نیجه که کندیمز آزغین اولدق
(یعنی آنلره زور ایتمدك) بری اولدق آنلردن سنك یاتکده ما آنلر بزلره عبادت ایتمزلر ایدی بلکه
هوا وهوسلرینه عبادت ایدرلر ایدی ه ف شیطانلر دیرلرکه بز آنلری آزدردق اما بیوك
کیمسه لر طرفنه آزدردق پس آنلر بزه عبادت ایتدیلر بلکه اول بیوکلرمکه ملائکه وغیری یلریدر
طپارلردی (وقیل ادعوا شرکاءکم فدعوهم فلم یستجیبوا لهم ورأوا العذاب لو انهم کانوا
یهتدون) ت ودینلدی آنلره چاغریکز کندو شریکلریکزی پس چاغردیلر آنلری پس آنلر قبول
ایتمزلر شو جماعتك چاغرمسنی وکوردیلر عذابی وتمنی ایدرلرکه نه اولیدی اولیدیلر یول
بولیجیلر ه ف یعنی شو وقتده آنلر بویله تمنی ایدرلر واول بیوك کمسنه لرکه عبادت ایتدیلر ایدی
آنلره جواب ویرمزلر زیرا که آنلر اشبو عبادتلرینه راضی دکلر ایدی ویا خود خبردار
دکلر ایدی (ویوم ینادیهم فیقول ماذا اجبتم المرسلین) ت واول کونکه چاغرر الله آنلری

پس خبر كمنه جواب ويره‌ديكز پيغمبارە (فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْاَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ) ت پس
مشتبه اولور وقپانور آنلره اوزرينه خبرلر اول كوندكه آنلر برى برينه سؤال و جواب ايده‌بيلزلر
يعنى دنياده اولديغى كبى كه برشيده شبهەلرى اولسه بربرلرندن سؤال ايدرلر ايدى اخرتده اويله
اوليوب سؤال و جواب ايتمكه قدرتلرى اولمازو بر برينه جواب ويره‌لم ونه عذرده ليسەلم
ديوم‌شوره ايدوب بربرندن اوكرنمكه اقتدارلرى يوقدر همان سكوت طورورلر (فَاَمَّا مَنْ تَابَ
وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَى اَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ) ت پس اما اول كمسنه‌كه توبه ايتدى و ايمان
كتوردى و ايشلدى كوزل اولان ايشلرى پس اميد واردر كه اوله نجات بولنلردن (وَرَبُّكَ
يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ سُبْحَانَ اللّٰهِ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ) ت وسنك ربك
يرادر اوشيئى كه ديلر و اختيار ايدر هر كمسنه‌يىكه استر و قدر آنلر ايچون بر اختيار پاك
الله ايچوندر و وجه اولدى اولشيدن كه شريك بيلرا كا (وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ
وَمَا يُعْلِنُونَ) ت وسنك ربك بيلور آنلرك سينه‌لرى كيزلديكى شيئى و اول شيئى كه آشكاره
ايدرلر (وَهُوَ اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ لَهُ الْحَمْدُ فِى الْاُولَى وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ) ت
و كنديدر عبادته مستحق و قلدر هيچ بر طوغرو معبود اندن غيرى انكيچوندر اوكمك دنياده
و آخرتده و انكيچوندر بيورلدى ويرمك و آنك جانبنه كيرودوندريلورسكز (قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ
جَعَلَ اللّٰهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا اِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ اَفَلَا تَسْمَعُونَ) ت
ديكل ايا كورديكزميكه اكر قيلسه الله سزلك اوزركزه كيجه‌يى ابدى قاليجى قيامت كوننه
دكين كيمدر بر معبود الله‌دن غيرى كه كتوره سزه ايشقى ايا (بونى تفكرله يزم نصيحتمزى)
ايشتمزميسكز (قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ جَعَلَ اللّٰهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا اِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ
يَأْتِيكُمْ بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِ اَفَلَا تُبْصِرُونَ) ت ديكل آيا كورديكزميكه اكر قيلسه الله
سزلك اوزركزه كوندزى ابدى قاليجى قيامت كوننه دكين كيمدر بر معبود الله‌دن غير يكه
كتوره سزه كيجه‌يى كه قرار بوله سكز انده آيا (آنلر قدرتى تفكر ايدوب) كورمزميسكز (وَمِنْ
رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ) ت
و كندو اسركسندن قيلدى سزكيچون كيجه‌يى و كوندزى تاقرار بوله سكز كيجه‌ده و تارزق

طلب

طلب ایتمسکز الهك فضلندن کوندزده واوله کهسزلر شکر ایدهسکز (وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ) ت واول کونکه چاغرر آنلری پس دیر نردهدر بنم شریکلرمکز (انلری الذیلر) زعم ایدردیکز (وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ) ت واخراج ایدرز هر بر کروهدن بر شاهد (یعنی هر بر پیغمبر قومی اوزرینه شهادت ایدر) پس دیرز قومه کتورکز دلیلکزی پس بیلورلر که طوغری بلق الله جانبندهدر وغائب اولور آنلردن افترا ایدهکلری شیلر ۞ ف شهادت ایدیجی یا پیغمبر اولور یا انك نائبلری یا هر بر صالح اولان کسنهلردر (إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ فَبَغَىٰ عَلَيْهِمْ وَآتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولِي الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ) ت تحقیق قارون موسانك قومندن ایدی پس حددن کچدی آنلر اوزرینه و ویردك آکا خزینهلردن اول قدر که انك انختارلری آغر اولوردی قوت صاحبی جماعتلر اوزرینه اولوقتده که دیدی آکا کندو قومی شاد اولمه البته الله سومز شاد اولان کسنهلری ۞ ف قارون موسی علیه السلامك جدینك اولادندن اولوب فرعون جانبندن بنی اسرائیل اوزرینه مأمور اولوب آنلری اجرتلیا اجرتسز ایشادرایدی واجیرلرك اجرتن کندوسی تقسیم ایدردی اشبو ایشده چوق مال جمع ایتمشدی وقتا که بنی اسرائیل حضرت موسانك کمکنه کچدی وفرعون دخی غرق اولدی وقارونك کاری کسلدی وآنك مأموراتی قالمدی حضرت موسایه قلبنده عناد طوتدی ومنافقلق اختیار ایدی غیبتده معین ایدوب سقنده بهتانلر پیدا ایتمشدی اولدی حتی بر روسپی قاری یه حضرت موسایی متهم قیلمنی تعلیم ایدوب قارشو سنه کتوردی قاری ایسه الله سبحانه نك قورقوسندن طوغری بلقله سویلیوب اشبو شخص بکا بویله تعلیم ایتدی دیدی کده موسی علیه السلام قارون حقنده بددعا ایتدی پس الله سبحانه قارونی أهل وعیال ومالیله واوله یره باتوردی (وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ) ت وطلب ایت شو شیده که ویردی سکا الله آخرت داری نك صلاحنی واونوتمه کندو پایکی دنیادن (یعنی دنیاده اوایش ایشله) وایولك ایت نیجه که احسان ایدوبدر الله سنك اوزریکه وطلب ایتمه کوتولکی یرده البته الله سومز کوتولك ایدنلری ۞ ف کوتولك ایتمه یعنی حضرت موسانك ضدی اولمه ودنیادن کندو نصیبکی اونوتمه یعنی مالکی جمله صرف ایله وحاجتنك قدرندن زیاده سیله

مالكدن آخرت ثوابنی تحصيل ايت (قَالَ اِنَّمَا اُوتِيتُهُ عَلَى عِلْمٍ عِنْدِي اَوَلَمْ يَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ قَدْ اَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ اَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَاَكْثَرُ جَمْعًا وَلَا يُسْئَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ) ت قارون ديدی بكا مال ويرلدی انجق بنده كی علم اوزرينه (يعنی عالم اولديغم ايچون بو قدر ماله مستحق اولدم) آيا بيلمديمی كه الله هلاك ايتدی اندن اول طبقه‌لردن اول قومی كه زياده قوتلو ايديلر آندن و زياده جوق عدد يا جمع ايتمك بو زندن وسؤال اولنمزلر كندو گناهلرندن گناه ايشليلر (يعنی سزه لازم اولديغی صورتده عذرا بتصكه مجالری يوقدر) ف يعنی اكر گناه ايشليلرك فهمی طوغر واولسه ايدی انلر گناه ايشلزلر ايدی وقتا كه آنلرك فهمی ترس اولدی آنلری الزام ايتكدمه فائده وار در كه شوكوتوا ايشاری نيچون ايدرسكزدبو واشبو بو كين ايشك كوتو اولديغين نيچون فهم ايتمزسكزدبو (فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا يَا لَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَا اُوتِيَ قَارُونُ اِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ) ت پس طشره چيقدی كندو قومی اوزرينه كندو بزنه كندو ديديلر اول كسنه‌لر كه طلب ايتديلر دنيا يراكی نه اوليدی بزچون اوليدی اولشی مثللو كه ويرلدی قارونه البته قارون بيوك پای صاحبيدر (وَقَالَ الَّذِينَ اُوتُوا الْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوَابُ اللّٰهِ خَيْرٌ لِمَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا يُلَقَّاهَا اِلَّا الصَّابِرُونَ) ت وديديلر اول كسنه‌لر كه ويرلمش اولدی آنلره علم وای اولسون سزلره اوزر كز الله ثوابی زياده ايودر اول كسنه ايچون كه ايمان كتوردی وايشلدی كوزل ايشلری ويقين اولمزشو سوزه مكر صبر ايدنلر ف يعنی آخرت دنيادن ايو اولسی اول كسنه‌لر بيلورلر كه آنلر مشقتلر يه صبر ايدرلر واول كسنه‌لر كه صبر ايتمزلر آنلر جوق حرصله دنيانك هوسنه دوشرلر جاهللرزنكينلرك راحتلكين كوروب ظن ايدرلر كه آنلرك نصيبی كوزلدر اوليه دكل آنلرك دنيا ايچون فكر ايتدكلری وآخرتده ذليل اولدقلری وذليل اولدقلری وهر كسنه نك يانده سزلمه لری بيلمورلر ويلرلرميكه دنياده راحتلك اون يل يا يكرمی يل زمانه دك اولور واولمكدن صكره نيجه بيك يل بكورمك لازم اولور (فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْاَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ) ت پس باتوردق قارونی وآنك سراينی يره پس اولدی آنكيچون هيچ بر كروه كه ياردم ايدهلرا كا اللهدن غيری واولدی كنديسی انتقام آليجيلردن (وَاَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْاَمْسِ يَقُولُونَ وَيْكَاَنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ

مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْلَا أَنْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيْكَأَنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ) ت وصباح
ايتديلر اول كسنه‌لر كه آرزو ايتديلر ايدى آنڭ مرتبه‌سنى دونكى كون ديديلر اى
عجب كه الله كنكشلك ايدر رزقى اول كسنه‌ايچونكه ديلر كندو قوللرندن وطار قيلر رزق
اكر ايلمسيدى انعام الله بزم اوزرمزه البته يرباتور ردى بزلرى اى عجب كه فلاح
بولمزكافرلر (تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا
وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ) ت اشبو آخرت سرايني يسارز اول كسنه‌لر ايچونكه ياززلر يوق
بوغنلقي يرده ونه كوتلكى و كوزل اولان عاقبت گناهلردن صاقننلر ايچوندر * ف يعنى
جاهلر قارونڭ زنكينلكين كوروب ديديلركه قارونڭ نصيبى كوزلدر اوله دكل بلكه
آخرت نعمتى بولمق كوزلدر واشبو آخرت نعمتى آنلر ايچوندر كه دنيانڭ بوجه‌الكى
ديلمزلر (مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ
إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ) ت هركسنه كتورسه كوزل اولان عملى پس انكيچوندر اندن زياده
كوزل مكافات وهركسنه كتورسه كوتولكى پس جزا ويرلمز اولزلر اول كسنه‌لر
كه ايشلديلر كوتو اولان ايشلرى مكر ايشلدكلرى مثلو * ف ايو عمل ايدنلره
كوزل ثوابله وعده بيورديلر اشبو وعده وقوعه كلسر دروكوتو عمل اوزرينه
كوتو جزا ايله وعيد بيورمديلر اميد كه عفو ايده دو مكر شوقدر بيان ايتديكه كوتلكڭ
جزاسى كتيدوقدرى اولور زياده اولمز (إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَى مَعَادٍ قُلْ
رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَى وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ) ت تحقيق اول الله كه نازل قيلدى سنڭ
اوزريكه قرآنى كيرودندرسنى كيرودونه جك ير جانبنه (يعنى آخرتمامكه‌يه) ديكل بنم ربم
بيلور اول كسنه‌يكه كله‌هدايتله واول كسنه‌يكه آشكاره آزغينلقده‌در * ف
كيرودندرسنى اولكى مكانكه اشبو آيتى حضرت عليه السلامڭ خاطرينى مصر ور
قلمغيچون هجرت وقتنده نازل قيلديكه بوندنصكره ينه مكه‌يه كليسرسن پس اوله اولدى
مكه‌نڭ فتحى كونتده (وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُلْقَى إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ
ظَهِيرًا لِلْكَافِرِينَ) ت واولمدڭ سن توقع ايديجى كه اشاغى كتورلمش اوله سنڭ جانبكه قرآن
ليكن كوندرلدى رحمت سببله سنڭ ربكدن پس اصلا اولمه مددايديجى كافرلره * ف يعنى
كندو قومكى سكا دوست صانمه آنلر سنڭ حقكده نه قدر كوتولك ايتديلر اشبو وقتده
هركسنه كه سكا ارقداشلق ايتدى سنڭ دوستڭ اولدر (وَلَا يَصُدُّنَّكَ عَنْ آيَاتِ اللّٰهِ بَعْدَ

إذ أنزلت إليك وادع إلى ربك ولا تكونن من المشركين) ت ومنع ايده بيلزسنى كافرلر الهلك آيتلرن ابرشدرمكدن آكا انزال اولندقدنصكره که ابتدای سنك جانبكه ودعوت قيل كنفى ربك جانبنه وهركز اولمه شريك قوشنلردن ❁ ف يعنى امورلرکه قومكك نظرينه مراعات ايده جككدوكى آنلرك زعمرنسنده ماينه الا کراکربا اولسه لرده (ولا تدع مع الله إلها آخر لا إله إلا هو كل شيء هالك إلا وجهه له الحكم وإليه ترجعون) ت چاغرمه الله ايله برآخر معبودی يوقدر هيچ طوغرو معبودالله دن غيرى هربرشى هلاك اولجيدر مكر آنك ذاتى آنكچوندر يوردى ويرمك وآنك جانبنه كيرو دوندرلمش اولورسكز ❁ ف اشبو رادن واضح اولديكه هربرشى فانى اولجيدرينه وقت فنا اولورسه اولسون مكر الهك ذاتى فنا اولماز

❁(سورة العنكبوت مكية وهي تسع وستون آية)❁
عنكبوت سوره سى مكه ده نازل اولمش واشبو سوره آلتمش طقوز آيتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)
باشلايجى اسركيجى اولان اللهك آديله اوقورم

(الم) ت الله بيلور آنك مرادى (أحسب الناس أن يتركوا أن يقولوا آمنا وهم لا يفتنون) ت اياظن ايتديلرمى آدملركه كيرو براقلمش اولملر مجرد سوزلريله كه بز ايمان كتوردك وآنلر امتحان اولنميه لر (ولقد فتنا الذين من قبلهم فليعلمن الله الذين صدقوا وليعلمن الكاذبين) ت وامتحان ايتدك اول كسنه لريكه آنلردن اول ايديلر بس البته تميز ايدر الله اول كسنه لريكه طوغرو ديديلر والبته تميز ايدر يلانجيلرى (أم حسب الذين يعملون السيئات أن يسبقونا ساء ما يحكمون) ت ايا كمان ايتديلرمى اول كسنه لركه ايشلديلر كوتو ايشلرى كه بزدن صاووشملرينه يوركين اولدى اولشيكه حكم ايدرلرايكا ❁ ف اولكى ايكى آيتى اولمؤمنلرك حقنده بيوردىكه كافرلرك ايذاسنه مبتلى ايديلر واشبو ايكى آيتى اول كافرلرك حقنده بيورديكه مؤمنلره ايذا ويررلر ايدى (من كان يرجو لقاء الله فإن أجل الله لآت وهو السميع العليم) ت هركسنه كه اوله اميد طوتيجى الله سبحانه به ملاقى اولمغه بس البته الهك وعدسى كلجيدر والله ايشيديجى بيلجيدر (ومن

جاهد فانما يجاهد لنفسه ان الله لغنى عن العالمين) ت هركسنه جهاد ايدرسه پس همان
جهاد ايدر كندو نفسيچون البته الله احتياجسيزدر عالملردن (والذين آمنوا وعملوا
الصالحات لنكفرن عنهم سيئاتهم ولنجزينهم احسن الذى كانوا يعملون) ت واول كسنه لر كه
ايمان كتورديلر وايشلديلر كوزل اوللرى ايشلرى البته عفو ايدرز آنلردن آنلرك كناهلرينى
والبته جزا ويررز آنلره اول شيئك كوزلنك عوضنده كه ايشلديلر * ف يعنى ايمانلرى
بركاتيله آنلره او كوزل جزايى ايدوب كناهلرين عفو ايدرسكرد (ووصينا الانسان بوالديه
حسنا وان جاهداك لتشرك بى ما ليس لك به علم فلا تطعهما الى مرجعكم فانبئكم بما كنتم
تعملون) ت وامر ايتدك آدملره باباسنه وآناسنه اولق ايشكله اكر چالشسه لر سنكله اى
انسان كه تا شريك قوشه سن بكا اول شيئه كه يوقدر سنك آنك حقيقتنه علمك پس اطاعت ايتمه
آنلره بنم جانبمدر مرجعكز فانه جمعكز پس خبر ويريرم سزلره اوايشلديككز شيئى * ف
دنياده شخص اوزرينه باباسنك وآناسنك حقندن زياده برحق كسنه ايچون يوقدر ليكن الله
سبحانه نك حقى آنلردن زياده در پس آنلرك خاطريچون دينى براقمه (والذين آمنوا وعملوا
الصالحات لندخلنهم فى الصالحين) ت واول كسنه لر كه ايمان كتورديلر وايشلديلر
كوزل اوللرى ايشلرى البته كتوريرز آنلرى اويولك زمره سنه (ومن الناس من يقول
آمنا بالله فاذا اوذى فى الله جعل فتنة الناس كعذاب الله ولئن جاء نصر من ربك ليقولن
انا كنا معكم اوليس الله باعلم بما فى صدور العالمين) ت وآدملردن بعض كسنه واردر كه
ديركه ايمان كتوردك الله سبحانه يه پس وقتا كه ايذا ويرلمش اولسه اكا اللهك يولنده صيار
انسانلرك ايذا ويرمسنى اللهك عذابى كبى واكر كلسه ياردم سنك ربكدن ديرلر البته بزلر
وار ايدك سزكله يعنى آيا دكلميدر الله زياده بيليجى عالملرك سينه لرنده اولان شيئى (وليعلمن الله
الذين آمنوا وليعلمن المنافقين) ت والبته تميز ايدر الله اول كسنه لرى كه ايمان كتورديلر
وتميز ايدر منافقلرى (وقال الذين كفروا للذين آمنوا اتبعوا سبيلنا ولنحمل خطاياكم
وما هم بحاملين من خطاياهم من شيء انهم لكاذبون) ت وديديلر اول كسنه لر كه كافر

لرايدبلر اول كسنه لره كه ايمان كتورديلر تابع اولكز بزم يولمزه واولور كه بز تحمل ايدرز سزلرك
كناهلركزي وحال بوكه اولر آنلرك كناهلرندن برشيئي البته آنلر يلانجيدرلر (وَلَيَحْمِلُنَّ
أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَعَ أَثْقَالِهِمْ وَلَيُسْأَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ) ت والبته قالديررلر
كندو يوكلرينى ونيجه يوكلرى كندو يوكلريله والبته سؤال اولنورلر قيامت
كوننده اول نسنه دنكه افترا ايدرلردي (يعني كندو آزغين اولمقلرى يوكنى وآزدرمقلرى
يوكنى قالديرمجقدرلر وتابعلرك يوكنى آنلرك باشلرندن رفع ايده بيلمزلر) * ف يعني بر كسنه
بر كسنه يه ارقداشلق وياردمجيلق ايدوب كناهنى كندو ذمتنه قالديرمز مكر بر كسنه
بر كسنه يي آزدرمش اوله اول كناهي قالديرر واول كسنه كه آنك اغواسي سببيله كناه
ايشلسه شو كناهدن نيجه كه كناهكار اوزرينه قالور آزغين قيلان كسنه اوزرينه دخي
شو مثللو كناه قالور (وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا
فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ) ت كوندردك نوحي كندو قومنك جانبنه پس اكلندي
آنلرك اراسنده بيك يلدن اللي يل اكسك پس طوتدي آنلري طوفان وآنلر ظالم ايديلر
* ف دينلدي كه طوفاندن اول اشبو قدر مدت قالديلر وطوفاندن صكره دخي بر مدت
عمرلري اولدي حضرت نوحك عمرلرينك تماني بيك درتيوز يل اولدي (فَأَنْجَيْنَاهُ وَأَصْحَابَ
السَّفِينَةِ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ) ت پس نجات ويردك نوحه وقايق اهلنه وايتدك
شو قايغي بر نشانه عالملر ايچون * ف وقتا كه اشبو سوره نازل اولدي صحابه دن چوق
كسنه قايغه بنوب حبش مملكتنه هجرت ايتديلر كافرلرك اذيت ايتمسندن خلاص ايچون
وقتا كه اول حضرت مدينه يه هجرت ايتديلر اول اصحابلر حبشدن مدينه يه سلامتله كلديلر
* ف الله سبحانه قايغي آدملر ايچون علامت ويردي يعني دنياده قايغله چوق يولك ايشلر
حصوله كلور والله سبحانه نك قدرتلري كورينور (وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ
وَاتَّقُوهُ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ) ت وكوندردك ابراهيمي اول وقتكه ديدي كندو
قومنه كه عبادت ايدك الله سبحانه يه وصاقنك آندن كه زياده اودر سزلر ايچون
اكر بيلسه ديكز (إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُ إِلَيْهِ
تُرْجَعُونَ) ت سز همان عبادت ايدرسكز اللهدن غيري بتلره وياغلديكز يلاني تحقيق اول

کسنه‌لر که عبادت ایدرسکز آنلر الله‌دن غیری قادر اولمازلر سزه رزق ویرمکه پس طلب ایدك الله‌دن یالکز رزق و عبادت ایدك آکا و آنك شکرینی یرینه کتورك آنك جانبنه کیرودوندریلورسکز (وَإِنْ تُكَذِّبُوا فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ) ت واکر یلانه نسبت ایدرسکز یلانچی صایدیلر تحقیق کروهلر سزدن اول (انلرك یلان صایمقلری دنیا و آخرتده کندولرینه ضرر ایتدی) و پیغمبره الحق آشکاره ایرشدرمکه مأموردر ٭ ف قادر اولمازلر سزه رزق ویرمککه دیو بیوردی زیرا که آدملرك چوغی رزق ایچون ایمانلرن ضایع ایدرلر پس بیلدیلر که الله سبحانه دن غیری هیچ برکسنه رزق ویرمز الله سبحانه ایسه رزق کندو رضاسنه موافق دیلدیکی کسنه‌یه ویرر (أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ) ت آیا کورمدیلرمی که نیجه یکیدن ایجاد ایدر الله‌ی اتمق صکره اعاده ایدر ایجادی البته اشبو ایش الله او زرینه قولایدر ٭ ف یعنی خلقی یکیدن ایجاد ایتدیکنی کورورسکز پس آنی اعاده‌سنی بونکله بیلکز (قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنْشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) ت دیکل آنلره سیر ایدك یرده پس باقکز نیجه یکیدن ایشلدی یراتمق صکره الله یرادر آخرکی ایجادی قیامت کوننده البته الله هر برشی او زرینه قادردر (يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَنْ يَشَاءُ وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ) ت عذاب ایدر هرکسنه‌یه که دیلر و اسیرکار اول کسنه‌یه که دیلر و آنك جانبنه کیرو دوندرلمش اولورسکز (وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ) ت و دکلسکز سزلر عاجز قیلیجی الله سبحانه‌یی یرده و نه کوکده و یوقدر سزه کیچون الله‌دن غیری هیچ بر دوست و نه بر یاردم ایدیجی (وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَئِكَ يَئِسُوا مِنْ رَحْمَتِي وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ) ت و اول کسنه‌لر که کافر اولدیلر الله‌ك نشانه‌لرینه و آکا اوغرامغه اشبو جماعت امیدسز اولدیلر بنم رحمتمدن و اشبو جماعت آنلر ایچون واردر دردویریجی عذاب (فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنْجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ) ت پس اولمادی قومنك جوابی مکر شوکه دیدیلر اولدیرکز ابراهیمی یاخود یاقك آنی

چق نجات ویردی آکا اوددن البته بونده نشانه‌لر [illegible] قومی ایچون اولان
گروهلر ایچون • ف بو قاروده حضرت ابراهیم علیه السلامك كلامی مرور ایتدی و بونه
آکلمو افق الله سبحانه كلام اراسنده بر قاچ امورلر بیوردی که آنك قومنك جوابی
ذکر ایتدی و آتش ابراهیمی یاقمدیغی نشانه‌لردر که معلوم اولا بیکه هر شیئك تاثیری الله
سبحانه نك حکمنده‌در پس وقتا که آتی یاقمدرمغه حکم ایتمدی اودك خاصه‌سی یاقمق
ایکن یاقه بیلمدی (وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُمْ بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُمْ بَعْضًا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ
نَاصِرِينَ) ت ودیدی ابراهیم سز همان طوتدیکز اللهدن غیری بتلری کندو آرا کزده
دوستلق ایچون ایتمکیچون دنیا دیرلکنده صکره قیامت کوننده انکار ایدر بعضکز بعضکزی
ولعنت ایدر بعضکز بعضکزه و سزلرك یریکز جهنمدر و قدر سز کیمسون هیچ بر یاردم ایدیجی
• ف یعنی اول شیطانلر که آنلرك آدلری اوزره بت اولری و تاج اولری یاپلمش ایدی پس
اول شیطانلر الله سبحانه نك نعمتنده انکار ایدرلر که بزلر آنلره دیمدك که بزلره طاپکز وشو طاپیجیلر
آنلر اوزره لعنت ایدر که بزلردن دکلدر و بیزار اولوب اشبو وقتده بزلردن یوز چویردیکز
(فَآمَنَ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَى رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) ت پس ایمان کتوردی
ابراهیمه لوط و دیدی ابراهیم بن هجرت ایدیجیکم ربم جانبنه البته ربم غالبدر حکمتلیدر • ف
حضرت لوط علیه السلام ابراهیم علیه السلامك قرنداشی اوغلیدر شو قوصده حضرت
ابراهیمه آندن غیری ایناندی بوغیدی و حضرت ابراهیمك وطنی بابل شهری ایدی پس الله
سبحانه یه توکل ایدوب شهردن هجرت ایتدی الله سبحانه آنلری شام ملکنه ایرکوروب
شامی آبادان ایتدی (وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُ
أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ) ت و باغشلدق آکا اسحق و یعقوبی و مقرر
قلدق آنك اولادنده پیغمبرلکی و کتابی و ویردك آکا آنك مزدینی دنیاده و البته ابراهیم
آخرتده او ایشلیلردندر • ف الله سبحانه دنیاده آکا اولاد و مال و عزت و دائما باقی اولان
کوزل آدی و ذکری باغشلدی و شام ملکنی ابدیك اوزره آنك اولادینه احسان ایتدی
(وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ) ت
و کوندردك لوطی اول وقتده که دیدی کندو قومنه البته سزلر عمل ایدرسکز بیحیالق
ایشنی که ایلرو کچمدی سزدن شو حیاسزلقله هیچ بر کمسنه عالملردن (أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ

ويقطعون

وتقطعون السبيل وتأتون في ناديكم المنكر فما كان جواب قومه الا ان قالوا ائتنا بعذاب
الله ان كنت من الصادقين) ت ايا سزلر شهوت قصديله كلورميسكز اركلره و كسرسكز
يوللرى وعمل ايدرسكز كندو مجلسكزده كوتو اولان ايشلرى بس اولمدى آنك قومنك
جوابى مكر شو كه ديديلر كتور بزه الله عذابنى اكر سن طوغرو ديجيلردن ايسك (قال
رب انصرني على القوم المفسدين) ت ديدى اى بنم ربم ياردم ايت بكا كوزو ايدلى قوم
اوزرينه • ف يول اورمق آنلرك عادتى ايدى ياخود اشبو حالق سبيلندن مسافرلرك
يوللرى اوررلر ايديكه آنلرك ديارينه كلوب كيجه ايتسونلر ومجلسلرنده ايد اشبو لواطه‌يى
آشكاره ايدرلر ايدى وآنلرده حيا قالمشدى ويا بشقه منكرلقلر ايدرلر ايدى (ولما جاءت
رسلنا ابراهيم بالبشرى قالوا انا مهلكوا اهل هذه القرية ان اهلها كانوا ظالمين) ت
وقتا كه كلدى بزم رسوللرمز ابراهيمه مژده ايله ديديلر بزلر اشبو كويك اهلنى هلاك
ايديجكز كه بو كويك اهلى ظالم اولديلر (قال ان فيها لوطا قالوا نحن اعلم بمن فيها لننجينه
واهله الا امرأته كانت من الغابرين) ت ديدى ابراهيم كويده واردر لوط ديديلر (رسوللر)
بزلر بيلورز اول كويده اولان كيمسه‌يى خلاص ايدرز آنى وآنك اهلنى مكر آنك قاريسى كه
اول قالانلردن اولور (ولما ان جاءت رسلنا لوطا سيء بهم وضاق بهم ذرعا وقالوا لا تخف ولا تحزن
انا منجوك واهلك الا امرأتك كانت من الغابرين) ت ووقتا كه كلديلر رسوللرمز لوطك
يانينه غملندى آنلرك سببيله وكوكلى طارلدى آنلر سببيله ديديلر رسوللر قورقمه وغم يمه البته بزلر
نجات ويره جكز سكا وسنك اهلكه مكر سنك قاريكه اول كير و قالانلردن اولور • ف لوطك
طار غينلغى اشبو سببدن ايديكه بن شو مسافرلرى قومك كوزو اولان فعلندن نه جهت حفظ
ايده جكيم ديو (انا منزلون على اهل هذه القرية رجزا من السماء بما كانوا يفسقون) ت
بز اينديره جكز اشبو كويك اهلى اوزرينه بر عذابى كوكدن كوزو ايش ايشلدكلرى
سببيه (ولقد تركنا منها آية بينة لقوم يعقلون) ت وكيزو براقدق شو كويدن آيدين و واضح
بر نشانه بر كروه ايچون كه فهم ايدرلر • ف يعنى شو ترس اولمش كويلر كلوب كيدنلره
يولدن كورينور (والى مدين اخاهم شعيبا فقال يا قوم اعبدوا الله وارجوا اليوم الآخر
ولا تعثوا في الارض مفسدين) ت وكوندردك مدين جانبنه كندو قرنداشلرى شعيبى

اين صدقى ايله ... الله‌ك ... ايله ...
بره كورلرى ايتديلر • ف آنلر ... وما ...
اولدر و مقلوبه ... ايدى (فكذبوه فاخذتهم الرجفة فاصبحوا فى دارهم جاثمين)
ت پس يالانجى صاندىلر انى طوتدى آنلرى زلزله پس صباح ايتديلر كندو ولايتلرنده
ديزلرى اوزرينه دوشمش اولدقلرى حالده (وعادا وثمود وقد تبين لكم من مساكنهم
وزين لهم الشيطان اعمالهم فصدهم عن السبيل وكانوا مستبصرين) ت (وهلاك
ايتدك) عادى وثمودى وظاهر اولمشدر سزه (ملكلرى طرفندن كلوب كچركن) آنلرك
قوناقلرندن بعضى و بزه‌دى آنلره شيطان ايشلرينى پس منع ايتدى آنلرى يولدن
آنلر كوزلكله صاحبى ايديلر يعنى آنلر دنيا امورنده اوصلو ايديلر و كندو ذاتلرنده عاقل
ايديلر ليكن شيطانك اغواسندن صاپمشدلر (وقارون وفرعون وهامان ولقد جاءهم
موسى بالبينات فاستكبروا فى الارض وما كانوا سابقين) ت وهلاك ايتدك قارونى
وفرعونى وهامانى والبته كلدى آنلره موسى آيتلر ايله پس بيوكلك
ايتديلر يرده و عذابدن قاچمشلر دكلديلر (فكلا اخذنا بذنبه فمنهم من ارسلنا عليه حاصبا
ومنهم من اخذته الصيحة ومنهم من خسفنا به الارض ومنهم من اغرقنا وما كان الله
ليظلمهم ولكن كانوا انفسهم يظلمون) ت پس طوتدق هر بريسنى كندو كناهى
ويالنى پس آنلردن بعضى كسنه وار ايديكه كوندردك آنلرك اوزرينه طاشلى يلى يعنى
اولان دوزكلرى و بعضى كسنه وار ايديكه طوتدى آنى قتى آواز و بعضى كسنه
وار ايديكه باتردق انى يره و بعضى كسنه وار ايديكه وغرق ايتدك انى صويه واصلا دكل
ايدى كه الله ظلم ايده آنلره وليكن كندو نفسلرينه ظلم ايديجى ايديلر (مثل الذين اتخذوا
من دون الله اولياء كمثل العنكبوت اتخذت بيتا وان اوهن البيوت لبيت العنكبوت
لو كانوا يعلمون) ت اول كسنه‌لرك مثلى كه طوتديلر اللهدن غيرى دوستلر اورمجكك
مثليدر كه بر او اتخاذ ايتدى واول اولرك كوشكى اورمجكك اويدر اكر بيلورلر ايسه • ف
شاه ولى الله قدس سره القدير كمثل حاصل شودركه آنلر بتلره مغرورلر و بتلر ايسه آنلره هيچ
بر نفع ويرمز نيجه كه اورمجك اوى هيچ فائده ويرمديكى كبى • ف يعنى آرجاق ومالك
صاقلق ايچوندر و اورمجك اوى ايسه بر الطف كمسنه كسلور و بوزلر كيدر اول كسنه‌لرك
حالى كه اللهدن غيرى بركمسنه‌يى كندو نعمتلرى ويرجى صايورلر (ان الله يعلم ما يدعون من دونه

مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) ت الله بيلور اول شيئى كه عبادت ايدرلر آنى يا كندودن
غيريدن هر نه قسمدن اولورسه اولسون والله غالبدر حكمتله متصفدر ف يعنى تحقيق
الله سبحانه دن غيريلره عبادت ايتمك حقارتلرى هر نه در كه هركم ايتسه نصب
ايدر زيرا كه اشبو فعل ديوانه لردن بيله صادر اولمز عاقل اولانلردن نيجه وقوع بولور زيرا كه
اشبو معبودلرك جمله سى بر چوب آلتنه قياس كيلور ايكن عبادته نيجه لايق اولورلر وحال بوكه
خلقلردن بعضى بتلره طابيورلر و بعضى اوده و بعضى هوايه و بعضى اوليالره وياخود
انبيالره وياخود فرشته لره طاپارلر پس الله سبحانه بيورديكه جمله سى بكا معلومدر كه اشبو
معبودلر برشى يا يتمكه قادر اولمديلر آنلره طابنقدن بركسنه يى منع ايتمزدم مادامكه آنلر
عاجزدر و برشيئه قادر دكلدر الله سبحانه بوسوبر كسنه يك اركنه ايشلرينه و يارديمه محتاج
دكلدر زيرا كم قوتلودر غالبدر و بركيمسنه يه هيچ برامرده مشاوره ايتمز زيرا كه حكمتلر
و تدبيرلر آكا مخصوصدر و جاهلر او ذره غالبدر مستغنيدر حكمتلودر (وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ
نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ) ت واشبو مثللرى بيان ايدرز آدملر ايچون ولكن
ايتمزلر آنى مكر عالملر (خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ) ت
يراتدى الله كوكلرى و يرى طوغرو اولان تدبيرايله البته اشبو يراتمقده نشانه واردر
مؤمنلر ايچون ● ف يعنى اشبو بيوك اجرامارى يوجسملرى يراتمقلقده هيچ بركسنه الله
سبحانه ايله ارقداش دكل ايدى پس كرچك واوقى ايشلرده شريك اولنلرى نه حاجتدر
(اتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ
اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ) ت اوقوغل (يا محمد) اولشيكه وحى اولندى سنك
جانبكه كتابدن و قائم قيل نمازى البته نماز منع ايدر حياسزلقدن و منكر ايشلردن والله
تعالى يى ذكر ايتمك زياده بيوكدر هر شيدن والله بيلور ايشلديككز شيئى ● ف يعنى
زماندن نقدر مدت نماز اداسنه صرف اولنسه اول قدر مدتده كناهدن محفوظ اولور و اميد
اولنوركه كلى جلت زمانلرده كناهدن محفوظ اوله والله سبحانه يى ذكر ايتمكلك تاثيرى نمازدن
زياده در ● يعنى كناهدن محفوظ اولور و درجات عاليه يه دخى ترقى ايدر (وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ
الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ
وَإِلَهُنَا وَإِلَهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ) ت وجدال و نزاع ايتمكز كتاب اهليله مكر
برخصلتله كه زياده كوزلدر اوله (قبا كلاملرينه يوماشقلق وغضبلرينه حلم ايله جواب ويرمك كبى)
مكر اول كسنه لركه ظلم ايتديلر آنلردن (يعنى اقرارا كزده اولان عهدى بوزوب وياخود
جزيه لرينى ويرميوب ظلم ايدرلر و حربه قيام ايدرلر ايسه آنلره سيفله مقابله ايلك يوماشقلق

[illegible]) ويكز ايمان كتوردك اول نسنه‌يه كه [illegible]

[illegible] معبود [illegible] ايدنجه ● ف [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] (وكذلك انزلنا اليك الكتاب فالذين آتيناهم

الكتاب يؤمنون به ومن هؤلاء من يؤمن به وما يجحد بآياتنا الا الكافرون) ت

وبعده كه كچمش كتابلرى ايندردك انلر كبى ايندردك سنك جانبكه كتاب پس اول كسنه

كه ويردك انلره كتابى ايمان كتوررلر اول كتابه (يعنى قرآنه) وعربلردن بعض كسنه‌لر

واركه ايمان كتورر قرآنه وطانمز آيتلرمزى مكر كافرلر ● ف كتاب اهلندن اول كسنه‌لر

كه كندو كتابلرينى درست طوتمش ايتشلر آنلر قرآنه دخى تصديق ايتشلر ومشرك عربلردن دخى

ايمان كتوررلر قرآنه (وما كنت تتلو من قبله من كتاب ولا تخطه بيمينك اذا لارتاب المبطلون)

ت واوقومش دكل ايدك قرآن انمزدن اول هيچ بر كتابى ويازمدك هيچ بر كتابى صاغ الكله

اول وقتده شكده واقع اولوررلردى بلان سويلجيلر ● ف يعنى پيغمبر عليه السلام

بركسنه‌دن تعليم المدى واوستاد ياننده اوطورمدى ويازى يازمدى اكر اويله اولسه‌يدى

منكرلر شبهه ايچون يرى اولوردى كه كچمش كتابلرى اوقويوب اشبو سوزلرى معلوم ايتديلر

ديو اويله دكل پس شبهه ايچون يرى يوق (بل هو آيات بينات في صدور الذين اوتوا العلم وما يجحد

بآياتنا الا الظالمون) ت بلكه شو قرآن واضح اولان آيتلردر حفظ اولنمش اول كسنه‌لرك

سينه‌سنده كه ويرلدى انلره بيلك وطانمز آيتلرمزى مكر ظالملر ● ف شاه ولى الله رحمه الله

بركه مفسرلر بعضسنى ديديلركه (الذين اوتوا العلم) دن مرادى پيغمبر عليه السلامدر ذاتيدر

والله اعلم ● ف يعنى پيغمبر عليه السلام بركسنه‌دن اوقومدى ويازى يازمدى بلكه شو وحى كه

انك اوزرينه نازل اولدى سينه‌سنده محفوظ اولدى وكچمش كتابلرى دخى اوقومدى وحفظ

ايتمدى وقرآن دوام اوزره حفظنده باقى قالوريدى (وقالوا لولا انزل عليه آيات من ربه

قل انما الآيات عند الله وانما انا نذير مبين) ت وديديلر نيچون نازل اولنمدى آنك اوزرينه

نشانه‌لر كندو پروردكارندن سويله كه نشانه‌لر ربمك يانندهدر و بن انجق اشكاره

قورقوديجيم (اولم يكفهم انا انزلنا عليك الكتاب يتلى عليهم ان في ذلك لرحمة وذكرى

لقوم يؤمنون) ت آيا كفايت ايتمديمى آنلره شو كه ايندردك سنك اوزريكه كتابى

اوقوبه انلار وزرینه صحیح بوله و ایردر انلرکه نصیحت الورمه که ایمان کتورسه لر (قُلْ كَفَىٰ
بِاللَّهِ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ
أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ) ت ذیکل یتر الله بنم سزک ارا کرده شاهد بیلور کوکلرده
ویرده اولانشیئ و اول کسنه لرکه ایمان کتوردیلر طوغرو اولمین شیئه و کافر اولدیلر الله
تعالی به اشبو جماعت آنلردر زیان ایتیلر • ف الله سبحانه نک شهادتی شودرکه طوغریلرک
کوندن کونه شوکتن زیاده ایدر و یلانجیلرک بیوتن قیروب برذلیل ایدر (وَيَسْتَعْجِلُونَكَ
بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُسَمًّى لَجَاءَهُمُ الْعَذَابُ وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ) ت و تیزلکله
طلب ایدرلر سندن عذابی و اکر اولمسه دی معین اولان وعده البته کاورایدی آنلره
عذاب و البته کاور انلره خبرسز و انلر بیلمزلر • ف اشبو امتک عذابی اولدرکه مؤمنلر انلری
قتل و اسیر ایدرلر پس مکه نک فتحنده اهل مکه خبرسز ایکن اول حضرتک عسکری انلرک
باشلری اوزرینه کلوب طوردیلر (يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ)
ت تیزلکله طلب ایدرلر سندن عذابی و البته جهنم قوشادیجیدر کافرلری • ف یعنی
کفرلک و کونولکک جزاسی آخرتده اوله جق ایکن شمدی کافرلر دنیاده عذاب طلب ایتمک
عبثدر اول کدن صکره یاتوب طوتشورلر وجهنم انلری احاطه ایدر کفرلک و کوناهلرک
عذابنده (يَوْمَ يَغْشَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ)
ت اول کونده اورتر آنلری عذاب یوقارولرندن و ایاقلری آلتندن و دیر الله طادیکز
اولشیک جزاسنی که ایشلردیکز • ف اشبو کلامی الله سبحانه دیرو یا خود و فی عذاب
ملکلری دیرانلره و اول کسنه نک مالی که الننز کاتی دنیاده ادا ایتمزیدی اول مال اژدها اولوب
انکرنده الننبوغز نه صاریلوب و یوزینی یرتوب دیرکه بن سنک مالکم و خزینه کم (يَا عِبَادِيَ
الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ) ت ای بنم مسلمان اولان قوللرم بنم یرم
کینکدر پس الحق بکا عبادت ایدک • ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه الله تعالی ترغیب
بیورر اشبو آیتده حبشه و مدینه یه هجرت ایتمکیچون (كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا
تُرْجَعُونَ) ت هر بر شخص اولومی طادیجیدر صکره بزم جانبمزه کیرودوندریلورسکز
• ف وقتا که مکه شکرمه ده کافرلر مسلمانلره زیاده اذیت ویردیلر اول وقتده هجرته امر اولندی
مسلمانلر و مسلمانلر اوچ اواهل حبش جانبنه کیتدیلر ارشاد ایتدیکه بر قاچ کونک
دیرلکندن صکره بنم جانبمه طوپلانورسکز تا که وطنی ترک
ایتمک چتین اولمسون و نه اول حضرتک مفارقتی بنم یه چتین اولمسون (وَالَّذِينَ آمَنُوا

وعملوا الصالحات لنبوئنهم من الجنة غرفا تجري من تحتها الانهار خالدين فيها نعم اجر العاملين) ت واول كسنه لر كه ايمان كتوردیلر و ایشلدیلر اتو اولادلرنی کتورو درنز انلری جنتدن یوجه عالی قصرلرده که التلرندن ارقلر اقار ابدی اولترو درلر نیجه کوزلدر
عمل ایدنلرنك مزدی (الذين صبروا وعلى ربهم يتوكلون) ت اول كسنه لر كه صبر ایتدیلر
و تکرلرینه او زرینه امرلرین تسلیم ایدرلر • ف یعنی اشبو وطن عوضنده انلره
شو وطن ولنه بجقدر (وكاين من دابة لا تحمل رزقها الله يرزقها واياكم وهو السميع العليم)
ت وچوق جنبوارلر وار كه طاشیو کیلدور رزقنی الله دروزقلاندیریر انلری واسزلره ده اونلرایلدییی
و بلجیدر • ف اشبو رزق ایادن اطمینان ایچون که چوق جانورلر کندی اولرنده
یلر سنك وطانکله رزقی و قوتی بولنمور الله هر کونلر نه تانه تازه ایرشدیر رغم جکمیکز
(ولئن سألتهم من خلق السموات والارض وسخر الشمس والقمر ليقولن الله فانى يؤفكون)
ت واکر سؤال ایده سن انلره که کیم یراتدی کوکلری و یری ورام قیلدی کونشنی و آیی
البته دیرلر که الله پس نه یردن دونرلر (توحیدیولندین) • ف یعنی جمله کسنه لر بیلورلر
که رزق سبیلری الله سبحانه یاریدی بو اجلکله الله تعالی یه توکل ایتمیورلر که رزقی الله
و یره جکینه دیو لیکن اولقدر که الله سبحانه دیلدیکی قدر ویر رسزلکده یکنکز قدری و یرمز
اشبو مضمونی کلمبعد آیتده بیوردی (الله يبسط الرزق لمن يشاء من عباده ويقدر له ان
الله بكل شيء عليم) ت الله ککش قیلور رزقی اول کسنه ایچون که دیلر کسنه دو قولرندن
وطار قیلر اول کسنه ایچون که دیلر البته الله هر شیئی بلجیدر • ف یعنی هر بر کسنه نك
نسبتنده کوره رزقنی ویره روشیده کلکه بالکلیه کسب رزقنی ویرمیه (ولئن سألتهم من
نزل من السماء ماء فاحيا به الارض من بعد موتها ليقولن الله قل الحمد لله بل اكثرهم
لا يعقلون) ت اکر سؤال ایده سن انلره که کیم اشاغی کتوروب کوکدن صوینی دیری
قیلدی آنکله سیلر یری اولدکدن صکره البته دیرلر الله دیکل حمد الله ایچوندر بلکه انلرك
چوغی فهم ایتمزلر • ف یعنی یغمور دنی هر بر یره برابر یاغمز و بونك کبیدر احوالك تغیری
کاه اولور که مفلسی بر آنده زنکین ایدر و کاه اولور که زنکینی بر ساعتده مفلس ایدر (وما هذه
الحيوة الدنيا الا لهو ولعب وان الدار الآخرة لهي الحيوان لو كانوا يعلمون) ت و دکل
اشبو دنیادیرلکی مکر اویون و اویونجق بر شیدر و البته آخرت سرایی دیرلکدر او یدر (قالیدی باقی یه بدل
ایتمزلردی) اکر بیلسه لر ایدی (فاذا ركبوا في الفلك دعوا الله مخلصين له الدين فلما نجاهم

إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ) ت پس وقتا كه آنلر بحرده قايغه دعا ايدرلر الله جانبنه خالص
قيلدقلرى حالده الله ايچون عبادتى پس وقتا كه نجات ويرمه آنلره قره يه چيقنجه ناگهان آنلر شريك قوشرلر
(لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ) ت تا كه شكرسزلق ايدهلر اولشيئه كه ويردك
آنلره و منفعتلنهلر (يعنى بربرينه الفت و سلفلرينه شرك اوزره اجتماع ايله تكلف فائدهلنهلر)
پس يقينده حالك حقيقتنى بيلورلر (أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا آمِنًا وَيُتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ
أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ) ت آيا كورمديلرمى كه بز قيلدق اسدى امينلى
اولان حرمى و قاپيلور آدملر آنلرك چورهسندن يعنى اهل مكه كورمديلرمى كه بز آنلرك
شهرين امينلوه كوب كندولر قتل و غارتدن امين اولورلر مع هذا آنلرك اطرافنده اولان
كيمسهلر قتل و اسير اولنورلر بويله ايكن) آيا كرچك اولمين باطله ايمان كتورورلرمى و اللهك
نعمتنه شكرسزلك ايدرلرمى ف مكه اهلى الله سبحانهنك بيتى حرمتيچون دشمنلردن امينده
ايديلر و سائر عرب ديارلرنده فساد و غوغا اولور ايدى بونكله بيله بتلرك احسانى اعتقاد ايدرلر
و الله سبحانهنك اشبو كرچك احسانى اعتقاد ايتمزلر (وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ) ت و كيمدر زياده ظالم اول
كمسنهدنكه باغلدى الله اوزرينه يلانى يا يالان صايدى طوغرويى اولان سوزى وقتا كه كلدى
آكا اوكنه آيا يوقمدر جهنمده قوناق كافرلر ايچون (وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا
وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ) ت و اول كمسنهلر كه غوغا ايتديلر بزم يولمزده البته دلالت ايدرز
آنلرى كندو يوللرمزه ف يعنى الله سبحانهيه يقين اولمغه يول و رضاسنه يول كه جنتدر

(سورة الروم مكية وهى ستون او تسع وخمسون آية)

روم سورهسى مكهده نازل اولمش و اشبو سوره التمش يا الى طقوز آيتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

باغشلييجى اسركييجى اولان اللهك آديله اوقورم

(الم) ت الله بيلور آندن مرادى (غُلِبَتِ الرُّومُ) ت مغلوب اولنديلر روم قومى ف
شلعوق الله رحمه الله ديركه فارس طائفهسى رومه غالب اولديلر و رومك سرحدلرينك بعض
شهرلرينى كندى تصرفلرينه آلديلر وقتا كه اشبو خبر مكهيه ايرشدى اسلام اهلى غمناك
اولديلر زيرا كه روم اهلى و اسلام اهلى هر ايكيسى اهل كتابدرلر و مشركلر شاد اولديلر زيرا كه
آنلر و فارس اهلى امى و بت الدرلر الله سبحانه آيت نازل قيلدى كه روم اهلى مغلوب اولدقدنصكره
فارس اهلى اوزرينه غالب اوليسردرلر و اشبو غالبيت خبرندن بر قاج يلدنصكره موقوع

واردی وشو قصه تبوتیه دلالت ایدنده لیلردن بریسیدر (فِىٓ اَدْنَى الْاَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ) ت یرك زیاده یقیننده (یعنی کنده وسرحدنده) وشونلر مغلوب اولدقدنصکره البته غالب اولورلر (فِى بِضْعِ سِنِينَ) ت برقاچ یلده ● ف رومك فارس مملکتنه یقین اولان مصر حدنده عرب مملکتنه متصل اولان بر یرده یعنی عراقده روم پادشاهیله فارس پادشاهی غوغا ایتدیلر اول غوغایه مباشرت ایدن فارس پادشاهی اولدی مکه کافرلری اشبو خبری ایشدیجك دیدیلرکه فارس اهلی غالب اولدی ومسلمانلر ایسه دیدیلرکه روم اهلی مصرتباب اولدیلر زیرا که روم اهلی کتاب اهلی ایدی انلرك حقنده یلان خبرلر مشهور ایدرلر ایدی حق تعالی نازل قلدیکه اشبو حالده روم مغلوب اولدی برقاچ یلدنصکره آنلر غالب اولیسردر اشبو فتح ایسه اون یل تمام اولمدن وقوع بولدی (لِلّٰهِ الْاَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ) ت الله ایچوندر بیورلدی بوندن اول و بوندنصکره وشو کونده شاد اولورلر مسلمانلر (بِنَصْرِ اللّٰهِ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ) ت اللهك یاردمیله یاردم ایدر الله اول کمسنه یه که دیلر والله غالبدر اسیرکیجیدر ● ف اشبو وعدهدن برقاچ یلدنصکره روم فارسك غوغاسی اولوب روم غالب اولدی واشبو غالبیت خبری اولکونکه مسلمانلر بدر غزاسینده نصرت بولوب شاد اولدیلر عرب دیارینه ایریشوب منتشر اولدی ومسلمانلر شاد اولدیلر (وَعْدَ اللّٰهِ لَا يُخْلِفُ اللّٰهُ وَعْدَهُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ) ت وعد ایتدی الله بر وعده خلاف ایتمز الله کندو وعدهسنه ولکن آدملرك چوغی بیلمزلر ● ف یعنی انلر اسباب ظاهرهدن غیری الله سبحانه اوزرینه توکل ایتمزلر (يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْاٰخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ) ت بیلورلر ظاهر اولانی دنیادیرلکنك تدبیرندن وشونلر قیامت کونندن خبرسزدرلر ● ف یعنی دنیانك ظاهرده هر کیمهلرك غالب اولدیغی کورورلر دیرلرکه الله سبحانه اشبو قومدن راضیدر (اَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِىٓ اَنْفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللّٰهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَآ اِلَّا بِالْحَقِّ وَاَجَلٍ مُسَمًّى وَاِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ) ت آیا تأمل ایتمزلرمی کندو قلبلرنده که یراتمدی الله کوکلری و یری وایکیسنك اراسنده اولانی مکر طوغرو اولان تدبیرایله ومعین اولان مدت اوزره آدملردن چوق کیمسه ربلرینه اوغرامغی طانمیجیدرلر ● ف یعنی هر شی ایچون ابتدا واردر وانتها واردر خواه انسان اولسون وخواه حیوان اولسون آخر اولسون بونلرك ابتداسی وانتهاسی کوکور یوق وکوکك هر بر طولنسنك مدت معینهسی واردر برآی ویا بریل ویا اون ایکی یلده برکره

تحم ایدروب نه هر نسنه ده بر صفت وار در وشو صفت جمله جهانده موقتدر تعاهد وار اشبو معین اولان وقت تمام اولدقده فنایه کیدر پس اشبو ایتدا وانتها او بوغبق دکلدر قاعده لری آخرتده ظاهر اولور (أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَٰكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ) ت آیا سیر ایتدیلرمی یرده که باقه لر نیجه اولدی اول کسنه لرک آخری که آنلردن اول وار ایدیلر زیاده شدتلو ایدیلر آنلردن قوتده و سوردیلر یری زراعت ایچون و آبادان و شنلک ایتدیلر یرده چوق و زیاده سیله کندولرک آبادان ایتسندن و کلدی آنلره آنلرک پیغمبرلری واضح اولان معجزاتله پس ممکن اولمدیکه الله ظلم ایده آنلره ولیکن اولدیلر کندو نفسلرینه ظلم ایدیجیلر • ف یعنی الله سبحانه پیغمبر کوندرمکسزن برکسنه یی عذابه مطوع (ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةَ الَّذِينَ أَسَاءُوا السُّوأَىٰ أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ) ت صکره اولدی اول کسنه لرک آخری که کرونلک ایتدیلر زیاده بر کین اول سببدن که بلانه نسبت ایتدیلر الهک آیتلرینی و اولدیلر شو آیتلری مسخره ایدیجیلر • ف یعنی بر قومه که بر کونلک اوزرینه عقوبت اولدی اول کونلک او زره جزاسنه اشبو عقوبت ایریشور و جزاسنک فناسی بر فردلک فناسی کبیدر و جزاسنک سزاسی بر فردلک سزاسی کبیدر (اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ) ت الله ابتدا خلق ایجاد ایدر موتدن صکره اعاده ایدر صکره الهک جانبنه کیرو دوندرلمش اولورسکز (وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ) ت و اول کونکه قائم اولور قیامت کونی الزام اولوب نومید و محزون اوله رق سکوت قالور کونلک ایتدیلر (وَلَمْ يَكُن لَّهُم مِّن شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ) ت و اولمز آنلر ایچون کندو شریکلرندن هیچ بر شفاعت ایدیجیلر و اولورلر کندو شریکلرینه طاکیجیلر • ف یعنی اول برکسنه لر یکه الله سبحانه به شریک ایشلر ایدی انلری انکار ایدرلر (وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَتَفَرَّقُونَ) ت و شول کونکه قائم اولور قیامت کونی اول کون بری برندن آیریلورلر آدملر (فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ) ت پس اما اول کسنه لر که ایمان کتوردیلر و ایشلدیلر کوزل اولان ایشلری

پس بونلر باغچه لرده مسرور وحاللری خوش اولورلر (وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ) ت واما اول کسنه لرکه کافر اولدیلر وبلانه نسبت ایتدیلر بزم آیتلرمزی وآخرت کوتمه اوغرامغی پس آنلر عذابه حاضر اولورلر (فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ) ت پس پاکلک ایله ذکر ایدک الله سبحانه یی اخشاملمه داخل اولدیغکز وقتده وصباحه داخل اولدیغکز وقتده (وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ) ت وآنکیچوندر اوکمک کوکلرده وپرده وکوندزک آخرنده وزوال وقتنه داخل اولدیغکز وقتده ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه بوندن مرادی شودرکه اشبو وقتلردن هر بر وقتده الله سبحانه نک نقائصدن منزه اولمغی اوزره ومحامد ایله موصوف اولمغی اوزره دلللر تازه اولورلر پس بوسببدن اشبو اوقاتلرده نمازاوقومغی ایچون امر اولنمشدرلر ف یعنی الله سبحانه نک ذات پاکنی ذکر ایدک آنک کوزللکی کوکلرده وپرده ذکر ولنور اشبودرت وقتده الله سبحانه یی ذکر ایدک صباح نمازنده واخشام نمازنده اخشامده مغرب نمازی ویتسو نمازی داخلدر وکوندزک آخرنده اولان وقتدن مرادی عصر نمازیدر وزوال وقتندن مرادی اویله نمازیدر (يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ) ت طشره چیقارر دیری یی اولیدن وطشره چیقارر اولوبی دیریدن ودیرلدیری ارل کذلکدر وبونک کبی طشره چیقار یلورسکز ف یعنی طشره چیقاریلورسکز ف یعنی طشره چیقارلولی یردن دیری جانلو کسنه لری (وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ) ت والهلک نشانه لرندندر شوکه یراتدی سزی طپراقدن صکره ناکهان سز آدم اولدیکز طاغلدیکز یرلک یوزنده (وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ) ت الهلک نشانه لرندندر شوکه یراتدی سزکیچون کندو جنسکزدن قاریلری تا قرار بولسکز آنلر ایله ویصادی سزک ارا کزده دوستلق واسرکملک البته اشبو ایشده واردر نشانه لر اول کروه ایچونکه تأمل ایدرلر ف الله سبحانه آنک نسلنی براغندن جاری بیورمش وحیوانک نسلنی ایکی شخصدن وبعض حیوان وارکه جفتی معین دکل وبعضنک معیندر وانسانک اجتماعی ایچون تزویجی مقرر بیوردیکه اشبو اجتماعده نسلدن غیری بشقه فائده واردرکه انسیت ومحبتدر تا کدنیا انتظام بولوب آبادان اوله وهر کسنه که تزویجی اختیار ایتمیوب جفتی آلیوب

زناکار اولور شو کیمسه انسان زمره‌سندن چیقوب حیواناته داخل اولور (ومن آیاته خلق
السموات والارض واختلاف السنتکم والوانکم ان فی ذلک لآیات للعالمین) ت واللهک
نشانه‌لرندندر کوکلری یاراتمق و یری یاراتمق و دیللرکزک چشت چشت اولمسی و رنککزک لون
بلون اولمسی البته اشبو ایشلرده واردر نشانه‌لر عالملر ایچون ف انسانلر بر بابا و بر انادن پیدا
ایدوب عالمی آباد ایلدی یوردی صکره هر ملکک اهلنک دللری بشقه بشقه ایتدی بر آدمی بر بشقه
مملکتده دلسزدر حیوان کبی (ومن آیاته منامکم باللیل والنهار وابتغاؤکم من فضله ان فی
ذلک لآیات لقوم یسمعون) ت واللهک نشانه‌لرندندر سزک اویومقکز کیجه‌ده و کوندزده
و سزک طلب ایتمککز اللهک رزقندن البته اشبو ایشده نشانه‌لر واردر اول قوم ایچون که
ایشیدرلر ف الله سبحانه کندو فضلیله کیجه و کوندزی ایجاد ایتدی اکر فقط کیجه
اولسیدی انسان اویوب قالوب طاش کبی اولوردی معاش الدن کیدردی و اکر فقط
کوندز اولسیدی اویومق اولمسیدی یالنکز عقل کیدوب سرسام اولوردی پس اویومق
ایچون کیجه‌یی خلق ایتدی معاش ایچون کوندزی (ومن آیاته یریکم البرق خوفا وطمعا
وینزل من السماء ماء فیحیی به الارض بعد موتها ان فی ذلک لآیات لقوم یعقلون) ت
واللهک نشانه‌لرندندر که کوستررسزه یلدرمی قورقمق ایچون و رغبت ویرمک ایچون
ایندیرور کوکدن صویی پس دیریلدر انکله یری اولدکدنصکره البته واردر بونده نشانه‌لر
بر قوم ایچون که فهم ایدرلر (ومن آیاته ان تقوم السماء والارض بامره ثم اذا دعاکم دعوة من
الارض اذا انتم تخرجون) ت واللهک نشانه‌لرندندر که طورر کوک و یر آنک حکمیله صکره
وقتا که چاغرر سزی بر کره چاغرمقله یردن ناکهان سزلر طشره چیقارسکز ف معلوم اولوکه
کوک طورمشدر تیرکسز و آنده یلدزلر یوزرلر اشبو مضمونی بر آخر آیتده بیوردیکه کوکده
یلدزلر یوزرلر (وله من فی السموات والارض کل له قانتون) ت و آنککچوندر اول
کسنه‌لر که کوکلرده و یرده واردر هر بریسی انک ایچون بیورلدی قبول ایدیجیدرلر (وهو
الذی یبدؤا الخلق ثم یعیده وهو اهون علیه وله المثل الاعلی فی السموات والارض وهو
العزیز الحکیم) ت و اول الله که خلق ابتدا ایجاد ایلدی صکره بو خلق اعاده ایدر (یعنی
اولدکدنصکره دیریلدر) اشبو ایکنجی دفعه‌ده اولان ایجاد قولایدر آنک اوزرینه
و آنکچوندر بو وجه اولان صفت کوکلرده و یرده و الله غالبدر حکمت ایله متصفدر ف یعنی

كوكده اولان كسنه‌لر ايزلر و ايچرلر و حاجت انسانى آنلرده بولنمز الله سبحانه‌يه عبادت ايتمكدن غيرى برشيئى ايسترلر و يرده اولنلر شومذكور اولان اشيالرك جمله‌سنه بولنمشلر لكن الله سبحانه‌نك صفتى نه بو كا بكرزنه آ كا ز الله سبحانه ملك ذاتكدر (ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِنْ أَنْفُسِكُمْ هَلْ لَكُمْ مِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ شُرَكَاءَ فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ) ت بيان ايتدى سزكچون بر مثلى سيزلك احوالكزدن ايا وار ميدر مالك اولديغكز كوله‌لردن هيچ برشريك سزه و يرديكمز مالده تا كسزلر و آنلر اول مالده برابر اولوب قورقرسكز شو كوله‌لردن قورقديغكز كبى سائر شريكلر كزدن بونلك كبى بيان ايدرز نشانه‌لرى اول قوم ايچونكه فهم ايدرلر (مثلك حاصلى اولدركه كوله ايله آغاسى برابر اولمز پس الله سبحانه‌نك مملوكى كندوسنه شريك قوشمق نيجه ممكن اولور) ه‌ف يعنى سزلر كوله‌لر كزلك وخلايقلر كزلك يلانجى و مجازى آغاسى سكز سزلرده آنلرده الله سبحانه‌نك رزقنى يرسكز بويله ايكن آنلر سزكا شريك و برابر اوله بيلمزلر نيجه‌كه قوندا شلريكز كنديكزه شريك و برابر اولديقلرى كبى پس الله سبحانه كه حقيقى مالك و طوغرو صاحبدر پس قوللرينى كندوسنه شريك قلمغه نصل جسارت ايديورسكز (بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ) ت بلكه تابع اولدى اول كسنه‌لر كه ظلم ايتديلر كندو نفسلرينك آرزوسنه بيلمزسزين پس كيم يول كوسترر اول كسنه‌يه كه آزغين قيلدى الله انى و يوقدر آنلر ايچون هيچ بر ياردم ايديجى (فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ) ت پس طوغرو قيل يوزيكى عبادت ايچون حقه مائل اولهرق اتباع ايت اللهك دينينه كه يراتدى آدملرى اول فطرت اوزرينه تبديل ايتمك اولمز اللهك دينى شودر طوغرو اولان دين وليكن آدملرك چوغى بيلمزلر ه‌ف يعنى الله سبحانه جمله خلقك حاكمى وحقيقى مالكيدر وهيچ كسنه آنكله برابر دكلدر هيچ بر كسنه‌نك آكا حكمى كچمز اشبو امرلرى هر كسنه بيلور ليكن بونلك موجبنجه عمل ايتمك لازمدر و بونك كبى بر كسنه‌يه ايذا ايتمك و مالنه خيانت ايتمك و عرضنه طوقنمق هر بر كسنه‌نك يانتده مذمومدر و هر امده الله سبحانه‌يى ذكر ايتمك و غربا و عاجزلره رحم و تلطيف ايدوب حقوقلرين تمام و كامل اوزره و يرمك و والدادمق و جنك و جدال ايتمك هر كسنه‌نك يانتده كوزلشيدر اشبو امورلر اوزرينه عمل ايتمك طوغرو اولان دين در و شو امرلرى پيغمبرلرك لسانيله الله سبحانه بنده‌لرينه بيان بيوردى و آنلره بيلديردى بونلرى تبديل و تغيير ايتمكه جواز يوقدر

(مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَاتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ) ت عبادت ايديكز رجوع
ايدوب آنك جانبنه وصاقنك آندن وقايم قيلكز نمازى واولميكز شريك قوشنلردن ف يعنى
الله سبحانه جانبنه رجوع ايدوب اصل دينى طوتكز دنيانك اصلاحى ايچون دينى
طوتمكز البته دينكز طوغرو اولمز (مِنَ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيَعًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا
لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ) ت واولميكز اول كسنه لردن كه طاغتدیلر كندو دينلرينى واولديلر
كروه كروه هر بر كروه كندو يانلرنده اولان شيئى اوزرينه شاد اولجيدرلر (وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ
ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا أَذَاقَهُمْ مِنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ) ت
وچنان ايرسه آدملره قيتلق چاغررلر ربلرينى رجوع ايدوب آنك جانبنه صكره وقتاكه
طاتدرسه آنلره كندو جانبندن راحتلكى ناكهان بر طائفه آنلردن كندو ربلرينه شريك
قوشرلر ف يعنى هر انسانك جبلتى اوايشارى بيلديكى كبى الله سبحانه جانبنه رجوع
ايتمكى دنى بيلور ليكن خوف وقتنده انى معنا ظهور ايدر ورفاهيت وقتنده آنى ترك
ايدوب شكر سزلك ايدرلر وشريك قوشرلر (لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ
تَعْلَمُونَ) ت آنلرك حاللرينك آخرى شودر كه شكر سزلك ايدرلر اول شيئه كه عطا ايتدك آنلره
پس منفعتلنك يقيندر حالكزك حقيقتنى بيلورسكز (أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا
كَانُوا بِهِ يُشْرِكُونَ) ت آيا ايندرديكمى آنلر اوزرينه بر دليل كه شو دليل بيان ايدر آنلر
ايچون شريك قوشدقلرى شيئى (وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ
بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ) ت وچنان طاتدرسق آدملره بر رحمت (يعنى صحت
ووسعت وراحت ويرسك آنلره) سونورلر انكله واكر ايرشسه آنلره قيتلق مقدم
ايشلدكلرى كناه سببيله ناكهان آنلر اميدسز اولورلر (أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ) ت آيا كورمديلرمى كه الله كنكش قيلور رزقى
اول كسنه ايچون كه ديلر وطار قيلور اول كسنه ايچون كه ديلر البته انى بو ايشده نشانه لر
واردر اول قوم ايچون كه ايمان كتوررلر ف يعنى هر كسنه يه كه ديلر رزقنى طار قيلور واولجى
يه وير دو هر كسنه يى كه ديلر رزقنى كنكش ايلر (فَآتِ ذَا الْقُرْبَى حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ
السَّبِيلِ ذَلِكَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ) ت پس وير قرابت

صاحبنه وفقيرلره ويرلوب سائرلره كندو منفعتلرى ايچون اشبو حقى ويرسلر زياده كورسونلر ديو ويرسهلر كسيلر
ايچون نكه ديلرلر الله ك يوزينى واشبو جماعت مطاولارينه ايرشمشلردر (وما آتيتم من ربا ليربوا
في أموال الناس فلا يربوا عند الله وما آتيتم من زكاة تريدون وجه الله فأولئك هم
المضعفون) ت واول شيكه ويردكز فائده دن حتى زياده اوله ديو آدملرك مالنده پس اوله
ارتمز الله ك ياننده (يعنى معامله ده مرابحه كارلره مالارى زياده اولسون ديو ويردككز شى
عند الله زياده صايلمز بلكه اول شى نماءالرتى زياده ايدرونه مالرنه بركت براقور) واول
برشيكه ويرمش اوله يكز صدقه لردن طلب ايدلك آنكله الله ك رضاسنى پس اشبو جماعت
آنلردر كه قاتلى ايكى قات اوليجيلردر ٭ ف شاه ولى الله رحمه الله ديركه شو مالكه آنى زياده ويرمك
شرطيله ويرولر آنك آدى ربا قونلدى (الله الذي خلقكم ثم رزقكم ثم يميتكم ثم يحييكم هل
من شركائكم من يفعل من ذلكم من شيء سبحانه وتعالى عما يشركون) ت الله اولدركه
ياراتدى سزى صكره رزق ويردى سزه صكره اولدررر سزى صكره ديرلدرر سزى آيا سزك
شريكلركزدن بركمسنه وارميدركه ايتسون اشبو ايشلردن برشيئى پاكدر الله ايچوندر و زياده
يوجه در اول شيدن نكه شريك قوشرسكز (ظهر الفساد في البر والبحر بما كسبت أيدي
الناس ليذيقهم بعض الذي عملوا لعلهم يرجعون) ت آشكار اولدى كورولو ايشلر يا قره ده ودكزده
اول شى سببيله كه ايشلدى آدملرك اللرى تا طاتديره آنلره اول برشيئك بعضسنى كه ايشلديلر
اوله كه آنلر كيرو قاندلر (يعنى قحط وغرق اولمق وسائر بلالر بنى آدمك عملنك جزاسيدر)
٭ ف يعنى كفر وظلم ايلدى يرده وكيلرده وشايع اولدى يغما وتاراج وآنك وبالى وقوع اولمق
لازمدر و يولك اولان عذابى آخرتده اوليسرده اما اشبو دنياده مرآزعقوبتى اولمقدر
عبرت ايچون تا اوله كه آنلر قورقوب طوغرو يولى اختيار ايدلر (قل سيروا في الأرض
فانظروا كيف كان عاقبة الذين من قبل كان أكثرهم مشركين) ت ديكل سير ايدك يرده
پس صكره باقك نيجه اولدى اول كمسنه لرك آخرى كه اول كچديلر آنلرك چوغى شريك
قوشيجيلر ايدى (فأقم وجهك للدين القيم من قبل أن يأتي يوم لا مرد له من الله يومئذ يصدعون)
ت پس طوغرو قيلغل يوزيكى درست اولان دينه كلمزدن اول اولكونكه
كيرو دونمك يوقدر آنكيچون الله جانبندن شو كونده بولك بولك اولورلر ٭ ف يعنى دينك
غلبه سى اولور وعذاب چكنلر آيرو اولمقدر ونجات بولنلر كه الله سبحانه نك مقبوللريدر
ايرو يعنه اولورلر (من كفر فعليه كفره ومن عمل صالحا فلأنفسهم يمهدون) ت اول كمسنه كه

كافر

كافرا ولدى آنك اوزرينه دزآنك كفرينك ضررى وهركيشى اينكيله كوزل اولان
ايشى پس اشبو اولكيشيكندولر ايچون آرامكاه دوزرلر (ليجزي الذين آمنوا وعملوا
الصالحات من فضله انه لايحب الكافرين) ت تا مزد وير الله اول كيشيلره كه ايمان
كتورديلر وايشلديلر اوزلرى الهنك فضلندن البته الله سومز كافرلرى (ومن آياته
ان يرسل الرياح مبشرات وليذيقكم من رحمته ولتجري الفلك بامره ولتبتغوا من فضله
ولعلكم تشكرون) ت والهنك نشانه لرندن شودركه كوندرر روزكارلرى سويندريجى
اولوب روزكارلار يره كنسدور رحمتندن (يعنى يغمورى) وشو اجلدنكه يوريلر قايقلر
الهنك حكميله وشو اجلدنكه رزق طلب ايده سكز آنك فضلندن وشو اجلدنكه سز شكر
ايده سكز ف يعنى روزكارده برقاچ فائده واردر يغمور ايله تبشير كبى وقايقى يوريتك كبى
(ولقد ارسلنا من قبلك رسلا الى قومهم فجاؤهم بالبينات فانتقمنا من الذين اجرموا وكان
حقا علينا نصر المؤمنين) ت كوندردك سندن اول برقاچ پيغمبرلرى كنيد وقوملرى يانينه
پس كتورديلر كنيد وقوملرينك يانينه واضح اولان نشانه لرى پس انتقام چكدك اول
كيشيلردن كه بوير قدن چيقديلر واولدى مسلمانلرى يادم ايتمك لازم بزم اوزرمزه (الله الذي
يرسل الرياح فتثير سحابا فيبسطه في السماء كيف يشاء ويجعله كسفا فترى الودق يخرج
من خلاله فاذا اصاب به من يشاء من عباده اذا هم يستبشرون) ت الله كوندرر روزكارلرى
پس قالدرر روزكارلر بولودى پس يايار الله آنى كوكده نيجه كه ديلر وقيلر الله بولودى
پاره پاره پس كوررسن كه يغمورك طامله لرى چيقارشو بولوتك اراسندن پس نه وقت ايرشدرسه
يغمورى اول كيشيلره كه ديلر كنيد وقوللرندن ناكهان آنلر سويندرلر يغمورك
ياغمسيله ف بولودى يارديلدیكى كبى يعنى اول برطرفه كوندررمكره بر آخر جانبنه
بوشجاين دينى هم يارو آچار ف بورداده روزكارك ذكرى شو وجهه اوزرهدر كه نيجه كه
روزكار يغمورك خبرن بيلدررآنك كبى حق اولان دينك باغنك نشانه لرى واضح اولورق
كلورلر (وان كانوا من قبل ان ينزل عليهم من قبله لمبلسين) ت واكرچه يغمور ياغمزدن
اول آنلر اوزرينه بولوتك ظهورندن اول اميدسز ايديلر (فانظر الى آثار رحمت الله كيف يحيي
الارض بعد موتها ان ذلك لمحيي الموتى وهو على كل شيء قدير) ت پس باق الهنك

يغمور وانه امیرکنی اثرلری جانبنه نچه دیرلدیری اولدکه اولکسکره البته الله اولیلری
دیرلیبیدرو هر برشی اوزرینه قادردر (وَلَئِنْ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَظَلُّوا مِنْ بَعْدِهِ
يَكْفُرُونَ) ت واکر یوبرسک بز بر یل پس کورسه لر اکینی صرارمش البته اولورلر اول
صرارغاندن صکره شکورسز ف یعنی آنلرنک شکری وشکرسزلکی کندوغرضلری ایله در الله
ایچون دکل بو برده اشبولرنک اوزرینه بیوردیکه قول مرادینه نائل اولوب خوش اولسه
الله سبحانه نک قدرتلری اونوتولورلر (فَإِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا
مُدْبِرِينَ) ت پس البته سن ایشتدیره بیلمزسن اولمشلره و نه ایشتدره بیلورسن صاغرلره
اوقومق آوازینی وقتا که یوز چویروب ارقه ویررلر (وَمَا أَنْتَ بِهَادِ الْعُمْيِ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ إِنْ تُسْمِعُ
إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ) ت ودکلسن سن کورلره یول کوسترجی کندو
ازغینلقلرندن ایشتدیره بیلمزسن مگر اول کسنه یه که ایمان کتورور بزم نشانه لرمزه پس
اشبولر انقیاد ایدیجیدرلر (اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ
مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ) ت الله یاراتدی سزی ضعفدن
صکره ویردی سزه ضعیفلکدن صکره قوتلک صکره ویردی سزه قوتلکدن صکره ضعیفلکی
وقوجالق آثارینی یارادر هر شیئی که دیلر والله بیلیجیدر قادردر (وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ
الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا غَيْرَ سَاعَةٍ كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ) ت واول کونده که قایم اولور قیامت
یمین ایدرکه ایشلیلر که طورمدیلر دنیاده بر ساعتدن غیری بونک کبی یولدن دوندرلمشدرلر یعنی
دنیاده کذب ایته کاری کبی آخرتده دخی طوغرو یولدن دوندرلر) ف شاه ولی الله رحمه الله تعالی دیر که
وقتا که ابدی اولان عقوبتی کوردیلر دنیایی بر ساعت کبی خیال ایتدیلر شونک خلافی
اوزره که دنیاده بولندقلری وقتده دنیایی خلود مثابه سنده خیال ایدرلر ایدی ف یعنی قبرلرنده
اولدقلری مدتی آنلره آز کوریندی واشبو کبی غلط اولان شیلر دنیاده ایتدیلر (وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَىٰ يَوْمِ الْبَعْثِ فَهَٰذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَٰكِنَّكُمْ كُنْتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ) ت ودیرلر اول کسنه لر که ویرلدی آنلره علم وایمانغه (مشرکلرنک یمین وتکذیبلرین
کورنجه دنیاده) اکلندیکز اللهنک کتابنده کی یازیلدیغی اوزره قیامت کوننه دکین پس بودر
قیامت کونی ولیکن سزلر بیلمزدیکز (فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعْذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ

(یستعتبون)

ومن الناس الآية (واذا تتلى عليه آياتنا ولى مستكبرا كأن لم يسمعها كأن في اذنيه وقرا

فبشره بعذاب اليم) وچونكه اوقونسه اول كمسنه يه بزم آيتلريمز آركه سنی دونر

يوز كبرله طلب ايدر لذتی مثلكه ايشتمشوز آيتلری ديسن آنلری چنكی قولاقلرنده آغرلق

وار طرش گبی و برآ كاه دو ريچی اولان عذابه (ان الذين آمنوا وعملوا الصالحات

لهم جنات النعيم) ت اول كمسنه لر كه ايمان كتوردیلر وايشلدیلر كوزل اولان ايشلری

آنلر ايچوندر نعمت باغچه لری (خالدين فيها وعد الله حقا وهو العزيز الحكيم) ت ابدی

اولورلر آنده وعده دور ويردی الله طوغری اولان وعده ايله والله غالبدر حكمتله ايشلدر

(خلق السموات بغير عمد ترونها والقى في الأرض رواسي ان تميد بكم وبث فيها من كل

دابة وانزلنا من السماء ماء فانبتنا فيها من كل زوج كريم) ت ياراتدی كوكلری ويری

ديركسز آنی كوروسكز وآتدی يرا اوزرنه طاغلری آنده احترازا ايشاكيچون كه تبرده

سزی وطاغتدی يرو زرنه هر درلو جيواندن وايندردك كوكدن صو پس بتوردك

شو يرده هر بر منفعتلو نباتاتدن (هذا خلق الله فأروني ماذا خلق الذين من دونه بل

الظالمون في ضلال مبين) ت شودر الله ياراتمسی پس كوسترك بكا نه شی ياراتدی اول

كمسنه لر كه الهك غيريدر بلكه ظالملر آشكاره آزغينلق ايچنده در (ولقد آتينا لقمان

الحكمة ان اشكر لله ومن يشكر فانما يشكر لنفسه ومن كفر فان الله غني حميد) ت

وويردك بز لقمانه حكمت ديدك كه شكر ايت الله سبحانه وهر كيم شكر ايدر ايسه پس نعمت

شكر ايدر كندو نفسی منفعتی ايچون وهر كيم شكر ايتمز ايسه پس البته الله

احتياجسزدر محموددر ف حضرت لقمان حبشی قول ايدی حضرت داود عليه السلامك

زماننده ايدی الله سبحانه آكا حكمت ويردی يعنی عقل ويلنده لقمانك شول امورلر آچيلدی

وظاهر ايتدی كه خبرلك حكمتلرينه موافق ايدی (واذ قال لقمان لابنه وهو يعظه

يا بني لا تشرك بالله ان الشرك لظلم عظيم) ت وذكر ايت اول وقتی كه ديدی لقمان كندو

اوغلنه نصيحت ويررك آكا ای بنم اوغلجغم شريك قوشمه الله تعالی يه البته شريك

قوشمق بيوك ظلمدر (ووصينا الانسان بوالديه حملته امه وهنا على وهن وفصاله في عامين

ان اشكر لي ولوالديك الي المصير) ت وحكم ايتدك آدمه كه احسان ايده لر كندو

بیلورلر انالری قارننده کتوردیکی آکی کندولری اولمی مشقتله شفقت ووریشماتلرینه سعد
(یعنی صبر و تحمله مشقتلکی زیاده اولمغله) بو آنالرینک کیمسی ایکی یلده اولور
(انسانه و صبر و شرمقلو فهو) که شکر ایت بکا و بابا که و انا که بنم جانبمه در قایتمق
● ف الله سبحانه اشبو کلامی لقمانک کلامی اثناسنده ارشاد بیوردیکه زیرا که لقمان
کندو اوغلنه بابا سنک و اناسنک حقنی تعلیم ایتدی چونکه اشبو صحبتده کندونفسنک
فرضنی بیلدیرتلیکی الله سبحانه یه شرک ایتدن اجتناب ایتمک صحبتیندن صکره و بشقه
نصیحتلردن اول بابا و آنانک حقلرینی ادا ایتمکی ارشاد بیوردی که الله سبحانه نک مقصدی
صکره بابانک و انانک حقی اولدیغی بیان ایچوندر اوغلنه الله سبحانه نک حقنی تعلیم ایتدی الله
سبحانه ایسه بابانک و انانک حقلرینی تعلیم ایتدی و رعایت و حرمت ایتمکلک حقلری الله سبحانه نک
حقی بعدنده در زیرا که آنلر الله سبحانه نک نائبلریدر (وَاِنْ جَاهَدَاكَ عَلٰى اَنْ تُشْرِكَ بِي
مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبْهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ اَنَابَ اِلَيَّ ثُمَّ اِلَيَّ
مَرْجِعُكُمْ فَاُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ) ت و اکر جهد ایتسه لرسنکا شونکا اوزره که شریک
قوشه سن بکا اول برشیئی که بو قدر سنک بیلمدیکین آنک حقیقتنه بیلمکلک پس اطاعت ایتمه آنلره
و صحبت ایت آنلر ایله دنیا معیشتنده کوزل وجه اوزره و تابع اول اول کسنه نک
یولنه که رجوع ایدر بنم جانبمه صکره بنم جانبمه در سزنک قایتمقکز پس خبر ویررم سزه
ایلشدیککز شیلری ● ف یعنی اولشی که آنک شریک اولمسی معلوم دکلدر آنی شریک
صانمه یعنی شبهه ایله دخی شریک قیلمه تا یقینه نه یرقالور شریک اولمغه لایق اولمسه یقین اولدقده
نصل شریک ایدرسن (يَا بُنَيَّ اِنَّهَا اِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صَخْرَةٍ اَوْ فِي السَّمٰوَاتِ
اَوْ فِي الْاَرْضِ يَاْتِ بِهَا اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ) ت دیدی لقمان ای بنم اوغلجغم خطیئه
اکر اوله بر دانه مقداری خردلدن پس اولشو خطیئه طاش ایچنده یاخود کوکلرده یاخود
یرده (یعنی اولخطیئه یی ولو برقیا ایچنده کیزلنوب ایشلرسکده) هرحالده حاضر قیلور آنی الله
البته الله اینجه شیلری کورجیدر بیلجیدر (يَا بُنَيَّ اَقِمِ الصَّلٰوةَ وَاْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَاصْبِرْ عَلٰى مَا اَصَابَكَ اِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْاُمُورِ) ت ای بنم اوغلجغم قائم قیل نمازی
و بیوردی ویر کوزل ایشلر ایله و منع ایت کوتو اولان ایشلردن و صبر ایت اولشی
اوزرینه که ایر یشور سکا البته شو مقدمه مقصود اولان ایشلردندر ● ف نماز ایله زکاتی
امر ایتمدی زیرا که اشبو مثللو آدمک الدهمال قالمز (وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي
الْاَرْضِ مَرَحًا اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ) ت چویرمه یوزیکی آدملرک طرفندن

... کیبر ایدی کوکلرده و یرده اولان شیلر الله یه ایتدی الهه متعدده یه اعتقادلری
باطل اولدیغی کشف اولور (اعتراف ایتمدیلر) بلکه آنلرک چوغی بیلمزلر (لله ما فی السموات
والارض ان الله هو الغنی الحمید) ت الله ایچوندر اولشیلر که کوکلرده در و یرده در و اندر
الله استغنا جمیعه دن و حمده مستحقدر (ولو ان ما فی الارض من شجرة اقلام والبحر یمده من
بعده سبعة ابحر ما نفدت کلمات الله ان الله عزیز حکیم) ت واکر یرده اولان اغاجلردن قلم
اولسه و دکز مرکب اولوب یدی دکز دخی بو دکزه مدد ایلسه (یعنی اوزرینه
کلوب زیاده اولسه) نهایت ایرشمز الله ک سوزلری (یعنی الله ک معلوماتی) البته الله غالبدر
حکمت صاحبیدر (ما خلقکم ولا بعثکم الا کنفس واحدة ان الله سمیع بصیر) ت
دکلدر سزلری یراتمق و سزلری قبردن قالدرمق مکر بر شخص واحدی یراتمق و بعث ایتمک
کبیدر البته الله ایشیدیجیدر کوریجیدر (الم تر ان الله یولج اللیل فی النهار ویولج النهار
فی اللیل وسخر الشمس والقمر کل یجری الی اجل مسمی وان الله بما تعملون خبیر) ت
ایا کورمدکمی که الله کتورر کیجه یی کوندزک یرینه و کتورر کوندزی کیجه نک یرینه
و رام قلدی کونشی و آیی هر بریسی یورر مدت معینه سنه دک و آیا کورمدکمی که الله
اولشیلکه ایشلرسکز بیلیجیدر ف وعدهٔ معینه دیدکی یعنی یا قیامت کوننه دککین
و یا هر بریسنک دورینه دککیندر (ذلک بان الله هو الحق وان ما یدعون من دونه الباطل
وان الله هو العلی الکبیر) ت اشبو ایشلر شویله در که الله ثابتدر و شویله در که
اولشیلکه عبادت ایدرسکز آنلر الله دن غیری اصلسزدر و شویله در که الله یوجه در جلی
قدری بیوکدر (الم تر ان الفلک تجری فی البحر بنعمت الله لیریکم من آیاته ان فی ذلک
لآیات لکل صبار شکور) ت ایا کورمدکمی که قایق یورر دکزده الله ک فضلیله
تا کوسترسون سزه نشانه لرندن بعضنی البته قایق یوریسنده وار در نشانه لر هر بر زیاده صبر
ایدیجی زیاده شکر ایدیجی ایچون (واذا غشیهم موج کالظلل دعوا الله مخلصین له الدین
فلما نجاهم الی البر فمنهم مقتصد وما یجحد بآیاتنا الا کل ختار کفور) ت و چغان قابلسه
آنلری چادرلر کبی طالغه دعا ایدرلر الله تعالی یه خالص قیلورق انک ایچون عبادتلرینی پس
وقتا که نجات ویرسه آنلره قورویه آنلرک مؤمن اولنلری طریق عدل و توحید اوزره

[illegible] کلمه‌لری [illegible] بر [illegible]

وبلاو قتنده الله سبحانه وتعالی [illegible] که شوقنزالی ارسیمامالکندنده هیچ

بر کمسنه ثابت کالزمکر اولر که دعا الله تعالی‌یه کورکلید [illegible]

مشلولر بنك [illegible] اکثرلری [illegible] ارادنده [illegible]

ذاتی اولیجق وانبیا [illegible] کسنه‌لر تدبیرلر [illegible] بعض دو [illegible]

ابکاریه حوالیدرلر (يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ وَاخْشَوْا يَوْمًا لَا يَجْزِي وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهِ

وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَنْ وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللَّهِ

الْغَرُورُ) ت ای آدملر [illegible] اولکوندنکه [illegible] هیچ بر بابا کندو

اوغلندن هیچ برشیئه و [illegible] هیچ بر اوغل کندو باباسندن هیچ بر شیئه البته الله‌ك

وعده‌سی طوغریدر پس [illegible] دنیا دیرلکی و [illegible] الله‌ك حقنده

[illegible] اولان شیطان . ف یعنی شیطان الله سبحانه غفور رحیمدر [illegible]

ودنیا دیرلکی [illegible] کوزل دیرلکی [illegible] آخرتده

دخی بولوردیدر (إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي

نَفْسٌ مَاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ) ت البته

الله تعالی [illegible] قیامتك علمی و آشاغی کوندرور [illegible] و [illegible]

[illegible] اولان شیئی و بیلمز هیچ بر شخص نه ایش ایشلرطا [illegible] و بیلمز هیچ بر شخص قنغی یرده

اولور البته الله بیلجیدر خبرداردر

(سورة السجدة مکیه وهی ثلاثون آیه)

(سجده سوره‌سی مکه‌ده نازل اولمشدر اوتوز آیتدر)

(بسم الله الرحمن الرحيم)

(باغشلیجی اسیرکیجی اولان الله‌ك آدیله اوقورم)

(الم) ت الله بیلور آندن مرادی (تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ) ت قرآنی

آشاغی کوندرمك [illegible] عالملرك ربی جانبندندر (أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ

الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَا أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ) ت آیا دیرلرمیکه (محمد)

آنی افترا ایتدی بلکه قرآن طوغریدر سنك ربك جانبندن تا که قورقوده‌سن بر کروهی که

کلمدی آنلره هیچ بر قورقودیجی سندن اول اوله که آنلر یول بوله‌لر (اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ

[illegible]

[illegible] (ذلك عالم الغيب والشهادة العزيز الرحيم الذي احسن كل شيء

خلقه وبدأ خلق الانسان من طين) [illegible]

[illegible]

[illegible] (ثم جعل نسله من سلالة من ماء مهين) [illegible]

[illegible] (ثم سواه ونفخ فيه من روحه

وجعل لكم السمع والابصار والافئدة قليلا ما تشكرون) [illegible]

[illegible] وقليلا [illegible]

[illegible] شكر [illegible] ف هر مخلوق [illegible] والله سبحانه

[illegible] حرمت [illegible] وتكريم [illegible] اضافه [illegible]

[illegible]

[illegible] اضافه [illegible]

روح الله سبحانه [illegible] ثابت اولور كه الله تعالى جسم [illegible] زيرا كه

[illegible]

[illegible] (وقالوا أئذا ضللنا

في الارض ءانا لفي خلق جديد بل هم بلقاء ربهم كافرون) ت [illegible]

اولسون [illegible]

(قل يتوفيكم ملك الموت الذي وكل بكم ثم الى ربكم ترجعون) ت ديكل [illegible]

روحكزی [illegible] اولادن ملك الموت [illegible]

يعنى كنسد [illegible]

آليلر [illegible] كتور [illegible] (ولو ترى اذ المجرمون ناكسوا رؤسهم عند

ربهم ربنا ابصرنا وسمعنا فارجعنا نعمل صالحا انا موقنون) ت و (تعجب ايدرسن)

اكر كوره سيدك شول وقتده كه اول ايشلر باشلرن اشاغی دیکمش اولورلر كندو ربلرينك

اوكنده ديرلر ای ربمز كوردك و ايشتدك پس دوندر بزی تا ايشليه لم ايو اولان ايشلری

زيرا (شمدی بزلر قيامتك حقيقتنی) يقين ايدرز (ولو شئنا لآتينا كل نفس هداها ولكن

حق القول مني لأملأن جهنم من الجنة والناس اجمعين) ت واكر دلسيدك وير ردك

هر بر شخصه آنك هدايتنی ولیکن ثابت اولدی وعده بنم جانبمدن كه البته طولدر يرز جهنمی

جندن و انساندن (اولان كفاردن) جميعسيله (فذوقوا بما نسيتم لقاء يومكم هذا انا نسيناكم

وذوقوا عذاب الخلد بما كنتم تعملون) ت پس طاديكز شو عذابی اولسببدن كه اونوتديكز

اشبو كونكزه اوغرامغی بزلر اونوتدق سزی و طاديكز ابدی اولان عذابی عمل ايتديككز

شی سببيله (انما يؤمن بآياتنا الذين اذا ذكروا بها خروا سجدا وسبحوا بحمد ربهم وهم

لا يستكبرون) ت ايمان كتورر بزم آيتلرمزه اول كسنه لر كه وقتا كه نصيحت اولنسه لر

اول آيتلر ايله اكلورلر سجده ايدرلر و پاك كلمه ذكر ايدرلر كندو ربلرينی حمد ايدرك

و بيوكلك ايتمزلر (تتجافى جنوبهم عن المضاجع يدعون ربهم خوفا وطمعا ومما رزقناهم

ينفقون) ت ايراق قالور آنلرك يانلری ياتجق يرلردن دعا ايدرلر كندو ربلرينه خوف ايله

و رحمته طمع ايله و آنلره ويرديكمز شيدن صرف ايدرلر ، ف الله سبحانه دن اميد طوتمق

ممنوع دكل والله دن قورقمق ممنوع دكل دنيا طمعی اولسون ويا آخرت طمعی اولسون

اكر

اكر الله سبحانه تعالى ويرسندن يا آمدن طمع ايله تعظيم عبادت ايتسه‌لر قبول اولنوردي اكر بر
كمسه دخي اولوري ايدي بر كسنه رجاسيله عبادت ايتسه مأجور مقبول اولور (فلا تعلم نفس ما اخفي

لهم من قرة اعين جزاء بما كانوا يعملون) ت پس بيلمز هيچ بر شخص كه نه شي كيزلو طوتلدي
آنلر ايچون كوزلرك آيدينلغندن جزا اولمرق ايشلدكلري شيلر ايچون كيجه‌لرين
قالقوب عبادت ايدنلر ايچون نه سرور و نه بهجت نعمتلر حاضرلانمشدر (افمن كان مؤمنا كمن

كان فاسقا لا يستوون) ت ايا مؤمن اولان كيمسه فاسق اولان كيمسه كبيدر بونلر برابر
اولمازلر (اما الذين آمنوا وعملوا الصالحات فلهم جنات المأوى نزلا بما كانوا يعملون) ت
اما اول كمسه‌لر كه ايمان كتورديلر و ايشلديلر كوزل اولان ايشلري پس آنلر ايچوندر جنت
المأوى منزل و قرارگاه اولمرق عمل ايتدكلري شي سببيله (واما الذين فسقوا فمأواهم النار كلما

ارادوا ان يخرجوا منها اعيدوا فيها وقيل لهم ذوقوا عذاب النار الذي كنتم به تكذبون) ت
واما اول كمسه‌لر كه فاسق اولديلر پس آنلرك يرلري جهنمدر هر وقت كه ديلرلر طشره چيقه‌لر
جهنمدن كيرو ويريلورلر و دينلور آنلره طاديكز اول عذابي كه آني يالان صيارديكز

(ولنذيقنهم من العذاب الادنى دون العذاب الاكبر لعلهم يرجعون) ت والبته طاديررز آنلره
يقين اولان عذابدن (يعني دنياده) كه بيوك اولان عذابدن اشاغيدر (يعني آخرتك عذابندن
آز اولان عذابي) اوله كه آنلر توبه ايده‌لر ف يعني دنياده قتل و تاراج و اسير اولنورلر بونلر
ايسه قيامت عذابنه نسبت ايله هيچ منزله‌سنده آزدر (ومن اظلم ممن ذكر بآيات ربه ثم اعرض عنها انا من

المجرمين منتقمون) ت و كيمدر زياده ظالم اول كمسه‌دن كه نصيحت ويرلش اوله كندو

ربنك آيتلريله صكره يوز چويردي شو آيتلردن البته بزلر گناه ايشليلردن انتقام چكيجيز (ولقد

آتينا موسى الكتاب فلا تكن في مرية من لقائه وجعلناه هدى لبني اسرائيل) ت و ويردك
موسايه كتابي پس اولمه شبهه‌ده اكا اوغرامقدن و قلدق موسايي يول كوستريجي بني
اسرائيله ف و شبهه‌ده اولمه اوغرامقدن يعني كتابه اوغرامقدن يا خود موسايه اوغرامقدن
زيرا كه موسى ايله معراج كيجه‌سنده پيغمبرمز عليه السلام ملاقات ايتدي و بر نيجه كره دخي
ملاقات ايتمش (وجعلنا منهم ائمة يهدون بامرنا لما صبروا وكانوا بآياتنا يوقنون) ت و قلدق
بزلر بني اسرائيلدن امامل كه يول كوسترلر بزم بيورديغمز ايله اول وقت كه صبر ايتديلر و اولديلر

برچوق امتلری هلاک ایتدک که آنلرک مسکنلرنده یوریرلر تحقیق بونده علامتلر ونشانلر
واردر آخر وغلبه اولانلر (ان ربک هو یفصل بینهم یوم القیمة فیما کانوا فیه یختلفون) ت
البته سنک ربک حکم ایدر آنلر آراسنده قیامت کونده اول شیلرده که آنلر انده اختلاف
ایدیلر (اولم یهد لهم کم اهلکنا من قبلهم من القرون یمشون فی مساکنهم ان فی ذلک لآیات
افلا یسمعون) ت آیا واضح اولمادیمی آنلره که نچه هلاک ایتدک آنلردن اول طبقه‌لردن که
کزرلر آنلر اول هلاک اولانلرک منزللرنده البته اشبو ایشده علامتلر واردر آیا ایشتمزلرمی (اولم یروا انا
نسوق الماء الی الارض الجرز فنخرج به زرعا تأکل منه انعامهم وانفسهم افلا
یبصرون) ت آیا کورمدیلرمی که بز صو سوررز صودن اوتدن خالی اولان قوری یر جانبنه
پس چیقاررز اول صو سببیله اکین که یرلر اندن آنلرک حیوانلری وکندو نفسلری
آیا کورمزلرمی (ویقولون متی هذا الفتح ان کنتم صادقین) ت ودیرلر نه وقت اولور
شو یاردم اگر سز طوغری ایسه کز (قل یوم الفتح لا ینفع الذین کفروا ایمانهم ولا هم
ینظرون) ت دیگل یاردم کونی منفعت ویرمز اول کمسنه‌لره که کافر اولدیلر آنلرک ایمانی
کتورمسی وآنلر مهلت ویرلمزلر (فاعرض عنهم وانتظر انهم منتظرون) ت پس یوز چویر
آنلردن ومنتظر اول البته آنلر دخی منتظردرلر

● (سورة الاحزاب مدنیة وهی ثلاث وسبعون آیة) ●

احزاب سوره‌سی مدینه‌ده نازل اولمشدر واشبو وره یتمش اوچ آیتدر

● (بسم الله الرحمن الرحیم) ●

● (باغشلایجی اسیرکیجی اولان اللهک آدیله اوقورم) ●

(یا ایها النبی اتق الله ولا تطع الکافرین والمنافقین ان الله کان علیما حکیما) ت ای پیغمبر
صاقن اللهدن و اطاعت ایتمه کافرلره ومنافقلره البته الله بیلیجیدر حکمت صاحبیدر ● ف
کافرلر دیلرلر ایدی که پیغمبر علیه السلام کندو جانبلرینه مائل وتابع ایده‌لر ومنافقلر
ایسترلر ایدیکه آنلرک عادتلرینه معتاد اوله پیغمبر علیه السلام ایسه الله سبحانه تعالی نک اوزرینه
کندو امرلرینی تابشوررلر ایدی الله سبحانه دن زیاده بیلیجی کمسه یوقدر (واتبع ما یوحی

الیک

[illegible]

... (ادعوهم لآبائهم هو اقسط عند الله فان لم تعلموا آباءهم فاخوانكم في الدين ومواليكم وليس عليكم جناح فيما اخطأتم به ولكن ما تعمدت قلوبكم وكان الله غفورا رحيما) ... [illegible] ... شونسبت زياده ...

[illegible] ... (يعنى اشبو لقبله چاغرك) ... [illegible]

[illegible] ... اكر بيلمسه ... فلان فلان ... [illegible]

... ولكن ... [illegible] ... (النبي اولى بالمؤمنين من انفسهم

[illegible]

... ایتدیلر آتلر یعنی بونلرك ... اوله که آنلر ...

... آیتی ... طوغری ... سلطان ...

... مقصد ... ایتدیلر ...

[illegible] ... بعضیلری دعوی ولایت ایتدیلر ... یدر ...

[illegible] ... اصحاب ... کوردیلر ... کوزلر

کا ... پیغمبر ... آنلرك ... اولیاء ... ویا خود ...

وزن یلقدقجه (وَاِذْ اَخَذْنَا مِنَ النَّبِيّٖنَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ وَاِبْرٰهٖيمَ وَمُوسٰى

وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَاَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا) نه وقت که آیت اوقوندی که طوغریلق پیغمبرلردن

آنلرك عهدلرینی و طوغریلغی ... توحیده ... موسادن و عیسادن

و طوغریلق آنلردن محکم اولان عهدی ... پیغمبر علیه السلام ... جمیع امتلر

اوزرینه ... آنلرك ... اولاسی ... ایده ...

... جمیع خلقلره

... پیغمبر ...

ولان ... پیغمبرلر اولو العزم ... باقی قالمش

ودنیا باقی اولانه دکین آنلرك اثری باقی ... آنلردن ... ذکر ایتدی (لِيَسْئَلَ

الصَّادِقٖينَ عَنْ صِدْقِهِمْ وَاَعَدَّ لِلْكَافِرٖينَ عَذَابًا اَلٖيمًا) تا ... ایله طوغرو ... آنلرك

طوغری ... کافرلر ایچون ... عذاب ... الله

كافرلر كلوب غوغا ايستدكده مشوره ويروب شهر چوره سنه پيغمبر عليه السلام
خندق قازدوب انكله محفوظ اولديلر ومنافقلردن نفاق باطنلري ويروب نفاق سوزلري ظاهر
اولدي ومسلمانلر استقامت اوزرينه ثابت اولديلر آخر اسلام نصرت بولدي وكافرلر منهزم
اولديلر الله سبحانه كافرلرك ومنافقلرك ذمنده ومؤمنلرك مدحنده ومؤمنلر اوزرينه منت
اولنمق ايچون آيتلر انزال بيوردي * ف يعني الله سبحانه كندو احكاملرين پيغمبرلر دليله
جميع خلقه ايرشدردي صكره هر برينه سؤال ايدوب ايشلرينه كوره جزا ويره جكدر
(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَمْ
تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا) ت اي مسلمانلر ذكر ايديكز الله ك نعمتني كندوكز اوزرينه
شول وقتده كه كلدي سزه باشقه اوزرينه عسكرلر پس كوندردك آنلر اوزرينه روزكاري
ويرقاج عسكر يكه كورمديكز آني والله اول برشيكه ايشلرسكز كورجيدر * ف
خبر تلديده شويله در كه سنه خمسه ده بني نضير يهودلري كه مدينه دن چقارلمش ايديلر وآنلرك ذكري
سوره حشرده كچمشدر حرب ايچون مكه اهلنه واروب طولاشوب اون ايكي بيك عسكر قريشدن
بني فزاره وغطفان وبني قريظه دنكه مدينه ده ايدي جمع ايدوب حضرت عليه السلام
ايله غوغايه كلديلر ومسلمانلر آز ايديلر آنلر دخي اوچ بيك عسكر ايله مدينه دن طشره چيقوب
كندو اطرافلرينه خندق قازمغه باشلاديلر وقتاكه كافرلرك عسكرلري ايرشدي ايراقدن
ايراغه بر آي غوغا اولندي صكره بر كيجه الله سبحانه مشرقدن روزكار ارسال بيوردي تند وتيز وزياده
قتي روزكار كوندروب كفارلرك آتشني سوندروب آج وصوسز قويوب چادرلرين باشلرينه
يقوب ودوندروب آنلرك آتلري وحيوانلري الرندن چيقوب هر طرفه يوز چويروب
وعسكرلرينك جمله سي پريشان وبرباد اولوب وبيچاره اولوب قالقوب كيتديلر اشبو
غوغايه احزاب غوغاسي وخندق غوغاسي دخي ديرلر اشبو غوغا صووق وقتده وقيش
موسمنده اولوب مهمات وغله وعلف آز ايدي وشو زحمتلره صبر ايدوب غوغا ايتمك وخندق
قازمغه مشغول اولديلر واطرافده منافقلر يلان خبرلر شايع قيلورلر ايدي ومؤمنلر اشبو
غوغاده ثابت اولديلر اول حضرت عليه السلام بيوردي ديلركه اشبو غوغادن صكره بز كافرلر
اوزرينه وارورز جنگ ايچون كافرلر بزم اوزرمزه كلمزلر في الواقع اويله اولدي (إِذْ جَاءُوكُمْ
مِنْ فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ
الظُّنُونَا) ت شول وقتده كه كلديلر كافرلر سزك اوزركزه سزك اوست طرفكزدن وسزك
اشاغي جانبكزدن وشول وقتده كه ميل ايتدي كوزلر وايرشدي قلبلر بوغازلره وظن ايتديكز الله سبحانه يه
مختلف اولان ظنلر ايله * ف يوقاروده واشاغيده يعني مدينه نك كونش طوغان طرفندنكه
يوكسك اولان يردر وكونش باتان جانبندنكه آشاغيدر زاغت الابصار كوزلر قماشدي
وطرفني قالديره مدي كافرلرك عسكري ظهور ايتديكده چوقلقلرندن مؤمنلرك كوزلري

[illegible]

... الاحزاب) ت. واذا كه ... مدينه اهلى ... [illegible]

[illegible] ... حضرت عليه السلام عسكر ... مدينه ... [illegible]

[illegible]

اولر ... (ولو دخلت عليهم من

اقطارها ثم سئلوا الفتنة لآتوها وما تلبثوا بها الا يسيرا) ت. واكر كلمش اولسه ...

باشلرى اوزرينه (مدينه يه) هر جانبدن عسكر طلب اولنسه آنلر ...

وير ... ايدى ... [illegible] ... كلامك حاصلى

اولدر كه ... [illegible]

اولسه ... (ولقد كانوا عاهدوا الله من قبل لا يولون الادبار وكان عهد الله

مسئولا) ت. وعهد ايدرلر ايدى الله ايله ... [illegible] ... عهدى

سؤال اولنور. ف. يعنى ... [illegible] ... كافرلر ايله

قورقمغه ... (قل لن ينفعكم الفرار ان فررتم من الموت او القتل

واذا

وَاِذًا لَا تُمَتَّعُونَ اِلَّا قَلِيلًا) ت دیکل اینه اكر قاچسه كز برده ده نیجه قالیرسكز اولسه دن

یا اولدیر ملكدن وقتنه قاتلملقدن اولدیر سكز مکر آز بر وقت • ف یعنی اول كسنه لرك كه

اجلی ایرشمش قاچیمزلر اگر هدینكز اورده اگر اجلی ایرشمش اولوب قاچسه بر زمان

قالوب بر قاچ دخی ویتیله اولسه بر طاقتلری وارمش حاصلی قاچمقده بر فائده یوقدر (قُلْ مَنْ ذَا الَّذِى

يَعْصِمُكُمْ مِنَ اللّٰهِ اِنْ اَرَادَ بِكُمْ سُوءًا اَوْ اَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلِيًّا وَلَا

نَصِيرًا) ت دیکل كیمدر اول كسنه كه صاقلیه سزی اللهك تصرفندن اكر دیلرسه سزه

كوتولكی یاخود دیلرسه سزك حقكزده لطفنی و بولمزلر اللهدن غیری بر دوست و یاردم

ایدیجی • ف یعنی هر بر مخالفت ایتكدن قورقمكز اكر الله سبحانه امر ایتسه مسلمانلره

شمدی سزلری قتل ایدرلر (قَدْ يَعْلَمُ اللّٰهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِاِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ اِلَيْنَا وَلَا

يَاْتُونَ الْبَاْسَ اِلَّا قَلِيلًا) ت البته بیلور الله منع ایدیجیلری سزدن و دیجیلری كندو

قرنداشلرینه كه كلكز بزه یا تیز و حاضر اولمزلر ایدی غوغایه مكر آزی (اَشِحَّةً عَلَيْكُمْ فَاِذَا جَاءَ

الْخَوْفُ رَاَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ اِلَيْكَ تَدُورُ اَعْيُنُهُمْ كَالَّذِى يُغْشٰى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَاِذَا ذَهَبَ الْخَوْفُ

سَلَقُوكُمْ بِاَلْسِنَةٍ حِدَادٍ اَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ اُولٰٓئِكَ لَمْ يُؤْمِنُوا فَاَحْبَطَ اللّٰهُ اَعْمَالَهُمْ وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى

اللّٰهِ يَسِيرًا) ت بخیللك ایدرلك سزلك اوزوكزه (یعنی سزه معاونت ایتمكده) پس چقان كاسه

قورقو كوردوكن آنلری باقارلر سنك جانبكه طولانور آنلرك كوزلری اول كسنه كبی كه اوستی

كیفش اوله اولومك شدتندن پس چقاه كیتكده قورقو دلی اوزادرلر سزك اوزوكزه

كسكین دل ایله بخیللك ایدرلك مال اوزره اشبو جماعت ایمان كتورمدیلر پس باطل قیلدی

الله آنلرك عملرینی و اشبو ایش الله اوزرینه قولایدر • ف یعنی قتی اولان وقتده ارقداشدن

یوز چویررلر و قورقولرندن جانلری چیقار و فتح ولدقده عسكره شجاعت و مردانه لكی هر بر

كسنه دن زیاده اظهار ایدرلر و غنیمت مالی اوزره مائل اولورلر • ف بعض مقامده كه عملك

حبط اولمسی ذكر ایدر بیورركه اشبو ایش الله سبحانه اوزرینه قولای بر شیدر یعنی الله

سبحانه نك حكمتنه بر آدمك عملی باطل اولمق عجب اولنه جق بر شیدر زیرا كه الله سبحانه هیچ

كسنه نك عملی ضایع قیلمز لیكن وقتا كه ضایع قیلسه معلوم اولور كه شو عملده بر نقصانلق

واردر كه شو جهتدن عمل صحیح دكلمش ایمانسز آدمك عملی كبی زیرا كه ایمان عملك شرطیدر

(يَحْسَبُونَ الْاَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَاِنْ يَاْتِ الْاَحْزَابُ يَوَدُّوا لَوْ اَنَّهُمْ بَادُونَ فِى الْاَعْرَابِ يَسْاَلُونَ عَنْ

أنبائكم ولو كانوا فيكم ما قاتلوا إلا قليلا) ت اول ايدرلركه [illegible]

يا كر كلسه‌لر [illegible] اولدی كه اكر آنلر بادیه‌ده اعرابله اولسه‌لر

سؤال ايدرلر ايدی سزك خبرلريكزدن و اكر اولسه‌لر سزك ارا كزده مقاتله ايتمزلر مكر آز بر شی

● ف يعنی قورقولرندن كافرلرك عسكری طاغلش اولديغنی و كيرو دونوب كتديكلرينی

فهم ايده‌مزلر [illegible] ايدوب [illegible] اظهار ايدرلر و قورقودن

كاسبله‌كلر (لقد كان لكم في رسول الله أسوة حسنة لمن كان يرجو الله واليوم الآخر

وذكر الله كثيرا) ت واردر سزه پيغمبريكزده اويوله جق شی اول

كمسنه ايچون كه اولدی توقع ايدر الله تعالى و قيامت كونی و ذكر ايتدی الله سبحانه‌يی

چوق ● ف يعنی رسول عليه السلام بالذات كوركدن [illegible]

وسائر [illegible] رسول [illegible] زياده‌در (ولما رأى المؤمنون الأحزاب

قالوا هذا ما وعدنا الله ورسوله وصدق الله ورسوله وما زادهم إلا إيمانا وتسليما) ت وقتا كه

عسكر [illegible] مؤمنلر عسكرلری ديديلر شو در اول شی كه وعده ويردی بزه الله و آنك پيغمبری

و طوغرو ديدی الله و آنك پيغمبری و زياده قيلمدی شو ماجرا آنلره مكر ايمانی و انقيادی [illegible]

● ف الله سبحانه‌نك وعده‌سی شو ايدی كه كافرلر [illegible] آخر غلبه سزك [illegible]

و دخی رسول عليه السلام بيورمش ايدی كه [illegible] اون كون [illegible] سزه [illegible]

احزاب [illegible] جمع اولسه‌لر [illegible] بيوردقلری كبی اولدی (من المؤمنين رجال صدقوا ما عاهدوا

الله عليه فمنهم من قضى نحبه ومنهم من ينتظر وما بدلوا تبديلا) ت مؤمنلردن ار كشيلر واردر كه

[illegible] طوغرو قيلديلر [illegible] ايتدكلری شيئی الله ايله [illegible] آنلردن بعض كمسنه وفا

ايتدی [illegible] (يعنی شهيد اولدی) و بعض كمسنه دخی منتظر اولور و تبديل ايتمديلر [illegible]

تبديل ايتمكله ● ف [illegible] كامل [illegible] يعنی [illegible] شهيد اولديلر [illegible]

بدر و احد غزالرنده شهيد اولدقلری كبی و آنلردن بعض كمسنه دخی منتظر اولورلر يعنی

اصحابلردن برقاچ كمسنه‌لر ايديكه شهيد اولمامشلر منتظر اولورلردی ايكن رسول عليه

السلام بيوردی كه طلحه اول كمسنه‌لردندر كه شهيد اوله (ليجزي الله الصادقين بصدقهم

ويعذب المنافقين إن شاء أو يتوب عليهم إن الله كان غفورا رحيما) ت تا جزا ويره

الله طوغريلره طوغريلقلری عوضنده و عذاب ايده منافقلره اكر ديلرسه يا خود رحمتيله

توبه‌يه توفيق ايده آنلره البته الله [illegible] (ورد الله الذين كفروا بغيظهم

لم ينالوا خيرا وكفى الله المؤمنين القتال وكان الله قويا عزيزا) ت وكيرو دوندردى الله
اول كسنه لر يكه كافر اولديلر كندو طارغنلقلريله بولديلر هيچ بر منفعت وكفايت ايتدى
الله مؤمنلر طرفندن طوغا بابنده والله قوتلو درغالبدر (وانزل الذين ظاهروهم من اهل
الكتاب من صياصيهم وقذف في قلوبهم الرعب فريقا تقتلون وتأسرون فريقا) ت
واينديردى اول كسنه لر يكه مدد ايتديلر شو قشونلره كتاب اهلندن (يعنى قريظه يى
اشاغى ايندردى) كندو قلعه لرندن آتى ويردى آنلرڭ قلبلرينه قورقويى بر گروهنى اولدورسكز
واسير ايدرسكز بر گروهنى * ف بنى قريظه يهوددن بر قبيله ايدى مدينه نڭ يقيننده
يورت طوتمشلر ايدى اوله آنلره حضرت پيغمبر ايله صلح وار ايدى صكره احزابله غوغالرنده
صلحى بوزوب حضرتدن كيرو دونديلر ايدى اشبو احزابڭ غوغاسندن پيغمبرمز وآصحابى
فارغ اولدقلرى صباحنده جبرائيل عليه السلام الله جانبندن پيغام كتوردى كه بنى قريظه يه
كيده سكز آنلر ايله غوغا ايتمكيچون پس حضرت ومسلمانلر واروب بنى قريظه يى درت بش
كون محاصره ايتديلر بنى قريظه طاقتسز اولديلر وقلعه دن طشره چيقمغه راضى اولديلر
وديديلر كه بزم حقمزده سعد بن معاذ هر نه حكم ايدرسه قبول ايدرز پيغمبر عليه السلام ايسه
آنى قبول ايتدى وسعد بن معاذ رضى الله عنه ايسه غوغا ايدنلرى قتل واولادلرى وقاريلرى
اسير اولنه ومالرى مسلمانلر آراسنده قسمت اولنه ديو حكم ايتدى الله سبحانه نڭ ورسولڭ
حكمى شو يله ايدى آنلره عهدلرينى بوزدقلرى ايچون (واورثكم ارضهم وديارهم واموالهم
وارضا لم تطؤها وكان الله على كل شئ قديرا) ت وآخرده ويردى سزه آنلرڭ اوللرينى
ومالرينى وويردى سزه بريرى كه باصمديكز ايدى اول يره (يعنى خيبرى) والله هر نشئ
اوزرينه قادردر * ف بنى قريظه نڭ يرى مدينه يه يقين ايدى وحضرت عليه السلامه
فتح اولندى اول حضرت شو يرى مهاجرين آراسنده پايلدى معيشتلرينه سبب اولدى وبر
بشقه يردن مراد خيبردر ايكى يلدن صكره يهودلردن آلندى آندن پيغمبر صلى الله
عليه وسلمڭ جمله اصحابلرى معاشلرندن راحت اولديلر (يا ايها النبي قل لازواجك ان كنتن
تردن الحيوة الدنيا وزينتها فتعالين امتعكن واسرحكن سراحا جميلا) ت اى پيغمبر ديگل
كندو خاتونلريكه اگر ديلسه گز دنيادرلكنى وآنلرڭ زينتنى پس گلكز متعه ويرهيم سزه
وقويويره يم سزى گوزل قويويرمكله * ف شاه ولى الله رحمه الله ديركه حضرتڭ خاتونلرى
اولشيكه دنيا زينتندن اول حضرتڭ يانندن بوغيبدى طلب ايتديلر الله سبحانه آنلره نصيحت
ويروب آنلرى زجر ايتدى وگوزل معاشرت ايتمك حكمنى آنلره نازل ايتدى (وان كنتن

تُرِدْنَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَالدَّارَ الْآخِرَةَ فَاِنَّ اللّٰهَ اَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ اَجْراً عَظِيماً) ت واكر اولسكز
سزدخي الله تعالى يي وآنك رسولني وآخرتي ايسترايسه‌كز پس البته الله حاضر قلدي او ايشلو
اولان قاريلر ايچون سزلردن بيوك ثواب • ف پيغمبر عليه السلام خاتونلري
كورديلر كه آنلر زنكين وخوشوقت واحتدولرديلديلركه كندولرده آنلر كبي راحت
اولهلر شو خاتونلردن بعضيسي بو معنى ايله اول حضرتك صو بلشديلر شو حضرتك عين ايتديلر
كه برآي ازواج مطهراتك اولرينه داخل اولميه‌لر بر آيتمكره اشبو آيت نازل اولدي اول
حضرت و تشريف بيورديلر واول حضرت عائشه رضي الله عنهايه بيورديكه دنيايي مي
اختيار ايدرسن يوخسه الله سبحانه نك وآنك پيغمبرينك رضالرني طلب ايدرسن حضرت
عائشه الله سبحانه نك وآنك پيغمبرينك رضاسني اختيار ايتدي صكره خاتونلرك باقيلري
آنلرين اختيار ايتديلر حضرتك اولرنده ميسنه نقيرانه وقانعوار ايدي وهرنه كلسه كندو
اختيارلريله تيز برآز وقتده صرف ايدرلر ايدي صكره اوديج الوب حاجتندروا ايدر
ايدي والله سبحانه بيورديكه او ايشلو اولان قاريلر ايچون سزلردن بيوك ثواب واردر
وحضرتك ازواجلري جملري او ايشلولردر الطيبات للطيبين لكن الله سبحانه هيچ
بر كسنه يي آچق آچق صو يندرمك خبرن ويرمبورتا كه قورقوسز اوليه ومالكك قورقوسي
باقي قاله (يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ يُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ
وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيراً) ت اى پيغمبرك قاريلري هر كسنه عمل ايدرسه سزلردن
آشكاره اولان حياسزلغي (بوراده مرادي پيغمبره ايذا و بر مكدردل اوزاغقيله) ايكي
قات قاتلنور اول خاتون ايچون عذابي و اشبو عذابي ويرمك الله اوزرينه قولاي اولدي
(وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلّٰهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحاً نُؤْتِهَا اَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَاَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقاً كَرِيماً)

(جزء ٢٢)

ت وهر كسنه اطاعت ايتسه سزلردن الله تعالى يه وآنك پيغمبرينه وايشلسه كوزل اولان
ايشلري بز ويريرز شو خاتونه عوضيني ايكي كره وحاضر قيلرز آنكيچون او اولان رزقي • ف
اشبو اعلى اولان درجه نائلو ازمشندركه براولكك جزاسي ايكي قات اوله وبر كوتلك
جزاسي ايكي قات اوله پيغمبريز عليه السلامك حقنده دخي بيورديكه اذقناك ضعف
الحيات (يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَاَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ اِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي
فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلاً مَعْرُوفاً) ت اى پيغمبرك خاتونلري دكلسكز سزلر هر بر كسنه كبي
خاتونلردن اكر صاقنسكز پس آلچاقلق و بو مشقلق ايتميكز سوزسو يلكنده كه اولوقتده طمع
ايدر اول كسنه كه آنك قلبنده واردر كيفسزلك وسو يليكز او اولان سوزي • ف آنلره
اشبو آدابي تعليم ايتديكه اكر اجنبي اولان قو جه‌لر ايله لاقردي ايتمكه ودانشمغه حاجت

اولسه آنلارغه اناا وغلیغه کالمه ایندیکی کبی سو یلشـه‌ك (وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى وَأَقِمْنَ الصَّلَوٰةَ وَآتِينَ الزَّكَوٰةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا) ت وقرار طوتنکز اولرکزده وصالغیـکز یورعکـکزده مز بتلاریکزنی و برکلریکزنی حکوسترولشاه ایتقـدیه نك زماننده اولان قاریلرنك صالغنی کبی و برکلر ینی و زینتلارینی کوسترمسی کبی و قایم قیلکز نمازنی و وبریکز زکاتنی واطاعت ایدیکز الله تعالی یه و آنك پیغمبرینه هشمان دیلر الله که کیـدره سزدن هر بر چرکین شیئنی ای اهـل بیت و تاکیباك قیلدو آریده سزنی پاك قیلماقله ٭ ف حکفر زماننـده قاریلر برده سزایدی سزایسـه اویده اولیکز اشبو خطاب ازواج مطهـراته خطابدر وشو خطابه داخلدر پیغمبر علیـه السـلامك جمیع اهل بیتی (وَاذْكُرْنَ مَا يُتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا) ت وذکر ایدیکز اول شیئی که اوقنور سزلرنك اولرکزده اللهنك آیتلارندن وحکمتـدن البته الله لطف ایدیجی بیلجیدر (إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا) ت البته مسلمان ارککلر و مسلمان خاتونلار و مؤمن ارککلر و مؤمنه اولان قاریلر و طاعت ایدن ارککلر و طاعت ایدن قاریلر و طوغری اولان ارککلر و طوغری اولان قاریلر و صبر ایدن ارککلر و صـبر ایدن قاریلر و تواضع ایدن ارککلر و تواضع ایدن قاریلر و صدقه ویرن ارککلر و صـدقه ویرن قاریلر و اوروج طوتان ارککلر و اوروج طوتان قاریلر و صاقلیجی اولان ارککلر کنـدولرینك اوتـه جق یرینی و صاقلیجی اولان قاریلر کندولرینك اوتـه جق یرینی و ذکر ایدن ارککلر الله سبحانه نی چوق ذکر ایله و ذکر ایدن قاریلر الله تعالی نی حاضر قیلدی الله آنلار ایچون یارلقـمقنی و بیوك عوضنی ٭ ف ازواج مطهـراتنك بری دیدیکه قرآننك هر یرنده ارککلر ذکر اولنور قاریلرنك ذکری یوقـدر بونك اوزره بو آیت نازل اولدی قاریلرنك خاطرلرن تلطیف ایچون بو قسـه اول حکملرکه ارککلره امر اولنمش قاریلره وزره دخی اول حکملر واردر قاریلر ایچون آیروجـه امر ایتمکه حاجت

بویوردی (وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ
أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا) ت یوقدر هیچ برمؤمن ایچون
وهیچ برمؤمنه قاری ایچون وقتا که حکم ایتدی الله وآنك پیغمبری برایشی که اوله آنلر
ایچون اختیار آنلرك ایشنده وهرکمسنه مخالفت ایتسه اللهه وآنك پیغمبرینه پس
البته آزغین اولدی اول کیمسه آشکاره اولان آزغینلقله * ف شاه ولی الله رحمه الله
دیرکه اشبو آیتده تعریض واردر شو قصه یه که اول حضرت زینب رضی الله عنهایی زید
رضی الله عنه ایچون طلب ایتدی زینب وقرنداشی زیدی بگنمدیلر اشبو معنی
آنلرك حاللرینه مناسب اولمیدی والله اعلم * ف زینب حضرتلری رسول
اللهك عمه سنك قزی وقومده شریفه ایدی رسول الله آنی زید بن حارثه نکاح ایتمکی
ایستدی وزید اصلنده عرب ایدی وآنی اوت یاشنده برظالم کیمسه طوتوب مکه یه
کتوروب صاتمش و حضرت رسول الله زیدی صاتون آلمش ایدی آندنصکره زیدك
باباسی وقرنداشی ایشیدوب مکه یه کلوب حضرتدن زیدی طلب ایتدیلر و حضرت دخی
زیدی باباسنه ویرمکی ایستدی اما زید حضرتك صحبتندن کندو باباسنك یاننه وارمغه راضی
اولمدی وآندنصکره رسول الله حضرتلری اول زمانك عادتی اوزره زیدی کندویه اوغل
ایتدی و بو قصه اسلامدن اول واقع اولدی وزینب وآنك قرنداشی زیده نکاح ایتمکدن
راضی اولمدیلر اولمغه یوزلك اوزره بو آیت نازل اولدی اول وقت نکاح ایتمکه راضی اولدیلر (وَإِذْ
تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ
مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا
لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ
مَفْعُولًا) ت وذکر ایت وقتا که دیدك اول کسنه یه که احسان ایتدی الله آنك اوزرینه وسن
انعام ایتدك آنك اوزرینه صاقله کل کندو اوزریکه کندو قاریکی وصاقن اللهدن وکیزلو
قیلدك کندو نفسکده اول شیئی که الله آنی آشکاره قیلیجیدر وقورقارسن آدملردن والله
زیاده لایقدر که آندن قورقه سن پس وقتا که تمام ایتدی زید زینبدن حاجتنی (یعنی طلاقنی
ویردی) خاتونلغه ویردك سکا زینبی تا اولمیه مؤمنلر اوزرینه هیچ برطارلق کندو اوغل
ایدندیکنك قاریسنی نکاح ایتمکده وقتا که تمام ایتدیلر قاریلرندن حاجتلرینی والله‌ك
مرادی ایشلنمش اولور * ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه اشبو آیتده تعریض واردر
شو قصه یه که اول حضرتك مبارك خاطرندن کچدیکه زید ایله زینبك آرالرنده مفارقت واقع
اولسه زینب رضی الله عنهایی ازواج مطهراتك زمره سنه ادخال بیوره‌لر لیکن رسوم وعادته

مراعات ایچون خبردیلك بو زیددن زیدی حسن معاشرته دلالت ایدی « ق » حضرت زینب رضی الله عنها اوقتا که زیدك حبالهٔ نكاحنده ایسه ایدی اولندیلر پس زیدآ نلرك تطرفنده حقیر كوریدی ایدی ومزاجنده موافق اولمدی و بربریله منازعه ایدرلرایدی زید اول حضرت علیه السلامك حضورینه واروب زینبدن شكایت ایتدی ودیدی بن بونی ترك ایتمك استرم اول حضرت منع ایتدیلر كه زینب بنم خاطرم ایچون سنی قبول ایتمش ایمدی آنی ترك ایتمك بر بشقه ذات اولور وقتا كه كاه كاه اشبو قضیه ظهور ایدرایدی اول حضرتك قلبنه كلور ایدیكه اكر ناچار زید آنی ترك ایدرسه زینبك خاطرینی تلطیف ایچون آنی ازواج مطهراتك زمره سنه نكاح ایله ادخال ایدرم لیكن منافقلرك بدسو یلمكلری ایچون فكر ایدرلر ایدی كه دیرلر كندو اوغلنك قاریسنی نكاح ایتدی هر چند اوغلی حقیقتده اوغل حكمنده دكل ایسه ده هیچ برامرده الله سبحانه زینبك خاطرینی تلطیف ایچون زیددن مطلقه اولدقده اول حضرتك نكاحنه ویردی الله سبحانه نك امریله نكاحلری باغلنوب ظاهرنكاحه حاجت قالمدی نیجه كه برمولی جاریه سنی كندو كوسنه نكاح ایدوب ویرر حاجتنی قضا ایتدیلر یعنی غرضی تمام ایتدی یعنی صالوبردی (مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا) ت بو قدر پیغمبرا وزرینه هیچ برطارلق ووبال اولسه دكه حلال قیلدی الله پیغمبرا یچون الهك عادتی اولدیغی كبی شول نیجه لرك حقنده كه كچدیلر بوندن اول (یعنی الله تعالی مقدم كچن پیغمبرلرك نسالری چوق اولنلره نكاحلرینی توسیع ایدوب اوزرلرینه بروبال ومؤاخذه ایتمدی شرعا حلال اولان شیده آنلره طارلق ایتمدی) الهك ایشی مقدر اولمش شوایشك وجودندن اول (الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا) ت (الهك آیینی كبی اول كسنه لرك حقنده كه آنلر) ابرشدیرلر الهك پیغاملرینی وقورقرلر الله دن وقورقمزلر هیچ بركسنه دن مكر الله دن و یتدر الله حساب ایتمك بونلردن « ف » یعنی شرعده جائز اولان امرلرده پیغمبرلر ایچون طارلق یوقدر و پیغمبرلر الله سبحانه دن غیری بركسنه دن قورقمزلر و یاخود بعض احكاملر پیغمبرلرك خاصه سندندر تكثیر قاریلرینك عددنده كثرت اولدیغی كبی تسكیم داود علیه السلامك یوز قاریسی وارایدی وشوا كا خاصدر وهركسنه كندو یه خاص اولان حكمدن نیچه كا هدر وهركسنه كه اكا جائزدر اكا طارلق یوقدر و پیغمبرلرك خاصه لری اشبو قبیلدندر و انبیالر الله سبحانه نك حكمنه مخالف برشی یاپمزلر « ف » زینب رضی الله عنها زیدك نكاحنده ایدی آنلرك آراسنده طارغنلق واقع اولوب كیده كیده طلاق و یرمكه منجر اولدی عدتی تمام اولدقدنصكره الله سبحانه انی ازواج مطهراتك زمره سنه داخل قلدی منافقلر طعنه لسانی آچدیلر كه كندو اوغلنك خاتوننی نكاح ایتدی دیو الله سبحانه اوغل اخذ ایتمك اوغل حكمنده اولمزدیو آنك بیاننده نازل

قیلدی (مَا كَانَ مُحَمَّدٌ اَبَا اَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلٰكِنْ رَسُولَ اللّٰهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمًا) ت دكلدر محمد بر كسه نك باباسی سزلك كيشيلر يكزدن ولیكن اللهك پيغمبريدر
و پيغمبرلرك مهريدر (يعنی اندنصكره هيچ پيغمبر كلمز) والله هر شيئی بيليجيدر ﻩ ف محمد
عليه السلام اك اولادی ياخود آنك اوغللری عقباية تشريف بيوردیلر وياخود قزلری
قالدی اوغلی قالديكه كيشی اوله و حضرت بر رجله بابا اوله يعنی هيچ كسه نك حضرت پيغمبرك
اوغلی ماعيكزلیكن اول حضرت الله سبحانه نك رسوليدر اشبو جهتدن جمله امتك
باباسيدر و پيغمبرلرك ختميدر آندنصكره بر پيغمبر كلمسه دكلدر اشبو بيوكلكی ايله اول
حضرت جمله انبيالر اوزرينه اعلی اولدی (يَا اَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللّٰهَ ذِكْرًا كَثِيرًا
وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَاَصِيلًا) ت ای اول كسنه لر كه ايمان كتورديكزذكر ايلك الله تعالی يی
چوق ذكر ايتمكله و تسبيح ايلك انی صباح و اخشام (هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ
لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ اِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا) ت اول الله كه رحمت كوندرر
سزلك اوزريكزه و رحمت له دعا ايدرلر سزلك اوزريكزه ملائكه لری تاطشره كتوره سزی
قرانقولردن آيدينلق جانبنه والله مؤمنلری امر كيجی اولدی (تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ
وَاَعَدَّ لَهُمْ اَجْرًا كَرِيمًا) ت آنلرك خير اولان دعاسی مؤمنلره (يعنی اللهك و ملائكه لرك)
اول كونكه اوغرارلر الله جانبنه سلامدر و حاضر قيلوبدر آنلر ايچون كرامی اولان مزدی
ﻩ ف يعنی الله سبحانه آنلره سلام كوندرر وياخود آنلر بری برينه سلام ايدرلر واشبو سلام
ايتمك آنلرك اوراسنده دنياده دخی باقيدر (يَا اَيُّهَا النَّبِيُّ اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا
وَدَاعِيًا اِلَى اللّٰهِ بِاِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا) ت ای پيغمبر البته بز كوندردك سنی شهادت ويريجی
و سوينديريجی و قورقوديجی و دعوت ايديجی اللهك جانبنه آنك حكميله و آيدين اولان
چراغ (وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِاَنَّ لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ فَضْلًا كَبِيرًا) ت و سويندر مسلمانلری انكله كه
آنلر ايچون اولور الله جانبندن بيوك فضل و عنايت ﻩ ف جمله امتلردن اشرف و اعلی
اشبو امتدر (وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ اَذَاهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ وَكَفَى بِاللّٰهِ وَكِيلًا)
ت و اطاعت ايتمه كافرلره و منافقلره و آقويرا آنلرك اذيت ويرمسنی و تاپشور ايشلريكی
الله اوزرينه و بسدر الله ايش ديمه مقی بوندن (يَا اَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ

ثُمَّ طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَمَسُّوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُّونَهَا فَمَتِّعُوهُنَّ وَسَرِّحُوهُنَّ
سَرَاحًا جَمِيلًا) ت ای اول کسنه‌لر که ایمان کتوردیکز چونکه نکاح ایتسکز مؤمنه
اولان قاریلری صکره طلاق ویرسکز آنلره آندن اول که الـسوردیکز آنلره پس بو قـدر
سز ایچون شو قاریلر اوزرینه هیچ بر عدت که صیارسکز اول عدتی پس متعه ویرک آنلره
ویراقک آنلری کوزل براقمقله ف برکمسنه قاریسنه جماعدن اول طلاق ویرسه
اکر مهری معین اولمش ایسه شو مهرک یاریسین قاریه ویرمک لازمدر اکر مهر معین
اولمامش ایسه پس متعه ویرمک لازمدر یعنی برکوملک و بر باش اورتوسی یعنی بر خمار و بر
ملایه ویرملیدر و بو قاری اوزرینه عدت لازم کلمز همان اول وقتده دیلرسه قوجه‌یه
واره یعنی بر بشقه قوجه نکاح ایده اکر قوجه ایله قاری بینک اراسنده جماعسز خلوت صحیحه
بولنسه اشبو صورتده تمام مهر ادا ایتمک لازم کلور و قاریه دخی عدت واجبدر اشبو
مسئله‌یی ازواج مطهراتک حکمی اراسنده ذکر ایتمکک وجهی شو اوله که پیغمبرمز علیه
السلام بر قاری‌یی نکاح ایتمشیدی وقتا که اول قاری‌نک یانینه تشریف بیوردیلر قاری
حضرتلرینه سویلدیکه سندن الله سبحانه‌یه صغنورم حضرت آنک جوابنده بیوردیکه سن
بر بیوک صغنه جقکی آلدک شو مسئله‌نک ذکری بوکا ارشاد اولنمش اوله و مؤمنلره خطاب
اولنسی آنی اعلام ایچوندر که تا بیلسونلر که اشبو حکم پیغمبرک خاصه‌سی دکلدر بلکه جمله مسلمانلر
اوزره حکمدر (يَا اَيُّهَا النَّبِيُّ اِنَّا اَحْلَلْنَا لَكَ اَزْوَاجَكَ اللَّاتِي آتَيْتَ اُجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ
مِمَّا اَفَاءَ اللّٰهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمِّكَ وَبَنَاتِ عَمَّاتِكَ وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَالَاتِكَ اللَّاتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ
وَامْرَاَةً مُؤْمِنَةً اِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ اِنْ اَرَادَ النَّبِيُّ اَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ
الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي اَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ
وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَحِيمًا) ت ای پیغمبر بز حلال قلدق سنک ایچون کندو خاتونلرینی که
ویردک آنلرک مهرلرینی و حلال قلدق جاریه‌لر که مالک اولدک آنلره اول شیدن که
ایرشدردی الله سنک اوزرینه (یعنی کافرلردن ایرشن) غنیمتدن و حلال قلدق
عمک قزلرینی سکا و عمه‌ک قزلرینی و دایک قزلرینی و تیزک قزلرینی که هجرت ایتدیلر
سنکله برابر و حلال قلدق مؤمنه قاری‌یی اکر باغشلسه کندو نفسنی پیغمبره (یعنی مهرسز
نکاح ایده) اکر دیلرسه پیغمبر که نکاح ایده شو قاری‌یی اشبو مهرسز نکاح خالصه
سنک ایچون حلال قلندی سائر مسلمانلردن غیری البته بیلدک اول بر شیئی که فرض قیلدق
آنلر اوزرینه آنلرک قاریلرینک حقنده و مالک اولدقلری جاریه‌لری حقنده قولای قیلدق
تا اولمسون سنک اوزرینکه هیچ بر طارلق و الله یارلغیجی امر کیجیدر (یعنی نکاح بابنده بر قاج

حکم واردرکه امت اوزره فرض اولدی و اول حضرت اوزره فرض ایدی کلاهما) ۰ ف
یعنی سنك قاریلرك که آنلرك مهرلرن ادا ایتدك یعنی حلال ایتدك نکاحکده مهرلر خواه
قریشدن اولسون یا غیریدن اولسون و یا مهاجره اولسونلر و یا اولمسونلر بونلرك کلیسی
حلالدرلر و عمه و دایك قیزی حلالدر هجرت شرطیله اکر هجرت ایتدیلر ایسه
حلال دکللردر و هر بر قاریکه کندو نفسنی پیغمبره باغشلر یعنی مهرسز پیغمبره کندو نفسنی
باغشلسه شو حلالدر اشبو حکم پیغمبره مخصوصدر مؤمنلر اوزرینه حکم شودرکه (ان
تبتغوا باموالکم) یعنی کندو مالکز ایله قاریلری آلکز یعنی مهر ایله نکاح ایدیکز مهرسز
نکاح سائر مؤمنلره جائز دکلدر ایسترسه مهر مذکور اولسون و یا اولمسون یا معین
اولسون خواه معین اولمسون خواه نکاحده ذکر معین اولمسون پس شو مهرکه کندولری
آراسنده معین و ثابتدر اول مهر لازم اولور شو حضرت علیه السلامك خاتونلری که
مشهوردر اوندر اولکی حضرت خدیجه رضی الله عنهادر و آندن صکره قالان خاتونلری
نکاح ایتدیلر و حضرت علیه السلامدن صکره طقوز خاتونلری قالدیلر حضرت عایشه
حضرت حفصه حضرت سوده حضرت ام سلمه حضرت زینب حضرت ام حبیبه
حضرت جویریه حضرت صفیه حضرت میمونه رضی الله تعالی عنهن و اوچ آخرکیلر
قریشدن دکللردر (تُرْجِي مَنْ تَشَاءُ مِنْهُنَّ وَتُؤْوِي إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ وَمَنِ ابْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ تَقَرَّ أَعْيُنُهُنَّ وَلَا يَحْزَنَّ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا) ت تاخیر ایدرسن بر قاریی که دیلرسن شو قاریلردن
ویرو یرسن کندوکه یعنی هر کیسنه یه که دیلرسن و اکر دیلرسك کیمانکه آه سن بر قاریی اول
قاریلرکدنکه یانکدن ایراق ایتدك پس بو قدر هیچ بر گناهسنك اوزره دکه اشبو رخصت زیاده
یقیندر اکا که آیدینلنسه آنلرك کوزلری و غم یمیلر و خوشحال اولهلر و اشبیله که ویرسن
آنلرك هپسنه والله بیلور اول بر شیئی کسیزك قلبکزده واردر والله بیلیجیدر حلیمدر ۰ ف
اول حضرت اوزره واجب ایتدی خاتونلر اراسنده برابرلك شو سببدنکه قاریلر کندو
حقیندر دو بیلیلر اول بر شیکه حضرت ویره راضی اولوب قبول ایدهلر لیکن اول حضرت
خاتونلر اراسنده فرق ایتمدی جمله خاتونلرك نوبتی برابر مراعات ایتدی اما حضرت سوده
کندو نوبتنی حضرت عایشه یه ویردی (لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ
وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ رَقِيبًا) ت حلال اولمز سکا بو
خاتونلر بو نقدنصکره (یعنی شو ایکی صنفدن صکره بری قریشدن مهرلی اولان مهاجره
و بریسی نفسنی هبه ایدن مهرسز قاری و شو دخی حلال اولماز که بدل قیلهسن آنلرك برینه
بشقه قاریلری و اکر آنلرك کوزللکلرینی بکندکده سکا اولسلر یه کمالك اولدیلر اکر الله

هر برشی

هر برقنی اوز رینه ناظردر (اشبو آیتلر اوکی آیتلر نا محصیدر) ف یعنی برقاچ قسملر یکه بکن آیتده بیان بیوردی آنلردن زیاده نکاح ایتمک حلال دکلدر و ینه موجود اولان قاربلریکی بشقه قاربلره تبدیل ایتمک حلال دکل ضروری اولاز بونلردن زیاده و نه نقصان و سنک مالک اولدیغک جاریه لر اول حضرتک مالک اولدیغی ایکی جاریه لر مشهوردرلر بعضلری اوچ دیدیلر بریسی ماریه که حضرت ابراهیمک اناسیدر بریسی ریحانه یا شمعونه و یا هر بری آیری ایدیلر و حضرت عایشه بیوردیکه اشبو زیاده نی منع آنرده منسوخ اولدی جمله عورتلر حلال اولدیلر (یَا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُیُوتَ النَّبِیِّ إِلَّا أَنْ یُؤْذَنَ لَکُمْ إِلَى طَعَامٍ غَیْرَ نَاظِرِینَ إِنَاهُ وَلَکِنْ إِذَا دُعِیتُمْ فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَأْنِسِینَ لِحَدِیثٍ إِنَّ ذَلِکُمْ کَانَ یُؤْذِی النَّبِیَّ فَیَسْتَحْیِی مِنْکُمْ وَاللَّهُ لَا یَسْتَحْیِی مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِکُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِکُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا کَانَ لَکُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تَنْکِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَلِکُمْ کَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِیمًا) ت ای مسلمانلر داخل اولمکز پیغمبرک اولرینه مکر شول وقتده که اذن ویرلمش اوله سز طعام ایچیچون منتظر اولمیه رق طعامک پشمسی وقتنه ولیکن وقتا که دعوت اولندیکز پس کلکز وقتا که طعامی یدیکز طاغلکز صحبت ایدرک بربریکزک سوزینه طالوب قالمه رق عکدنصکره اکلشمیکز که بو سزک اذاسز کیرمک و طعامدنصکره اوطوروب قالمکز اولور اذیت ایدیجی پیغمبری پس اوتانور سزدن والله اوتانمز طوغرو سوزدن و قچانکه سؤال ایتسکز پیغمبرک خاتونلرندن حاجتیر ار برشیئی پس طلب ایدک شو متاعی پرده نک آرقه سندن اشبو زیاده پاک ایدیجیدر سزک قلبلریکزی و آنلرک قلبنی ولایق دکل سز بخونکه اذیت ایده سکز الهک پیغمبرینی ولایق دکلدر نکاح ایده سکز آنک خاتونلرینی آندنصکره اصلا البته اشبو ایش الهک یاننده بیوک کناه اولدی (إِنْ تُبْدُوا شَیْئًا أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ کَانَ بِکُلِّ شَیْءٍ عَلِیمًا) ت اکر آشکاره ایتسکز برشیئی یا کیزلیه سکز آنی پس البته الله هر برشیئی بیلیجیدر (یعنی پیغمبرلردنصکره قاریلرینی) نکاح ایتمکی کیزلسکز الله سبحانه آنی بیلورف الله سبحانه مسلمانلره ادب اوکرتمکه اشبو آیتی انزال بیوردی آدملردن برقاچ جماعت بعث ایچون حضرتک اوینه کیدرلر ایدی طعام ایرشمه آنده اولورلر ایدی و طعام یدکلرندنصکره کیتمیوب آنده قالورلر ایدی و بری برلریله دانشمغه و سوزه و یلشمکه مشغول اولورلر ایدی حالبوکه او یورد قاری او حضرتک آرام ایده جکی یری ایدی پیغمبر ایسه آندن متأذی اولور ایدی اما حیاسیندن آنلره دیمز ایدی که یورمدن طشره چیقک دیو اشبو اجلدن الله سبحانه شو آیتده بیوردی و اشبو آیته پرده حکمی دخی نازل اولدی که اگرکلر ازواج مطهرات ایچون بیورلمشلر و اشبو حکم مسلمان قاریلری اوزرینه واجبدکلدر اگر قاری جمیع بدنی بورییوب برابرک ایله قارشو قارشو ویره اولسه کناه دکل واکر و بر و اولسه

كوزلد اولور (لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِي آبَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءِ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَاءِ
أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ وَاتَّقِينَ اللّٰهَ إِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا) ت
يوقدر هيچ كناه آنلرا اوزرينه پرده ايتمكدن بابالرينك اوكنده واوغلانلرينك اوكنده وقرنداشلرينك
اوكنده وقرنداشلرينك اوغلانلرى اوكنده وقز قرنداشلرينك اوغلانلرى اوكنده وكندولرينك
جنسى قاريلرى اوكنده (يعنى غير قوادن) ومالك اولدقلرى جاريه لرى اوكنده وصاقنك اى
خاتونلر اللّٰهدن البته اللّٰه هر برشى اوزرينه حاضردر • ف كندو قاريلرى حكمى وشلا يقلرى
حكمى سورهٔ نورده ذكر اولندى (إِنَّ اللّٰهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا) ت البته اللّٰه و آنك فرشته لرى صلوات كوندرولر پيغمبر اوزرينه
اى مسلمانلر صلوات كوندرك آنك اوزرينه وسلام سويليك سلام سويلكله اكا • ف
اشبو امردر پيغمبر اوزرينه صلات وسلام كوندرمكچون اشبو حكم نمازده دخى ادا
اولنور وشويله ديكله كه السلام عليك ايها النبى اللهم صل على محمد وشو صلات وسلام اللّٰه
سبحانه دن رحمت طلب ايتمكدر اول حضرت اوزرينه واهل بيتنه دخى صلات وسلام
كوندرمكدن دعانك قبولى يقين اولور واول حضرتك ذات شريفنه وآنك اهل بيتنه
لايق اولان رحمت آنلره نازل اولور وصلات وسلام ايدن كمسنه اوزرينه اون رحمت نازل اولور
هر نقدر ديلرسه حاصل قيله (إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ
لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا) ت تحقيق اول كمسنه لر كه انجيدرلر اللّٰه تعالى يى و آنك پيغمبرينى ايراق قيلدى
اللّٰه آنلرى دنياده و آخرتده رحمتدن وحاضر قيلدى آنلر ايچون ذليل قيليجى عذابى (وَالَّذِينَ
يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بِغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُبِينًا) ت واول كمسنه لر كه
انجيدرلر مؤمن اولان اركك لرى ومؤمنه اولان قاريلرى كسب ايتمدكلرى بر كناهى اسناد ايله
پس البته يوكلنديلر بهتانك يوكنى واشكاره اولان كناهى • ف اشبو انجيديجيلر منافقلر
ايديكه پيغمبر عليه السلامك غيبتنده غيبتن ايدوب بدكولك ايدرلر ايدى و آنك مطهره اولان
زوجه سنه بهتان ديرلر ايدى اشبو نلرك ذكرى سورهٔ نورده كچدى (يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ
وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللّٰهُ
غَفُورًا رَحِيمًا) ت اى پيغمبر ديكل كند وخاتونلرينه وكندو قزلرينه ومؤمنلرك قاريلرينه كه
صالهلر كندولرى اوزرينه ملالرينى وازارلرينى كه اشبو زياده يقيندر تميز اولنقلرينه پس
آنلر ايذا ويرلمش اولمزلر اللّٰه يارلغيجى امر كيجيدر (يعنى ستر ايدوب كندولرينى اورتكله
قاريلرك عفتى ظاهر اولور وفاسقلر آنلره تعرض ايده ميلر) • ف تميز اوله كه جاريه دكل حره دولر
وناموس صاحبى اولان قاريلر دور بد ذات دكللر كوزل عفتلى دولر پس اول كمسنه لر كه

آنلرك نيتنده فساد واردر آنلره تعريض ايتمزلر اشبو پردهيي مؤمنلك نشاني اولمق ايچون مقرر ايتدي اشبو پرده كوزل بر حكم اولديغي ايچون كاه جكده بيوردي الله ايرلغيجيدر اسير كيچيدر (لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا) ت اكر كيرو طورمسهلر منافقلر و شول كسنهلر كه آنلرك قلبلرنده واردر كيفسزلك وكوتو يلان خبرلري فاش ايدنلر مدينهده يعني كندو كوتو ايشلرندن يغلمهلر و فارغ اولمهلر البته مسلط ايدرز سني آنلر اوزره پس عسكر قومشي اولمزلر سنكله مدينهده مكر بر آز وقت يعني وطنلرندن چيقارلر (مَلْعُونِينَ أَيْنَمَا ثُقِفُوا أُخِذُوا وَقُتِّلُوا تَقْتِيلًا) ت لعنت اولنديلر هر يرده كه بولنسهلر اسير اولورلر وقتل اولنورلر حقيرلكله (سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا) ت اللهك امريدر سندن اول كچنلرك حقنده (يعني بويله فعللرده بولنانلر قتل اولنمق الله تعالى نك امري و سنتي در) والبته بولمزسن اللهك امريني تغيير و تبديل اولور * ف اول كسنهلر كه آنلرك نيتلري كوتو ايدي مدينهده قادينلره زحمت ايدرلر ايدي و تعريض ايدرلر ايدي و يلان سوزلري فاش ايدرلر ايدي و بو يلان سوزلردن كافرلرك غلبهسي و مؤمنلرك بوزلسي فهم اولنوردي اشبو شول آدملرك كندولرينك ارالرندن چيقارلمسنه حكم بيوردي و توراتده دخي وارد اولمشكه مفسدلري آرا كزدن چيقارك (يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا) ت سؤال ايدرلر سكا آدملر قيامتدن ديكل آني بيلمك آنجق اللهك يانندهدر و نه بيلورسن شايد كه قيامت واقع اوله يقين زمانده * ف اولور كه منافقلر كندولرندن معقول تعلق اوله كه پيغمبردن شويله سؤال ايدهلر كه آنك جوابي بودر پس بر قاچ كره قيامتك كلمسي ذكر بيوردي (إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا) ت البته الله لعنت ايتدي كافرلره و حاضر قيلدي آنلر ايچون جهنمي (خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا) ت ابدي اوله رق شول جهنمده هميشه بولمزلر هيچ بر دوست و نه بر ياردم ايديجي (يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَا) ت شول كونده كه دوندريلور آنلرك يوزلري جهنمده ديرلر اي نه اولسهيدي كه اطاعت ايديدك الله تعالى يه و اطاعت ايديدك پيغمبره (وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَا) ت وديديلر اي بزم ربز البته بزلر اطاعت ايتدك كندو بيوكلرمزه و اولولرمزه پس شاشرتديلر بزي يولدن (رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنْهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا) ت اي بزم ربز وير آنلره ايكي قات عذابدن

واعنت ابت آنلره يولك لعنت ايله (يا ايها الذين آمنوا لا تكونوا كالذين آذوا موسى فبرأه
الله مما قالوا وكان عند الله وجيها) ت اى مسلمانلر اولمكز اول كسنهلر كبي كه انجيتديلر
موسايى پس پاك ايلدى آنى الله اول نسنهدن كه ديمشلر ايدى وموسى اللهك يانندهآبرولو
ايدى * فشاه ولى الله رحمه الله دير كه حضرت موسى اغتسال ايتديكى وقتنده اورتنوردى بنى
اسرائيل ديديلر كه ديه طشاقدر كوتلقاً موسى عليه السلام بر صويك كنارنده اثوابن
چيقاروب بر طاشك اوزرينه براقوب اغتسال ايدر ايكن الله سبحانه نك بيورمسيله طاش
موسانك اثوابلرن آلوب يوريدكده موسى عليه السلام عقبنجه سكردوب كيدركن بنى
اسرائيلدن بر قاچ كروهلره اوغرايوب بنى اسرائيل كوردلر كه موسى ديه طشاق دكلدر * ف
بعض فساد اهلى موسى عليه السلامه تهمت ايتدلر كه حضرت هارونى يانده اولدير شكه
رياستده بكا شريك اولمسون ديو اشبو تهمتى موسادن قالدرمغيچون الله سبحانه هارونك
جنازهسنى كوك جانبندن ظاهر قيلوب هارون عليه السلام كوك جانبندن صدا ايتدكه بن كندو
كنديمه وفات ايتدم و بونه بعض كسنهلر ديديلر كه موسى كيزلوجه اغتسال ايدوب آنك بدننده
بر بشقه عيب واردر آفت مرضى يعنى برص يا ديه طشاقلق كبى بر كون حضرت موسى يالكز
اغتسال ايدردى واثوابلرين بر طاش اوزرينه براقمشدى شو طاش اثوابلرى آلوب قاچوب
كتدى موسى دخى كندو عصاسن آلوب آرد عقبجه كردوب كتدى صكره اول طاش بنى
اسرائيلدن بر كروه اوقيننده واروب طوردى جملهسى موسى عليه السلامى چپلاق حالده
كورديلر و بيلديلر كه بدنى عيبسزدر و حضرت موسى طاريلوب طاشى اوزرينه بر قاچ عصا
اوردى عصانك اثرى طاشده كورندى (يا ايها الذين آمنوا اتقوا الله وقولوا قولا سديدا) ت
اى مسلمانلر صاقنك اللهدن و ديكز محكم اولان سوزى (يصلح لكم اعمالكم ويغفر لكم ذنوبكم
ومن يطع الله ورسوله فقد فاز فوزا عظيما) ت تا كوزل قيله سزه كيچون سزلك ايشلريكزى
و يارلغيه سزه كيچون سزلك كناهلركزى و هر كسنه اطاعت ايتسه الله سبحانه يه و آنك پيغمبرينه
پس اينه مطلوبنى بولدى بيوك اولان ظفر ايله (انا عرضنا الامانة على السموات والارض
والجبال فابين ان يحملنها واشفقن منها وحملها الانسان انه كان ظلوما جهولا) ت بز عرض
ايتدك امانتى (يعنى اللهك امر ونهينك تكاليفنى قالدرمق استعدادينى) كوكلر اوزرينه
وير اوزرينه وطاغلر اوزرينه پس قبول ايتمديلر كه كتورمسونلر شو امانتى و قورقديلر شو امانتدن
وكتوردى انى آدمى اينه آدم ولدى ظلم ايديجى جاهل (يعنى آدمى بو عدالت وعلم بالفعل حاصل
دكل ايسهده آنى حاصل ايتمكه استعدادى واردر) ف يعنى انسان كندو نفسنه ظلم ايتوب
ظلم ايدوب ديلديكنى ترك ايدوب شو بيوك امانتى قبول ايتدى و كوك و ير ايسه آنلرده نفس
خواهشى يوقدر اكر وار ايسه هم شودركه آنلر اوزره قايم اولدقلرى امردركه كوكك خواهشى
طولانمقدر كه طولانور مخالفت ايتمز و يرلك خواهشى بو قدر تحرك ايتمز و انسان ايسه آنده بشقه

بشقه خواهشلر واردر واحکام شرعیه ایسه آنك خواهشلرینك خلافی اولوراً یكن آنی قبول ایتدی اشبو باداماتی کندو خواهشلرینك خلافی اوزره صاقلق لازم اولدی انی حفظ ایتك ایچون چوق قوت لازم اولوردی بو ایسه زیاده زور و کوچ برشیدر که زیاده قوت استر اشبو اماتی کتورمکنك انوی شودر که انکار ایدنلری قصورلری اوزرینه مواخذه ایدروایناملرك قصورلرن عفو ایدر واشبو حکم انسان اراسنده جاریدر مثلا برکمسه نك اماتنی قصد ایله ضایع ایدرسه ضامن اولورا کر اختیار سیز ضایع اولسه عوضنی ادا ایتك لازم اولمز (لیعذب الله المنافقین والمنافقات والمشرکین والمشرکات ویتوب الله علی المؤمنین والمؤمنات وکان الله غفوراً رحیماً) ت تااولکه ایشك آخری شوکه عذاب ایده الله منافقلره ومنافقه قاریلره وشریك قوشن ارککلره وشریك قوشن قاریلره ورجوع ایده الله مؤمن اولان ارککلر اوزرینه ومؤمنه اولان قاریلر اوزرینه الهه بارلغیجی اسرکیجیدر

•(سورة سبا مکیة وهی اربع اوخمس وخمسون آیة)•

سبا سورهسی مکه‌ده نازل اولمش واشبو سوره الی درت ویا الی بش آیه‌دو

(بسم الله الرحمن الرحیم)

•(باغشلیجی اسرکیجی اولان اللهك آدیله اوقودم)•

(الحمد لله الذی له ما فی السموات وما فی الارض وله الحمد فی الآخرة وهو الحکیم الخبیر) ت جملهٔ اوکمك اللهك ایچوندر که آنك ملکیدر کوکلرده ویرده اولان شیلر وانکیچوندر اوکمك آخرتده واولدر حکمت صاحبی بیلیجی • ف دنیاده برشی باغشده وایش ایشلدمبشقه بشقه کسنه‌نك ثنا وتعریفی اولوروشو اوکمك اللهك نعمتك اوزرینه‌در آخرتده هیچ برا ودنو اولیوب حقایقلر بتون بتونه الله سبحانه‌نك جانبنه منسوب اولور ایچونکه هرنه‌شی اولورسه الله سبحانه جانبندندر (یعلم ما یلج فی الارض وما یخرج منها وما ینزل من السماء وما یعرج فیها وهو الرحیم الغفور) ت بیلور اول شیئی که کیرر یره واول شیئی که طشره چیقار یردن واول شیئی که اشاغی کلور کوکدن واول شیئی که یوقاری کیدر کوکلره والله اسرکیجی بارلغیجیدر • ف یره کیرریعنی جانورلر وقورد جغزلر وطشره چیقار یردن یعنی اوتلر واکینلر واشاغی اینر کوکدن یعنی یغمورلر وقرآن وتقدیرو یوقارو کیدر کوکلره یعنی عمل ودعا واولیلرك روحی وجمله آبادان اولورلر الله سبحانه‌نك رحمتندن (وقال الذین کفروا لا تأتینا الساعة قل بلی وربی لتأتینکم عالم الغیب لا یعزب عنه مثقال ذرة فی السموات ولا فی الارض ولا اصغر من ذلك ولا اکبر الا فی کتاب مبین) ت ودیدیلر اول کسنه‌لر که کافر اولدیلر کلمز بزم اوکمزه قیامت دیکل اوت بنم ربمه قسم ایدرم که البته کلورسزه شویله‌ربکه کیزلیلری بیلیجیدر غایب

اولمزآنجق بر ذره مقداری شی کوکلرده ویرده وزره‌دن کوچك و بیوك هرنه وار ایسه لوح محفوظده ثابتدر (لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ) ت تا جزا ویره اول کسنه‌لره که ایمان کتوردیلر وایشلدیلر کوزل اولان ایشلری اشبو کروه آنلر ایچوندر واردر یارلغنمق واو اولان رزق * ف یعنی جزا ویرمکیچون قیامتك کلسی لازم اولان برامردر (وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ أَلِيمٌ) ت واول کسنه‌لرکه یوریدیلر بزم آیتلریمزه مقابله ایدرك اشبو کروه آنلر ایچوندر درد ویریجی عذاب کوکوزعقوبتدن (وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَقَّ وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ) ت وتا که بیله (صحابه‌دن ومؤمنلردن) اول کسنه‌لرکه ویرلدی آنلره علم شول شیئه (یعنی قرآنه) که ایندرلدی سنك جانبکه کندو ربکدن طوغریدر ودلالت ایدر غالب اولان محمود اولان اللهك یولنه * ف قیامت آنك ایچون کله جکدر که تا اول کسنه‌لرکه قیامتی یقینا بیلمشلر ایدی ظاهر کوزیله دخی کوره‌لر (وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَى رَجُلٍ يُنَبِّئُكُمْ إِذَا مُزِّقْتُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ) ت ودیدیلر اول کسنه‌لر که کافر اولدیلر آیادلالت ایدهلمی سزی برکیشی اوزرینه که خبر ویرور سزه که وقتا کپاره پاره اولورسکز بتون بتونه پاره پاره اولمغله البته سزلر یکی خلق اولنمقده اولورسکز (أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ) ت آیا یافلدیمی اللّٰه اوزرینه یلانی یاخود آنکله دیوانه‌لك واری بلکه اول کسنه‌لرکه ایمان کتورمزلر آخرته عذابده اولورلر وایراق اولان آزغینلقده اولورلر (أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنْ نَشَأْ نَخْسِفْ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطْ عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِنَ السَّمَاءِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ) ت آیا کورمزلری اول شیئی که کندولرینك اوکلرنده وارقه‌لرنده واردر کوکدن ویردن (یعنی یروکوکك کندولری قوشاتمشدر) اگر دیلرسك بکچوررزدك آنلری یره یاخود صالاردق اوزرلرینه (اتش) پاره‌لرن کوکدن بزم ایتلرمزی انکار ایتدکلری ایچون البته بونده نشانه واردر هر برقایدیجی اولان قول ایچون (وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ مِنَّا فَضْلًا يَا جِبَالُ أَوِّبِي مَعَهُ وَالطَّيْرَ وَأَلَنَّا لَهُ الْحَدِيدَ) ت وویردلنداوده کندو جانبمزدن بیوکلکی دیدك ای طاغلر بوکسك والجبن تسبیح ایدلنداوداوله بیله ودوام قیلدقا کاقونلری وبومشق قیلدق آنکیچون تمورری (أَنِ اعْمَلْ سَابِغَاتٍ وَقَدِّرْ فِي السَّرْدِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ) ت

بیوردقلر که زنهار کسکش و اتکلی ایله ویردوزیه قبیل وسط حال ایله حلقه‌لرینی وای
داودك اهل بیتی ایشلیك کوزل اولان ایشلری ایتمه‌ن اولسنکه ایشلرسکز کورریجیم • ف
داود علیه السلام مصر ایجیقدیلر و کندی کتابی اوزرینه اغلق ایتدیلر و کوزل آوازایله
زبوری اوقودیلر آنك تأثیریله طاغلردخی حضرتیله برابر اوقوریق اوقورلر ایدی و آغلرلر ایدی
وقوشلر کلوب باشنده طورورلر ایدی و آنك کبی آواز ایدرلر ایدی وشو مجلسده چوق
کسنه‌لر وفات ایدرلر ایدی و قور حلقه‌لر کیبی اژلا حضرت داود علیه السلامدن ایجاد اولنمش
(وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ غُدُوُّهَا شَهْرٌ وَرَوَاحُهَا شَهْرٌ وَأَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ وَمِنَ الْجِنِّ مَنْ يَعْمَلُ بَيْنَ
يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَمَنْ يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ) ت ویرام سهدق سلیمانه
روزکاری که اشبو روزکارك صباح وقتنده سیری برآیلق یول ایدی واخشام وقتنده سیری بر
آیلق یول ایدی واقتدق انکیچون باقر بکاربی ویرام قیلدق جنلردن اول کسنه بیکه ایشلر آنك
اوکنده آنلر بسنك حکمیله وهر کسنه دونسه آنلردن بزم حکممزدن طاتدیرزا کا جهنمك
عذابندن (يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحَارِيبَ وَتَمَاثِيلَ وَجِفَانٍ كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ رَاسِيَاتٍ اعْمَلُوا
آلَ دَاوُدَ شُكْرًا وَقَلِيلٌ مِنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ) ت ایدرلردی اکا دیلدیکی شیلری قلعه‌لردن
وصورتلردن وکاسه‌لردن برکه مقداری وکندو یرنده ثابت اولان تنجره‌لر وقازغانلری
دیدك عمل ایدك ای داودك تابعلری شکر ایتکلکی و حالبوکه آزدر بنم قوللرمدن شکر
ایدنلر • ف سلیمان علیه السلامك برتختی وار ایدیکه اوزرینه عسکرینك تمامی بتوب آنی
روزکار یارم کونده شامدن یمنه و یمندن یارم کونده شامه کتوردی والله سبحانه عینده ارعش
باقر بکاربی چیقارمش ایدی جنلر شو باقردن قالبلره دوکوب بیوك قوجه مان جناقلر
وتنجره‌لر ایدرلر ایدی وشو ظرفلرده طعام پشوروب عسکرلره تقسیم ایدرلر ایدی (فَلَمَّا قَضَيْنَا
عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَى مَوْتِهِ إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنْسَأَتَهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنُّ أَنْ لَوْ كَانُوا
يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ) ت پس وقتاکه مقدر ایتدك آنك اوزرینه اولومی
دلالت ایتمدی جنلری آنك اولدیکنه مکر آغاج بییجی بوجك کیدی سلیمانك عصاسنی پس
وقتاکه دوشدی ظاهر اولدی جنلره اکر اولسه‌یدیلر غیبی بیلیجیلر اکلنمزلر ایدی ذلیل قیلیجی اولان
عذابده • ف حضرت سلیمان علیه السلام جنلرك الله بیت المقدسك مسجدینی یاپشدی
وقتاکه بیلدی موتی یقین اولدی جنلره مسجدك عمارتی نقشه‌سنی کوستردی که اشبو شکل
اوزره عمارت ایدك وسلیمان کندوسی صرحه‌دن بنا اولنمش براوایجنه کیروب قاپولری
بغلیوب الله سبحانه نك عبادتنه مشغول اولدی وعصاسنه سوکنوب نمازه قایم ایکن روحی
قبض اولندی سلیمان علیه السلامك وفات ایتدیکنه نصکره بریل تمام اولنجه‌یه قدر جنلر
عمارته مشغول اولورلر ایدی وقتاکه عمارتك جمله‌سین تمام ایتدیلر صکره سوکندیکی عصانك

دینی قوروب بیوب قیرلدی وسلیمان دوشدی کنجلار وفاتیدن معلوم اولدی وجنلر آکاملری آلدانغیچیون غیبنی بیلماک دعواسین ایدرلر آیدی آنلرهم ملزم اولدیلر (لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكَنِهِمْ آيَةٌ جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ) ت وار ایدی سبا قومیچون آنلرنینک مسکنلرنده اوچون برلرنده ایکی باغچه بری صاغ یاننده و بری صول یاننده دیدک ییکز ربکزنینک رزقندن و شکر ایدنک آنکا سزنینکچون وار دیار کوزه اولان شهر و یارلغیچی اولان ربّ ه‍ ف بلقیس سبا مملکتنده ملکه ایدی شو مملکتی کوزلیکده آبادان قیلادی جمله کوللرنی و برگه‌لرنی ییکارلرنی صوینی بریره جمع ایدوب بر بیوک صو انبارنی یاپدروب دوارینک اوچ برنه‌یرلر شنک بوکسکلکی و اوزونلغی اعتبار ایله اوچ دریچه یاپدردی ویلک تمامنده یغمور صوینی انبار جمع اولور ایدی هر نقدرکه ایسترلر ایدی خرج ایدرلر ایدی ملکی کوزل معمور و آبادان اولدی (فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ جَنَّتَيْنِ ذَوَاتَيْ أُكُلٍ خَمْطٍ وَأَثْلٍ وَشَيْءٍ مِنْ سِدْرٍ قَلِيلٍ) ت پس یوز چویردیلر (یعنی شکردن) پس کوندردک آنلره اوزرینه قتی آقان صوینی (یعنی بر سیلکه اوکنی نیمه‌لر ایله باغلادیلر ایدی) وعوض ویردک آنلرنینک ایکی باغچه‌سنک بدلنده ایکی باغچه‌که دادی آجیتق و آکشی اولان میوه صاحبلریدر و آجی ایلغین اغاجی صاحبلریدر و عربستان ییان کراسندن آز برشی صاحبلریدر ه‍ ف وقتاکه قبه‌صباء آنلرنینک شکرسزلکی سببندن؛ یلدیکه آنلره عذاب کوندره پس بیان صحبانی براندی آنلرنینک اول صو انبارینک دیننده پس اشبو صحبا انلر صوینک بند بینلدیکی دهکده صو زور کتوروب یندی و سدی قیروب بوزدی اول صو عذاب صوی ولوب رنکی آل اولدی وهر یره یتشدیسه اورهنی خراب ایدوب ایشه یرامز ایتدی صکره اول قوم شونی شونه طاغلش و باقی قلانلری اول کوزل باغچه‌لر عوضنده آکشی اجیتق میوه‌لر و آجی ایلغین وعربستان ییان کراسی بولدیلر (ذَلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوا وَهَلْ نُجَازِي إِلَّا الْكَفُورَ) ت بونک ایله جزا ویردک آنلره آنلرنینک شکرسزلکی سببله و کوتوجزا ویرمیز مگر شکر ایتمینه ویرورز (وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا قُرًى ظَاهِرَةً وَقَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ سِيرُوا فِيهَا لَيَالِيَ وَأَيَّامًا آمِنِينَ) ت و یصدق آنلرنینک اراسیله اشول کویلرنینک اراسنده برکت قودق شو کویلرده (یعنی شامده) بر بریرینه یاتمش برقاچ کویلری ومقرر قلادق شو کویلره کلوب کیتمککی دیدک... بر ایدنک شو کویلرده کیجه‌لرده و کوندزلرده امین اولدیق ه‍ ف یعنی یمندن تا شامه وارنجه ایکیسینک اراسی امین یوللر ایله و بری برینه متصل اولان کویلر ایله معمور ایدی یقین اولوقلر ایله سفرلری وار ایدی سیر وکزمک کبی (فَقَالُوا رَبَّنَا بَاعِدْ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ وَمَزَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَزَّقٍ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ

معلوم اولدر اشبو حکمی بیورمشدر (قل من یرزقکم من السموات والارض قل الله وانا
او ایاکم لعلی هدی او فی ضلال مبین) ت دیگل کیم رزقلندیرر سیزه گوکلر جانبندن و یر
جانبندن برسی دیگل الله در والبته بزلر یاخود سزلر هدایت اوزره یعنی یاخود آشکاره
اولان یولی شاشورمقده یز علیه یعنی هر ایکی فرقه طوغرو یول اوزره دکلدر بلکه بری طوغری یولده
و بری اکری یولده در پس لازمدر که صحیح اولان مقالده دقت ایدوب و دلیلره باقوب طوغرو
اولانی طوتمکز ایسترم حقیقتده انلرک جوابی واردر که اشبو زمانه نک آدملری بزلک بعضنه که
دیرلر که ایکی فرقه قدیم زماندن برو کلش منازعه بینه صاحبت واردر (قل لا تسألون عما اجرمنا
ولا نسأل عما تعملون) ت دیگل سؤال اولنمزسکز بزم کناهمزدن و بزده سؤال اولنمیز
اولنمیز نکه ایشلرسکز (قل یجمع بیننا ربنا ثم یفتح بیننا بالحق وهو الفتاح العلیم) ت دیگل
جمع ایدر بزم آرامزی بزم ربمز صکره حکم ایدر بزم آرامزده طوغری یله الله تعالی مشکل
ایشلری فتح و عدل ایله حکم ایدیجیدر (قل ارونی الذین الحقتم به شرکاء کلا بل هو الله العزیز
الحکیم) ت دیگل کوسترک بکا اول کسنه لری که الحاق ایتدیکز الله سبحانه یه شریکلر یعنوب
شویله دکلدر بلکه الله غالب اولان حکمت صاحبی اولان الله در (وما ارسلناک الا کافة
للناس بشیرا ونذیرا ولکن اکثر الناس لا یعلمون) ت وکوندرمدک سنی مکر الساندرک
جمله سی ایچون سوندیریجی و قورقودیجی و لیکن آدملرک چوغی بیلمزلر (ویقولون متی هذا
الوعد ان کنتم صادقین) ت ودیرلر نه وقتده وجوده کلور شو وعد اکر اولسکز طوغرو
دیجیلر (قل لکم میعاد یوم لا تستأخرون عنه ساعة ولا تستقدمون) ت دیگل سزه کلجک
واردر بر کونک وعده سی که کیرو قالمزسکز آندن بر ساعت و ایلرو دخی کچمزسکز (وقال
الذین کفروا لن نؤمن بهذا القرآن ولا بالذی بین یدیه ولو تری اذ الظالمون موقوفون عند
ربهم یرجع بعضهم الی بعض القول یقول الذین استضعفوا للذین استکبروا لولا انتم
لکنا مؤمنین) ت ودیدیلر اول کسنه لر که کافر اولدیلر (یعنی مشرکلر) هرکز اینانمیز
اشبو قرآنه دخی شول کتابه که قرآندن اول اولوبدر تعجب ایدرسن ای کورجی اکر
کورسک ظالملر طوردیرلمش اولورلر ربلری نزدنده کیرو دوندررلر آنلرک بعضیسی آخر بعضنه
سوزی (یعنی سؤال ایدرلر و جواب ویررلر) دیرلر اول کسنه لر که ضعیف صایلدیلر اول

کمسنه لره که تکبر ایتدیلر اکر اولمسیدیکز سز البته بزلر مسلمان اولوردق (قال الذين
استكبروا للذين استضعفوا أنحن صددناكم عن الهدى بعد اذ جاءكم بل كنتم مجرمين)
ت دیدیلر اول کمسنه لر که بیوکلق ایتدیلر اول کمسنه لره که ضعیف ایدیلر بزلرمی منع ایتدک
سزلری هدایتدن آندنصکره که کلدی هدایت سزه بلکه سزلر کناهکار ایدیکز (وقال
الذين استضعفوا للذين استكبروا بل مكر الليل والنهار اذ تأمروننا أن نكفر بالله ونجعل له
أندادا وأسروا الندامة لما رأوا العذاب وجعلنا الأغلال في أعناق الذين كفروا هل
يجزون الا ما كانوا يعملون) ت دیدیلر اول کمسنه لر که ضعیف صایلدیلر اول کمسنه لره که
بیوکلک ایتدیلر بلکه منع ایتدی بزلری کیجه نك و کوندزك الداقسی (یعنی
سزلك حیله کزکه داعما آلدادیجیدی ایدیکز) که امر ایتدیکز بزلره کافر اولمغه الله سبحانه یه
و مقرر قیله وز آنکیچون شریکلری و کیزلدیلر جمله سی پشیمانلغی وقتاکه کوردیلر عذابی
واقع ویرر ز زنجیرلری اول کمسنه لرك بوینلرینه که کافر اولدیلر جزا ویرلمش اولمزلر مکر
ایشلدکلری شیئه موافق (وما أرسلنا في قرية من نذير الا قال مترفوها انا بما أرسلتم به كافرون)
ت و کوندرمدك هیچ بر کویه بر قورقودیجی مکر دیدیلر شو کویك زنکینلری البته بزلر
اولشیئه که کوندرلدیکز انکا کافرلرز (وقالوا نحن أكثر أموالا وأولادا وما نحن بمعذبين)
ت دیدیلر بزلر زیاده چوغز مال جهتندن و اولاد جهتندن و دکلز بزلر عذاب اولنمش
(قل ان ربي يبسط الرزق لمن يشاء ويقدر ولكن أكثر الناس لا يعلمون) ت دیکل البته ربم
کنکش قیلور رزقی اول کمسنه ایچون که دیلر و طار قیلور اول کمسنه ایچون که دیلر ولیکن آدملرك
چوغی بیلمزلر (وما أموالكم ولا أولادكم بالتي تقربكم عندنا زلفى الا من آمن وعمل صالحا
فأولئك لهم جزاء الضعف بما عملوا وهم في الغرفات آمنون) ت و دکلدر سزلرك ماللرکز
و اولادلرکز اول شیئه که یقین قیله سزی بزم یا غزه یقینلق مرتبه سنه (لیکن یقین اوله جق)
اول کمسنه درکه ایمان کتوردی و ایشلدی کوزل ایشلری پس اشبو کروه آنلر ایچون
واردر ایکی مثلی قدر جزاسی اول شیئک بدلنده که ایشلدیلر و آنلر بو جهه کوشکلرده امین
اولورلر (والذين يسعون في آياتنا معاجزين أولئك في العذاب محضرون) ت و اول
کمسنه لرکه یوریرلر بزم آیتلرمزی ردایتمکه اشبو کروه عذابه حاضر اولورلر (قل ان ربي
يبسط الرزق لمن يشاء من عباده ويقدر له وما أنفقتم من شيء فهو يخلفه وهو خير الرازقين) ت

ایتدکلری البته بنم دیم کیکتن قبلرینلک اول کسنه ایچون که دلیه کنه بولوسندن ایله یا قبض ایلر
اول کسنه یه که دیلر اولشیکمدن حاجتند سکزهر بر خرج ایلدکز بس الله آنک بدلنی ویرر والله
رزق ویرنلرک زیاده خیرلیسیدر (ویوم یحشرهم جمیعا ثم یقول للملائکة اهؤلاء ایاکم کانوا
یعبدون) ت وشول کونده که جمع ایدر آنلرک جملهسنی صکره دیر فرشتهلره بونلرمی
سزلره عبادت ایدرلر ایدی (قالوا سبحانک انت ولینا من دونهم بل کانوا یعبدون الجن اکثرهم
بهم مؤمنون) ت دیدیلر فرشتهلر پاکلک سنک ایچوندر سن بزم ولیمز و معبودمزسن آنلردن
غیری (یعنی آنلرده بر محبت ایتدیکمز و دوست طوتدیغمز یوقدر تا آنلرک عبادتی
ایتمسنه اصل خشنود اولورز) بلکه آنلر عبادت ایدرلردی جنلره آنلرک چوغی جنلره
اینانمشلردر یعنی ملائکهلره عبادت ایتدکلری شیطانلرک وسوسهسیدر پس دیمکه شیطانلره
عبادت ایتدیلر (فالیوم لا یملک بعضکم لبعض نفعا ولا ضرا ونقول للذین ظلموا ذوقوا عذاب
النار التی کنتم بها تکذبون) ت پس اول کونده قادر اولمازسز بعضکز آخر بعضنه فائده
ایرشدرمکه و نه ضرر ایرشدرمکه و دیرز اول کسنهلره که ظلم ایتدیلر طادیکز اوتک
عذابنی که سز آنی یلان صایاردیکز (واذا تتلی علیهم آیاتنا بینات قالوا ما هذا الا رجل یرید ان
یصدکم عما کان یعبد آباؤکم وقالوا ما هذا الا افک مفتری وقال الذین کفروا للحق لما
جاءهم ان هذا الا سحر مبین) ت وچونکه اوقونسه آنلره بزم روشن آیتلرمز دیرلر
دکلدر اشبو پیغمبر مگر برکیشیکه دیلر منع ایده سزی اول نسنهدن که عبادت ایدر ایدی
آتالریکز و دیرلر دکلدر بو قرآن مگر دوزلمش یلان و دیدیلر اول کسنهلر که کافر اولدیلر
طوغرو اولان آیتلر بزه وقتا که کلدی آنلره دکلدر بو مگر آشکاره اولان سحر ایدولکدر
(وما آتیناهم من کتب یدرسونها وما ارسلنا الیهم قبلک من نذیر) ت ویرمدک بز اشبو
عربلک مشرکلرینه کتابلردن هیچ برشی که اوقویهلر اول کتابلری و کوندرمدک آنلره سندن
اول هیچ بر قورقودیجی * یعنی پس لازمدرکه بلسنلر قدر نعمت ... ذکر ایدهلر
انکار ایتمهلر (وکذب الذین من قبلهم وما بلغوا معشار ما آتیناهم فکذبوا رسلی
فکیف کان نکیر) ت و یلانه نسبت ایتدیلر اول کسنهلر که آنلردن اول ایدیلر و اشبو
مشرکلر ایرشمدیلر اول شیئک اوندن برینه که ویردک آنی اول کسنهلر پس یلانه صایدیلر بنم
پیغمبرلریمی پس نیجه اولدی بنم عقوبتم (قل انما اعظکم بواحدة ان تقوموا لله مثنی

وفرادى ثم تتفكروا ما بصاحبكم من جنة ان هو الا نذير لكم بين يدى عذاب شديد)

ت ديكل همان نصيحت ويريرم سزه بركله ايله كه طورو بكز الله ايچيون ايكيشر ايكيشر وبر

بر وصكره تأمل ايدك كيم قلدرسزلك اشبو صاحبكزده هيچ بر ديوانه لك دكل واول سزلر

اوزرنه كلور تيبيه دوراق اولان عذاب كلزدن اول (قل ما سألتكم من اجر فهو لكم ان اجرى الا على

الله وهو على كل شئ شهيد) ت ديكل اولشيكه ايستدم سزدن مزد جنسندن يس شو مزد

سزلك اولسون بنم مزدم الحق الله اوزره در وهم اول هر برشئ اوزره خبرداردر (قل ان ربى

يقذف بالحق علام الغيوب) ت ديكل البته بنم ربم آتار طوغرو سوزى الله غائب اولان

شيلرى بيلكوچيدر معنى يعنى يوقاروادن آشاغى ايندير طوغرو اولان وحيى (قل جاء الحق وما

يبدئ الباطل وما يعيد) ت ديكل كالدى طوغرو سوز وبكسدن ايجاد ايده بيلمز باطل معبود

هيچ برشيئى وايكنجى كره دخى ايجاد ايده بيلمز (قل ان ضللت فانما اضل على نفسى وان اهتديت

فبما يوحى الى ربى انه سميع قريب) ت ديكل اكر آزغين اولسم بن بس همان آزغين اولودم

كندو نفسم اوزرنه واكر طوغرو يول بولورسم بس شو سببدندر كه وحى كوندرر بنم جانبه بنم

ربم البته الله يقين اولان ايشديجيدر (ولو ترى اذ فزعوا فلا فوت واخذوا من مكان قريب)

ت و (تعجب ايدرسن) اكر كورسك آنلرى قورقدقلرى وقتده بس خلاص اولمق يوقدر

عذابدن وطوتلورلر هر يقين اولان جايدن يعنى طوتلورلر قولاى يلقله (وقالوا آمنا به وانى

لهم التناوش من مكان بعيد) ت ديدبلر اولوقتده ايمان كتوردك شو قرآنه ونه يردن اولور

آنلرايچون الصوتوب آلمق ايمانه ايراق اولان مكاندن معنى يعنى محال اولدى وايمان

كتورمك وقتى قالمدى (وقد كفروا به من قبل ويقذفون بالغيب من مكان بعيد)

ت وحالبوكه كافر اولديلر قرآنه بوندن اول وآتارلر (يعنى ظن ايله آتارلر ايدى) كورمه يوب

ايراق اولان مكاندن (وحيل بينهم وبين ما يشتهون كما فعل باشياعهم من قبل انهم كانوا فى شك

مريب) ت وآيريلدى صالندى آرالرنده اراسيله تنا ايتديكلرى نيمتلر آراسنه نيجه كه ايشلندى

آنلر كيبلره آنلردن اول البته كيتلر اولديلر توقتلو اولان شكده

---

* (سورة فاطر مكية وهى خمس واربعون آية) * فاطر سوره سى مكه ده نازل اولمش واشبو

سوره قرق بس آيتدر

(بسم الله الرحمن الرحیم)

باغشلیجی ایسرکیجی اولان الهك آدیله اوقورم

(الحمد لله فاطر السموات والارض جاعل الملائکة رسلا اولی اجنحة مثنی وثلاث ورباع یزید
فی الخلق ما یشاء ان الله علی کل شیء قدیر) ت جمله اوکمکلك الله ایچوندر که کوکلری و یری
یراتدی و فرشته لری پیغمبرلر یعنی ایلجیلر ایتدی آنلرك قنادلریسی ایکیشر ایکیشر
و اوچر اوچر و دردر دردر و زیاده ایدر یراتمقده هر نسنه که دیلر البته الله هر شیئه اوزره
قادردر یعنی زیاده قیلدی بعض ملکلرك قنادینی درتدن زیاده قیلدی نته کم حضرت جبرائیلك
قنادی التی یوزدر (ما یفتح الله للناس من رحمة فلا ممسك لها وما یمسك فلا مرسل له من بعده
وهو العزیز الحکیم) ت اول نسنه که آچار الله آدملر ایچون رحمتدن پس هیچ منع ایدیجی اولمز
اول رحمتی و اول نسنه که طوتار پس یوقدر هیچ برکوندریجی آنی اللهك طوتقلغندنصکره و الله
حکمتیله غالب اولاندر (یا ایها الناس اذکروا نعمت الله علیکم هل من خالق غیر الله یرزقکم
من السماء والارض لا اله الا هو فانی تؤفکون) ت ای آدملر ذکر ایدك اللهك نعمتنی سزلره
اوزره کز آیا هیچ بر یرادیجی وار میدر اللهدن غیری که رزق ویره سزه کوکك جانبندن و یر جانبندن
یوقدر هیچ بر معبود مکر الله پس ایماندن نیچه دونمش اولورسکز (وان یکذبوك فقد کذبت
رسل من قبلك والی الله ترجع الامور) ت و اکر یلانه نسبت ایتسه لر سنی پس البته یلانه
نسبت اولندی پیغمبرلر سندن اول و اللهه جانبنه کیرو دوندرلمش اولور ایشلر (یا ایها الناس
ان وعد الله حق فلا تغرنکم الحیوة الدنیا ولا یغرنکم بالله الغرور) ت ای آدملر البته اللهك
وعده سی طوغریدر پس الداتمسون سزی دنیا دیرلکی و سنه الداتمسون سزی الله سبحانه یه نسبة
الدادیجی اولان شیطان (ان الشیطان لکم عدو فاتخذوه عدوا انما یدعوا حزبه لیکونوا من
اصحاب السعیر) ت البته شیطان سزیچون دشمندر پس دشمن طوتك آنی همان چاغیرر کندو
تابعلرینی تا اوله لر جهنم اهلندن (الذین کفروا لهم عذاب شدید) ت اول کسنه لر که کافر
اولدیلر آنلر ایچوندر قتی اولان عذاب (والذین آمنوا وعملوا الصالحات لهم مغفرة واجر کبیر)
ت و اول کسنه لر که ایمان کتوردیلر و ایشلدیلر ایو ایشلری آنلر ایچون واردر یارلغمق و اولو
مزد (افمن زین له سوء عمله فرآه حسنا فان الله یضل من یشاء ویهدی من یشاء فلا تذهب
نفسك علیهم حسرات ان الله علیم بما یصنعون) ت آیا اول کسنه که بزه نلش اولدی انکچون

آنك

الله كورتوا اولان ايشنى يس كورنك كوردكى آنى (اولا كيسه صالح مؤمن كبى اولورمى) بيو
البته الله آزغيزيلر ولنكسنه يبكه دياريولى كوسترواول كسنه يكند يلريس لايقيدركه حلال
اولنسون سنك نفسك آنلار اوزرينه غلتسمك بوزيندن البته الله بيلجيدر ايشلدكلرى ايشلرى
(وَاللّٰهُ الَّذِي اَرْسَلَ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقْنَاهُ اِلٰى بَلَدٍ مَيِّتٍ فَاَحْيَيْنَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا

كَذٰلِكَ النُّشُورُ) ت والله كوندردى روزكارلرى پس قالدردى ويوز كارلر بولودى بس
سوردك شو بولودى اولمش اولان شهر جانبنه پس ديرلتدك شو بولوتله يرى اوليراولدكدن
صكره اشبوكبى اوليسردر قالدرمقلق آدملرى (مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلّٰهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا اِلَيْهِ يَصْعَدُ

الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ اُولٰٓئِكَ

هُوَ يَبُورُ) ت هركشى تيلر ايسه بوجه قدرلى اولمقلقنى پس الله ايجوندر بوجه قدرلى اولمقلق
بجهسى الله جانبنه چيقار كوبكلك اولان سوزلر وكوزل اولان ايش ديوقاروكتورر آنى الله
واول كسنه لركه (الدا تصلقله) فكر ايدرلر فتنه لرى آنلر ايجوندر قتى اولان عذاب بو آنلرك كوتو
اولان فكرى فاسد اولور وهف بوجه قدرلى اولمق الله حضرتنك التنده در بوسوزلر ايله يكسكز
ذكرى وايو اولان يشليكزى يوقارو قادير روقتا كه كنديحد بنه ايرشدى اولوقتده كوتولك
اوزرينه غالب اولوب كفرزائل اولوب واسلام قوت بولور (وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ

ثُمَّ جَعَلَكُمْ اَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ اُنْثٰى وَلَا تَضَعُ اِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا يُعَمَّرُ مِنْ مُعَمَّرٍ وَلَا يُنْقَصُ مِنْ عُمُرِهِ

اِلَّا فِي كِتَابٍ اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيرٌ) ت واقعيا الله سزى طبراقدن صكره منيدن صكره قيلدى
سزى جفت قوجه وقارى وكيه اولمز هيچ برقارى وطغورمز مكر الله بيلمسيله واوزون
عمرلى معمر اولمز هيچ بر اوزون عمرلى ونقصان قيلنمز انك عمرندن مكر تا بتدر كتابده تحقيق اشبو
ايش الله اوزرينه قولايدر وقف يعنى هر برايش بواش اولور انسانك خلق اولنمسى كبى
(وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهٰذَا مِلْحٌ اُجَاجٌ وَمِنْ كُلٍّ تَاْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا

وَتَسْتَخْرِجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ)
ت وبرابر اولمزلرى برينه قارشقلق ايكى دكزكه بريسى زياده طاتلودر بوغزدن قولايلقله كچر آنك
صويى وبريسى طوزليدر آجيلغندن ماتلدر هر بريسندن يرسكز تازه اتى وطشره كتورورسكز
بربزه كيكه كه كيرسكز آنى وكورورسن قايغى شوردكرده صويى ياريجى تا كه طلب ايدهسكز
الله نك رزقندن واولهكه سز شكر ايدهسكز * فيعنى كفر واسلام برابر اولمز الله سبحانه
كفرى مغلوب واسلامى غالب ايدر هرچند ايكى فرقه دن سزه فائده حاصل اولسه ده
مسلمانلردن دينه قوت وبرملك وكافرلردن جزيه وخراج المق كبى وشيرين وطاتلو اولان دكزدن

طوزلو اولان دکزدن کورتلدات يعنى بالق اخراج ايدرسکز و بعض يلده يعنى انجو و مرجان آنلردن چيقاروب طاقنورسکز و جواهر ايسه آنکر طوزلو دکزدن چيقار و کاهيجه طاتلو دکزدن چيقاريز بور کيکدن معلوم اولديکه اکرکلر ايچره جواهر طاتلو صودن منوع کادر (يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ

يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ)
ت کتورر کيجه يی کوندزه و کتورر کوندزی کيجه يه و رام قلدی کونشی و آيی هر بريسی يورر معين اولان مدتنه دکين اشبو الله سزك ربکزدر آنکدر پادشاهلق و اول کسنه لر که عبادت ايدرسکز الله دن غيری مالك اولمازلر خرما چکردکنك انجه قبوغنی قدری شيئه ف يعنی کيجه کوندزکی کاه کفر غالب اولور و کاه اسلام و کونش و آی کبی هر بر شيئك مدتی معيندر ايدی و کيرو اولمز بس اشبو حالدن الله سبحانه نك برلکی اثبات اولندی قطمير خرما چکردکنك قبوغنه دينور و چکردکنده اولان خليق يارغه دينور يا خود چکردکه خرما بتنده اولان اينجه زاره دينور يا خود چکردکك ظهرنده اولان اينجه اثر و نکته يه دينور که خرما آندن بتر (إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ

الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ) ت اکر چاغرورسکز آنلری ايشتمزلر سزك چاغرمغکزی و اکر ايشتسه لر قبول ايتمزلر سزك سوزيکزی و قيامت کوننده طاکرلر سزك شريك قيمکزی و خبر ويرمز سکا هيچ بر کسنه خبردار اولان کبی ف شاه ولی الله رحمه الله درکه لا ينبئك مثل خبير بونده درو قا که فصحا بليغ اولان سوزلری سويلرلر و تحقيق سواسيه ايرشدير آنده نوکلدی سو بلرلر ف يعنی الله سبحانه دن کيم زياده بيلور و الله سبحانه بيورد که مشرکلر باطل و غلط سويلرلر (يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ

الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ) ت ای آدملر سزلر محتاجسکز الله سه و الله احتياجسزدر اوکلشدر (إِنْ

يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ) ت اکر ديلسه يوق ايدر و کتورر سزی و کتورر يکی بر مخلوق (وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ) ت و دکلدر شو ايش الله اوزرينه کوج (وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ

أُخْرَى وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَى حِمْلِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى إِنَّمَا تُنْذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ

رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمَنْ تَزَكَّى فَإِنَّمَا يَتَزَكَّى لِنَفْسِهِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ) ت
و قالديره بيلمز هيچ بر قالديريجی بر آخرك يوكنی و اکر چاغرسه آغر يوکلی کسنه بر کسنه يی کندو يوکی جانبنه قالدرلمز نسنه کندن هيچ بر شئ و اکرچه اولسه نه اقرباسی انجق سن قورقودرسن اول کسنه لری که قورقرلر کندو ربلرندن ای کورمينجه رکدن و قايم قيلدلر نمازی و هر کسنه پاك اولدی پس همان پاك اولور کندو نفسی ايچون و الله جانبنه در قايده سی

...يستوي الأعمى والبصير ولا الظلمات ولا النور ولا الظل ولا الحرور) ت و برابر
اولماز صيجاقلق وكولكه يعني ... ايله آيدنلق وكولكه صيجق (وما يستوي
الأحياء ولا الأموات إن الله يسمع من يشاء وما أنت بمسمع من في القبور) ت و برابر
اولمازديريلر واوليلر البته الله ايشتدير اول كمسنه يه كه ديلرسه كلمسن سن ايشتديريجي
اول كمسنه لره كه قبرلرده در (إن أنت إلا نذير) ت دكلسن سن مكر قورقوديجي ف
يعني جمله خلق برابر اولمازلر اول كمسنه يه كه هدايت ويره اول كيمسه ايمان كتورر اكرچه
سن چوق آيتلر اوقيه سن اول ايشتمه ين ... اولديكه قرانه برابر اولماز وآيدنلق قرانقويه
برابر اولماز ... سن ايشتديرمه سن ... اوللرده ... وارد اولديكه
... اولنلره سلام عليك ديدك آنلر ايشيدرلر ... اوليلره خطاب ايتدي ...
... وحي ايشيدر اما جنسي قبرده ... ايشتمز (إنا أرسلناك بالحق بشيرا
ونذيرا وإن من أمة إلا خلا فيها نذير) ت تحقيق بز كوندردك سني طوغرى اولان دين ايله
سوينديريجي وقورقوديجي و ... هيچ بر امت ... مكر كيتدي آنده بر قورقوديجي ف
قورقوديجي خواه پيغمبر اولسون خواه آنلرك دينلرى اوزرينه اولان كمسنه اولسون
(وإن يكذبوك فقد كذب الذين من قبلهم جاءتهم رسلهم بالبينات وبالزبر وبالكتاب
المنير) ت واكر يالانه نسبت ايتسه لر سني پس البته يالانجى صايديلر اول كمسنه لركه
آنلردن اول كلديلر كالدكده آنلره آنلرك پيغمبرلرى واضح اولان نشانه لر ايله والهسك
مكتوبلر ايله وآيدين اولان كتابلر ايله (ثم أخذت الذين كفروا فكيف كان نكير) ت صكره
طوتدم اول كمسنه لريكه كافر اولديلر پس نيجه اولدى بنم عقاب ايتمكم (ألم تر أن الله
أنزل من السماء ماء فأخرجنا به ثمرات مختلفا ألوانها ومن الجبال جدد بيض وحمر مختلف
ألوانها وغرابيب سود) ت ايا كورمدكمي كه الله اينديردي كوكدن صويي پس طشره
كتوردك اول صو سببيله ميوه لرى اون بلوندر آنلرك رنكلرى وطاغلردن يوللر سدا ايلدك
اون بلون رنكلو برطايفه سى آغ وبرطائفه سى قرمزى اون بلوند آنلرك رنكلرى وبر
طائفه سى زياده قره در ف آغ برقاچ انواع اولور وقرمزى برقاچ انواع اولور وبونلرك
جمله سى قدرت كامله نك اون بلون اولمسنى بيان در وانسانده هر بر فردك حالى وصفتى
آيرو آيرو وبشقه بشقه در وينه اشبو كبى مؤمن وكافر بر برى كبى اولمق نصل اولور اشبو

[illegible]

الوحينا اليك من الكتاب هو الحق مصدقا لما بين يديه ان الله بعباده لخبير بصير)

[illegible] (ثم اورثنا الكتاب الذين اصطفينا

من عبادنا فمنهم ظالم لنفسه ومنهم مقتصد ومنهم سابق بالخيرات باذن الله ذلك هو

الفضل الكبير) ثم صكره اورث ويردك قرآني اول كسنه لره كه اختيار ايتدك آنلري

كندو قوللريندن (يعني شمردن كندو اصطفا ويش) پس آنلرك بعضي ظالم

ايديجيدر كندو نفسنه و آنلرك بعضي اورته كيديجيدر و آنلرك بعضي ايلرو كيديجيدر

او اولان [illegible] الله ك حكميله [illegible] اولان [illegible] يعني پيغمبر عليه

السلام [illegible] اختيار ايتدي آنلري (يعني [illegible]

[illegible]) [illegible] خارج [illegible] بري كه [illegible] ايلكيسي اورته

كيديجي او [illegible] اعلي [illegible] اختيار [illegible] اولان [illegible]

وارد [illegible] اهل جنت [illegible] عليه السلام [illegible] كه [illegible]

اولنور [illegible] اولان [illegible] كيديجي

اولدي [illegible] (جنات عدن

(…يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ) ت بزنديلرلر اوراده كيه جك
بلزيكلرله كاولرايكيه آلتوندن اولان بلازكلر ايله و انجولر ايله و بوخسه بزه نوزلن
حريرلر بيدن و آنلرك جامه لرى حرير اولور ف ايجكدن جنتلرك
كيدكلرى آنلردن … جنتده جنتلرك … دكلدر وليس … پيغمبر عليه السلام
بيوردى كه بر كمسنه دنياده حرير كيسه آخرتده كيمز (وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزَنَ
إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ) ت و ديديلر حمد اولسون الله سبحانه يه اول الله كه كيدردى بزلردن غمى البته
بزم ربمز يارلغيجيدر … بليجيدر ف دنيا غمنى دفع ايدر و آخرتده كناهى عفو ايدر
وطاعتى قبول ايدر (الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ لَا يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا
لُغُوبٌ) ت اول الله ايندردى بزلرى هميشه ساكن اوله جق سرايه كنديسنك فضلندن
ايرشمز بزه بو سرايده هيچ بر آفت و ينه ايرشمز بزه بو سرايده هيچ بر يورغنلق ف هيچ بر باقى
قالمق اوى بوندن اولى بولنمز هر بر يرده دنياده كيمك و كلمكده و رزق غمى و دشمنلرك قورقوسى
كبى دولودر او محنت و مشقتلر اوغرارلر ايدى پس وقتا كه آخرت سرايينه ايرشدى
جمله غملر زحمتلر زائل اولور (وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ
عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذَٰلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ) ت و اول كسنه لر كه كافر اولديلر
آنلر ايچوندر جهنمك اودى حكم اولنمز آنلر اوزرينه اولمكله كه حتى اوله لر و يوكل اولنمز
آنلردن جهنمك عذابندن اشبو جزا كبى بز لرزهر بر شكر سزلرى (وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ فِيهَا
رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُمْ مَا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ
النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ) ت و اشبو جهنم اهلى فرياد ايدرلر جهنمده ديرلر
اى بزم ربمز چيقار بزى تا ايشليه لم اى اولان ايشلرى اندن غيرى كه ايشلردك الى
ديرز آيا عمر ويرمدك مى سزه او قدر مدت كه نصيحت قبول ايديجى اولو رشو مدتده اول
كمسنه كه قبول ايتسه نديرلرو كلدى سزه قورقوديجى پس طاديكز عذابى بو قدر ظالملر ايچون
هيچ بر ياردم ايديجى ف كافرلر ديرلر كه ايشليه لم اى اولان ايشلرى شوندن غيرى كه
اولدق بزلر ايشليجى آيى يعنى دنياده كوردو ايشلرى كوزل صالح ايدرايدك ليكن اكر
جهنمدن طشره چيقارسق برده خوش ايشلرا يتمز (إِنَّ اللَّهَ عَالِمُ غَيْبِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ) ت تحقيق الله كوكلرده و يرده كيزلو اولان شيلرى بليجيدر البته

[illegible]

[illegible] (ان الله يمسك السموات والارض ان تزولا ولئن زالتا ان امسكهما من احد من

بعده انه كان حليما غفورا) ت الله تعالى [illegible]

[illegible] (يعني [illegible])

[illegible] (واقسموا بالله جهد ايمانهم لئن جاءهم نذير ليكونن اهدى من

احدى الامم فلما جاءهم نذير ما زادهم الا نفورا) د [illegible]

[illegible] اوله رق زياده [illegible]

بن وقتا كه [illegible] (استكبارا في

الارض ومكر السيء ولا يحيق المكر السيء الا باهله فهل ينظرون الا سنت الاولين فلن

تجد لسنت الله تبديلا ولن تجد لسنت الله تحويلا) ت [illegible]

[illegible] مكر قبيح اولان [illegible] مكر [illegible]

[illegible] مكر اول [illegible] البته [illegible]

تبديل اولق [illegible] البته [illegible]

[illegible]

(سورة يس مكيه وهى ثلاث وثمانون (٨٣))

يس سوره‌سى مكه‌ده نازل اولمشدر و سكسان اوچ آيتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

باغشلايىجى اسيرگه‌يىجى اولان الله‌ك آديله اوقورم

(يس) ت الله تعالى آدمدن مرادى (والقرآن الحكيم) ت حكمتله طولى اولان قرآنه يمين
اولنوركه (انك لمن المرسلين) ت البته كوندرلمش اولان پيغمبرلردنسن (على صراط
مستقيم) ت طوغرو يولده اولان يول اوزرينه (تنزيل العزيز الرحيم) ت مراد ايلديگنه غالب
اولان اسيرگه‌يىجى اولان الله‌ك نازل قلمسى (لتنذر قوما ما انذر آباؤهم فهم غافلون) ت
تا قورقوتمسن بر قومى كه قورقودلمدى آنلرك آتالرى پس آنلر غافللردر يعنى اسمعيل
(ع) اولادنه هيچ بر پيغمبر كوندرلمشدى (لقد حق القول على اكثرهم فهم لا يؤمنون) ت
البته ثابت اولدى عذاب وعيدى آنلرك چوغى اوزرينه پس آنلر ايمان كتورمزلر (انا
جعلنا فى اعناقهم اغلالا فهى الى الاذقان فهم مقمحون) ت بز ايصدق آنلرك بويننده

بلنلری بر نرسه نی کورمکلری بر شیء طوتقان آنلرنی حکم ایرشمه گلکی اوچون ... کوزلرنی قارو
دیکلمشدر (وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ) ت
و ایمان آنلرنک بولار یولنک اوزکنه بر دیوار و آنلرنک آلدلرینه الله تعالی بر پرده توتوب ایدی
اوتکانلری بس آنلر هیچ کورمزلر مثلا اولدیکه ایشبو ایکی آیت
آنلرنک حق سوزنی ایشتمکدن منع ایدلکلرینی بیان ایدر (وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ) ت و برابردر آنلرغه اوزینه قورقوتسه سن آنلرنی یاخود قورقوتمسه سن آنلر
ایمان کتورمزلر (إِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَٰنَ بِالْغَيْبِ ۖ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ)
ت سن فایدهلو قورقوتورسن اول کشینی که تابع اولور نصیحتغه و اورکر الله دن کورمیسه ده
بس سوینچ بیر سن آنی یارلقاو و کرامتلو اولاد مزد ایله (إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا
وَآثَارَهُمْ ۚ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ) ت البته بز ترکزورمز اولولرنی و یازورمز آلدرو
کوندردکلری شیئنی (یعنی خیر و شر عملردن) و ینه یازورمز آنلرنک آیاق ایزلرنی و هر بر شیئنی
احاطه ایتدک آشکاره اولان کتابده (یعنی لوح محفوظده) ۰ف۰ ایلک کوندردکلری یعنی کدو
عملر یخشی و کیروقالان نشانلری یعنی اولادلری و عمارتلری و ایو اولان و کوتو اولان طریقهلر
و رسملری کالمولدیلر (وَاضْرِبْ لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ) ت و بیان
ایت آنلرغه بیورکری احلنک حکایهسنی وقتا که کلدیلر کوبه رسوللر (إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ
اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُمْ مُرْسَلُونَ) ت اول وقتده که کوندردک
آنلر جانبینه ایکی کشینی پس یالانغه نسبت ایتدیلر آنلری پس قوت و بردک آنلرغه اوچنچی ایله
پس هر اوچی دیدیلر البته بز سزنک جانبکزه رسوللرمز ۰ف۰ ایشبو شهر انطاکیه ایدی
حضرت عیسینک اصحابندن ایکی کیمسه ایشبو شهرغه یرشدیلر شهر اهلی آنلرنی یالانچی
صاندیلر و مکره ییرسی دخی آنلرغه یرشدی ایشبو اوچنچی کیدن حضرت عیسانک اصحابندن
بر یولک کیمسه ایدی (قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَٰنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا
تَكْذِبُونَ) ت کوی اهلی دیدیلر کاسکز سز الا مکر بز مثللو آدم و کوندرمدی
الله هیچ بر شیئنی دکلسکز سز مکر یالان دیوچیلر (قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ) ت دیدیلر
بزم ربمز بیلورکه البته بز سزنک جانبکزه رسوللرمز (وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ) ت

بو قدومڭزدن اوغرسزلق قیلدی آنلرڭ ایشلری اوزره مکر ایتدیلر (قالوا انا تطيرنا بكم لئن لم
تنتهوا لنرجمنكم وليمسنكم منا عذاب أليم) ت دیدیلر البته بزلر اوغورسزلندق سزڭله
سیزڭله اگر کیرو طورمزسڭز طاشله هلاك ایدرز سزی والبته طوقنور سزه بزدن بر احجیز
عذاب (قالوا طائركم معكم أئن ذكرتم بل أنتم قوم مسرفون) ت دیدیلر
سزڭ اوغورسزلغڭز سزڭله در آیا کر نصیحت ویرلنی اولسه سزه اوغورسزلغه‌ی
حمل ایدرمسڭز بلکه سزلر حددن گچن آدملرسڭز ف اوله که کفرلری بنا ﷺ متندن
شو شهره قحط واقع اولدی ایدی شوجهتدن رسوللرڭ گلدیکنی بر کسنه فهم ایتدیلر یا خود
اولار بینه اختلاف واقع اولدی بعضلری ایناندیلر و بعضلری طاغدیلر پس اوله که آنشبو
اختلاف بر کلمز فهم ایتدیلر هر وجهله اولور بو اولسون شامت گتدیلرندر (وجاء من
أقصى المدينة رجل يسعى قال يا قوم اتبعوا المرسلين) ت وکلدی شهرڭ محله‌لرینڭ
ایراغندن بر کیشی سرعتله یوریه‌رك دیدی ای بنم قوم تابع اولڭز پیغمبرلره (اتبعوا
من لا يسألكم أجرا وهم مهتدون) ت تابع اولڭز اول کسنه‌یه که ایستمز سزدن بر مزدی
واناربولبولمشلردر (وما لي لا أعبد الذي فطرني وإليه ترجعون) ت ونه اولدی بڭا که عبادت
ایتمیم اول کسنه‌یه که یراتدی بنی و آنڭ جانبنه کیرو دونه‌جکسڭز (أأتخذ من دونه آلهة
إن يردن الرحمن بضر لا تغن عني شفاعتهم شيئا ولا ينقذون) ت آیا طوتارمیم الله‌دن غیری
بر قاچ معبودلر یکه اگر دیلسه الله بر زیانی بنم حقمده رفع ایده‌مزیندن آنلرڭ رجاسی هیچ
بر شیئی واناریخلاص ایده‌بیلمزلر بنی (إني إذا لفي ضلال مبين) ت البته بن شو وقتده یعنی
اول بتلره طاپدیغم وقتلرده آشکاره اولان ازغینلقده اولورم (إني آمنت بربكم فاسمعون)
ت البته ایمان گتوردم سزلرڭ ربڭزه پس ایشیدیڭز بندن ف کویڭ اهلی آنی شهید
ایتدیلر و بعضلر دیدیکه الله سبحانه آنی دیری قالدردی (قيل ادخل الجنة قال يا ليت قومي
يعلمون) ت دینلدی اول کسنه‌یه گل جنته دیدی ای نه اولیدیکه بنم قوم‌م بیلیدیلر
(بما غفر لي ربي وجعلني من المكرمين) ت کنه‌شیلرلغندی بنی بنم ربم و ایتمدی بنی اکرام
اولنمشلردن ف قومی اکادشمنلك ایدوب آنی اولدیردیلر اول جنتده قومنڭ اولکین

ایستیو بحوده مکا کرو ... یلبدیلر [illegible] (وما انزلنا

علی قومه من بعده من جند من السماء وما کنا منزلین) ت و اسعیدی [illegible] آنک قومی

اوزرینه آنلری هلاک ایچون بر عسکر نازل قلمادق [illegible] (ان کانت

الا صیحة واحدة فاذا هم خامدون) ت اولمدی آنلرک عذابی مکر بر صیحه اولاندن آنلر ایسه

پس خامد اولدیلر یعنی اولدیلر (یا حسرة علی العباد ما یأتیهم من رسول الا کانوا

به یستهزؤن) ت ای وای اولسون قوللر اوزرینه که کلدی آنلره هیچ بر پیغمبر مکر اولدیلر

انی مسخره ایلیجیلر (الم یروا کم اهلکنا قبلهم من القرون انهم الیهم لا یرجعون) ت

آیا کورمدیلر نه قدر هلاک ایتدک آنلردن اول آدملر طبقه‌لرندن آیا کورمدیلرمیکه

اشبو جماعت آنلرک جانبنه قایتمزلر (وان کل لما جمیع لدینا محضرون) ت و دکل

هر بر طبقه مکر جمع اولوب بزم یانمزده حاضر اولورلر (وآیة لهم الارض المیتة احییناها

واخرجنا منها حبا فمنه یأکلون) ت و بر نشانه در آنلر ایچون اولمش اولان یری دیریلتدک

و چیقاردق آندن دانه‌لر پس دانه‌دن یرلر (وجعلنا فیها جنات من نخیل واعناب

وفجرنا فیها من العیون) ت و یراتدق یرده باغچه‌لر خرمالقلردن و اوزوم باغلرندن و آقتدق

شو باغچه‌لرده بیکارلری (لیأکلوا من ثمره وما عملته ایدیهم افلا یشکرون) ت تا که

ییه‌لر آنک میوه‌سندن و یمه‌مدی شو میوه‌لری آنلرک اللری آیا شکر ایتمزلرمی (سبحان

الذی خلق الازواج کلها مما تنبت الارض ومن انفسهم ومما لا یعلمون) ت و پاکدر اول

الله که یراتدی اجناسک جفتلرینک کلیسنی اول شیدن که بیتورور یر و آدم جنسلرندن

و بیلمدکلری شیلردن (وآیة لهم اللیل نسلخ منه النهار فاذا هم مظلمون) ت و بر نشانه در

آنلر ایچون کیجه که دری صویار کبی چکرز آندن کوندزی پس شویله‌مز آنلر قرانلقده

کیرجی اولورلر (والشمس تجری لمستقر لها ذلک تقدیر العزیز العلیم) ت و کونش

یورر بر یرکه که آنک قرار کاهیدر اشبو غالب اولان و بیلیجی اولان الله‌نک تقدیریدر

(والقمر قدرناه منازل حتی عاد کالعرجون القدیم) ت و آیی مقرر قیلدق آنکیچون

برقاچ منزللرشو وقسده کیتی که کمرو اونه ایکی خرما ایشککینه دیک • ف آکلاتور کونکیبری
بریله بقسین اولورلر هرآیلتا آخرنده یعنی آی کورنمز اولور یعنی وقتا که یوقاری یچقیلر
کورنمور صکره منزلت صنمتله کیدر یعنی کونشک صفا یلنده دا ترهلك او زمانده کیوره
طوغمش بدرآی اولور صکره منزلت منزلیور یعنی اکسلور اولکی مقامنده کلور خرما
اغاجنک اکیلوب اسکیمش صالقمی کبی ایکیه لوب بیردنی کورنور وآی بوقدر ایله بکی
آی اولوب کورنمور شونه ایکی صالقم ینشکلکنده اولدوقد آیک منزللری یکرمی سکزدرلر
(لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ) ت

کونشه ممکن اولمزکه ایریشه آیه ونه کیجه کوندوزه سبقت ایده بیلور (یعنی کوندوزدو کیندن
اول کیجه کلز) وهر بریسی (کونش وآی ویلدزلر) برکوکده یوردیلر • ف کونش
وآی بری برلیه بقسین کلمز کیدمه آی کونشی طوترو کونش آیی طوتمز و کیجه کوندوزدن
ایلرو کیده بیلمز یعنی اورنده کیجه کلمزبونکین بشقه کوندز کلمز یلدزلردن هر بریسی
ایچون بردائره واردر اشبو دائره اوزره آنلر یوررلر معلوم ایله بکیله زلر کندی کندیله
یورر کوکارده کومولش دکلدرلر وصکولکنده یوریمورار کرکولده یوریدیکی یلدزلر کوکده
یوززلرده یوررمزدی (وَآيَةٌ لَهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ) ت وبرنشانه

واردر آنلر ایچون که بز کوتوردك بنی آدم قومنی طولمش قایقده • ف یعنی اشبو قایق نوح
علیه السلامك قایغیدرا کرقایقده بنی آدم قومنی کتورمیدی آدمك نسلی باقی قالمزایدی
(وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ) ت ویراتدق آنلر ایچون شو قایق کبی اول نسنه که بنرلر آنك

اوزرینه یعنی دوه وآت وعربه کبی (وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقَذُونَ) ت

واکر دیلسك باتوررز آنلری پس هیچ فریادرس یتشمیی اولمزآنلر ایچون آنلر خلاص دخی
اولمازلر (إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ) تا یکن اسرکلك کندو جانبزدن وفائده لی قلدق

برمدتده کبی (وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ) ت

وچنانکه دینلدیکه آنلره صاقنك شو عذابدن کمسرلك اوکلکزده اولور وینه شو عذابدن کمسرلك
ارقه کزده اوله کمسرلرا سیرکمش اوله سکز (وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا

مُعْرِضِينَ) ت وکلمز آنلره هیچ برنشانه کندو ربلرینك نشانه سندن مکر اولدیلرشو نشانه دن
یوز چویرجیلر • ف بجزا کونی ایلرو کلیسردر وآنلر ارنده براقدیلر صکلر
عالرینی (وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنُطْعِمُ مَنْ لَوْ

يَشَاءُ اللَّهُ أَطْعَمَهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ) ت وچنانکه دینلسه آنلره خرج ایدك اولشیدنکه

[illegible]
الطعام و [illegible]
[illegible] آشكارا [illegible]
[illegible] (ويقولون متى هذا الوعد
إن كنتم صادقين) ت ودیرلر کافرلر مؤمنلره بو وعده نه وقتدر اگر راستکویلر ایسه‌کز [illegible]
(ما ينظرون إلا صيحة واحدة تأخذهم وهم يخصمون) ت منتظر اولمزلر مگر بر شدید آوازه‌یه
که طوتار آنلری وحال بو که آنلر بربرلریله جدال ایدرلر • ف یعنی آنلر کندو
معامله‌لرینه مشغول ایکن قیامت قوپر کلور (فلا يستطيعون توصية ولا إلى أهلهم
يرجعون) ت پس قادر اولمزلر وصیت ایتمکه ونه اهللری جانبنه قایتمغه (ونفخ في الصور
فإذا هم من الأجداث إلى ربهم ينسلون) ت پس اوفوریلور صوره وپس ناگاه آنلر
قبرلرندن ربلری جانبنه سرعتله یورلر (قالوا يا ويلنا من بعثنا من مرقدنا هذا ما وعد
الرحمن وصدق المرسلون) ت دیرلر ای وای اولسون بزم اوزرمزه کیم قالدردی بزی کندو
قبرلرمزدن اوت اینشته اولدر که وعده ویردی الله وطوغرو دیدیلر پیغمبرلر (إن كانت
إلا صيحة واحدة فإذا هم جميع لدينا محضرون) ت دکل ایشبو واقعه مگر بر شدید آواز
پس ناگاه آنلر جمع اولوب بزم یانمزده حاضر قلنمش اولورلر (فاليوم لا تظلم نفس شيئا
ولا تجزون إلا ما كنتم تعملون) ت پس بو کون ظلم اولنمز هیچ بر شخص هیچ بر ظلمله
و جزا اولنمزسز مگر ایشلدیککز عملکز قدری ایله (إن أصحاب الجنة اليوم في شغل
فاكهون) ت البته اهل جنت بو کون بر ایشده متنعم اولورلر (هم وأزواجهم في
ظلال على الأرائك متكئون) ت آنلر وآنلرک خاتونلری کولکه‌لرده کوشکلر اوزرینه
سوکنورلر (لهم فيها فاكهة ولهم ما يدعون) ت آنلر ایچون واردر اول جنتده میوه‌لر
وآنلر ایچون واردر اول نسنه که طلب ایدرلر (سلام قولا من رب رحيم) ت دینلور که سلام
اولسون [illegible] اولادر ربك جانبندن (وامتازوا اليوم أيها المجرمون) ت ودیرز

ایریلك

تیر یعنی بو کوندای کافرلر آیریلڭ (اَلَمْ اَعْهَدْ اِلَيْكُمْ يَا بَنِىٓ اٰدَمَ اَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ اِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ) ت ایا حکم ایتمدیمی سزلره ای آدم اولادی که عبادت ایتمیکز شیطانه البته شیطان سزه بیکون آشکاره دشمندر (وَاَنِ اعْبُدُونِى هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ) ت وعبادت ایدیکز بکا اشبو طوغری یولدر (وَلَقَدْ اَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا اَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ) ت والبته ازغین ایلدی شیطان سزلردن قومکزدن چوق کروهلری آیا بیلزمیسکز (هٰذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِى كُنْتُمْ تُوعَدُونَ) ت اشبو جهنم در که اوعد ایدیلمشدیکز آنکله (اِصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ) ت کیریکز شو جهنمه بو کون اولسببدنکه کافر اولدیکز (اَلْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلٰٓى اَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَآ اَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ اَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ) ت بو کون مهر اوررز آنلرڭ آغزلری اوزرینه وسویلشور بزمله آنلرڭ اللری وشهادت ایدر آنلرڭ آیاقلری اولشی ایله که اولدیلر آنی ایشلیجی (وَلَوْ نَشَآءُ لَطَمَسْنَا عَلٰٓى اَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَاَنّٰى يُبْصِرُونَ) ت واکر دیلسیدك کیدررردك آنلرڭ کوزلرینی پس سبقت ایدرلر یوله ایتسه پس نه یردن کوررلر (وَلَوْ نَشَآءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلٰى مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ) ت واکر دیلسیدك مسخ ایدردك آنلری مکانلرنده اول زمان پس قادر اولمزلر ایدی کچمکه اولرندن دونه کیرو دونزلر (وَمَنْ نُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِى الْخَلْقِ اَفَلَا يَعْقِلُونَ) ت وهر کسنه که اوزون عمر ویرسك اکلاشی اشاغی ایندریرز آنی یراتقده ایا انهم ایتمزلریمی یعنی نیجه که جوجقلقده سست وضعیف ایدی صکره اختیار اولنقده دخی اولور اشبو دخی برلشانده بردخی پیدا اولمیبون (وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِى لَهُ اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْاٰنٌ مُبِينٌ) ت واوکرتمدك شو پیغمبره شعر دیمکی ولایق اولمز شعر دیمك اکا کادر وحی اولنان مکر نصیحتدر وآشکاره اولان قرآندر (لِيُنْذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ) ت تاقورقوده اول کسنه یی که اولدی دیری (یعنی فهم صاحبی اوله) وثابت اوله حجت کافرلر اوزرینه حق اول کسنه یی که آنکه دیری یانی اولیعنی شول کسنه که کوڭلی سوزلرڭ اثرینی قبول ایدر شو قرآنڭ فائده‌لرینه دری ملت ایچوندر ومنکرلر اوزرینه الزام صالمق ایچوندر (اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ اَيْدِينَآ اَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ) ت ایا کورمدیلرمیکه بز لریراتدق آنلر ایچون اولشیدنکه یبه‌دی بزم الیمز درت آیاقلولری پس آنلر شونلره مالکدرلر (وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا

[illegible]

آنلره بونده بکا ... (وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ أَفَلَا يَشْكُرُونَ) ...

الیوره ... آنلر ... (وَاتَّخَذُوا مِنْ

دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَعَلَّهُمْ يُنْصَرُونَ) ت وطوتدیلر الله‌دن غیری معبودلر تا اوله که آنلر یاردم

اولنه‌لر (لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُحْضَرُونَ) ت قادر اولمزلر آنلره یاردم ایتمکه

وشو بتلر آنلره ایچون حاضر اولمش عسکردر (فَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا

يُعْلِنُونَ) ت پس محزون ایتمسون سنی آنلرک سوزی البته بز بیلورز گیزله‌دکلری شیلری

واشکاره ایلدکلری شیلری (أَوَلَمْ يَرَ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ) ت

آیا کورمدیمی آدمی که بز یراتدق انی منیدن پس خصم مبین اولدی آدم آشکاره دشمن اولیجی

اولدی (وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ) ت وکتوردی

بزه چوریمش برکمیک وارونتدی کندونک یرادلمشنی دیدی کیم دیرلدر کمکلری وحالبوکه چوریمشدر

(قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ) ت دیکل دیرلدر شو کمکلری اول

کمسنه که یراتدی آنلری اولده نعمدم او اول هر یراتمق قسمنی بیلیجیدر (الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ

مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِنْهُ تُوقِدُونَ) ت اول الله که ایتدی سزیچون یشل آغاجدن

اودی پس ناکهان سزلر اول آغاجدن اود یاقرسکز • ف یعنی طاتلودن ویشل اغاجدن اود

چیقاردیغی یاش ویشل اولان دالی یراقوروده صوبقکله اود چیقارقامش کبی ومرخ کبی

وعفار کبی (أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَى وَهُوَ

الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ) ت آیا دکلمی اول الله که یراتدی کوکلری ویری قادر اولیجی اکا که یراده آنلرک

مثلنی اوت اولیرادیجیدر بیلیجیدر (إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ) ت

اولورهمان الهسک امری بقاندیلمه برشیئی یراتمق شودرکه اول شیئه اول دیر پس اوشی

اولور (فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ) ت بس پاکدر اول الله آنک

الندهدر هر برشیئک پادشاهلغی وینه آنک

جانبنه دوندریلورسکز

•(تم الجزء الثالث ويليه الجزء الرابع أوله سورة الصافات)•

فهرسة الجزء الرابع من التفسير الكامل

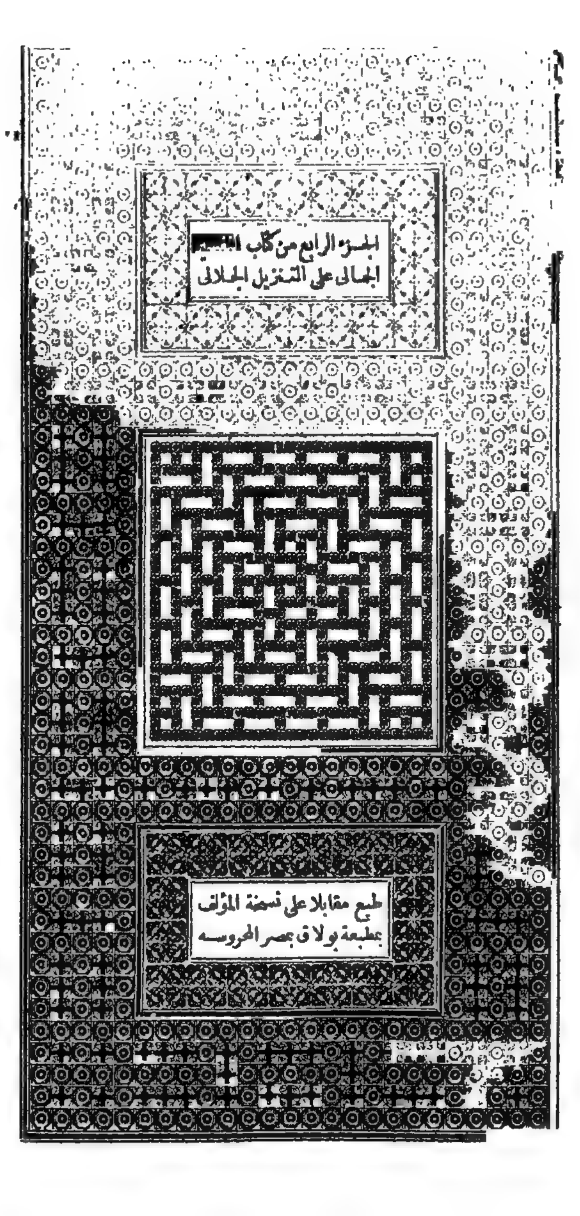
الجزء الرابع من كتاب
الجمالى على التنزيل الجلالى
طبع مقابلا على نسخة المؤلف
بمطبعة بولاق بمصر المحروسه

بسم الله الرحمن الرحيم

اسركيجى بغشليجى اولان اللهك آديله اوقورم

(وَالصَّافَّاتِ صَفًّا فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًا اِنَّ اِلٰهَكُمْ لَوَاحِدٌ) ت يمين اولسون ملائكه دن بر جماعته كه صف بجكرلر (يعنى ربلرينك اوكنده مقام عبوديتده صف طوررلر) پس قسم اولسون بر جماعته كه سوررلر (يعنى شيطانلرى استراق سمع ايتمكدن سوررلر والله اعلم) پس يمين اولسون بر جماعته كه الهك كتابنى اوقورلر تحقيق سزلرك معبودكز بردر ف فرشته لر صف صف طورمشلر الله سبحانه نك حكمنى دكلمك ايچون پس آنلركلاملرينى دیکلمك ايچون كوكه يقين اولان شيطانلرى زجر ايدرلر وقتا كه الله سبحانه نك حكملرى تماميله نازل اولدى آنى اوقورلر تا كه برى آخرى شو آحكامدن خبردار قيله (رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ الْمَشَارِقِ) ط ه ت كوكلرك ربيدر وير لرك ربيدر وآرالرنده اولانلرك وكونشك طوغديغى يرلرك ربيدر (يعنى كونشك باتديغى يرلرك دخى ربيدر) ف شمالدن جنوبه قدر كونش طوغان جانبنده برقاچ مشرقلر واردر كه كونش اولسون يلدز اولسون

(تنبيه)
بعض محلك ترجمه سنده ایضاح تام بولنمديغندن مترجم حضرتلرى ايضاح وتفهيم ايتمك ايچون بعض عباره زياده ايلمش اولمغله اشبو زياده اولان عباره لر ايكى دائره ارهسنه وضع قلنمشدر

مغرب تسنده بروجه ايرو جمله مشرقدن بري واردر ودخى قارشوده اولان مغرب نقطه‌سی ايله برابر اولان مغرب بلروادر يعنى كونش باطن بررلر (إِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةٍ الْكَوَاكِبِ) لا ت البته بز بزلتدك بو يرك دنيا كوكنه يلدزلر بزكيله ف معلوم اوله كه يلدزلر جمله‌سى دنيا كوكنده مدر اكر چه انلرك طولاغسى آشنده اولسون يا يوقاريده اولسون (وَحِفْظًا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍ) ج ت وصاقلادق كوكلرى هر بر باش چكيجى وطاعتسدن خارج شيطاندن ف اشبو يلدزلرك ضوئندن اوديارسى كلوب شيطانلرى اوروب كه كوكلك حوارندن اوديقدينى كبى (لَا يَسَّمَّعُونَ إِلَى الْمَلَإِ الْأَعْلَى وَيُقْذَفُونَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ (ق) دُحُورًا (قف) وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ) لا ت مقصود شودركه قولاق قويه‌سون شيطانلر اعلى اولان جماعت جانبنه وآتلور آنلر جانبنه اود هر بر جانبدن آنلرى سورمك ايچون وآنلره ايچونددر دايم اولان عذاب (إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ) ج ع ت مكر شول كسنه كه قاپر بر سوزى بركره قاپمه ايله يعنى ملائكه‌نك كلمه‌لرندن بر كلمه‌يى قاپرسه پس آنك ارقه‌سنه يا قيجى اولان اودشعله‌سى كلوب انى ياقر (فَاسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مَنْ خَلَقْنَا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَازِبٍ) ت پس سؤال ايت آنلردن آيا آنلرمى زياده قوتلودر ياراتقده يا اول كسنه كه ياراتدق آنى (يعنى ملائكه وجن وكوكلرى وآنك غيرى كبى شيلرى) البته بز ياراتدق آنلرى الهايشيجى چاموردن (بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ) ص ت بلكه عجبلندك (يعنى كافرلرك حاللرندن) وآنلر مسخره ايدرلرسنى ف يعنى سكا آنلردن عجب كلور كه نيچون ايمان كتورميورلر وآنلر سنى مسخره ايديورلر (وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ) ص ت وچقان نصيحت ويرلسه آنلره نصيحت قبول ايتمزلر (وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ) ص ت وچقان كورسه‌لر بر معجزه‌يى مسخره ايدرلر آنى (وَقَالُوا إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ) ج ه ت وديديلر دكل اشبو قرآن مكر آشكارا اولان جادولكدر (أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ (لا) أَوَآبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ) ط ت آيا وقتا كه اولسك وطپراق وكميك اولسق صكره بنه بعث اولنورميز آيا بزم اولكى بابالرمز دخى بعث اولنور قالقارلرمى (قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ) ج ت ديكل اوت سزلر ذليل اولورسكز (فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ) ت پس بو بعث غيرى دكلدر اشبو قالدرمقلق بر شدتلو اولان آوازدر انلر خبرسز باقرلر (وَقَالُوا يَا وَيْلَنَا هَذَا يَوْمُ الدِّينِ) ع ت وديرلر اى واى بزم ايچون ايشته شو

بزا کوندر (هذا يوم الفصل الذي كنتم به تكذبون) ت ديناوبکا تکذیب ایتدیککز حکام ایله فیصل اولنه جق کون بوکندرکه سیز بوکونی یلانه نسبت ایدردیککز (احشروا الذين ظلموا وازواجهم وما كانوا يعبدون) (لاالب) (من دون الله فاهدوهم الى صراط الجحيم) لا ت دیشلر جمع ایدیکز (ای ملائکه لر) اول کسنه لریکه ظلم ایتدیلر و آنلرک ارقداشلرینی (یعنی شیطانلرینه برابر) و انلر ایله که اونلر عبادت ایدرلر ایدی الله دن غیری پس دلالت ایدک آنلری جهنمک یولنه ف اشبو حکم ملائکه لره اولنسه انلرک ارقداشلرندن مرادی یا کافرلرک کافرلریدر یاخود بر قسم کناه ایشلیندر که هر بیری بر یره طوپلنمش اولدیلر (وقفوهم انهم مسؤلون) لات وکیرو طورتک آنلری البته آنلر سؤال اولنسه جقلردر ف حکمدنصکره آنلری طوره یورب و آنلره بریله بریه بو شماته یاپیدرلر (ما لكم لا تناصرون) ت نه وار سزلرک ایجون بری بریکزه یاردم ایتمیورسکز (بل هم اليوم مستسلمون) شب ت بلکه انلر بو کون بیونلرینی بوکوب امره انقیاد ایدیجیدر (واقبل بعضهم على بعض يتساءلون) ه ت و یونلر آنلرک بعضیسی بعضی اوزرینه سؤال ایدرکدن (قالوا انكم كنتم تأتوننا عن اليمين) ت دیرلر البته سز اولدیکز بزم اوکزه کلیجیلر صاغ یانبزدن (یعنی وصول جانبزدن بزی آزدرمق ایچون) ف یعنی بزم یانمزه کلور ایدیکز چوق قوت ایله بزی آزدرمق ایچون وصاغ الدن مراد زوردر (قالوا بل لم تكونوا مؤمنين) ج ت دیدیلر بلکه سز ایمان کتورمز دیکز (وما كان لنا عليكم من سلطان) (ج) (بل كنتم قوما طاغين) ع ت و بزم ایچون سزلرک اوزرکزه هیچ بر قوت یوق ایدی بلکه سز حددی کچمش بر کروه ایدیکز (فحق علينا قول ربنا) (ق) (انا لذائقون) عب ت پس لازم اولدی بزم اوزرمزه بزم ربمزک سوزی که البته بزلر طادیجیز عذابی ف ربک سوزی لاملان جهنم من الجنة والناس اجمعين قولیدر (فاغويناكم انا كنا غاوين) ت پس آزغین قلدق سزی زیرا که بزلر آزغینلر ایدک (فانهم يومئذ في العذاب مشتركون) ت پس البته انلرک طوبی اولکونده عذابده شریک اولورلر (انا كذلك نفعل بالمجرمين) ت البته بز بونک کبی ایشلرز کناه ایشلینلره (انهم كانوا اذا قيل لهم لا اله الا الله يستكبرون) لا ه ت زیرا نچانکه انلره اکر بوقدر هیچ بر معبود مکر الله وار دردینلسه باش چکوب اندن اعراض ایتدیلر (ويقولون ائنا لتاركوا آلهتنا لشاعر مجنون) ط خب ت ودیدیلر که بزلر کندو معبودلرمزی ترک ایدمیلی دیوانه

اولان شاعر لسوزیله (بل جاء بالحق وصدق المرسلین) ت بلکه حق ایله کلوب کندیدن اول
کچن پیغمبرلری تصدیق ایلدی (انکم لذائقوا العذاب الالیم) ح ت البته سز دردو رنجی
اولان عذابی طادیجیسکز (وما تجزون الا ما کنتم تعملون) لا ت و بوز الحمش اولیاز سکز
مکر اول شی قدر یکه دنیاده ایشلمش ایدیکز (الا عباد الله المخلصین) ع ت لکن اللهک خالص
قوللری اویله کلدر (یعنی اول کسنه لر کبائنا و قبایح شرکدن وکناهدن انلرک ثوابی مضاعفدر)
ف یعنی اشبو قوللر کناهلری عوضنده بوز الفز بلکه عفو اولنورلر (اولئک لهم رزق معلوم
(لا) فواکه (ج) وهم مکرمون (لا) فی جنات النعیم (لا) علی سرر متقابلین) ت اشبو جماعتلر
ایچونده معلوم اولان رزق دولودرلو اولان میوه لر و انلرا کرام اولنمشلردر نعمت باغچه لرنده
کوشکلر اوزرنده بری بریله یوز یوزه اولورلر (یطاف علیهم بکأس من معین (لا) بیضاء لذة
للشاربین) ج ت طولاندیریلور آنلرا اوزرینه کاسه لر آقن شراب ایرمقندن که رنکی آق در لذتلیدر
ایچنلر ایچون (لا فیها غول ولا هم عنها ینزفون) ت اشبو خمرده کوتو صفت و غائله یوقدر
و بو خمردن سکران اولمازلر (وعندهم قاصرات الطرف عین (لا) کأنهن بیض مکنون) ت
و انلرک یاننده زوجه لر اولورکه کوزلرن ازواجلرندن غیره نظاردن منع ایدیجیدر کوزلری کوزل
و بیوکدر دیر سنکه شونلر پردده اورتلو اولان دوه قوشی یومورطه سیدر ف دیرلرکه
دوه قوشینک یومورطه لرینی ذکر ایتمکدن مرادی بودرکه رنکی چوق کوزل اولور (فأقبل
بعضهم علی بعض یتساءلون) ت پس انلرک بعضیسی بعضی ایله لاقردی ایدرلر (قال قائل
منهم انی کان لی قرین) ت آنلردن بریسی دیرکه بنم دنیاده بر ارقداشم وار ایدی (یقول أئنک
لمن المصدقین) ص ت سنده می یعنی ایناننلردنمیسن دیو بنی توبیخ ایدردی (أئذا متنا وکنا ترابا
وعظاما أئنا لمدینون) ت وقتا که بز اولسک و طبراق و کمک اولسق آیا بزلر جزا النورمیز (قال
هل انتم مطلعون) ت بریدخی اول مؤمنه دیر آیا سزلر باقزمیسکز (یعنی جهنم اهلنه) ف
یعنی اشبو ارقداشی که جهنمده در باقه لمنه حالنده در (فاطلع فرآه فی سواء الجحیم) ه ت پس باقدی
کوردی اول ارقداشنی جهنمک اورته سنده (قال تالله ان کدت لتردین) لا ت اول مؤمن
دیدی الله تعالی به یمین اولسون که سن قریب اولدک بنی هلاک ایده سن (ولولا نعمة ربی

لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ) ت اكر ياسيدى بنم ربمك باغشلمسى البته بن دخى اولويوم عذابه حاضر اولنلردن (أَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَى وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ) بز دنياده كى موتمزدن صكره جنتده اولوميز و نارده كفار ايله عذاب چكمز ميوز ف يعنى شادلقلرندن اشبو كلامى ديرلر (إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ) ع ت تحقيقا بيوك اولان مطلوبه ايرشمك اشبو جنتده مخلد اولمقدر (لِمِثْلِ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَامِلُونَ) عب ت اشبو نعمت مثليچون لازمدركه ايشليه‌لر ايشليننلر (أَذَلِكَ خَيْرٌ نُزُلًا أَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ) ت ايا اشبو مذكور اولان نعمتمى ايودر يوقسه زقوم اغاجيمى (إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ) ت البته بزلر يصمدق شو زقوم اغاجنى بر عقوبت ظالملر ايچون ف يعنى ظالملر آخرتده او اغاجدن يرلر واندن بوغازلرى طوتيلور وانكله آنلره اشبو دخى بر عذاب اولور ياخود آنلرى دنياده ازدرمقدر شو طريقله كه انلر زقومك بيانى ايشدوب ازغين اولديلر كه جهنمده ياش ويشل اغاج نيجه بتر و اشبو اغاج جهنمده نيجه بتر (إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ) لا ت اول بر اغاجدر كه چيقار جهنمك دينده (طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ) ه ت آنك صالقمى شيطانلرك باشلرى كبيدر ف يعنى شو اغاجك صالقمى بركين اكده مكوبا شيطانلرك باشيدر (فَإِنَّهُمْ لَآكِلُونَ مِنْهَا فَمَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ) خب ت پس البته جهنم اهلى اول اغاجدن يرلر (ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِنْ حَمِيمٍ) ت صكره البته انلر ايچون شو طعام اوزرينه قارشمش ايسيجق صو واردر (ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى الْجَحِيمِ) ت صكره البته آنلرك وارهجغى جهنم جانبندر (يعنى يدكدن وايچدكدن صكره آنلرى جهنمه كتورورلر) ف يعنى جهنم اهلى وقتا كه آج وصوسز اولورلر انلرى آتشدن چيقاروب اشبو طعام وصويى يديروب وايچديروب صكره آتشه كيرديرلر (إِنَّهُمْ أَلْفَوْا آبَاءَهُمْ ضَالِّينَ) ت تحقيق انلر كندو بابالرينى آزغين بولديلر (فَهُمْ عَلَى آثَارِهِمْ يُهْرَعُونَ) ع ت پس انلر بابالرينك ايزلرى صره سرعتله يورورلر ايدى (وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ) ط ت وازغين اولديلر انلردن اول كچنلرك چوغى (وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنْذِرِينَ) ت وبز انلره انذار ايدر انبيا كوندردك (فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ) لا ت پس باق نيجه اولدى قورقدلمشلرك آخرى (إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ) ت مكر اللهك خالص اولان قوللرى ف يعنى قورقوتى جمله كسنه‌لره ايرشدورلر اما او بختلولر صاقلنورلر و كوتولر خراب اولورلر (وَلَقَدْ نَادَانَا نُوحٌ فَلَنِعْمَ الْمُجِيبُونَ) ت وبزى نوح چاغردى پس نه كوزل دعايى

قبول ایدیجیلرز بزلر (وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ) ز ت ونجات ویردك نوحه وآنك
اهلنه بیوك اولان غمدن (وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ) خبر ز ت ویصدق انك واولادینی باقی
قالیجی ف نوحك قاینده سكسان ایكسان اوچ آدم غرقدن نجات بولدیلر انلرك جمله سنك
اولادی اولمدی مكر نوح علیه السلامك اوغوللرینك نسلی جاری اولدی نوح اوغلی سام برلك
اورته سنده یورت الدی عرب وفارس وایران انك نسلیدر ونوحك ایكنجی اوغلی یافث شماله
یورت الدی آنك اسلی ترك وقلج ویاجوج وماجوج جددر واوچنجی اوغلی حام جنوبده یورت
الدی انك نسلی هند وحبشدر (وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ) ز ت انك ایچون صكره كلن
امتلرده كوزل ثنایی براقدك (سَلَامٌ عَلَىٰ نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ) ت سلامتلك اولسون نوح اوزرینه
عالملرده ف یعنی خلقلرك جمله سی انك اوزرینه دعا علیه السلام ایدرلر (إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ)
ت البته بز بونك كبی جزا ویررز احسان ایدنلره (إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ) ت تحقیق نوح
بزم مؤمن اولان قوللرمزدندر (ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخَرِينَ) ت صكره صوده بوغدق ایمانه كلمیان
كسنه لری (وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ) م ت وابراهیم علیه السلام نوح علیه السلامك دیننده
تابعلرندندر (إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ) ت اولوقتده كه عیبدن خالی اولان قلب ایله ف یعنی
ازغینلقدن وعیبدن پاك اولان قلبیله كلدی (إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ) اولوقتكه
دیدی كندو باباسنه وكندو قومنه نه شیئه عبادت ایدرسكز (أَئِفْكًا آلِهَةً دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ)
ت ایا كندو فاسد اولان توكیكرله می اللهدن غیری معبودلری طلب ایدرسكز (فَمَا ظَنُّكُمْ
بِرَبِّ الْعَالَمِينَ) ت پس ندر صنكز كافه عالملر ربنه (فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ) لا ت پس
ابراهیم بركره یلدزلره باقدی (فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ) ت پس بن كیفسزم دیدی (فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ)
پس یوز چویردیلر ابراهیمدن ارقه ویره رك ف آنلر نجوم اهلی اولدیغندن نجومه باقوب
سویلدی تا كه انلر بهانه سنی وعذرنی قبول ایدهلر ویاخود نجوم كتابنده كوروب سویلدیكه بن
كیفسزم یعنی یقیندر كه كیفسز اولم وآنلر شهردن چیقوب بر بیرامه ویا بر تماشایه كیدرلر
ایدی ابراهیمی دخی تكلیف ایتدیلر ابراهیم شو عذری بیان ایتدی كه انی براقوب كیتدیلر
اشبو سوزی سویلامدر كه الله سبحانه تك بولنسه پس بونك اوزرینه عذاب اولمز بلكه ثواب
ویریلور (فَرَاغَ إِلَىٰ آلِهَتِهِمْ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ) ت پس كزلوجه یوندی آنلرك معبودلری
جانبنه پس دیدی ایا برشی یمزمیسكز ف زیرا كه كافرلر بیرام یرینه كیتدكلرنده بتلرك اوكنه

سکره دوشسوب طعامه باشمزقلوب کیتدیلرایدی (مالکم لاتنطقون) یعنی نه اولدیکه
سویلشمزسکز (فراغ علیهم ضربا بالیمین) ت پس یوزلندی انلره اوزرینه اوردی آنلری قوتله
وقیردی آنلری ف یعنی ابراهیم قوتیله اوروب انلری قیردی (فاقبلوا الیه یزفون) ت پس
یوکلدیلر ابراهیم جانبنه سرعتله یوریه رک ف یعنی وقتا که ابراهیم علیه السلام انلرک بتلری
قیرمسی ثابت اولدی پس انلری الزام ایتدی (قال اتعبدون ما تنحتون) لاتت دیدی ایا عبادت
ایدرمیسکز اول شیئه که کندو الکزله یوندیکز (والله خلقکم وما تعملون) ت والله سزی
واولشیئی کیه یوسکز یراتدی (قالوا ابنوا له بنیانا فالقوه فی الجحیم) ت دیدیلر بری برینه آنک
ایچون بر عمارت یاپک (یعنی اول عمارتده چوق اتش جمع ایدک) پس اتمکز انی چوق
اولان اوده (فارادوا به کیدا فجعلناهم الاسفلین) ت پس قصد ایتدیلر انکا کوتو حیله‌یی
پس بزدخی آنلری اشغه اولیجیلر یعنی شرلرینی ابطال ایدوب انلری ذلیل قلدق (وقال انی ذاهب
الی ربی سیهدین) ت ودیدی ابراهیم که البته بن کیدیجیم ربم جانبنه که بکا صالح اولان شیلره یول
کوستره (یعنی اول یره که بنم ربم رضاسی بولینور) ف وقتا که نمرودک حکمیله ابراهیمک باباسی
ابراهیمی چقاردی ابراهیم دیدی (رب هب لی من الصالحین) ع ت ای بنم ربم باغشله بکا (یعنی
بر ولدیکه) ایو ایشلیلردن اوله (فبشرناه بغلام حلیم) صبحت پس مژده ویردک آنی حلیم اولان
بر چوجق ایله یوندن نیا منه سلم اولورکه کندوسنی بوغزلمغه تسلیم ایتدی (فلما بلغ معه السعی
قال یا بنی انی اری فی المنام انی اذبحک فانظر ماذا تری قال یا ابت افعل ما تؤمر ستجدنی ان
شاء الله من الصابرین) ت پس وقتا که اول چوجق بر یاشه ایرشوب باباسیله سعی ایتمکه قادر
اولدی ابراهیم دیدی ای بنم اوغلجغم بن اویقوده کوردمکه بوغزلیورم سنی پس باق سنک
خاطریکه نه کلور اسمعیل علیه السلام دیدی ای بنم بابام امر اولندیغک شیئی ایشله البته
بنی ان شاء الله صبر ایدیجیلردن بولورسک ف دیدیلر که ذی الحجه‌نک سکزنجی کیجه‌سنده
اویقوده کوردیکه اوغلنی بوغازلیور کوندزده فکره طالدیلرکه بایوتک تعبیری نه اوله جق
صکره طقوزنجی کیجه‌دخی کوردیکه اوغلنی بوغازلیور بیلدی که بوغازلامق لازمدر فقط تدبیرنده
قالدیلر صکره اونجی کیجه‌ده همان ینه کوردی اول وقتده اسمعیل علیه السلامه سویلدی
انلر سرعتله قبول ایتدیلر یلنک رحمت اولسون بویله بابایه و بویله اوغله (فلما اسلما وتله
للجبین) ج ت پس وقتا که هر ایکیسی انقیاد ایتدیلر و باباسی یره اوغلینی النی اوزرینه ف

تا اوغلنڭ یوزی قارشو قارشو یه ڪورشوب محبت کلسون دیو دیرلرکه آلنی اوزره یره دوشورمکی اسمعیل علیه السلام یالبسنه اوکرتدی ایدی اندن سکرمه اولدی الله سبحانه بیان بیورمدی یعنی بیان ایتمکه کلیورکه نه حال بکندی انك قلبی اوزرینه وفرشته‌لر اوزرینه
(وَنَادَيْنَاهُ أَنْ يَا إِبْرَاهِيمُ) ت چاغردق ابراهیمی که ای ابراهیم (قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ) البته طوغرو قلدڭ رؤیایی البته بزلر بونڭ کبی جزا ویررز احسان ایدنلره یعنی بونڭ کبی بختن اولان امرلر ایله صنارز صکره آنلری ثابت ایدرز پس آنلره بیوك اولان مرتبه‌لری ویررز (إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ) ت تحقیق اشبو ماجرا ظاهر اولان صنامقدر (وَفَدَيْنَاهُ بِذِبْحٍ عَظِيمٍ) ت اکا اوغلنڭ برینه ذبح ایتمکه جنتدن بر عظیم البته قیون ویردك
* ف یعنی الله سبحانه بر بیوك جثه‌لی قبولی جنتدن کوندردی وحضرت ابراهیم علیه السلام کندو کوزی اوزرینه صارغی باغلیوب کسکین بچاغله قوت تمامله آنڭ بوغازینه یورتدی الله حکمیله بچاق اسمعیل علیه السلامڭ حلقومنی کسمدی جبرائیل علیه السلام حضرت اسمعیلی قالدروب آنڭ یرینه بر قوچ قودی وقتا که ابراهیم علیه السلام باش باغنی کوزندن قالدروب کورسه که بوغازلمش بر قیون واردر (وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ) ت براقدق کوزل ثنایی آنڭ اوزرینه صکره کلن امتلرده (سَلَامٌ عَلَى إِبْرَاهِيمَ) ت سلام اولسون ابراهیم اوزرینه (كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ) بویله جزا ویررز او ایشلیلره (إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ) تحقیق ابراهیم علیه السلام بزم مؤمن اولان قوللرمزدندر (وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ) ت سویندردك آنی اسحاق ایله پیغمبر اوله رق ف اشبو تبشیردن معلوم اولدیکه بو قاریده کی تبشیر حضرت اسمعیل وآنڭ ذبحی قصه سنڭ تبشیری ایدی لکن یهودلر دیورلر که ذبح اولنان حضرت اسحقدر بو ایسه خلافدر وینه حضرت اسحقڭ تبشیریله حضرت یعقوبڭ خبری ذکر اولنمش بو ایسه سورهٔ هودده ذکر اولندی وینه نبوت تبشیری واردر اشبو ابراهیم علیه السلامڭ رؤیاسی وقتنده اسحق علیه السلام وآنڭ نبوتی بولنمدیغندن یهودلر مسؤال اولندیکه اشبو ایکی امر حالا ظهوره کلدی ذبح نصل اولور (وَبَارَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَى إِسْحَاقَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِنَفْسِهِ مُبِينٌ) ت وبرکت ویردك ابراهیم اوزرینه واسحق اوزرینه وایکیسنڭ اولادندن بعضی ایو ایشلیدر وبعضسی آشکاره ظالم ایدیجیدر کندو نفسنه ف ایکیسنڭ اولادندن بیوردی یعنی ابراهیمڭ ایکی اوغلی اسمعیلدن واسحقدن چوق اولادلری اولدی وحضرت اسحقڭ اولادندن بنی اسرائیلڭ نبیلری وجوده کلدی وحضرت اسمعیلڭ اولادیکه عرب طائفه سیدر أفضل الرسل بزم پیغمبرمز آنڭ

منتلفندن وبو ده كانى (وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلٰى مُوسٰى وَهٰرُونَ) ت وبرز احسان ايلدك موسى يه
وهرون اوزرينه (وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ) ت ونجات ويردك
ايكيسنه وقوملرينه بيوك غمدن (وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ) ت
وياردم ايتدك آنلره پس آنلر غالب اولديلر (وَآتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ) ت وآنلره واضح
اولان كتابى ويردك (وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ) ت وهدايت ايتدك آنلرى طوغرى
يوله (وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ) ت وبراقدق اوثناى آنلر اوزرينه صكره كلنلرده (سَلَامٌ عَلٰى
مُوسٰى وَهٰرُونَ) ت سلام اولسون موسى اوزرينه وهرون اوزرينه (إِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي
الْمُحْسِنِينَ) ت البته بز بويله جزا ويرز ايو ايشليلره (إِنَّهُمَا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ) ت تحقيق
انلر بزم مؤمن اولان قوللرمزدندر (وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ) ت الياس دخى مرسللردندر
(إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ) ت وقتا كه ديدى كندو قومنه آيا صاقنمزميسكز (أَتَدْعُونَ بَعْلًا
وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ) ت آيا عبادت ايدرميسكز بعله (بر بتك آديدر) وترك
ايدرميسكز احسن الخالقين اولان الله تعالى يى (اللّٰهَ رَبَّكُمْ وَرَبَّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ) ت ترك
ايدرميسكز كندو ربكزو بكن اباكزك ربى اولان الله تعالى يى ٭ ف حضرت الياس حضرت
هرونك اولادندندر الله سبحانه آنلرى بعلبك شهرينه پيغمبر كوندردى واول شهرك اهاليسى
بر بته طاپارلردى كه اول بتك ادى بعل ايدى (فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ) ت پس قومى تكذيب
ايتديلر انى اويله ايسه انلر جهنمه احضار اولنور (إِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِينَ) ت مكر الهك خالص
اولان قوللرى (يعنى جهنمه احضار اولنمزلر) (وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ) ت وبراقدق آنك
اوزرينه كوزل ثناى صكره كلنلرده (سَلَامٌ عَلٰى إِلْ يَاسِينَ) ت سلام اولسون الياس اوزرينه
٭ ف الياسه الياسين دخى ديرلر نيته كه طور سينايه طور سينين ديلديكى كبى و بعضى كسنه
آل ياسين اوقومش و بعضلرى ياسين اتلرك بابالرينك آديدر ديدى (إِنَّا كَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ)
ت بز بويله جزا ويرز ايو ايشليلرى (إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ) ت تحقيق الياس بزم مؤمن اولان
قوللرمزدندر (وَإِنَّ لُوطًا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ) ت ولوط دخى پيغمبرلردندر (إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ)
ت ياديكه كتور اول وقتيكه نجات ويردك لوطه واهلنك جملهسنه (إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ) ت

مكر

مكر و اختيار قاري كه علاك ايجون قالانلردن ايلدى (ثُمَّ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ) ت صكره هلاك
ايلدك آنلرك غيريسنى (وَإِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِمْ مُصْبِحِينَ) ت و تحقيق سز كچرسكز آنلرك مسكنلرى
اوزرينه صباح وقتنده (وَبِاللَّيْلِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ) ت و كيجه وقتنده آيا انهم ايتمزميسكز ف اول
قريه سدوم اوسق آنلر ايچون بكا بريشامه سفر ايتدكلرنده كوررلر (وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ)
ت يونس پيغمبرلردندر (إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ) ت وقتاكه قاچدى طولو قايق
جانبنه (فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ) ت پس قرعه آتدى قايق اهلى يونس مغلوب
اولانلردن اولدى ف حضرت يونس بنديكى قايق عسكر دايمه دوشدى اهاليسى ديدى كه
اشبو قايقده اقاسندن قاچمش قول وار هركسنه نك ادينه قرعه آتديلر يونسك آدينه چقدقده
آنى دكزه آتديلر (فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ) ت پس انى بالق يوتدى حاليوكه اول نفسنه
ملامت ايديجيدر (فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ) ت پس اكر اول تسبيح ايديجيلردن
اولمسيدى (لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ) ت طورردى بالغك قارننده قيامت كوننه دكين
(فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ) ت پس آتدق آنى اوتدن خالى اولان يره حاليوكه اول
كيفسز ايدى (وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِنْ يَقْطِينٍ) ت و بتوردك بز آنك اوزرينه بر آغاجى كه
قباق نوعندن ايدى ف ديديلر كه اول انجق قباق اغاجى ايدى (وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ
أَوْ يَزِيدُونَ) ت و كوندردك انى يوز بيك آدم جانبنه يا خود آندن زياده يه ف يعنى عاقل
و بالغلرى عدد اولنسه ايدى يوز بيك اولورلر ايدى بعضى صايلسه يوز بيك اوزرينه زياده
اولوردى اشبو بر الله سبحانه دن شك اولمز (فَآمَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَى حِينٍ) ت پس ايمان
كتورديلر ايدى فائده لندردك آنلرى بر مدته دكين ف اول قوم كه حضرت يونس آنلردن
قاچمشيدى آنلرا كا ايمان كتوروب آنى آررلر ايدى وقتا كه قومنه عودت ايتدى آنلر زياده
شاد اولديلر (فَاسْتَفْتِهِمْ أَلِرَبِّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ) ت پس سوال ايت مشركلردن كه
آيا قزلر سنك ربكا ايچونمى و اوغللر كنديلرى ايچونمى (أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ)
ت آيا بز فرشته لرى ديشى خلق ايتدك و آنلر آنده حاضرمى ايديلر (أَلَا إِنَّهُمْ مِنْ إِفْكِهِمْ
لَيَقُولُونَ وَلَدَ اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ) ت خبردار اول البته آنلر آنى كندو يلانجيلقلرندن الله

طوغردی دیرلر والبته آنلر یلانچیدرلر (اَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ) ت آیا اختیار ایندیمی الله قزلری اوغلانلر اوزرینه (مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ) ت سزه نواولدی نیجه حکم ایدیورسکز (اَفَلَا تَذَكَّرُونَ) ت ایا فکر ایتمزمیسکز (اَمْ لَكُمْ سُلْطَانٌ مُبِينٌ فَاْتُوا بِكِتَابِكُمْ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ) ت آیا سزلرک ایچون آشکار بر دلیل وارمیدر پس کتورکز کندوکتابکزی اگر صادق ایسه کز (وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجِنَّةِ نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ اِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ) ت و ثابت قلدیلر کافرلر الله ایله جنلرک اراسنده اقربالق وحالبوکه جنلر احضار اولنمجقلرینی بیلشلردر یعنی حساب ایچون و عذاب ایچون (سُبْحَانَ اللّٰهِ عَمَّا يَصِفُونَ) ت پاکدر الله اول شیدنکه بیان ایدرلر (اِلَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِينَ) ت مگر اللهک مخلص قوللری یعنی مخلصلرک بیانی وانصاف ایتمسیدر (فَاِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مَا اَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفَاتِنِينَ اِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ) پس سزلر (ای کافرلر) وعبادت ایتدیککز شیلر (یعنی بتلر) دکلسکز آزغین قیلیجی (باطل اولان معبودلره عبادت ایتمک ایچون هیچ برکسنه یی) مگر اول کسنه یی که جهنم اهلی اوله اللهک علمنده ٭ف یعنی سز وسزلرک شیطانلر کز الله سبحانه نک ارادسی اولمزسه هیچ کسنه یی آزغین قیله بیلمزسکز اول کسنه آزغین اولورکه الله سبحانه آنی جهنمک یازمشدر (وَمَا مِنَّا اِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَعْلُومٌ) ت وفرشته لر دیدیلر بزم ایچون انجق هر برمزه معین مقام واردر ٭ف بوراده الله سبحانه فرشته لرک کلامنی حکایه ایدوب بیوردی نیجه که دعالری آدملرک دللرندن بیان بیوردی وما منا الا له الآیه یعنی بز ملائکه لردن کسه یوقدر الا آنک ایچون بر معین مقام واردر یعنی بزلرک بر بر برحدی واردر شو حددن طشره چیقه بیلمز اشبو کلامی آنک ایچون بیوردیکه کافرلر دیرلر ایدیکه ملائکه لر الله سبحانه نک قزلریدر و جنلردن اولان قاریسندن تولدا ایتشلر پس جنلرک حالی معلومدر که الله تعالی یه هیچ بر وجهله مناسبتلری یوقدر پس آنلردن نسل قاری آلدی و ملائکه لردخی عجز اظهار ایدوب بو دیدیلر (وَاِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُّونَ) ت والبته بزلر صف چکرز ٭ف کندو حدلرنده هر بر کسنه طورمشدر (وَاِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ) ت و بزلر تسبیح ایدرز ٭ف اشبو راده فرشته لرک کلامی تمام اولدی (وَاِنْ كَانُوا لَيَقُولُونَ) ت عربه کافرلری دیدیلر (لَوْ اَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِنَ الْاَوَّلِينَ) ت اگر بزم یانمزده کچمش اولان امتلرک کتابندن بر کتاب اولیدی (لَكُنَّا عِبَادَ اللّٰهِ الْمُخْلَصِينَ) ت البته بز اللهک خالص قیلنمش قوللرندن اولوردق ٭ف صوکره کچمش اولان انبیالرک آدلرینی ایشیدرلر ایدی اما آنلرک عالملرندن خبر

داید کل ایدیلر آنلر ایچون اشبو کلامی دیرلر ایدی وقتا که آنلرک آرالرینه پیغمبر مبعوث اولدی پس آنلر اندن یوز چویردیلر (فَكَفَرُوا بِهِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ) ت پس قرآنه کافر اولدیلر البته آنلر ایشلرینک عاقبتنی بیلسه بیلورلر (وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ) ت کوندردیکمز پیغمبرلرمزه وعده مز صادر اولمشدیکه (إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ) ت تحقیق آنلر یاردم اولنورلر (وَإِنَّ جُنْدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ) ت والبته بزم عسکرمز غالب اولورلر (فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّى حِينٍ) ت پس یوز چویر آنلردن بر مدته دکین (یعنی یوم بدره ویا فتح مکه دک) (وَأَبْصِرْهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ) ت وباق آنلره پس البته آنلر دخی کورورلر (یعنی اول وقت آنلرک حالنی کورو انلر دخی سنک منصور اولدیغکی کورر) (أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ) ت ایا اشبو کافرلر عذابمزی تیزلکله طلب ایدرلر (فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ) ت پس وقتا که عذاب کله آنلرک میدانلرینه پس نه چرکین اولور قورقیدلمشلرک صباحی ٭ ف اشبو مکه نک فتحی کوتسده وقوع بولدی (وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّى حِينٍ) ت ویوز چویر انلردن بر مدته دکین (وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ) ت وباق انلره پس البته انلر دخی کورورلر ٭ ف احتمال ایدرکه اول مرور ایدن وعده دنیا عذابنک وعده سی اوله واشبو وعده ایسه اخرت عذابنک وعده سی اوله (سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ) ت سنک غلبه وقوت صاحبی اولان ربک مشرکلرک دیدکاری صفتلردن پاکدر (وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ۝ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ) ت وسلام اولسون اللهک پیغمبرلری اوزرینه وعالملرک ربی اولان الله تعالی یه حمد اولسون

٭(سورة ص مكية وهى ست أو ثمان وثمانون آية)٭ ص سوره سی مکه ده نازل اولمش وبو سوره سکسان التی ویا سکسان سکز آیتدر

﴿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ﴾

٭(بغشلیجی اسرکیجی اولان اللهک ادیله اوقورم)٭

(ص) ت الله بیلور اندن مرادی (وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ) ت قسم اولسون قرآنه که نصیحت صاحبیدر (اوانسکه آنکا چاغررسکز طوغریدر) (بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ) ت بلکه اول کسنه لرکه کافر اولدیلر باش چکمکده ومخالفتده درلر (كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ

من قرنٍ فنادوا ولات حين مناص) ت سوزنینک بلیشلری خلاق ایشنداکلار فغان وفریاد ایشیدیلرود کالدا اشبو وقت خلاص وقتی (وعجبوا ان جاءهم منذر منهم وقال الکافرون هذا ساحر کذاب) ت وتعجب ایتدیلر تونشکه کلدی آنلارغه قورقیتیجی کاد ویلور غندن وديدیلر اشبو کافرلر اشبو کیشی جادوکر یالغنچیدر (اجعل الآلهة الهاً واحداً ان هذا لشیء عجاب) ت آیا اللدیمی متعدد اولان معبودلاری بر الله البته شو عجیب شیدر (وانطلق الملأ منهم ان امشوا واصبروا علی آلهتکم ان هذا لشیء یراد) ت وکیتدیلر انلردن بو کافری بری برینه دیه رک که کیدیکز وصبر ایدیکز معبودلارکزغه عبادتدن اوزینه البته شو دینیکیزدن مراد اولنشدر (ما سمعنا بهذا فی الملة الآخرة ان هذا الا اختلاق) ت ایشتمدک اشبو سوزنی آخر ملتلرده یعنی آخر قرنلرکه بزنکا ایرشدی الله اعلم دکلدر بو مکر افترا در ف کافرلر کندو بابالرینکدیغنه آخر کیلارنی دینی دیرلر (یعنی ایشتدک که کین آدملر عیسی دیدیکی کبی دیرلر ایمش لکن بزم بابالرمزاو یه دیمدیلر (أأنزل علیه الذکر من بیننا بل هم فی شک من ذکری بل لما یذوقوا عذاب) ت آیا ایندرلدیمی اشبو کیشی اوزرینه قرآن بزم آرامزدن بلکه شو کافرلر شکده درلر بنم نصیحتمدن بلکه حالا طاتمیو بدرلر بنم عذابمی (ام عندهم خزائن رحمة ربک العزیز الوهاب) ت آیا آنلرنک یاننده میدر سننک بغشلیجی اولان غالب اولان ربکک رحمتی خزینه لری ف یعنی اول کسنه لرکه دیدیلر وحی بزم اوزرمزه نیچون نازل اولمدی (ام لهم ملک السموات والارض وما بینهما فلیرتقوا فی الاسباب) ت آیا انلرنکمیدر کوکلرنک و یرلرنک پادشاهلغی و اولرنک پادشاهلغی که انلرنک اراسنده در پس اکر دیدکلری کبی ایسه ایلره یا پشوب یعنی سببلرینی تدارک که کوکلره چیقسونلر تدبیر امور وایتسونلر و پیغمبرلکی ایستدکلرینه ویره ونلر (یعنی دخی ایلره یاپشوب کوکه چیقمغه قادر اولمزلر پادشاهلغه نیچه قادر اولورلر (جند ما هنالک مهزوم من الاحزاب) ت انلر بر لشکردرکه اوقصه ده مغلوب اولان عسکرلردن جمع اولمشلر (یعنی اول کروهلر جنسندندرکه انبیا ایله مخالفت ایتدیلر) ف یعنی انلردن اولکن قوملر هلاک ومغلوب اولدیلر اکر بونلر کوکلره یوقار وچیقسه لر کچن قوملر کبی بونلر دخی برباد اولورلر (کذبت قبلهم قوم نوح وعاد وفرعون ذو الاوتاد) ت یالانه نسبت ایتدیلر انلردن اول نوحک قومی وعاد قومی ومیخلر صاحبی فرعون (یعنی آدملری درت میخه بغلیوب عذاب

ایلدیگی) ف بواشبو ظالم آدملری چارمیخه چکوب یا ویردیغی بوایلدن آنک لقبی ذو الاوتاد اولدی و بعضیلر دیمشکه عسکرینک اتاریلینک چیقلری کومشدن و آلتوندن ایدی (وَثَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَاَصْحَابُ الْاَيْكَةِ اُولٰئِكَ الْاَحْزَابُ) ت وثمود و لوطک قومی وایکه ده ساکن اولنلر بلا کبی صاییلر رسوللری و انلر رسوللری اوزره هجوم ایدن کروهلردندر (اِنْ كُلٌّ اِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ عِقَابِ) ت آنلرک هیچ بیسی نسبت ایتمدیلر پیغمبرلری پس وجوده کلدی بنم عقوبتم (وَمَا يَنْظُرُ هٰؤُلَاءِ اِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَا لَهَا مِنْ فَوَاقٍ) ت ومنتظر اولمازلر اشبو عصرلک کافرلری مکر برشدتلو اولان آوازه (یعنی قیامت صیحه سنه) یوقدر انکیچون هیچ برتاخیر ٭ ف یعنی صورک آوازی (وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّلْ لَنَا قِطَّنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ) ت ودیدیلر مسخره لقله ای بزم ربمز چابک ویر بزه بزم نصیبمز یازدیغک عذابی قیامت کونندن اول ٭ ف کافرلر چانکه قیامتک وعده سنی ایشتدیلر دیرلر ایدیکه ای بزم ربمز چابک ویر بزه بزم پایمزی اشبو سوزی آنلرک مسخره ایدنک سوزلری ایدی (اِصْبِرْ عَلٰى مَا يَقُولُونَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُدَ ذَا الْاَيْدِ اِنَّهُ اَوَّابٌ) ت صبر ایت اولشی اوزرینه که دیرلر و یاد ایله کتور بزم قوت صاحبی اولان قولمز داودی که اول هر مکروهشیدن رجوع ایتدی ٭ ف بوراده داود علیه السلامک حالنی آنلره بیان ایتدیکه داود علیه السلام طالوتک حکومتی زماننده زیاده صبر ایتدیلر آخرده حکومت آنلره مسلم اولدی مخالفلری ایله غوغا ایدوب آنلری برباد ایتدی بونک کبی پیغمبرمز علیه السلامک حضرتنده دخی وقوعبولدی ذا الایدی یعنی القوتک صاحبی یعنی سلطنتک قوتی صاحبی یاخود داود کندو الرینه غوری یومشق ایدرایدی یاخود المتقوی شولدیکه داود کندی الرینک کسبندن رایدی سلطنتک مالنی یمزایدی (اِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَالْاِشْرَاقِ) ت البته بز تسخیر قلدق طاغلری آنکله بیله تسبیح ایدرلر اخشام وقتنده و صباح وقتنده (وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ اَوَّابٌ) ت و تسخیر قلدق قوشلری جمع اولدقلری حالده آنلردن هر برسی داود ایچون بوبرقبول ایدیجی ایدی (وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَآتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَصْلَ الْخِطَابِ) ت ومحکم قلدق بز آنک پادشاهلغنی وویردک آکا حکمتی و سوزده واضح اولان فیصل ایتمکی ٭ ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه داود علیه السلامک طقسان طقوز خاتونی وار ایدی بونکله بیله بر بشقه خاتونکه بر شخصک دیلنده ده وبا آنلرنکاحنده ایدی طلب ایتدی الله سبحانه ملکلری داوده تنبیه ایچون دعوایجی شکلنه متشکل قلوب داودک یاننه کوندردی اشبو آیتده شو قصه یه اشارت واردر والله سبحانه اعلم (وَهَلْ اَتٰيكَ نَبَؤُا الْخَصْمِ اِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ) ت وآیا کلدیمی سکا دعواجیلرک خبری اول وقتده که دیواردن صچرایوب محرابه

ایدرلر بوده حضرت داود اوچ کون مقرر ایمش ایدی که بر کونده اوزی تعزیر ایدی و بر کون خاتونلر ایچون ایدی و بر کون عبادت ایچون ایدی اول کونده خلوتده ایدی بلجیسی هیچ کسنه یی ایچری قلمکه قورقر ایدی بر تاج کسنه لر دیواردن حصاره ایدوب داود وطنانه کیردیلر (اذ دخلوا علی داود ففزع منهم قالوا لا تخف خصمان بغی بعضنا علی بعض فاحکم بیننا بالحق ولا تشطط واهدنا الی سواء الصراط) ت وقتا که کلدیلر داوده پس قورقدی آنلردن دیدیلر قورقمه بز ایکی دعواجیلر ز ظلم ایتمدی بزم بعضمز بعضمزه پس حکم ایت بزم آرامزده طوغریلقله و ظلم ایتمه و دلالت ایت بزی طوغری یوله یاننده (ان هذا اخی له تسع وتسعون نعجة ولی نعجة واحدة فقال اکفلنیها وعزنی فی الخطاب) ت بو بنم قرنداشمدر آنک طقسان طقوز قیون وار در بنم بر قیون وار در پس دیدی اشبو آدم تسلیم ایت بکا اشبو بر قیونی وغالب اولدی بنم اوزریمه سوزده (قال لقد ظلمک بسؤال نعجتک الی نعاجه وان کثیرا من الخلطاء لیبغی بعضهم علی بعض الا الذین آمنوا وعملوا الصالحات وقلیل ما هم وظن داود انما فتناه فاستغفر ربه وخر راکعا واناب) ت دیدی داود البته ظلم ایتدی سکا سنک قیونکی طلب ایتمکله طقوز و طقسان قیونلرینه والبته چوق کسنه لر یکلردن ظلم ایدرلر بعضیسی بعضی اوزرینه مکر اول کسنه لر که ایمان کتوردیلر وایشلدیلر کوزل اولان ایشلری و آنلر آز در اشبو کسنه لر و بیلدی داود که بز صنه دق آنی پس یارلغمق طلب ایتدی کندو ربیسندن و دوشدی سجده ایدرک و توبه ایتدی الله تعالی یه اشبو ایکی دعواجیلر ملائکه ایدیلر داودک ماجراسنی کندویه ایشتدردیلر داودک طقسان طقوز خاتونی وار ایدی بر وقتده قوشی سنده خاتون قیمسز نظری واقع اولوب دیلدیکه شو خاتونی دخی حباله نکاحه کتوره بو خاتونک قوجه سی داودک عسکرنده ایدی آنی تابوت سکینه ایله تعیین ایدوب غزایه کوندردی تابوت سکینه نک او کنده چوق کوکالو یکیتلر کافرلر ایله غوغا ایدرلر ایدی آنلر ایله آنی دخی غوغایه کوندردی و اول کسنه اوراده شهید اولدی اندنصکره حضرت داود آنک خاتونی نکاح ایتدی اشبو ماجرادنه بر کسنه یی قتل ایتدی ونه بر کسنه نک ناموسنه طوقندی مکر بر کسنه نک خاتونی تدبیر ایله الدی اشبو ایسه انبیالرلره یا کلمکینه دال اولدی اشبو اوزره امتحان اولندی (فغفرنا له ذلک وان له عندنا لزلفی وحسن مآب) ت پس یارلغه دق آنکیچون اشبو زلتی وتحقیق انکیچون بزم یانمزده یقینلک وار در و کوزل رجوع وار در (یا داود انا جعلناک خلیفة فی الارض فاحکم بین الناس بالحق ولا تتبع الهوی فیضلک عن سبیل الله ان الذین یضلون عن سبیل الله لهم عذاب شدید بما نسوا یوم الحساب) ت (دیدیک) ای داود البته

(سجده)

بز

بزیمه‌دقیسنی پادشاه یرده‌پس حکم ایت آدملرك آراسنده طوغری یاقله و تابع اولمه نفسكك
ایندیسنه که آزغین قیلورسنی اللهك یولندن البته اول کسنه‌لر که آزارلر اللهك یولندن آنلر ایچون
واردرقتی اولان عذاب اول سببدنکه اونوتدیلر حساب کوننی (وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ
وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ذَٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ) ت ویراتمدق کوکی
ویری وایکیسنك آراسنده اولنلری فائده‌سز اشبو اول کسنه‌لرك ظنیدرکه کافراولدیلر
پس وای اولسون اول کسنه‌لر ایچونکه کافراولدیلر اودك عذابندن * ف یعنی کوکی
ویری فائده‌سز وایشه‌یرامز یراتمدق یعنی که جکده هیچ فائده‌سی اولمیه اویله دکل بلکه اشبو
دنیانك فائده‌سی آخرتده ظاهر اولور (أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي
الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ) ت آیا قیلورمیز اول کسنه‌لرنکه ایمان کتوردیلر وایشلدیلر
ایو اولان ایشلری فساد ایدن کسنه‌لر کبی یرده آیا قیلورمیز صاقننلری کوزوایشلیلر کبی (كِتَابٌ
أَنزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِّيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ) ت اشبو قران برکتابدر اولان
برکتابدرکه ایندردك آنی سنك جانبکه تاکه آدملر تأمل ایده‌لر اللهك آیتلرینه و تانصیحت قبول
ایده‌لر عقل صاحبلری (وَوَهَبْنَا لِدَاوُودَ سُلَيْمَانَ نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ) ت وباغشلدق داوده
سلیمان آدلو براوغولنه کوزل قولدر سلیمان که هر حالتده الله تعالی یه رجوع ایدیجیدر
(إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّافِنَاتُ الْجِيَادُ) ت ذکرایت اول وقتیکه کوستردیلر آنك اوزرینه
اویله‌دن صکره چاپك یوریجی اولان آتلری (فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَن ذِكْرِ رَبِّي حَتَّىٰ
تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ) ت پس دیدی بن بو آتلره محبت ایدرلك آنلره مشغول ایکن ربمك ذکرندن
قالدم حتی کیزلندی کونش پرده‌ده (یعنی کونش باتدی ایکندی نمازی فوت اولدی) (رُدُّوهَا
عَلَيَّ فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ) ت کیرودوندرك شو آتلری بنم اوزریمه پس شروع
ایتدی ال ایرشدرمکه (آنلرك) بجاقلرینه و بیونلرینه (یعنی بوغزلادی و آیاقلرین کسدی غیرت
ایدوب اللهك ذکری اوزرینه) *ف حضرت سلیمان ایشتدیکه آچی دکزلك کنارینده دریا آتلری
تفرجه چیقه‌ورلر کندونك خاص اولان قصر اقلرندن برقاچ آتلری دکزلك کنارنده‌باغلایك
دیو امر ایتمش اول آتلر قصر اقلره چیقت اولوب ایو کوزل ایاقلری زیاده‌یا قنقلی یوز بکلر
کبی تیز وچاپك یوریجی قولنلر حاصل اولدی سلیمان علیه السلام آنلرمباقرکن خبرسز اولوب
وقتنك عبادت وظیفه‌سی فوت اولدی ایکندی نمازینك وقتی کچدی کونش باتدی اشبو
اجلدن سلیمان علیه السلام طاریلوب طایلری طلب ایدوب آنلری کسدی اشبو کیفیت الله
سبحانه‌یه زیاده محبتدن ناشی اولدی پس الله سبحانه آنلری مدح بیوردی (وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ

وَاَلْقَيْنَا عَلٰى كُرْسِيِّهِ جَسَدًا ثُمَّ اَنَابَ) ت البته حضرت سليمانى و آنڭ ملكنى اوزرينه
بر جسدى صالدق بر سوع ايتدى الله جانبنه و قتاكه حضرت سليمان الخلقى حاجتنه كيتدكده
خاتمنى چيقاروب بر خاتمه به تسليم ايدر ايدى زيرا كه خاتمده اسم اعظم نقش اولنمش ايدى
بعضر آدلو بر جنى حضرت سليمان عليه السلامڭ صورتنه تمثل ايدوب خاتمه دن الاروب
خاتمى آلوب حضرت سليمانڭ كرسيسى اوزرينه چيقوب حكم ايتمكه شروع ايتمش سليمان
عليه السلام بو معنايه خبردار اولوب خوفندن كه بنى اولادرميه ديو بركويه واروب كيزلندى
الّتى آيدن صكره صخره شراب ايچوب سرخوش اولدى خاتم پارمغندن چيقوب دكزه دوشدكده
بر بالق اول خاتمى يوتمش اتفاقا اول بالق سليمان عليه السلامڭ الينه كچمش آنڭ قارنندن خاتم
ظهور ايتدكده طاقنوب كلوب كرسى سنده اكلشمش اشبو اقتصا المنسبى شودركه آنڭ اونده
بر خاتونى وار ايدى اوّلمش باباسى ياد ايدوب زياده سيله اغلار ايدى جنلر آنى تسليه ايچون باباسنڭ
شكلنى تصوير ايدوب آكا وير مشلر ايديكه اول صورتى كوروب تسلى اولور ايدى وعاقبت خاتون
اول صورته طاپمغه شروع ايتمش حضرت سليمان خبرسز ياخود خبردار اولوب آندن تغافل
ايتمش وبعضيلر ديمش صنعفك سببى شودركه سليمان عليه السلام دولت ركنلرينڭ
امرلرينڭ غزالرده داخنه وكوشكلكلرين كوروب ناخوش اولوب ديديلركه بر كيجه ده
يتمش خاتونه مباشرت ايده هر برسندن بر اوغول وجوده كلوب كوكلى ايستديكى كبى جهاد
ايده فرشته آنڭ قلبنه ان شاء الله كلمه سنى آتمقده آندن تغافل ايدوب ديمديكى اجلدن يتمش
خاتوندن بر خاتونى كبه اولوب يارى بدنلى بر چوجق طوغردى و بو چوجغى كتوروب سليمانڭ
تختى اوزرينه آتديلر حضرت سليمان ان شاء الله كلمه سنى تركنڭ بتمكدن پشيمان اولديلر (قَالَ
رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ) ت ديدى اى بنم ربم
اراغمه بنى وبغشله بكا بر پادشاهلقكه كليه هيچ كسه به بندن غيرى البته زياده باغشليجى سن
عف شاه ولى الله رحمه الله ديركه سليمان عليه السلام كندو امرلرندن طاريلوب خاطرينه
كتوردكه بن اشبو كيجه كندى يوز خاتونلرم ايله مباشرت ايدهيم هر بر خاتون بر اوغول
طوغوره وهر اوغول بر قوتلو جهاد ايدجى يابڭ سوارلر اولور اولوقتده بكا شو امر الرايله
يتلقلغى حاجتى اولماز فرشته آكا ديدى ان شاء الله ديكل سليمان عليه السلام ديمكه اونوتدى
پس هيچ بر خاتونى كبه اولمدى مكر بر خاتونى كبه اولوب يارم بدنلى بر چوجق طوغوردى اشبو
چوجغى سليمانڭ تختى اوزره قويديلر سليمان عليه السلام متنبه اولوب الله سبحانه جانبنه توبه
و رجوع ايتدى عف يعنى هيچ كسنه يه او اقدر قدرت اولميه كه اشبو پادشاهلقى الله كتوره
(فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ أَصَابَ) ت پس مسخر قلدق آكا روزكارى كيدر
آنڭ امريله يواش كتمكلمه يره ايستسه (وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَغَوَّاصٍ) ت ومسخر قلدق
شيطانلرى هر بر عمارت بنا ايدنلرى وهر بر دريايه باتنلرى (وَآخَرِينَ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ) ت
ومسخر قلدق بشقه شيطانلرى الرى وآياقلرى باغلنمش زنجيرلرده عف عالمڭ اطرافنده معلوم

اولسه

لقطعة ايديكه برحى آدم اولاد بنه بازيتماليه ويا اشيعيلر چوق طوتوب باغلاردقده ياخود
باغليوب دكزه آتارلردى وياخود يره دفن ايدرلردى بو شو مثللي جنسدن بعضيسى خالا مقيدر
(هذا عطاؤنا فامنن او امسك بغير حساب) ت ديلنشو در بزم باغشلديغمز پادشاهلق ايس
ديلديكك كيمسه يه ويرياخود ويرمه سانكا آندن من حساب اولنه جق دكلسن ٭ف اشبو بشقه
مرحمتدركه آنكا او قدر نعمت وسلطنت احسان ايدوب حساب كورمكى دخى عفو ايدوب آنى
مختار قيلش ليكن سليمان ايسه كندو الينه سبت اورروب صاتوب بهاسيله نفسنى اداره ايدردى
(وان له عندنا لزلفى وحسن مآب) ت والبته آنكچون بزم يانمزه يقينلق واردر و كوزل مرجع
واردر (واذكر عبدنا ايوب اذ نادى ربه انى مسنى الشيطان بنصب وعذاب) ت وذكرايت
بزم قولمز ايوبى اول وقتده چاغردى ربنى كه الا ير شدر و بنده بكا شيطان كيفسزلكله وورد
ايله (اركض برجلك هذا مغتسل بارد وشراب) ت ديدك آياغكله اوريره آياغك ايله نا كهان
بر پيكار مهيا اولور غسل ايتمكيچون صووغوق اولور ايچمك ايچون (ووهبنا له اهله ومثلهم
معهم رحمة منا وذكرى لاولى الالباب) ت وباغشلدق آنكا كندو عيالنى ودخى آنلرك
مثللرينى آنلر ايله امر كنك اجليچون بزم جانبمزدن و نا نصيحت اوله عقل صاحبلرينه ٭ف
وقتا كه الله سبحانه آنكا شفا ويرمكى مراد ايتدى آنك آياق اورمه سندن بر پيكار ايجاد
ايتدى انكله يونوب يقانوب وايچوب شفا بولدى واوغلانلرى وقزلرى يكه دن وار آتنده اولوب
وفات ايتشلرايدى جمله سى ديرلدى وانلر قدرى دخى آنكا شقه اولاد احسان بيوردى (وخذ
بيدك ضغثا فاضرب به ولا تحنث انا وجدناه صابرا نعم العبد انه اواب) ت وديدك طوت كندو
الكله بر بوقدسته سنى پس اور آنكله (يعنى خاتونكى) تا كه يمينكه خلف ايدوب حانث
اولمه سلك تحقيق بز بولدق آنى صبر ايديجى نه كوزل قولدر اوب الله تعالى يه رجوع ايديجيدر
٭فنشا مولى الله رحمه الله قدركه ايوب عليه السلام قسم ايتشديكه خاتونته يوز دكنك اوره الله
سبحانه آنى آنكا قولاى بيوردى ٭ف يعنى ايوب عليه السلام كيفسزلكى حالنده خاتونته
طاردغين اولوب يمين ايتشديكه اكر اشبو كيفسزلكدن صاغ اولسم خاتونه يوز دكنك اورورم
انكله كه اول خاتون اشبو حالده آنك رفيقى ايدى واصلا آنك قصورى يوغيدى الله سبحانه
اشبو اسلوب اوزرينه آنك يمينى طوغرلتدى (واذكر عبدنا ابراهيم واسحق ويعقوب اولى
الايدى والابصار) ت وذكرايت بزم قوللرمز ابراهيمى واسحقى ويعقوبى الرصاحبى وكوزلر
صاحبى (يعنى عللرى وعملرى كاملة ايرمشدى) ٭ف يعنى الر يله الله سبحانه يه طاعت ايدوب
وكوزلر يله الله سبحانه نك قدرتينه باقوب يقينلرين زياده قيلرلر ايدى (انا اخلصناهم بخالصة

ذِكْرَى الدَّارِ) ت البتّه بز انلری خالص قلدق انلری بر خالص خصلت ایله اولان خصلت ذکرای آخرتدر یعنی آنلری آخرتی

ذکرا یچون مخصوص قیلدق (وَإِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ) ت والبته آنلر بزم یانمزده اختیار

اولنمش کزیده لردندر (وَاذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ وَكُلٌّ مِنَ الْأَخْيَارِ) ت وذکر ایت

اسمعیل والیسع وذا الکفلی وبونلرک هر بریسی کوزللر ایشلیلردندر * ف الیسع الیاسک

خلیفه سیدی صکره نبی اولدی (هَذَا ذِكْرٌ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَآبٍ) ت اشبو قرآن نصیحتدر

وتحقیق متقیلر ایچون کوزل مرجع واردر (جَنَّاتِ عَدْنٍ مُفَتَّحَةً لَهُمُ الْأَبْوَابُ) ت دوام

اوزره اقامت ایده جک جنتلر که قپولری اچلشدر آنلر ایچون (وقتا که جنت اهلی جنته داخل

اولورلر هر بریسی یول کوسترلمکسزین کندو سرایلرینه داخل اولورلر (مُتَّكِئِينَ فِيهَا

يَدْعُونَ فِيهَا بِفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ) ت صوکنمرک اول جنتلرده طلب ایدرلر انده چوق

میوه لری وشرابی (وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ أَتْرَابٌ) ت وآنلرک یاننده اولور خاتونلر که

کوزلرین زوجلرینه قصر ایدوب آخر کیمسه یه باقمزلر یاشده بری برینه برابر (هَذَا مَا تُوعَدُونَ

لِيَوْمِ الْحِسَابِ) ت اشبو اولشیدر که وعده ویرلشدر سزه حساب کونی ایچون (إِنَّ هَذَا لَرِزْقُنَا

مَا لَهُ مِنْ نَفَادٍ) ت تحقیق بو رزقمزدر که بو قدرانک ایچون هیچ بر توکنمک (هَذَا وَإِنَّ لِلطَّاغِينَ لَشَرَّ

مَآبٍ) ت شودر جزا وتحقیق حددن کچنلر ایچون واردر کوتو مرجع (جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ

الْمِهَادُ) ت اول مرجع جهنمدر کالورلر آکا پس نه قبیح یاتاق جایدر (هَذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَغَسَّاقٌ

وَآخَرُ مِنْ شَكْلِهِ أَزْوَاجٌ) ت اشبو عذاب ایصیجق صودر ویاره لردن آقن صاری صودر پس

لازمدر که طاتسونلر آنی وبشقه بر عذاب دخی واردر که اولکی عذابک شکلنده انواعلری

مختلفدر (وقتا که تابعلر جهنمه کالورلر متبوعلره دینلور که (هَذَا فَوْجٌ مُقْتَحِمٌ مَعَكُمْ لَا مَرْحَبًا

بِهِمْ إِنَّهُمْ صَالُو النَّارِ) ت بونلر کفرده سزه مقارنتله ناره داخل اولدیلر (متبوعلر دیرلر که) آنلره

مرحبا اولمسون (یعنی آنلر راحت اولمسونلر که استحقاقلریله) ناره داخل اولدیلر (قَالُوا بَلْ

أَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ أَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا فَبِئْسَ الْقَرَارُ) ت (تابعلر دیرلر که) بلکه سزه مرحبا

اولمسون سز کفرده بزدن مقدم ایدیکز سزلک اغوا کرلکیز دخی اهل نار اولدق پس نه کوتو قرار

کاهدر جهنم (قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ) تابعلر دیرلر که ای بزم ربمز بزی

اغوا ايله جهنمه تقديم اولنان مسببلرينه قات قات زياده قيل عذابنى اوددهء ف فرشته‌لر
جهنم اهلنى جهنمه كتوروب جمع ايدرلر اشبو طارلقده وقرارسزلقده سابقلر يعنى
رئيسلر كاوب لاحقلر يعنى تابعلر بری برنسه بددعا ايدرلر سابقلر اول كسنه‌لر دركه دنياده
رئيس اولمشلر لاحقلر ادنى ايديلر بونلرلشمر بربرسى آنوب لعنت ايدرلر (وقالوا ما لنا لا نرى رجالا
كنا نعدهم من الاشرار) ت وديديلر جهنم اهلى بزه نوله‌دی كه كورميورز اول كيشيلری كه
دنياده صياردق آنلری كوتيلردن (يعنى مسلمانلرك فقرالرينى (اتخذناهم سخريا ام زاغت
عنهم الابصار) ت مسخره‌مى طوتردق آنلرى يا ميلى ايتدى ايدى انلردن بزم كوزلرمز ء ف
يعنى وقتاكه اهل جهنم ادنى اولسون ويا اعلى اولسون جهنمه ادخال ايچون جمع اولورلر
واول مسلمانلرىكه طانورلر ايدى وجمله خلقدن كوتى وچركين صيارلر ايدى انلرى كورميوب
حيران اولوب ديرلركه مسلمانلرى بوش يوشنه مسخره ايتمشوز آنلر مسخره يه لايق دكللر ايمش
اشبو كونده انلر جهنمه يقين اولميورلر ياخود جهنمدن بر بشقه يرده درلركه آنلرى كوزلرمز
ميل ايتمديكه كورميورز (ان ذلك لحق تخاصم اهل النار) تحقيق بو طوغريدر (آندن
مرادى) جهنم اهلينك بربريله شماتلريدر (قل انما انا منذر وما من اله الا الله الواحد القهار)
ت ديكل بن (اى كفار مكه) سزى الله تعالى نك عذابيله قورقديجيم وبو قدر هيچ بر معبود بحق
هرشيئى قاهر شركت قبول ايتمز بر الله تعالى واردر (رب السموات والارض وما بينهما العزيز
الغفار) ت كوكلرك ويرك ربيدر ودخى شو ايكيسنك اراسنده اولنلرك ربيدر غالبدر
بارلغيجيدر (قل هو نبأ عظيم انتم عنه معرضون) ت ديكل اشبو بيوك خبردر بسزلر آندن
يوز چويريجيسكز ء ف بيوك خبر يعنى قيامتك احوالى يا اشبو دينك ايندرلمسيدر (ما كان
لى من علم بالملا الاعلى اذ يختصمون) ت يوقدر بكا هيچ بر علم ملأ اعلانك ملائكه‌لر نه كه بربريله
نه سؤال وجواب ايدرلر ء ف يعنى ملأ اعلانك فرشته‌لرى نه تدبيرده اولدقلرينه اطلاعم
يوقدر كه آنى سزه بيان ايده‌يم الله سبحانه نك الهامى بر بوحيله ديرم اشبو مجلسده شماته يابق
يوقدر ليكن شو قدر واركه هر بريسى كندو خدمتنى ادا ايتمكى سؤال ايدرلر (ان يوحى الى
الا انما انا نذير مبين) ت وحى كوندرلمز بنم جانبمه مكر شويله كه بن آشكار قورقديجيم (اذ قال
ربك للملائكة انى خالق بشرا من طين) ت ذكر ايت اول وقتيكه ديدى سنلرك ربك فرشته‌لره
بن يارادیجیم بر آدمى بالچقدن ء ف فرشته‌لرك تكرارلرندن اشبو دخى بر تكرار ايديكه آنى

الله سبحانه بیوردی (فَاِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ) ت پس
بقانکه خلقینی تمام ایلیه‌م واوفوردیم آکا کندی روحمدن پس آکا سجده ایدلیجی یره
کندوسجده اتجاله قالنی یعنی جان صوردن طیراقدن یراد‌لمامشدر بلکه غیب عالمندن کلمش
(فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ) ت پس سجده ایتدیلر فرشته‌لرک جمله‌سی (اِلَّا اِبْلِيسَ
اِسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ) ت مکر شیطان باش دوندردی واولدی کافرلردن ٭ ف
ابلیس اصلنده جن ایدی وجنارلنا کثری الله سبحانه‌نک حکمته منکر ایدیلر لیکن ابلیس
فرشته‌لر زمره‌سنه داخل اولمش ایدی (قَالَ يَا اِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ اَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِيَدَيَّ
اَسْتَكْبَرْتَ اَمْ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ) ت دیدی الله تعالی ای شیطان نه شی کیرو طوتدی سنی
آندنکه سجده ایده سن برشیئه‌که براتدم کندو قدرتمله ایا تفکیبی قابارتدک یا حقیقتده بیجه
قدرلیلردنمیسک ٭ ف براتدم کندوایکی الله یعنی ایکی قدرت ظاهره ایله وروحی قدرت غیب ایله
الله سبحانه غیبده اولان شیلری برنوع قدرتیله براددروظاهرده اولان شیلری برنوع آخر قدرتیله
برادروانسانی هرایکی قدرتیله براتدی (قَالَ اَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ) ت
دیدی بن زیاده ایویم آندن براتدک بنی اوددن وبراتدک آنی چامورددن ٭ ف اودایسه یوقاری
یوجوش ایدیجیدر وطپراق صوغوق وابسمدر الله سبحانه طپراغی یکدی و شیطان اوددی
اووکورلی یلدی (قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجِيمٌ) ت دیدی طشره چیق جنتدن البته سن
سورلمشسن (وَاِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي اِلَى يَوْمِ الدِّينِ) والبته سنک اوزریکه اولسون بنم لعنتم قیامت
کونینه دکین ٭ ف یعنی سنک عملک سبیله قیامته دکین سنک اوزریکه لعنت زیاده لنمکده
اولورا شبوره‌دن طشره چیق یعنی جنتدن شیطان ملائکه‌لر ایله بیله ایدی شمدی انلرک
زمره‌سندن چیقارلمش اولدی (قَالَ رَبِّ فَاَنْظِرْنِي اِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ) ت دیدی ای بنم ربم پس
مهلت ویریکه قیامت کونینه دکین (قَالَ فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ) ت دیدی البته سن مهلت
ویرلمشلردنسن (اِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ) ت وقت معینک کونینه دکین (قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَاُغْوِيَنَّهُمْ
اَجْمَعِينَ) ت دیدی شیطان پس قسم اولسون سنک عزتکه که البته آزدیرم آنلرک جمله‌سنی (اِلَّا
عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ) ت مکر سنک خالص اولمش قوللرکی آزدیره‌مم (قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقَّ اَقُولُ
لَاَمْلَاَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ اَجْمَعِينَ) ت بیوردی (الله تعالی) پس سوز طوغریدر
وطوغرو سوزی دیرم البته طولدرم جهنمی سندن واول کمسنه‌لردنکه تابع اولدیلر سکا جمله کزله

(قل

(قُلْ مَا أَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ) ت ايتغيل سوز اي محمد قرآنی ايرشدرمك اوزرينه هيچ برحق دوا جرت و دكلمن كنلی ياتدن تكليف ايدنلردن (يعنی تحقيقسز و سوز دعوا ايتميم) (إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ) ت دكلدر شو قرآن مكر نصيحتدر عالملر ايچون (وَلَتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ) ت والبته بيلورسكز آنك خبرينك طوغرو و اولمسنی برزماندنصكره

	سورة الزمر مكية وهي خمس وسبعون آية	

	زمر سورهسی مكهده نازل اولمش و بو سوره يتمش بش آيتدر	

	بسم الله الرحمن الرحيم	

	باعشليجی اسركيجی اولان اللهنك آدیله اوقورم	

(تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ) ت اشبو كتابنی اشنی كوندرمك غالب وحكمتلو اولان اللهدن جانبندندر (إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ) ت تحقيق بزلر كوندردك سنك جانبيكه اشبو كتابنی طوغری بلقله پس عبادت ايت الله تعالی يه خالص قيلورق انكيچون عبادتی (أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ) ت خبردار اولكه الله ايچوندر خالص اولان عبادت (يعنی آنك ياننده مقبول اولان عبادت شكسز عبادت ايتمكدر) و اول كسنه لركه معبود طوتديلر اللهدن غيری و ديديلر عبادت ايتميز آنلره مكر شو اجلدنكه يقين قيله لر بزلری الله ياننده البته الله حكم ايدر آنلرك ارالرنده اول شيده كه اختلاف ايدرلر (إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ) ت البته الله طوغری يول كوسترمز اول كسنه يهكه يالانچی و شكرسزدر (لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَاصْطَفَى مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ) ت اكر دیلسيدی الله كه چوجق اتخاذ ايده البته اختيار ايدردی مخلوقاتندن ديلدیكی كسنه يی پاك آنكيچوندر و آندن منزهدر الله تعالی بردر شريكی يوقدر قهاردر بعض لرلری نيچون آلوراندی بلكه كوزل اولان شيئی اختيار ايدردی يعنی اوغل آلورايدی (خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ) ت ياراتدی كوكلری و يری تدبير ايله بوكر كيجه يی كوندز اوزرينه و بولر كوندزی كيجه اوزرينه و مسخر قلدی كونشی و آيی هر بريسی يورر برمعين زمانه خبر

بو ایکیسی الله تعالینك ایدیلری [illegible] کوندوز وکیجه [illegible] ایکیسی بر آتری
کلور هیچ بریسی مابین ایلمشدرلر (خلقكم من نفس واحدة ثم جعل منها زوجها وانزل لكم
من الانعام ثمانية ازواج يخلقكم في بطون امهاتكم خلقا من بعد خلق في ظلمات ثلاث ذلكم
الله ربكم له الملك لا اله الا هو فانى تصرفون) ت یاراتدی سزی بر شخصدن صکره یاراتدی آندن
آنك خاتوننی وکوندردی سزه یکورتدیلر ایلالواردن سکز صنف (یعنی دیشی واركك اولهرق
دوه‌دن وصغردن وقیوندن وکچیدن) یارادر سزی آنالرکزك قارنلرنده دورلو دورلو خلق ایله اوچ
قرانقولرده (یعنی بریسی دول یتاغی وایکنجیسی رحم واوچنجیسی قارن) بونلری خلق ایدن
الله سزلرك ربکزدر پادشاهلق آنکیدر یوقدر هیچ بر معبود مکر الله تعالی در آنك عبادتندن
غیرلرك عبادتنه نیچون دونرسکز (ان تكفروا فان الله غني عنكم ولا يرضى لعباده الكفر
وان تشكروا يرضه لكم ولا تزر وازرة وزر اخرى ثم الى ربكم مرجعكم فينبئكم بما كنتم
تعملون انه عليم بذات الصدور) ت اکر شکرسزلك ایدرسکز پس تحقیق الله احتیاجسزدر
سزدن و بکنمز کندو قوللری حقنده شکرسزلکی اکر شکر ایدرسکز سزدن راضی اولور
و یوکلنمز هیچ بر کناهکار اوزرینه کناهی صکره ربکزك جانبنه‌در سزلرك کیرو دونمکز پس
خبر ویرر سزه ایشلدیککز شیلری واول کوکللرده کیزلو اولان سوزلری ونیتلری بیلور
(واذا مس الانسان ضر دعا ربه منيبا اليه ثم اذا خوله نعمة منه نسي ما كان يدعو اليه من قبل
وجعل لله اندادا ليضل عن سبيله قل تمتع بكفرك قليلا انك من اصحاب النار) ت چقان
ایرشسه انسانه بر قیلق دعا ایدر ربی جانبنه رجوع ایدرك صکره چقان ویرسه اول انسانه
بر نعمت کندو جانبندن اونودر اول مقدم دعا ایتدیککی وقلدی الله ایچون شریکلر تا آزغین
قیله الله یولندن دیکل منفعتلن کندو کفرکله بر آز زمان البته سن جهنم اهلندنسن
(أمن هو قانت آناء الليل ساجدا وقائما يحذر الآخرة ويرجو رحمة ربه قل هل يستوي
الذين يعلمون والذين لا يعلمون انما يتذكر اولوا الالباب) ت (آیا اول شکرسز مشرکمی ایودر)
یوقسه اول کمسنه که عبادت ایدر کیجه‌نك ساعتلرنده سجده ایدرك وطورورق قورقار آخرت
کوتندن وامید طوتر کندو ربسنك رحمتنه دیکل آیا برابر اولورمی اول کمسنه‌لر که بیلورلر
واول کمسنه‌لر که بیلمزلر نصیحت الجق عقل صاحبلری قبول ایدر (قل يا عباد الذين آمنوا
اتقوا ربكم للذين احسنوا في هذه الدنيا حسنة وارض الله واسعة انما يوفى الصابرون اجرهم
بغير حساب) ت دیکل (یا محمد بنم جانبمدن) ای بنم ایمان کتورن قوللرم صاقنك کندو

ربکزدن

بکزندن اول کسنه‌لر ایچون کیم اونلر ایلقا ایتدیلر اشبو دنیاده کوزل اولان حالت واردر
والله‌نک یری کنکشدر قاینیله صبر ایدنلرک ابری ومزدی حسابسز وصایسز ویریلور
اشبو ایتدیکی بشارت واولدوغی جهته هجرت ایدنلره (قل انی امرت ان اعبد الله مخلصا له الدین
وامرت لان اکون اول المسلمین) ت دیکل تحقیق بیورلدی بکا که عبادت ایدم الله تعالی‌یه
خالص قیلنان دینی آنکیچون عبادت ایتمکی و بیورلدی بکا انکله که اولام مسلمانلرک اولی
(قل انی اخاف ان عصیت ربی عذاب یوم عظیم) ت دیکه البته بن قورقرم اکر
عاصی اولسم کندو ربمه قیامت کونینک عذابندن (قل الله اعبد مخلصا له دینی) ت دیکه
الله تعالی‌یه عبادت ایدرم خالص قیلورق انکیچون عبادتمی یعنی شرکدن (فاعبدوا
ما شئتم من دونه قل ان الخاسرین الذین خسروا انفسهم واهلیهم یوم القیامة الا ذلک هو
الخسران المبین) ت پس عبادت ایدیکز اول کسنه‌یه که دیلرسکز الله‌دن غیری دیکل
البته زیان ایشلیلر اول کسنه‌لردر که زیانه آتدیلر کندو ورلرینی وکندو عیاللرینی قیامت
کونده (یعنی هلاک ایتدیلر کندو نفسلرینی واهللرینی ازغینلق وآزغین قلقله) خبردار
اول اشبو زیان آشکاره زیاندر (لهم من فوقهم ظلل من النار ومن تحتهم ظلل ذلک یخوف الله
به عباده یا عباد فاتقون) ت آنلر ایچون اوستلرنده اتشدن کولکه‌لر واردر والتلرنده
دخی نارده دوشکلر واردر اشبو عذاب بر عذابدر که قورقیدر الله آنکله کندو قوللرینی
ای بنم قوللرم صاقنکیز بندن (والذین اجتنبوا الطاغوت ان یعبدوها وانابوا الی الله لهم
البشری فبشر عباد) ت واول کسنه‌لر که صاقندیلر بتلردن عبادت ایتمکدن آنلره ورجوع
ایتدیلر الله سبحانه‌یه آنلر ایچوندر مژده پس مژده ویر بنم قوللرمه (الذین یستمعون القول
فیتبعون احسنه اولئک الذین هداهم الله واولئک هم اولوا الالباب) ت که ایشیدرلر
سوزی پس تابع اولورلر اشبو سوزک زیاده کوزلنه اشبو کروه اول کسنه‌لردر که الله یول
کوستردی انلره واشبو کروه انلردر عقل صاحبلری وف سوزلرک زیاده کوزلنه تابع اولورلر
یعنی ایشلسی کوزل اولانی ایشلرلر وایشلسی کوتو اولانی ترک ایدرلر (افمن حق علیه کلمة
العذاب افانت تنقذ من فی النار) ت پس اول کسنه که ثابت اولدی آنک اوزرینه
عذاب وعده‌سی آیا سن قادر اولورمیسن خلاص ایتمکه جهنمک اولانی (لکن الذین اتقوا

بهم ام [illegible] تمنا الا [illegible]

ت لیكن اول [illegible] کیمسه در اینلرده آنلر ایچون وجه سنز [illegible]

اوشبو [illegible] وجه [illegible] سنزلر واره آنلر آنلرك التندن ایرماقلر [illegible]

ایدیجی الله تعالى [illegible] (اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاۤءِ مَاۤءً فَسَلَكَهُ يَنَابِيعَ

فِى الْاَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُخْتَلِفًا اَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرٰيهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَذِكْرٰى

لِاُولِى الْاَلْبَابِ) ت آیا کورمدکمی که الله ایندردی کوکدن صوبی پس کتوردی اول صوبی

یرلره یرده صکره ظاهره کتوردی اول صو سببیله اکینی دورلو دورلو اولدیغی آنك اقسامی

صکره اورور پس کورورسن آنی صاراریش صکره ایدر آنی قیرق قیرق پارهپاره البته اشبو

مذکور ده واردر نصیحت عقل صاحبلری ایچون (اَفَمَنْ شَرَحَ اللّٰهُ صَدْرَهُ لِلْاِسْلَامِ فَهُوَ عَلٰى نُورٍ مِنْ

رَبِّهِ فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ ذِكْرِ اللّٰهِ اُولٰۤئِكَ فِى ضَلَالٍ مُبِينٍ) ت آیا اول برکسنهلر که آچدی

الله آنلرك قلبنی اسلام دینی ایچون پس شو کسنهلر نورلو در شرح کندولریلری جانبندن

(شونلره بکزرمی که آنلر الله تعالى نك ذکرندن اعراض ایله قسوت قلبلری ایچون عذابه درلر)

پس وای اولسون اول کسنهلره که قتیدر آنلرك قلبلری الله تعالى نك ذکرایتمکدن

اشبونلر آشکاره ازغینلقدهدرلر (اَللّٰهُ نَزَّلَ اَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَانِىَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ

جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ اِلٰى ذِكْرِ اللّٰهِ ذٰلِكَ هُدَى اللّٰهِ يَهْدِى بِهِ مَنْ

يَشَاۤءُ وَمَنْ يُضْلِلِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ) ت الله ایندردی سوزلرك زیاده کوزلی برکتابکه آنك

بعضسی بعضسنه بکزر ایکیشر ایکیشر (یعنی وعده یا وعید و انذار یا بشارت) تو یی درتروب

اوپر برآندن (یعنی آنی ایشتکدن دریلری دترر باشندن قورقدقلرندن صکره یومشقلنور آنلرك

دریلری و آنلرك قلبلری الهك ذکریله اشبو قرآن الهك هدایتیدر یول کوستریر آنکله

اول کسنهیه که دیلر و اول کسنهیی که آزغین قیلدی الله پس ازغین قیلدیغی کیمسهیه هیچ

بر یول کوستریجی یوقدر وصف برکتابکه آنك بعضسی بعضسنه بکزر یعنی کوزلکده

بر آیت آخر آیتدن اکسك اولمز مثانی یعنی ایکی قات زیرا که هر برمدعا بر قاچ طور ایله

بیان بیورمش (اَفَمَنْ يَتَّقِى بِوَجْهِهِ سُوۤءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ

تَكْسِبُونَ) ت ایا اول کسنه که کندویی صاقنور کندو یوزیله قیامت کوننك قتی اولان

عذابندن (یعنی یوزندن غیری هیچ برشی یوقمز که عذابی اولشی ایله صاقلیه یعنی ایراق ایده

جنت اهلی کبی اولورمی) ودینلور ظالملره دادیکز اول شیئك وبالنی که آنی ایشلدیکز

(كذب

(فأتاهم العذاب من حيث لا يشعرون) ت ...

اشلرینه که الارنده ازلدی ... (فاذاقهم الله

الخزي في الحياة الدنيا ولعذاب الآخرة أكبر لو كانوا يعلمون) ت ... الله انلره

... وآخرتده ... (ولقد ضربنا للناس

في هذا القرآن من كل مثل لعلهم يتذكرون) ت وبالله تحقيق ... بوقرآنده

... (قرآنا عربيا غير ذي عوج لعلهم

يتقون) ت ... عربی لسانله اولمش ... قرآن ... (ضرب الله

مثلا رجلا فيه شركاء متشاكسون ورجلا سلما لرجل هل يستويان مثلا الحمد لله بل أكثرهم

لا يعلمون) ت بیان ایتدی الله تعالى ... بر مثل که ... ایچنده

... وصاحبلری ... وبر کوله که ... اولوب

... بوایکی کوله برابر اولورلرمی ... الله ...

... * ف ... الله ...

... اوله قولی ضایع اولور ... بر کسنه که ...

... کبی ...

... الله ... والله اعلم * ...

... آغالری ... هیچ بر کسنه ...

...

... الله سبحانه ...

... ضایع اولورلر (إنك ميت وإنهم ميتون) ت تحقیق سن (یا محمد)

اولجکسن والبته آنلرده اولیسرلردر (ثم إنكم يوم القيامة عند ربكم تختصمون) ت

صکره البته سز قیامت کوننده ربکزك یاننده بری بریکزله ... * ف یعنی کافرلر

منکر اولورلر که هیچ بر کسنه ... حکم ... ملکلرك شهادتیله وکوکلرك

ویرلك شهادتیله والرسلك ... شهادتیله اثبات اولنور (فمن أظلم ممن كذب على الله

وكذب بالصدق إذ جاءه أليس في جهنم مثوى للكافرين) ت پس کیمدر ظالم اولمسنه ...

... الله ... ویلان ... وقتا که کلدی آکا ... جهنمده کافرلرك یری * ف اکر پیغمبر الله سبحانه به یلان ... کیمدر آکا

(جزء ٢٤)

طوغرو دیسه و سزا آنی بلانه نسبت ایتسکز پس سزدن کوتو کیمسنه کیمدر (وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ
وَصَدَّقَ بِهِ أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ) ت و اول کیمسنه که کتوردی طوغرو اولان دینی و آنی تصدیق
ایتدی اشبو کروه صاقننلردر ● ف اول کیمسنه که طوغرو اولان دینی کتوردی پیغمبردر
و آنی تصدیق ایدن مؤمنلردر (لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ) ت انلرایچوندر
اول شیکه دیلرلر کندو ربلری یننده اشبو در او ایش ایشلینلرک جزاسی (لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ
أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ) ت تا زائل قیله الله انلردن
اول شیک کوتوسنی که ایشلدیلر و ویره آنلره مزدلرینی ایشلدکلری عملک کوزلی اعتباریله
(أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ) ت آیا
دکلی الله بسه یجی کندو قولنک ایشنی و قورقودورلرسنی اول کیمسنه لر ایله که اللهدن غیریدرلر
هرکیمسنه یی که آزغین قیلسه الله پس یوقدر آنکیچون هیچ بر یول کوستریجی (وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ
فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ) ت و اول کیمسنه یه که یول کوستره الله پس یوقدر آنک
هیچ بر آزغین قیلیجی آیا دکلدری الله غالب انتقام صاحبی ● ف سنی قورقودورلر آنلرک تاریلرینی
اعتقادا بتعملك سببیله پس آنلر سکا اطاریلوب دیرلر که سکا بر ضرر ایرشدر سوزلری پس
بر کیمسنه که الله سبحانه آنک مددنده بولنسه کیمدر که آکا بر ضرر ایرشدره بیلسین (وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ
خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ
هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ
الْمُتَوَكِّلُونَ) ت و اکر سوال ایدرسک آنلره که کیم یاراتدی کوکلری و یری البته دیرلر الله یاراتدی
دیکل انلره که بکا خبر ویرک اول کیمسنه یی که عبادت ایدرسکز آکا اللهدن غیری اکر دیلسه
بنم حقمده الله بر قیلقی ایا اشبو معبودکز اللهدن کلن ضرری دفع ایده بیلورلری یاخود
دیلسه الله بنم حقمده بر باغشلقی آیا بتلر اولوری انک باغشلقنی منع ایدیجی دیکل بسدر بکا
الله آنک اوزرینه تاپشورورلر ایشلرینی تاپشوریجیلر (قُلْ يَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ
فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ) ت دیکل ای بنم قومم ایشلیک کندو وضعکز اوزره کندی بر یکزده البته بن
دخی ایشلرم پس یقینده بیلورسکز (مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقِيمٌ) ت
اول کیمسنه یی که کلور آکا بر عذاب که ذلیل ایدر انی و نازل اولور آنک اوزرینه ابدی اولان
عذاب ● ف ذلیل ایدیجی عذاب دنیاده ابدی اولان عذاب آخرتده (إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ

للناس بالحق فمن اهتدى فلنفسه ومن ضل فانما يضل عليها وما انت عليهم بوكيل) ت البته
بز اندردك سنك اوزريكه كتابى آدملر ايچون طوغرى ايله پس بركسنه كه يول بولدى
كندو منفعتيچوندر و بركسنه كه يولن شاشوردى كندى نفسنه در سن آنلر اوزرينه وكيل
دكلسك (الله يتوفى الانفس حين موتها والتى لم تمت فى منامها فيمسك التى قضى عليها الموت
ويرسل الاخرى الى اجل مسمى ان فى ذلك لآيات لقوم يتفكرون) ت الله آلور جانلرى
اولدكلرى وقتده وشول جانكه اولميوبدر آلور آنى اويوديغى وقتده پس صاقلر شول جانيكه
حكم ايتدى آنك اوزرينه اولومى وقو يورر اوبيرينى يقوده آلديغى جانى اجلى كلنجيه دكين
تحقيق اشبو مقدمه ده واردر نشانه لر اول قوم ايچونكه تامل ايدرلر ف يعنى انسان اويوديغى
وقتده هركون الله سبحانه آنك جانى آلور وايسه آخرتك نشانيدر معلوم اولديكه اويقوده
جان آلنور تسكين اولومده آلنديغى كبى اگر اويقوده جانى الله قدلبكره كيرودوندرميوب
صاقلرسه پس شو اولومدر معلوم اوله كه اشبو جانشو جاندركه انكا عقل واوص ديرلر
وبر بشقه جان كه اندن نفس ايچرى كلوب طشره چيقه ارو بنضلر حركت ايدرلر وطعام انكله هضم
اولور اشبو جان بشقه در اولومدن اول اشبو جان چكلمز وكيتمز (ام اتخذوا من دون الله
شفعاء قل اولو كانوا لا يملكون شيئا ولا يعقلون) ت بلكه انلر اللهدن غيرى معبودلرين
شفاعتجيى اتخاذ ايدرلر ديكل انلره كه انلر هيچ برشيئه مالك دكلار وهيچ برشى بيلمزلر ايكن
شفاعتجيى طوتديكز (قل لله الشفاعة جميعا له ملك السموات والارض ثم اليه ترجعون)
ت ديكل كه الهك اختيارنده در شفاعتك جملهسى انكيچوندر كوكلرك و يرك پادشاهلغى
صكره انك جانبنه دوندريلورسكز ف يعنى شفاعت ايتمك الله سبحانه نك حضورنده اولور
ليكن انك حكميله در سيزك ديلديككز كبى دكلدر وقتاكه بركسنه نك اجلى ايريشه عزرائيل
انى بركسنه نك شفاعتيله قويمز (واذا ذكر الله وحده اشمأزت قلوب الذين لا يؤمنون
بالآخرة واذا ذكر الذين من دونه اذا هم يستبشرون) ت وچقان ذكر اولنسه الهك وحدانيتى
نفرت ايدر ايكرونور اول كسنه لرك قلبلرى كه ايمان كتورمزلر آخرته وچقان ذكر اولنسه اول
كسنه لر كه اللهدن غيريدر ياكهانلر انلر سوينشورلر (قل اللهم فاطر السموات والارض
عالم الغيب والشهادة انت تحكم بين عبادك فيما كانوا فيه يختلفون) ت ديكل اى الله اى
كوكلرى و يرى يراديجى اى كيزلولرى وظاهرلرى بيليجى سن حكم ايدرسين قوللريكك
اراسنده اول شيده كه انده اختلاف ايدرلر (ولو ان للذين ظلموا ما فى الارض جميعا ومثله معه

لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ) ت واكر
اولسه اول كسنه لر ايچونكه ظلم ايتديلر يرده اولانلرك جملهسى وانكله انك مثلى دخى اولسه
كندو موضلرنده تقصلرين قورتارمق ايچون وير رلر ايدى قيامت كوننك عذابنك قباحتى
سببندن وظاهر اولور انلره الهلرى جانبندن اولشيكه كمان طوتمزلر ايدى (وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ
مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ) ت وظاهر اولور انلره ايشلدكلرى شيئك
بركينك جزاسى واحاطه ايدر انلرى اولشيكه انكله استهزا ايدرلر ايدى (فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا
ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَى عِلْمٍ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ) ت پس
يتشان ايرشسه آدمه بر قيلق بزه دعا ايدر پس صكره اكر وير رسك احسان ايدر نعمت كندو
جانبمزدندركه بو نعمت بكا كندومده اولان علم ومعرفت واستحقاق ايچون ويرلدى بلكه
شو نعمت صنامقدر ولكن انلرك چوغى بيلمزلر ف سابقدن معلوم اولشدى وقياس دخى
ايستر ايديكه شويله اوله كه شو كسنه الله سبحانه نك قدرتنه قائل اولميه اشبو صنامقدركه آنك
عقلى بو قدر بيلورتا كندو عقلنه ازغين اوله واشبو عقل انكله بيله اولدقجه خبر سز ين
اكابلا ايرشور (قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ) ت بونى
انلردن اول يكن كسنه لر ديمشلردى پس دفع ايتدى انلرك دنياده قزاندقلرى مالارى انلرك
باشندن عذابى (فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ
مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ) ت پس ايرشدى انلره ايشلدكلرى شيئك عقوبتلرى واول
كسنه لركه ظلم ايتديلر اشبو كروهدن البته ايرشور انلره ايشلدكلرى شيئك عقوبتلرى ودكللر
انلر بزم عذابمزدن صاوشيجيلر يعنى فوت اولجيلر (أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللّٰهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ) ت آيا بيلمديلرى كه الله ككش قيلر رزقى اول
كسنه يه كه ديلر وطار قيلر اول كسنه يه كه ديلر البته اشبو ايشده نشانه لر واردر اول قوم
ايچونكه ايمان كتوررلر اكا ف يعنى عقل ايله ايشلرده تدبير ايتمكده هيچ بر كسنه قصور
ايتمزشونكله بيله بعضنك رزقى كنكش اولور وبعضنك طار وآز اولور پس بيلكزكه بونده
عقلك مدخلى يوقدر (قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللّٰهِ إِنَّ اللّٰهَ
يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ) ت ديكل (بنم جانبمدن) اى بنم حددن كچن قوللرم
كندو نفسكزا اوزرينه اميدسز اولمكز الهك رحمتندن الله يارلغار كناهلرك هپسنى تحقيق
الله يارلغيجيدر اسيركيجيدر (وَأَنِيبُوا إِلَى رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ

ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ) ت ورجوع ایدیکز کندو بکزلکز جانبنه واخلاص ایلك آ کلسزه کلزدن اول عذاب صکره یاردم اولنمزسکز • ف وقتا که الله سبحانه اسلامی غالب قلدی اول کافرلرکه مؤمنلره دشمنلق ایتمه ایدیلر بیلدیلرکه الله سبحانه مؤمنلری یاشنده در وشوزلری کرچکدر انسو جهتدن پشیمان اولدیلر لیکن اوتاغلرندن ناشی اسلامی قبول ایتدیلر که بوقدر قباحت ایتدکدنصکره بزم ایمانمز نیجه قبول اولنورکه دشمنلق ایتدك واندلره غوغا ایدوب قتل ایتدك دیو پس الله سبحانه شویله بیوردیکه برکناه بوقدرکه الله آندن توبه یی قبول ایتمسه امیدسز اولملك توبه ایلك ورجوع ایدك الله سبحانه توبه یی قبول ایدر سزی عفو ایدر لیکن بر توبه که عذاب ایرشدکده واولدیکی وقتده وغرغره وقتندمکه اولوم کورینورایسه اوبله توبه مقبول اولمز (وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ) ت وتابع اولك اول شیئك کوزلنه که ایندرلدی سزلك جانبکزه کندو ربکزدن آندن اول که سزه عذاب خبرسز کله وسز ایسه بیلمزسکز (أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتَى عَلَى مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّاخِرِينَ) ت (الله سبحانه بورجوع ایدك وقرآنه تابع اولك قورقق جهتندن شوندنکه) دیر برشخص وای پشیمانلق اولسون بکا بنم قصوریا تقصیرمکیم اوزرینه الهك حقنده والبته بن اولم مسخره ایدنلردن (أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ) ت یاخود دیرا کر الله هدایت ویرسیدی بکا البته بن اولوردم صاقننلردن (أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ) ت یاخود دیرکوردیکی وقتده عذابینه اولسیدی بنم ایچون کیرو دونمك اولیدی (یعنی دنیایه) تاکه اولیدیم ایواشلیلردن (بَلَى قَدْ جَاءَتْكَ آيَاتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ) ت (اول وقتده الله بیوردر) اوت کلمش ایدی سکا بنم آیتلرم پس یلان صایدك آیتلری و بیوکلك ایتدك واولدك کافرلردن (وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُمْ مُسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْمُتَكَبِّرِينَ) ت وقیامت کونده کورورسن اول کسنه لریکه یلان باغلدیلر الله اوزرینه آنلرك یوزلری قرارمشدر آیا یوقمیدر جهنمده تعصین قباردانلرك یری واردر (وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ) ت ونجات ویرر الله اول کسنه لره که صاقندیلر کندولرینك قورتلسنه سبب اولان ایمانلریله طوقنمز آنلره قیناق وده کل آنلر غملنجی (اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ) ت الله هر برشیئك یرادیجیسیدر وهو برشی

اوزریسنه متصرفدر (لَهُ مَقَالِيدُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللّٰهِ اُولٰئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ) ت آنکچیونیر کوکلرک ویرک آنختاری (یعنی مختار ومتصرفی اودر) واول
کسنه لرکه کافر اولدیلر اللهک نشانه لرینه اشبو کروه انلردر زیان ایشلیلر (قُلْ اَفَغَيْرَ اللّٰهِ
تَأْمُرُونِّي اَعْبُدُ اَيُّهَا الْجَاهِلُونَ) ت دیکل آنلره ویرمیسکز بکا که عبادت ایدیم اللهک
غیریسنه ای جاهلر (وَلَقَدْ اُوحِيَ اِلَيْكَ وَاِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ اَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ
وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ) ت وحی کوندرلدی سنک جانبکه (ای محمد) وسندن اول کلن
کسه لر جانبنه که اکر الله تعالی یه شریک قوشسک البته باطل اولورسنک عملک والبته اولورسن
زیان ایشلولردن (بَلِ اللّٰهَ فَاعْبُدْ وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ) ت بلکه الحق الله تعالی یه عبادت ایله
وشکر ایدیجیلردن اول (وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْاَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَالسَّمٰوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ) ت واجلدیلر الله تعالی نک حقیله
تعظیمی ویرطوبی بردن آنک آوجنده در قیامت کوننده وکوکلر بوکلشدر آنک قدرتی النده
پاکدر انکچیوندر ویو جه دن شونده کشر یلندوشرلرا که ف الله جباه نک یورسنه کوره
التصاغ الی دیعک اولور لیکن وصول الی دیناز والدن مراد قدرتدر (وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ
مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِي الْاَرْضِ اِلَّا مَنْ شَاءَ اللّٰهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ اُخْرٰى فَاِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ) ت
واوفوریلش اولور صوره پس اولور اول کسنه لرکه کوکلرده و یرده درلر مکر اول کسنه که
دیلدی الله انلر اولمزصکره صوره بر کره دخی اوفوریلور پس خبرسز آنلر قالقوب بقارلر نه اوله
دیو منتظر اولورلر ف اولکی نفخه عالمک فناسیچوندر وایکنجی نفخه عالمک قبردن قالقمسی
ایچوندر ودیری ماق ایچوندر اوجنجی حشردن صکره بیهوشلق ایچوندر ودردنجی خبردار
اولمق ایچوندر بوندن صکره الله سبحانه نک حضورینه عرض اولنورلر (وَاَشْرَقَتِ الْاَرْضُ
بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِيءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ) ت
وآیدین اولور یر کندو پروردکارینک نوریله وهر کسک النه و یریلور اعماللری دفتری وکتوریلور
پیغمبرلر وشهادت ایدیجیلر وحکم اولنور آنلرک اراسنده طوغریلقله وآنلر ظلم اولنمزلر ف
هر زمانده اولان اولو ایشلیلر شاهد اولوب یلدکلرینی اظهار ایدرلر کرک اولو ایشلیلرک کونولکی
اولسون ویاخود اولو ایشلیلرک کوزل ایشلری اولسون (وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ وَهُوَ اَعْلَمُ
بِمَا يَفْعَلُونَ) ت وتمام ویریلمش اولور هر برشخصه ایشلدیکی شیئک جزاسی والله

ایشلدکلری

ایشلدکلری ایشنی بیلور * ف یعنی شاهدلر گناهکارلری الزام ایچون کلور یوقسه الله سبحانه یه هیچ برشی کیزلو دکلدر (وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى جَهَنَّمَ زُمَرًا حَتَّى إِذَا جَاءُوهَا فُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنْذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا بَلَى وَلَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ) ت وسوریلور اول کسنه لرکه کافر اولدیلر جهنم جانبنه بولك بولك جهنمه کلدکلرنده جهنمك قاپولری اچلور دیرلر آنلره جهنمك بکچیلری ایا کلمدیمی سزه پیغمبرلر سزلك جنسکزدن اوقومدیلرمی سزلره وزرکزه ربکزك آیتلرینی وقورقتمدیلرمی سزی اشبو کونکزه اوغرایه جغکزله دیدیلر اوت ولیکن ثابت اولدی عذاب حکمی کافرلره وزرینه (قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ) ت دینلور کافرلره کیرکز جهنمك قاپولرینه ابدی اولهرق انده پس نه پیس کین اولدی تکبر ایدنلرك یری (وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا حَتَّى إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ) ت وسوریلور اول کسنه لرکه صاقندیلر ربلرندن جنت جانبنه بلوك بلوك حتی نجاتکه انلر جنته کله لر حال بوکه انلر کلمزدن مقدم جنتك قاپولری اچلور وجنتك خازنلری انلره دیه لرکه سلام سزلك اوزرکزه اولسون خوشحال اولدیکز پس کلکز جنته ابدی اولهرق (وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ) ت ودیرلر الله تعالی یه حمد اولسونکه طوغری قلدی بزم ایچون وعده سنی ووارث قلدی بزی بر منزل طوتارز جنتدن اول یرکه دیلرز پس جنت عمل صالح ایدنلرمه کوزل اجر اولدی * ف جنت اهلیچون حکم اولدیکه نره دیلرسکز اول مقامده قونکز لیکن هرکسنه بر مقامی دیلرکه اول مقام انکیچون معین قلنمشدر (وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِّينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ) ت کوررسن فرشته لری که عرشك جانبلرینی قوشادوب ربلرینه حمد ایدرك تسبیح ایدرلر وحکم اولنور آنلرك اراسنده طوغریلقله (یعنی ملاء اعلی نك) لقردیلرنده ودینلور که عالملرك ربی اولان الله تعالی یه حمد اولسون * ف فرشته لر اراسنده حکم شودرکه هر بریسی کندو وظیفه سنه کوره تدبیر ایدر مسکره الله سبحانه بر بنلك تدبیرینی کندو حکمتنه موافق کوردکده آنکله حکم ایدر اشبو ماجرا الآن تواردر و آخرتده دخی اولیسردر

*(سورة المؤمن مكية وهي خمس وثمانون آية) * مؤمن سورهسی مکه ده نازل اولمش وبو سوره سکسان بش آیتدر

بسم الله الرحمن الرحيم

باغشلیجی امر کیجی اولان اللهك ادیله اوقورم

(حم) ت الله بیلور آنك مرادی (تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ) ت کتابی اشیغی کوندرمك بیلیجی غالب اولان الله‌دن ایندی (غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ إِلَيْهِ الْمَصِيرُ) ت گناهی یارلغییجیدر و توبه‌یی قبول ایدیجیدر قتی عذاب ایدیجیدر دخی وسعت صاحبیدر اندن غیری هیچ بر معبود یوقدر آنك جانبنه‌در کیرودونمك (مَا يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُرْكَ تَقَلُّبُهُمْ فِي الْبِلَادِ) ت شماتمایز اللهك آیتلرنده مگر اول کسنه‌لرکه کافر اولدیلر پس الداتمسون سنی آنلرك کیسدوب کلمه‌سی شهرلرده یعنی کافرلرك شهرلرك یوکلریله اشنا اولمرندن اندیشه اتمه (كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَادَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ) ت یالان صایدیلر انلردن اول نوحك قومی نوحی و بشقه جماعتلر نوحك کروهندن صکره و قصد ایتدی هر برکروه کندو پیغمبرلرینی طوتغه و یالان بر شمانه‌یایدیلر بیهوده شبهه‌لر ایله تاکه زائل قیله‌لر باطل ایله طوغرو اولان سوزی پس هلاك ایله طوتدم انلریکه کورسونلر نیجه اولدی بنم عقابم (وَكَذَٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ) ت بونك کبی واجب اولدی سنك ربکك حکمی اول کسنه‌لر اوزرینه‌که کافر اولدیلر آنلر جهنم اهلیدرلر (الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ) ت اول کسنه‌لرکه قالدیررلر عرشی و اول کسنه‌لرکه عرشك چوره‌سنده‌درلر تسبیح ایدرلر کندو ربلرینه حمد ایدرك و ایمان کتوررلر آکا و یارلغمق طلب ایدرلر اول کسنه‌لر ایچونکه ایمان کتوردیلر (دیرلر) ای بزم ربمز سنك رحمت و علمك هر بر شیئه واسع اولدی پس یارلغه اول کسنه‌لریکه توبه ایتدیلر و تابع اولدیلر سنك یولکه و صاقله آنلری جهنمك عذابندن (رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتِ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) ت ای بزم ربمز دخی ادخال ایت آنلری کندولره وعد ایتدیکك جنت عدنه و آنلرك بابالرندن و خاتونلرندن و اولادلرندن ایو ایشلو اولنلری دخی جنته ادخال ایت تحقیق سن غالب و حکمت صاحبی سن

ف اكرچه جنت هر كسنه يه عملنه كوره وير يلور شانوتلرى واوغوللرى وباباسى وانامى آنده هيچ برايش ايده بيلمز لكن اى مدبم سننك شويله حكمتلرك دخى واردركه بركسنه سببله چوق كسنه لرى كندو عملرنك درجه سندن دها اعلى اولان درجه اير كوردرسن واشبو درجه دخى آنلرك عملنك جزاسى اولور يعنى آنلرك نيتى شويله اولمشكسنه اوليديكه بزدخى اهل صلاحلر كبى عمل ايديدك اشبو نيت الله سبحانه نك نيا ته مقبول اولور (وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ وَذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ) ت وصاقله آنلرى كناه ايشلكدن واول كسنه يى كه صاقلرسن كناه ايشلكدن قيامتده اكا رحمت ايدوب امر كرسك واشبو صاقلق بيوك مطلوبه نائل اولمقدر ف يعنى سنك امر ككك اولورسه كونولكدن كناهدن محفوظ اولور زيرا كه كندو عملندن هيچ بركسنه محفوظ اوله بيلمز زيرا كه آز وچوق كناهدن بركسنه خالى اولمز (إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادَوْنَ لَمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ) ت اول كسنه لركه كافر اولديلرندا اولنور آنلره كه البته اللهك سزه عداوتى سزلك نفسكزه اولان عداوتكزدن بيوكدر زيرا سز دعوت اولنديغكزده دنياده ايمان جانبنه انكار ايدوب كافر قالديكز ف شاه ولى الله رحمه الله دير يعنى كافرلر جهنمده كندولرى اوزرينه بددعا ايدرلر وديرلركه نه اوليديكه يوق اولسدق و بوسوز كندو كندويى دشمن طوتمقدر والله اعلم ومكندركه معنى بويله اوله كه الله سبحانه نك دشمن طوتمغى سزا اولوقتده كه دعوت اولنديكز ايمان جانبنه پس كافر قالديكز يعنى ايمانى قبول ايتمك كندو نفسلرينه عداوت ايتمكدر اكرچه آنى بيلمزلر ايسه ده پس اشبو كندو نفسلرينه عداوتلرينك جزاسى الله سبحانه نك آنلره عداوت ايتمسيدر لكن عذابك قيانلغى وضررى آخرتده ظاهر اولدى والله اعلم ف يعنى اشبو قيامت كوننده كندو كزه لعن ايدر سكز وقتا كه دنياده كافر اولديكز الله سبحانه سزلك لعنكزدن زياده سزه لعن ايتدى انك جزاسى اشبو قيامت كوننده بولورسكز (قَالُوا رَبَّنَا أَمَتَّنَا اثْنَتَيْنِ وَأَحْيَيْتَنَا اثْنَتَيْنِ فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَىٰ خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ) ت ديرلر اى بزم ربمز اولديردك بزى ايكى دفعه و ديرلتدك بزى ايكى كره پس اقرار ايتدك كندو كناهلرمزه پس آياطشره چيقمغه بريول وارميدر (يعنى برحيله وارميدر) ف شاه ولى الله رحمه الله ديركه اول نطفه ايديلر الله سبحانه جان وير دى آندنصكره جانلرين آلدى صكره بنه ديرلتدى والله اعلم ف اول طپراق يا نطفه ايديلر پس اولو ايديلر صكره جان بولديلر ديرى اولديلر صكره اولديلر صكره ديرلديلر اشبو درايكى اولمك وايكى ديرلمك (ذَٰلِكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُشْرَكْ بِهِ تُؤْمِنُوا فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ) ت اشبو عذاب شونك سببيدندركه الله تعالى بردر ديلسه انكار ايدرديكز واكر اكا شريك قوشلسه ايمان كتورورديكز پس بيوك اولى وحكم بيوك قدرلو اولان بيوك اولان اللهكدر (هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا

(وما يتذكر الا من ينيب) ت اول الله تعالى دركه كوسترر سزه كندو نشانه لريني وايندررر سزيچون كوكدن رزقي ونصيحت قبول ايتمزمكر اول كسنه كه رجوع ايدر يعني معصيتدن طاعته رجوع ايدنلر بو ايتلري تفكر ايدر (فادعوا الله مخلصين له الدين ولو كره الكافرون) ت پس ذكر ايدك الله تعالىيي خالص قيلورق آنكيچون عبادتي كافرلر اگرچه اكراه ايدرلرسه ده (رفيع الدرجات ذو العرش يلقي الروح من امره على من يشاء من عباده لينذر يوم التلاق) ت مرتبه لري يوجه ايديجي عرشك صاحبيدر كندو بيورانديسندن قوللرندن ديلديكي كيمسه اوزرينه وحي ايدرتا كه قورقيده قيامت كونيله (يوم هم بارزون لا يخفى على الله منهم شيء لمن الملك اليوم لله الواحد القهار) ت شو كوندركه آنلر طشره كلورلر قبرلرندن كيزلو قالمز الله تعالى يه آنلردن هيچ برشي الله بيوررركه كيم ايچوندر پادشاهلق بو كونده (ينه كندي جواب ويرركه) البته غالب اولان بر اولان الله ايچوندر (اليوم تجزى كل نفس بما كسبت لا ظلم اليوم ان الله سريع الحساب) ت بوكون جزا ويريلور هر برشخصه ايشلديكي شيئه كوره هيچ ظلم يوقدر بو كونده تحقيق الله تيز حساب ايديجيدر (وانذرهم يوم الآزفة اذ القلوب لدى الحناجر كاظمين ما للظالمين من حميم ولا شفيع يطاع) ت وقورقت آنلري قيامت كونندن اول وقتده كه قلبلر قورقوسندن بوغزلرك ياننه كلور غمدن طولو اوله رق يوقدر ظالملر ايچون هيچ بر دوست وسوزي مقبول برشفاعت ايديجي (يعلم خائنة الاعين وما تخفي الصدور) بيلور الله تعالى خائن كوزلري وقلبلرده كيزلو طوتيلن شيلري (والله يقضي بالحق والذين يدعون من دونه لا يقضون بشيء ان الله هو السميع البصير) ت والله تعالى حكم ايدر طوغريلقله واول كسنه لركه كافرلر عبادت ايدرلر اللهدن غيري حكم ايده بيلمزلر برشيئه تحقيق الله تعالى ايشديجي كوريجيدر (اولم يسيروا في الارض فينظروا كيف كان عاقبة الذين كانوا من قبلهم كانوا هم اشد منهم قوة وآثارا في الارض فاخذهم الله بذنوبهم وما كان لهم من الله من واق) ت آيا سير ايتمديلرمي يرده تا كه باقه لر نيجه اولدي اول كان كسنه لرك ايشلرنك آخري كه آنلر زياده ايدي كندولردن قوتله ونشانه لر ايله يرده (يعني آنلر چوق محللر وچوق قلعه لر بنا ايتديلر) پس طوتدي الله آنلري كناهلري

سببیله واولدی انلری الله دن هیچ بر صاقلیجی (ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
فَكَفَرُوا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ) ت اشبو عقوبت اول سببدن اولدیکه کلدی
آنلره پیغمبرلری نشانه لر ایله پس کافر اولدیلر طوتدی آنلری الله تحقیق الله تعالی قوتلیدر قتی
عقوبت ایدیجیدر (وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ) ت کوندردك بز موسایی
نشانه لرمز ایله وظاهر دلیل ایله (إِلَى فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ فَقَالُوا سَاحِرٌ كَذَّابٌ) ت فرعونك
وهامانك وقارونك جانبنه پس دیدیلر یلانجی جادودر ف قارون بنی اسرائیلدن ایدی
لکن فرعونك اتباعلرینك رضاسنه موافق ایدی وآنلرك دولتندن مال حاصل ایدر ایدی
(فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ وَمَا كَيْدُ
الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ) ت پس وقتا که کلدی آنلره پیغمبر طوغرو اولان وحیله بزم
جانبمزدن دیدیلر اولدیرکز اول کسنه لرك اوغوللرین که ایمان کتوردیلر آنکا، ودیری براقك
آنلرك خاتونلرینی کافرلرك حیله یاپمه سی انجق هلاك اولقدر (وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ
مُوسَى وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ) ت ودیدی
فرعون بنی قویو یرك اولدیره یم موسایی اولدر بسنه دعا ایتسون بن قورقرم که تغییر
ایده سزلك دینکزی یاخود ظاهر قیله یرده کوتولکی ف فرعون دیدیکه براقك بنی موسایی
اولدیره یم مردا دارلری راضی اولمادیلر زیرا که حضرت موسانك معجزاتن کوردیلر ایدی
قورقدیلر کیموسانك ربی آنك عوض آله (وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ
لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ) ت ودیدی موسی البته بن صغندم ربمه وسزلك ربکزه هر بیون
قباردانلرك شرندنکه ایمان کتورمز حساب کونه ف هر کسنه که حساب کونه ایمان
کتورمشو آدم نیجه ظلم ایدر (وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا
أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا
يُصِبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ) ت دیدی برمؤمن اولان
کسنه فرعونك اقربالرندن که ایمانی کیزلردی آیا اولدیررمیسکز برکسنه یی اولسبیدنکه
بنم ربم الله دردیر کتوردی سزلك اوککزه نشانه لری سزلك ربکزدن واکر فرض ایده لم یلانجی
اولسه آنك اوزرینه در یلانك وبالی واکر طوغرو اولسه ایریشور سزه اولشیك بعضیسی که
وعده ویررسزه البته الله یول کوسترمز اول کسنه یه که حددن کچن یلانجیدر
(يَا قَوْمِ لَكُمُ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُنَا مِنْ بَأْسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا قَالَ فِرْعَوْنُ

مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ) ت ای بنم قوم سز بچونکه پادشاهلق
بوکون غالب اولمقیرده پس کیم یاردم ایدر بزه الله‌ك عذابندن اکر کلسه بزه عذاب فرعون
دیدی مصلحت ویرم سزه انجق اولنسنی که ادراك ایدرم ودلالت ایتم سزی مکر طوغرو اولان
یوله (وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَا قَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ الْأَحْزَابِ) ت ودیدی اول ایمان
کتورن کسنه ای بنم قوم البته بن قورقرم سزك او زرکزه بچن کروهلرك کونی کبیلردن
(مِثْلَ دَأْبِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ) ت نوح قومنك
وعاد وثمود قومنك حالتنك صورتی کبی واول کسنه‌لرك حاللرنك صورتی کبی که
آنلردن صکره ایدیلر والله دیلمز ظلم ایتمکی قوللری او زرینه (وَيَا قَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ)
ت ای بنم قوم البته بن قورقرم سزك اوزرکزه آدملر بر برینی فریادله چاغرت
کونندن (يَوْمَ تُوَلُّونَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ) ت اول
کونده که بر بریکزدن یوز چویررسکز آرقه ویررك یوقدر سزیچون الله‌دن هیچ بر صاقلیجی
وبر کسنه‌یی که آزغین قیلسه الله پس یوقدر آنکیچون هیچ بر یول کوستریجی ٭ف آدملر
بر برینی فریادله چاغردقلری کون کالدی آنلر قلزم دکزنده غرق اولدقلری وقتده زیرا که غرق
حالنده بر برینی چاغردیلر اشبو حالی اول مؤمن کشفله معلوم ایتدی یاخود قیاسله که هر منکر
اولان قومه عذاب بویله کلش (وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي شَكٍّ مِمَّا جَاءَكُمْ
بِهِ حَتَّى إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُرْتَابٌ) ت
وکالدی سزه یوسف بوندن اول نشانه‌لرایله پس سز همیشه شکده اولدیکز سزه کتوردیکی
شیلردن تا که وفات ایتدی دیدیکز که کوندرمز الله یوسفدن صکره بر پیغمبردخی بونك
کبی آزغین قیلر الله اول کسنه‌یی که حددن کچویشك ایتجیدر ٭ف حضرت یوسف علیه
السلامك زماننده اشبو سوزی کیمسه سویلدی وفاتندن صکره مصرك انتظامی فنایه
یوز چویردی دیدیلر که یوسفك قدمی اشبو شهر او زرینه کوزل ونه مبارك ایدی اشبونك
کبی هیچ بر پیغمبر اولمازاو والده انکار ایتدیلر صکره شویله اقرار ایتدیلر پس بو درسویلمکده
حددن کچمك (الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ
آمَنُوا كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ) ت آزغین قیلر الله اول کسنه‌لری که جدال
ایدرلر الله‌ك آیتلرنده کندولره دلیل کلمکسزین بنك سولك بغض اولدی الله‌ك یاننده وایمان
کتورنلر یاننده اشبو کبی مهر اورر الله هر بر متکبر باش چکیجی کسنه‌نك قلبی اوزرینه
(وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا هَامَانُ ابْنِ لِي صَرْحًا لَعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ) ت دیدی فرعون ای هامان بنمیچون

بركوشك‌ياپ اوله‌كه‌بن ايريشم اشبو يوللره (أسباب السموات فاطلع الى اله موسى وانى لأظنه كاذبا وكذلك زين لفرعون سوء عمله وصد عن السبيل وما كيد فرعون الا فى تباب)

ت كوكلرك يوللرينه تا باقم موسانك معبودى جانبنه بن كمان ايدرم انى يالانجى ويوتك كبى بزندى فرعونك كوزينه كندونك كوتو عملى وكيرو طوتلدى طوغرو يولدن فرعونك حيله‌سى انجق هلاك كدمه‌در (وقال الذى آمن ياقوم اتبعون أهدكم سبيل الرشاد) ت ودیدى اول كسنه‌كه ايمان كتوردى اى بنم قوم تابع اولكز بكا تا دلالت ايده‌يم سزى طوغرى يوله (ياقوم انما هذه الحياة الدنيا متاع وان الآخرة هى دار القرار) ت اى بنم قوم اشبو دنيا ديرلكى آز فائده‌در والبته آخرت ابدى اولق سرايدر (من عمل سيئة فلا يجزى الا مثلها ومن عمل صالحا من ذكر أو أنثى وهو مؤمن فأولئك يدخلون الجنة يرزقون فيها بغير حساب)

ت هركسنه ايشلسه كوتو اولان ايشى پس جزا المز مكر كوتو ايشى قدرى وهركسنه ايشلسه كوزل ايشى اركك جنسندن اولسون ياقارى جنسندن اولسون وحال بوكه مؤمندر پس اشبو كروه جنته كيررلر آنده حسابسز رزق ايله جزا بولورلر (وياقوم مالى أدعوكم الى النجاة وتدعوننى الى النار) ت واى بنم قوم بونه حالدركه چاغررم سزى نجات بولق جانبنه چاغررسكز بنى جهنمك جانبنه وفسكندوبى اسلامى التزام ايدوب اشبو كلامى سويليوب قومنه ايشيدردى (تدعوننى لأكفر بالله وأشرك به ماليس لى به علم وأنا أدعوكم الى العزيز الغفار) ت چاغررسكز بنى تا كافر اولم الله تعالى يه وشريك قوشم آكا اول برشيى كه آنك حقيقتنى بيلم وبن دعوت ايدرم سزى غالب اولان يارلغيجى اولان الله جانبنه (لاجرم أنما تدعوننى اليه ليس له دعوة فى الدنيا ولا فى الآخرة وأن مردنا الى الله وأن المسرفين هم أصحاب النار) ت شبهه‌سز اولشيكه دعوت ايدرسكز بنى آنك جانبنه يوقدر آنك ايچون دعا قبول ايتمك نه دنياده ونه آخرتده وشكسز برم رجوعمز الله جانبنه‌در وشبهه‌سز حددن كچنلر جهنم صاحبلريدر (فستذكرون ما أقول لكم وأفوض أمرى الى الله ان الله بصير بالعباد) ت پس البته ذكر ايدرسكز اولشيئى كه ديرم سزه وتاپشوررم كندى ايشلرمى الله تعالى يه البته الله كوريجيدر قوللرك احوالنى (فوقاه الله سيئات ما مكروا وحاق بآل فرعون سوء العذاب)

ت پس صاقلدى الله موسايى آنلرك قى اولان كوتو لكندن وطوتدى فرعونك اتباعنى قى اولان عذاب (النار يعرضون عليها غدوا وعشيا ويوم تقوم الساعة ادخلوا آل فرعون أشد

العذاب) ت (اولقی عذاب) اوندر انلر صباح وقتی واخشام وقتی اول نار عرض اولنورلر واولکونکه قیامت قائم اولور دیر زکه کتوردکز فرعونک اتباعارینی عذابک زیاده قتیسنه ٭ ف اشبو عذاب قبر عاقبتک ساییدرکه کافرلره اندیرلرینی کوستررلر وآخر جهنملرینه داخل اولورلر ومؤمنلردخی جنته داخل اولورلر (واذ یتحاجون فی النار فیقول الضعفاء للذین استکبروا انا کنا لکم تبعا فهل انتم مغنون عنا نصیبا من النار) ت وذکر ایت اول وقتیکه شماته ایدرلر جهنم اهلی بر برینه جهنمده پس دیرلر ضعیفلر اول کسنه لرکه دنیاده متکبر ورئیس ایدیلر بز سزه تابع اولدق ایدی پس آیا سزلر رفع ایده بیلورمیسکز بزدن عذابدن بر حصه یی (قال الذین استکبروا انا کل فیها ان الله قد حکم بین العباد) ت دیرلر اول کسنه لرکه بیوکلک ایتدیلر بزلر طورغز جهنمده بن البته الله حکم ایتدی قوللرک ارا سنده ٭ ف ایمدی وقت قالمدیکه بر کسنه بر کسنه نک ایشنه یارده (وقال الذین فی النار لخزنة جهنم ادعوا ربکم یخفف عنا یوما من العذاب) ت ودیرلر اول کسنه لرکه جهنمده در لر جهنمک بکچیلرینه دعا ایدک کندو ربکزه مخفف قلسون بزدن برکون عذابی (قالوا اولم تک تأتیکم رسلکم بالبینات قالوا بلی قالوا فادعوا وما دعاء الکافرین الا فی ضلال) ت دیرلر بکچیلر آیا کلدیلری سزه سزلک پیغمبرلرکز واضح اولان معجزه لرایلدیر لر اوت دیرلر اویله ایسه سز دعا ایدک کافرلرک دعاسی الحق ضائع اولمقده در اجابت اولنمز ٭ ف جهنمک بکچیلری اولان ملائکه لر کافرلره دیرلرکه شفاعت ایتمکه بزم قدرتمز یوقدر بزلر جهنم اهلنه عذاب ایتمکه مأمورز اولمشوز شفاعت انبیانک وظیفه سیدر وسزلر آنلره خلاف ایتدیکز (انا لننصر رسلنا والذین آمنوا فی الحیاة الدنیا ویوم یقوم الاشهاد) ت البته بزلر یاردم ایدرز پیغمبرلرمزه واول کسنه لره که ایمان کتوردیلر دنیاده دیرلکنده اولکونده که قائم اولورلر شاهدلر یعنی فرشته لر یوم قیامتده انبیالره شهادت ایتدکلری وقتده (یوم لا ینفع الظالمین معذرتهم ولهم اللعنة ولهم سوء الدار) ت اولکونکه منفعت ویرمز ظالملره آنلرک عذر کتورمسی وآنلر ایچوندر رحمتدن ایراق اولمق وآنلر ایچوندر آخرت سراینک عذابی (ولقد آتینا موسی الهدی واورثنا بنی اسرائیل الکتاب هدی وذکری لاولی الالباب) ت ویردک موسایه هدایتی وکتابک وارثی قلدق یعقوب اولادینی یول کوسترمک ایچون ونصیحت ایتمک ایچون عقل صاحبلرینه (فاصبر ان وعد الله حق واستغفر لذنبک وسبح بحمد ربک بالعشی والابکار) ت پس صبر ایت الله ک وعده سی طوغریدر وبارلغه مق طلب ایت کندو کناهک ایچون وتسبیح ایت کندو ربکی حمد ایدرک اخشام وقتی وصباح وقتی

ف پیغمبر علیه السلام هر کونده یوز کره استغفار ایدر ایدی پس هیچ کیمسه و لغزشدن و قصوردن خالی اوله ایدی هر کسنه یه لایقدر که استغفار ایده (اِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللّٰهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ اَتَاهُمْ اِنْ فِي صُدُورِهِمْ اِلَّا كِبْرٌ مَا هُمْ بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللّٰهِ اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ) ت اول کسنه لر که حقسز جدال ایدرلر الهك آیتلرنده کندولره بر دلیل کلمامش ایکن آنلرك قلبلرنده انجق غلبه ملکی مراد ایتمك وار در آنلر ایسه اول غلبه لکه ایرشجی دکللردر پس صخیق طلب ایله الله دن البته الله ایشیدیجی کوریجیدر ف آنلرك کبری شو ایدیکه پیغمبر اونلر نسه اعلی اوله لم اشبو ایسه ممکن دکلدر (لَخَلْقُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ اَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ) ت البته کوکلری یراتمق و یری یراتمق زیاده بیوکدر انسانی یراتمقدن (یعنی ایکنجی کره آنلری دوندرمکدن) ولیکن آدملرك چوغی بیلمزلر ف یعنی ایکنجی کره آنلری دیری ایتمکی محال بیلورلر (وَمَا يَسْتَوِي الْاَعْمٰى وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءُ قَلِيلًا مَا تَتَذَكَّرُونَ) ت و برابر اولمز کورمز لر و کوزلولر و نه برابر اولمزلر ایمان کتوروب کوزل ایشلمنلر ایله کناهکار اولان کیمسه لر آز نصیحت قبول ایدرسکز ف یعنی بر کون اولورکه آنده آنلرك فرقی ظاهر اولور یعنی قیامت کونیدرکه آنده مؤمنلر ایله کافرلرك فرقی ظاهر اولور (اِنَّ السَّاعَةَ لَاٰتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ) ت البته قیامت کونی که هیچ شك یوقدر آنده ولیکن آدملرك چوغی اینانمزلر (وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي اَسْتَجِبْ لَكُمْ اِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ) ت دیدی سزلرك ربکز دعا ایدك بنم جانبمه تا قبول ایده یم سزلرك دعاکزی البته اول کسنه لر که کبر ایدرلر بکا عبادت ایتمکدن داخل اولورلر جهنمه ذلیل اولدرق ف قوللغك شرطی اولدرکه کندو ربندن طلب ایده و طلب ایتمك بیوردوغی ایچون و کبردن آندن دنیا طلب ایتمزایسه پس لایقدر که مغفرت طلب ایده اشبو رددن معلوم اولدیکه الله سبحانه قوللری فریادینه ایرشور و بو کرچکدر فقط شو یله که هر کسنه نك دعاسنی دیلدیکی کبی قبول ایتمز و الله سبحانه ما الکدر کندو رضاسنه کوره ایدر (اَللّٰهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا اِنَّ اللّٰهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ) ت الله اول واجب الوجوددرکه یراتدی سزلر ایچون کیجه یی تا قرار بولاسکز آنده و کوندزی یراتدی بر وجهله که آنده بر بریکزی کوروسکز البته الله احسان صاحبیدر آدملر اوزرینه ولیکن آدملرك چوغی شکر ایتمزلر (ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاَنّٰى تُؤْفَكُونَ) ت بو نعمتلری ویرن الله سزلرك ربکزدر

هر برشی یرادیجیدر اندن غیری هیچ بر معبود یوقدر پس اندن عبادتندن غیرلره عبادته نصل صرف اولنور سکز (كَذَلِكَ يُؤْفَكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ) ت بونلر کبی دوندرلمش اولورلر اول کسنه لرکه اللهک آیتلرینی انکار ایدرلر (اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ) ت الله تعالی سزه یکون یری ساکن اولهجق منزل وکوکی تاوان یعنی دی وسزلک صورتلریکزی احسن صورتله تصویر ایتدی و رزق و یردی سزه پاکیزه اولان شیلردن اشبو اشیایی ایجاد ایدن الله سزلرک ربکزدر پس جمیع برکات اکا مخصوص عالملرک ربیدر ✻ف انسانک صورتی هر بر حیوانک صورتندن کوزلدر و رزقی دخی هر برشیلرک رزقندن پاک و پاکیزه در (هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ) ت عالملرک ربی اولان الله حی در اندن بشقه بر معبود یوقدر پس عبادت ایدک اکا خالص قیلرق انکچون عبادتی حمد عالملری بسلیجی اولان الله ایچوندر (قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِيَ الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ) ت دیکل البته بن منع اولندم آندنکه عبادت ایدم اول کسنه لره که عبادت ایدرسکز اللهدن غیری اول وقتدنکه کلدی بکا نشانه لر کندو ربمک جانبندن و امر اولندم که انقیاد ایدم عالملرک ربنه (هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا شُيُوخًا وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفَّى مِنْ قَبْلُ وَلِتَبْلُغُوا أَجَلًا مُسَمًّى وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ) ت اول الله تعالی یراتدی سزی طپراقدن صکره منیدن صکره قان پارچه سندن صکره طشره کتورر سزی چوجق اولهرق صکره سزی قو یو یردتا ایریشورسکز کندو قوتکزک نهایتنه صکره قو یو یردتا اختیار اولورسکز و سزلک بعضکز اختیارلغه ایرشمزدن اول وفات ایدر که هر کس اجل معینه ایریشور اوله کسزلر فهم ایده سکز ✻ف یعنی اشبو قدر احواللری نم اوزره یمزه کچمش اولورکه بر بشقه احواللر دخی مرور ایدر اشبو احواللر دخی اوله کد نصکره دیرلکدر (هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ فَإِذَا قَضَى أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ) ت اول الله تعالی دیرلدر و اولدیرر پس بیحان برشی یراتمق مراد ایتسه کده اول شیئه اول دیو امر ایدر اول آنده اولور (أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنَّى يُصْرَفُونَ) ت آیا باقمزمیسین اول کسنه لره جانبنه که غوغا ایدرلر اللهک آیتلرنده ایشاعتدن نیجه یوز چویررلر (الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ

رسلنا فسوف يعلمون) ت اول كسنه لركه بلان صايديلر شوكتابى واول برشيلريكه كوندردك پيغمبرلرمزايله انلرى يقينده بيلورلر يعنى حالك حقيقتنى (اذ الاغلال فى اعناقهم والسلاسل يسحبون فى الحميم ثم فى النار يسجرون) ت اول وقتده كه طوقلر وزنجيرلر آنلرك بوينلرنده اولور وچكلورلر زيانده ايسيجق صويه صكره جهنمه آتيلورلر (ثم قيل لهم اين ما كنتم تشركون من دون الله قالوا ضلوا عنا بل لم نكن ندعوا من قبل شيأ كذلك يضل الله الكافرين) ت صكره دينلورآنلرمنه يرده در اول شى كه اوله بكزشريك قوشجى آنى اللهدن غيرى ديرلرسكين غائب اولديلر بلكه بزلركه اصلا عبادت ايتمزدك ايدى بوندن اول هيچ برشيئه بونك كبى آزغورقيلر الله كافرلرى ف اول منكر اولديلركه بزلر هيچ برشريك قوشمدق صكره شاشروب وقورقوب دالرندن چيقاركه برشريك قوشدق صكره انكار ايدرلر پس الله سبحانه حكمتيله انكارلرينى آنلره اونوتدردى (ذلكم بما كنتم تفرحون فى الارض بغير الحق وبما كنتم تمرحون) ت اشبوعذاب اول سببدندركه يرده حقسز يره سوينوب شاد اولورديكز وناز ليوب كبرلنورديكز (ادخلوا ابواب جهنم خالدين فيها فبئس مثوى المتكبرين) ت كبركيجهنمك قاپولرينه ابدى اوله رق جهنمده پس نه چركين اولدى يوزلى يوقونلره جهنم (فاصبر ان وعد الله حق فاما نرينك بعض الذى نعدهم او نتوفينك فالينا يرجعون) ت پس صبرايت (يا محمد) البته اللهك وعدسى طوغريدر پس اگر كوسترسك سكا اولشيئك بعضسنى كه وعده ويررز آنلره ياخود اولدرسك سنى پس بزم جانبمزه در كافرلرك رجوعى يعنى كافرلره وعدايتديكمز قتل كبى واسركبى عذابى سكا دنياده كوسترسك نه كوزل واگر عذابلرين دنياده كورمدن وفات ايدرسك آخرتده كى عذابلرين كورورسك (ولقد ارسلنا رسلا من قبلك منهم من قصصنا عليك ومنهم من لم نقصص عليك وما كان لرسول ان يأتى بآية الا باذن الله فاذا جاء امر الله قضى بالحق وخسر هنالك المبطلون) ت كوندردك پيغمبرلرى سندن اول انلردن بعضلرنك قصه لرين سكا بيان ايتدك وبعضلرنك قصه سنى بيان ايتمدك واولدى هيچ بر پيغمبر ايچون كه كتوره برنشانه يى مگر اللهك اذنيله پس چونكه كلورالله امرى فيصل اولنور طوغريلقله وعناد ايدوب باطل سويليننلر زيانده اولورلر (الله الذى جعل لكم الانعام لتركبوا منها ومنها تأكلون) ت الله در اندى سزيكون درت آياقلو حيوانلرى تا بنه سكز آنلرك بعضسنه وآنلرك بعضسنى يرسكز (ولكم فيها منافع ولتبلغوا عليها حاجة فى صدوركم وعليها وعلى الفلك تحملون)

ت وسز کون واردر اول حیوانلرده منفعتلر وایرشورسکز آنلر ایله اوزنزده بتوب قلبکزده اولان مقصودکزه ولاول حیوانلر اوزرنده وقایقلر اوزرنده کتورلورسکز (ویریکم آیاته فای آیات الله تنکرون) ت وکوستررسزه الله نشانه لرینی پس اللهک نشانه لرندن قنقسنی انکار ایدرسکز (افلم یسیروا فی الارض فینظروا کیف کان عاقبة الذین من قبلهم کانوا اکثر منهم واشد قوة وآثارا فی الارض فما اغنی عنهم ما کانوا یکسبون) ت آیا سیر ایتمدیلرمی یرده تا کورسنلر نیچه اولدی اول کسنه لرک آخریکه آنلردن اول کلمشلر ایدی کندولردن چوق وزیاده ایدیلر قوتده یرده منزللری وقلعه لری متین ایدی پس نفع ایتمدی آنلره آنلرک کسب ایتدکلری شیلر وقوتلری (فلما جاءتهم رسلهم بالبینات فرحوا بما عندهم من العلم وحاق بهم ما کانوا به یستهزؤن) ت پس وقتاکه کلدی آنلره آنلرک پیغمبرلری معجزاتله سویندیلر کندی یانلرنده اولان علم ایله (یعنی معاش علمی وعقائد باطله لری) وقوشاتدی آنلری پیغمبرلری استهزا ایتدکلری شیئک جزاسی (فلما رأوا بأسنا قالوا آمنا بالله وحده وکفرنا بما کنا به مشرکین) ت پس وقتاکه کوردیلر بزم عذابمزی دیدیلر ایمان کتوردک الله تعالی یه بر اولهرق وانکار ایتدک اول برشی که آنی شریک ایدردک (فلم یک ینفعهم ایمانهم لما رأوا بأسنا سنت الله التی قد خلت فی عباده وخسر هنالک الکافرون) ت پس هر کز اولمدی منفعت ویریجی آنلره ایمان کتورمک اول وقتده که کوردیلر بزم عذابمزی اللهک آیینیدرکه کچمش اولدی قوللری سنک اراسنده وزیان ایتدیلر اول وقتده کافرلر

سورة حم السجدة مکیة وهی أربع وخمسون آیة

(حم سجده سوره سی مکه ده نازل اولمش واشبو سوره اللی دورت آیتدر)

بسم الله الرحمن الرحیم

باغشلیجی اسرکیجی اولان اللهک ادیله اوقورم

(حم) ت الله بیلور آندن مرادی (تنزیل من الرحمن الرحیم) ت آشغی کوندرلمشدر باغشلیجی اسرکیجی اولان الله جانبندن (کتاب فصلت آیاته قرآنا عربیا لقوم یعلمون) ت برکتابدرکه واضح اولندی آنک آیتلری عرب دلیله قرآن اولدیغی حالده بیلان قوم ایچون (بشیرا ونذیرا فاعرض اکثرهم فهم لا یسمعون) ت سوندریجی وقورقیدیجی اولهرق پس مشرکلرک

بجوتجی بوز بجو بردی پس انلر ایشتمزلر (وقالوا قلوبنا فی اکنة مما تدعونا الیه وفی آذاننا وقر
ومن بیننا وبینك حجاب فاعمل اننا عاملون) ت ودیدیلر بزم قلبلارمز پردەده در اول شیدن کم
دعوت ایدرسکز بزنی آنکا جانبنه وقولاقمزده صاغرلق واردر وبزم ارامز ایله سنك ارا کده
بر پرده واردر پس سن ایشله البته بزلر ایشلیمیز یعنی سن کندی عملکنده اول بزدخی کندی
آیینمزده اولەلم (قل انما انا بشر مثلکم یوحی الی انما الهکم اله واحد فاستقیموا الیه واستغفروه
وویل للمشرکین) ت دیکل انجق بن آدم سزلرکبی وحی اولنور بنم جانبمه کیسزلرنك معبودکز بر
اولان معبوددر پس طوغری بلقله بونك آنك جانبنه وبارلغمق طلب ایدك آندن وشدتلو عذاب
مشرکلر ایچوندر (الذین لایؤتون الزکوة وهم بالآخرة هم کافرون) ت که ادا ایتمزلر زکاتی وآنلر
آخرتی انکار ایدیجیدرلر ه ف بعضیلر بیوردیلر که اشبو اندە زکاتدن مراد لا اله الا الله کلمه سی
دیکدر وزکاتك معناسی پاکلك وتمیزلکدر (ان الذین آمنوا وعملوا الصالحات لهم اجر غیر ممنون)
ت البته اول کسنەلر که ایمان کتوردیلر وایشلادیلر کوزل ایشلری آنلر ایچوندر کسلمز مزد
وابرت واردر (قل ائنکم لتکفرون بالذی خلق الارض فی یومین وتجعلون له اندادا ذلك رب
العالمین) ت دیکل ایامزانکار ایدیجی اولورمیسکز اول الله تعالی یی که یراتدی یری ایکی کونده
وشریك طوترمیسکز آکا که اول عالملرنك ربیدر (وجعل فیها رواسی من فوقها وبارك فیها
وقدر فیها اقواتها فی اربعة ایام سواء للسائلین) ت ویراتدی طاغلری یرنك اوستنده وچوق برکت
قودی انده ابرمقلرنك چوقلغی وزراعتلك وآغچلرنك چوقلغندن وتقدیر ایلدی یرده اولانلرنك
رزقلرینی دورت کونده واضح بیان ایله بیان اولندی سوال ایدنلر ایچون (ثم استوی الی السماء
وهی دخان فقال لها وللارض ائتیا طوعا او کرها قالتا اتینا طائعین) ت صکره یوڭلدی
کوکنك جانبنه واشبو کوك تتون کبی ایدی پس دیدی کوکه ویره کلکز خوشوقت
اولەرق یا خود خوشوقتسز (یعنی بنم حکمیمه انقیاد ایدك) دیدیلر کلدیك خوشوقتلق ایله
(فقضاهن سبع سموات فی یومین واوحی فی کل سماء امرها وزینا السماء الدنیا بمصابیح وحفظا
ذلك تقدیر العزیز العلیم) ت پس یراتدی یدی کوکی ایکی کونده ووحی کوندردی هر بر کوکه
آنلرنك تدبیرینی وبزەدك دنیا کوکنی چراغلر ایله (یعنی یلدزلر ایله) وصاقلدق (یعنی
شیطانلردن) اشبودر غالب اولان بیلیجی اولان الهك تدبیری ه ف ایکی کونده یری یراتدی
وایکی کونده دخی طاغلری وآغچلری ونباتاتی که خلقلرز قیدر یراتدی صکر تتون کوکلر
بر تتون کبی ایدی آنی پای ایدوب یدی کوکلرنك طبقەلرینی یصەدی وهر بر طبقەنك کارخانەسین

بشقه‌بشقه مقرر قلدی صکره کوکلره و یره مباغر دیکه کندو خوشلغکز و رضا کزایله کلکز ویا خود زور ایله و اختیارسز کلکز یعنی الله سبحانه اراده ایتدیکه کوکلرک و یرک بری بریله قوشادلسندن دنیانی آباد ایلیه مخواه کندو طبیعتلری اقتضاسنجه اولسون نیاز ور ایجبس ایکیسی بردن طبیعتلری اقتضاسندن بر بریله قوشاندیلر کوکلک آید یلغنلک شعاعندن بر حرارت ایندریلوب هوا و روزکار قوپدیلر شور روزکاردن طوز وبوغو بوقار و چیقدیلر صکره صو اولوب یغمور یاغدی درت عنصر بر ده جمع اولوب آندن مخلوقات پیدا اولدی اشداده بر ده روزکار قوپدی یعنی یرده اشبو شیلری طشره چیقارمغه و بتورمکه قابلیت ویردی شوشیلری چیقارمق ایچون و روزکاری بتورمک ایچون و هر بر کوکک حکمی بشقه‌در آنی الله سبحانه بیلورکه کوکلرده فنق مخلوقات آباداندر و آنلرک اساوی ندر اول قدر برده شو قدر بیک کارخانلر واردر پس شو قدر بیوک و کنکش اولان کوکلر نصل خالی اولمجقدر (فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثَمُودَ ۞ إِذْ جَاءَتْهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ) ت پس اکر وزجو یر وایسه‌لر دیکل قورقتدم سزی بر قوتدن که عاد و ثمودک عذابی کبیدر اول وقتده که آنلره پیغمبرلر آنلرک اوکندن و ارقه‌لرندن کلوب عبادتی انجق الله تعالی یه ایدک دیو سویله کلرنده آنلر دیدیلرکه اگر دیلسه‌یدی بزم ربمز البته کوندرردی فرشته‌لری بزلره ایدی بزلر اول شیکه کوندرلدیکز آنکله انکار ایدرز ه‌ف پیغمبرلر آنلرک اوکندن و آرقه‌لرندن کلدیلر یعنی آنلرک هر طرفندن کلدیلر معلوم اولورکه آنلره چوق انبیالر کلمش اوله و آنلردن ایکی پیغمبر مشهوردر حضرت هود و حضرت صالح (فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ) ت اما عاد قومی پس بیوکلک طلب ایتدیلر یرده حقسز یره و دیدیلرکه بزدن زیاده بزدن قوتده آیا کورمدیلرمیکه آنلری یرادن الله آنلردن اشددر قوتده و بزم آیتلرمزی انکار ایدیجی اولدیلر ه‌ف آنلرک جسملری پک بیوک ایدی جسملرینک قوتی اوزره تکبر ایدوب مغرور اولدیلر بیوکلک ایتمک و مغرور اولوق الله سبحانه‌دن وبال کلمکه سببدر (فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحِسَاتٍ لِنُذِيقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَىٰ وَهُمْ لَا يُنْصَرُونَ) ت پس کوندردک آنلرک اوزرینه بلنمقی اولان روزکاری اوغورسز اولان کونلرده تا طاتدیرهلم آنلره رسوالق عذابینی دنیا دیرلکنده و البته آخرت عذابی زیاده رسوا ایلیجیدر و آنلر یاردم اولنمزلر ه‌ف آنلرک غروربنی قیرمق ایچون آنلری قوتده ضعیف اولان بر مخلوق ایله تباه ایتدی دنیاده که دلو آیدن سکز کون قالمش ایدی اشبو روزکار آنلره مسلط اولندی (وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ

فاستحبوا

فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَى عَلَى الْهُدَى فَأَخَذَتْهُمْ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ) ت واما ثمود
پس یول کوستردك آنلره پس اختيار ايتديلر كورلكی يول بولمق اوزرينه پس طوتدی انلری
ذليل قيلیجی يلدرم قتی اولان عذاب ايشلدكلری شی سبيله ف قتی وتسدا وازابله انلرمزلزله
اوغرادی بوزلزله نك اوازندن جكرلری پاره پاره اولدی (وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ) ت
ونجات ويردك اول كسنه لره كه ايمان كتوردیلر واول يلدرمدن صاقنديلر (وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ
إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ) ت واولكونكه جمع اولنور آنده الهك دشمنلری اودجانبنه پس
آنلر اول صفتده اولورلركه بعضلری آخر بعضلری ايرشنجه طوردريلورلر حتی جملهسی برابر ناره
ادخال اولنورلر (حَتَّى إِذَا مَا جَاؤُهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ) ت
اولوقته دكين كه نچان كلورلر جهنمه يقين شهادت ايدر آنلر اوزرينه آنلرك قولاقلری وكوزلری
ودريلری ايشلدكلری شيئه (وَقَالُوا لِجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ
وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ) ت وديرلر كندو دريلرينه نيچون شهادت ايتديكز بزم
اوزريمزه ديرلر كه سويلتدی بزی اول الله كه سويليجی ايتمدی هر برشیئی واول الله يراتدی سزی
اول كره ده وآنك جانبنه كيرو دوندرلمش اولورسكزه ف وقتا كه فرشتهلر كافرلرك دفتر اعمالنی
كتورورلر كافرلر منكر اولوب ديرلر كه اشبو فرشتهلر بزم دشمنمزدر عداوتلرندن بزم اوزريمزه
يلاندن يازمشلر اولوقتده الله سبحانه يردن وكوكدن شاهد قائم قيلرينه ديرلر كه بونلردخی بزم
دشمنمزدر يارب سنده ظاهر بولنمز اكر بزم دوستلرمزدن شهادت ايدرسه اولوقتده سنده اولور اشبو وقتده
كافرلرك اللری وآياقلری شهادت ايدر (وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَارُكُمْ
وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ) ت واولمديكز كيزلنيجيلر پردهلرده
يعنی دنياده آنك قورقوسندنكه شهادت ايتمسزلك اوزريكزه سزلك قولاقلركز وكوزلركز
ودريلركز ولیكن كمان ايتديكزكه الله بيلمز چوغنی اولشيدنكه ايشلرديكزه ف يعنی غيريلردن
كيزلنوب كناه ايشلرايديكز اولوقتده بيلمديكز كه اللركز وآياقلركز شهادت ايدر تاكه آنلردن دخی
كيزلنيديكز (وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرْدَاكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ) ت واشبو
ظنكزكه ظن ايتديكز ربكزك حقنده هلاك ايتدی شو ظن سزی پس سز اولديكز زيان ايشليلردن
(فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعْتِبُوا فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ) ت پس اكر صبر ايتسهلر
(امكانی يوق) پس اود آنلرك يريدر واكر عفو طلب ايتسهلرده كالرا آنلر عفو اولنمشلردن يعنی
دنياده بلالرك بعضسی صبر ايله قولای اولور ليكن آخرتده صبر ايتسونلر ويا ايتمسونلر آنلرك يرلری
جهنم اولدی وبعض بلا دنياده مستلهده دفع اولور وآخرتده ايسه نه قدر الحاح ايتسهلر ايسه كچمسه

قبول ایتمز (وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ
قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ) ت وقودق آنلر اوزرینه ارقداشلر
(یعنی شیطانلردن) پس بزه دیلر اول ارقداشلر آنلر ایچون اول شیئی که آنلرك الرینك اوکنده در
واول شیئی که آنلرك ارقه لرنده در (یعنی وسوسه آتدیلر که دنیا رغبته لایقدر وآخرت رغبته
قابل دکلدر) ثابت اولدی آنلر اوزرینه عذاب وعیدی داخل اولوب اول امتلر زمره سنه که
کچدیلر آنلردن اول جنسدن وآدملردن البته آنلرك جمله سی زیان ایتمشلردر ف یعنی آنلر
اوزرینه شیطانلری مسلط قلدق که آنلرك کوتو ایشلرینی آنلره ایو کوستردیلر پس طوغرو
اولدی لاملأن جهنم آیتی (وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَٰذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ
تَغْلِبُونَ) ت ودیدیلر اول کسنه لر که کافر اولدیلر ایشتمیکز اشبو قرآنی ولغو سوزلر سویلیکز
اوقوندیغی وقتده اوله که سزلر غالب اولهسکز ف قرآنی ایشتدیرمك ایچون کورلتی ایتمك
اشبو اهلرك عادتی ایدی (فَلَنُذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي كَانُوا
يَعْمَلُونَ) ت پس البته طاتدیررز البته قتی اولان عذابی والبته جزا ویررز آنلرك ایشلدکلری
شیئك زیاده کوتوسی اعتبارنجه که (ذَٰلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءً بِمَا كَانُوا
بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ) ت بو عقوبت الهك دشمنلرینك جزاسیدر که اودر آنلر ایچون شو اودده
دائم اولان منزل واوردر جزا ویردك آنلره شول اعتبار ایله که بزم آیتلرمزی انکار ایدرلر ایدی
(وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذَيْنِ أَضَلَّانَا مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا
مِنَ الْأَسْفَلِينَ) ودیرلر اول کسنه لر که کافر اولدیلر ای بزم ربمز کوستر بزه اول ایکی کسنه لر یکه
آزغین قلدیلر بزی (یعنی اول ایکی فریق) جنسدن وآدمیدن تا کتوره لم آنلری آیاقلرمزك
آلتنده چکنیه لم تا که جهنمك دیبنده اولهلر (إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ
الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ) ت تحقیق اول کسنه لر که
دیدیلر بزم ربمز الله در صکره استقامت ایتدیلر نازل اولور آنلر اوزرینه فرشته لر (یعنی
اولوم یقین اولدیغی وقتده) که قورقمیکز وغم یمیکز وسویتلنکز وعد اولنان جنتله
(نَحْنُ أَوْلِيَاؤُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِي أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا
مَا تَدَّعُونَ نُزُلًا مِنْ غَفُورٍ رَحِيمٍ) ت بز سزلرك احبابلریکز دنیادیرلکنده وآخرتده دخی
وسزك ایچون در جنتده اول شیکه طلب ایدر سزك نفسلریکز وسزك ایچون جنتده طلب ایتدیککز شیلر
واردر مهمانلق اولان طریقله یارلغیجی اولان امر کیجی اولان الله جانبندن ف محشر کونیکه

اولنكوندە هر كس غماو وفكرلو اولور الله تعالى فرشتەلرى مؤمنلره مؤانست ايچون كوندرر ويا خود اولوم وقتندە اينديرر ياورلر و ديرلركە بز فرشتەلر سزلك دوستلريكز دنيادە برلكندە وآخرتدە دخى (ومن احسن قولا ممن دعا الى الله وعمل صالحا وقال اننى من المسلمين) ت وكيمدر زيادە كوزل سوز جهتندن اول كسنەدنكە چاغردى آدملرى الله جانبنە وايشلدى كوزل اولان ايشى وديدى تحقيق بن مسلمانلردنم (ولا تستوى الحسنة ولا السيئة ادفع بالتى هى احسن فاذا الذى بينك وبينه عداوة كانه ولى حميم) ت وبرابر اولمز اولك ايلە كونولك كونولكى كوزلكى ايلە دفع ايت پس اكر بويلە ايدرسك اول كسنەكە سنك اراكلە آنك اراسندە دشمنلك واردر برسن شو آدم سنك ايش دستەيى واقربالك اولشدر ﴿ف﴾ اولك ايلە كونولك برابر دكل وكتولكلە اولنبر ابردكل پس بركسنە سكا برليرى وورشت كلام سويلسە ويا كوتو معاملە ايتسە آنك مقابلندە اولك ايت زيراكە اولكلە دشمن دوست اولور اكرچە قلبندە محبت اولمسەدە (وما يلقاها الا الذين صبروا وما يلقاها الا ذو حظ عظيم) ت وشو خصلتە يقين اولمز مكر اول كسنەلركە صبر ايتديلر وينە شو خصلتە يقين اولمز مكر بيوك نصيب صاحبى ﴿ف﴾ يعنى حوصلەيى كنكش قبللى كەاكر بركوتو ودرشت كلام ايشتسە آكا طاتلو دل ايلە ويومشق سوز ايلە جواب ويرە اشبو اسلوب ابو جهلاولرە ويرياور (واما ينزغنك من الشيطان نزغ فاستعذ بالله انه هو السميع العليم) ت واكر كيرو طوتسە سنى شيطان جانبندن اولان وسوسە پس صغن الله تعالى يەكە الله ايشيديجيدر بيلجيدر ﴿ف﴾ يعنى اكر بعض وقتدە اختيارسزين طاراغلق كاسە شيطانك دخلندن و وسوسەسندندر (ومن آياته الليل والنهار والشمس والقمر لا تسجدوا للشمس ولا للقمر واسجدوا لله الذى خلقهن ان كنتم اياه تعبدون) ت وآنك نشانەلرندندر كيجە وكوندوز وكونش وآى سجدە ايتميكز كونشە وآيە وسجدە ايدك الله تعالى يەكە يراتدى اشبو شيلرى اكر انجق آكا عبادت ايدرسكز (فان استكبروا فالذين عند ربك يسبحون له بالليل والنهار وهم لا يسأمون) ت پس اكر بيوكلك ايدرلرسە كافرلر غم يوقدر پس اول كسنەلركە سنك ربك قاتندە درلرپاكلكلە ذكر ايدرلر آنى كيجەدە وكوندزدە وآنلر يورلمزلر ﴿ف﴾ يعنى كافرلرنە شيلردر وآنلرك بيرون يوغونلق وكبرا بحلرى نەشيلردر (ومن آياته انك ترى الارض خاشعة فاذا انزلنا عليها الماء اهتزت وربت ان الذى احياها لمحيى الموتى انه على كل شئ قدير) ت وآنك نشانەلرندندر شوكە كوررسن يرى قورى واو تسز پس اولوقتكە اينديردك آنك اوزرينە يغمورى تپرەنور روز ئتلنور البتە اول

(سجدە)

الله کدیر لتدی اشبو یری البته اولیاری دخی دیرلیجیسدر تحقیق الله هر برشی اوزرینه
قادردر (إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا ۗ أَفَمَنْ يُلْقَىٰ فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَنْ يَأْتِي آمِنًا
يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۚ اعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ ۖ إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ) ت البته اول کسنه لرکه اکری بوکری کیدرلر
بزم آیتلرمزده کیزلو قالمازلر بزم اوزرمزه آیا اول کسنه که اوده اتیلور اومیسدر یاخود اول
کسنه که کلور آمین اولهرق قیامت کوننده مرادایتدیککزی ایشلیک تحقیق الله اول
برشیئ که ایشلرسکز کوریجیدر (إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ ۖ وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ) ت
تحقیق اول کسنه لرکه کافر اولدیلر قرآنه اول وقتده که کلدی آنلره (کیزلو دکلر بزدن) والبته
قرآن قدری بیوجسه اولان کتابدر (لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ ۖ تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ
حَمِيدٍ) ت اول قرآنه هیچ برجهتدن باطل یول بولماز اول قرآن امرنده حکیم فعلنده محمود
اولان اللهدن نازل اولمشدر (مَا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ
وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ) ت یا محمد بنا سکا سویلنمز اولشیکه دینلدی پیغمبرلره سندن اول البته سنک
ربک یارلغمق صاحبیدر و درد ویریجی اولان عذاب صاحبیدر (وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا أَعْجَمِيًّا لَقَالُوا
لَوْلَا فُصِّلَتْ آيَاتُهُ ۖ أَأَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ ۗ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ آمَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ ۖ وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي
آذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى ۚ أُولَٰئِكَ يُنَادَوْنَ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ) ت واکر ایتسه یدق شو کتابی عجم
دلیله اولان قرآن البته دیرلرایدی عرب کافرلری نیچون واضح قیلنمدی آنک آیتلری آیا قرآن
عجم دلیله و پیغمبر عربی اولورمی دیکل شو قرآن اول کسنه لرایچونکه ایمان کتوردیلر
هدایتدر و شفادر و اول کسنه لرکه ایمان کتورمزلر آنلرک قولاقلرنده صاغرلق واردر قرآن آنلر
اوزرینه کورلکدر اشبو کروهلر شو آدملره بکزرکه چاغریلورلر ایراق مکاندن نه چاغران
کسنه یی کوررلر ونه سوزینی فهم ایده بیلورلر (وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتُلِفَ فِيهِ ۗ
وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ ۚ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ) ت ویردک موسایه کتابی پس
اختلاف اولندی شو کتابده واکر اولماسه یدی اول کلمه که صادر اولدی ازلده سنک ربکدن البته
فیصل اولنوردی آنلرک ارالرنده والبته آنلر قوتلو اولان شکده درلر قرآن جانبندن * ف
سوز شو یله صادر اولدیکه آنلرک فیصله لری آخرتده در (مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ
فَعَلَيْهَا ۗ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ) ت هر کسنه ایشلسه کوزل اولان ایشی پس منفعت کندو
نفسیچوندر و هر کسنه ایشلرسه کوتو ایشی پس ضرری کندو نفسنه دردکل سنک ربک ظالم

ايليجي قولور سه (اليه يرد علم الساعة وما تخرج من ثمرات من اكمامها وما تحمل من انثى
ولا تضع الا بعلمه ويوم يناديهم اين شركائي قالوا آذناك ما منا من شهيد) ت الهك جانبنه
حواله اولنور اخروي بيلك وطشره چيقمزيمش نوعلري كندو قبوغندن وگبه اولز هيچ بر خاتون
ووالدي طوغورمز مكر الهك بيلمسيله واول كونكه الله چاغرركنه يرده درلر بنم شريكلرم
ديرلركه خبر ويردلنسكا وقدر بزدن هيچ بر شريك اولنجي (وضل عنهم ما كانوا يدعون من
قبل وظنوا ما لهم من محيص) ت وغائب اولدي انلردن اولشيكه عبادت ايدرلردي اكا
بوندن اول و بيلديلركه يوقدر انلر ايچون هيچ بر قورتلش (لا يسأم الانسان من دعاء الخير وان
مسه الشر فيؤس قنوط) ت يوريلمز انسان خير طلب ايتمكدن واگر طوقنسه اكا بر قيلق پس
اميدسز اولوب طمعني كسردي كافرلر دنياده صحت ونعمت طلب ايتمكده يورلمزلر وقتاكه
انلره بر مرض ياخود فقر كلسه عنايةالهدن اميديني كسوب رحمتدن مايوس اولورلر (ولئن
اذقناه رحمة منا من بعد ضراء مسته ليقولن هذا لي وما اظن الساعة قائمة ولئن رجعت الى
ربي ان لي عنده للحسنى فلننبئن الذين كفروا بما عملوا ولنذيقنهم من عذاب غليظ) ت واگر
طاتدرسق اكا مرحمتدن بزم جانبمزدن اكا ايريشن قيتلقدن صكره البته شو بنم ايچوندر (يعني
مستحق اولورم قلبندن قوپدقوزا تل اولور) وظن ايتمم كه قيامت قايم اوله واگر فرضا رجوع
ايتسم ربمك جانبنه البته بنم ايچون اقيامتده كوزل حالت اولوردي البته خبردار ايدرز اول
كافرلري ايشلدكلري شيئه والبته طاتدرورز انلره قتي اولان عذابدن (واذا انعمنا على
الانسان اعرض ونأى بجانبه واذا مسه الشر فذو دعاء عريض) وچقان انعام ايتسك انسانه
اوزديندن وزجور بر رو ايراق اولور كندو طرفنه كيدوب وچقان ايرشسه اكا بر بلا پس اوزون
اوزادي دعا صاحبيدر وفبونك جملهسي انسانك نقصانني بياندركه نه قيلقنه صبر ايدر ونه
بو مشقلانه شكر ايدر (قل ارأيتم ان كان من عند الله ثم كفرتم به من اضل ممن هو في شقاق
بعيد) ت ديكل بكا خبر ويرلسا اگر قران الهك جانبندن اولوب صكره سز اكا كافر اولسكز
كيمدر زياده آزغين اول كسنهدنكه نوابدن ايراق اولان مخالفتدهدر (سنريهم آياتنا
في الآفاق وفي انفسهم حتى يتبين لهم انه الحق اولم يكف بربك انه على كل شيء شهيد) ت
كوسترز انلره نشانهلرمزي عالمك اطرافلرنده ودخي انلرك كندو نفسلرنده تا كه اشكار اوله انلره

كه اشبو سوزطوغريدر ايا بس دكلى شوكسنه لر ربلرينك هر برشى اوزرينه خبرداردر (اَلَا اِنَّهُمْ فِى مِرْيَةٍ مِنْ لِقَاءِ رَبِّهِمْ اَلَا اِنَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ مُحِيطٌ) ت خبردار اول كه انلر شبهه ده درلر كندو ربلرينه اوغرامقده خبردار اول البته الله هر برشيئى محيطدر

سورة حم عسق مكية وهى ثلاث وخمسون آية

●(حم عسق سورهسى شورى سورهسى دخى ديرلر مكه ده نازل اولمش واشبو سوره اللى اوچ آيتدر)●

بسم الله الرحمن الرحيم

باغشليجى اسركيجى اولان اللهك آديله اوقورم

(حم عسق) ت الله بيلور آنك مرادى (كَذٰلِكَ يُوحِى اِلَيْكَ وَاِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ اللّٰهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) ت بونك كبى وحى كوندررسنك جانبكه واول كسنه لرك جانبنه كه سندن اول كلديلر غالب وحكيم اولان الله (لَهُ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَلِىُّ الْعَظِيمُ) ت آنكيچوندر اول برشيكه كوكلرده واردر واول شيكه يرده واردر والله تعالى يوجه حى تيمه لو بيولكقدرلى در (تَكَادُ السَّمٰوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِى الْاَرْضِ اَلَا اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ) يقيندركه كوكلر پاره پاره اوله كندولرنك اوستندن (يعنى اللهك هيبتندن) وفرشته لر حمد ايله تسبيح ايدرلر كندو ربلرينه يارلغمق طلب ايدرلر يرده اولان كسنه لر ايچون خبردار اولكه الله تعالى يارلغيجيدر اسركيجيدر ● ف الله سبحانه نك عظمتنك قوتندن كوكلر يارلور وياخود ملائكه لرك ذكرى چوقلغندن برتاثير پيدا اولور اندن كوكلر پاره پاره اولوب دوشر پيغمبر عليه السلام بيورديكه كوكلرده درت بارمق قدرى ير بوقدركه ملائكه لرك سجده سندن خالى اوله (وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ اَوْلِيَاءَ اللّٰهُ حَفِيظٌ عَلَيْهِمْ وَمَا اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ) واول كسنه كه طوتديلر اللهدن غيرى دوستلر الله صاقلييجيدر آنلر اوزرينه (يعنى افعال واحوالرينه واقفدر بوزالرينى ويرر) ودكلسن سن انلر اوزرينه ايش بيجى (وَكَذٰلِكَ اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا لِتُنْذِرَ اُمَّ الْقُرٰى وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنْذِرَ يَوْمَ الْجَمْعِ لَا رَيْبَ فِيهِ فَرِيقٌ فِى الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِى السَّعِيرِ) هر پيغمبره قومنك لسانيله وحى ايتديكمز كبى) وحى كوندردك سنك جانبكه عرب دليله اولان قرآنى تا قورقوده سن مكه اهلنى واول كسنه يى كه انك اطرافنده در وقورقوده سن قيامت كوننده كه آنده اصلا شك يوقدر انلردن بركروه جنتده اولورلر بركروه جهنمده اولورلر ● ف مكه مكرمه يه ام القرى يعنى قريه لرك

اصلی و بیوکی بیوردی زیرا که عربك تمامی آنده و انك اطرافنده و الله سبحانه نك اوی آنده در ودنیانك تمامی انك اطرافن حلقه ملشلردر اول عرب طائفه سی و آنلر دن صکره ماثر طائفه لر (وَلَوْ شَاءَ اللهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ) ت اكر دیلسیدی الله یساردی آنلری بر ملت ولیكن اول كسنه یی كه دیلر كندو رحمتنه ادخال ایدر و ظالملر ایچون یوقدر هیچ بر ایش بصمیچی و یاردم ایدیچی (أَمِ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) ت ایا طوتدیلرمی اللهدن غیری دوستلر پس الله ایش بصه یجیدر و اولیلری دیرلدر و هر بر شی اوزرینه قادردر (وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ) ت و اولشیكه اختلاف ایتدیكز آنده اولورسه اولسون پس انك فیصل ایتمسی الله تعالی یه مفوضدر اشبو حاكم اولان الله بنم ربمدر آنك اوزرینه تاپشوردم ایشلریمی و آنك جانبنه رجوع ایدرم (فَاطِرُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذْرَؤُكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ) كوكلری و یری یرادیجیدر یراتدی میزیچون كندو جنسكزدن خاتونلر و یراتدی درت ایاقلو جنسندن بر قاچ قسملری سزی بو طرزده خلق ایتمكده اشبو تدبیرله چوق قلدی الله تعالی نك مثلی هیچ بر شی یوقدر هر شیئی ایشدیچی كوریجیدر (لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ) ت و انكیچوندر كوكلرك و یرلرك آناختارلری كڭكش قیلر رزقی اول كسنه ایچون كه دیلر و طار قیلر اول كسنه ایچون كه دیلر تحقیق الله تعالی هر بر شیئی بیلیجیدر (شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ) ت مقرر ایتدی سزلك ایچون دیندن اول شیئی كه امر ایتدی ایدی آنی نوحه و اول شیئی كه انزال ایتدك سنك جانبكه و اول شیئی كه امر ایتدك ابراهیمه و موسایه و عیسایه اشبو مضمونله كه قائم قیلك دینی و متفرق اولمكز اشبو دینده چتین اولدی مشركلر اوزرینه انلری دینه دعوت ایتمكز الله تعالی اختیار ایدر كندو جانبنه اول كسنه یی كه دیلر و یول كوستركندو جانبنه اول كسنه یه كه توجه ایدر (یعنی حق جانبنه) ف شاه ولی الله رحمه الله دیركه حاصل شودركه پیغمبرلر علیهم السلام جمله سی دینك اصلنده متفقدرلر و شریعتلرك اختلافی الحق فروعنده در والله اعلم ف دینك اصلی ازلدن بر در آنی قائم قیلق طریقلرین هر وقتده الله سبحانه بشقه

بشقه مقر ایندی (وما تفرقوا الا من بعد ما جاءهم العلم بغیا بینهم ولولا کلمة سبقت من ربك الى اجل مسمى لقضى بینهم وان الذین اورثوا الکتاب من بعدهم لفی شك منه مریب) ت آنلر دینده آیرلدیلر مکر آنلره بیلك کلدکدنصکره آرالرینده دشمن عداوت وحسد یوزندن واکر الله طرفندن اولان سوز اولمسیدی سنلر بکدنکه مهلت ویریلور آنلره معلوم اولان مدته دکین البته فیصل اولنوردی آنلرك آراسنده والبته اول کسنه لرکه ویرلدی آنلره کتاب انبیالردنصکره قوتلوشکده درلر دیندن ‌ف یعنی ایلروکلن امتلر عنادلرندن ناشی سوزلرین اثبات ایتمکیچون کتابك معناسن تبدیل ایتدیلر وآنلردنصکره کلنلر آنی مختلف کوردکده حیران قالوب بیلمدیلرکه حق بومیدر یاخود اول بری میدر اشبو اختلاف ایسه کوردکدرمکر معنایی برقاچ درلو طریقله ادا ایدرسه وآنده اختلاف اولمسه مفهوم دکلدر (فلذلك فادع واستقم کما امرت ولا تتبع اهواءهم وقل آمنت بما انزل الله من کتاب وامرت لاعدل بینکم الله ربنا وربکم لنا اعمالنا ولکم اعمالکم لا حجة بیننا وبینکم الله یجمع بیننا والیه المصیر) ت پس اشبودین جانبنه دعوت ایت آدملری وقائم اول امر اولندیغك وجهله وتابع اولمه اشبو کافرلرك دیلدکلرینه شویله دیکل بن ایمان کتوردم اول برشیئه که ایندردی الله هر برکتابکه واردر وبن امر اولندمکه انصاف ایدهیم سزلرك آراکزده الله بزم ربمزدر وسزلرك ربکزدر بزم اعمالمز بزه وسزلرك عملکز سزه بزم آرامزده وسزلرك آراکزده حجت ودلیله حاجت یوقدر الله جمع ایدر بزمله سزلرك آراکزی (یعنی قیامت کوننده) وآنك جانبنه در رجوع ایتمك ‌ف سابق اولان کتاب اهلنه بویله سوزدیمکدر (والذین یحاجون فی الله من بعد ما استجیب له حجتهم داحضة عند ربهم وعلیهم غضب ولهم عذاب شدید) ت واول کسنه لرکه جدال ودانشمق ایدرلر دینده اکا اجابت اولنمقدن صکره آنلرك شبهه لری وخصومتلری باطلدر کندو ربلرنك یاننده وانلر اوزرینه در طارغنلق وانلرایچوندرقتی اولان عذاب ‌ف اشبو قورققی اهل کتاب ایچوندرکه فهم صاحبی اولان آدملری شبهه لر ایله الداوب حقدن ایرلق ایدرلر (الله الذی انزل الکتاب بالحق والمیزان وما یدریك لعل الساعة قریب) ت الله تعالى انزال ایتدی کتابی وترازوی عدلی طوغریلقله ونه شی خبردار قلدی سنی سالك حقیقتی اوزرینه اولورکه قیامتك وقوعی یقین اوله ‌ف ترازودن وحق دینه یوردی زیرا کتورلدی هربر امر کا ملدرنه اکسك نه زیاده (یستعجل بها الذین لا یؤمنون بها والذین آمنوا مشفقون منها ویعلمون انها الحق الا ان الذین یمارون فی الساعة لفی ضلال بعید) ت تیز طلب ایدرلر قیامتی اول کسنه لرکه ایمان کتورمزلر قیامته واول کسنه لرکه اینانمشلر قورقیورلر قیامتدن وبیلورلرکه قیامت طوغریدر

خبر

خبردار اول البته اول كسنه لركه جدال وشبهه ايدرلر قيامتك كلمسنده البته حقدن ايراق
اولان ازغينلقده درلر (اَللّٰهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ) ت الله لطف
ايدجيدر كندو قوللرينه رزق ويرر اول كسنه يه كه ديلر وقوتلو وغالبدر ع ف ديلديكى كسنه يه
ديلديكى قدر رزق ويرر (مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ
الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ) ت هر كسنه ديلرسه آخرت اكينني زياده قيلرز
آنكيچون كندو اكينده وهر كسنه ديلرسه دنيا اكيني ويررز آكا دنيا اكيننك بعضيسني
وبو قدر انكيچون آخرتده هيچ برپاى ع ف هر كسنه كه دنيا ايچون زحمت چكسه قسمتنه موافق
اولديغى شيئه نائل اولور پس شو زحمتك آخرتده آكا بر فائده سى اولمز (أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا
لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللّٰهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ) ت
آيا كافرلر ايچون شريكلر وارميدر كه ثابت قلدى اول شريكلر آنلر ايچون حق اولان ديندن
اول برى شيئى كه الله اذن ويرمشدر اكر اولمسيدى فيصل ايتمك وعده سى البته فيصل
اولنوردى انلرك اراسنده والبته ظالملر ايچون واردر دردوريجى اولان عذاب ع ف يعنى
فيصل ايتمك قيامتده وعد اولديغندن انلرك عذابى دنياده اولميوب قيامته تأخير اولنور (تَرَى
الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ
الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ) ت كورورسن ظالملرى قورقوجى
اولشيئك جزاسندنكه ايشلديلر حال بوكه اول جزا آنلره ايريشه جكدر واول كسنه لركه ايمان
كتورديلر وايشلديلر كوزللر اولان ايشلرى جنت باغچه لرنده اولورلر انلر ايچون ديلدكارى
شى واردر لركندو ربلرنك ياننده اشبو نعمتلر بيوك كرم وفضلدر (ذَٰلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللّٰهُ عِبَادَهُ
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَنْ يَقْتَرِفْ
حَسَنَةً نَزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ شَكُورٌ) ت اشبو ثواب اول برشيدر كه سويندرير
الله اول قوللرينى كه ايمان كتورديلر وايشلديلر اول اولان ايشلرى ديكل ايستم بن سزدن قرآنى
ايرشدرمك اوزرينه هيچ برمزد ايجرت مكر محبت ايتمك قرابتلر اراسنده يعنى صلهٔ رحم
ايديكز زحمت ويرميكز وهر كيم ايولك ايدرسه بز آنك ثواب ايله كوزللكنى زياده ايدرز تحقيق
الله تعالى يارلغيجيدر قدرى بيلجيدر ع ف يعنى قرآنى ايرشدرمك اوزرينه هيچ برمزد ايستم
ليكن لازمدر كه اقربالر اراسنده دوستلق طوته سكز يعنى بن سزلك اقربالركزدنم بكا ايذا
ويرميه سكز (أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا فَإِنْ يَشَإِ اللّٰهُ يَخْتِمْ عَلَىٰ قَلْبِكَ وَيَمْحُ اللّٰهُ الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ
الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ) ت ايا ديرلرمى كافرلر كه باغلادى پيغمبر الله اوزرينه يلانى

پس اکر دیلسه الله مهر اوردی سنڭ قلبڭ اوزرینه و یتورر دی باطلی الله بلالی و ثابت قیلور
طوغرو اولان دینی کندو سوزلری ایله تحقیق الله تعالی سینهلردهکی کوکلرده اولانی بیلیجیدر ف
یعنی الله سبحانه کندو اوزرینه نیچون یلان سوزی سویلیه که قوی ویریا آنڭ قلبنی باغلار تا هیچ
بر مضمون بیلمیه که اول مضمون ایله الله سبحانه اوزرینه افترا ایده و اکر الله سبحانه دیلرسه کفری
یوق ایدر ایدی پیغمبر کوندرمکسزین لیکن الله سبحانه کندو سوزیله کندو دینی اثبات ایدر
اشبو اجلدن پیغمبری اوزرینه کلامنی نازل قیلور (وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُوا
عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ) ت اول الله تعالی قبول ایدر توبهیی کندو قوللرندن و عفو ایدر
کناهلردن و ایشلدیککز ایشلری بیلور ف یعنی نبی پیغام ایرشدیرر اما قوللرڭ جملهسی اعماللری
الله سبحانهدندر (وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَالْكَافِرُونَ
لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ) ت و قبول ایدر اول کمسنهلرڭ دعاسنی که ایمان کتوردیلر و ایشلدیلر
ایکولر اولان ایشلری و زیاده ویرر انلره کندو فضلندن و کافرلر ایچوندر قتی اولان عذاب
(وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَكِنْ يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ) ت
و اکر کیکش قلسهیدی الله رزق کندو قوللرینه یر یوزنده فساد ایدرلر ایدی ولیکن کوندرر
اول مقدار اوزره که دیلر تحقیق الله قوللرینی بیلیجیدر کوریجیدر (وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ
مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ) ت اول الله ایندرر یغموری اندنصکره که
امیدسز اولدیلر و طاغدر کندو رحمتنی اول الله تعالی ایش بتوریجی و هر ایشنده محموددر
(وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِنْ دَابَّةٍ وَهُوَ عَلَى جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ) ت
آنڭ نشانهلرندن کوکلری و یری یراتمقدر و اول ایکیسنده دخی یراتمقدر که طاغتدی کوکلر ایله یرلڭ آراسنده
حیوانلردن و الله تعالی آنلری جمع ایتمککه دیلدیکی وقتده قادردر (وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ
فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ) ت و اول شی که ایرشور سزه بلالردن اللرکزڭ کسب
ایتدیکی کناه سببیلهدر و عفو ایدر کناهکزڭ چوغندن ف اشبو خطاب عاقل بالغ اولانلرهدر
کناهکارلردن اولسون یا اولیالردن اولسون پیغمبرلر و مؤمنلرڭ چوجقلری اشبو
خطابه داخل دکلدر انبیالره زحمت ایرشمک بر بشقه سببدن ایرهور یا آنڭ قبیلنجی اشبو کبیدر
و قبرڭ و آخرتڭ قیلنجی انبیالره و چوجقلره ایرشمز (وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُمْ مِنْ
دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ) ت و دکلسکز سز الله تعالییی عاجز قیلیجی یرده و یوقدر سزکچون
اللهدن غیری هیچ بر ایش بتوریجی و یاردم ایدیجی (وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ) ت

وانلك نشانه لردن قايقلر دريا ده كزدمطاقلر كبي (ان يشأ يسكن الريح فيظللن رواكد على
ظهره ان في ذلك لآيات لكل صبار شكور) ت اكر ديلرسه روزكاري طوتر پس قايقلر
يوريمكدن طوروب كرلك ارقه سي اوزرينه تحقيق شو مقدمه ده واردر نشانه لر هر بر صبر ايدن
وشكر ايدنلر ايچون (او يوبقهن بما كسبوا ويعف عن كثير ويعلم الذين يجادلون في آياتنا
ما لهم من محيص) ياخود اكر ديلرسه هلاك ايدر قايقلري اهلي كسب ايتدكلري معاصي سببيله
و چوق كناهلردن كچر تا كه آنلردن انتقام اله وبزم نشانه لرمزده خصومت وجدال ايدن كيمسه لر بيله لر
كه بو قدرتدن آنلر ايچون هيچ بر قورتلمق يري ف اول بر كمسنه لر كه هر برشيلري كندو تدبيرلرينه
اسناد ايدرلر ايدي آخرتده عاجز قالورلر (فما اوتيتم من شيء فمتاع الحياة الدنيا وما عند الله
خير وابقى للذين آمنوا وعلى ربهم يتوكلون) ت اوله شيكه ويرلدي سزه هر نه شيدن اولورسه
اولسون آز بر فائده در دنيا ديرلكندن واول برشيكه الله قاتنده در زياده كوزلدر
وباقيدر اول كمسنه لر ايچونكه ايمان كتورديلر وايشلرين ربلرينه تابشورورلر (والذين
يجتنبون كبائر الاثم والفواحش واذا ما غضبوا هم يغفرون) ت دخي شول كمسنه لر ايچونكه
صاقنورلر بيوك كناهلردن وحياسز اقلردن وچقلر كه بر كيمسه يه طارغين اولسه لر عفو ايدرلر
(والذين استجابوا لربهم واقاموا الصلاة وامرهم شورى بينهم ومما رزقناهم ينفقون)
واول كمسنه لر كه قبول ايتديلر كندو ربلرينك بيورديغني وقائم قيلديلر نمازي وآنلرك
ايشلري مشاوره ايله اولور كندو ارالرنده واول شيدن كه رزق ويردك آنلره خرج ايدرلر ف
يعني دنيا اموري اولسون ويا آخرت اموري آنده مشاوره ايتمك مقبول ايشدر (والذين
اذا اصابهم البغي هم ينتصرون) واول كمسنه لر كه چقان ايرشه آنلره تعدي آنلر انتقام
آلورلر (يعني اكر بر ظالم بر ضعيفه تعدي ايتسه قبيله نك يوكاري براولوب اول ظالمدن
انتقام آلورلر والله اعلم) ف ياخود كافرلر ايله غوغا ايدرلر (وجزاء سيئة سيئة مثلها فمن عفا
واصلح فاجره على الله انه لا يحب الظالمين) وكوته لكك جزاسي كوتولكدر اول كوتولك
مقداري پس بر كمسنه كه عفو ايتسه وقضيه يي اصلاح ايتسه آنك مزدي الله اوزرينه در
تحقيق الله وحز ظالملري (ولمن انتصر بعد ظلمه فاولئك ما عليهم من سبيل) اول كمسنه كه
انتقام آله كندو مظلوم اولدقدنصكره پس اوله كيمسه لر ايچون هيچ بر ملامت ايتمك يولي

بوقدر (إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ) ملامت يولى انجق اول كسنه‌لر اوزرينه دركه ظلم ايدرلر آدملره وطلب ايدرلر فسادى بريوزنده حقسز يره اشبو كروه ايچون واردر درد ويريجى عذاب (وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ) ت واول كسنه كه صبر ايده وعفو ايده اشبو صفت معقوددر اولان ايشلردندر وف شاه ولى الله رحمه الله ديركه يارانمق كندو نفسندن عزيمتدر وانتقام آلمق رخصتدر وضعفلرك حقنده انتقام آلمق واجبدر مكر اول ضعيف عفو ايتسه انتقام ساقط اولور والله اعلم (وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَى مَرَدٍّ مِنْ سَبِيلٍ) ت وبر كسنه‌يى كه آزغين قيله الله بوقدر آنكيچون هيچ بر ايش يسه‌يجى الله آنى آزغين قلدقدنصكره وكوررسن ظالملرى وقتا كه آشكاره كوررلر عذابى ديرلر آيا وارميدر كيرودونمكه هيچ بر يول (وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَاشِعِينَ مِنَ الذُّلِّ يَنْظُرُونَ مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُقِيمٍ) ت وكوررسنكه آنلرى كتورليلورلر اودك اوكنده كندولره لاحق اولان ذليل لكدن خشوع ايله جهنميان كوز ايله باقارلر وديدلر اول كسنه‌لر كه ايمان كتوردپلر زيان ايشليلر اول كسنه‌لردركه زيانه ويرديلر كندو نفسلريني وكندو اقربالريني قيامت كوننده خبردار اول كه ظالم ايشليلر ابدى اولان عذابده اولورلر (وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ يَنْصُرُونَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ) ت واولمز آنلرايچون هيچ بر ايش يسه‌يجى كه ياردم ايده آنلره اللهدن غيرى وبر كسنه‌يى كه آزغين قيله الله اى بوقدر آنكيچون هيچ بر يول (اسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَكُمْ مِنْ مَلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَكِيرٍ) ت يوردبغنى قبول ايدك كندو بكزك اول كون كلمزدن اول كه كيرودونمك يوقدر اول كون ايچون الله جانبندن (يعنى الله جانبندن اولان حكم اول كونده رد اولنمز) سزك ايچون اول كونده هيچ بر صغنه‌جق يوقدر وسزكيچون كناهلريكزى انكاره مجال يوقدر (فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ) پس اكر يوز چويرسه‌لر كوندرمدك سنى آنلر اوزرينه بكجى سنك اوزرك بكه لازم اولان انجق پيغامى ايرشدرمكدر وبزلر چونكه طاتدرسق آدمله كندو جانبمزدن بر رحمت شاد اولورلر اول

وجهله واكر ايرشسه آنلره برمصيبت ايشلدكلرى كناه سببيله قدم ويريلن نعمتلرى انكار ايدرلر (لله ملك السموات والارض يخلق ما يشاء يهب لمن يشاء اناثا ويهب لمن يشاء الذكور او يزوجهم ذكرانا واناثا ويجعل من يشاء عقيما انه عليم قدير) ت الله ايچوندر كوكلرك ويرلك پادشاهلغى يارادر هر نسنه يى كه ديلر باغشلر اول كمسنه يه كه ديلر قزلرى و باغشلر اول كمسنه يه كه ديلر اوغلنلرى ياخود جمع ايدر آنلر ايچون اوغلنلرى وقزلرى و ديلديكى كمسنه يى ولدى اولماز ايدر تحقيق الله تعالى بيلجيدر قادردر (وما كان لبشر ان يكلمه الله الا وحيا او من وراء حجاب او يرسل رسولا فيوحى باذنه ما يشاء انه على حكيم) ت وممكن دكلدر هيچ بر آدم ايچون كه سوز سويلشه انكله الله مكر اشارتله ياخود برده اردندن ياخود بر ملك كوندروب اذنيله اول كمسنه يه ديلديكن افاده ايده تحقيق الله تعالى يوجه مرتبه لى حكمت صاحبيدر ف شاه ولى الله رحمه الله دير كه اشارت رؤيا كورمكدن والهام طريقيله على خاطره آتمقدن عبارتدر و برده اردندن مراد آواز ايشتدرمكدر بر كمسنه يه كورنمكسزين اوچنجى طريقى اولدر كه ملك آدم صورتنده تمثل اولوب سويلشور والله اعلم ف حضرت موسى عليه السلام ايله مكالمه برده اردندن اولمشدر (وكذلك اوحينا اليك روحا من امرنا ما كنت تدرى ما الكتاب ولا الايمان ولكن جعلناه نورا نهدى به من نشاء من عبادنا وانك لتهدى الى صراط مستقيم) ت و (سائر پيغمبرلره وحى ايتديكمز كبى) سكا دخى وحى ايتدك سنك جانبكه قرآنى كه كندو كلاممزدن سن بيلمز ايدك كتاب وايمان نه شيدر ولكن اول كتاب وايمانى نور ايتدك يول كوسترز آنكله هر كمسنه يه كه ديلرز كندو قوللرمزدن والبته سن دلالت ايدرسن طوغرو اولان يول جانبنه (صراط الله الذى له ما فى السموات وما فى الارض الا الى الله تصير الامور) ت شول الله يولنه كه اول الله ايچوندر كوكلرده و يرده اولان نسنه لر خبردار اول كه الله جانبنه راجع اولور ايشلر

سورة الزخرف مكية وهى تسع وثمانون آية

زخرف سورهسى مكهده نازل اولمش واشبو سوره مكسان طقوز آيتدر

بسم الله الرحمن الرحيم

باغشليجى اسم كيبى اولان الاهك آديله اوقورم

(حم) الله بيلور آندن مرادى (والكتاب المبين) ت واضح اولان كتابه قسم اولسون كه (انا

جعلناه قرآناً عربياً لعلكم تعقلون) ت تحقيق بز ايصمدق شو كتابى عربى ديليله اوله كه سز فهم ايده سكز (وانه في ام الكتاب لدينا لعلي حكيم) ت وشو كتاب ثابتدر لوح محفوظده بزم يانمزده تحقيق اشبو كتاب بو وجه قدر ليدر حكمتلى صاحبيدر • ف شاه ولى الله رحمه الله ديدى كه بر شيئه قسم ايتمك اولشينك اثبات ايچون اولور ويا اول شيئك لازمى اثبات ايتمك اولور واشبو قسم كتابه اولورشو ولشيدندر كه اشبو شى كندو نفسنده كندو سينك دليلدرته كه ديرلر كسنك فى رنكلو اولان دوداغك كه و كيسمر رنكلو اولان زلفكه قسم اولسونكه سن معشوق كوكل اليجيسك (افنضرب عنكم الذكر صفحاً ان كنتم قوماً مسرفين) ت آيا كيرو طوترميز سزدن اشبو نصيحتى اعراض ايتمكله حددن بكين كروه اولديغكز سببيله • ف يعنى سزا يناتمبور مكز ديو آيا بز حكم كوندرمكى ترك ايدرميز (وكم ارسلنا من نبي في الاولين وما يأتيهم من نبي الا كانوا به يستهزؤن) ت وچوق پيغمبرلر كوندردك اولكى امتلره وآنلره هيچ بر پيغمبر كلز الا آنكا استهزا ايدرلر ايدى (فاهلكنا اشد منهم بطشاً ومضى مثل الاولين) ت هلاك ايتدك آنلردن قوت جهتيله اقوى اولنلرى (يعنى عاد وثمود كه قريشدن زياده قوتلو ايديلر استهزالرى سببيله هلاك اولديلر) وذكر اولنمشدى اولكيلرك حكايه لرى (ولئن سألتهم من خلق السموات والارض ليقولن خلقهن العزيز العليم الذي جعل لكم الارض مهداً وجعل لكم فيها سبلاً لعلكم تهتدون) ت اكر سوال ايتسك آنلره كه كيم ياراتدى كوكلرى ويرى البته ديرلر ياراتدى آنلرى غالب اولان بيليجى اولان الله شو يله الله كه سزيچون يرى فراش ايتمه دى ويردى سزلك ايچون يوللر ايتمه دى اوله كه سزلر طوغرى يول بولاسكز • ف يعنى هر بر انسان بولنديغى شهرلرك آراسنده يوللر ياراتدى تاكه بريله ملاقات ايتسونلر ويول بولسونلر (والذي نزل من السماء ماء بقدر فانشرنا به بلدة ميتاً كذلك تخرجون) واو يله الله در كه ايندردى كوكدن صويى كفايت مقدارى پس ديرى قلدق اول صو سببيله اولمش شهرلرى بونك كبى طشره چيقارلور سكز يعنى قبرلر كزدن (والذي خلق الازواج كلها وجعل لكم من الفلك والانعام ما تركبون) واو يله الله دركه ياراتدى جمله حيوانلرك اقساملرينى ويصمه دى سز كيچرن قايقلردن ودخى آياقلولردن اول شيئى كه بنرسكز آنك اوزرينه (لتستووا على ظهوره ثم تذكروا نعمة ربكم اذا استويتم عليه وتقولوا سبحان الذي سخر لنا هذا وما كنا له مقرنين وانا الى ربنا لمنقلبون) تا طوغرو اكلشه سكز آنلرك (يعنى

حيوانلرك ياخود كيلرك) ارقه‌لري اوزرينه صكره خاطره كتوره سكز بكزرك نعمتني
اول وقتده كه اكلشورسكز اوليه جك اوزرينه وديه سكز پاك الله ايچوندر كه مسخر
قلدي بزه شو بنه جكي و بز اوني ضبطه اصلا قادر دكل ايدك والبته بز ربمزك جانبنه رجوع
ايديجيلرز ف اشبو سفردن آخرت سفريني خاطره كتورلر هر وقتكه رسول الله صلى الله عليه
وسلم بنه جكه بنسه‌يدي اشبو تسبيحي اوقورلر ايدي (وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا اِنَّ الْاِنْسَانَ
لَكَفُورٌ مُبِينٌ) ت وقرار قلديلر الله ايچون كندو قوللرندن اولادي البته آدملر اشكاره
شكر سزدرلر (اَمِ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَاَصْفَاكُمْ بِالْبَنِينَ) ت آيا الله كندو مخلوقاتندن
قزلري اتخاذ ايتدي وسزه كيچون اوغلانلري اختيار ايتدي (وَاِذَا بُشِّرَ اَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ
لِلرَّحْمٰنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ) ت وقتا كه بشارت ويرلسه آنلرك برينه اول شي
ايله كه مثل ايتمشدي الله ايچون يعني قز اولادي اولديغي خبر ويرلسه يوزي قره اولوب غم وكدر
طولو قهر ايدر (اَوَمَنْ يُنَشَّؤُا فِي الْحِلْيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ) ت آيا الله تعالى به
قزلر (نيجه نسبت اولنوركه) آنلر زينتده تربيه اولنمشلردر ونه مجادله ومخاصمه صرفنده ظاهر
اولوب حجتلريني اثبات ايده مزلر (وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمٰنِ اِنَاثًا اَشَهِدُوا
خَلْقَهُمْ سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَيُسْئَلُونَ) ت ونسا ديديلر فرشته‌لره كه آنلر الهك قوللريدر
آيا حاضرمي ايديلر آنلري ياراتديغي وقتده اشبو آنلرك شهادتي يازيلور وسؤال اولنورلر ف
رحمانك قوللريدر بيوردي يعني آنلر الله سبحانه نك قزلريدر ديدكلر ومعلوم اولديكه فرشته‌لر
نه ارككلردر ونه ديشي ليكن محاوره‌ده مذكر صيغه‌سيله ذكر اولنورلر (وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمٰنُ
مَا عَبَدْنَاهُمْ مَا لَهُمْ بِذٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ اِنْ هُمْ اِلَّا يَخْرُصُونَ) ت وديديلر كافرلر اكر ديلسه‌يدي الله
عبادت ايتمزدك آنلره وقدر آنلر ايچون هيچ بر علم آنلر الحق يالان سويلرلر ف كرچه
طوغريدركه الله سبحانه نك ارادسي اولمسه‌ يز برشي وجوده كلمز ليكن اولشينك كوزل
اولديغني بيلمك نيجه كه الله سبحانه رزقي خلق ايتديكي كبي زهري ده ياراتمش ديو رزقي براقوب
زهري كيمزلر (اَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِنْ قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ) ت آيا ويردكمي آنلره بر كتابي
قرآندن اول كه آنلر اول كتابي حجت طوتيلر ف يعني الله سبحانه نك غيريسنه عبادت
ايتمك اباحت اولنمسي اشبو اسلوب ايله كتاب نازل اولمقله ثابت اولور ايدي (بَلْ قَالُوا اِنَّا وَجَدْنَا
آبَاءَنَا عَلٰى اُمَّةٍ وَاِنَّا عَلٰى آثَارِهِمْ مُهْتَدُونَ) ت بلكه ديديلر بز بولدق بابالرمزي بر دين
اوزرينه بزلر بابالرمزك ارقه‌سي صره يول بولمشوز (وَكَذٰلِكَ مَا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ

الا قال مترفوها انا وجدنا آباءنا على امة وانا على آثارهم مقتدون) ت وبونك كبي كوندردك
سندن اول هيچ بر كويه بر قورقوجيجي الا ديديلر اول كويك زنكينلري كه بزلر بولدق بابالرمزي
بر دين اوزرينه البته بزلر آنلرك ارقه‌سي صره اويارز (قال اولو جئتكم باهدى مما وجدتم
عليه آباءكم قالوا انا بما ارسلتم به كافرون) ت ديدي پيغمبرلري آنلره آيا ينه بابالركزه اويارميسكز
اكر كتورسه‌م سزه بر دينكه زياده طوغرو يول كوستريجيدر اوشبو دينكه بولديكز آنك اوزرينه
بابالريكزي ديديلر كافرلر كه بزلر اول كوندرلديككز شيئه انكار ايديجيلرز (فانتقمنا منهم فانظر
كيف كان عاقبة المكذبين) پس انتقام الدق آنلردن باق نيچه اولدي يلانه نسبت ايدنلرك
اخري (واذ قال ابراهيم لابيه وقومه انني براء مما تعبدون الا الذي فطرني فانه سيهدين) ت
وذكر ايت اول وقتيكه ديدي ابراهيم كندو باباسنه و كندو كروهنه بن بريئم اوشبو دينكه عبادت
ايدرسكز آكا انجق بني خلق ايدن الله تعالى يه عبادت ايدرمكه اول بني هدايت ايدر ثابت ايدره‌ف
ابراهيم عليه السلامك قصه‌سني بوراده اول اجلدن بيان بيوردي كه سزلر ايشو اكز اولاد
ابراهيم عليه السلام باباسنك دينني باطل ديدي و آني ترك ايتدي سزدخي آنك كبي يابك (وجعلها
كلمة باقية في عقبه لعلهم يرجعون) و ييمه‌دي الله توحيد كلمه‌سني باقي قالان سوز ابراهيمك
اولادنده تا اوله كه كافرلر شركدن رجوع ايده‌لر يعني انبيا اوليا حضرت ابراهيمك اولادندن
پيدا اولديلر (بل متعت هؤلاء وآباءهم حتى جاءهم الحق ورسول مبين) بلكه فائده ويردم آنلره
و آنلرك بابالرينه اول وقته دكين كه كلدي آنلره طوغرو اولان دين و ظاهر اولان پيغمبر (ولما
جاءهم الحق قالوا هذا سحر وانا به كافرون) و وقتا كه كلدي آنلره طوغرو اولان دين ديديلر
اشبو جادولكدر و بزلر بوني انكار ايدرز (وقالوا لولا نزل هذا القرآن على رجل من القريتين
عظيم) ديديلر كافرلر نيچون كوندرلمدي اشبو قرآن بر بيوك كيشي اوزرينه اشبو
ايكي كويدن يعني مكه‌نك و طائفك زنكينلرندن بري اوزرينه نيچون ايندي (اهم
يقسمون رحمة ربك نحن قسمنا بينهم معيشتهم في الحياة الدنيا ورفعنا بعضهم فوق بعض درجات
ليتخذ بعضهم بعضا سخريا ورحمة ربك خير مما يجمعون) ت آيا آنلرمي تقسيم ايدرلر سنك
ربكك رحمتني بزلر تقسيم ايتدك آنلرك ارا‌سنده آنلرك كچينه‌جكني دنيا ديرلكنده و بوجه
مرتبه لو قلدق آنلرك بعضني بعضسنك اوزرينه مرتبه‌لر اعتبار بجه تاكه بربرلريني ايشه
بيورمكده استعمال ايده‌لر (حتى فقير غني يه خدمت ايدرك احوال عالم نظام بوله) و سنك ربكك

رزقی زیاده اولدرا اولشیدر که جمع ایدرلر ف الله سبحانه دنیاده رزقی آنلرك دیلسیله تقسیم ایتمدی پیغمبرلکی آنلرك ارادهسیله نصل تقسیم ایدر (وَلَوْلَا أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمَٰنِ لِبُيُوتِهِمْ سُقُفًا مِنْ فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ) آدملرك کلیسی امت واحده اولق احتمالی اولمسیدی (یعنی کافرلری کوروب دنیایه طمع ایله کافر اولهجقلری احتمال اولمیدی) کافرلرك اولرینك طاملرینی واوزرینه چیقه جق نردبانلرینی کومشدن قیلاردق (وَلِبُيُوتِهِمْ أَبْوَابًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكِئُونَ) ت واولرینك قاپولرینی واوزرینه طوکنوب واوطوروب یاتاجق کوشکلرینی دخی کومشدن ایدردك (وَزُخْرُفًا وَإِنْ كُلُّ ذَٰلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ) ت وینه یصاردق انلر ایچون چوق چوق زینتلر بونلرك کلیسی انجق دنیا برلکنده بقاسز متاعلر و آخرت سنك ربك قاتنده صاقننلر ایچوندر ف یعنی کافرلری الله سبحانه یراتدی پس آنلر ایچون برده راحت ویرملیدر نیچونکه آنلره آخرتده عذاب اولهجقدر پس دنیاده برلکنده آنلره راحت ایرشمك لازمدر لکن اکر آنلری بوقدن چوق زینتلی قلسهیدی جمله انسان کفری اختیار ایدرلرایدی (وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَٰنِ نُقَيِّضْ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ) و هر کیمسنه که غافل اولسه الله سبحانهیی ذکر ایتمکدن بز آکا بر شیطانی مسلط ایدوب اول شیطان آنکله یولداش اولور (وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ) ت وشیطانلر کیرو طوترلر آدملری طوغرو یولدن وظن ایدر آدملر که کندولر طوغری یوله بولنشلردر (حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَا لَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ الْقَرِينُ) ت حتی اول شیطان ایله بزم اوکمزه کلدکده اول شیطانه دیرکه ای نه اولیدی بنم ارامله سنك ارالك مغربله مشرق ارهسی قدری ایراق اولیدی پس نه یجرکین ارقداش اولدك ف یعنی دنیاده شیطانلك تحت ورتنه اتباع ایدروآخرتده آنك ارقداشلغندن ندامت چکر اشبو کبی ارقداشلر بعضی جندن اولور و بعضی انساندن اولان شیطان اولور (وَلَنْ يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ) ت و (دیرز ندامت وحسرت) سزه بوکون منفعت ویرمز سز ظلم ایتدیككز ابلدن سز عذابده بر بریکزله شریکلرسکز ف کافرلردیرلر که شیطانلك بزمله عذابده مشترك اولمسی چوق ایودر زیرا که آنلر برلری عذابه مستحق قلدیلر لکن کافرلر شیطانلرك عذابه کرفتار اولسی نه فائده ویرر (أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْيَ وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ) ت (یا محمد) آیا قادر اولورمیسن ایشتدرمکه صاغرلره یا خود یول کوسترمکه قادر اولورمیسن کورلره و اول کمسنهیه که آشکاره ازغینلقده اوله هدایت ایله بیلورمیسن (فَإِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ

مُنْتَقِمُونَ) ت پس اگر اشبو عالمدن گیدرسك سنی (سكا قومكك عذابنی گوسترمدن) البته صكره بز انلردن انتقام الهجغز (اَوْ نُرِيَنَّكَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ فَاِنَّا عَلَيْهِمْ مُقْتَدِرُونَ) ت یاخود گوسترریز سكا اول عذابی كه وعده ویردك آنلره بز آنلر اوزرینه قادرز (فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي اُوحِيَ اِلَيْكَ اِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ) ت پس یاپش اول شیئه كه وحی اولندی سنك جانبكه تحقیق سن طوغری یول اوزرینه سن (وَاِنَّهُ لَذِكْرٌ لَكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ) ت البته قرآن نصیحتدر سنكیچون وسنك قومك ایچون و سز سؤال اولنورسكز (وَاسْئَلْ مَنْ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا اَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمٰنِ آلِهَةً يُعْبَدُونَ) ت وسؤال ایت اول كسنه لرك احوالنی كه گوندردك سندن اول پیغمبرلرمزدن آیا یصه دقمی الله دن غیری معبودلر كه عبادت اولنه لر یعنی هیچ بر دینده مشركلك جائز دكادر و سؤال ایت یعنی وقتا كه آنلرك اثرلرینه وغرایه سك یا آنلرك احوالرینی كتابلردن تحقیق ایدیكز (وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا اِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَائِهِ فَقَالَ اِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ) ت كوندردك موسایی بزم نشانه لرمز ایله فرعونك و آنك قومنك بیوكلری جانبنه موسی علیه السلام دیدی بن عالملرك ربسنك پیغمبریم (فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا اِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ) ت پس اول وقتكه كلدی انلره بزم نشانه لرمز ایله همان آنلر اول نشانه لردن كولدیلر (وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ اِلَّا هِيَ اَكْبَرُ مِنْ اُخْتِهَا وَاَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ) ت و بز انلره گوستردیكمز نشانه لرك بریسی اول بریندن بیوك ایدی (انلر ایناندقاری سببه) طوتدق آنلری عقوبتله اوله كه آنلر رجوع ایده لر (وَقَالُوا يَا اَيُّهَا السَّاحِرُ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ اِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ) ت و دیدیلر ای جادو ایشلو دعا ایت بزمیچون ربكك جنابندن اول امر ایله كه وحی ایتدی سنك جانبكه (اگر بزدن بو عذابی رفع ایدرسه) بز طوغری یول بولورز یعنی سنی تصدیق ایدوب مسلمان اولورز (فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ اِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ) پس اول وقتكه قالدردق آنلردن عذابی نا كهان آنلر عهدلرینی بوزدیلر (وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَا قَوْمِ اَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهٰذِهِ الْاَنْهَارُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِي اَفَلَا تُبْصِرُونَ) ت و ندا ایدوب فرعون كندو قومی آراسنده دیدیكه ای بنم قومم مصرك پادشاهلغی بنم الده دكلمی و اشبو ایرمقلر آقر بنم آلتمدن (یعنی كوشكمك آلتندن) آیا گورمزمیسكز ف فرعون مصر اولكه سنده بیوك پادشاه ایدی نیل دریاسندن ایرمقلر

قادر دکل و کندو باغچه سنه صو کتورمشیدی (ام انا خیر من هذا الذی هو مهین ولا یکاد یبین)
بلکه بن زیاده ایویم اشبو آدمدنکه اولخلیلدر کلامنی واضح سویلیه من • ف یعنی موسی
علیه السلامک دلنده پلتککلک بولندیغندن کا طعنه ایروب اشبو کلامی موسی حقنده
سویلدی (فلولا القی علیه اسورة من ذهب او جاء معه الملائکة مقترنین) ت پس آتلدی نیچون
آنک اوزرینه آلتون بلازکلر یاخود نیچون انکله برابر فرشته لر کلمامش • ف فرعون آلتوندن
جواهر نشانلو زیاده اغر بها اولو بلازککلر طاقنوردی و خاطرلوسو دیکی امرالرینه دخی
آلتوندن جواهر نشانلو بلازکلر طاقندیروردی و آنک اوکنده قوشونلر صف چکوب طورورلر
ایدی (فاستخف قومه فاطاعوه انهم کانوا قوما فاسقین) ت پس فرعون قومنی خفت عقللری
سبیله الدادوب پس قبول ایتدیلر آنک سوزلرینی آنلر تحقیق فاسق کروه ایدیلر (فلما آسفونا
انتقمنا منهم فاغرقناهم اجمعین فجعلناهم سلفا ومثلا للآخرین) ت پس اول وقتکه طارغین
قلدیلر بزی انتقام چکدک آنلردن پس غرق قلدق آنلرنک طوپنی بردن پس آنلری صکره کلنلره
پیشوا ایمدق و حکایه قلدق کندولرندن صکره کلنلر ایچون تاکه ایشیدوب عبرت الهلر (ولما
ضرب ابن مریم مثلا اذا قومک منه یصدون) ت و اول وقتکه مثل اولدی مریمک اوغلی حضرت
عیسی همان سنک قومک اشبو مثلدن سوینوب آوازلرینی قالدررلر ایدی • ف شاه ولی الله
رحمه الله دیرکه اشبو مسئله دمکه هیچ کسنه اللهدن غیری معبود دکلدر مشرکلر ایراد ایتدیلرکه
نصارالر عیسایه طاپنورلر پس عیسی دخی معبود اولور راضی اولدقکه معبودلرمز عیسی ایله
بیله اوله وظن ایتدیلرکه اشبو حجتله غالب اولدیلر الله سبحانه آنلرنک شبهه لرینی احدیردی • ف
یعنی قچانکه قرآنده حضرت عیسانک ذکری کلوردی کافرلر اعتراض ایدرلر ایدیکه آنلره دخی
خلق عبادت ایدرلر پس ندر که آنی اویله ذکر ایدرسکز و بزم معبودلرمزی ذم ایدیورسکز
(وقالوا ءالهتنا خیر ام هو ما ضربوه لک الا جدلا بل هم قوم خصمون) ت و دیدیلر بزم
معبودلرمزمی زیاده ایودر یوخسه عیسامی خیرلودر شو مثلی سنکله انجق شماته ایتکله اوردیلر
بلکه آنلر شماته ایدیجی قومدر (ان هو الا عبد انعمنا علیه وجعلناه مثلا لبنی اسرائیل) ت
دکلدر عیسی مکر بر قولدرکه احسان ایتدک آنک اوزرینه و ایتدک آنی برنشانه بنی اسرائیل
ایچون (ولو نشاء لجعلنا منکم ملائکة فی الارض یخلفون) ت واکر دیلسه یدک البته قیلور ق
سزدن بدل فرشته لری که یرده سزه خلف اولورلر • ف یعنی عیسی علیه السلامده ملائکه
خصلتلری وار ایدی اشبو خصلتدن معبود اولمزا کر دیلسک سزلرنک ملکزدن اشبو کبی
کسنه لر ایجاد ایدرز (وانه لعلم للساعة فلا تمترن بها واتبعون هذا صراط مستقیم) ت عیسی

بر نشانه در قیامت ایچون پس شبهه ایتمیکز قیامتدن (وٱتَّبِعُونِ) بکا تابع اولك ایشته طوغرو یول بودر یعنی حضرت عیسانك نزولی قیامتك یقین اولمسی علامتلرندندر (وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ ٱلشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ) ت وکیرو طوتمیه سزی شیطان که اول سزلك حقکزده ظاهر اولان دشمندر (وَلَمَّا جَآءَ عِيسَىٰ بِٱلْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُم بِٱلْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُم بَعْضَ ٱلَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُونِ) ت واول وقتکه کلدی عیسی معجزه‌لر ایله دیدی سزه حکمت کتوردم و کلدم تا بیان ایدیم سزه کیچون اولشیئك بعضنی که اختلاف ایدرسکز آنده پس صاقنکز الله‌دن و اطاعت ایدلکز بکا (إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَٱعْبُدُوهُ هَٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ) ت تحقیق الله بنم و سزلرك ربکزدر پس عبادت ایدلکز آکاکه طوغرو یول بودر (فَٱخْتَلَفَ ٱلْأَحْزَابُ مِنۢ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مِنْ عَذَابِ يَوْمٍ أَلِيمٍ) ت پس اختلاف ایتدیلر فرقه‌لر کندو ارالرنده وای اول کمسنه‌لر ایچون اول که ظلم ایتدیلر دردویریجی کونك عذابندن یعنی یهودلر عیسی علیه السلامی منکر اولدیلر و نصارالر آکا ایناندیلر صکره نصارالر بر قاچ فرقه اولدیلر آنلرك بعضی الله سبحانه‌نك اوغلی دردیلر و بعضی الله سبحانه‌یی اوچه تقسیم ایتدیلر و بعضی بشقه بشقه سوزلر دیدیلر (هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا ٱلسَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ) ت منتظر اولمزلر مکر قیامت کوتیه که کلور آنلره خبرسز و آنلر بیلمزلر (ٱلْأَخِلَّآءُ يَوْمَئِذٍۭ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا ٱلْمُتَّقِينَ) ت دنیاده احباب اولنلر اول کونده بعضی بعضنه دشمن اولورلر مکر متقیلر (الرك دوستلغی باقی قالور) یعنی قیامت کوننده دوست دوستندن قاچار اول که آنك سببله بنی طوتمیه لردیو (يَٰعِبَادِ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمُ ٱلْيَوْمَ وَلَآ أَنتُمْ تَحْزَنُونَ) ت و دینلور ای بنم قوللرم بوکون هیچ قورقو سزلك اوزرکزه یوکدر و سز غملنمزسکز (ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَكَانُوا۟ مُسْلِمِينَ) ت اول قوللرم که ایمان کتوردیلر بنم آیتلرمزه و مسلمان ایدیلر (ٱدْخُلُوا۟ ٱلْجَنَّةَ أَنتُمْ وَأَزْوَٰجُكُمْ تُحْبَرُونَ) ت دینلور آنلره که جنته کیریکز سز و سزلرك خاتونلرکز شاد اوله‌رق (يُطَافُ عَلَيْهِم بِصِحَافٍ مِّن ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ ٱلْأَنفُسُ وَتَلَذُّ ٱلْأَعْيُنُ وَأَنتُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ) ت دولاندریلور آنلر اوزرینه آلتوندن چناقلر و دخی قولپسز برداقلر و انده نفسلر اشتها ایدوب ایستدیکی و کوزلر کوروب لذت النان شیلر واردر و سزلر انده ابدی اولورسکز (وَتِلْكَ ٱلْجَنَّةُ ٱلَّتِيٓ أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ) ت و بو اول جنتدر که سزه ایشلدیککز عمللر سببله

میراث قلندیکز (لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا تَأْكُلُونَ) ت سزلر ایچون انده چوق یمشلر واردر
(ایستدیککزدن یرسکز) اولیمشلردن یرسکز (اِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابِ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ) ت البته کافر
ایشلیلر جهنمك عذابنده ابدیدرلر (لَا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ) ت تخفیف اولنمز آنلردن
و آنلر اشبو عذابده نجاتدن امیدسز اولمشلردر (وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ)
وظلم ایتمدك آنلره ولیکن آنلر ظالم ایدیلر (وَنَادَوْا يَا مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ اِنَّكُمْ مَاكِثُونَ)
ت وچاغرورلر ای مالك اولکه حکم ایلسون بزم اوزرمزه سنك ربك دیر البته عذابده
ابدی قالورسکز ف مالك آدلو بر فرشته واردرکه جهنمك بکجیسیدر دیرلرکه جهنمك اهلی بیك
یل چاغررلر بیك یلدنصکره مالك امیدسز برجواب ویررکه فیصله اولدی وسزه عذاب ابدی
اولدی (لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ اَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ) ت البته کتوردك سزه طوغرو سوزی
ولیکن سزلرك چوغیکز طوغرو سوزدن نفرت ایدرواستمزسکز (اَمْ اَبْرَمُوا اَمْرًا فَاِنَّا مُبْرِمُونَ)
ت ایا آنلر ایشلرینی محکممی ایتدیلر پس البته بزلر ایشلریمزی محکم ایدوب (آنلرك حیله لرینی
ابطال ایدرز) ف کافرلر بری برینه مشاوره ایتدیلرکه سزمحمدك حقنده تغافل ایتدکدن آنك
قوتی زیاده اولدی پس ایمدی برکسنه نك اقرباسی اکرمسلمان اولسه لازمدرکه آنی دوکه دوکه
زورایله دوندره واکربرغریب آدم شهره کلسه اول آنی خبردارقیله که آنك یانینه وارمیه وآنکله
اوتورمیه پس الله سبحانه آنلرك هلاك اولملرینی مقرر ایتدی (اَمْ يَحْسَبُونَ اَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ
وَنَجْوَاهُمْ بَلَى وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ) ت آیا ظن ایدرلرمیکه بزلر ایشتمیز آنلرك کزلو اولان
سوزلرینی وکندولرك آرالرنده اولان سرلشمکلرینی اوت ایشیدرز و بزم آنلرك یاننده اولان
رسوللرمز دخی یازرلر ف هر برادمیله فرشته لر وار آنلرك ایشلرینی تمامیله یازرلر (قُلْ اِنْ
كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَاَنَا اَوَّلُ الْعَابِدِينَ) ت دیکل آنلره اکر الهك چوجغی اولسه پس بن عبادت
ایدیجیلرك اولییم (سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ) ت پاکدر کوکلرك
و یرلك ربی عرشك ربی اولشیدنکه بیان ایدرلر (فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّى يُلَاقُوا
يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ) ت پس قو یورا آنلری تاباطلده بحث ایدرلر واوینایه لر اول وقته
دکین که اوغرایه لر اول کونلرینه که وعده ویرلدی آنلره (وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ اِلَهٌ وَفِي الْاَرْضِ
اِلَهٌ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ) ت والله تعالی کوکده معبوددر و یرده معبوددر

وبر بیدر وحکمتله متصف وباحوال عالمه داناادر (وتبارك الذی له ملك السموات والارض وما بینهما وعنده علم الساعة والیه ترجعون) ت الله ذوالجلال بجلة مخلوقاتدن عالیدر کوکلرك وبرلك پادشاهلغی وبو ایکیسنك اراسنده اولانلرك پادشاهلغی انکیچوندر وانك یاننده در قیامتك علمی وآنك جانبنه دوندرلمش اولورسکز (ولا یملك الذین یدعون من دونه الشفاعة الا من شهد بالحق وهم یعلمون) ت اللهدن غیری عبادت ایتدکلری (ملائکه وعیسی وعزیر علیهم السلام) شفاعت ایتمکه قادر اولمازلر لکن اول کسنه که شهادت ویرمش اوله طوغریلقله (آنلره شفاعت ایدرلر) وبونلر طوغری شهادت ایدنلری بیلورلر *ف یعنی شهادت کلمه سنی طوغریلقله دیوب حقیقتله مؤمن ایسه اول کیمسه یه شفاعت ایدرلر اما کلمهٔ اسلامی دیمکسزین هیچ کسنه نك حقنده شفاعت ایده بیلمزلر اسلام کلمه سی لا اله الا الله دیمکدر (ولئن سألتهم من خلقهم لیقولن الله فانی یؤفکون) واگر سؤال ایدرسك آنلره که کیم یراتدی آنلری البته دیرلر الله یراتدی پس انك عبادتندن نیچه صرف اولنورلر (وقیله یا رب ان هؤلاء قوم لا یؤمنون) ت وپیغمبرك سوزنك چوغی شودر که ای بنم ربم البته آنلر بر قاچ گروهدرلر که ایمان کتورمزلر *ف وقیله یعنی انك سوزینك اوزرینه قسم اولنور یعنی آنك اوزرینه اسم کلك ایدر الله (فاصفح عنهم وقل سلام فسوف یعلمون) ت بیوردق پس یوز چویر آنلردن ودیکل آنلره آیریلق سلامی پس البته بیلورلر (یعنی آنلرك عاقبتلری نه اوله جغنی یقینده بیلورلر)

(سورة الدخان مکیة وهی تسع وخمسون آیة)

دخان سوره سی مکه ده نازل اولمش واشبو سوره الی طقوز آیتدر

(بسم الله الرحمن الرحیم)

باغشلیجی امر کیجی اولان اللهك آدیله اوقورم

(حم) ت الله بیلورآندن مرادی (والکتاب المبین) واضح اولان کتابه قسم اولسونکه (انا انزلناه فی لیلة مبارکة انا کنا منذرین) ت تحقیق بز ایندردك شو کتابی بر برکتلو اولان کیجه ده (یعنی قدر کیجه سنده) البته بز قورقودیرز *ف یعنی قدیمدنبرو برکتلو کیجه قدر کیجه سیدرتکم سورة القدرده بیوردی (فیها یفرق کل امر حکیم) ت اشبو کیجه ده فصل اولنور هر بر محکم اولان ایش *ف یعنی هر بر امری ایروجه لوح محفوظدن یازوب مؤکل اولان ملکلره تسلیم ایدرلر (امرا من عندنا انا کنا مرسلین) ت ایندردك

کندو یانزدن وحیلر البته بز رسوللر کوندرزه ف یعنی فرشته لری کوندرزهر برایشلرك
اجراسی ایچون (رحمةً من ربك انه هو السميع العليم) ت (ایندردك انی) سنك ربكك
یاندن رحمت اولەرق تحقیق الله تعالی ایشیدر و بیلور (رب السموات والارض وما بينهما
ان كنتم موقنين) ت كوكلرك و یرك وشو ایكیسنك اراسنده اولانلرك ربیدر اكر اولسه كز
یقین ایدیجی (لا اله الا هو يحيي ويميت ربكم ورب آبائكم الاولين بل هم في شك يلعبون) ت
اندن غیری هیچ بر معبود یوقدر دیرلدر و اولدیرر سزلرك ربكزدر و كچمش بابالر كزك ربیدر
بلكه كافرلر شبهه دەدرلر اوینیوب استهزا ایدرلر (فارتقب يوم تأتي السماء بدخان مبين يغشى الناس
هذا عذاب اليم) ت پس منتظر اول بر كونه كه كتورر كوكلر ظاهر اولان تتونی اول تتون
آدملری بورر (اول كونده دیرلر كه) بو دردو بریجی اولان عذابدر (ربنا اكشف عنا العذاب
انا مؤمنون) ت دیرلر ای بزم ربمز قالدر بزدن عذابی بزلر مسلمان اولورز (انى لهم الذكرى وقد
جاءهم رسول مبين) ت نیجه اولور انلر ایچون نصیحت قبول ایتمك و حالبوكه كلدی آنلره ظاهر
پیغمبر (ثم تولوا عنه وقالوا معلم مجنون) ت صكره یوز چویردیلر پیغمبردن و دیدیلر بو آدم
اوكردلمشدر دیوانه در * ف بوردن معلوم اولدیكه اشبو ذكر اولنان دخاندن مراد
قیامت علامتی اولان دخاندر اول وقتده اینانمق بر ایشه یرامز معلوم اوله كه اشبو دخان
قیامت كونندن اول ظاهر اولوب ایو اولانلره زكام كبی كیفسزلك عارض اولور و كوبولرك
باشنه چیقوب عقللری كیدوب بیهوش دوشرلر (انا كاشفوا العذاب قليلا انكم عائدون)
ت بز عذابی قالدررز سزدن آز بر مدت سزلر ینه كفره رجوع ایدرسكز ف یعنی عذاب
زائل اولدقدنصكره كفره رجوع ایتمك سزلك عادتكزدر (يوم نبطش البطشة الكبرى
انا منتقمون) ت اول بر كونكه طوترز بیوك اولان طوتقله البته بزلر انتقام الورز ف شاه ولی
الله رحمه الله دیركه اشبو وعده وقوع بولدی زیرا كه الله سبحانه قریشی قحطه مبتلی قلدی
اول قدر كه آجلقك شدتندن و یاتجارلك چوقلغندن كوك ایله یرك اراسنده تتون كوزكدی
آنلر اینه الله سبحانه یه رجوع ایتدیلر الله سبحانه آنلردن قحطی قالدردی صكره ینه آنلر كفره
اوزرینه مصر اولدیلر الله سبحانه بدر كونده آنلردن انتقام الدیكه آنلرك بیوكلرندن یتمش
كسنه یی قتل ایتدی و ینه رئیسلرندن یتمش كسنه یی اسیر ایتدی والله اعلم ف یعنی آخرت
عذابی سزدن دونه جك دكلدر (ولقد فتنا قبلهم قوم فرعون وجاءهم رسول كريم) ت و تحقیق

برصنادق آنلردن اول فرعونك قومنی وكلدی آنلره بوجه قدرلو اولان پیغمبر (أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ
عِبَادَ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ) ت (اشبو سوز ایله كه) تاپشورك بكا اللهك قوللرینی (یعنی
بنی اسرائیلی بكا تاپشورك وآنلری طوتمیكز) تحقیق بن سزیكون امینلی پیغمبرم (وَأَنْ
لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنِّي آتِيكُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ) ت وباش چكمیكز اللّه اوزرینه البته بن كتوردم
سزه ظاهر اولان حجتی (وَإِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونِ) ت والبته بن صغندم كندو
ربمه وسزك ربكزه شوندن كه طاش ایله اولدیره سكزبنی ف اوله كه آنی قوروقسه یدیلر طاش
ایله اولدیره جكلریله (وَإِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا لِي فَاعْتَزِلُونِ) واكر ایمان كتورمزسكز بكا پس ایراق
اولك بندن ف یعنی بن كندو قومی كتوره یم سز بولی طوتمیكز (فَدَعَا رَبَّهُ أَنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ
مُجْرِمُونَ) ت پس دعا ایتدی كندو ربسنك جنابنه كه اشبو كروه كناهیشلو اولان كروهدر (فَأَسْرِ
بِعِبَادِي لَيْلًا إِنَّكُمْ مُتَّبَعُونَ) ت پس (دیدك) كتوریرم قوللرمزی كیجه وقتی البته آردیكزه صره
كانوریعنی فرعون ارقه كزدن كلوب ایریشور (وَاتْرُكِ الْبَحْرَ رَهْوًا إِنَّهُمْ جُنْدٌ
مُغْرَقُونَ) ت وقو یوردكزی اراسی اچلمش وساكن اولمش البته آنلر صودبوغلمش
عسكردر (كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ وَنَعْمَةٍ كَانُوا فِيهَا فَاكِهِينَ) ت
چوق كیرو براقدیلر باغچه لردن وبیكارلردن واكینلردن وكرامی اولان منزللردن والفت ایتمش
وآلشمش اولدقلری میوه لردن (كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ) ت اشبو كبی اولدی
وباغشلادق اول اشیالری برآخر كروهه ف یعنی بنی اسرائیله نیجه كه سورهٔ شعراده ذكر
اولندی معلوم اوله كه فرعون غرق اولدقده مصر بنی اسرائیلك تصرفنه كچدی (فَمَا
بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنْظَرِينَ) ت پس آغلدی آنلر اوزرینه كوك ویرو
اولمدیلر مهلت ویرلمش ف حدیث شریفده بیورمشكه مسلمانك اولكی اوزره كوكك
قاپوسی كه آندن اول مؤمنك رزقی نازل اولوردی آنكیچون آغلر و اول یر كه آنده عبادت ایلردی
اشبو یرانكیچون آغلر (وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ عَالِيًا
مِنَ الْمُسْرِفِينَ) ت برخلاص قلدق بنی اسرائیلی ذلیل قیلیجی اولان عذابدن (كه فرعونك
جانبندن ایدی) تحقیق فرعون باش چكیجی اسراف ایدیجیلردن ایدی (وَلَقَدِ اخْتَرْنَاهُمْ عَلَى

عِلْمٍ عَلَى الْعَالَمِينَ) ت براختيار ايتدك بنى اسرائيلى بيلهرك عالملرى اوزرينه ٭ ف يعنى
هر چند بنى اسرائيلك بعضسنده كوكلكرى بيلمش ايديسه ده (وَآتَيْنَاهُمْ مِنَ الْآيَاتِ
مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُبِينٌ) ت وويردك آنلره معجزات نوعلرندن اولشيئى كه انده ظاهر اولان
صنامق وار ايدى ٭ ف يعنى حضرت موسانك اليله (اِنَّ هٰؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ اِنْ هِيَ اِلَّا مَوْتَتُنَا
الْاُولٰى وَمَا نَحْنُ بِمُنْشَرِينَ) ت البته اشبو كروه ديرلر دكا در ايشك آخرى مكر بزم اولكى
اولمكدر و برلز ديرلميز (فَأْتُوا بِآبَائِنَا اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ) ت پس كتوركز بزم بابالرمزى
اكر سوزكز طوغرى ايسه (اَهُمْ خَيْرٌ اَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ اَهْلَكْنَاهُمْ اِنَّهُمْ كَانُوا
مُجْرِمِينَ) ت آيا اشبو جماعتمى زياده اولدر يا خود حميرى تبعكمى قومى ودخى انلردن اول كچن
قوملرمى اولدر بز هلاك ايتدك آنلرى زيرا كه آنلر كناه ايشلرلر ايدى ٭ ف تبع يمن پادشاهى
ايدى و آنك قومنك جملهسى بت طپارلر ايدى تبع توراتى يقين ايدوب قومنى يوز يوز صنادى
كه طوغرو دين قنقى دينه در اشبو اوزره بر بيولك آتش ايقاد ايتدى پس يهودلرك عالملرندن
بر قاچ عالم توراتى قولتقلرينه قويوب اوده كيردكلرنده اود آنلرى ياقدى و بت طپانلر بتلرينى
قولتقلرينه قويوب اوده كيردكلرنده اود آنلرى ياقدقده كيردوكوب قاچديلر و تبعك قومى
تبعه دشمن اولمشلر الله سبحانه آنلرى آخرده هلاك ايتمش (وَمَا خَلَقْنَا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ
وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ) ت ويراتمدق كوكلرى و يرى و ايكيسنك آراسنده اولانلرى
اويونباز لقله (مَا خَلَقْنَاهُمَا اِلَّا بِالْحَقِّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ) ت ويراتمدق آنلرى مكر
طوغرو تدبير ايله وليكن آنلرك چوغى بيلمزلر (اِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ اَجْمَعِينَ)
ت البته قيامت كونى آنلرك جملهسنك جمع اولهجقى وقتدر (يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلًى عَنْ
مَوْلًى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ) ت بر كونكه دفع ايده من هيچ بر دوست هيچ بر دوستدن
بر شيئى و آنلر يارد اولنمزلر (اِلَّا مَنْ رَحِمَ اللّٰهُ اِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ) ت مكر اول كمسنه
كه امر كدى آنى الله (يعنى الهنك اذن و كرى اولورسه بر مؤمن بر مؤمنه شفاعت ايدر)
البته الله غالبدر امر كيجيدر (اِنَّ شَجَرَةَ الزَّقُّومِ طَعَامُ الْاَثِيمِ) ت زقوم آغاجى كناه ايشلولرك
يكيدر (كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ كَغَلْيِ الْحَمِيمِ) ت اريمش باقر كبى قاينار قارنلرده

ایسیجق صوینك قاینه‌سی کبی (خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ اِلٰى سَوَاءِ الْجَحِيمِ) ت (دیرزای ملكلر) طوتکز شوکا ایشاوبی پس زور ایله چکك آنی جهنمك اورته‌سی جانبنه (ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَاْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ) ت صکره دوکیویرکز آنك باشی اوستنه ایسیجق صودن که عقوبتدر (ذُقْ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ) ت دیرزطات البته زیرا سن کندو زعمکده بو جمله قدرلو اولان بیوك ایلك ه ف دنیاده کندیکی اویله بیلنسیدی (اِنَّ هٰذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ) ت تحقیق بو اولشیدرکه انده شبهه ایدردیکز (اِنَّ الْمُتَّقِينَ فِى مَقَامٍ اَمِينٍ فِى جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ) ت البته صاقنانلر امینلك اولان مقامده اولور باغچه و بیکارلرده (يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَاِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ) ت کیرلر نازك اولان دیبادن وقالین اولان دیبادن بری برلرینه یوز یوزه اولورلر (كَذٰلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ) ت حاللری بویله اولور وویرورز انلره حوریلری (يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ) ت طلب ایدرلر اول جنتده هر یمشی امین اولورق (لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ اِلَّا الْمَوْتَةَ الْاُولٰى وَوَقَاهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ) ت طاتمزلر بو باغچه‌لرده دنیاده کی اولومدن غیری بر اولوم وصاقلادی آنلری (الله) جهنمك عذابندن (فَضْلًا مِنْ رَبِّكَ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ) ت فضل وکرم اولورق سنك ربکك سیابندن و بو نعمت بیوك مطلوبه وارمقدر (فَاِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ) ت قولای ایلدك قرآنی سنك دلکله اوله که انلر نصیحت قبول ایده‌لر (فَارْتَقِبْ اِنَّهُمْ مُرْتَقِبُونَ) ت پس منتظر اول البته آنلردخی منتظردرلر (یعنی انلر نصیحت قبول ایتمزلر ایسه انلرك عذابنه منتظر اول انلردخی سنك موتکه منتظر اولسونلر انلره ایسه عذاب مقرردر وسکا نصرت الهی محققدر)

(سورة الجاثية مكية وهى سبع وثلاثون آية)

جاثیه سوره‌سی مکه‌ده نازل اولمش و بو سوره اوتوزیدی آیتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

باغشلیجی امرکیجی اولان اللهك آدیله اوقورم

(حم) ت الله بیلور اندن مرادی (تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللّٰهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ) ت اشبو

كتاب اشعی کوندرمك غالب اولان حکمتله موصوف اولان الله جانبندندر (اِنَّ فِی السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ لَاٰیَاتٍ لِلْمُؤْمِنِینَ) ت البتّه کوکلرده و یرده نشانه‌لر واردر مؤمنلر ایچون (وَفِی خَلْقِکُمْ وَمَا یَبُثُّ مِنْ دَابَّةٍ اٰیَاتٌ لِقَوْمٍ یُوقِنُونَ) ت وسزی یراتمقده و یر یوزنده داغیلن حیوانلری یراتمقده نشانه‌لر واردر یقینا ایمان ایدن قوم ایچون (وَاخْتِلَافِ اللَّیْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا اَنْزَلَ اللّٰهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَاَحْیَا بِهِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِیفِ الرِّیَاحِ اٰیَاتٌ لِقَوْمٍ یَعْقِلُونَ) ت و کیجه نك و کوندزك کاوب کیتمه سنده و الله تعالی نك کوکدن رزقه سبب اولانی ایندیروب قوریمش میت کبی اولمش ارضی احیاسنده و روزکاری دوندرمکده نشانه‌لر واردر بر قوم ایچون که فهم ایدرلر (تِلْكَ اٰیَاتُ اللّٰهِ نَتْلُوهَا عَلَیْكَ بِالْحَقِّ فَبِاَیِّ حَدِیثٍ بَعْدَ اللّٰهِ وَاٰیَاتِهِ یُؤْمِنُونَ) ت اشبو اللهك نشانه‌لریدر اوقورز آنلری سنك اوزریکه طوغریلقله پس قنقی سوزه اللهك نصیحتندنصکره و آنك آیتلرندنصکره ایمان کتوررلر (وَیْلٌ لِکُلِّ اَفَّاكٍ اَثِیمٍ یَسْمَعُ اٰیَاتِ اللّٰهِ تُتْلٰی عَلَیْهِ ثُمَّ یُصِرُّ مُسْتَکْبِرًا کَاَنْ لَمْ یَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ اَلِیمٍ) ت وای اولسون هر بر کناهی ایشلر اولان یلانجیلره که ایشیدر اللهك آیتلرینی که اوقونور آنك اوزرینه صکره ثابت اولور کفر اوزرینه بیوکلنمك ایدرلر سنکه اصلا ایشتمدی شو آیتلری پس بشارت ویرا کادردو یریجی اولان عذابله (وَاِذَا عَلِمَ مِنْ اٰیَاتِنَا شَیْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا اُولٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِینٌ) ت وچقان بیلسه بزم آیتلرمزدن برشی مسخره‌لغه طوتراشبو کروه ایچوندر ذلیل ایدیجی عذاب (مِنْ وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا یُغْنِی عَنْهُمْ مَا کَسَبُوا شَیْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللّٰهِ اَوْلِیَاءَ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِیمٌ) ت آنلرك اولنجانبنده جهنم واردر ودفع ایتمز آنلردن اولشیکه کسب ایتدیلر هیچ برشیئی اللهدن غیری احباب طوتدقلری کیمسه‌لردخی انلردن برشی دفع ایده‌مز و آنلر ایچوندر بیوك عذاب (هٰذَا هُدًی وَالَّذِینَ کَفَرُوا بِاٰیَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ اَلِیمٍ) ت اشبو قران هدایتدر و اول کسنه‌لرکه کافر اولدیلر ربلرینك آیتلرینه آنلر ایچوندر دویریجی عذاب جنسندن قتی عقوبت (اَللّٰهُ الَّذِی سَخَّرَ لَکُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِیَ الْفُلْكُ فِیهِ بِاَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّکُمْ تَشْکُرُونَ) ت الله تعالی رام قلدی سزیچون دکزی تا که یوریه قایقلر انده اللهك امریله و طلب ایده‌سکز معیشتکزی آنك

فضلندندر واوله كه سزا شكر ايده سكز (وسخر لكم ما في السموات وما في الارض جميعا منه
ان في ذلك لآيات لقوم يتفكرون) ت ورام قلدى سزيچون كوكلرده و يرده اولانلرك جملهسنى
بونلرى براتدى كندو جانبندن سزلره احسان اوله رق اشبو مذكورده واردر نشانه لر اول كروه
ايچون كه تأمل ايدرلر (قل للذين آمنوا يغفروا للذين لا يرجون ايام الله ليجزي قوما بما كانوا
يكسبون) ت سويله اول كسنه لره كه ايمان كتورديلر عفو ايده لر اول كسنه لردنكه اميد
ايتمزلر الهك كونلرينه (يعنى عالمرينك جزاسى ويريلجكن اعتقاد ايتمين كافرلره)
تا جزا ويره الله آنلردن بر كروهه ايشلدكلرى شى حسبنجه وف عفو ايده لر يعنى عوض وانتقام
فكرن ايتميه آنلرك امرلرينى الله سبحانه يه حواله ايده لر (من عمل صالحا فلنفسه ومن اساء
فعليها ثم الى ربكم ترجعون) ت هر كسنه ايشلسه او ايشلرى پس منفعتى كنديچوندر وهر
كسنه كوتولك ايتسه پس وبالى كندو اوزرينه در صكره كندو ربكزه كيرو دوندرلمش
اولورسكز (ولقد آتينا بني اسرائيل الكتاب والحكم والنبوة ورزقناهم من الطيبات
وفضلناهم على العالمين) ت بز ويردك بنى اسرائيله كتابى وحكومتى وپيغمبرلكى آنلرى
كوزل اولان نعمتلردن رزقلندردك وآنلرى عالملر اوزرينه تفضيل ايتدك (وآتيناهم بينات
من الامر فما اختلفوا الا من بعد ما جاءهم العلم بغيا بينهم ان ربك يقضي بينهم يوم القيامة
فيما كانوا فيه يختلفون) ت وويردك آنلره واضح اولان نشانه لرى دين حقنده پس اختلاف
ايتديلر مكر اولشيدن صكره كه كلدى آنلره علم حسددن بچمك يوزندن كندو ارالرنده (يعنى
حقيقت حالى بيلدكدن صكره حسد وعداوتلرندن ناشى كندو ارالرنده اختلاف ايتديلر)
البته سنك ربك فيصل ايدر آنلرك اراسنده قيامت كوننده اولشيده كه اولديلر آنده اختلاف
ايديجيلر (ثم جعلناك على شريعة من الامر فاتبعها ولا تتبع اهواء الذين لا يعلمون) ت
صكره يصه دقسنى ظاهر اولان يول اوزرينه دينندن پس تابع اول آكا وتابع اولمه اول
كسنه لرك آرزوسنه كه بيلمزلر (انهم لن يغنوا عنك من الله شيئا وان الظالمين بعضهم اولياء
بعض والله ولي المتقين) ت البته آنلر دفع ايده بيلمزلر سندن الهك عذابندن هيچ برشى ظالملر
بعضسى بعضلرينك ايشين يصه يجيلردر والله صاقنانلرك ايشين يصه يجيدر (هذا بصائر للناس
وهدى ورحمة لقوم يوقنون) ت اشبو قران واضح اولان دليللردر آدملر ايچون وهدايتدر

وامركيكدر

واسر ككدر اول كروه ايچونكه يقين ايدرلر (ام حسب الذين اجترحوا السيئات ان نجعلهم
كالذين آمنوا وعملوا الصالحات سواء محياهم ومماتهم ساء ما يحكمون) ت آيا ظن ايتديلرمى
اول كسنه لركه ايشلديلرى كوتو ايشلرى كه قيلورز آنلرى اول كسنه لر كبى كه ايمان كتورديلر
وايشلديلر كوزل اولان ايشلرى برابر اوله آنلرك ديريلكى وآنلرك اولمكى نه يوركيندر آنلرك
شو حكمى (وخلق الله السموات والارض بالحق ولتجزى كل نفس بما كسبت وهم
لا يظلمون) ت ويراتدى الله كوكلرى طوغرو تدبير ايله وتا ايشلك اجرى بجزا النور هر كسنه
اول عمل حسبنجه كه ايشلدى وآنلر ظلم اولنمزلر (افرأيت من اتخذ الهه هواه واضله الله على
علم وختم على سمعه وقلبه وجعل على بصره غشاوة فمن يهديه من بعد الله افلا تذكرون) ت
ايا كوردكى اول كسنه يى كه معبود طوتدى كنديسيچون نفسى ديلديكنى وازغين قيلدى انى
الله تعالى بيله رك ومهر اوردى انك قولاغى وقلبى اوزرينه وقيلدى انك كوزى اوزرينه
اورتويى پس كيمدركه يول كوستره اكا اللهدن غيرى ايا نصيحت قبول ايتزميسكز (وقالوا
ماهى الا حيوتنا الدنيا نموت ونحيا وما يهلكنا الا الدهر وما لهم بذلك من علم ان هم الا يظنون) ت
وديديلر بو قلدر ديرلك مكر بزم بو دنياده ديريلكمز واردر اولورز وديريلورز (يعنى بعضمز اولور
وبعضمز طوغر) وهلاك ايتمزبزى مكر زمانه وبوقدر آنلر ايچون اشبو مقدمه ده هيچ بر بيلك
ودليل بونلر انجق ظن ايديجيلردر * ف يعنى دهر زمانه نك آديدر وزمانه ايسه هيچ بر ايش يا په
بيلمز مكر دهردن بر بشقه شى مراد ايدرلر كه محسوس دكلدر وكوز كرز ودنياده آنك تصرفى
جارى اوله پس دهر الله سبحانه يه نيچون ديميورلر اشبو معناده حديث شريفده وارد اولمش كه
دهر الله سبحانه در آنى سب ايتميك (واذا تتلى عليهم آياتنا بينات ما كان حجتهم الا ان قالوا
ائتوا بآبائنا ان كنتم صادقين) ت بچانكه اوقونسه آنلرا وزرينه بزم نشانه لرمز واضح
اولمدق دكلدر آنلرك دليللرى مكر شوكه ديرلر كتورركز بزم بابالرمزى اكر طوغرو ايسه كز (قل
الله يحييكم ثم يميتكم ثم يجمعكم الى يوم القيامة لا ريب فيه ولكن اكثر الناس لا يعلمون) ت
ديكل الله ديرلدرسزى صكره اولدررسزى صكره جمع ايدرسزى قيامت كوننه هيچ شبهه يوقدر
شو قيامت كوننده ولكن آدملرك چوغى بيلمزلر (ولله ملك السموات والارض ويوم تقوم
الساعة يومئذ يخسر المبطلون) ت والله ايچوندر كوكلرك ويرلك پادشاهلغى وشول كونكه

قائم اولور قیامت اول كونده زیان ایشلواولورکوبو ایشلیلر (وَتَرَى كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَى إِلَى كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ) ت وكوررسین هر بر كروهی دیزی اوزرینه كلمش (یعنی جواب وسؤال ایچون مهیا اولنمشدرلر) هر بر كروه چاغریلور عملی دفترلنه جانبنه دیرز بو كون بو النورسكز ایشلدیككزشیئی ٭ ف یعنی دیزلری اوزرینه اكلدیلر یلتاقلق ایتمكیچون وعملك دفتری شودركه ملكلر یازمشدر (هَٰذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ) ت دیرز شو بزم كتابمزدركه حقیقتی اظهار ایدر سزلك اوزركزه طوغریلقله بز سزلك ایشلدیككز شیلری یازرایدك (فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ) ت امااول كسنه لركه ایمان كتوردیلر وایشلدیلر كوزلل اولان ایشلری پس كتوررآنلری ربلری كندو رحمته اشبودر آشكاره مطلوبه ایرمك (وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ آيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُجْرِمِينَ) ت وامااول كسنه لركه كافراولدیلر (دیرزآنلره) آیا اوقونمدیمی سزلك اوزركزه بنم آیتلرم پس بیون بوغنلق ایتدیكزواولدیكز كناه ایشلوكروهلر (وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُمْ مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنْ نَظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُسْتَيْقِنِينَ) ت وچان دینلسه سزه اللهك وعده سی طوغریدر وقیامتده هیچ شبهه یوقدر دیدیكز بز بیلمزیز قیامت كونی تصوریایمزآنی مكر كوشك احتمال ایله ودكلز بزآنلرا ینانجیلر (وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ) ت وظاهراولدی آنلره اواشیك صوچلریكه ایشلدیلرآنی وقوشاتدی آنلری اواشی كه استهزا ایدرلردی آنكله (وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسَاكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ) ت ودینلور بو كون اونودیرز سزی نیجه كه سزاونوتدیكز اشبوكونكزه اوغرامغی ومنزلكزجهنمدر وبوقدر سزیچون هیچ بریاردم ایدیجی ٭ ف اشبوكونده اونودیرز سزی یعنی سزه امركلك ایتمز (ذَٰلِكُمْ بِأَنَّكُمُ اتَّخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَغَرَّتْكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ) ت اشبو عذاب شول سببدندركه سز مسخره طوتدیكز اللهك آیتلرینی والداتدی سزی دنیادیرلكی پس بوكون طشره چیقاردلمزآنلر جهنمدن وآنلردن الله تعالی یی راضی قلق طلب اولنمز ٭ ف دنیا دیرلكینه مغروراولوب حق اولان بولدن شاشوب دیرلركه نیجه كه بزلر دنیاده مسلمانلره مقابله

﴿جزء ٢٦﴾

ایدودلک آخرتده دخی بزم قوغزاویه اولور (فلله الحمد رب السموات ورب الارض رب العالمین) پس الله ایچوندر اوکلک کوکلرک ربیسیدر و یرلرک ربیسیدر عالملرک ربیسیدر (وله الکبریاء فی السموات والارض وهو العزیز الحکیم) ت و آنکچوندر یوکلک کوکلرده و یرده والله غالبدر حکمت صاحبیدر

سورة الاحقاف مکیة وهی خمس وثلاثون آیة

احقاف سوره سی مکه ده نازل اولمش و بو سوره اوتوز بش آیتدر

بسم الله الرحمن الرحیم

باغشلیجی اسیرکیجی اولان اللهک آدیله اوقورم

(حم) ت الله بیلور آندن مرادی (تنزیل الکتاب من الله العزیز الحکیم) ت کتابی اشغی کوندرمک حکمتیله غالب اولان اللهک جانبندندر (ما خلقنا السموات والارض وما بینهما الا بالحق واجل مسمی والذین کفروا عما انذروا معرضون) ت یراتمدق کوکلری و یری و ایکیسنک اراسنده اولانی مکر طوغرو تدبیرایله و معین مدت قدریلکله و اول کسنه لرکه کافر اولدیلر قورقودلقاری شیلردن یوز چویریجیدرلر (قل أرأیتم ما تدعون من دون الله أرونی ماذا خلقوا من الارض ام لهم شرک فی السموات ائتونی بکتاب من قبل هذا او أثارة من علم ان کنتم صادقین) ت دیکل بکا خبرویرلک اللهدن غیری عبادت ایتدیککز معبودلر کوسترکز بکا نه شی یراتدیلر یردن آیا آنلرایچون وارمیدر شریکلک کوکلری یراتمقده کتورکز بکا بو قرآندن مقدم برکتاب کلمش ایسه یا کچنلرک علمندن براثر وروایت وار ایسه اکر طوغرو ایسه کز (ومن اضل ممن یدعوا من دون الله من لا یستجیب له الی یوم القیامة وهم عن دعائهم غافلون) ت و کیمدر زیاده آزغین اول کسنه دنکه دعا ایدر اللهدن غیری اول برشیئه که قبول ایتمز آنلر دعاسنی قیامت کوننه دکین و اشبو باطل اولان معبودلر آنلرک دعاسندن خبرسزدرلر (واذا حشر الناس کانوا لهم اعداء وکانوا بعبادتهم کافرین) ت و چقان جمع اولنه آدملر اول معبودلر آنلره دشمن اولورلر و آنلرک عبادتنی انکار ایدرلر (واذا تتلی علیهم آیاتنا بینات قال الذین کفروا للحق لما جاءهم هذا سحر مبین) ت

وبقچان اوقونسه آنلر اوزرینه واضح اولان آیتلرمزدیدیلر اول کسنه لرکه کافر اولدیلر طوغری اولان سوزه اول وقتده که کلدی آنلره اشبو ظاهر اولان جادولکدر (ام يقولون افتراه قل ان افتريته فلا تملكون لي من الله شيئا هو اعلم بما تفيضون فيه كفى به شهيدا بيني وبينكم وهو الغفور الرحيم) ت بلکه دیرلرکه افترا ایتدی انی (پیغمبر) دیکل اکر افترا ایتدمسه آنی پس قادر اولمزسکز بنم ایچون هیچ برشیئه اللهدن الله زیاده بیلیجیدر سزلک دوب وسویلیه جککزی قرآنک حقنده بسدر الله حق ظاهر قلقده بنم ارام ایله سزلک ارا کرده والله یارلغیچی اسرکیجیدر * ف یعنی اکر کفردن توبه ایتسکز یارلغر واسرکر سزی (قل ما كنت بدعا من الرسل وما ادري ما يفعل بي ولا بكم ان اتبع الا ما يوحى الي وما انا الا نذير مبين) ت دیکل دکلم بن یکی کلمش پیغمبرلردن و بیلمنه ایشلنور بکا و سزه (یعنی دنیاده) تابع اولمم مکر اولشیئه که وحی اولنور بنم جانبمه ودکلم بن مکر آشکاره قورقودیجی (قل ارايتم ان كان من عند الله وكفرتم به وشهد شاهد من بني اسرائيل على مثله فآمن واستكبرتم ان الله لا يهدي القوم الظالمين) ت دیکل بکا خبر ویرلر اکر قرآن الله جانبندن اولوب وسزا کافر اولسه کز وشهادت ویرمش اولسه بنی اسرائیلدن برشاهد اول قرآن مثلی توراتده اولدیغنه وایمان کتورسه سز ایسه ایمانا تعیوب باش چویرسککز (آدملرک ظالمی اولمازمیسکز) البته یول کوسترمز الله ظالم اولان کروهاره * ف معلوم اوله که جهودلرک عالملرندن برعالم ضرورتیچون مکهٔ مکرمه یه کلمش مکه کافرلری آندن سؤال ایتمشلرکه عربدن پیغمبر کوندرلمک وارمیدر جواب ویرمشکه اشبو شهردن بررسول بعث اولنوب واکا برکتاب کلیسردر ومعلوم اولورکه اشبو محمد اول رسولدر (وقال الذين كفروا للذين آمنوا لو كان خيرا ما سبقونا اليه واذ لم يهتدوا به فسيقولون هذا افك قديم) ت دیدی اول کسنه لرکه کافر اولدیلر اول کسنه لر حقنده که ایمان کتوردیلر اکر شو دین اولسیدی کوزل آنلر بزدن ایلروچه بیلمزلر ایدی برم اوزرمزه شو دین جانبنه (یعنی اکر بو دین خیرلو اولسیدی فقرا وارذل بزدن اول ایمانه کلزلردی بلکه بز آنلردن مقدم ایمان ایدردک) وقتا که یول بولمدیلر کافرلر قرآنه پس البته دیرلر شو قرآن اسکی یلاندر (ومن قبله كتاب موسى اماما ورحمة وهذا كتاب مصدق لسانا عربيا لينذر الذين ظلموا وبشرى للمحسنين) ت و بوندن اول موسانک کتابی اویولمش ورحمت ایدی واشبو قرآن انی کرچکلیچی برکتابدر عرب دلیله اولهرق کلوبدرتا که

قورقودە اول کسنەلر یکە ظلم ایتدیلر واول ایشلیلر ایچون بشارتدر (ان الذین قالوا ربنا الله
ثم استقاموا فلا خوف علیهم ولا هم یحزنون) ت البتە اول کسنەلرکە دیدیلر بزم ربمز اللهدر
صکرە طوغرو اولدیلر بونک اوزرینە پس هیچ قورقو یوقدر آنلرە اوزرینە ودخی آنلر غملنمزلر
(اولئک اصحاب الجنة خالدین فیها جزاء بما کانوا یعملون) ت اشبو کروە جنت اهلیدرلر
ابدیدرلر آندە مزد ویرلمش اولورلر اول شی سببنجە کە اولدیلر ایشلیجی آنی (ووصینا الانسان
بوالدیه احسانا حملته امه کرها ووضعته کرها وحمله وفصاله ثلاثون شهرا حتی اذا بلغ اشده
وبلغ اربعین سنة قال رب اوزعنی ان اشکر نعمتک التی انعمت علی وعلی والدی وان اعمل
صالحا ترضاه واصلح لی فی ذریتی انی تبت الیک وانی من المسلمین) ت وحکم ایتدک آدمە
باباسنک وآناسنک حقندە اولک ایتمکی قارنندە کتوردی انی اناسی زحمتلە وطوغوردی آنی
جبینلکلە وقارنندە کتورمکلە ومەدن کسمنک اقل مدتی اوتوز آیدر وردیری قالوب حتی کندو
قوتنک کمالنە وقرق یاشنە ایرشدکدە دیدیکە ای بنم ربم الهام ایت بکا تا شکر ایدەیم سنک
نعمتک مقابلندەکە احسان ایتدک بنم اوزریمە وبابامک واناماک اوزرینە وایشلیەیم کوزل
اولان ایشلریکە آنکلە بندن راضی اولەسن واولکی یراتغل بنم اولادمدە تحقیق بن توبە
ایتدم سنک جانبکە وتحقیق بن مسلمانلردنم ف چوجغک اناسنک قارنندە قالمسنک ومەدن
کسلمسنک مدتی اوتوز آیدر چوجق اکر قوتلو اولسە یکرمی بر آیدە مەدن کسلور طوقوز آی
حملک مدتی اولور اشبو آیت هیچ بر کسنەنک احوالی بیاننده کلدی بعضیلر کندو باباسنک
حقندە دعا ایتدی وابو بکر الصدیق رضی الله تعالی عنە قرق یاشندە ایکن مسلمان اولدی
وآنک باباسی واناسی دخی مسلمان اولدیلر مهاجریندن هیچ کسنەیە اشبو کبی میسر اولمدی
اکر باباسی اولوقتدە اولمز ایسە اشبو بیان فرضیدر یعنی سعادتلو آدملر شویلە اولورلر (اولئک
الذین نتقبل عنهم احسن ما عملوا ونتجاوز عن سیئاتهم فی اصحاب الجنة وعد الصدق الذی
کانوا یوعدون) ت اشبو کروە اول کسنەلردر کە قبول ایدرز آنلردن اولشیلک زیادە کوزلنی کە
ایشلدیلر وکچرز آنلرک کوتو اولان ایشلرندن جنت اهلنک زمرەسندن اولورلر شول طوغرو
اولان وعدە اوزرینەکە وعدمو یرلدیلر (والذی قال لوالدیه اف لکما اتعداننی ان اخرج وقد
خلت القرون من قبلی وهما یستغیثان الله ویلک آمن ان وعد الله حق فیقول ما هذا الا
اساطیر الاولین) واول کسنەدیکی باباسنە واناسنە قلبم طارلدی سزدن آیا وعدمو یرمیسکز

بکا که طشره چیقارلمش اولورم (یعنی قبرمدن) وبکدیلر آدملر طبقه لرندن بندن اول (یعنی آنلردن هیچ کیمسنه یره دوندیرلمدی) وشو باباوآنا فریاد ایدرلرالهك جنابنه ودیرلر که وای اولسون سکا مسلمان اول البته اللهك وعدسی طوغریدر پس دیرکه کلدرشو وعده ممکر اول یکملرك حکایه لریدر ف اشبو آنك سالیدر که کندوسی کافردر و باباسی وآناسی ایمان کتورمکیچون اکلسو یلرلر واو کافر سوزلرینی ایشتمز (اُولَئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ) ت اشبو جماعت اول کیمسنه لردر که ثابت اولدی آنلر اوزرینه عذاب وعدسی اول امتلر زمره سنده که بکدیلر آنلردن اول جنلردن وآدملردن البته آنلر اولدیلر زیان ایشلیلر (وَلِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِمَّا عَمِلُوا وَلِيُوَفِّيَهُمْ أَعْمَالَهُمْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ) ت هر بریسیچون واردر مرتبه لر اولشی حسبنجه که ایشلدیلر وتا تمامیله ویره الله آنلره آنلرك عملرنك مزدنی وآنلر ظلم اولنمزلر ف یعنی اهل جنت ایسه کندو ایشلرینه کوره بشقه بشقه درجه لر اوزرینه اولورلر کافرلر ایسه کوفی اولان عملرنك مقابلنده بشقه بشقه درکانده بولنورلر (وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَذْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ) ت واولکونکه کتورلمش اولور کافرلر اودك اوزرینه دینلور آنلره آیا ضایع ایتدیکزمی کندو نعمتلرکزی دنیادیرلکگزده وفائده لندیکز دنیادیرلکگزده پس بوکون منهدو یرلمش اولورسز ذلیل قیلیجی اولان عذاب شو سببدنکه اولدیکز یوکالك کوستریجیلر یره حقسزیره وشو سببدنکه کوبوا ایشلرایدردیکز ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه اشبو ایکی آیت تصویر ردر سعیدله شقینك حالنی پس سعید الله سبحانه نك حقنی وباباوآنانك حقلرینی یرینه کتورروب کوزلجه نعمتلر ایله محظوظ اولور وجمیع امورلرنده الله سبحانه یه رجوع ایدر وشقی ایسه کفرایله باباسنه وآناسنه عاق اولمنی جمع ایدر وآخرتی انکار ایدر سعیدك صورتی ابو بکرواتك کبیلرك حالنه مطابقدر والله اعلم ف اول کمسنه که آخرتی ایستمیوب فقط دنیایی دیلر آنلره ابواولان ایشلرنك عوضی دنیاده ویرلدی (وَاذْكُرْ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتِ النُّذُرُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ) ت وخاطریکه کتور عاد قومنك قرنداشنی اولوقتکه قورقتدی کندو قومنی احقاف آدلو یرده والبته بکدیلر قورقودیجیلر آنك اوکندن وارقه سندن (یعنی هر طرفدن) بویله دیمکله که عبادت اتمیک الله تعالی یه دوغریدن قورقرم سزلك اوزرکزه بیولك اولان کونك عذابندن ف یعنی حضرت هود عاد قومنی قورقتدی واحقاف برضلع آدیدر یمن ملکنده واحقاف معناسی قوم تپه لری

دیکلر (قالوا اجئتنا لتأفكنا عن آلهتنا فأتنا بما تعدنا ان كنت من الصادقين) ت دیدیلر
آیا کلدککی بزم یانمزه تا کیرو طوتمسن بزی کندو معبودلرمز عبادتندن پس کتور بزه اول
برشیئی که وعده ویررسن بزه اکر طوغرو دیینلردن ایسک (قال انما العلم عند الله وابلغكم
ما ارسلت به ولكني اراكم قوما تجهلون) ت دیدی علم انجق اللهک یاننده در و ایرشدیررم
سزه اول شیئی که کوندرلدم آنکله ولیکن بن کورورم سزی بر کروهسکز که بیلمزلک ایدیورسکز
(فلما رأوه عارضا مستقبل اوديتهم قالوا هذا عارض ممطرنا بل هو ما استعجلتم به ريح فيها
عذاب اليم) ت پس وقتا که کوردیلر شو عذابی بر بولوت صورتنده که یونلوبدر آنلرک دره‌لرینه
دیدیلر شو بولوت یغمور یاغدیریجیدر بزم اوزرمزه بلکه حقیقتده اول بولوت بر شیدر که
تیزلکله طلب ایتدیکز آنی بر روزکاردر که آنده دردویریجی عذاب واردر (تدمر كل
شيء بامر ربها فاصبحوا لا يرى الا مساكنهم كذلك نجزي القوم المجرمين) ت بربری
اوزرینه اورر هر بر شیئی کندو ربنک بیورلدیسیله پس اولدیلر بر صفت اوزرینه که انجق
اولری کورندی اشبو کبی جزا ویررز کونوایشلو اولان کروهه (ولقد مكناهم فيما ان مكناكم
فيه وجعلنا لهم سمعا وابصارا وافئدة فما اغنى عنهم سمعهم ولا ابصارهم ولا افئدتهم من شيء
اذ كانوا يجحدون بآيات الله وحاق بهم ما كانوا به يستهزئون) ت تحقیق بز عاد قومنه
ویردیکمز قوت و قدرتی سزه ویرمدک و ویردک بز آنلره (وعظ ایتسینلر و نشانه‌لره نظر ایتسینلر و صنع
الهی‌یی تفکر ایتسینلر دیو) قولاق و کوزلر و قلبلر پس دفع ایتمدی آنلردن آنلرک
قولاغی و کوزلری و قلبلری هیچ بر شی اول سبیدنکه انکار ایدرلر ایدی اللهک آیتلرینی
و قوشاتدی آنلری اول شیکه آنکله مسخره ایدرلر ایدی ف آنلره قولاق و کوزلر و قلبلر
ویردک یعنی دنیا ایشنده عقللو ایدیلر لیکن شو عقللری آنلره آخرتده فائده ویرمز (ولقد اهلكنا
ما حولكم من القرى وصرفنا الآيات لعلهم يرجعون) ت وهلاک ایتدک اول شیئی که سزلک
اطرافکزده ایدی کویلردن و اوز بلون طشره کتوردک نشانه‌لری اوله که آنلر کفردن رجوع
ایدهلر (فلولا نصرهم الذين اتخذوا من دون الله قربانا آلهة بل ضلوا عنهم وذلك افكهم
وما كانوا يفترون) ت پس نیچون یاردم ایتمدیلر آنلره شول کسنه‌لر که معبود طوتدیلر آنلری
اللهدن غیری یقین اولمغی دیلیه‌رک الله تعالی‌یه بلکه غائب اولدیلر آنلردن و بو سوز آنلرک یلانی
وافترا ایتدکلریدر (واذ صرفنا اليك نفرا من الجن يستمعون القرآن فلما حضروه قالوا

أَنْصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَى قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ) ت وذكرايت اولوقتيكه كوندرلدى سنك
جانبكه بر كروهى جندن كه ايشيده لر قرآنى وقتا كه حاضر اولديلر پيغمبرنك يانته ديديلر بربرينه
سكوت ايلك ديكليه لم پس وقتا كه قرآنى ديكلمكدن فارغ اولديلر كيرو دونديلر قوملرى جانبنه
آنلرى قورقيدهرق ٭ف٭ پيغمبر عليه السلام ج كونلرنده بر قاچ اصحابيله مكه دن طشره
چيقوب صباح نمازينه مشغول اولديلر اول قتده جنلردن بر قاچ كسنه لر قرآنى ديكليوب
مسلمان اولديلر وكتدى قوملرينه رجوع ايدوب آنلره قرآنك كيفيتنى بيان ايتديلر اشبو
دفعه ده جنلر اول حضرتله ملاقى اولوب كورنمديلر مكر چوق كسنه لر مسلمان اولديلر
وبر كيجه پيغمبر عليه السلام مكهٔ مكرمه دن يالكز طشره چيقديلر اول قتده جنلر حضرته ملاقى
اولوب قرآنى اوكرنديلر ودينى قبول ايتديلر تسكيم ذكرلرى جن سوره سنده تفصيليله واردر
وقتا كه اول حضرته وحى كلدى اول وقتدن كوكلرك خبرى جنلردن كسلدى ليكن سببى جنلره
معلوم اولمدى چونكه قرآنى ايشتديلر معلوم ايتديلر كه خبرلك كسلدكنك سببى قرآنك
نزوليدر بو يلجه شاه ولى الله رحمه الله ياز ويدر (قَالُوا يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنْزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى
مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى طَرِيقٍ مُسْتَقِيمٍ) ت ديديلر اى بزم قوممز بز ايشتدك
بر كتابيكه اينديرلمش موسادن صكره كنديدن اول نازل اولان كتابلرى تصديق ايلر كوستررطوغرو
اولان دينه وطوغرو اولان يوله ٭ف٭ اشبو جنلر اراسنده تورات حضرت سليمانك زماندن
مشهور ايدى (يَا قَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ يَغْفِرْ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ مِنْ
عَذَابٍ أَلِيمٍ) ت اى بزم قوممز قبول ايدك الله جانبنه دعوت ايدنك سوزينى ايمان كتورك
آكا تا باغيشلسون الله سزلك كناهكزك بعضسنى وخلاص ايده سزى دردويريجى اولان عذابدن
(وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ)
ت وهر كسنه كه قبول ايتمسه اللهك جانبنه دعوت ايدنك سوزينى پس دكل عاجز قيليجى يرده
(يعنى يريوزنده فرار ايدوب اللهك عذابندن خلاص اولمغه قادر دكلدر) ويوقدر آنكچون
اللهدن غيرى ايش يتيشديجيلر اشبو كروه آشكاره آزغنلقده درلر ٭ف٭ يعنى ملائكه لر يوقاروجانبدن
آنلرى اوررلر يرجانبنه چقارلر (أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْيَ بِخَلْقِهِنَّ
بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَى بَلَى إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) ت آيا كورمديلرمى الله كه ياراتدى كوكلرى
ويرى ويورلدى آنلرى ياراتقده قادردرانك اوزره كه ديريلده اولولرى اوت بويله درالبته
الله هر برشى اوزرينه قادردر (وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ
قَالُوا بَلَى وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ) ت واولكونكه كتورلمش اولورلر
اول كسنه لركه كافر اولديلر اودنك اوكنه ديلور آيا اشبو وعده طوغرى دكلميدر ديديلر اوت

وربكز حقيچون طوغريدربدى الله پس طاديكز عذابى كفر ايتديككز سببدن (فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُوا الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِنْ نَهَارٍ بَلَاغٌ فَهَلْ يُهْلَكُ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ) ت پس صبرايت نيجه كه صبر ايتديلر اعلى همت صاحبلرى و تيزلك ايتمه آنلره عذابى طلب ايتمكده دير سنكه اولكونكه كوررلر كندولره وعده وير لمش اولان عذابى كويا آنلر اكلمديلر (يعنى دنياده) مكر برساعت كوندزدن بوقرآن پيغمبرلك الله تعالى دن ايرشدرمسيدر پس هلاك اولمز مكر كوتو ايشلو اولان كروهلر ❁ف ا كلمديلر دنياده يعنى عذابى كوردكلرى وقتده ظن ايدرلركه دنياده آنلره اصلا مهلت ويرلمش دنيايه كلدكلرى ساعتده اخراج اولنمشلر حاصلى دنياده عذابك كلمسن تاخير صانارلردى ليكن قيامت كوننده عذابك شدتنى كوردكده درلركه عذاب بچوق تيزلك و چابكلكله كلدى زيرا كه بزدنياده ياقبر عالمنده برساعت اكلنمش عادتدركه بكن مدتى آز صانارلر

❁(سورة محمد صلى الله عليه وسلم مدنية ثمان وثلاثون آية)❁ محمد عليه السلام سورهسى مدينهده نازل اولمش اوتوزسكز آيتدر

❁(بسم الله الرحمن الرحيم)❁

❁(باغشليجى اسركيجى اولان اللهك آديله اوقورم)❁

(الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ) ت اول كسنهلركه كافر اولديلر وكيرو طوتديلر آدملرى اللهك يولندن باطل قلدى الله آنلرك عملريني (وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ) ت واول كسنهلركه ايمان كتورديلر وايشلديلر كوزل اولان ايشلرى وايناندبلر اولشيئه كه كوندرلدى محمد صلى الله عليه وسلم اوزرينه و بوطوغريدركلوبدر آنلرك ربسى جانبندن ايراق ايتدى آنلرك كناهلريني واوقلدى آنلرك حالنى ❁ف بكچمش زمانده جمله خلق برشريعت اوزرينه تكليف اولنمديلر وايدى جمله مخلوقات اشبو دين واحد اوزرينه تكليف اولنديلر ايمدى حق اولان اشبودر بندر ماسواسى منسوخدر ومعلوم اوله كه مسلمانلردن بعض كيمسهلر ايو ايشلر وبعض كيمسهلر كوتو ايشلر كافرلردخى بويله ليكن مؤمنلر كرچه دينى ايناتمق سببندن شويله مقبول اوليلركه مؤمنلرك ايولكن ثابت ايدرلر وكوتولكين عفو ايدرلر وكافرلرك ايناتمق سببندن شوكونه سزالرى واردركه ايولكين باطل قلوب كوتولكين اثبات ايدرلر (ذَلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ) ت اشبو اول سببدندركه اول كسنهلركه كافر اولديلر آنلر تابع اولديلر طوغرو اولميان شيئه واول كسنهلركه ايمان كتورديلر تابع اولديلر طوغرو اولان دينه كه آنلرك ربسى جانبندندر اشبوكبى بيان ايدر الله آدملره آنلرك احوالريني

(فَاِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتّٰى اِذَا اَثْخَنْتُمُوهُمْ فَشُدُّوا الْوَثَاقَ فَاِمَّا مَنًّا بَعْدُ وَاِمَّا فِدَاءً حَتّٰى تَضَعَ الْحَرْبُ اَوْزَارَهَا) ت بجانکه غوغاده اوغرەسکز اول کسنەلرەکه کافر اولدیلر پس اورك آنلرك بیونلرینی شول وقتەدکین کەدوکدیکز آنلرك قانلرینی زیادەسیله پس محکم ایدك قیدی صکره یا احسان ایدوب براغورسکز ویا مال المغله خلاص ایدرسکز اول وقتەدکین که براقه غوغا ایتکندو سلاحلرینی یعنی غوغا موقوف اوله و سلاحه حاجت قالمیه والله اعلم (ذٰلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللّٰهُ لَانْتَصَرَ مِنْهُمْ وَلٰكِنْ لِيَبْلُوَ بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِى سَبِيلِ اللّٰهِ فَلَنْ يُضِلَّ اَعْمَالَهُمْ) ت اشبودر حکم و اکر دیلسیدی الله انتقام آلوردی آنلردن ولیکن دیلرکه امتحان ایده سزلك بعضکزی بعضکزله و اول کسنەکه اولدیلر الله یولنده پس البته ضایع قلمز آنلرك عملرینی (سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ) ت یول کوسترر آنلره وکوزل قیلر آنلرك حاللرینی (وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ) ت وکتورر آنلری بر باغچەیەکه بیلدردی اول باغچەیی آنلره ٭ف مرقدرکه کافرلرك شوکتی کسر اولمدی آنلری قتل ایتمك لازمدر وقتا که شوکتلری صنوب مغلوب اولدیلر حبس ایتمك دخی کفایت ایدر تا که قورقوب ایمان کتورەلر یاخود احسان ایدوب براقەلر تا که همیشه احسانه قورتلش اولەلر ودینی سوەلر و یا آنلردن مال آلوب خلاص ایدەلر که ایکی فائدە واردر واشبو مسئلەده اختلاف واردرکه اکر کافر اسیر اولسه آنی براقه‌وقو یورمکه تا کندو اوینه کیده یاخود براقمیه یا کر براقسه شویله که رعیت اولوب بطوره (يَا اَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اِنْ تَنْصُرُوا اللّٰهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ اَقْدَامَكُمْ) ت ای اول کسنەلرکه ایمان کتوردیکز اکر یاردم ایتسکز الله دیننه یاردم ایدر الله سزه و ثابت قیلر سزلك آیاقلرکزی ٭ف اکر الله مجاهده بلسه کافرلری مسلمان ایدر لیکن بو الله سبحانه نك منظوری دکلدر صنامقلری منظوردر پس قول یانندن سعی ایتمك و الله یانندن قوللرك ایشلرینی یسه مقدر (وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعْسًا لَهُمْ وَاَضَلَّ اَعْمَالَهُمْ) ت و اول کسنەلرکه کافر اولدیلر پس هلاك اولسون آنلر و ضایع قلدی الله آنلرك عملرینی (ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاَحْبَطَ اَعْمَالَهُمْ) ت اشبو اول سببدندرکه آنلر بکنمدیلر اول شیئی که ایندردی الله آنی پس باطل قلدی الله آنلرك عملرینی (اَفَلَمْ يَسِيرُوا فِى الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَلِلْكَافِرِينَ اَمْثَالُهَا) ت آیا سیر ایتمدیلرمی یرده تا باقەلرکه نیجه اولدی اول کسنەلرك ایشنك آخریکه آنلردن اول کچدیلر بربری اوزرینه اوردی الله آنلری و کافرلر ایچون واردر شوعقوبتەمثللری (ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَاَنَّ

الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَىٰ لَهُمْ) ت شو اول سببدندر كم الله مسلمانلرنك ايشنى يسه بيجيدر وشو سببدندر كه
كافرلره هيچ ايش يسه بيجى يوقدر (اِنَّ اللّٰهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ) ت
الله كتورور اول كسنه لريكه ايمان كتورديلر وايشلديلر اوايشلرى باغچه لره آقر آنلرنك
آلتندن ايرمقلر واول كسنه لركه كافر اولديلر منفعتلنورلر ويرلر نيچه كه يرلر درت اياقلولر واود
آنلرنك يريدر ٭ف حيوان كبى يرلر يعنى حرص ايله وصانلرنك عيسى حاجتنى روا ايتمكيچوندر
(وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرْيَتِكَ الَّتِي أَخْرَجَتْكَ أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ) ت
وچوق كويلركه زياده ايدى قوتده سنك كويكدن كه طشره چيقردى سنى هلاك ايتدك
آنلرى پس هيچ بر يار دم ايديجى يوقدر آنلرايچون (أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ كَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ
عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ) ت ايا بر كسنه كه اوله واضح اولان يول اوزرينه ربسنك جانبندن
اول كسنه كبى اولورميكه بزنلش اولدى اكا كوتو ايشى وبنه اول كسنه لر كبى اولورميكه
تابع اولديلر كندو نفسلرينك آرزوسنه (مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ
غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ) ت اول باغچه نك صفتى كه
وعده ويرلمش اولدى صاقننلره شو باغچه ده ايرمقلر واردر چوق قالمقله متغير اولمز صودن
وايرمقلر واردر سوتدن كه طادى متغير اولمز وبدوا ايرمقلر واردر خمردن لذت ويريجيدر ايچنلره
(وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ
وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ) ت وايرمقلر واردر صاف اولان بالدن وآنلرايچون واردر
جنتده هر بر يمش جنسندن وآنلرايچوندر يارلغمق كندو ربلرندن آيا اشبو جماعت اول
كسنه كبى اولورميكه ابدى اولورلر جهنمده وآنلره زياده ايسيجق صو ايچورلر پاره پاره
ايده آنلرنك بغرسقلرينى ٭ف شاه ولى الله رحمه الله ديركه شو يردن سوره نك آخرينه وارنجه
ضعيف الايمان اولان كسنه لرنك قورقمسى حقنده نازل اولمش ٭ف جنتنك شرابى زياده
لذتلودر دنيا شرابنك خلافنجه زيرا كه دنيا شرابى لذتسزدر جنتده هر كسنه نك اوندن درت
ايرمق اولور وبعضلرنك زياده اولور (وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّىٰ إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا
لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ آنِفًا أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ) ت
آدملردن بعض كسنه واردركه قولاق قويرسنك جانبكه چونكه طشره چيقارلر سنك يانكدن
كندويه علم ويرلمش اولانلره ديرلر كه نه شى ديدى پيغمبر شمدى اشبو كروه اول كسنه لردركه

مهر قودی الله آنلرڭ قلبلری اوزرینه و تابع اولدیلر کندو نفسلرینڭ آرزوسنه * ف
یعنی ذهنسزدر آنه برشی بیلورلر ونه برشی حفظ ایدرلر (وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَآتَاهُمْ
تَقْوَاهُمْ) ت و اول کسنه لر که یول بولیجی اولدیلر زیاده قیلدی الله آنلر ایچون هدایتی و ویردی
آنلره تقوالرینی * ف یعنی پیغمبر علیه السلامڭ نصیحتندن اثر قبول ایدیجی اولوب گناهلردن
احترازایده دیلر (فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّى لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ
ذِكْرَاهُمْ) ت منتظر دگللر مگر قیامت گورته که گلوره آنلره خبرسز پس گلوبدر شو قیامتڭ
علامتی پس نصل اولور آنلرڭ نصیحت قبول ایتمسی وقتا که گلور قیامت آنلره * ف قیامتڭ
علامتلرندنڭ بیوکی آخر زمان پیغمبرڭ بعث اولنمیدر که جمله پیغمبرلر انڭ گلمسنه منتظر
ایدیلر پس وقتا که شو حضرت بعث اولندی انجق قیامت گلمسی قالدی (فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَاكُمْ) ت پس یقین ایت که
اللهدن غیری هیچ معبود یوقدر و یارلغمق طلب ایت کندو گناهلرڭ ایچون مسلمان اولان
ارککلرڭ حقنده و مسلمان اولان خاتونلرڭ حقنده و الله بیلور سزڭ گاوب گیده جک یریکزی
و منزلڭزا کالشه جک یریکزی * ف شاه ولی الله دیر که اشبو آیتلرڭ حاصلی شودر که ذم ایدیور
اول کسنه یی که علم مجلسنه گلور و اول شیئڭ حقیقتنی فهم ایتمکه ایریشه میور کندو نفسنڭ
هواسی آنڭ عقلی اوزرینه هجوم ایتمک سبیله و دخی شو کسنه غیریلردن سؤال ایتمکه
واستفسار ایتمکه محتاج اولور واشبو منظور آدم به قیامته نحو یفدر والله أعلم * ف یعنی
هر قدر برده ایجنده طولانسکز آخر جنته و جهنمه کسزڭ حقیق اولان او یکزدر که جکسکز
(وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ
الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأَوْلَى لَهُمْ) ت و دیدیلر
اول کسنه لر که ایمان گتوردیلر نیچون ایندرلمدی بر سوره (جهاد امرنده) پس نچانکه
گوندرلش اوله معناسی واضح بر سوره و ذکر اولنمش اوله انده غزا ایتمک گوررسن اول کسنه
لریکه آنلرڭ قلبلرنده وار در کفرڭ بقارلر سنڭ جانبکه اول کسنه نڭ باقمسی گبی که ایرشمش
آکا اولوم کلمکلک اولوم حالتنه اوراق سیندن پس انلر ایچون اول نفرت ایتدکلری شی قریب
اوله * ف مؤمنلر کافرلرڭ ایذاسندن عاجز اولوب آرزو ایتدیلر که نه اولیدی که الله سبحانه جهاد
ایله امر ایلیدی قدر عز قدری کافرلر ایله غوغا ایدیلڭ پس وقتا که جهاد امری نازل اولدی
ایماننده ضعیف اولنلره زیاده گوج گلدیکندن اولومه یاپلمش کسنه گبی گوزلری دونه رک سزه
نظر ایدوب دیرلر که نه اولیدی بزی غوغادن معاف ایدیدیلر وقتا که قورقو نهایتنه ایرشدی
گوزلرڭ رونقی و شعله سی گیدوب اولو گبی و بجاده گبی دوشدیلر (طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ

فَاِذَا عَزَمَ الْاَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا اللّٰهَ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ) ت اطاعت ایتكدر وطاتلو سوزلكدر پس
چوانكه محكم اولدی ایش اكر طوغری قیلسه لر وعده لرینی الله ایله زیاده ایدی اولوردی آنلر ایچون
● ف یعنی شرعك حكمنی قبول ایتمكدن كفر لازم كلور هر حالده شرعك حكمنی قبول ایتمك
فرضدر مكر رسول علیه السلام بیلورلركه قورققاری جهاده طلب ایتمكده فائده یوقدر وبقان
زیاده عسكر حاجت اولسه اول وقتده آنلری دخی جهاده تكلیف ایتمك لازمدر یوخسه
جنك ایدنلر چوقدر آنلره حاجت یوقدر (فَهَلْ عَسَيْتُمْ اِنْ تَوَلَّيْتُمْ اَنْ تُفْسِدُوا فِى الْاَرْضِ
وَتُقَطِّعُوا اَرْحَامَكُمْ) ت پس (ای ایمانی ضعیف اولان كسنهلر) كه اكر سز آدملر اوزرینه
امیر اولسكز احتمال دكلیكه کوترلك ایده سكز یرده وكسه سكز کندیكزك قرابت حقنی ● یعنی
كافرلرك ایذاسندن طارغین اولوب جهاد ایتمكیچون آرزو ایتدیكز واكر الله سبحانه سزی
غالب ایدوب آدملرك امورینه والی قیلسه پس اول وقتده فساد ایتمكز (اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللّٰهُ
فَاَصَمَّهُمْ وَاَعْمٰٓى اَبْصَارَهُمْ) ت اشبو كروه اول كسنهلردركه رحمتدن ایراق قلدی آنلری الله پس
صاغر قلدی آنلری وكور قلدی آنلرك كوزلرینی ● ف یعنی حكومتی غرور ایله ظلم ایله ایتمكه
باشلادیلر وبر كسنه نك نصیحتن قبول ایتمدیلر (اَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْاٰنَ اَمْ عَلٰى قُلُوبٍ اَقْفَالُهَا)
آیا تامل ایتمزلرمی قرآنده یا خود قلبلری اوزرینه كلیدمی واردر (اِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلٰٓى اَدْبَارِهِمْ
مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَاَمْلٰى لَهُمْ) ت البته اول كسنهلر كه دوندیلر
كندولرنك ارقه سی جانبنه اندنصكره كه ظاهر اولدی آنلره هدایت یولی شیطان بزدی
آنلر ایچون ومهلت ویروبدر آنلره ● ف یعنی منافقلر قرآنی فهم ایتمدیلر تا كه بیلهلر جهادده نه
قدر فائده واردر وایمانك اقرارندن كیرو دوندیلر وجهاده وارمیورلر كه طول عمر ایله معمر اولهلم
دیو (ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللّٰهُ سَنُطِيعُكُمْ فِى بَعْضِ الْاَمْرِ وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اِسْرَارَهُمْ) ت
اشبونك سببی شول سببدندركه آنلر دیدیلر اول كسنهلره كه بركین صایدیلر الله تعالینك
ایندردیکی قرآنی (یعنی منافقلر یهودلره دیدیلر كه) اطاعت ایدرز سزه ایشلرك بعضسنده
والله بیلوردی آنلرك كیزلو سوزلرینی ● ف منافقلر كافرلره دیدیلر كه بزلر مسلمان اولمشز لیكن
آنلر ایله برابر سز كاسه غوغا ایتمهجكز (فَكَيْفَ اِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ
وَاَدْبَارَهُمْ) ت پس نیجه اولور حال شول وقتده كه جانی آلورلر آنلرك فرشتهلر اورورلر آنلرك یوزلرینه
وآنلرك ارقهلرینه ● ف یعنی شول وقتده اولومدن نیجه خلاص اولورلر واول وقتده نفاقك
عذابنی كوریسردرلر (ذٰلِكَ بِاَنَّهُمُ اتَّبَعُوا مَآ اَسْخَطَ اللّٰهَ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَاَحْبَطَ اَعْمَالَهُمْ) ت

اشبو عقوبته شوسبيدندر كه تابع اولديلر اول شيئه كه طارغين قلدى الله تعالى يى و چيركين صانديلر الهى رضاسى قيلن ايشلرى پس اقباطل قلدى آنلرڭ ايشلرينى (أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَانَهُمْ) ت آيا قلبلرنده كفرسزلڭ اولان كيمسهلر ظن ايدرلرميكه ظاهر قيلمز الله آنلرڭ كينلرينى (وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسِيمَاهُمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ) ت واكر ديلسيدك كوستوردك آنلرى سكا بيلوردك آنلرى كندو قيافتلريله (يعنى نفاقلقرملرى آنلرڭ يوزيلرنده ظاهر اولوردى) وتحقيق بيلوردك آنلرى سوزلك اسلوبنده والله بيلور سزلڭ عملركزى (وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّى نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ وَنَبْلُوَ أَخْبَارَكُمْ) ت والبته صناروز سزى تا بيلهوز غوغا ايدنلرى سزدن وصبر ايدنلرى وصناروز احوالكزى (إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَشَاقُّوا الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَى لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَسَيُحْبِطُ أَعْمَالَهُمْ) ت البته اول كسنهلر كه كافر اولديلر وكيرو طوتديلر آدمارى الهڭ يولندن ومخالفت ايتديلر پيغمبره آندنصكره كه ظاهر اولدى آنلره هدايت يولى اصلا زيان ايرشديرمزلر الله تعالى يه والله ضائع قيلور آنلرڭ عمللرينى (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ) ت اى مسلمانلر اطاعت ايدڭ الله تعالى يه واطاعت ايدڭ پيغمبره وضايع قيلمكز عمللركزى (مرتد اولمق سيبندن وباريا اليوعجب ايله) ف يعنى غزا ايتمك ويا الله سبحانه نڭ يولنده مشقت ومحنت چكمك اول وقتده مقبول اولوركه الله تعالى نڭ حكمنه موافق اوله نفسڭ آرزوسنه هيچ برايش ايشلميه (إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ) ت تحقيق اول كسنهلر كه كافر اولديلر وكيرو طوتديلر اللهڭ يولندن صكره اولديلر آنلر كافر اولدقلرى حالده البته يارلغمز الله آنلرى (فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلْمِ وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَلَنْ يَتِرَكُمْ أَعْمَالَكُمْ) ت پس كوشكلك ايتميكز ودعوت ايتميكز صلح جانبنه وسز غالب سكز والله سزكله بيلهدر وناقص ويرمز سزه سزلڭ عملكزلڭ جزاسنى ف غوغادن قشقندن تا جوب اول امرده كافرلردن صلح طلب ايتمكدر واكر صلحده فائده كورنسه اولوقتده صلح ايتمك جائزدر ذكرى سورهٔ قتالده كليسردر (إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أُجُورَكُمْ وَلَا يَسْأَلْكُمْ أَمْوَالَكُمْ) ت دنيا ديرلكى همان اويون بازلقدر وكوكل اكلنمكدر واكر ايمان كتورسكز وصاقنسكز ويرسزه سزلڭ جزالركزى

طلب ایتمزسزدن مالرکزی * ف الله سبحانه نجه بلادلری مؤمنلره فتح ایتدی ومؤمنلره اینسه آز کونلرده کندو مالرینی صرف ایتملک ضرورتی اولدی پس هرقدرکه آنلر صرف ایتدیلر ایدی الله سبحانه بوزا اولقدر آنلره احسان ایتدی اشبو اجلدن الله سبحانه بیوردیکه الله سبحانه به اودنج ویرلک (ان یسئلکموها فیحفکم تبخلوا ویخرج أضغانکم) ت اگر طلب ایتسه سزدن مالکزی پس مبالغه ایتسه آنی طلب ایتمکله اول وقتده بخل ایدردیکز وطشره چیقاررد شو بخل سزلک کیننکزی (ها انتم هؤلاء تدعون لتنفقوا فی سبیل الله فمنکم من یبخل ومن یبخل فانما یبخل عن نفسه والله الغنی وأنتم الفقراء وان تتولوا یستبدل قوما غیرکم ثم لایکونوا أمثالکم) ت خبردار اولکز سزلر ای کروهلر که دعوت اولنورسکز تا که نفقه ویره سکز الله یولنده پس سزدن بعض کسنه وار که بخیللک ایدر وهرکسنه که بخیللک ایتسه پس اول بخیللکی همان کندو نفسندن ایدر (یعنی نفقه نک فائده سنی کندینسندن ایراق ایدر) والله حاجتسزدر وسزلر ایسه محتاجسکز واگر یوز چویرسکز عوض کتورر سزه سزدن غیری بر کروهی صکره اولمزلر آنلر سزلک کبی * ف الله سبحانه نک یولنده مال صرف ایتمکه تا کید ایتسه دورسکز آندن خاطرکزه کلسون که الله سبحانه ویا آنلر رسولی کندیسیچون طلب ایدیور واشبولی سزلک منفعتکز ایچون بیوردی صکره برلک عوضنده بیک بیک ویره جکدر یوخسه الله سبحانه نک ورسولنک ماله احتیاجی یوقدر

(سورة الفتح مدنیة وهی تسع وعشرون آیة) فتح سوره سی مدینه ده نازل اولمش واشبو سوره یکرمی طقوز آیتدر

(بسم الله الرحمن الرحیم)
باغشلیجی اسرکیجی اولان اللهک آدیله اوقورم

شاه ولی الله رحمه الله دیرکه پیغمبر علیه السلام هجرتک آلتنجی سنه سنده اویقوده کوردیلر که مکهٔ مکرمه یه داخل اولدیلر جمعیت خاطرله تراش وقصر نسکنه مشغول اولدیلر پس اشبو یاله عمره قصدیله مکه یه متوجه اولدیلر اگرچه قریش ایله دشمنلگی وار ایدی لکن عادت شو ایدیکه دشمنلری حج وعمره ایتمکه منع ایتمزلر ایدی وحرمده دشمندن کینه وعداوت سببندن انتقام آلمزلر ایدی وپیغمبر علیه السلام بیک بشیوز آدملر ایله کیتدیلر وقریش دخی کندولر ایله آدملر جمع ایدوب مکه شهرندن طشره چیقوب غوغا ایچون ایندیلر وقتا که پیغمبر علیه السلام یقین ایرشدیلر شویرمکه آنده مکه شهری کورینور پس اول حضرتک بندیکی دیشی دوه نک دیزلری یره چوکوب اکلندی وهر کرقو ءدی اول وقت پیغمبر علیه السلام آند ایچدیکه بن کعبه نک ادبنی صاقلرم اگرچه مکه اهلی چوق قتی سوزلر سویلسه لرده پس اول وقتده دوه قالقدی اول حضرت قریشه مقابله ایتمکی براقوب حدیبیه نک میدانده

(ایتدیلر وقتا کہ حدیبیہ یہ ایردیلر قریشک کافرلری مکہ یہ کیرمکدن مانع اولدیلر و چوق
دوپ داشمقدنصکرہ کافرلر ایلہ صلح ایدوب مکہ یہ داخل اولمزمزین کیرو دوندیلر الله
سبحانہ اشبو صلح ایتمکدن راضی اولدی و اشبو بیعتدنکہ قبل وقتال اراسندہ پیغمبرہ یاردم
ایتمک عزمنی تاکید ایچون پیغمبر علیہ السلامک الری اوزرینہ بیعت ایتمشلر ایدی آندن
الله سبحانہ راضی اولدی و اشبو ایشک مقابلندہ چوق فتوحلر شو بیعت صاحبلرینہ نصیب
ایتدی خصوصا خیبری فتح ایتمک کہ اشبو سفردن تراخیسز واقع اولدی خیبرلک غنیمت مالنی
اشبو بیعتدہ حاضر اولنلرہ تخصیص بیوروب غیریلری اشبو غزادن منع بیوردیلر او یقونک
مضمونی کلمجک بلدہ ظاهر اولدی پس فتوحک وعدہسی خصوصندہ و منافقلرک شبهہسنک
ردندہ کہ رؤیانک مضمونی تأخیرہ قالمقدن ناشیدی و تأخیرک حکمتنک بیانی و حدیبیہ
سفرندن تخلف ایدنلرک تمدیدی و اشبو بیعتک اهلندن الله سبحانہ راضی اولمسنک بیاننده
اشبو سورہ نازل اولدی * ف پیغمبر علیہ السلام حدیبیہ یہ ایردیلر و قریشک کافرلری مکہ یہ
کیرمکدن مانع اولدیلر و چوق دوپ داشمقدنصکرہ پیغمبر علیہ السلام کافرلرہ پیغام
کوندردیکہ اکر دیلرسکز بنم ایلہ صلح ایدیکز و برمدتہ دکین راحت اولکز و بزدخی شول قدر
آدملری مسلمان ایدرز پس آندنصکرہ اکر دیلرسکز مسلمان اولکز و یاخود اکر دیلرسکز
غوغا ایدیکز آخردہ صلح اولدی لیکن اشبو یلدہ پیغمبر علیہ السلامی عمرہ ایتمک ایچون
قویویرمدیلر پس حضرت صلی الله علیہ وسلم کلہجک یلدہ عمرہ یی قضا ایتدی (انا فتحنا لك

فتحا مبینا) ت البتہ بز ارحکم ایتدک سنکیچون ظاهر اولان فتح ایلہ (لیغفر لك الله ما تقدم

من ذنبك وما تأخر ویتم نعمتہ علیك ویهدیك صراطا مستقیما وینصرك الله نصرا عزیزا)

ت فتحک عاقبتی شو درکہ یارلغرسنکیچون الله اول شیئ کہ کچدی سابقدہ سنک کناهکدن و بنہ
اولشیئی کہ کیرو قالدی سنک کناهکدن و تمام ایدہ کندو نعمتنی سنک اوزریکہ و کوسترہ
سکا طوغرو اولان یولی و یاردم ایدہ سکا الله قوتلو اولان یاردم ایلہ * ف اشبو صبر ایتدیکک
اجلدن سنک درجہلرک زیادہ اولدی الله سبحانہ اشبو کلامی کندو قوللرندن هیچ برقولنہ
بیورمدی کہ سنک کچن کناهلرکی و کلہجک کناهلرکی باغشلادم دیو زیرا کہ اشبو سوز قورقوسزلغی
موجبدر اکرچہ چوق قوللر واردر کہ الله سبحانہ آنلری باغشلادی لکن بو حضرتدن

غیری برکسنہ نک حقندہ اشبو کلامی بیورمدی (هو الذی أنزل السکینة فی قلوب المؤمنین

لیزدادوا ایمانا مع ایمانهم ولله جنود السموات والارض وکان الله علیما حکیما) ت

اول الله کہ اشنی کتوردی دولتمک (یعنی طمأنینت و آرام) مؤمنلرک قلبلری اوزرینہ
تا زیادہ اولہ آنلرک ایمانی آنلرک سابق اولان ایمانلری ایلہ و الله ایچوندر کوکلرک و یرک
قشونی الله بیلیجی حکمت صاحبیدر * ف آنی ایندردی سکینہ یعنی طمأنینت و وقار

وقرار بولمغی ودولتمکی یعنی پیغمبر علیه السلامك حکمی اوزرینه ثابت اولدیلر ومخالفت ایدنلر ایله دشمنلق ایتدیلر اشبو ایشی ایشتمکده آنلرك ایمانلرنك درجه‌سی زیاده اولدی (لِيُدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ ذَٰلِكَ عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا) ت (سکینه‌نك نزولنك عاقبتی شودر) که کتوره مسلمان اولان ارککلری ومسلمان اولان خاتونلری باغچه‌لره که آقار آنلرك آلتندن ارمقلر ابدی اوله‌رق اول باغچه‌لرده واورته آنلردن آنلرك کوناهلرینی اشبو مقدمه الهیك یاننده بیولك مطلوبه ایرشمکدر ف اول برکسنه‌لرکه دیرلر جنتی طلب ایتمك نقصاندن ناشیدر اشبوردن معلوم اولدیکه جنتی طلب ایتمك الله سبحانه‌نك یاننده زیاده کمالدر (وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّانِّينَ بِاللَّهِ ظَنَّ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا) ت وتا عذاب ایده منافق اولان ارککلره ومنافقه اولان قاریلره ومشرك اولان ارککلره ومشرکه اولان قاریلره که کمان ایدیجیدرلر الله تعالی یه کوتو اولان کمان ایله آنلر اوزرینه اولسون قتی اولان مصیبتك دونمه‌سی وطارغین اولدی الله آنلر اوزرینه ورحمتدن ایراق قلدی الله آنلری وحاضرلدی آنلر ایچون جهنمی ونه یوکین یردر جهنم ف کوتو اولان کمان شو ایدیکه پیغمبرمز علیه السلام حدیبیه سفرینه مدینه‌دن تشریف بیوردقلرنده منافقلر حیله‌لر قالدوب اولرنده اوطوردیلر وکمان ایتدیلرکه اشبو غوغاده مسلمانلر وطنلرندن ایراق اولوب دشمنك وطنلرینه داخل اولدقلرندن وعسکرلری آز اولدیغندن تباه اولورلر وکافرلر ایسه فاسد کمان ایتدیلرکه پیغمبر عمرمیانه سیله کاوب دنیا ایله مکه یی آلمق دیلرلر (وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا) ت والله ایچوندر کوکلرك ویرلك قشونی والله غالبدر حکمت صاحبیدر (إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا) ت البته بز کوندردك سنی حقی ظاهر قیلیجی وسوینديريجی وقورقوديجی (لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا) ت تا ایمان کتوره‌سکز ای مسلمانلر الله تعالی یه وآنك پیغمبرینه وتا یاردم ایده‌سکز اللهك دیننه ویوکالکله اعتقاد ایده‌سکز الله تعالی یی وپاکلکله ذکر ایده‌سکز آنی صباح وقتنده واخشام وقتنده (إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهُ اللَّهَ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا) ت البته اول کسنه‌لرکه بیعت ایدرلر سنکله

آنلر همان الله تعالی ایله بیعت ایتمش اولورلر الهك الی آنلرك الك اوستنده در پس بر كمسنه كه عهدینی صندرسه كندو نفسی اوزرینه صندیرر (یعنی آنك ضرری نفسنه راجعدر) وهر كمسنه تمام ایتسه اولشیئی كه عهد ایتدی آنك اوزرینه الله ایله البته ویره جكدر آكا بیوك اولان مزدی وفی عهد وقتنده الرینی بربرلرینك الی اوزرینه قویوب عهد ایدرلر ایدی اوللر اسلامك ابتداسنده اسلام ایچون عهد ایدرلر ایدی صكره هر بر مصلحتك تقییدیكه منظور اولورلر ایدی وغوغا ایچون دخی عهد ایدرلر ایدی اول امر ایچون دخی عهد آلورلر ایدیكه تا اول تعبیه قدر غوغادن قاچمیه لر دیو (سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ بِأَلْسِنَتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا) ت دیه جكلر سكا كیرو قالان عربلردن (یعنی اول كمسنه لر كه حدیبیه سفرنده سنكله ارقداشلق ایتمدیلر) مشغول ایتدی بزلری بزم ماللرمز واولادلرمز پس یارلغمق طلب ایت بزیچون دیرلر كندو دللریله اولشیئی كه قلبلرنده یوغیدی دیكل آنلره كه كیم قادر اولور سزلك ایچون اللهدن برشی (منع ایتمكه) اكر دیلسه سزه ضرر ایرشدرمكی یاخود دیلرسه سز كیچون بر منفعت ویرمكی بلكه الله اولشیكه ایشلرسكز آكی بیلیجیدر (بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَى أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزُيِّنَ ذَلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَنْتُمْ ظَنَّ السَّوْءِ وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا) ت (اویله دكل) بلكه كمان ایتدیكزكه رجوع ایتمزلر پیغمبر ومؤمنلر كندو عیاللرینك یانته اصلا وبزه نمش اولدی اشبو ظن سزلك قلبلركزده وكمان ایتدیكز كوتو اولان كمانی واولدیكز سز هلاك اولان كروه (وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا) ت وهر كمسنه كه ایمان كتورمسه الله تعالی یه وآنك پیغمبرینه پس البته بز حاضرلدق اشبو كافرلر ایچون جهنمی (وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا) ت والله ایچوندر كوكلرك ویرك پادشاهلغی یارلغار اول كمسنه یی كه دیلر وعذاب ایدر اول كمسنه یه كه دیلر الله یارلغیجی اسیركیجیدر (سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذَلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا) ت البته دیرلر كیرو قالنلر وقتا كه كیدرسكز غنیمت مالی

جانبنه (یعنی خیبرك غنیمت مالنه) تا الله کتوره سکز آنی قویوركز بزی تا تابع اولهلم سزه دیدیلر که تغییر ایده لر الهك وعده سنی دیکل که البته تابع اوله بیلمزسکز بزه بویله بیوردی بیورمشدر الله بوندن اول پس البته دیرلر که اویله دکل بلکه حسد ایدرسکز بزه بلکه آنلر فهم ایتمزلر مکر آز بیجق ف وقتا که اول حضرت اصحابیله مکه دن دوندیلر حکم اولدی که خیبره اوزرینه وارمیکز لیکن حدیبیه ده بولنان عسکر ایله بشقه کسنه بی آلمیکز پس وقتا که مدینه یه ایرشدیلر اوچ کون آنده اکلنوب عسکر خیبر جانبنه متوجه اولدیلر اول کسنه لر که اول حدیبیه سفرنده قورقوب کیرو قالدیلر اشبو سفرده طمع ایدوب خیبره کیتمکی دیلدیلر الله سبحانه آنلری منع ایتدی و خیبرده بر وعده وار ایدی که احزاب غوغاسنده مسلمانلر ایله غوغا ایتمکیچون مشرکلری آنلری کتورمشلر ایدی (قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سَتُدْعَوْنَ إِلَى قَوْمٍ أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ فَإِنْ تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا وَإِنْ تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا) ت دیکل (یا محمد) کیرو قالنلره اعرابلردن که سزلر دعوت اولنورسکز بر قومله غوغا ایتمکه که قتی غوغا صاحبلریدر (یعنی فارس و روم آدملریله اشبو وعده ابو بکرك و عمرك رضی الله تعالی عنهما زمانلرنده وقوع بولدی) که غوغا ایدرسکز آنلر ایله یاخود آنلر مسلمان اولورلر پس اکر بیورلدیغی قبول ایتسکز ویررسزه الله کوزل اولان حزدی واکر یوز چویرسکز نیجه که یوز چویردیکز بوندن اول عذاب ایدر سزه الله دردویریجی اولان عذاب ایله ف الله سبحانه قتی اولان غوغا صاحبی فارس اهلنه بیوردی آنلرك سلطنتی همیشه غیریلره غالب ایدی حضرت عمر و حضرت عثمان رضی الله تعالی عنهمالرك زمانلرنده فارس مملکتی فتح اولندی بعضلری غوغاسز مسلمان اولدیلر و چوق چوق غنیمت مالی اول مملکتدن مسلمانلرك النه کیردی (لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا) ت یوقدر کورلر اوزرینه کناه دخی طوبال اوزرینه کناه و یوقدر کیفسزلر اوزرینه کناه (یعنی اشبو مثللو سفردن کیرو قالمقده) و هر کسنه اطاعت ایتسه الله تعالی یه و آنك پیغمبرینه کتوررآنی باغچه لره که آقر آنلرك آلتندن ایرمقلر و هر کسنه یوز چویرسه عذاب ایدر آکا دردویریجی اولان عذاب ایله ف یعنی جهاد اشبو معذورلر اوزرینه فرض دکلدر (لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا) ت البته خشنود اولدی الله مسلمانلردن اول وقتده که بیعت ایتدیلر سکا آغاجك آلتنده پس بیلدی اولشیئی که آنلرك قلبلرنده وار در پس آشغی ایندردی

وقارى وارامى آنلرڭ قلبلرى اوزرينه وثواب ويردى آنلره يقين اولان فتحى ٭ ف اشبو فتح
ـ ايقڭ انعامنده داخلدر ودخى پيغمبر عليه السلام بيوردى كه اشبو بيعت ايدنلردن بركسنه
جهنمه كيرمز (ومغانم كثيرة يأخذونها وكان الله عزيزا حكيما) ت وچوق
غنيمتلركه الهكتوردلرآنلرى (يعنى خيبرڭ غنيمتلرينى) والله غالبدر حكمت صاحبيدر ٭ ف
وقتاكه صلح ايچون ديبيدانشق اولدى اول حضرت عليه السلام حضرت عثمان رضى الله
تعالى عنهنى مكهٔ مكرمه يه كوندردكده عسكره بريلان خبر ظهور ايتديكه كافرلر حضرت عثمانى
اولديرديلر شو كابناءً اول حضرت بيورديلركه شمدى آنلرايله غوغا ايتمك بكا حلال اولدى كه عهد
بوزلمسى اول آنلردن ظهور ايتدى ليكن اشبو خبر يلان ايدى وبردخى شوكه كافرلردن
سكسان نفر آدم مكه نڭ لشكرندن جمع اولوب كلديلرتا اول حضرتڭ عسكرنڭ اطرافنده
دولاشوب اكر مسلمانلردن برآدم تنها بولنسه اولديره لر پس اشبو سكسان كيشينڭ جملهسنى
الله سبحانه صحابه يه ديرى طوتديردى بوكابناءً اول حضرت عليه السلام غوغايه قصد
بيوردى پس مغيلان اغجنڭ آلتنده اوطوروب بيورديكه بڭا عهد ايدككه اولنسهقدر غوغا
ايدهلم جملهسى عهد ايتديلرقيس اوغلى جدمنافقدن غيرى هيچ كسنه اشبو بيعتدن كيرو
قالمدى اشبو بيعت الله سبحانه نڭ عندنده مقبول اولدى والله سبحانه آنلرڭ قلبلرنده كه
شيئى بيلدى يعنى ظاهرده اولان فكرلرينى وباطنده قلبلرينڭ توكلنى وشو بيعتڭ انعامنده
خيبرڭ فتحنى عنايت بيوردى خيبرڭ مالندن مسلمانلر راحت بولديلر (وعدكم الله مغانم
كثيرة تأخذونها فعجل لكم هذه وكف ايدى الناس عنكم ولتكون آية للمؤمنين
ويهديكم صراطا مستقيما) ت ووعده ويردى سزه الله چوق غنيمتلريكه الهكتوررسكزآنى
پس چابك عطا ايتدى سزه شو غنيمتلرى (يعنى خيبرڭ غنيمتلرينى) وكيرو طوتدى آدملرڭ
اللرينى سزدن (يعنى حديبيه ده) تا اوله اشبو مقدمه برنشانه مسلمانلر ايچون وتا كوسترهسزه
الله طوغرو يولى ٭ ف شاه ولى الله رحمه الله ديركه قريشڭ كافرلرى جمع اولديلركه شو حضرته
تشويش ويرهلر الله سبحانه آنلرڭ اللرينى غوغا ايتمكدن كيرو طوتدى وغوغا ايشى صلحه انجام
بولدى ٭ ف وكيرو طوتدى آدملرڭ اللرينى يعنى غوغا ايتمكه قويمدى (وأخرى لم تقدروا
عليها قد أحاط الله بها وكان الله على كل شئ قديرا) ت (وعده ويردى) الله بشقه غنيمتلرايله
كه حالا كال ارشدر مديكزانى الهڭ علمى احاطه ايتمشدر والله هر برشى اوزرينه قادردر
(يعنى فارس وروم غنيمتلرى) ٭ ف يعنى اشبو بيعتڭ انعامنده خيبر فتحنى سزه انعام ايتدى
ومكه نڭ فتحنى اگرچه اولوقتده اله كيرمديسه ده ليكن كيرمسى يقين اولديغندن كويا آنى
دخى شو آنده انعام ايتمشدر (ولو قاتلكم الذين كفروا لولوا الادبار ثم لا يجدون وليا ولا نصيرا)

ت وا کرطوغاایتسه‌لر ایدی سز کله اول کسنه‌لرکه کافر اولدیلر البته ارقه‌نی یوردلر سزلک باتمکزه
صکره بولمزلر ترابش نصره یجی و یاردم ایدیجی (سُنَّةَ اللّٰهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ
اللّٰهِ تَبْدِيلًا) ت اللهک عادتی که البته کچدی بوندن اول و البته من بولمزسن اللهک عادتنه تبدیل اولمق
تبدیل اولمق (وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ
وَكَانَ اللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا) ت و اول الله تعالیدرکه کیرو طوتدی کافرلرک الینی سزدن و سزلک
الکزی آنلردن مکه‌نک اراسنده اندن صکره که غالب قیلدی سزی آنلر اوزرینه الله اول بر شیئی
که ایشلرسکز کورییجیدر ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه بو نعمت بشدر اول قصه‌یه که صلح قرار
بولمقدن صکره یتمش کسنه قریشلرک کونولرندن و بو صحابه‌لرندن اولان آدملر دیلدیلرکه اصحاب
خبرسزین اوزرینه هجوم ایده‌لر اصحاب خبردار اولوب آنلرک جمله‌سنی اسیر ایدوب حضرتک
حضورینه کتوردیلر و اول حضرت جمله‌سندن عفو ایتمش والله اعلم ف یتمش کسنه‌لری که
مکه‌نک اراسنده طوتدیلر یعنی مکه‌نک یقیننده طوتدیلر کویا شهرک اراسندن طوتلمش اولدیلر
(هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيَ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ مَحِلَّهُ وَلَوْلَا رِجَالٌ
مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَئُوهُمْ فَتُصِيبَكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ لِيُدْخِلَ اللّٰهُ فِي رَحْمَتِهِ
مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا) ت اشبو قریش کافرلری اول کسنه‌لردر
که کافر اولدیلر و کیرو طوتدیلر سزی مسجد حرامدن و کیرو طوتدیلر قربانی موقوف ایدوب
آندن که ایریشه‌بوغزلندیغی مکانه و اکر اولمیه‌یدی مسلمان اولان ارککلر و مسلمان اولان خاتونلر
کمسز آنلری بیلمزدیکز چکنیه‌سکز آنلری امیدی ایریشوردی سزه آنلردن برکناه بیلمزسزین
(یعنی او یقوتک کرجک اولمسی بالفعل متحقق اولسیدی و فتح تیزلکله میسر اولسیدی
سزمکه کافرلریله طوغا ایدرکن ارالرنده بولنان بیلمدیککز مؤمنلردخی هلاک اولوب سزه کناه
اصابت ایدردی پس بو قورقو ایچون فتحی تاخیره براقدی الله) تا کتوره الله کندو رحمتنه
اول کسنه‌یی که دیلرا کر مؤمنلر کافرلردن محاسبه ایدیلرا البته عذاب ایدردک کافر اولانلره
آنلردن دردو بر یجی اولان عذاب ایله ف یعنی اشبو ماجراده هر برادبسزلک که کعبه‌نک
حقنده ظهور ایتدی کافرلردن وقوع بولدی ای مسلمانلر سزلرا یکزده بولنمدیکز شو کافرلر
معتمرلری منع ایتدیلر عمره‌یی ادا ایتمکدن و قربانی محلنه ایرشمکدن پس شو اجلدن مکه شهری
آ کالایق ایدیکه سزلک الکزله فتح اولنه لیکن بعض مسلمان ارککلر و بعض مسلمان خاتونلر
آنده کیزلو ایدیلر و برقاچ کسنه‌لر وار ایدیلرکه مسلمان اولاجق آنلرک قسمتنده مقدر ایدی پس
اکر اولکونده مکه‌نک فتحی اولسه‌ایدی آنلر دخی قریلور ایدیلر آخرایکی یل صلحک مدتنده

اسلامی مقدر اولان کسنه‌لر مسلمان اولدیلر و هجرت ایدن کسنه‌لر هجرت ایتدیلر یعنی اول وقتده
الله سبحانه مکه‌نڭ فتحنی ویردی (اذ جعل الذین کفروا فی قلوبهم الحمیة حمیة الجاهلیة فانزل
الله سکینته علی رسوله وعلی المؤمنین والزمهم کلمة التقوی وکانوا احق بها واهلها وکان الله
بکل شیء علیما) ت اول وقتده محکم قیلدیلر کافرلر کندو قلبلرینه غیرتلرینی جاهلیت
غیرتنڭ جنسندن پس ایندردی الله کندو وقار ودولتنی پیغمبر اوزرینه ومؤمنلر
اوزرینه وثابت قلدی آنلر اوزرینه صاقنق کلمه‌سنی وزیاده لایق ایدیلر اشبو کلمه‌یه الله
هر بر شیئی بیلیجیدر (یعنی مسلمانلردن بر جماعت اشبو صلحی بکمندیلر آنلرده الله سبحانه
آنلرڭ قلبنه اطمئنان ویردی تا پیغمبرڭ دیدیکنه رضا ویردیلر والله سبحانه اعلم)
ف کافرلرڭ عنادندن بری شو ایدیکه مؤمنلری او ییلده عمره‌دن منع ایتدیلر وصلحڭ
شرطلرنده شویله دیمیازدیلر که هر بر مسلمان که هجرت ایدوب کیتسه آنی کیرو دوندره‌لر وکافرلرڭ
یاننه کوندره‌لر و عمره ایچون کله‌جك سنه کله‌لر ومکه‌ده اوچ کوندن زیاده اکلنمیه‌لر
ومکه‌یه سلاحسز کیره‌لر پیغمبر علیه السلام بو شرطلرڭ جمله‌سنی قبول بیوردیلر
(لقد صدق الله رسوله الرؤیا بالحق لتدخلن المسجد الحرام ان شاء الله آمنین محلقین رؤسکم
ومقصرین لا تخافون فعلم ما لم تعلموا فجعل من دون ذلک فتحا قریبا) ت البته طوغرو
قیلدی الله کندو پیغمبرینه واقعه مطابق اولان اویقوی اشبو مضمون ایله که البته داخل
اولورسکز مسجد الحرامه اکر دیلرسه الله امین اوله‌رق باشلرکزی تراش ایده‌رك وکسه‌رك
(صاچلرکزی) هیچ بر شیدن قورقمیه‌رق پس بیلدی الله اول شیئی که بیلمدیکز سزلر پس قولای
قیلدی بوندن اول یقین اولان فتحی یعنی خیبر فتحنی (هو الذی ارسل رسوله بالهدی ودین
الحق لیظهره علی الدین کله وکفی بالله شهیدا) ت اول الله تعالی کوندردی کندو پیغمبرینی
هدایتله وطوغرو اولان دین ایله تا غالب قیله شو دینی سائر دینلرڭ کافه‌سی اوزرینه وبس‌در
الله شهادت ایتمك جهتندن ف الله سبحانه اشبو دینی ظاهرده دخی بر مدتدنکین هر بر دین
اوزرینه غالب قیلدی ودلیل وبرهان جهتندن همیشه غالبدر (محمد رسول الله والذین معه
اشداء علی الکفار رحماء بینهم تراهم رکعا سجدا یبتغون فضلا من الله ورضوانا سیماهم
فی وجوههم من اثر السجود ذلک مثلهم فی التوراة ومثلهم فی الانجیل کزرع اخرج شطأه
فآزره فاستغلظ فاستوی علی سوقه یعجب الزراع لیغیظ بهم الکفار وعد الله الذین آمنوا

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا) ت محمد اللهڭ پيغمبريدر و اول كسنه لركه آنڭ
ارقداشيدر زياده تى درلر كافرلرا اوزرينه برى بر يڭى امر كچيدرلر كندو ارالرنده كوررسن
آنلرى ركوع ايدیجيلر سجده ايدیجيلر طلب ايدرلر فضلى اللهدن و آنڭ خشنودلغى آنلرڭ
كوزللكى نشانى آنلرڭ يوزلرنده در سجده نڭ اثرندن اشبو مذكور اولان آنلرڭ وصفيدر
توراتده و مثللريدر انجيلده كه آنلر بر اكين كبى درلركه طشره كتوردى فيلرلريڭى پس قوتلو
قلدى آنى پس يوغون اولدى پس قوتلو اولدى و طوردى اوزدكلرى اوزرينه عجبه دوشوررر
اكنجيلرى (عاقبت حال اسلامڭ غلبه سى شودركه) طارغينلغه واقع قيله الله مؤمنلرى كورمك
سبيله كافرلرى وعده ويردى الله اول كسنه لره كه ايمان كتوردیلر و ايشلديلر ايو اولان
ايشلرى اشبو امتدن يارلغمغى و بيوك اولان مزدى (مثالڭ حاصلى شودركه اسلام اول
امرده ضعيف ايدى و مسلمانلر آز ايديلر كيدن كيده غالب اولوب چوغالديلر والله اعلم) • ف
قيلق و ياخود بومشقلق كه انسانه خوى و خصلت اولور هر بر يرده برابر باريدر و اول
خوى و خصلتكه ايماندن پيدا اولور پس بو خصلت قيلق قيلق ايده جك يرده و بومشقلغى
بومشقلق ايده جك يرده جارى ايدر و اصحابڭ نشانى شودركه تهجد قيلمقدن و خالص اولان
نيتلرندن يوزلرنده نور واردر پس اول حضرتڭ اصحابلرى بشقه آدملرڭ اراسنده يوزلرينڭ
نورندن بللو اولورلر ايدى و زراعتڭ مثلى شودركه اول بر آدم ايمان كتوردى صكره ايكى ادم
اولديلر صكره كوندن بكون زياده اولوب قوت بولديلر حضرتڭ زماننده و خليفه لرينڭ زماننده
و اشبو وعده كه ويردى آنلره ايمان اهليدرلر و ايو اولان ايشلرى ايشلرلر و پيغمبرڭ اصحابلرى
جمله سى شو صفت اوزره ايديلر ليكن حسن خاتمه نڭ فكرى لازمدر الله سبحانه قوللرينه شويله
مژده ويرمبوركه قورقو و سزاولرلر پس اشبو قيدر قصه سين ماالتبا ايندن غنيمتدر

•(سورة الحجرات مدنية وهي ثماني عشرة آية)•

•(حجرات سوره سى مدينه ده نازل اولمش و بو سوره اون سكز آيتدر)•

(بسم الله الرحمن الرحيم)

•(باغشلیجى امر كيچى اولان اللهڭ آدى ايله اوقورم)•

• ف شاه ولى الله رحمه الله ديركه الله سبحانه اشبو سوره يى آدابى تعليم ايتمكيچون ايندرديكه
حضرت پيغمبر عليه السلام اوزرينه امر و نهى اولان شيلرده پيغمبردن حكمسز بر شيئى
كندو جانبندن سويلمه لر و حضرتله يوكسك آواز ايله خطاب ايتمه لر و اگر بر فاسق
بر شيئى سويلسه حالى تحقيق ايتمكسزين اول مقدمه حقنده حكم اولان قصد ايله بر حكم
ايتمه لر و بر صورتده كه آنلرڭ اراسنده عسكر غاى و برشمانه وقوع بولسه آنى نه وجهله
اصلاح ايلملر تعليم ايتدى و بر برينه استهزا ايتمكى و بر برينه كوتو لقب قويمغى و غيبت
ايتمكى و كوتو ظن ايتمكى و نسبڭ اعلا لغيله غيريلر اوزرينه قورلنى منع بيوردى و ضعيف
الايمان اولنلرى ايمانلرنڭ ضعفى اوزرينه خبردار بيوردى والله اعلم (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا

لا تقدموا بين يدي الله ورسوله واتقوا الله ان الله سميع عليم) ت ای مسلمانلر ایلروکچمک
ایتمکز الله ایله یوز ییوز وآنک پیغمبریله وصاقلنگ اللهدن البته الله ایشیدیجیدر بیلیجیدر
ف یعنی برکسنه پیغمبرنک مجلسنده برشی صورسه حضرتنک جوابنه منتظر اولنکز کنه
ییوروب سزلر کندو باشکزدن کندوه‌نلکزه آنک ییورمقسزین برجواب سویلمکز (یا ایها
الذین آمنوا لا ترفعوا اصواتکم فوق صوت النبی ولا تجهروا له بالقول کجهر بعضکم لبعض
ان تحبط اعمالکم وانتم لا تشعرون) ت ای مسلمانلر یوکسلتمکز آوازلرکزی پیغمبرنک
آوازندن و یوکسلتسویلمکز آنکله سوزی بعضکزنک یوکسک سویلسی کبی بعضکزه
شوندن صاقنمق ایچونکه باطل اوله سزلرنک عملکز وسزلر خبردار اولمزسکز * ف اشبو سوزده
الله سبحانه پیغمبرنک آدابنی تعلیم ییوردی ومؤمنلرنک کندولری اراسنده اولان آدابیدخی
تعلیم ییوردی شو آدابلردن بری شودرکه آوازلرینی پیغمبرنک مجلسنده یوکسلتمه‌درمیه‌لرکه
اولوقتده پیغمبرنک ییورادیسی ایشدلمزوایکنجی شودرکه اول حضرته ادبله خطاب ایدیکز
یوکسک آواز ایله سویلمکز (ان الذین یغضون اصواتهم عند رسول الله اولئک الذین امتحن
الله قلوبهم للتقوی لهم مغفرة واجر عظیم) ت البته اول کسنه‌لرکه آلچق ایدرلر آوازلرینی
الله‌نک پیغمبرینک یاننده اشبو گروه اول کسنه‌لردرکه صنادی الله آنلرنک قلبلرینی تقوانک
ظهوری ایچون آنلر ایچون واردرچوق اولان یارلغمق و بیوک اولان مزد (ان الذین ینادونک
من وراء الحجرات اکثرهم لا یعقلون) ت تحقیق اول کسنه‌لرکه چاغررلرسنی حجره‌لرنک
ارقه‌سندن آنلرنک چوغی فهم ایتمزلر ه ف بنو تمیم اول حضرتنک ملاقاتنه کادیلر اول حضرت
اولرنده ایدیلر طشره‌سندن یوکسک آواز ایله ندا ایتدیلر لایق شو ایدیکه برآدم کوندروب خبر
ایدیدیلر (ولو انهم صبروا حتی تخرج الیهم لکان خیرا لهم والله غفور رحیم) واکر آنلر صبر
ایتسه‌لرایدی اولوقتده‌کین که چیقارسن آنلرجانبنه اولوردی زیاده کوزل آنلر ایچون والله
یارلغیجیدر اسیرکیجیدر ه ف شاه ولی الله رحمه الله ایدرکه اشبو تعریضدر بنی تمیمدن برقومک
حالی اوزرینه که برمهم ایچون اول حضرت صلی الله علیه وسلم یاننه کلدیلر وقتا که اول حضرتی
مسجده بولمدیلر و بیلمدیلر که قنقی حجره‌ده درلر حجره‌لرنک یاننه کلوب یوکسک آواز ایله چاغرمغه
باشلدیلر والله اعلم (یا ایها الذین آمنوا ان جاءکم فاسق بنبأ فتبینوا ان تصیبوا قوما بجهالة
فتصبحوا علی ما فعلتم نادمین) ت ای مسلمانلر اکر کتورسه‌سیزه برفاسق برخبر پس تفتیش
ایدلنا حترازاً ایتمکیچون شوندنکه ضرر ایرشدررسکز برگروهه بیلمزسزین پس پشمان
اولورسکز اول ایشی اوزرینه که ایشلدیکز ه ف پیغمبر علیه السلام برآدمی برقومدن زکات المق

ایچون کوندردیلرایدی شوقوم اول شخصك استقبالنه واردقده اشبو قومله و شخصك قومی ارا سنده اسلامدن اول عداوت اولدیغنه بناءً کمان ایتدیکه کندوینی اولدیرمکه کلورلر همان قورقه‌رق کیرو قاچوب قاچوب بعدنبه‌یه کلوب بر کورولتی براقدیکه فلان قوم مرتد اولدی همان حضرت اول قوم اوزرینه عسکر کوندرمك ایستردی الله سبحانه اول شخصك کذبنی وفسقنی بیان بیوردی اشبو رمزدن معلوم اولدیکه فاسقك شهادتی مقبول دکلدر فاسق اول کسنه در که خلاف شرع ارتکابی آندن ظاهر اوله (واعلموا ان فیکم رسول الله لو یطیعکم فی کثیر من الامر لعنتم ولکن الله حبب الیکم الایمان وزینه فی قلوبکم وکره الیکم الکفر والفسوق والعصیان اولئك هم الراشدون فضلا من الله ونعمة والله علیم حکیم) ت بیلکز که سزلك ارا کزده الهك پیغمبری واردر اکر اطاعت ایتسه سزه ایشلرك چوغنده قیلنغه واقع اولوردیکز ولیکن الله سوکلی ایتدی سزه ایمانی و بزه‌دی ایمانی سزلك قلبلر کزده و بر کین قیلدی سزلرك یانکزده کفری وفسقی و بیورلدی قبول ایتمکی اشبو کروه آنلردر طوغری یول بولنلر الهك باشندن اولان احسانله و نعمتله آندن والله بیلیجیدر حکمت صاحبیدر یعنی اکر سزلك مشورتکز قبول اولنمزسه ناخوش اولمیکز وقیرلمیکز زیرا که پیغمبر الله سبحانه نك ارشادیله عمل ایدرلر اشبو خصوص سزلك حقکزده زیاده خیرلیدرکه اکر سزلك مشورتکزی قبول ایدرسه هرکسنه کندو منفعتیچون سوبلیه جکدر پس قنقی کسنه نك رأینی قبول ایدر (وان طائفتان من المؤمنین اقتتلوا فاصلحوا بینهما فان بغت احداهما علی الاخری فقاتلوا التی تبغی حتی تفیء الی امر الله فان فاءت فاصلحوا بینهما بالعدل واقسطوا ان الله یحب المقسطین) ت اکر ایکی کروه مسلمانلردن بری برله غوغا ایتسه‌لر پس اونلرك آنلرك اراسنی پس اکر ظلم ایتسه شو ایکی کروهك بری آخر اوزرینه پس غوغا ایدك اولکروهله که ظلم ایدر اولوقته دکین که قائده الهك حکمی جانبنه پس اکر کیرودونسه او وقت ایدك آنلرك ارا سنده انصافله وعدل ایدیکز البته الله سورانصاف ایدیجیلری یعنی اکر شرعك حکمنه اتباع ایدرلرسه پس انصافله صلح ایدك برطرفی طوتمیکز اشبو در حکم وقتا که مؤمنلر بری برله شماتت ایسه‌لر (انما المؤمنون اخوة فاصلحوا بین اخویکم واتقوا الله لعلکم ترحمون) ت مسلمانلر بر بر یلك قرنداشیدرلر پس او وقت واقع قیلك کندو قرنداشلر کزلك اراسنده وصاقنك اللهدن اوله که سزه رحم اولنمش اولسکز (یا ایها الذین آمنوا لا یسخر قوم من قوم عسی ان یکونوا خیرا منهم ولا نساء من نساء عسی ان یکن خیرا منهن ولا تلمزوا انفسکم ولا تنابزوا بالالقاب بئس الاسم الفسوق بعد الایمان ومن لم یتب فاولئك هم الظالمون) ت ای مسلمانلر مسخره ایتمسون بر کروه

برکروهدن احتمال ایدرکه اول کروه زیاده کوزل اوله بولاردن حقیقتده ونه قار یلرقار یلردن
احتمال ایدرکه آنلرزیاده اواولار بولاردن وغیبت ایتمکز کندوارالرکزده (یعنی بعضکز
بعضکزه عیب ایتمسون) وچاقرمیکزبر بریکزی یوکین اولان لقبلر ایله نه یوکین آندر فسوق
اسمی ایمان کتوردکدنصکره (یعنی ایمانه کلدکدن صکره فاسق دیو چاقرلق واهل فسقه
مناسب آدلر ایله ذکر اولنمق نه یوکین شیدر) وهرکسنه که توبه ایتدی پس اشبوکروه بولردر ظالملر
(یعنی برکسنه ایمان کتورمزدن اول اکر برکناه ایتسه ایدی ایمان کتوردکدنصکره آنی شول کناه
ایله آدلوا یتمک لازمدر والله اعلم) • ف وقتاکه برکسنه برکسنه یه یوکین لقبله چاقردی اول
کندوسنک آدی فاسق اولور آندنصکره اول برکسنه یی کموزمن ایدی آنی عیبلوایدریاایده مز
(یا أیها الذین آمنوا اجتنبوا کثیرا من الظن ان بعض الظن اثم ولاتجسسوا ولایغتب
بعضکم بعضا ایحب احدکم ان یأکل لحم اخیه میتا فکرهتموه واتقوا الله ان الله تواب
رحیم) ت ای مسلمانلر صاقننک کوبراولان ظننک چوغندن البته کوبراولان ظننک بعضی
کناهدر واراسکزه ازلری وغیبت ایتسون سزلک بعضکز بعضکزدن آیا سورمی سزلک بریکزکه
یه کندو قرنداشنک اتنی اولی اوله رق پس نفرت ایدیکز آندن وصاقنکز اللهدن البته الله
توبه یی قبول ایدیجیدر راسر کیجیدر • ف برکسنه یه تهمت ایتمک وعیبن ارامق وغیبت ایتمک هیچ
بر یرده جائز کلدر اما اولوقتده که آندن بنک فائده سی واردر وغرض نفسانیه دن خالی اولان
وقتلمجائزدر (یا أیها الناس انا خلقناکم من ذکر وانثی وجعلناکم شعوبا وقبائل لتعارفوا
ان اکرمکم عندالله اتقاکم ان الله علیم خبیر) ت ای آدملر تحقیق بزلر یراتدق سزی
بر ارککدن وبر دیشیدن ویصه دق سزلری جماعتلر وقبیله لر تا ارالرکزده بر بریکزی بیله سکز
البته سزلرزیاده کرامسکز اللهک یاننده زیاده صاقننکزدر البته الله بلیجیدر خبرداردر • ف
یعنی قومک وقبیله نک بیوکلکی اوزره غروراتمک عیبدر کوزل اخلاق وایو اولان صفت
وتقوی لازمدر قومک شرافتی ایشه یرامز (قالت الاعراب آمنا قل لم تؤمنوا ولکن قولوا
اسلمنا ولما یدخل الایمان فی قلوبکم وان تطیعوا الله ورسوله لایلتکم من اعمالکم شیأ ان الله
غفور رحیم) ت دیدیلر اعرابلر ایمان کتوردک دیکل آنلره ایمان کتورمدیکز حقیقتده
ولیکن دیکز انقیاد ایتدک وحالا کلدی ایمان سزلک قلبلرکزه واکر اطاعت ایتسکز الله
تعالی یه وآنک پیغمبرینه نقصان ویرمز سزه سزلک اعمالکزلکزدندن برشیئی البته الله
یارلغیجیدر راسر کیجیدر • ف برسوزشودرکه بزلر مسلمانلرز یعنی دین اسلامی قبول ایتدک بوسوز اشبو
سوزده مضایقه یوقدر وبرسوز شودرکه بز مؤمن کامل اولان یقین واردر پس اکر کامل اولان
یقین وار ایسه اثری نه یرده در پس هرکسنه که یقین وتصدیقی واردر شویله دعوا ایتمکدن

قورقار نقصان ویرمز نیزه یعنی سزك عملركزدن دنندن برشیئی اکسلتمز (انما المؤمنون الذین آمنوا بالله ورسوله ثم لم یرتابوا وجاهدوا باموالهم وانفسهم فی سبیل الله اولئك هم الصادقون) ت حقیقتده مؤمنلر اول کسنه لردرکه ایمان کتوردیلر الله سبحانه یه وآنك پیغمبرینه صکره شبهه ایتمدیلر ایماننده وغزا ایتدیلر کندو ماللریله وکندو جانلریله اللهك یولنده اشبو کروه آنلردر طوغرو دیجیلر (قل أتعلمون الله بدینکم والله یعلم ما فی السموات وما فی الارض والله بکل شیئ علیم) ت دیکل آیا خبردارایدرمیسکز الله سبحانه یی کندو دینکزه والله بیلور اول شیئی که کوکلرده واردر ویرده واردر والله هر شیئی بیلیجیدر • فیعنی اکر سزك دینکز حق اولان دیندر سو بلکده منه اولیجقدر اول کسنه دنکه معامله کز وارایسه کندوسی بیلیجیدر (یمنون علیك ان اسلموا قل لا تمنوا علی اسلامکم بل الله یمن علیکم ان هداکم للایمان ان کنتم صادقین) ت منت قورلر سنك اوزرینه آنکله که مسلمان اولدیلر دیکل منت قویمیکز بنم اوزریمه مسلمان اولمغکزی بلکه الله منت قور سزك اوزرکزه آنکله که یول کوستردی سزه ایمان جانبنه اکر اولسکز طوغرو دیجیلر • ف هرا یوایشکه کندولردن صادر اولورآنی تعریف ایتمکده ویلدرمکده فائده یوقدر بلکه الله سبحانه یه ثنا وحمد ایتملی که اول او ایشی ایشلتدردی (ان الله یعلم غیب السموات والارض والله بصیر بما تعملون) ت البته الله بیلور کوکلرده اولان ویرده اولان کیزلوشیلری والله کوریجیدر اول شیئی که ایشلرسکز

• (سورة ق مکیة وهی خمس واربعون آیة) •

• (ق سوره سی مکه ده نازل اولدی واشبو سوره قرق بش آیتدر) •

(بسم الله الرحمن الرحیم)

• (باغشلیجی اسرکیجی اولان اللهك آدیله اوقورم) •

(ق) ت الله بیلور آندن مرادی (والقرآن المجید) ت بیوك اولان قرآن حقیچون که سن اللهك پیغمبریسن (بل عجبوا ان جاءهم منذر منهم فقال الکافرون هذا شیئ عجیب) ت بلکه عجبلندیلر (کافرلر) آندنکه کلدی آنلره قورقودیجی بس دیدی کافرلر اشبو عجب برشیدر (ائذا متنا وکنا ترابا ذلك رجع بعید) ت ایا اولجانکه بز اولم طپراق اولم حشر اولنورمیز اشبو حشر اولمق عقلدن ایراق اولان کیرودونکدر (قد علمنا ما تنقص الارض منهم وعندنا کتاب حفیظ) ت بیلدك اول شیئی که نقصان قیلر یر آنلردن (یعنی اولشیکه یر یر آنلرك تنجه سندن)

ويرنم يانمزده حفظ ايديجى اولان كتاب واردر (يعنى لوح محفوظ) ٭ ف يعنى آنلرك اعضالرينك
كليسى طپراق اولمزدر وجارى سلامت قالور (بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِيجٍ) ت
بلكه يلانه نسبت ايتديلر طوغرو اولان سوزى اولوقتكه كلدى آنلره پس آنلر قارشورش
اولان ايشده درلر (أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ) ت
ايا باقزلرمى كوكه ياننه كندولرينك اوستنده نيجه بنا ايلدك آنى و بزدك آنى و يوقدر آنده هيچ
برياريق (وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ) ت ويرى يايدق
وآتدق ويردك آنده طاغلرى و بيتوردك آنده هر برابراشقلى اولان نباتات نوعندن كه حسنلرى
سرور ويرر (تَبْصِرَةً وَذِكْرَىٰ لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ) ت يول كوسترمكيچون ونصيحت ويرمكيچون
هر برقانديجى اولان قوله (وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبَارَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ) ت
وايندردك كوكدن بركتلو اولان صويى پس بيتوردك اول صو سببيله باغچه لرى و بيچيله جك
دانه لرى ٭ ف خلاصه آكادرلر كه بالدبرلريله برابر كسلور واغچ اكادرلر كه ميوه سى طوبلرلر
ودبرلر و آغچ كندوسى قالور كسلمز (وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ) ت واوزون و يوكسك
اولان خرما اغچلرينى بيتوردك كه آنك ميوه سى واردر بربرى اوزره بنه قات قات يغلمش (رِزْقًا
لِلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا كَذَٰلِكَ الْخُرُوجُ) ت رزق ايچون قوللره ويرلشدك اول صو سببيله
اولى اولان شهرلرى بونك كبى اولورلردن چيقمق (كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ
وَثَمُودُ) ت يلانه نسبت ايتديلر آنلردن اول نوحك قومى ورس صاحبلرى وثمود قومى (وَعَادٌ
وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ) ت وعاد قومى
وفرعون ولوطك قرنداشلرى وايكه صاحبلرى وتبعك قومى هر بريسى يلانه نسبت ايتديلر
پيغمبرلرينى پس ثابت اولدى بنم عذابك وعده سى (أَفَعَيِينَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِنْ
خَلْقٍ جَدِيدٍ) ت آيا عاجز اولدقمى اول يراتمقدن بلكه آنلر شبهه ده درلر يكى خلق ايتمكدن
(وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ) ت والبته
يراتدق آدمى و بيلورز اول شيئى كه خاطرينه كتورر آنك نفسى و بز اوزياده يقينز انسانه جان
طمرندن ٭ ف مراد بيون طمرلريدركه قان آنده طولانور و طولاشور قلبدن چيقوب بينه دك
چكلور وشو طمرلك بوغلسندن اولوم اولور الله سبحانه انسانك ايچروسنه آندن يقيندر

وطمرايسه جانندن طمرمدر (اِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ) ت اولوقتى
خاطره آل كه ايكى حفظ ايدجيلر صاغ جانبنده وصول جانبنده اوتورجيلردر (يعنى كراما
كاتبين) هر برشيكه آنك اغزندن چيقار انى يازولر او اولانى صاغ جانبنده اوتوران فرشته
يازروحــكو نو اولان سوزى صول جانبنده اوتوران ملك يازار (مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ اِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ
عَتِيدٌ) ت وسويلمز آدمى برسوزى مكر آنك ياننده حاضر اولان بكيجى واردر ف شاه ولى
الله رحمه الله ديركه اكر طوغرو سويلرسه صاغ جانبنده كى فرشته يازر و اكر كوتو سوز سويلرسه
صول جانبنده اولان ملك يازر والله اعلم ف عتيد يعنى يازمق ايچون مهيادر (وَجَاءَتْ سَكْرَةُ
الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذٰلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ) ت وكلدى اولمك قيلنى طوغريلقله ايشته بودر
اولشيكه آندن قچار ايدك (وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذٰلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ) ت واوفوريلدى صوره ايشته
بودر وعده بريلمش اولان عذابك كونى (وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ) ت وكلدى
هر برشخص كه آنكله برسوريجى واردر وبرشهادت ايديجى واردر (مراد شودركه
سوريجى جنسندن وشهادت ايديجى جنسندن) ف برفرشته آنى محشر يرينه سورر و بر
فرشته ياننده آنك عمل دفترى واردر (لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِنْ هٰذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ
فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ) ت ديرزا كا كه خبرسزلكده ايدك اشبو كوندن پس كالدردق سندن
سنك پرده كى پس سنك كوزلك بو كون زياده جابك كورجيدر (وَقَالَ قَرِينُهُ هٰذَا مَا لَدَيَّ
عَتِيدٌ) ت وديدى آكا يقين اولان ملك شودر اولشيكه بنم ياتمده حاضر اولمشدر (اَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ
كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ) ت ديرزاى ايكى ملكلر آتيك ويرك جهنمه هر بيون وغنلقى ايدن شكرسزلرى
ف شاه ولى الله رحمه الله ديركه نبيلر پادشاهلرينك عادتى شودركه اسيرى آنلرك حضورينه
ايكى كسنه طوتوب كتورورلر اشبو وجهدن الله سبحانه ايكى فرشته يه خطاب بيورر (مَنَّاعٍ
لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُرِيبٍ اَلَّذِي جَعَلَ مَعَ اللهِ اِلٰهًا آخَرَ فَاَلْقِيَاهُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ) ت هر برصاقلييجى
مالنى حددن كچيجى شك ايدجيى كه قلدى الله ايله برآخر معبودى پس آتيك ويركز هر برينى
قتى اولان عذابه (قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا اَطْغَيْتُهُ وَلٰكِنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ) ت ديدى آنك
ارقداشى (يعنى جنلرك شيطانندن يا انسانك شيطانندن) اى بزم ربمز بن آزغرمادم شو آدمى
ولكن كندوا ايراق اولان آزغنلقده ايدى ف اشبو ارقداشى شيطاندر ايسترك

كنديسنى كاهسزايده (قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُم بِالْوَعِيدِ) ت ديدى شمانه
ياعيمكزبنم ياغمده واليشمه ويوندن اول كوندردم سزلره پيغمبركزه عذاب وعده سنى (مَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ
لَدَيَّ وَمَا أَنَا بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ) ت تغيير ويريلمز وعده بنم ياغمده وديكلم بن ظلم ايديجى قوللره ف
تغيير ويريلمز وعده يعنى كافرلر ايله فعز (يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأْتِ وَتَقُولُ هَلْ مِن مَّزِيدٍ) ت
اول بركونكه ديرز جهنمه آيا طولدك مى ودير جهنم دها هيچ بوندن زياده وارميدر (يعنى
هرقدر كه آصكا آتلور سه زياده يى طلب ايدر) ف جهنمك كنكشلكى شوقدر خلقدن
طولمز (وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ) ت ويقين كتورلور جنت صاقنيلر ايچون
ايراق اولميه رق (هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ) ت ديرز ايشته بودر اول شيكه
وعده ويرلدى سزه (يقين اولمش اولدى) هر برقايديجى اولان اديارى حفظ ايديجى اولانلر
ايچون (مَّنْ خَشِيَ الرَّحْمَٰنَ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُّنِيبٍ) اول بركس ايچونكه قورقدى الله دن
كورميه رك وكلدى بو نليجى قلب ايله (ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَٰلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ) ت ديرز كيركز جنته
سلامتلكله بودر ابدى قالمق كونى ف اول كونده هر برشى كه بركسنه يه ويرلدى اول شى
آنكله همیشه قالور اشبو كوندن اول اولان نعمتلر برحالت اوزره قرار قيلمز ايدى
(لَهُم مَّا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ) ت آنلر ايچون واردر اول شيكه ديلرلر اول باغچه ده وبزم
ياغمزده زياده سى دخى واردر ف شويله نعمتلركه آنلرك قلبنه خطور ايتمز ايدى (وَكَمْ أَهْلَكْنَا
قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُم بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِن مَّحِيصٍ) ت وچوق كسنه لرى
هلاك ايتدك بونلردن اول امتلردن كه آنلردن زياده قوتلو ايديلر اشبو جماعتدن قوتله
الريني اوزاتمقده پس ارادیلر شهرلرده قورتلمجق بر ير وارميدر ديو (إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ
لِمَن كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ) ت تحقيق اشبو مقدمه ده نصيحت واردر اول
كسنه ايچونكه واردر انكيچون قلب يا خود قولاق (ويرر ديكلر) قلبيله بولوب (وَلَقَدْ
خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِن لُّغُوبٍ) ت يراتدق كوكلرى
ويرى وآنلرك اراسنده اولان شيلرى آلتى كونده وايرشمدى بزه هيچ بر يورلق (فَاصْبِرْ عَلَىٰ
مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ) ت پس صبرايت اولشى

اوزرینه کدیرلرو یا کالکلمذ کرایت اوککله ربکی کونش طوغمزدن اول و کونش باتمزدن اول ه ف اشبوایکی وقتده ذکر وقسدرشو وقتلرده دعا وطاعتک قبول اولنمسی چوقدر (ومن الليل فسبحه وادبار السجود) ت ونه کیجه نك بعض وقتلرنده یا کالکلمذ کرایت الله تعالی یی ونمازلك ارقه سنده ه ف یعنی نمازلك ارقسی صره (واستمع يوم ينادي المناد من مكان قريب) ت وایشت اشبوقصه یی اولکونکه چاغرر بر چاغریجی یقین مکاندن (اشبو قصو بردوشونکه جمله کسنه لرندایی ایشتمکده برابردرلر) * ف دیرلرکه صور اوقور یلو بیت المقدسك صخره سی اوزرنده یا صورلك آوازی هر بر یره ایریشوب یقین مکانده اولان آوازکبی ایشیدیلور (يوم يسمعون الصيحة بالحق ذلك يوم الخروج) ت اول کونکه ایشیدرلر تندا اولان نعره یی شکسز اشبوکون آنلرك چیقه جق کونیدر (انا نحن نحيي ونميت والينا المصير) ت البته بز دیرلدیرز واولدیرز و بزم یا بیزه قایدمق واردر (يوم تشقق الارض عنهم سراعا ذلك حشر علينا يسير) ت اولکونکه یاریلور یرآنلرك باشندن طشره کاورلرجابکالکله اشبوقالدرمق بزم اوزرمزه قولایدر (نحن اعلم بما يقولون وما انت عليهم بجبار فذكر بالقرآن من يخاف وعيد) ت بز بیلورز اولشیئی کهسویلرلر ودکل سن آنلر اوزرینه زور ایدیجی پس نصیحت ویر قران ایله اول بر کسنه یه که قورقار بنم عذابمك وعده سندن

(سورة الذاريات مكية وهي ستون آية)

(والذاريات سوره سی مکه ده نازل اولمش واشبو سوره آلتمش آیتدر)

(بسم الله الرحمن الرحيم)

(باغشلیجی اسرکیجی اولان اللهك آدیله اوقورم)

(والذاريات ذروا فالحاملات وقرا فالجاريات يسرا فالمقسمات امرا) طبراغی وآنك غیریسنی طاغدیجی اولان روزکارلر حقیچون وصو یوکنی کتوریجی اولان بولوتلر حقیچون قولایلقله کیدیجی اولان قایقلر حقیچون ایشلری تقسیم ایدیجی اولان فرشته لر حقیچون (یعنی اول فرشته لر که رزقلری ویغمورلری ویاخود بلالری ایرشدریجیلردر) * ف اشبو قسملر روزکارلره قسمدر که اول روزکار شدتله امرتوزی طبراغی بوقار وقالدیرو و بولوتلر یاپلورلر صکره شو بولوتده یغمور پیدا اولورو بولوتلر صو یوکنی قالدیروب بر یردن بریره کتورررلرو یغمور یاغمق یقین اولدقده بر یومشق روزکار اسرو بولودی سوروب هر بر یرلك حصه سنی الله سبحانه نك امرینه موافق اولان یرلره ایرشدررلر (انما توعدون لصادق وان

الدِّينَ لَوَاقِعٌ) ت البته سزه وعده ويريلنلر طوغريدر والبته عملرك جزاسى واقع اولجيدر (وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُخْتَلِفٍ يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ) ت يوللر صاحبى اولان كوكه حقيچون (يعنى آنده مختلف اولان صورتلر واردر اره لان شكلى كبى وقوزى شكلى كبى وعقرب شكلى كبى والله اعلم) البته سزلر سوزده اختلاف ايديجيسكز كيرودوندر يلور قرآندن اول كسنه كه الهك ازلى اولان علنده خيردن دوندرلمشدر ه ف يعنى كوك شبكه لودر يعنى كوكده يلدزلر شجره كبى درلر اختلاف سوزى يعنى بعضدر اول كسنه كه بعضه ايمان كتورمدى اول كيسه مردود اولور (قُتِلَ الْخَرَّاصُونَ الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ) رحمتدن ايراق اولدى يلانجيلر اول كسنه لر كه آنلر خبرسزلكده اونوديجيدرلر ه ف دين امرنده قياس ايدرلر (يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمُ الدِّينِ) ت سورلرلر نه وقتده كاور جزا كونى (يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ) اوت اولكونده كه آنلر اوده عذاب اولنورلر (ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ) ت ديرز كه طاديكز اشبو عذو بتكزى اينته بودر اول شى كه اول ديكزآلى تيزلكله طلب ايديجى (إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ) ت البته صاقننلر باغچه لرده اولورلر و پكارلرده اولورلر اله آليجى اولورلر اول شيئى كه ويردى آنلره ربلرى البته آنلر بوندن اول ايكوزلك ايش ايشليجيلر ايدى (كَانُوا قَلِيلًا مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ) ت كه كيجه نك آزنده اويورلر ايدى (وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ) ت وسحر وقتلرنده آنلر يارلغنق طلب ايدرلر ايدى (وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ) ت وآنلرك ماللرنده برحصه مقرر ايدى سؤال ايدنلر ايچون وسؤال ايتمين فقرا ايچون ه ف محروم اول كسنه يه ديرلر كه محتاجدر وليكن ديلنه ولك كزمز (وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِلْمُوقِنِينَ وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ) ت ويرده نشانه لر واردر يقين ايدنلر ايچون وسزلك ذاتكزده دخى واردر نشانه لر آيا باقزميسكز (وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ) ت وكوكده در سزلك رزقكز واول شى كه وعده ويرلدى سزه ه يعنى تارجه وجوده كلزدن اول عالم ملكوتده رزق وعقوبت وآنلك امثالى شيلر مصور اولور والله اعلم (فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِثْلَ مَا أَنَّكُمْ تَنْطِقُونَ) ت پس كوكك ويرلك ربى ايچون قسمدر البته اشبو خبر طوغريدر شونك كبى كه سزلر كندولر كز دانشورسكز (يعنى نيجه كه كندو دانشمقكزده شبهه كز اولميوب يقينا بيلورسكز كه سوز دانشورسكز پس لازمدر كه بونك كبى يقين ايده سكز كه اشبو خبر

طوغریدر والله اعلم) • ف تنبیه که کندوسوز کردمسز منبه وقدرونك کبی اشبو کلامده
دخی تنبیه وقدر (هل اتاك حدیث ضیف ابراهیم المكرمین) ت آیا کلدیمی سکا
ابراهیمك کرامی اولان مسافرلری خبری (اذ دخلوا علیه فقالوا سلاما قال سلام قوم
منكرون) ت وقتا که کلدیلر ابراهیم اوکنه پس سلام دیدیلر سلامك جوابنی ویردی
(وقا نمدیدیکه) اشبولر بیلمدیکمز کروهدر (فراغ الی اهله فجاء بعجل سمین فقربه الیهم قال
الا تأكلون) ت پس یوللدی کندو عیالی جانبنه پس کتوردی بر سموز بوزاغی (کبابنی) پس
یقین قودی آنی آنلرك جانبنه دیدی آیا یمزمیسکز (فاوجس منهم خیفة قالوا لا تخف وبشروه
بغلام علیم) ت (پس وقتا که یمدیلر) قالبنده بولدی آنلردن بر قورقونی دیدیلر قورقمه
وسویندوردیلر آنی بر عالم اوغول ایله (فاقبلت امرأته فی صرة فصكت وجهها وقالت
عجوز عقیم) ت پس ایلرو کلدی ابراهیمك خاتونی بر آواز ایله وشماراوردی کندو یوزینه
ودیدی آیا طوغورورمی اختیار طوغورمز اولان خاتون (قالوا كذلك قال ربك انه هو
الحكیم العلیم) ت فرشته‌لر دیدیلر شویله دیدی سنك ربك البته الحکمت صاحبیدر
بیلیجیدر (قال فما خطبكم ایها المرسلون) ت ابراهیم دیدی پس ندر سزك مقصودکز ای
کوندرلمش اولانلر (قالوا انا ارسلنا الی قوم مجرمین لنرسل علیهم حجارة من طین مسومة عند
ربك للمسرفین) ت دیدیلر بز کوندرلدك کوناهلی اولان کروه جانبنه تا کوندری ویره‌لم
آنلرك اوزرینه چاموردن اولان طاشلری که نشانلنمشدر سنك ربك یاننده حددن کچنلر
ایچون (فاخرجنا من كان فيها من المؤمنین) ت پس طشره چیقاردق اول کویده
اولنلری مسلمانلردن (فما وجدنا فيها غير بیت من المسلمین) ت پس بولمدق اول کویده
بر اودن غیری مسلمانلردن (وتركنا فيها آیة للذین یخافون العذاب الالیم) ت وکیرو
براقدق اول کویده بر نشانه‌یی اول کسنه‌لر ایچون که قورقارلردر ویریجی اولان عذابدن
• یعنی اشبو طاش یغمورینك نشانی شو کویده موجوددر (وفی موسی اذ ارسلناه الی
فرعون بسلطان مبین) ت وموسانك قصه‌سنده بر نشانه واردر چونکه کوندردك آنی
فرعونك جانبنه واضح اولان دلیل ایله (فتولی بركنه وقال ساحر او مجنون) ت پس یوز

(جزء)
٢٧

جوردی كندو قوتیله (یعنی كندو قوتی ویله) ودیدی جادودر ویا دیوانه‌در (فأخذناه وجنوده فنبذناهم في اليم وهو مليم) ت پس طوتدق آنی وآنك عسكرینی پس آتدق ویردك آنلری دكزك ایچنه و برایش ایشلدیكه ملامتی موجب اولدی (وفي عاد إذ أرسلنا عليهم الريح العقيم) ت وعاد قصه‌سنده (یعنی عادك هلاكی اولمسنده) بر نشانه واردر وقتا كه كوندردك آنلر اوزرینه منفعتسز اولان دوزكاری (ما تذر من شيء أتت عليه إلا جعلته كالرميم) ت براقز هیچ برشی كه اوزرینه اوغرادی الا كه ایلدی آنی چوریمش كوك كبی (وفي ثمود إذ قيل لهم تمتعوا حتى حين) ت وثمودك قصه‌سنده نشانه واردر وقتا كه دینلدی آنلره منفعتلنكز برمدته دكین (فعتوا عن أمر ربهم فأخذتهم الصاعقة وهم ينظرون) ت پس باش چویردیلر كندو ربلرینك امرندن پس طوتدی آنلری قتی اولان آواز وآنلر باقارلر ایدی (فما استطاعوا من قيام وما كانوا منتصرين) ت پس قادر اولمدیلر آیاق اوزرینه طورمغه واولمدیلر انتقام آلیجیلر (وقوم نوح من قبل إنهم كانوا قوما فاسقين) ت وهلاك ایتدك نوح قومنی شونلردن اول تحقیق آنلر كوتو ایشلی كروه ایدیلر (والسماء بنيناها بأيد وإنا لموسعون) ت وكوكی بنا ایتدك قوتله والبته بزلر قوتلو یز (والأرض فرشناها فنعم الماهدون) ت ویری یایدق پس نه كوزل دوشه‌یجیز بزلر (ومن كل شيء خلقنا زوجين لعلكم تذكرون) ت وهر برشیدن یراتدق ایكی قسم اركك ودیشی (یاخود اعلی وادنی) تا كه سز نصیحت قبول ایده‌سكز (ففروا إلى الله إني لكم منه نذير مبين) ت (پیغمبردیر آنلره كه) قاچك اللهك جانبنه البته بن سزكچون آنك جانبندن آشكاره اولان قورقودیجیم (ولا تجعلوا مع الله إلها آخر إني لكم منه نذير مبين) ت وقیلمیكز الله ایله برشی معبودی البته بن سزكچون الله جانبندن آشكاره اولان قورقودیجیم (كذلك ما أتى الذين من قبلهم من رسول إلا قالوا ساحر أو مجنون) ت بونك كبی كلمدی اول كسنه‌لرك باشنه كه آنلردن اول وار ایدیلر هیچ بر پیغمبر مكر دیدیلر شو جادودر ویا دیوانه‌در (أتواصوا به بل هم قوم طاغون) ت آیا برى برینه وصیتمی ایتدیلر اشبو ایشله اویله دكل بلكه آنلر آزغون كروهدرلر (فتول عنهم فما أنت بملوم)

ت

ت پس یوز چویر آنلردن پس سن ملامت اولنمزسن (وَذَكِّرْ فَاِنَّ الذِّكْرٰى تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ) ت ونصیحت ویر پس البته نصیحت ویرمك منفعت ویرر مؤمنلره (وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْاِنْسَ اِلَّا لِيَعْبُدُونِ) ت ویراتمدم جنی وآدمی مكر آنكیچونكه عبادت ایدهلر بكا (مَا اُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا اُرِيدُ اَنْ يُطْعِمُونِ) ت وطلب ایتمم آنلردن رزق وطلب ایتمكه طعام ویرسونلر بكا (اِنَّ اللّٰهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ) تتحقیق الله رزق ویریجی كوج كتوریجی قوت صاحبیدر یعنی آدملر كوله وقول الورلر تا كه یمه جك شیلرده وایچه جك شیلرده آنلره معین اولهلر كومك ویاردم ایدهلر والله سبحانه ایسه او یلدكل والله اعلم (فَاِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذَنُوبًا مِثْلَ ذَنُوبِ اَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونِ) ت پس اول كسنهلر ایچونكه كوتولك ایتدیلر بر پای واردر (یعنی عقوبت دن) آنلرك كچمش اولان ارقداشلر نسك پایی كبی پس لایقدر كه تیز طلب ایتمیهلر بندن (فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ) ت پس وای اولسون كافرلر ایچون آنلرك اشبو كوندنكه وعده و یرلدی آنلره

(سورة الطور مكية وهي تسع وأربعون آية)

والطور سورهسی مكه ده نازل اولمش واشبو سوره قرق طقوز آیتدر

﴿بسم الله الرحمن الرحيم﴾

باغشلیجی اسركیجی اولان اللهك آدیله اوقورم

(وَالطُّورِ) ت طور طاغی حقیچون (وَكِتَابٍ مَسْطُورٍ فِي رَقٍّ مَنْشُورٍ) ت ویازلمش كتاب حقیچون (یعنی توریت ویا قران) كه كاغدمیاز یلوب نشر اولمش ٭ ف اولور كه لوح محفوظه اطلاق بیوره (وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ) ت وبیت المعمور حقیچون (یعنی اول او كه كوكدهدر) ٭ ف یا كعبه در یاخود كوكك اوستندكی كعبه در كه فرشتهلرك طواف ایتدیكی اودر (وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ) ت وقالدیرلمش اولان سقف حقیچون یعنی كوك (وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ) ت وطولود كز حقیچون ٭ ف كوكك اوستنده كی دكز اوله (اِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ) البته سنك ربكك عذابی اولیجیدر یوقدر آنی هیچ بر دفع ایدیجی (يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا) ت اول كونده كه تپرنور كوك تپرنمكله وكیدر طاغلر

كيتمككله (فويل يومئذ للمكذبين الذين هم في خوض يلعبون) ت پس واى اولكونده
طا كدر چيلره كه آنلر باطل سوزلكده اويونبازلق ايدرلر (يوم يدعون الى نار جهنم دعا) ت
اولكونكه قتيلقله سورديلورلر جهنم اودى جانبنه شيقله سويلنكله (هذه النار التى كنتم
بها تكذبون) شو اول اودركه اوانيكز آنى يلانه نسبت ايديجى (أفسحر هذا أم أنتم
لا تبصرون) ت آيا پس جادولكميدر بو ياسز كورمزميسكز (اصلوها فاصبروا أو لا
تصبروا سواء عليكم انما تجزون ما كنتم تعملون) ت كاكرز شو اوده پس صبر ايديكز
وياخود صبر ايتمكز برابردر سزلره اوزره كه سز همان جزا ويرلش اولورسكز اوالشى حسبه كه
ايشلديكز (ان المتقين في جنات ونعيم فاكهين بما آتاهم ربهم ووقاهم ربهم عذاب الجحيم)
ت البته صاقنانلر باغچه لرده اولورلر و نعمتلرده بولنورلر خوشحال اوله رق اوالشى سببيله كه
ويردى آنلره آنلرك ربى و اول سببدنكه صاقلادى آنلرى آنلرك ربى جهنمك عذابندن
(كلوا واشربوا هنيئا بما كنتم تعملون) ت ييكز و ايچكز بسى قولاى اوله رق اوالشى
سببيله كه ايشلديكز (متكئين على سرر مصفوفة وزوجناهم بحور عين) ت برى برينه
برابر دوشنمش اولان تختلر اوزرينه سوكنه رلك و آنلره ويردك كوزلرى بيوك اولان حورى بارى
(والذين آمنوا واتبعتهم ذريتهم بايمان الحقنا بهم ذريتهم وما ألتناهم من عملهم من شيء كل
امرئ بما كسب رهين) ت واول كمسنه لركه ايمان كتورديلر واويدى آنلره آنلرك اولادلرى
ايمان كتورمكده اولاشديردك آنلره آنلرك اولادلرينى و نقصان ايتمدك آنلر ايچون آنلرك
عمللرينك جزاسندن هيچ برشى هر بركمسنه ايشلديكى شيئك مقابلنده كروده در حنده اولورمعف
صالح اولان كمسنه لرك اولادلرينه شو منفعت واردركه اكر آنلر ايمان كتورسه لر و بابالرينك
يولى اوزره كيتسه لر پس آلردخى بابالرينك درجه لرينه ايرشورلر ايوا ارلان كمسنه لرك عمللرندن
برشى كسوب اولادلرينه ياى ويرمه جكز ليكن بابالرينى خوشحال ايلمك ايچون اولادلرينى
شويله اسر كدى واكر بابالرينك يولنى اختيار ايتمسه لر پس بشقه خلقلركبى جزا بوله جقدرلر
(وامددناهم بفاكهة ولحم مما يشتهون) ت و برير شنك ارقه سى صره و يريز
آنلره ميوه يى واتى اول برنوعدنكه طلب ايدرلر (يتنازعون فيها كأسا لا لغو فيها ولا تأثيم) ت
بر برينك اليندن آلورلر باغچه ده شراب كاسه سنى نه باطل سوز بولنور اندونه كناه ايش يعنى
اوارنده بيهوده سوز وقبائح اولماز تسه كم دنياده شراب ايچنلر سرخوش اولقله ايلدكلرى

كبی (ويطوف عليهم غلمان لهم كأنهم لؤلؤ مكنون) ت وانلرا اوزرینه كیدر كلور طولانورلر اول كنج اوغلانلر كه كويا صدفده كیزلو انجودرلر (واقبل بعضهم على بعض يتساءلون) ت ويونلور آنلرك بعضی بعضی اوزرینه بری برندن سوال ایدرلر (قالوا انا كنا قبل في اهلنا مشفقين) ت دیدیلر البته بز بوندن اول كندو اهلمزك ارا سنده قورقار ایدك یعنی خدانك عذابندن (فمن الله علينا ووقانا عذاب السموم) ت پس نعمت ویردی الله بزه وصاقلادی بزی اصیجق اولان روزكارك عذابندن یعنی جهنمك بوغودندن بزه اریشدی (انا كنا من قبل ندعوه انه هو البر الرحيم) ت بزلر بوندن اول عبادت ایدیجی ایدك الله تعالى یه الله احسان ایدیجی اسرکیجیدر (فذكر فما انت بنعمت ربك بكاهن ولا مجنون) ت پس نصیحت ویر (یا محمد) پس دكلسن سن ربكك فضلیله فالجی و دیوانه (ام يقولون شاعر نتربص به ريب المنون) ت بلكه دیرلر كه شاعردر منتظر اولورز آنك حقنده زمانه نك واقعه لرینه (قل تربصوا فاني معكم من المتربصين) ت دیكل آنلره منتظر اولكز البته بن سزكله منتظر اولانلردنم (ام تأمرهم احلامهم بهذا ام هم قوم طاغون) ت آیا بیوردی آنلره اشبو اعتقاد ایله آنلرك عقللری بلكه آنلر باش چكیجی كروهلردر (ام يقولون تقوله بل لا يؤمنون) ت آیا دیرلر میكه یلان باغلدی شو قرآنی اوپیده كل بلكه ایمان كتورمزلر (فليأتوا بحديث مثله ان كانوا صادقين) ت پس كتورسونلر بونك كبی بر سوزا كر طوغری ایسه لر (ام خلقوا من غير شيء ام هم الخالقون) ت یوخسه یرادلدی آنلر بر یرادیجیسز یا آنلر یرادیجیلرمیدر (ام خلقوا السموات والارض بل لا يوقنون) ت یوخسه یراتدیلری كوكلری ویری بلكه آنلر اینانمزلر (ام عندهم خزائن ربك ام هم المصيطرون) ت یوخسه آنلرك یاننده میدر سنك ربكك خزینه لری یاخود آنلر غالبلرمیدر (ام لهم سلم يستمعون فيه فليأت مستمعهم بسلطان مبين) ت آیا آنلر ایچون نردبان وارمیدركه آنك اوزرینه چیقوب ایشیده لر آنده پس كتورسون آنلرك ایشیدنلری بر واضح دلیلی (ام له البنات ولكم البنون) ت یوخسه الله ایچون قزلر اولوب سزكیچون اوغلانلری اولور (ام تسألهم اجرا فهم من مغرم مثقلون) ت یوخسه طلب ایدرسن آنلردن بر مزد رسالت ایرشدرمك اوزرینه

كه آنلر اشبو منزلدن ادا ايتمسى انلره اغر كلوب ويرمه‌دكلرندن بورجلوى اولمشلردر (أم
عندهم الغيب فهم يكتبون) ت يوخسه آنلرك يانلرنده كيزلو اولان شيلرى بيلكى واردركه
آنلر يازرلر ● (يعنى لوح محفوظ آنلرك يانلرنده ميدركه آنلر قيامتك وبعثك اصلى اولمديغنى
يازيورلر (أم يريدون كيدا فالذين كفروا هم المكيدون) ت ديلرلر بلكه الداتمقلقى
وحيله‌يى پس كافرلر آنلردر آلداتمقلقده طوتلمش اولمشلردر يعنى حيله‌لرينك جزاسى
بولمشلردر (أم لهم إله غير الله سبحان الله عما يشركون) ت آيا آنلر ايچون بر معبود وارميدر
اللهدن غيرى پاكدر الله ايچوندر اندنكه شريك قوشرلر (وإن يروا كسفا من السماء ساقطا
يقولوا سحاب مركوم) ت واكر كورسه‌لر بر پارچه‌يى كوكدن دوشركن ديرلر اشبو برى
برى اوزرنه دوشمش بولوتدر ايچونكه انلر مقدم معاندن اوزرمزه پارچه دوشمه‌سنه ايمانه
كلمزديمشلردى اكر انلر متعذب ايچون كوكدن پارچه دوشسه يكنى كورسه‌لر بولوتدر بزه
يغموركتيرر ديو ايناندرلر (فذرهم حتى يلاقوا يومهم الذي فيه يصعقون) ت پس براق آنلرى
اول وقته دكين كه اوغرايه‌لر اول كونلرينه كه آنده اول صارى كيدوب بيهوش اولورلر ● ف يعنى
قوبير آنلرى كندو سوزلرينده واو بنا زلقلرنده (يوم لا يغني عنهم كيدهم شيئا ولا هم
ينصرون) ت اول كونكه دفع ايتمز آنلردن آنلرك حيله‌لرى برشى ونه آنلر يارديم اولنورلر
(وإن للذين ظلموا عذابا دون ذلك ولكن أكثرهم لا يعلمون) ت والبته اول كمسنه‌لر
ايچونكه ظلم ايتديلر بر عذاب واردر اشبو كوندن غيرى ولكن آنلرك چوغى بيلمزلر (واصبر
لحكم ربك فإنك بأعيننا وسبح بحمد ربك حين تقوم ومن الليل فسبحه وإدبار النجوم) ت
وصبر ايت ربكك حكمنه منتظر اولمقله والبته سن بزم كوزمزلر اوكنده سن وپاك كله
ياد ايت اوككله ربكى اول وقتده كه قالقارسن صباحده وكيجه‌نك بعض وقتنده پاككله ذكر
ايت ربكى ودخى يلدزلر باتديغى آردنجه

● (سورة والنجم مكية وهي اثنتان وستون آية) ●

والنجم سوره‌سى مكه‌ده نازل اولمش واشبو سوره التمش ايكى آيتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

باعشليجى اسركيجى اولان اللهك آديله اوقورم

(والنجم إذا هوى) ت يلدز حقيچون باتديغى وقتده (ما ضل صاحبكم وما غوى) ت

آزغون اولادی سزلرك صاحبكز وشاشورمدی یولنی (وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَى) ت و سوزسوبلز كندو نفسنك آرزوسندن (إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَى) ت دكلدر قرآن مكر وحی كه كوندریلور آنك جانبنه (عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَى) ت اوكرتدی آنی زیاده قوتلو اولان فرشته (ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَى) ت عقل تام صاحبی پس (خلقت حقیقیه سی اوزره) طوغرو طوردی شو فرشته (وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَى) ت واول كوكلرك یوكسك اولان كنارنده ایدی (ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّى) ت مكر یقین اولدی پس اشاغی كلدی (فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى) ت پس ایرشدی ایكی یای مقداری اولان مسافه یه یاخود دخی آندن یقین اولدی (فَأَوْحَى إِلَى عَبْدِهِ مَا أَوْحَى) ت پس پیغامی ایرشدردی الهسك قولنه اول برشیكه ایرشدردی (مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَى) ت یلانه داخل قلدی پیغمبرك قلبی اول برشیئه كه كوزیله كوردی (أَفَتُمَارُونَهُ عَلَى مَا يَرَى) ت آیا سز شمانه ایدرمیسكز پیغمبرایله اول شیده كه كورورهف پیغمبرمز علیه السلام جبریل علیه السلام نبوتك اولنده كندو اصلی وصورتنده كوردی كه برتخت اوزرینه اوتورمشدر كوكك بر كنارندن آخر كنارینك اراسنی آنك جثه سی قاپلامش وطولادرمش حضرت پیغمبر شویله كوردكده قورقدی پس مدثر سوره سی نازل اولدی شدید القوی وذو مره حضرت جبرائیل علیه السلامك صفتلریدر سوره كورت دمذكری كلور (وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَى عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى) ت ودخی كوردی شو فرشته یی بر آخر كره سدرة المنتهانك یاننده (عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَى) ت شو سدرة المنتهانك یاننده قرار یوه جق باغچه واردر (إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَى) ت (فرشته یی كوردی) اول وقتده كه اورتدی سدره یی اول شیكه اورتدی هف شاه ولی الله رحمه الله دیركه اول وقتده كوردی فرشته یی كه الله سبحانه نك نور تجلیسی سدرة المنتهانك هر جانبندن قوشاتمشیدی واشبو كورمك معراج كیجه سنده وقوع بولدی والله سبحانه اعلم (مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَى) ت اكری كیتمكلك ایتمدی پیغمبرك كوزی وه قصودندن كچمدی (لَقَدْ رَأَى مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَى) ت اشكاره كوردی كندو پرسنك بیوك اولان نشانه لرینك بعضسنی هف برنشقه كره دخی جبرائیل علیه السلامی اول حضرت معراج كیجه سنده كندو صورتنده بدنجی كوكدن یوقارو سدرة المنتهانك یاننده كوردی وسدره التنجی برسرحددركه آندن یوقارو اولانلر آندن آشاغی اینه مزلر وآندن اشاغی اولانلر یوقارو

جبقه‌مزلر واول حضرت اشبو اقلك باشنده جنتی کوردی و بواقچ اوزرنده آلتوندن نها يتسز خوشرنك پروانه‌لر کوردی سكه آنلری کوردکده آنلرك باشنه قلب چکلور و آندن غیری کوردیکی نشانه لری الله سبحانه بیلور (أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّى) ت بکا خبر ویرك لات وعزی بتلری (وَمَنَاةَ الثَّالِثَةَ الْأُخْرَى) ت واوچنجی اولان منات بتی الله کبی عبیدرلر که آنلره عبادت ایدرسکز (أَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْأُنْثَى) ت سز کچون اوغلان والله ایچون قزمی اولور (تِلْكَ إِذًا قِسْمَةٌ ضِيزَى) ت اشبو قسمت انصافسز قسمتدر ف اشبو آدلر بتلرك آیدر کافرلر زعم ایدرلر که بونلر الله سبحانه نك قزلریدر وبونلرك انالری جن قزلریدر (إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدَى) ت دکلدر اشبو مکر بر پاره آدلردر که آدقودیکز بونلره سز وسزك باپالرکز اشاغی کوندرمدی الله آنك ثبوتی اوزرینه هیچ بردلیل اویمزسکز مکر فاسد اولان وهمکزه واولشیئه که سوز نفسلر والبته کلوبدر آنلره کندو ربلرندن هدایت (أَمْ لِلْإِنْسَانِ مَا تَمَنَّى) ت آیا وارمیدر انسان ایچون اولشیئکه آرزو ایدر (فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَى) ت پس الله ایچوندر آخرت ودنیا ف یعنی بتلره عبادت ایتمکدن نه فائده وار ونه فائده ومنفعت شودرکه الله سبحانه احسان ایده اوله واخرده یعنی آخرتده ودنیاده باشلق ویره (وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَاوَاتِ لَا تُغْنِي شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَى) ت وچوق فرشته‌لر وار در کوکلرده که منفعت ویرمز آنلرك شفاعتی برشی مکر اندنصکره که اذن ویره الله وراضی اوله اول کسنه ایچونکه دیلر (إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةَ الْأُنْثَى) ت البته اول کسنه‌لرکه اینانمزلر آخرته آدقورلر فرشته‌لره قزلرك آدنی (وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا) ت یوقدر آنلر ایچون اشبو سوزلرینك ثبوتنه هیچ بربیلك تابع اولمزلر مکر کمانه ووهم نفع ایتمز حقیقتی بیلمکدن برشی (فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا) ت پس یوز چویر اول برکسنه‌دنکه یوز چویردی بزی ذکر ایتمکدن ودیلمدی مکر دنیا دیرلکنی (ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَى) ت اشبودر آنلرك نهایتی بیلمك یوزندن (یعنی آنلرك بیلدیکنك نهایتی شودر) البته سنك ربك بیلیجیدر اول

كسنه يه كه آزدى الهدن يولندن والله بيليجيدر اول كسنه يه كه طوغرو يوله بولدى (ولله ما في
السموات وما في الارض ليجزي الذين اساؤا بما عملوا ويجزي الذين احسنوا بالحسنى) ت
والله ايچوندر اولشيكه كوكلرده ويرده واردر ايشدن آخرى بيرا ويره اول كسنه لره كه
كوتولك ايتديلر اولنى حسبجه كه ايشلديلر وبيرا ويره اول كسنه لركه ايولك ايتديلر كوزل
خصلتله (الذين يجتنبون كبائر الاثم والفواحش الا اللمم ان ربك واسع المغفرة هو اعلم بكم
اذ انشاكم من الارض واذ انتم اجنة في بطون امهاتكم فلا تزكوا انفسكم هو اعلم
بمن اتقى) ت اول كسنه لركه صاقنورلر بيوك اولان كناهلردن وحيلسزلقدن كوچك
كناهدن غيرى البته سنك ربك بيوك باغشليجيدر اول بيلورسزك احوالكزى اول وقتكه
يراتدى سزى طپراقدن واول وقتده كه سز بوجقيدكز انالركزك قارنلرنده پس اوكميكز
نفسلركزى الله بيليجيدر اول كسنه يه كه صاقندى (افرايت الذى تولى) ت آيا كوردمكى
اول كسنه يه كه يوز چويردى (واعطى قليلا واكدى) ت وويردى بر از مالدن وقتى اولدى
قلبى ● ف يعنى ايمان كتورمكه آز بچق شروع ايتدى صكره آنك قلبى قتى اولدى
(اعنده علم الغيب فهو يرى) ت آيا آنك ياننده غيبدر كيزلو بيلك پس دير سنكه
شوهر بر شيئى كوز يله كورر (ام لم ينبأ بما في صحف موسى) ت ايا خبرويرلديمى اولشى ايله كه
موسانك صحيفه لرنده در (وابراهيم الذى وفى) ت ووفا صاحبى اولان ابراهيمك صحيفه لرنده در
● ف يعنى ابراهيم الله سبحانه نك حقنى ادا ايتدى (الا تزر وازرة وزر اخرى) ت
(صحيفه لرك مضمونى شوكه) قالدرمز هيچ بر قالديجى بر آخرك كناهى يوكنى (وان ليس
للانسان الا ما سعى) ت وشوكه ايرشمز انسانه مكر اولشيكه ايشلدى (وان سعيه سوف يرى)
ت وشوكه انسانك سعيى كوريلور (ثم يجزاه الجزاء الاوفى) ت صكره ويرلش اولور
اكا شو سعى حسبجه تمام بيرا (وان الى ربك المنتهى) ت وشوكه ربكك جانبنه در كيرودونمك
(وانه هو اضحك وابكى) ت وشوكه الله كولدردى واغلتدى (وانه هو امات واحيى) ت
وشوكه الله اولدردى ودير لتدى (وانه خلق الزوجين الذكر والانثى) ت وشوكه يراتدى الله
ايكى قسمى اركك وديشى (من نطفة اذا تمنى) ت منيدن اول وقتكه آتلدى رحمه (وان عليه

النشأة الاخرى) ت واقله اوزر يشه دربر آخر كره دخى برانق (وانه هو اغنى واقنى) ت
وشوكه زنكين ايده دى وسرمايه ويردى (وانه هو رب الشعرى) ت وشوكه الله در شعرى
اولديلدزلك ربسى ف شعرى بر يولدز يلدزدر عربلرك بعضسى اكا عبادت ايدرلر
(وانه اهلك عادا الاولى) ت وشوكه الله هلاك ايتدى اولكى عادى (وثمود فما ابقى) ت
وهلاك ايتدى ثمودى پس هيچ كسنه بى كيرو براقدى (وقوم نوح من قبل انهم كانوا هم اظلم
واطغى) ت وهلاك ايتدى نوحك كروهنى بونلردن اول تحقيق آنلر زياده ظلم ايشلى وزياده
آزغون ايديلر (والمؤتفكة اهوى) ت ومؤتفكه شهرينى آشاغى يره براقدى (فغشاها
ما غشى) ت پس اورتدى آنك اوزرينه اولشيئى كه اورتدى يعنى طاش ياغدردى آنك
اوزرينه (فبأى آلاء ربك تتمارى) ت پس قنقسنه ربكك نعمتلرندن اى آدمى شبهه ايدرسن
(هذا نذير من النذر الاولى) ت اشبو پيغمبر قورقودجيدر اولكى قورقودانلرك جنسندن
(ازفت الآزفة) ت يقين كلدى قيامت (ليس لها من دون الله كاشفة) ت بوقدر
آنكيچون اللهدن غيرى هيچ برظاهر قيلیجى (أفمن هذا الحديث تعجبون) ت آيا اشبو
سوزدن تعجب ايدرميسكز (وتضحكون ولا تبكون) ت وكولرسكز واغلمزسكز (وانتم
سامدون) ت وسزلر اويونبازلق ايديجيسكز (فاسجدوا لله واعبدوا) ت پس سجده ايدك (سجده)
الله تعالى يه وعبادت ايدك

•(سورة القمر مكية وهى خمس وخمسون آية)•

•(قمر سورهسى مكه ده نازل اولمش واشبو سوره اللى بش آيتدر)•

•(بسم الله الرحمن الرحيم)•

•(باغشليجى اسركيجى اولان اللهك آديله اوقورم)•

(اقتربت الساعة وانشق القمر) ت يقين كلدى قيامت ويارلدى آى ف شاه ولى الله
رحمه الله ديركه اشبو اشارتدر اول قصه يه كه كافرلر حضرت پيغمبر صلى الله عليه وسلمدن
معجزه طلب ايتديلر الله سبحانه آيى ايكى پاره ايتدى بريسى ابو قبيس طاغى وزره كلدى
وايكنجيسى قيقعان طاغى اوزره (وان يروا آية يعرضوا ويقولوا سحر مستمر) ت واكر كافرلر

کورسه‌بر نشانه‌نی یوز چویررلر ودیرلر اشبو نشانه قوتلو جادولکدر ف ج کونلمنده
کیجه تلینارده سنده کافرلر جمع اولمشلر ایدی واول حضرت آنلره وعظ ایدرو بیلدیرر ایدی
وآنلر آنک پیغمبر اولدیغنه برنشانه طلب ایتدیلر اول حضرت بیوردیکه کوکلک جانبنه باقک
برکره باقسه‌لرکه‌ای ایکی پاره اولمش برپاره‌سی مشرق جانبنه واردی وبرپاره‌سی مغرب جانبنه
اشبو معجزه‌نی کافرلر کالیله مشاهده ومعاینه ایتدیلر صکره هرایکی پاره بری برینه قاوشوب
جمع اولدی اشبو نشانه قیامتک علامتلرندندر وکلمسنده کوکلر وغیریسی اشبو کبی پاره‌پاره
اولیسردر (وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ أَمْرٍ مُسْتَقِرٌّ) ت ویلانه نسبت ایتدیلر وتابع
اولدیلر کندو نفسلرینک آرزوسنه وهر برایش قرار بولمشدر ف یعنی آنلرک عذابی البته ق
بروقت معینده کلیسردر (وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ) ت والبته کلدی آنلره
خبرلردن اولشیکه آنده نصیحت واردر (حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ فَمَا تُغْنِ النُّذُرُ) ت کامل حکمت اولان
بیلمکلک پس فائده ویرمز قورقودیجیلر (فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَى شَيْءٍ نُكُرٍ) پس
یوردوندر آنلردن اولکونکه چاقرر برچاقرریجی نفس خوشلنمیان شی جانبنه ف اشبو
منکر اولان شی حسابدر (خُشَّعًا أَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ)
ت یالوارمق صلامتی ظاهر اولور آنلرک کوزلری اوزرنده چیقارلر اولکونده قبرلردن
دیرسنکه آنلر طاغلمش چکرکه‌دورلر (مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ) ت
چابکلک ایده‌رک چاقرریجی جانبنه دیر کافرلر اشبو چتین اولان کوندر (كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ
نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ) ت یلانچی صایدی بونلردن اول نوحک قومی پس
یلانه نسبت ایتدیلر بزم قولمزی ودیدیلر دیوانه‌در وتبلیغدن منع اولندی (فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ
فَانْتَصِرْ) ت پس دعا ایتدی ربسی جانبنه که بن مغلوب اولدم پس انتقام چک (فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ
السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَمِرٍ) ت پس آچدق کوکک قپولرینی چوق قدوکیجی صو ایله (وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ
عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ) ت وآقتدق یردن بیکارلری پس یاغدی صو هرنه سببدن
مقدر اولنمش ایش اوزرینه یعنی قومنک هلاکی اوزرینه (وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ أَلْوَاحٍ وَدُسُرٍ) ت
وبندردک نوحی تخته ومیخ صاحبی اولان قایق اوزرینه (تَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاءً لِمَنْ كَانَ كُفِرَ)
یوریدی بزم کوزمزک اوکنده انتقام جهتیله اول کمسنه ایچونکه اینانمدی انی یعنی نوح

حضیر تنك استقاسی ایچون (وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ) ت وکیرو براقدق شو عقوبتی
بر نشانه پس ایا بر نصیحت قبول ایدیجی وارمیدر ف یعنی دنیاده طوفانك وقتندن قایقلرك
جنسی جاری اولدی یا خود نوح علیه السلامك قایغنك عینیله جودی طاغی اوزرنده
برقاچ قارن قالمش حتی اشبو امتك اول چناركرك بعضسی انی کورمش (فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي
وَنُذُرِ) ت پس نیجه اولدی بنم عقوبتم وقورقتمم (وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ)
ت وقولای قلدق قرآنی تا نصیحت الهلر پس آیا هیچ بر نصیحت قبول ایدیجی وارمیدر (كَذَّبَتْ
عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ) ت یلانه نسبت ایتدیلر عاد قومی پس نیجه اولدی بنم عذابم
و بنم قورقتمم (إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمِ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ) ت بزلر کوندردك آنلر
اوزرینه شدتلو اولان روزکاری زیاده قتی اولان اوغورسز اولان کونده ف یعنی
شو کونك اوغورسزلغی قالدیلدی تا آنلر تماما هلاك اولینجه وشو کونك اوغورسزلغی
کافرلره کوره ایدی یوخسه اوغورسزلغی همیشه خلق اوزره باقی قالمدی (تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ
أَعْجَازُ نَخْلٍ مُنْقَعِرٍ) ت قوپارر آدملری دیرین که آنلر کوکندن قوپوب دوشمش خرما اغاجلریدر
(فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ) ت پس نیجه اولدی بنم عذابم وبنم قورقتمم (وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ
لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ) ت وقولای قلدق قرآنی تا آندن نصیحت الهلر پس ایا هیچ بر نصیحت
قبول ایدیجی وارمیدر (كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ) ت یلانه نسبت ایتدی ثمود قومی قورقودیجیلری
(فَقَالُوا أَبَشَرًا مِنَّا وَاحِدًا نَتَّبِعُهُ إِنَّا إِذًا لَفِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ) ت پس دیدیلر ایا کندو قومزدن
برآدمه می اتباع ایده لم البته بز اولوقتده ازغونلقده ودیوانه لکده اولورز (أَأُلْقِيَ الذِّكْرُ عَلَيْهِ
مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌ) ت آیا ایندرلدیمی وحی آنك اوزرینه بزم ارامزدن اویله دکل
بلکه اول کندو یی بکنمش زیاده یلانجیدر (سَيَعْلَمُونَ غَدًا مَنِ الْكَذَّابُ الْأَشِرُ) ت البته
بیلورلر یارین که کیمدر کندو یی بکنیجی اولان یلانجی (إِنَّا مُرْسِلُو النَّاقَةِ فِتْنَةً لَهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ
وَاصْطَبِرْ) ت البته بزلر کوندریجیدر دیشی دوه یی آنلری صنامق اچلیچون پس ای صالح منتظر
اول آنلره وصبر ایت آنلرك جفاسنه (وَنَبِّئْهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ شِرْبٍ مُحْتَضَرٌ) ت وخبردار
قیل آنلری که صو قسمت اولنمشدر آنلرك اراسنده صودن بر پای اوزره صاحبی حاضر اولور

ف شو دیشی دوه هر بر صو اوزره که صو ایچمکه وارسه‌دی جمله حیوانلر آندن قاچارلر ایدی پس الله سبحانه نوبت مقرر ایتدیکه بر کون اول دوه ایچون اوله و بر کون سائر حیوانلر ایچون (فنادوا صاحبهم فتعاطى فعقر) ت پس چاغردیلر کندو ارقداشلرینی پس الدی اوزادوب کسدی ف بر حیاسز قاری وار ایدی و آنلک مواشی‌سی چوق ایدی پس اشبو قاری کندو آشنالرندن برینی ازغوردی قیلدی اول دخی دوه‌یی کسدی (فكيف كان عذابي ونذر) ت پس نیجه اولدی بنم عذابم و بنم قورقتمم (إنا أرسلنا عليهم صيحة واحدة فكانوا كهشيم المحتظر) بز ارکوندردک آنلره اوزرینه بر شدتلو اولان آوازی پس اولدیلر حیوان اغیلنه قونمش قوری تکن حصار کبی که قوریاوب اوفاق تفک اوله ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه حظیره بر قوشادیجسه‌در که قوری دالردن و تکندن قیون ایچون اغیل بنا ایدرلر زمانه‌نک مروریله مواشینک چکنه مسندن ایاقلر صوریلوب اوفق تفک اولور الله سبحانه آنلری شویله کنمش ایاقلرده سورلمش اولان اغیله بکزتدی (ولقد يسرنا القرآن للذكر فهل من مدكر) ت وقولای قلدق قرآنی تا آندن نصیحت الەلر پس ایا هیچ بر نصیحت قبول ایدیجی وارمیدر (كذبت قوم لوط بالنذر) ت یلانه نسبت ایتدیلر لوطک قومی قورقودیجیلری (إنا أرسلنا عليهم حاصبا إلا آل لوط نجيناهم بسحر) ت بز ارکوندردک آنلره اوزرینه طاش یاغدریجی اولان روزکاری مکر لوطک اوینک مردملرینکه خلاص ایتدک آنلری سحر وقتنده (نعمة من عندنا كذلك نجزي من شكر) ت کندو یانمزدن اولان اسرکمه اشبو کبی جزا ورز اول کسنه‌یه که شکر ایتدی (ولقد أنذرهم بطشتنا فتماروا بالنذر) ت ولوط قورقوتدی آنلری بزم عقوبتمزدن پس مکابره ایتدیلر اشبو قورقتملره (ولقد راودوه عن ضيفه فطمسنا أعينهم فذوقوا عذابي ونذر) ت وسوزدیدیلر لوطه تا غافل قیلەلر آنی مسافرلرینی حفظ ایتمکدن پس کور قلدق آنلرک کوزلرینی دیدک طادیکز بنم عذابمی و بنم قورقتمی (ولقد صبحهم بكرة عذاب مستقر) ت و چاپدی آنلری بر صباح وقتنده آنلرده قرار ایتیجی بر عذاب (فذوقوا عذابي ونذر) ت پس دیدک طادیکز بنم عذابمی و بنم قورقتلریمی (ولقد يسرنا القرآن للذكر فهل من مدكر) ت وقولای قلدق قرآنی تا آندن نصیحت الەلر پس ایا هیچ بر نصیحت قبول ایدیجی وارمیدر (ولقد جاء آل فرعون النذر) ت و کلدی فرعونک اتباعلرینه

قورقودیجیلر (كذبوا بآياتنا كلها فأخذناهم أخذ عزيز مقتدر) ت بلانه نسبت ایتدیلر
بزم نشانه لرمزك جمله سنی پس طوتدق آنلری قوتلو ولاتن غالبك طوتمسی كبی (أكفاركم خير
من أولئكم أم لكم براءة في الزبر) ت ایا سزك كافرلركزمی ای قریش خیرلیدر اشبو
جماعتلردن بو خصمسز نجوت صنایدن خلاص اولق حكمی وارمیدر كچمش كتابلرده (أم
يقولون نحن جميع منتصر) ت یا دیرلرمی بزلر انتقام آلیجی كروهز (سيهزم الجمع ويولون الدبر)
ت یقینده قاچه جقدر طوغادن اشبو جماعت ودوندره جكدرلر ارقه لرینی (بل الساعة
موعدهم والساعة أدهى وأمر) ت بلكه قیامت كونی آنلرك وعده سیدر وقتیدر وقیامت
زیاده قتیدر وآجیدر (إن المجرمين في ضلال وسعر) ت تحقیق كونهكارلر ازغونلقده
وجهالتده درلر (يوم يسحبون في النار على وجوههم ذوقوا مس سقر) ت خاطره كتوركز
اول كونیكه چكلمش اولورلر آتشده یوزلری اوزرینه (دیرز) طادیكز جهنمك طوقنمسنی
(إنا كل شيء خلقناه بقدر) ت بزلر هر بر شیئی یاراتدق مقدر اولان اولچو ایله (وما أمرنا إلا
واحدة كلمح بالبصر) ت ودكلدر بزم حكممز مكر بر كلمه در كوزی دوندرمك كبی • یعنی
آز زمانده سرعتله وجوده كلمكده مراد قولای اولمقدر (ولقد أهلكنا أشياعكم فهل من
مدكر) ت وهلاك ایتدك سزك كبیلری پس ایا هیچ نصیحت قبول ایدیجی وارمیدر (وكل
شيء فعلوه في الزبر) ت وهر بر شیكه ایشلدیلر آنی یازلمشدر عمل دفترنده (وكل صغير وكبير
مستطر) ت وهر كوچك و بیوك یازلمشدر یعنی لوح محفوظده (إن المتقين في جنات ونهر)
ت كناهدن صاقننلر باغچه لرده و ییكارلرده اولورلر (في مقعد صدق عند مليك مقتدر) ت
طوغریلق مجلسنده اولورلر قوتلو اولان پادشاهك یاننده

•(سورة الرحمن مكية وهي ثمان وسبعون آيه)•

•(الرحمن سوره سی مكه ده نازل اولمش واشبو سوره یتمش سكز آیه در)•

•(بسم الله الرحمن الرحيم)•

•(باغشلیجی اسیركیجی اولان اللهك آدیله اوقورم)•

(الرحمن) ت الله (علم القرآن) ت اوكرتدی قرآنی (خلق الإنسان) ت یاراتدی آدمی (علمه

(البیان) ت اوکرتدی آکا سوزدانشمنی (الشمس والقمر بحسبان) ت کونش وآی معین
اولان حسابله یورورلر (والنجم والشجر یسجدان) ت واوت واغچ سجده ایدرلر (والسماء
رفعها ووضع المیزان) ت وکوکی قالدردی وقویدی ترازویی (الا تطغوا فی المیزان) ت
تا طوغرو اقصدن کچمیه سکز ترازوده (واقیموا الوزن بالقسط ولا تخسروا المیزان) ت
وطوغرو طارتک ترازویی انصافله وزیان ایتمیکز ترازوده (والارض وضعها للانام) ت
ویری یایدی آدمیلر ایچون (فیها فاکهة والنخل ذات الاکمام) ت اول یرده میوه واردر
وقبوقلر صاحبی خرما اغاجلری واردر (والحب ذو العصف والریحان) ت ویپراق صاحبی
دانه واردر وخوش قوقولو چیچکلر واردر اشبو اشارتدر اکا که دانه لرک یپراقلری
آتلرک درت آیاقلو حیوانلرک سمیم ویمیشک ایچوندر پس شو بشقه نعمتلر اوزرینه علاوه در
والله اعلم (فبای آلاء ربکما تکذبان) ت پس ربکزک نعمتلرک قنقسنی یلانه نسبت ایدرسکز
ای جن وآدمی (خلق الانسان من صلصال کالفخار) ت یراتدی آدمی قوری طپراقدن
دمق کبی (وخلق الجان من مارج من نار) ت ویراتدی جنی اوتشعله سندن (فبای
آلاء ربکما تکذبان) ت پس ربکزک نعمتلرک قنقسنی یلان صیارسکز (رب المشرقین
ورب المغربین) ت کونش طوغان یرلرک ربیدر وکونش باتان یرلرک دخی ربیدر
• ف یعنی قشین کونش طوغان وکونش باتان یرلر بشقه در یازین دخی کونش طوغان
وکونش باتان یرلر آیریدر (فبای آلاء ربکما تکذبان) ت پس ربکزک نعمتلرک
قنقسنی یلان صیارسکز (مرج البحرین یلتقیان بینهما برزخ لا یبغیان) ت قویو یردی
ایکی دکزی تابری بریله جمع اولالر اشبو ایکی دکزلک اراسنده بر پرده واردرکه بری
آخر اوزرینه طاشمیور (فبای آلاء ربکما تکذبان) ت پس ربکزک نعمتلرک قنقسنی
یلان صیارسکز (یخرج منهما اللؤلؤ والمرجان) ت طشره چیقار اشبو ایکی دکزدن
مروارید ومرجان (فبای آلاء ربکما تکذبان) ت پس ربکزک نعمتلرک قنقسنی یلان
صیارسکز (وله الجوار المنشآت فی البحر کالاعلام) ت والله ایچوندر قالدرلمش اولان

کیدیچی اولان قایناردکرده کمطالظر کیبلو (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) ت پس ربکزك نعمتلرنك قنقسنی یلان صیارسکز (كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ) ت هرکسنه که یرك اوزرنده واردر فانی اولور و باقی قالورسنك ربکك ذاتی که بیوکلك والعام صاحبیدر (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) ت پس ربکزك نعمتلرنك قنقسنی یلان صیارسکز (يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ) ت طلب ایدر اللهدن اول کسنه که کوکلرده و یرده واردر هر کونده اللهبر حالده در * یعنی نعمت ویرمك و یاعذاب ایتك یاسعید قیلق و یاشقی قیلق و یادیرلتك ویا اولدرمك واللهاعلم (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) ت پس ربکزك نعمتلرنك قنقسنی یلان صیارسکز (سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَ الثَّقَلَانِ) ت هرشیدن فارغ اولوب سزه توجه ایدرز ای جن وآدمی * یعنی حسابکزی کورمکیچون چابك قصد ایدرز (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) ت پس ربکزك نعمتلرنك قنقسنی یلان صیارسکز (يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ) ت ای جن وآدم قومی اکر قادر اولسکز که طشره چیقمسکز کوکلرك ویرك کنارندن پس طشره چیقك چیقه بیلمزسکز مکر قوتله یعنی شو قوت نیرده در (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) ت پس ربکزك نعمتلرنك قنقسنی یلان صیارسکز (يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ) ت کوندرلش اولورسزك اوزرکزه برشعله اوددن ودخی دخان پس مقابله یه قادر اولمزسکز (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) ت پس ربکزك نعمتلرنك قنقسنی یلان صیارسکز (فَإِذَا انْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ) ت پس وقتا کیار یلور کوك پس اولور قرمزی کل رنکنده قرمزی دری کبی (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) ت پس ربکزك نعمتلرنك قنقسنی یلان صیارسکز (فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ) ت پس اول کونده سؤال اولنمش اولمز کنسدو کناهندن نه برآدم ونه برجن (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) ت پس ربکزك نعمتلرنك قنقسنی یلان صیارسکز (يُعْرَفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ) ت بیلنمش اولور کونو ایشلیلر کندو قیافتیله

پس طوتيلور اولرآنلرنك آلنلرندن وآياقلرندن (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) ت پس ربكزك
نعمتلرنك قنقسنی يلان صيارسكز (هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ) ت اول جهنم كه
يلانه نسبت ايدر ايدی آنی كنهكارلر (يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ آنٍ) ت كلوب
كيدرلر آنك اراسنده وقيناييجی اولان اصيجق صويك اراسنده (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ)
ت پس ربكزك نعمتلرنك قنقسنی يلان صيارسكز (وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّتَانِ) ت واول
كسنه ايچونكه قورقدی طورمقدن ربسنك حضورنده ايكی باغچه اولور (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ) ت پس ربكزك نعمتلرنك قنقسنی يلان صيارسكز (ذَوَاتَا أَفْنَانٍ) ت اول ايكی
باغچه‌لر چوق داللر صاحبيدرلر (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) ت پس ربكزك نعمتلرنك
قنقسنی يلان صيارسكز (فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ) ت شو ايكی باغچه‌ده ايكی بكار آقر (فَبِأَيِّ
آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) ت پس ربكزك نعمتلرنك قنقسنی يلان صيارسكز (فِيهِمَا مِنْ كُلِّ
فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ) ت شو ايكی بوستانده هر برميوه‌دن ايكی قسم واردر (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ) ت پس ربكزك نعمتلرنك قنقی بريسنی يلان صيارسكز (مُتَّكِئِينَ عَلَى فُرُشٍ
بَطَائِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ) ت سوكنورلر دوشكلر وفرشلر اوزرينه كه آنلرك
استارلری قالين اولان ديبادندر وشو ايكی باغچه‌نك ميوه‌سی يقيندر * يعنی قولايلقله
آلنور (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) ت پس ربكزك نعمتلرنك قنقی برينی يلان صيارسكز
(فِيهِنَّ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ) ت شو كوشكلرده كوزلرينی آشاغی
ديكيجی حوريلر واردر كه طوقنمش آنلری هيچ برانس قوجه‌لرندن اول ونه برجن (فَبِأَيِّ آلَاءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) ت پس ربكزك نعمتلرنك قنقی برينی يلان صيارسكز (كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ
وَالْمَرْجَانُ) ت دبرسنكه شو حوريلر ياقوت ومرجاندرلر (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) ت
پس ربكزك نعمتلرنك قنقی برينی يلان صيارسكز (هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ) ت
دكلدر او ايشلرك مزدی مكر انعام ايتمكدر * ف يعنی كوزل اولان عبادتك بدلی كوزل

اولان ثوابدر (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) ت پس ربكزك نعمتلرنك قنقى بريسنى يلان صيارسكز (وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ) ت وشوا يكى باغچه‌لردن غيرى ايكى باغچه‌دخى واردر (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) ت پس ربكزك نعمتلرندن قنقى بر نعمتى يلان صيارسكز (مُدْهَامَّتَانِ) ت اول ايكى باغچه‌لر غايت يشللكندن قره‌لغه مائلدرلر (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) ت پس ربكزك نعمتلرنك قنقى بريسنى يلان صيارسكز (فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ) ت شوا يكى باغچه‌ده ايكى قاينايجى بيكار واردر (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) ت پس ربكزك نعمتلرنك قنقى بريسنى يلان صيارسكز (فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ) ت شوا يكى باغچه‌ده ميوه وخرما آغجى ونار اولور (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) ت پس ربكزك نعمتلرنك قنقى بريسنى يلان صيارسكز (فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ) ت شو باغچه‌لرده وكوشكلرده كزيده وصاحب جمال اولان خاتونلر واردر (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) ت پس ربكزك نعمتلرنك قنقى بريسنى يلان صيارسكز (حُورٌ مَقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ) ت حوريلر چادرلر ايچنده كيزلودرلر (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) ت پس ربكزك نعمتلرنك قنقى بريسنى يلان صيارسكز (لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ) ت بايشمو بدرانلره برآدمى انلردن اول ونه برجن (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) ت پس ربكزك نعمتلرنك قنقى بريسنى يلان صيارسكز (مُتَّكِئِينَ عَلَى رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ) ت سوكنمشلردر يشل يصدق اوزرينه وكوزلدوشكلر اوزرينه (فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ) ت پس ربكزك نعمتلرنك قنقى بريسنى يلان صيارسكز (تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ) ت بركتلودر سنك ربكك آدى بيوكلك صاحبى واحسان صاحبيدر (اشبو سوره‌ده هرآيتده نعمتلرى صايدى ويلدردى انلردن بعضسى نعمتيدن نعمتدر وبعضلك خبرينى ويرمك خودنعمتدر)

(سورة الواقعة مكية وهي ست وتسعون آية)

واقعه سوره‌سى مكه‌ده نازل اولمش واشبوسوره طقسان التى آيتدر

(بسم

(بسم الله الرحمن الرحيم)

باغشلیجی اسر کیجی اولان الله‌ك آدیله اوقورم

(اذا وقعت الواقعة) ت خاطره کتورر اول وقتیکه متحقق اولور قیامت (لیس لوقعتها كاذبة) ت بوقدر وقوعی وقتنده هیچ بر یلانجی نفس ٭ یعنی جمله آدملر مسلمان اولورلر طاکتی و یلان سویلك آنده اولمز (خافضة رافعة) ت آلچق قیلیجیدر بر پاره کسنه‌لری و یوجه قیلیجیدر بر طائفه‌یی (اذا رجت الارض رجا) ت اول وقتکه تپرنورر شدتلو تپرنمکله (وبست الجبال بسا) ت و پاره پاره اولور طاغلر زیاده پارچه پارچه اولمغله (فكانت هباء منبثا) ت پس اولور طاغلر توز کبی (وكنتم ازواجا ثلاثة) ت و اولورسکز سز اوچ قسم (فاصحاب الميمنة) ت پس سعادت اهلی (ما اصحاب الميمنة) ت نه حال اوزرینه اولور سعادت اهلی (واصحاب المشأمة) ت و شقاوت اهلی (ما اصحاب المشأمة) ت نه حال اوزرینه اولور شقاوت اهلی (والسابقون السابقون اولئك المقربون) ت و ایلرو کیدنلر خود انلردر ایلرو کیدنلر ٭ ف یعنی ایلرو کیدن انلردرکه ایمان ایتمکده ایلرو کیتمشلردر و وایلرو کیدنلردر یقین اولنانلر ٭ ف یعنی الله سبحانه تعالی اسرکسنده یقین اولمشلردر (فی جنات النعيم) ت نعمت باغچه‌لرنده اولورلر (ثلة من الاولين وقليل من الآخرين) ت سابقلر بکن امتلردن چوقدرلر و آخرلرنده آزدرلر (یعنی محمدك امتندن) ٭ ف اول کچنلردن مراد حضرت آدمدن حضرت محمده دکین کچن امتلردر و آخرلرندن مراد اشبو امتدر یا اول و آخردن مرادی اشبو پیغمبر صلی الله علیه وسلم امتیدر یعنی اعلی درجه صاحبلری اشبو امتك اولنده چوق بولنمشلر و آخرلرنده آز بولنور (على سرر موضونة متكئين عليها متقابلين) ت التوندن طوقنمش تختلر اوزرنده اکلنورلر سوکنورلر انلر اوزرینه بری برینه قارشو قارشویه اولوب (يطوف عليهم ولدان مخلدون باكواب واباريق وكأس من معين لا يصدعون عنها ولا ينزفون) ت دولاشورلر انلرك باشنه طفولیت تازه‌لکنده اولان نوجوانلر دائما دستسز بارداقلرله و ابریقلرله صافی اولان خمردن طولو پیاله‌لر ایله که باش آغریسی اولمز انلرده اول شرابدن و بایلمزلر و وصلری کیتمز (وفاكهة مما يتخيرون ولحم طير مما يشتهون وحور عين كامثال اللؤلؤ المكنون) ت و دخی دولاشورلر

اول تو جوانلر هر جنس میوه ایله که انلرانی بکنورر واشتها ایتدکلری قوش اتیله (وانلر ایچون) حورر وارکه صدف ایچنده ستراولمش وال طوقنلمش انجو ومروارید کبی لطیفه‌لردر (جَزَآءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ) ت بونلرانلره ایشلدکلرینه جزا اولهرق ویریلور (لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا) ت ایشتمزلر شو باغچه‌لرده باطل و بوکین اولان سوزی ونه بر حرفیکه کناه اوله لیکن ایشیدرلر سوز یکه بربرلرینه سلام سویلرلر (وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ فِي سِدْرٍ مَخْضُودٍ وَطَلْحٍ مَنْضُودٍ وَظِلٍّ مَمْدُودٍ وَمَاءٍ مَسْكُوبٍ وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ وَفُرُشٍ مَرْفُوعَةٍ) ت وصاغ ال اهلی نه حال اوزرینه اولور صاغ ال اهلی تکنسز اولان مربستان کرامی دیدکلری تیق اغلر بینک التنده اولورلر ومیوه‌سی قات قات اولان موز اغاجلری یاننده اولورلر واوزون کولکه‌ده اولورلر وآقان صولر یاننده اولورلر وچوق میوه‌لر یاننده اولورلرکه تو کنمز وآندن منع اولنمز ویوکسک دوشکلرده اولورلر (إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا عُرُبًا أَتْرَابًا لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ) ت بز لری انلق دنیا نسالرینی (جنتده) بر نوع یراتقله کیسه دق انلری باکره سوکیلی قوجه‌لری یاننده (یعنی شیوه وناز ایله‌یوز وجه‌لری) اولان صاغ ال اهلی ایله بریاشده یعنی اوتوز اوچ یاشنده اولورلر (ثُلَّةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَثُلَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ) ت اول صاغ ال اهلی چوق کروهدرلر اول کچن امتلردن وچوق جماعتدرلر آخرکی امتدن ف صاغ ال صاحبی وصول ال صاحبی شونلردرکه اکر برکسنه‌نک عمل دفتری صاغ النه ویریلورسه او کا صاحب یمین یعنی صاغ ال اهلی دیرلر و بوکسنه جنتلکدر واکر عمل دفتری صول النه ویریلورسه او کا صاحب شمال یعنی صول ال اهلی دیرلر و بوکسنه جهنملکدر (وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ) ت وشقاوت اهلی نه حال طوترلر شقاوت اهلی (فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ وَظِلٍّ مِنْ يَحْمُومٍ لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ) ت اسی روزکارده واصیق صوده اولورلر وقره توتسک کولکه سنده اولورلرنه صوغوقدر ونه تفعی واردر (إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ) ت انلر بوندن اول نازایله بسلنمش ایدیلر (وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْحِنْثِ الْعَظِيمِ) ت ودائم ایدیلر بیوک کناه اوزرینه (وَكَانُوا يَقُولُونَ أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ أَوَآبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ) ت ودیرلر ایدیکه بزلر وقتا که اولهلم وطپراق اولهلم وچوریمش کوکلر اولهلم بزلر بردخی قالدرلمش اولورمیوز آبایرمز کچمش بابالرمز دخی قالدرلمش اولورلرمی (قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ لَمَجْمُوعُونَ إِلَى مِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومٍ) ت دیکل اولکی

امثاللرو آنلرکی امثال جمیع اولنورلرمعین اولان وعده کونته (ثُمَّ اِنَّكُمْ اَيُّهَا الضَّآلُّونَ
الْمُكَذِّبُونَ) ت صکره البتـه سزلر ای تکذیب ایدن ازغونلر (لَاٰكِلُونَ مِنْ شَجَرٍ مِنْ
زَقُّومٍ) ت برسکز زقوم آغجندن (فَمَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ) ت پس طولدرر سکز آندن
قارنلرکزی (فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ) ت ایچرسکز آنک اوزرینه اصجق صودن
(فَشَارِبُونَ شُرْبَ الْهِيمِ) ت ایچرسکز صوسزلق مبتلی اولان دوه لرک ایچمسی کبی (هٰذَا
نُزُلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ) ت شودر آنلرک مسافرلکی طعامی قیامت کونتده (نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا
تُصَدِّقُونَ) ت بزلر یراتدق سزی پس نیچون اینانمیورسکز یعنی برکره دخی سزی یراتمغی
(اَفَرَاَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ) ت بکا خبر ویرلک قاریلرک رحمنه دوکدیککز منی یی (ءَاَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ
اَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ) ت سزمی یرادرسکز یاخود بزلرمی یرادرز یعنی دوندرز منی یی برحالدن
برحاله تا آدمی پیدا اوله (نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ عَلٰى اَنْ نُبَدِّلَ اَمْثَالَكُمْ
وَنُنْشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ) ت بزلر معین ایتدک سزلر ارا کزده اولومی وبزلر عاجز دکلز آنده که
کتوره لم سزلرمثللو برقومی ویرادهلم سزی بیلدیککز برعالمده ف یعنی سزی بر بشقه
عالمه کتوره لم وسزلرک یریکزه بر بشقه خلقلری کتوره لم یعنی سزی میمون وخنزیر کبی بر بشقه
مخلوق صورتنه قویه لم (وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْاَةَ الْاُولٰى فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ) ت وبیلدیکز اول دفعه ده
یراتمسنی پس (ایکنجی دفعه خلق ایدیشنی) نیچون تفکر ایتمزسکز (اَفَرَاَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ) ت
بکا خبر ویرلک اولشیئی که اکرسکز (ءَاَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ اَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ) ت سزمی بتوررسکز
آنی یاخود بزلرمی بتوررز (لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ) ت اکر دیلسک
اول اکدیککزی بتردن اول محو ایدردک یاخود دانه سز صمان قیلاردق که تعجب ایدوب
غم ایله سعیکزه نادم اولوردیکز (اِنَّا لَمُغْرَمُونَ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ) ت پس دیرسکز تعجب
ایدرک بزلر غرامت چکیجی اولدق بلکه بزلر محروم اولدق (اَفَرَاَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ)
ت بکا خبر ویرلک که ایچدیککز صویی (ءَاَنْتُمْ اَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ اَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ) ت
سزلرمی آشاغی کتوردیکز بولوتدن یاخود بزلرمی آشاغی کتوریجیلرز (لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ

اجاجا فلولا تشكرون) ت اگر دیلسه‌ك قیلاردق اول صونی اچلمز آچی پس نیچون شكر
ایتمزسكز (افرأيتم النار التي تورون) ت بكا خبر ویرك اول اودیكه آغاجلاردن الرسنك اراسندن
چیقارورسكز (ءانتم انشأتم شجرتها ام نحن المنشئون) ت آیا سزلرمی یراتدیكز انك آغاجنی
یاخود بزلرمی یراتدیجیز ● ف برقاچ آغاج واردركه مرخ وعفار دینور ده الریكی بری برینه
سورتكله اود چیقار پس سورتسنده بیانی كچمشدر (نحن جعلناها تذكرة ومتاعا
للمقوين) ت بزلر یاپمه‌دق اول اوتنی نصیحت ایچون و منفعت ایچون مسافرلره ● ف
تذكره شودركه اشبو اوددن جهنمك اودینی ذكر ایتسونلر و دنیاده دخی قیش موسمنده
ویشقه وقتلرده هیبسا حاجتلرده اود چوق ایشه یرار برشیدر (فسبح باسم ربك العظيم) ت پس
پاكلكله ذكر ایت بیوك اولان ربكك آدنی (فلا اقسم بمواقع النجوم) ت پس عین ایدرم
یلدزلرك دوشوب باته‌جق یرلرینه ● ف برمعنی دخی شویله‌دركه پیغمبرلرك قلبنه نزول
ایدن آیتلره قسم ایدرم (وانه لقسم لو تعلمون عظيم) ت والبته اشبو قسم بیوك قسمدر اگر
بیلسكز (انه لقرآن كريم في كتاب مكنون لا يمسه الا المطهرون) ت البته اشبو كتاب
كرامی قدرلو اولان قرآندر یازلمشدر كیزلو اولان كتابده (یعنی لوح محفوظده) كه آل
ایریشدرمز اكلمكرا رغش اولان كیمسه‌لر ● ف یعنی فرشته‌لر شو كتابی طوترلر و شو كتاب
اشبو یازلمش اولان قرآندر فرشته‌لرك اللرنده مصحفده اولان لوحده و یاخود بو كتابی حدثدن
طاهر اولان كیمسه‌لر طوتسون (تنزيل من رب العالمين) ت كوندرلمشدر عالملرك ربی
جانبندن (افبهذا الحديث انتم مدهنون) ت آیا بو قرآنه سزلر طا كیبی و منكرمیسكز
(وتجعلون رزقكم انكم تكذبون) ت كندو پایكزی الله تعالیدن اولدیغنی تكذیب
ایدرسكز (فلولا اذا بلغت الحلقوم وانتم حينئذ تنظرون) ت پس اول وقتكه برشخصك
روحی ایرشسه بوغازنك حلقومنه و سز بو وقتده (اگر منفعتكز اولسه بوحمان) باقرسكز
(ونحن اقرب اليه منكم ولكن لا تبصرون) ت و بزلر زیاده یقینز اول كسنه‌یه سزدن
ولیكن كورمزسكز (فلولا ان كنتم غير مدينين ترجعونها ان كنتم صادقين) ت پس
اگر سز الهنك حكمنده مباغلنمش دكلسكز نیچون كیرو دوندرمزسكز شو روحی اگر ماوغری
سویلرایسه‌كز ● ف شاه ولی الله رحمه الله دیركه لولا كلمه‌سی ترجعونها یه داخلدر و آنی اعاده
ایتمكی تاكید ایچوندر والله اعلم (فاما ان كان من المقربين فروح وريحان وجنت نعيم) ت

پس اما اگر اولسه اولن کسنه الهك بارکاهنه یقین اولانلردن انکیچوندر راحتلك
وخوش قوقولو اولان گل ونعمت باغچه‌سی (وَاَمَّا اِنْ كَانَ مِنْ اَصْحَابِ الْيَمِينِ فَسَلَامٌ لَكَ مِنْ
اَصْحَابِ الْيَمِينِ) ت واما اگر اولسه سعادت اهلندن پس اکا دیورلکه سکا سلام اولسون
سعادت اهلرندن (وَاَمَّا اِنْ كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ) ت واما اگر اولسه اولن کسنه آزغون
اولان یلان صیانلردن (فَنُزُلٌ مِنْ حَمِيمٍ وَتَصْلِيَةُ جَحِيمٍ) ت پس انکیچون واردر مسافرلك
طعامی اجیق صودن وآنکیچوندر جهنمه داخل اولمق (اِنَّ هٰذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ) ت البته
اشبو خبر طوغریدر شبهه‌سزدر (فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ) ت پس پاککله ذکر ایت بیوك
اولان کندو ربکك آدینی

(سورة الحديد مكية وهي تسع وعشرون آية) حدید سوره‌سی مدینه‌ده نازل اولمش
و بو سوره یکرمی طقوز آیتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

(باغشلیجی اسیرکیجی اولان اللهك آدیله اوقورم)

(سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) ت پاککله ذکر ایتدی الله تعالی‌یی
هر برشیکه کوکلرده و یرده واردر الله تعالی غالبدر و حکمت صاحبیدر (لَهُ مُلْكُ السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) ت آنکیچوندر کوکلرك و یرلك پادشاهلغی
دیریلدر و اولدیرر و هر برشیئه اوزرینه قادردر (هُوَ الْاَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ
بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ) ت الله تعالی هر شیدن اول و هر شیدن آخر و آشکاره و گیزلو و هر برشیئی بیلیجیدر
(هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ فِي سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْاَرْضِ
وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ اَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ)
ت اول الله تعالی یاراتدی کوکلری و یری آلتی کونده صکره تدبیر عرش وامرین اجرا ایتمکه
قصد ایتدی بیلور اول شیئی که کیرر یره و انی که چیقار یردن و انی که آشاغی کلور کوکدن و انی که
چیقار کوکه و سز کاه یلده و نه یرده اولسکز والله اولشیکه ایشلرسکز انی کوریجیدر (لَهُ مُلْكُ
السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْاُمُورُ) ت انکیچوندر کوکلرك و یرلك پادشاهلغی و الله
جانبنه قایتدیلور ایشلر (يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ) ت

كتورركيجه يى كوندزه وكوندزى كيجه يه و بيلورسينه ده كيزلو اولان شيلرى (آمنوا بالله ورسوله وانفقوا مما جعلكم مستخلفين فيه فالذين آمنوا منكم وانفقوا لهم اجر كبير) ت ايناتكز الله تعالى يه وآنك پيغمبرينه وصرف ايديكز اول مالدنكه ييسه مدى سزى خليفه غيريلرك يرنده اول ماله پس سزدن اول كمسنه لركه ايمان كتورديلر وصرف ايتديلر انلر ايچون وار در بيوك مزد و اجرت (ومالكم لا تؤمنون بالله والرسول يدعوكم لتؤمنوا بربكم وقد اخذ ميثاقكم ان كنتم مؤمنين) ت سزه نوله يكه اينانمزسكز الله تعالى يه وحال بوكه رسول چاغرر سزى كه ايمان كتوره سز كندو ربكزه دخى وآلدى سزدن عهدى (يعنى الست بربكم كونده) اكر اينانيجى ايسه كز ف الله سبحانه آدملر بيتندن دنيايه كلمزدن اول اقرار آلدى وآنك اثرينى قلبلرنده قويويردى (هو الذى ينزل على عبده آيات بينات ليخرجكم من الظلمات الى النور وان الله بكم لرؤف رحيم) ت اول الله آشاغى كوندردى كندو قولى اوزرينه واضح اولان آيتلرى تا كه اشبو كتورمسزى قرانقولردن آيدينلق جانبنه البته الله سزك اوزركزه باغشليجيدر راشر كيجيدر (ومالكم الا تنفقوا فى سبيل الله ولله ميراث السموات والارض لا يستوى منكم من انفق من قبل الفتح وقاتل اولئك اعظم درجة من الذين انفقوا من بعد وقاتلوا وكلا وعد الله الحسنى والله بما تعملون خبير) ت وسزه نه اولديكه صرف ايتمزسكز الله يولنده الله ايچوندر كوكلرك و يرلرك ميراثى (يعنى هر كمسنه كه اولور و يرشيكه اندن كيرو قالور اول شى الله سبحانه نك ملكى اولور پس بوشيلرده بخل ايتمك چوق يركيندر والله اعلم) برابر اولمز سزدن اول كمسنه كه صرف ايتدى مكه فتح اولمزدن اول وجهاد ايتدى (آنكله كه اشبو حالرى مكه نك فتحندن صكره دخى ايتديلر) اشبو كروه زياده بيوكدر درجه ده اول كمسنه لردنكه صرف ايتديلر مكه نك فتحندن صكره وغوغا ايتديلر و بونلرك هر بريسنه وعده و يردى الله كوزل حالى والله اولشيكه ايشلرسكز خبردار در آكا ف ميراث يعنى هر بريره كيرو براقلش شى اولور يعنى مال صاحبى اولور ما كى الله سبحانه يه قالور و مال وملك همشه الله سبحانه نك مالى و ما كى ايدى واول كمسنه لركه مكه نك فتحندن اول صرف ايتديلر وغوغا ايتديلر آنلر بيوك اولان درجه لرى آلديلر (من ذا الذى يقرض الله قرضا حسنا فيضاعفه له وله اجر كريم) ت كيمدر شوكه اودنج و يره الله سبحانه يه كوزل اولان اودنج و يرمكله پس ايكى مثلى قدرينى و يره آكا و آنكيچوندر بيوك اولان مزد ف اودنج و يرمك معناسى شودركه اشبو وقتده غوغا ايچون مالرى صرف ايدك صكره دولتلو سزلره اولور وسزلر اشبو دولتلردن خرج ايدرسكز ايكى مثلى قدرى معناسى دخى اشبو كبيدركه يعنى چوق نعمت كندو و يره جكدر

سزه الله سبحانه بو نجه قولو مالك ار ارنده كى روقانده آلتى و ويرمك دكلدر اولشيكه مالك كوكه بيو يرديكه كندوسى مالدر و يااولشيكه ويرمز كندو مالندن ويرمز (يوم ترى المؤمنين والمؤمنات يسعى نورهم بين ايديهم وبايمانهم بشراكم اليوم جنات تجرى من تحتها الانهار خالدين فيها ذلك هو الفوز العظيم) ت وذكرايت اول كونيكه كوررسن مسلمان اولان اركككلرى ومسلمان اولان خاتونلرى اشبو صفت اوزره كه چابككله نورو آنلرك نورى آنلرك اوكنده وآنلرك صاغ جانبنده ديناور بشارتو وزده اولسون سزه بوكون سزبكوندر باغچه لركه آقر آنلرك آلتندن ايرمقلر ابدى اولورلر اول باغچه لرده اشبودر يوك مطلبى بولمق ٭ف اول وقتكه خلايق صراطه كوپريسندن كچرلر شدتلو اولان بر قرانقولرده اولورلر اول وقت ايمانلرينك نورى آنلرك اوكنده وصاغنده اولور صاغ يانده كوزل عملر جمع اولورلر آنكيچون نور بو طرفده اولور (يوم يقول المنافقون والمنافقات للذين آمنوا انظرونا نقتبس من نوركم قيل ارجعوا وراءكم فالتمسوا نورا فضرب بينهم بسور له باب باطنه فيه الرحمة وظاهره من قبله العذاب) ت اول بر كونكه ديرلر منافق اولان اركككلر ومنافق اولان خاتونلر مسلمانلره باقيكز بزم جانبمزه تا آيدينلق آلهم سزك نوركزدن ديناور آنلره كيرودونكز كندو ارقه كز طرفنه پس ديليككز آيدينلغى پس بنا اولنور آنلرك اراسنده بر ديوار كه آنك بر قاپوسى اولوركه ايچنده (مؤمنلرك اولديغى يرده) رحمت واردر وآنك طشره سنده اول جانبنده (منافقلردن يكا) عذاب واردر ٭ف شاه ولى الله رحمه الله ديركه ارجعوا وراءكم يعنى دنيايه قاندك نور تحصيل ايديكز آنده كه اشبو يرده نور حاصل قلنق يوقدر (ينادونهم الم نكن معكم قالوا بلى ولكنكم فتنتم انفسكم وتربصتم وارتبتم وغرتكم الامانى حتى جاء امر الله وغركم بالله الغرور) ت چاغررلر منافقلر مسلمانلرى آيا بز دكلميدك سزكله ديرلر مؤمنلر اوت وليكن سزلر بلايه براقديكز كندو نفسلركزى ومنتظر اولديكز (يعنى مسلمانلرك مغلوب اولمسنه) وشك ايتديكز واالداتدى سزى آرزولركز حتى كلدى الهك حكمى (يعنى اولوم) واالداتدى سزى الله تعالى به اطاعت ايته كه الدادیجى (اولان شيطان) ٭ف كافرلر صراطه كوپريسندن كچه بيلمزلر جهنمده قالورلر مگر اول كسنه لركه بر پيغمبرك امتى بولندى صالح اولسون ياخود اولمسون آنلر ايله قرانقوده نور اولور ومنافقلر دخى بونلرك آيدينلغنده برآز يورورلر لكن مؤمنلر چابككله كچرلر ومنافقلر كيرو ده قالورلر وچاغررلر كه اى مؤمنلر بزه دخى آيدينلق ويريكز آنلرك برسى ديركه آيدينلغى ورا كزدن كتورككز پس منافقلر كيرو دونرلر اول وقتده آنلر ايله مؤمنلرك اراسنده بر ديوار قايم اولور يعنى نور حاصل قيله جق يردنيا ايدى آنى ورادده براقوب كالديكز شمدى وقتى كچدى (فاليوم لا يؤخذ منكم فدية ولا من الذين كفروا مأواكم النار هى مولاكم وبئس المصير) ت پس بوكون

النزسزدن عذابدن قورتلق ایچون فدیه کافرلردن خی النمز سزلر بر کز جهنمدر کسزه لایقدر ونه کوتی قائده جق یردر جهنم (الم یأن للذین آمنوا ان تخشع قلوبهم لذکر الله وما نزل من الحق ولا یکونوا کالذین اوتوا الکتاب من قبل فطال علیهم الامد فقست قلوبهم وکثیر منهم فاسقون) ت آیا وقت ایرشمدیمی مسلمانلره کیا اوله آنلرک قلبلری الله تعالینی ذکر ایتدکلری وقتده واولشیئی یاد ایتدکلری وقتده که کلوبدر اللهدن وحقدن و بو مؤمنلر اولمسونلر اول کسنه لر کبی که مقدما ویرلدی آنلره کتاب یعنی اول یهود ونصاری پس اوزون اولدی آنلر اوزرنه مدت پس قتی اولدی آنلرک قلبلری وآنلردن چوغی کوتو ایشلیدرلر ٭ف یعنی ایمان شوردرکه آندن قلب یومشق اوله اشبو صفت پیغمبرلرک صحبتنده بولنوردی آنلردنصکره اوزون مدت مرور ایتدیکندن قلبلر یادهقتی اولدی شمدی بو صفت بونلره لازمدر (اعلموا ان الله یحیی الارض بعد موتها قد بینا لکم الایات لعلکم تعقلون) ت بیلکز که الله دیرلدیری اوله کدنصکره بیان ایتدک سزکچون نشانه لری اوله که سز فهم ایده سکز ٭ف یعنی عرب طایفه سی جاهل ایدیلر اواش یرکبی شمدی آنلری علم ایله دیرلتدی وجمله کمالاتی آنلرده پیدا ایتدی (ان المصدقین والمصدقات واقرضوا الله قرضا حسنا یضاعف لهم ولهم اجر کریم) ت خیرات ایدیجی ارککلر وخیرات ایدیجی خاتونلر واول کسنه لر که اودیج ویردیلر الله تعالیه کوزل اولان اودیجله ایکی قدر قبه ویریلور آنلره وآنلر ایچوندر بویله قدرلو اولان مزد (والذین آمنوا بالله ورسله اولئک هم الصدیقون والشهداء عند ربهم لهم اجرهم ونورهم والذین کفروا وکذبوا بآیاتنا اولئک اصحاب الجحیم) ت واول کسنه لر که ایناندیلر الله تعالیه وآنک پیغمبرینه اشبو کروه آنلردر طوغرو اینانجیلر وشاهدلردر ربلرینک یاننده آنلر ایچوندر آنلرک مزدی وآنلرک نوری واول کسنه لر که کافر اولدیلر و یلان صایدیلر بزم آیتلرمزی اشبو جماعت جهنم اهلیدرلر (اعلموا انما الحیوة الدنیا لعب ولهو وزینة وتفاخر بینکم وتکاثر فی الاموال والاولاد کمثل غیث اعجب الکفار نباته ثم یهیج فتراه مصفرا ثم یکون حطاما وفی الآخرة عذاب شدید ومغفرة من الله ورضوان وما الحیوة الدنیا الا متاع الغرور) ت بیلکز که دنیاده یرلکی اویونبازلقدر وکوکل اکلندرمکدر و بزنمکدر واوکونمکدرکندواراکزده و بری برندن زیاده لک طلب ایتمکدر مالرده واولادرده بکزر یغموره نیلهدرکه عجبه کتوررا کنجیلری آنک بتمسی صکره قوریدیس کورورسن آنی صرارمش صکره اولور بری بری اوزرینه صنمش واوفقلنمش وآخرتده قتی اولان عذابدر ویارلغمقدر اللهدن وخشنودلقدر ودنیاده یرلکی دکل مکر برپایدرکه

الداتمقمسيبدر صف آدمى اول عمرنده اويونبازلق دبلرصكره سيروعشلشادها كلمك ديلرصكره كندوسنى بزه مكى ودوزمكى ايسترصكره اوكونمك واقتضار ايدمك ويسوكلكه ويوبه آدماصل ايتمكه سى ايدروقتاكه اولوم يقين اولوز اولوقتده مال واولادفكرينى ايدركه بن اولد كدنصكره اوملك وايشمك طوغرولتى اولوب اولادوعيالرم راحت واهرجويا ولمزلرمى ديوفكر ايدر اشبو اولرك جملهسى الداتمق جهتندن وقيامتده ايشه يرامز انوتقده ايشه يرايه جق شى ايمان وعمل صالحلدر (سَابِقُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ) ت سبقت ايدلك ربكزدن يارلغمق جانبنه وجنت جانبنه كه آنك اينى كوكلك ويرلك اينى كبيدر حاضر لنمشدر اول كسنهلر ايچونكه ايمان كتورديلر الله تعالى يه وآنك پيغمبرلرينه اشبو الهلك فضلى در ويروآنى اول كسنهيه كه ديلر والله بيوك فضل صاحبيدر (مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ) ت ايرشمدى هيچ برمصيبت يرده ونه سزلك نفسلركزده مكر يازلمشدر بركتابده يعنى لوح محفوظده اول مصيبت (ياخود نفسكزى) يراتمزدن اول اشبو ايش الله اوزرينه قولايدر (لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَى مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ) ت لوحده يازلمش اولديغنى خبرويردك تاكه غم يمه سكز اولشى اوزرينه كه چيقدى الكزدن وشاد اولميه سكز اولشى ايله كه ويردى سزه والله سومز هر برمتكبر كندوينى بكنيجى اولانلرى (الَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ) ت سومز اول كسنهلريكه بخيللك ايدرلر وامر ايدرلر آدميلره بخيللكله وهر كسنه (صدقه ويرمكدن واريابنه نفقه ويرمكدن) يوزچويرسه انك انفاق ايتمسندن الله احتياجسزدر محموددر (لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ) ت كوندردك پيغمبرلرمزى واضح اولان نشانهلر ايله وايندردك آنلر ايله برابر كتابى وترازوينى تاعمل ايدهلر آدميلر انصاف ايله وايندردك تيمورى آنده قوتلو غوغا اولور (يعنى غوغا آلتلرى تيموردن اولور) وبشقه منفعت واردر آدميلر ايچون وتابيله الله اول كسنهيى كه ياردم ايدركندويه وپيغمبرينه غائب اولدرق البته الله قوتلو اولان غالبدر صف ترازودن مراد احتمال ايدركه اشبو طارتى آلتى اولان ترازواوله كه آنكله اشيالر طارتلور اشبو ترازودنى انصاف سبيلنندر واحتمال ايدركه آندن شريعت مراد اولنه كه آنكله طوغرو يلا نجيدن تميز اولنور (وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ

وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ) ت و كوندردك نوحى و ابراهيمى و قلودق شوايكيسنك
اولادينه پيغمبرلكى و كتابى پس آنلرك بعضيسى طوغرى يوله بوليجيدر لر و چوغى چيقوجى
ايشليجيدرلر (ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَى آثَارِهِمْ بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ) ت صكره
كوندردك آنلرك آثارى قدمى صره پيغمبرلرمزى و ارقه دن كوندردك حضرت مريم اوغلى عيسايى
و ويردك اكا انجيلى (وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا
عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
فَاسِقُونَ) ت و قلودق اول كسنه لرك قلبلرينه كه اويديلر عيسايه باغشلقى بر برينه و اسرككى
بر برينى و بر نوع باقده ا كلشوب هر كسدن چكيلوب عبادت ايتمكى كه اونى كندولرى پيدا
ايتمشلر ايدى بز فرض ايتمه مشيدك آنى آنلرا و زرينه لكن كندولر اختراع ايتديلر الهك
خشنودلغى طلب ايتمكيچون پس مراعات ايتمديلر آكا لايق اولان رعايت ايتمكله (كه اكا
رعايتى و محمد مصطفى صلى الله عليه وسلمك پيغمبرلكى انكار ايتمكى ضم ايتديلر) پس ويردك
اول كسنه لره كه ايمان كتورديلر آنلردن (يعنى محمد عليه السلامه) آنلرك اجردنى و چوق كسنه
آنلردن كوتو ايشليجيدرلر ف اشبو دنيايى ترك ايدوب فقرا و لغى نصرانيلر كندولرى ايجاد
ايتديلر الله سبحانه حكم ايتمزمز آنلر بيانلرده عبادتخانه ياپوب آنده اوطورديلر قارى
و اولادلرى يوغيدى و دنيا مالندن برشى بيدا ايدوب جمع ايتديلر محض عبادته مشغول اولديلر
و خلقدن علاقه يى كسديلر الله سبحانه قوللرى اوزرينه اشبو حكمى امر ايتمه مشيدى ليكن بر
كسنه كندويى تارك دنيا دبوب صكره برده ارقه سنده دنيايى جمع ايته كه مشغول اولسى يوك
وبال و كوتيلكدر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ
وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ) ت اى اول كسنه لر كه ايمان
كتورديكز صاقنك اللهدن و ايمان كتوركز آنك پيغمبرينه (يعنى محمد عليه السلامه) تا ويره سزه
ايكى پاى كندو رحمتندن و ويره سزه بر نورى تا كه يوريه سكز و انده آنكله و تا يارلغيه سزى
و الله يارلغيجيدر اسركيجيدر ف يعنى محمد عليه السلامه تابع اولوب اشبو نعمتلره نائل
اولكز بشقه ايمان اهلى كسنه دن سزلك هر عملكز ايچون ايكى قات ثواب زياده اولور و كمديكز
ايله نوناآلوب يوريسكز يعنى سزلك وجودلركز نورانى اولور (لِئَلَّا يَعْلَمَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَلَّا يَقْدِرُونَ
عَلَى شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ) ت الله اشبو
مقدمه يى بيلدردى تا بيلهلر كتاب اهلى كه آنلر قادردكلر برشى اوزرينه الهك فضلندن (يعنى
اهل ايمانه اولديغى نعمتلرك برينه نائل اولمازلر) و بيلهلر كه فضل الهك النده در ويرر آنى
اول كسنه يه كه ديلر و الله بيوك فضل صاحبيدر ف كتاب اهلى كچمش اولان پيغمبرلرك

احوالنی ایشیدوب تأسف ایتدیلر که بزلر آنلردن ایراق قالدق بزلره آنلرک زمانسنده اولان درجه‌لرک حاصل اولمسی محالدر پس الله سبحانه اشبو آخر زمانده بر پیغمبر کوندردی و آنک صحبتنده اشبو درجه‌لری ایکی قات ایله و کمال ایله حاصل قیلمق ممکندر و الله سبحانه‌نک فضلی باغلنمشدر

•(سورة المجادلة مدنیة وهی اثنتان وعشرون آیة)• مجادله سوره‌سی مدینه‌ده نازل اولمش و شو سوره یکرمی ایکی آیتدر

•(بسم الله الرحمن الرحیم)•

•(یا غفلیجی اسرکیجی اولان اللهک ادیله اوقودم)•

•ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه بر آدم قاریسنه دیدیکه انت علی کظهر امی یعنی سن بنم اوزرمه انامک ارقه‌سی کبی سن پس اول قاری اول حضرت صلی الله علیه وسلم یانینه کلوب اشبو ماجرانی بیان ایتدی حضرت ایسه بیوردی کسن قوجه‌که حرام اولدک پس قاری بو حقاری چوق اولوب و فقر حالی دخی اولدیغندن الله تعالی حضرتلرینه نیاز ایدوب حالندن شکایت ایلیالو اردقده اشبو آیت نازل اولدی (قَدْ سَمِعَ اللّٰهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي اِلَى اللّٰهِ وَاللّٰهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا اِنَّ اللّٰهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ) ت ایشتدی الله اول خاتونک سوزینی که دوبیدا انشمقلق ایتدی سکا کندو قوجه‌سنک حقنده و شکایت ایتدی الله تعالی یه والله ایشتدی سزلرک دوب دانشمه‌کزی تحقیق الله ایشیدیجیدر کوریجیدر •ف اسلامدن اول برکسنه قاریسنه سن بنم انامسن دیسه پس عرفلرنده اول قاری آکا حرام اولور ایدی پس اول حضرت علیه السلامک زماننده بر مسلمان کسنه قاریسنه شو لفظی دیمش صکره هر ایکیسی پشیمان اولوب تأسف ایتدیلر و قاری اول حضرتک حضورینه کلوب حالی بیان ایتدکده حضرت بیورمشکه بر بریکزه اوطوزمق حرامدر قاری شکایت ایتدیکه اوغلان اولور فقر حالمز وار چوجقلر هلاک اولورلر بو حال اوزره اشبو حکم نازل اولمش بیورمشکه برکسنه بیکه طوغورمیه آکا انانجه اولور اشبو قدر وار که اشبو جسارتک عوضی کفارت ویروب قاریله جمع اوله کفارت ویرمزدن اول قاریسنه یاتمق وارمیه لیکن قاری دخی انکدر اوندن چقمیه و اشبو معنایه یعنی برکسنه قاریسنه قز قرنداشم ویا انامسن دیسه آکا ظهار دیرلر (اَلَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْكُمْ مِنْ نِسَائِهِمْ مَا هُنَّ اُمَّهَاتِهِمْ اِنْ اُمَّهَاتُهُمْ اِلَّا اللَّائِي وَلَدْنَهُمْ وَاِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِنَ الْقَوْلِ وَزُورًا وَاِنَّ اللّٰهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ) ت اول کسنه‌لر که سزدن ظهار ایدرلر کندو قاریلریله (یعنی بکزدررلر کندو قاریلرینی انالرینک ارقه‌سنه) دکلدرشو قاریلر آنلرک انالری آنلرک آنالری دکل مکر اول قاریکه طوغوردی آنلری والبته اشبو ظهار ایدنلر دیرلر بکنلمش سوزی و دیرلر یلانی والله البته عفو ایدیجیدر (وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِنْ قَبْلِ اَنْ يَتَمَاسَّا ذٰلِكُمْ

(جزء ٢٨)

توعظون به والله بما تعملون خبير) ت واول كسنه لركه ظهار ایتدیلر كندو قاريلرينه
صكره رجوع ایدرلر دیدكلری سوزلك خلافنه پس واجبدر آزاد ایتمك برقولی بربرینه ال
ایرشمدرمزدن اول اشبو حكم نصیحت ویرلمش اولورسكز آنكله والله ایشلدیككز شیئه
خبردار در ● ف ظهار ایتدیلر كندو قاريلريله صحبت ايتمكی ترك ایتمك ایچون پس اكر رجوع
ایدوب آنلر ایله صحبت ایتمك ایسترلر ایسه اول برقول آزاد ایتسونلر (فمن لم يجد فصيام شهرين
متتابعين من قبل ان يتماسا فمن لم يستطع فاطعام ستين مسكينا ذلك لتؤمنوا بالله ورسوله
وتلك حدود الله وللكافرين عذاب اليم) ت پس هركسنه كه قول بولمغه كوجی یتمزسه پس
واجبدر آنك اوزرینه ایكی آی بربری اردنجه صروا ورج طوتمق آنمدن اول كه ال ایرشدیره لر
بربرینه پس اول كسنه كه قادر اولمسه (اوروج طوتمغه پس واجبدر آكا) طعام ویرمك
آلتمش فقیره اشبو حكم انكیچوندر كه تا اینانمسكز الله سبحانه یه وآنك پیغمبرینه واشبو
حكملر الهك حدلریدر وكافرلر ایچون دردویریجی عذاب واردر ● ف اكر قول آزاد ایتمك
اوزرینه قادر اولسه اوروج طوتمق واجب دكل واكر قول ازاد ایتمكه قادر اولمیوب اوروج
طوتمغه قادر اولسه طعام ویرمك واجب دكل اكر بشمش طعام اولسه پس هر كسنه یه ایكی
وقت یدیره واتمكله قاتق ویروب اولقدر یدیره كه قارنلری طویمش اوله واكر غله یا بغدای
اولسه هر برینه برصاع قدری ویره (ان الذين يحادون الله ورسوله كبتوا كما كبت الذين من
قبلهم وقد انزلنا آيات بينات وللكافرين عذاب مهين) ت البته اول كسنه لر كه مخالفت
ایدرلر الله تعالی یه وآنك پیغمبرینه ذلیل قیلندیلر تكیم ذلیل قیلندی اول كسنه لر كه آنلردن
اول كچدیلر وایندردك واضح اولان آیتلری وكافرلر ایچون ذلیل ایدیجی عذاب واردر
(يوم يبعثهم الله جميعا فينبئهم بما عملوا احصاه الله ونسوه والله على كل شيء شهيد) ت اول كونكه
قالدیره الله آنلرك جمله سنی پس خبر ویره آنلره اول شیله كه ایشلدیلر صاقلادی الله ایشلدكاری
شیئی وآنلر اونوتدیلر والله هر برشی اوزرینه خبردار در (ألم تر ان الله يعلم ما في السموات
وما في الارض ما يكون من نجوى ثلاثة الا هو رابعهم ولا خمسة الا هو سادسهم ولا ادنى من
ذلك ولا اكثر الا هو معهم اين ما كانوا ثم ينبئهم بما عملوا يوم القيامة ان الله بكل شيء عليم) ت
بیلمزمیسك كه الله بیلور اول شیئی كه كوكلرده واردر واول شیئی كه یرده واردر اوچ كسنه بری
برینه كیزلو سوز سویلزلر مكر الله آنلرك دردنجیسیدر وینه بولنمزبش كسنه نك كیزلو
سویلسی مكر الله آنلرك آلتنجیسیدر وینه بوندن آز (برایله ایكی كبی) وینه زیاده (التی یدیدی
ودها زیاده لر كبی) مكر الله آنلر ایله بیله در نه یرده اولسه لر صكره خبر ویره آنلره قیامت كونده

ایشلدکلری شیئی الله هر شیئی بیلیجیدر (الم تر الی الذین نهوا عن النجوی ثم یعودون لما نهوا
عنه ویتناجون بالاثم والعدوان ومعصیت الرسول واذا جاؤک حیوک بما لم یحیک به الله
ویقولون فی انفسهم لولا یعذبنا الله بما نقول حسبهم جهنم یصلونها فبئس المصیر) ت
نظر ایتمدیمسک اول کسنه لره باقیه که منع اولندیلر بربرلریله کیزلوسویلشدن (یعنی یهودلرکه
آنلرک بری برلرینه کیزلوسویلشلری مسلمانلره ایذا ایتمک ایچون ایدی) صکره منع اولندقلری
شیئه دونرلر و بری بریله کیزلوسو یلشورلر گناهده وظلم ایتمکده حددن کچمکده و پیغمبرک
حکمنه معصیت ایلمکده و وقتا که کلورلر سنک یانکه دعا ایدرلر سکا اول کلمه ایله که دعا ایتمدی
سکا انک ایله الله (یعنی السلام علیک بدلنده السام علیک دیرلر ایدی یعنی اولوم سنک
اوزریکه اولسون) و دیرلر ایدی کندو قلبلرنده نیچون عذاب ایتمیور بزه الله اولشی سببیله
که دیرز (یعنی اگر پیغمبر طوغری اولسه لازم ایدیکه بزه عذاب ایریشیدی والله اعلم)
بسدر آنلره جهنم که کلورلر آکا پس نه کوتو قانده جقدر جهنم * ف حضرت پیغمبر
صلی الله علیه وسلم مجلسنده منافقلر و یهودلر بربرینک قولاقلرینه کیزلوسوز سو یلشورلر
ایدی اول حضرتک مجلسنده اولان مؤمنلره استهزا ایتمکده وعیبلر دیمکده واول حضرتک
سوزلرینی ایشیدوب دیرلر ایدیکه اشبو جتین ایشی بزلر ایده بیلمز وسورهٔ نسا ده
اشبو کیزلوسو یلشملرندن منع اولنشلر ایدی ینه ایدرلر ایدی و یهودلر السلام علیک بدلنده
السام علیک دیرلر ایدی و شوکوتو دعادر یعنی اولوم سنک اوزریکه اولسون صکره بربریله
دیرلر ایدیکه اگر شو رسول ایسه پس شو بیله دیدیکمزده نیچون بزه عذاب ایرشمیور اوله که
بعض منافقلر دخی شو کلمهیی دیر ایدی (یا ایها الذین آمنوا اذا تناجیتم فلا تتناجوا بالاثم
والعدوان ومعصیت الرسول وتناجوا بالبر والتقوی واتقوا الله الذی الیه تحشرون) ت
ای مسلمانلر وقتا که بربریکزله کیزلو کیزلوسو یلاشه کز پس لایقدرکه کیزلو دیمیهسکز
گناهلرده وحددن کچمکده و پیغمبره عاصی اولقده و کیزلوسو یلشک اولکده
وصاقنقده و صاقنک اللهدن که آنک جانبنه حشر اولنورسکز * ف سورهٔ نساده کچمشکه
بر برینک قولاقلرینه فنق سوزی سویلمک جائزدر (انما النجوی من الشیطان لیحزن
الذین آمنوا ولیس بضارهم شیئا الا باذن الله وعلی الله فلیتوکل المؤمنون) ت کیزلو
سو یلمک کوتولکله شیطانک ایشندندر تا غملندیره اول کسنهلریکه ایمان کتوردیلر
و دگلدر آنلره ضرر ایرشدریجی برشیئی مگر اللهک ارادهسیله والله اوزرینه ایشانسون
تاینشورهلر مسلمانلر * ف اگر ایکی کسنهلر بربرینک قولاغنه بر مجلسده سوز
سو یلرلرسه شو مجلسده اولان اوچنجی کسنهلر غملنجی اولورلر کندیلرندن نه شی اولدیکه بوایکی

کشیلر کیز اوچه بر بریکه سویلشورلر (یا ایها الذین آمنوا اذا قیل لکم تفسحوا فی
المجالس فافسحوا یفسح الله لکم واذا قیل انشزوا فانشزوا یرفع الله الذین آمنوا منکم
والذین اوتوا العلم درجات والله بما تعملون خبیر) ت ای مسلمانلر وقتا که دینلسه سزه که
کینکش قیلنک مجلسلرده پس کینکش قیلنکیز تا آچق ایده الله سزکیچون هر بر مشکلی
ویقچانکه دینلسه سزه قالقنک پس قالقنکیز تا اوچه قیلور مرتبه لری الله اول کشیلر
ایچوننکه ایمان کتوردیلر سزدن و بنه اول کشیلر ایچوننکه ویرلمشدر آنلره بیلک والله
اولشیئی که ایشلرسکز خبردار در اکا • ف اشبو مجلسلرک آدابیدرکه اگر مجلسه بر کشی
کلسه و یر بولنمسه بس مجلس اهلیچون لایقدرکه انکیچون بری کینکش ایده لر یا اول یردن
قالقوب بشقه یره اوطورلر شو قدر حرکت ایتمه سیون چکمک ایتمسونلر کوزل خصلتلو
کشیلری الله سبحانه اسرکیبدر و کوتو خصلتدن الله سبحانه راضی دکلدر (یا ایها الذین
آمنوا اذا ناجیتم الرسول فقدموا بین یدی نجواکم صدقة ذلک خیر لکم واطهر فان لم تجدوا
فان الله غفور رحیم) ت ای مسلمانلر وقتا کسرلشمک دیلرسکز پیغمبر ایله پس و بریکز
سرسویلشکدن اول بر صدقه نی اشبو ایش زیاده کوزلدر سزکیچون وزیاده پاکیزه در پس
اگر بولمزسکز صدقه نی البته الله یارلقیجیدر واسرکیجیدر اشبو حکم منسوخدر که جلک آیتله
والله اعلم • ف منافقلر اول حضرتله فائده سز سوزلر سویلرلر ایدی تا کندو سیوکلکلرن
خلقلره کوسترلر شو حضرت حسن خلق سیبندن انلری منع ایتمزلر ایدی وقتا که اشبو حکم
ایندرلدی منافقلر بخل سیبندن سرلشمک عادتنی ترک ایتدیلر (أأشفقتم ان تقدموا بین یدی
نجواکم صدقات فاذ لم تفعلوا وتاب الله علیکم فاقیموا الصلوة وآتوا الزکوة واطیعوا الله
ورسوله والله خبیر بما تعملون) ت ایا قورقدیکزمی اندنکه ویرمسکز سرسویلشمزدن
اول صدقه لری پس وقتا که صدقه نی ترک ایتدیکز و کچدی الله سزلک قصورکزدن پس باری
قائم قیلنکز نمازی وویریکز زکاتی واطاعت ایدنکز الله تعالی یه وآنک پیغمبرینه والله خبردار در
اولشیئه که ایشلرسکز • یعنی زکاتلق و زکات ویرمکده همیشه مشغول اولک اشبو حکم
منسوخ اولملی دکلدر (الم تر الی الذین تولوا قوما غضب الله علیهم ما هم منکم ولا منهم
ویحلفون علی الکذب وهم یعلمون) ت ایا باقمزمیسن اول کشیلر جانبنه که سودیلر بر کروهی
که طارغندی اوزی الله انلر اوزرینه (یعنی منافقلر یهودلره محبت ایتدیلر) دکلدر اشبو منافقلر
سزدن ونه یهودلردن و یمین ایدرلر یلان اوزره و بونلر (یمینلرینه کاذب اولدقلرینی)

بیلورلر • ف الله سبحانه طارغین اولدی کافرلر اوزرینه خصوصا یهودلر اوزرینه و آنلرك ارقداشلری اولان منافقلر اوزرینه (أَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ) ت مهیا قیلوبدر الله آنلر ایچون قتی اولان عذابی البته کوتیدر اول نسنه که آنلر ایشلرلر (اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ) ت طوتدیلر آنلر قسملرینی قالقان پس کیرو طوتدیلر آدملری الهك یولندن پس آنلر ایچوندر ذلیل قیلیجی عذاب (لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللّٰهِ شَيْئًا أُولٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ) ت البته دفع ایدمز انلردن انلرك مالری و اولادلری الهك عذابندن برنسنه اشبو کروه جهنم اهلیدرلر انلر جهنمده ابدیدرلر (يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللّٰهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ) ت اول کونکه تازه دیر انلرك جملهسن الله پس یمین ایدرلر الهك حضورنده نیجه که یمین ایدرلر سزلك حضورکزده کمان ایدرلر که انلر برشی اوزرینه درلر (یعنی کوزل یول اوزره) خبردار اول البته انلر یلانجیلاردر (اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنْسَاهُمْ ذِكْرَ اللّٰهِ أُولٰئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ) ت غالب اولدی انلر اوزرینه شیطان پس اونتدردی انلره الهك ذکرینی اشبو جماعت شیطانك قشونیدرلر خبردار اولکه شیطانك قشونی زیان ایشلیلردر (إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ أُولٰئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ) ت اول کمسنهلر که خلاف ایدرلر الله تعالی یه و آنك پیغمبرینه اشبو کروه زیاده ذلیل اولان ادملر آرهسندهدر (كَتَبَ اللّٰهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللّٰهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ) ت حکم ایتدی الله که البته غالب اولورم بن و بنم پیغمبرلرم تحقیق الله قوتلیدر غالبدر (لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولٰئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولٰئِكَ حِزْبُ اللّٰهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ) ت بولمزسن بر قومیکه ایمان کتورمش الله سبحانه یه و قیامت کونتہ که محبت ایدهلر اول کمسنه ایله که خلاف ایتدی الله سبحانه یه و آنك پیغمبرینه اکرچه اولسهلرده اشبو جماعت باباری و یاخود اوغلاری و یاخود قرنداشلری یاخود اقربالری اول مؤمنلر که کافرلری سومزلر یازوبدر الله انلرك قلبلرینه ایمانی و قوت ویروبدر انلره فضلندن کندو جانبندن و کتوررانلری باغچهلره که انهارانلرك التندن ایرمقلری ابدی اولهرق آنلردن خشنود

اولدی اقه انلردن و خشنود اولدیلر انلر اقه دن آنلردر الهك قشونی خبردار اول که الهك قشونی قورتلیجیلاردر ❊ ف یعنی اول کسنه لر که الله سبحانه نك مخالفتی سومزلر اکرچه بابالری واوغلری واقربالری اولسه لرده آنلر طوغرو اولان ایمان اهلیدرلر آنلر بوجه درجه لو اولولر

❊(سورة الحشر مدنية وهی اربع وعشرون آية)❊
حشر سوره سی مدینه ده نازل اولمش و بو سوره یکرمی درت آیتدر

❊(بسم الله الرحمن الرحيم)❊
باغشلیجی اسر کیجی اولان الهك ادیله اوقورم

❊ف شاه ولی الله رحمه الله دیر که وقتا که پیغمبر صلی الله علیه وسلم مدینه یه کادیلر بنی نضیر ایله صلح ایتدی و آنلر ایسه کندو ازلی شقاوتلری ایله اول حضرتك عداوتنده سعی ایتدیلر و اول حضرت اراده ایتدیلر که شو جاعتی وطنلرندن چیقاره منافقلر بنی نضیره پیغام کوندردیلر که سزلر غوغا ایدیکز و غوغاده قائم اولکز و بزلر سزلره معاونت ایدرز الله سبحانه منافقلرك اراده سنك خلافی اوزره مسلمانلرك عسکری جمع اولندیغنده بنی نضیر اوزرینه قورقو صالدی تا عاجز اولوب وطنلرندن چیقمغی اختیار ایتدیلر و منافقلرك سوزلرینی ایشتمدیلر و مسلمانلره غوغایه و آدملر جمع ایتمکه وکلوب کیتمکه احتیاج اولمادی و بنی نضیرك مالری فیء اولدی فیء اکادیرلر که قوغاسز مسلمانلرك الله کیره و الله سبحانه مسلمانلر اوزرینه منت قویدی و فیئك حکمنی بیان بیوردی و منافقلرك اراده سندن خبر ویردی (سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) ت پاکلکله ذکر ایتدی الله سبحانه یی اولشیکه کوکلرده واردر و اولشیکه یرده واردر و الله تعالی غالبدر حکمت صاحبیدر ❊ ف مدینه دن درت میل قدری اولان یرده یهودیدن بنی نضیر دیرلر بر طائفه وار ایدی ابتداده اول حضرتله ارالرنده صلح اولدی بر وقتده پیغمبر علیه السلام بعض صحابه ایله انلرینه کیدوب بر یوکسك طام سایه سنده اوتوردیلر ایکن یهودیدن بعض کسنه لر حضرتك اوزرینه بر بیوك طاش اتمق استدیلر الله سبحانه بو حالی حضرت رسوله وحی ایله بیلدیردکده رسول الله ایدیست اله حق کبی برلرندن قالقوب کیمسه یه خبرویرمکسزین یالکز مدینه یه تشریف بیوردیلر بعده صحابه لر دخی آرقه لرندن کلوب نهایت بنی نضیر بو خیانت ایله صلحی و عهدی نقض ایتدیلر ایله غوغا ایتمك لازم کلوب رسول الله صلی الله علیه وسلم مسلمانلر ایله قلعه لرن محاصره بیوردیلر و منافقلردن دخی بر امداد اولمیجه قورقوب یالوارمغه باشلدیلر اول حضرت آنلرك جانلرندن عفو ایدوبماللرندن کوتوره بیله جکلری قدر مال آلوب دیارلرندن کیتملرینه امر بیوردی و باقی قلان مالری واوولری و باغلری و یرلری ضبط اولندی الله سبحانه آنلرك یرلرن غنیمت مالی کبی تقسیم بیورمیوب اول حضرتك اختیاری اوزرینه حواله بیوردی و اول حضرت برلرینی مهاجرلره که مصارفلری انصارلك ذمتنده ایدی تقسیم ایتدی پس انصار و مهاجر نندن هر بریسنه فائده اولدی و اول حضرت اهل خانه سنك و کلوب کیدن مسافرلرك مصارفنی اشبو فیدن

معين بيوردىلركه ذكرى اشبو سورهده واردر (هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِي الْأَبْصَارِ) ت الله تعالى حشره چيقاردى اول كسنهلريكه كافر اولديلر كتاب اهلندن كندو اورندن اول عسكر جمع ايدكلرنده ظن ايتمديكزاى مسلمانلر كه آنلر چيقارلر وكافرلر كمان ايتديلر كه آنلرى صاقليجى آنلرڭ قلعهلرى اولور اللهڭ عقوبتندن پس كلدى آنلره اللهڭ عقوبتى اول يردنكه بيلمديلر وآتدى آنلرڭ قلبلرينه قورقويى ويران ايتديلر كندو اولرينى كندو الريله ودخى مؤمنلرڭ اليله پس عبرت آلڭزاى كوزلر صاحبلرى ● ف كندو اولرينى كندو الريله ويران ايتديلر وكوزل اغاجلرنى كسته لرن وقپولرن قوپارديلر كندولريله برابر آلدلر مغيظ ومسلمانلر دخى شو ايشده يارديم ايتديلر والله سبحانه ايرشدى اول يردنكه آنلر بيلمديلر يعنى آنلرڭ قلبلرينه قورقويى براقدى (وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ) ت واكر يازمسيدى الله آنلر اوزرينه وطنلرندن چيقمغى البته عذاب ايدردى الله آنلره دنياده (يعنى بر بشقه نوع ايله) وآنلر ايچوندر آخرتده جهنمڭ عذابى ● ف وقتاكه اشبو يهودلر نصارالرڭ غلبه سى سببيله شامدن قاچوب مدينه جانبنه كلديلر آنلرڭ بيوكلرى ديمشلركه بر دخى بو يردن ويران اولوب شام جانبنه وارمجق كز پس اشبو دفعه ويران اولوب خيبره كيدوب آنده ساكن اولديلر صكره خيبر فتح اولندقده ويران اولوب شام ديارينه كيتديلر (ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِّ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ) ت اشبو عذاب شول سببدندركه آنلر مخالفت ايتديلر الله تعالى يه وآنڭ پيغمبرينه وهر كسنه كه مخالفت ايتسه الله سبحانه يه پس البته الله قتى عذاب ايديجيدر اول كسنه يه (مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لِينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَى أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ وَلِيُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ) ت اول شيكه كسديكز خرما اغجندن ياخود قويوير ديكز آنى اصلى اوزرنده قائم اوله رق پس اللهڭ اذنيله در تا ذليل ايده كوتو ايشليلرى (يعنى كافرلر ايله غوغا اولنديغى وقتده آنلرڭ ميوه لو اغاجلرن كسمك وآليقويمق هر ايكيسى جائزدر والله اعلم) ● ف وقتاكه آنلر قلعه لرنده محصور اولديلر اول حضرت بيورديكه آنلرڭ باغچه لرينڭ اغاجلرينى كسڭ واكينلرينى خراب ايدڭ تا عملنوب طشره چيقوب غوغا ايده لر وقتاكه مسلمانلر اغاجلرى كسمكه باشلديلر آنلر مسلمانلره طعنه ايتديلر كه بزه كافر ديوب بزلر ايله غوغا ايديورسكز آيا اغاجلرده كافرميدركه آنلرى كسيورسكز بعض مسلمانلر مشتبهه عارض

اولدقده اشبو آیت نازل اولدی (وما أفاء الله على رسوله منهم فما أوجفتم عليه من خيل ولا ركاب ولكن الله يسلط رسله على من يشاء والله على كل شيء قدير) ت اول شیکه ایرشدردی الله کندو پیغمبری اوزرینه بنی نضیرك مالرندن پس چاپدیکز و سوردیکز آنك اوزرینه آتلری و دوه لری ولیکن الله غالب قیلار کندو پیغمبرلرینی اول کسنه اوزرینه که دیلر والله هر برشی اوزرینه قادردر • ف غنیمت مالیله فیئك اراسنده فرق شودرکه هر بر مال که غوغا ایله مسلمانلرك النه کیرا کا غنیمت دیرلر آنك بشده بری الله تعالی یه نذردر دردت حصه سی غازیلر اراسنده تقسیم اولنور و اول مال که غوغاسز اله کلور جمله سی مسلمانلرك بیت المالنه جمع اولور هر برایشکه ضروری اولسه شو مال اکا صرف اولنور (ما أفاء الله على رسوله من أهل القرى فلله وللرسول ولذي القربى واليتامى والمساكين وابن السبيل كي لا يكون دولة بين الأغنياء منكم وما آتاكم الرسول فخذوه وما نهاكم عنه فانتهوا واتقوا الله إن الله شديد العقاب) ت اول برشیکه دوندردی پیغمبری اوزرینه کویلرده ساکن اولان کسنه لرك مالرندن پس اللهكدر و پیغمبر ایچوندر واقربالر ایچوندر (یعنی پیغمبرك اقرباسی ایچوندر) و یتیملر ایچوندر و فقرالر ایچوندر و یولجی فقیرلر ایچوندر (بیان ایتدك شو حکملری) تا اولمیه شو فیء الده دولانیجی زنکینلر اراسنده سزدن وهر شیکه ویره سزه پیغمبر آلکز آنی وهر شیکه منع ایدر سزی آندن کیروطورك آندن وصاقنك اللهدن البته الله قتی عقوبتلیجیدر • ف یعنی فیء مالنده رسولك تصرفی اولور و آندنصکره خلیفه و سردارلرك تصرفنده اولور زیرا که بو یله مصارف سردارلره وامر الرمفوضدر والله سبحانه جمله مالرك مالکیدر لکن کعبه معظمه نك و سائر مسجدلرك مصارفی فیء مالنده در واهل قرابتدن مراد پیغمبرك اقربالریدر اول حضرت دنیاده اولدیغی حالده و بنه اول حضرتدن صکره ده اقربالرینك بر حصه سی فیء مالنده واردر اکر خلیفه و سردار اقتضاسی موجنجه بر زنکینه فیء مالندن و یرسه اول زنکین آنی آله بیلور مباحدر بو قدر جائزدر (للفقراء المهاجرين الذين أخرجوا من ديارهم وأموالهم يبتغون فضلا من الله ورضوانا وينصرون الله ورسوله أولئك هم الصادقون) ت فیء مالی هجرت ایدن فقرالر ایچوندر که انلر طشره چیقاردیلر کندو اولرندن و مالرندن طلب ایدرلر فضلی و خشنودلغی کندو پلرندن و یاردم ایدرلر الله تعالی یه و آنك پیغمبرینه اشبو کروه عملرنده طوغرودرلر (والذين تبوءوا الدار والإيمان من قبلهم يحبون من هاجر إليهم ولا يجدون في صدورهم حاجة مما أوتوا ويؤثرون على أنفسهم ولو كان بهم خصاصة ومن يوق شح نفسه فأولئك

هُمُ الْمُفْلِحُونَ) ت واول كسنه‌لر (ايچوندركه) يرطوتديلر اول دارده وايمانه (يعنى مدينه‌يى
دار اسلام ودار ايمان ايلديلر مهاجرلردن اول سوديلر اول كسنه‌يى كه هجرت ايدر آنلر جانبنه
وبولمزلر كندو خاطرلرنده بر تشويش اولشيدنكه وبر ادى مهاجرلره واختيار ايدرلر غيريلرى
كندولرى اوزرينه واكرچه اولسه‌ده آنلره احتياج وهر كسنه كه حفظ اولنسه‌دى
كندو نفسنك حرصندن پس اشبولر وحدرمطلوبه نائل اولنلرع ف بوقاروده كى آيتده ذكر
اولنانلردن مراد مهاجرلردر واشبو آيتده ذكر اولنانلردن مراد انصاردركه مهاجرلردن
اول مدينه منوره‌ده اكلنوردلر وكندو ضرورتلرينى براقوب مهاجرلرك ضرورتنى روا ايدرلر
ايدى واكر مهاجرلره برشى ويريلورسه حسد ايتمزلر ايدى بلكه خوشحال اولورلر ايدى
مهاجرلرى كندو جانلرندن مقدم سورلر ايدى (وَالَّذِينَ جَاؤُا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا
وَلِاِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْاِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِى قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا اِنَّكَ رَؤُفٌ رَحِيمٌ)
ت وينه اول كسنه ايچوندركه كلديلر مهاجرلردن صكره وانصارلردن صكره (يعنى تابعين
ومؤمنين) ديرلر اى بزم ربمز يارلغه بزى وبزم قرنداشلرمزى كه سبقت ايتديلر بزم اوزرمزه
ايمان كتورمكله وقيله بزم قلبمزده هيچ بركين طوتمقى اول كسنه‌لره كه ايمان كتورديلر اى بزم
ربمز البته سن باغشلييسن اسركييسن ع ف شاه ولى القدير كه اشبو آيتدن معلوم اولديكه
فئ مالنده هر بر مسلماننك حقى واردر پس زياده محتاج اولان مقدم كيچر صكره هر كس بقدر
الحاجه والله اعلم ع ف اشبو آيتك حكمى يعنى فئ مالى مهاجرلردن وانصارلردن صكره قيامته
دكين كلن جمله مؤمنلر ايچوندركه كندولرندن اول كيتن مؤمنلرك حقنى ادا ايدرلر وآنلرك
طريقنه تابع اولورلر وآنلر ايله عداوت طوتمزلر (اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِاِخْوَانِهِمُ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ اُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ اَحَدًا اَبَدًا وَاِنْ
قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللّٰهُ يَشْهَدُ اِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ) ت آيا كورمزميسن اول كسنه‌لرك
جانبنه كه منافق اولديلر ديرلر كافر اولان قرنداشلرينه كتاب اهلندن اكر سز وطنكزدن
چيقاريلور ايسه‌كز بز لردخى چيقارز سزكله برابر بيورلدى قبول ايتمزمزك مقدمه كزده
هيچ بر كسنه‌يه اصلا واكر سزكله غوغا اولنسه البته ياردم ايدرز سزه والله شهادت ايدر كه
آنلر يلانجيلاردر ع ف اشبو منافقلر يهودلره كيزلودن بويله پيغام كوندرديلر آخر يهودلر
وطنلرندن اخراج اولنديلر منافقلردر هيچ كسنه برشى ايده بيلمدى (لَئِنْ اُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ
مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُوَلُّنَّ الْاَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ) ت الله
حقيچون اكر كتاب اهلى وطنلرندن چيقارلسه‌لر منافقلر برابر چيقمزلر واكر كتاب اهليله غوغا
اولنسه منافقلر يادرم ايتمزلر آنلره واكر فرضا ياردم ايتسه‌لر آنلره البته ارقه دوندروب فرار

ایدولر سزکه یهودلر یاردم اولنمز (لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ) ت البته سنزای مسلمانلر سزلرنک قورقوکز آنلرنک قلبلرنده زیاده دراقه‌دن قورققلرندن بو اول سببدندرکه آنلر بر کروهدرکه بیلمزلر یعنی الهک عظمتندن که کامجکده اولیسردر غم‌لمزلر (لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرًى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ) ت غوغا ایتمزلر سزکله بر یره طوپلنوب مگر شو کویلرده که آنک اطرافنه قلعه چکلمشدر یاخود دیوارلر آرقه‌سندن آنلرنک غوغالری کندو آرالرنده قتیدر (اهل ایمان ایله جنک ایتکه طاقتلری یوقدر) ظن ایدرسن آنلریکه بر یره جمع اولمش حالبوکه آنلرنک قلبلری پریشاندر بو اول سببدندرکه آنلر بر کروهدرکه بیلمزلر • یعنی آنلر کندو آرەلرنده بری بریله غوغامی ایدرلر و مصلحتلری بر یره جمع اولمز والله اعلم (كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ) ت آنلرنک مثلی اول کسنه‌لرنک مثلی کبیدرکه آنلردن اول یقین زمانده ایدیلر وطاتدیلر کندو کناهلرینک وبالنی و آنلر ایچوندر دردو بریجی عذاب (یعنی نیجه‌که بدر اهلی مغلوب و منهزم اولدیلر بونلر دخی طاغلش و ویران اولورلر والله اعلم) • ف یعنی یقین زمانده مکه اهلی بدرده کوتردمسزلرن بولدیلر بونلرنک احوالری دخی بویله اولیسردر (كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ) ت منافقلرنک کتاب اهلیله مثللری شیطانک مثلی کبیدر وقتاکه دیدی شیطان انسانه کافر اول پس وقتاکه کافر اولدی دیدی شیطان بن بریم سندن البته بن قورقرم عالملرنک ربی اولان الله دن • ف شیطان قیامت کوننده آزغون قیلدیغی آدملره بویله دیر و بدر غوغاسنده دخی بر کافرلشکلنه کیروب کافرلره مسلمانلر ایله غوغا ایتمکه ترغیب ویردی وقتاکه فرشته‌لری کوردی قاچدی نیجه‌که ذکری انفال سوره‌سنده کچدی و منافقلرنک مثلی بونک کبیدر (فَكَانَ عَاقِبَتَهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ) ت پس اولدی اشبو شیطان ایله آدمینک ایشلرینک آخری شوکه آنلر جهنمده ابدی اولورلر و شودر کونه ایشلیلرنک جزاسی (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ) ت ای مسلمانلر صاقنک الله دن لایقدرکه تامل ایده هر بر کسنه کندو شیئی مقدم کوندردی قیامت کونیچون و قورقکز الله دن البته الله خبردار در اول شیئه که ایشلرسکز (وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ) ت

وَاولمیکز اول کسنهلر کبیکه اونوتدیلر الله تعالی یی پس اونوتدردی آنلره کندو حاللرینك تدبیرنی اشبو جماعت آنلردر کونو ایشلیلر ف الله سبحانه آنلرك تعسلرینی آنلره اونوتدردی که کندو تعسلرینی صاقلق ایچون اصلا فکرا یتدیلر (لَا یَسْتَوِی أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ) ت برابر دکلدر جهنم اهلی وجنت اهلی جنت اهلیدر مطلبه ایریشنلر (لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ) ت اکر ایندرسیدك اشبو قرآنی بر طاغ اوزرینه البته کوریدك شو طاغی الچقلمش پارمپاره اولمش اللهك قورقوسندن واشبو مثللری بیان ایدرز آدملره که آنلر تأمل ایدهلر ● ف یعنی کافرلرك قلبلری زیاده قتیدر که اشبو نصیحتلری ایشدوب ایمان کتورمزلر اکر طاغلر قرآنك معناسنی بیلسه ایدی آلچقلق ایدرایدی وپارمپاره اولورلر ایدی (هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ) ت اول الله که اندن غیری بوقدر هیچ بر معبود کیزلویی وآشکاره یی بیلجیدر باغشلیجی اسیرکیجیدر (هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ) ت اول الله که معبود اولقده شریکی یوقدر مالك عالمدر پاکدر جمیع عیبلردن سلامت امینتویریجیدر هر برشیئی حفظ ایدیجیدر غالبدر کندوکندینه مختاردر غایتده بیوکدر پاکدر الله ایچوندر آنلرك شریك قوشمسندن (هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) ت الله یارادیجی یوقدن ایجاد ایدیجی صورتلری بسهیجی آنکچوندر کوزل اولان آدلر پاکلکله ذکر ایدر آنی هر شیکه کوکارده ویرده واردر اول الله غالبدر حکمت صاحبیدر

● (سورة الممتحنة مدنية وهي ثلاث عشرة آية) ●

ممتحنه سوره سی مدینه ده نازل اولمش وشو سوره اون اوچ آیتدر

﴿بسم الله الرحمن الرحيم﴾

باغشلیجی اسیرکیجی اولان اللهك آدیله اوقورم

● ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه پیغمبرمز علیه السلام ایله مکه اهلنك اراسنده صلح وقوع بولنسیدی تکیم ذکری سورهٔ فتحده کچدی وتا ایکی یل صلح قرار بولدی ایدی صکره کافرلر صلحی بوزدیلر اول وقتده اول حضرت عسکر جمع ایدوب مکه نك فتحنی اراده بیوردیلر و یساق ایتدیلرکه اشبو خبری برکسنه کافرلره بیلدرمسینکه کافرلر غوغایه شروع ایتمهلرتاکه مسلمانلره حرمده غوغا ایتمکه ضرورت اولمیه اصحابدن بلتعه اوغلی حاطب بر مکتوبله اشبو خبری

اهل مكه يه كوندردكده الله تعالى اول حضرتنه كيفيتى وحى ايله اعلام بيوردى اول حضرت آدم كوندروب يولده اول استغاثه مكتوبى آلوب كيدن كسنه‌يى مكتوبيله طوتوب كتوردوندردبلر حاطب صدق ايتدوكنه دكله‌ بوندن غرضم نفاق دكل ليكن بنم اهل وعيالم مكه‌ده ولنديغندن اشبو حيله ايله كافرلرڭ قلبنى آلايم تا كه آنلر بنم اهل وعيالمى صيانت ايدهلر اشبو اجلدن بو خطاى عظيم بندن وجوده كلدى ومعلوم اولسون كه حاطب اهل جنتدندر بدر اهلندن اولمغله اشبو معنا اوزرينه بو آيت نازل اولدى (يا ايها الذين آمنوا لا تتخذوا عدوى وعدوكم اولياء تلقون اليهم بالمودة وقد كفروا بما جاءكم من الحق يخرجون الرسول واياكم ان تؤمنوا بالله ربكم ان كنتم خرجتم جهادا فى سبيلى وابتغاء مرضاتى تسرون اليهم بالمودة وانا اعلم بما اخفيتم وما اعلنتم ومن يفعله منكم فقد ضل سواء السبيل) ت اى مسلمانلر دوست طوتمكز بنم دشمنمى وكندو دشمنكزى كوندررسكز آنلر جانبنه پيغام يارانلق سببيله والبته آنلر كافر اولمشلر اولشيئه كه كلوبدر سزه طوغرو اولان دينندن وطننندن چيقارورلر پيغمبرى وسزلرى دخى شو اجلدن كه ايمان كتورديكز كسندوربكز اولان الله تعالى يه دوست طوتمكز آنلرى اكر وطنكزدن چيقديكز ايسه جهاد ايچون بنم يولمده وبنم خشنودلغمى طلب ايچون ايسه كيزلوجه خبر كوندررسكز آنلر جانبنه دوستلق سببيله وبن بيلورم اولشيئى كه كيزلرسكز واولشيئى كه آشكاره ايدرسكز وهر كسنه ايشلسه شونى سزدن البته شاشوردى طوغرو اولان يولى (ان يثقفوكم يكونوا لكم اعداء ويبسطوا اليكم ايديهم والسنتهم بالسوء وودوا لو تكفرون) ت اكر ظفر بولسهلر كافرلر سزه اولوردلر سزڭ حقكزده دشمن وآچارلر سزڭ جانبكزه اللريني ضرب وقتل ايله ودللريني كونوسوزلر ايله وكافر اولديغكزى استرلر (لن تنفعكم ارحامكم ولا اولادكم يوم القيامة يفصل بينكم والله بما تعملون بصير) ت البته منفعت ويرمز سزه اقربالركز واولادلركز قيامت كونتده آيرر الله اولاد واقربالر كزله اره كزى والله ايشلديككز شيئى كوريجيدر (قد كانت لكم اسوة حسنة فى ابراهيم والذين معه اذ قالوا لقومهم انا برآء منكم ومما تعبدون من دون الله كفرنا بكم وبدا بيننا وبينكم العداوة والبغضاء ابدا حتى تؤمنوا بالله وحده الا قول ابراهيم لابيه لاستغفرن لك وما املك لك من الله من شىء ربنا عليك توكلنا واليك انبنا واليك

الْمَصِيرُ) ت واردر سزه كيجون كوزل اويغلق ابراهيمه وانكله برابر اولان مؤمنلره كه آنلر ديديلر كندو قوملرينه بز لر بري بز سزدن واول شيدن كه عبادت ايدرسكز الله دن غيرى طاكدق سزى وظاهر اولدى بزم ارامزده وسزك ارا كزده دشمنلق وناخوشلق دائما اولوقته دكين كه ايمان كتوره سكز واحد اولان الله تعالى يه (ابراهيمه اويغلق ايودر) مكر ابراهيمك شو قولنه كه كندو باباسنه ديمشدر البته الغفرلق طلب ايدرم الله دن سنك ايجون وقادر اولمم سنك ايجون الله دن هيچ برشيئه (يعنى ابراهيمك اشبو قولنه اويغلق جائز كالدر و كافرلره استغفار طلب ايتمك جائز كالدر والله اعلم ديدى ابراهيم) اى بزم ربمز سكا اينشوردق وسنك جانبكه دوندك وسنك جانبكه درد نمه جق (رَبَّنَا لاَ تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) ت اى بزم ربمز قيلمه بزى الت اولى كسنه لره كه كافر اولديلر باغيشله بزلرى اى بزم ربمز البته سن غالب حكمت صاحبيسك • ف يعنى وقتا كه ابراهيم عليه السلام قومندن هجرت ايتدى بر دخى قومنه كيرودونمدى سزلرده آنك كبى ايدك ابراهيم عليه السلام باباسنه دعا ايتمسى اولسيبدن ايديكه ابراهيمه معلوم دكلدى كه شو جائز دكلدر وسزه معلوم اولدى پس سز كافره استغفار ايتميكز وابراهيم دعا ايتديكه قيلمه اى ربمز بزى فتنه كافرلره يعنى بزى كافرلر ايجون صنه مق يرى قيلمه (لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ) ت واردر سزه كيجون كوزل اويمق ابراهيم عليه السلامه ومؤمن اولان اتباعنه اول كسنه يه كه اميد ايدر الله ه وقيامت كوننه اوغرمسنى وهر كسنه يوز چويرسه پس الله احتياجسزدر (آنلردن وقعلنده) محموددر (عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُمْ مِنْهُمْ مَوَدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ) ت يقيندركه الله پيدا قيله سزك آرا كزده اول كسنه لرك اراسنده كه دشمنلق طوتديكز آنلر ايله دوستلقى (يعنى آنلره ايمان كتورمكه توفيق ويره) والله قادردر والله يارلغيجيدر امر كيجيدر • ف يعنى آنلرى مسلمان قيله پس سزك دوستلغكز آنلر ايله تمام قاله شويله اولدى اشبو كرمكه سفرنده كه مكه اهلى جمله لرى مسلمان اولديلر (لاَ يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ) ت منع ايتمز سزى الله اول كسنه لردن كه غوغا ايتديلر سزكله دين حقنده وسزى چيقارمديلر كندو وطنكزدن ومنع ايتمز سزى آنلرنكه احسان ايده سكز آنلره وانصاف ايده سكز آنلرك حقنده البته الله سور انصاف ايدنلرى • ف مكه مكرمه

اهلندن بعض كسنه وار ايديكه كندولر مسلمان اولمديلر اما مسلمانلر ايله غوغا ايتمديلر
(انما ينهاكم الله عن الذين قاتلوكم في الدين واخرجوكم من دياركم وظاهروا على اخراجكم ان
تولوهم ومن يتولهم فاولئك هم الظالمون) ت منع ايدر سزى الله اول كسنه‌لردنكه غوغا ايتدى
سز كله دين بابنده و چيقارديلر سزى كندو اولر كزدن و ياردم ايتديلر غيريلره سزى چيقارمق
اوزرينه (منع ايدر سزى) اندن كيم انلر ايله سكز آنلر ايله وهر كسنه دوستلق ايتسه
آنلر ايله پس اشبو كروه كونو ايشليلردر ف شاه ولى الله رحمه الله ديركه صلح حديبيه ده
كافرلرنك بعضى قاريلرى هجرت ايدوب مدينه يه كلديلر و مسلمانلرنك بعضى قاريلرى مرتد
اولوب كافرلره ملحق اولديلر الله سبحانه وراده اشبو جماعتنك حكمنى بيان بيوردى حديبيه
صلحنده مشركلر شرط ايلديكه اكر بر كسنه بزم طرفمزدن سزه وارسه انى كيرو دوندره سكز
اكر سزك طرفكزدن بر كسنه بزه كلسه آنى سزه ويرميه لم اول حضرت عليه السلام اشبو شرطى
قبول بيورديلر آندنصكره بر قاچ آدملر هجرت ايتديلر آنلرى كيرو كونديرديلر آندنصكره
بر قاچ خاتونلر هجرت ايتديلر آنلرى دخى كيرو كوندرديلر پس كافر اولان كسنه‌نك اوينه
مسلمان اولان قارينى ويردا تمك حرام اولديغندن اشبو آيت نازل اولدى (يا ايها الذين آمنوا
اذا جاءكم المؤمنات مهاجرات فامتحنوهن الله اعلم بايمانهن فان علمتموهن مؤمنات فلا
ترجعوهن الى الكفار لاهن حل لهم ولاهم يحلون لهن وآتوهم ما انفقوا ولا جناح عليكم
ان تنكحوهن اذا آتيتموهن اجورهن ولا تمسكوا بعصم الكوافر واسئلوا ما انفقتم وليسئلوا
ما انفقوا ذلكم حكم الله يحكم بينكم والله عليم حكيم) ت اى مسلمانلر چانكه كلسه
سزلك يانكزه مسلمان اولان خاتونلر هجرت ايدوب پس صنه يكز آنلرى (يعنى يمين ويردرك
آنلره كه قوجه من بغضندن اولوب كلمدك و يا بعض قوجه‌لرنك يوزينك كوزللكى
سببندن كلمدك والله اعلم) الله بيلجيدر آنلرك ايمانلرينى پس اكر مسلمان اولدقلرينى بيلسه كز
كيرو چويرميكز آنلرى كافرلر جانبنه اشبو قاريلر حلال دكلدر آنلره و نه كافر قوجه‌لرى حلال
اولور بو قاريلره و ويركز آنلرك قوجه‌لرينه خرج ايتدكلرى شيئى (يعنى كافرلر مؤمن اولان
قاريلره ويرديكى مهرى كيرو ويركز والله اعلم) وكناه يوقدر سزلك اوزوكزه كه نكاح ايده سكز
شو قاريلرى چانكه ويره سكز آنلره آنلرك مهرلرينى وطوتميكز اى مسلمانلر كافره قاريلر كزى
نكاح ايله (يعنى كافر اولان قاريلرنك نكاحى ايله طورميكز زيرا كفر اره كزى تفريق
ايتمشدر) وطلب ايديكز (كافرلردن) خرج ايتديككز شيئى ومشركلر دخى طلب ايلسونلر
خرج ايتدكلرى شيئى (يعنى اكر بر قارى مرتد اولوب مشركلره لاحق اولسه آنك مهرينى
مشركلردن طلب ايدك واكر بر خاتون مسلمان اولوب هجرت ايتسه آنك مهرينى مشركلره

ويركز

ویركز والله اعلم) اشبودر الهك حكمی فیصل ایدرسزك ارا كزده والله بیلیجیدر حكمت
صاحبیدر یعنی الله سبحانه حكم ایتدیكه اكر بر كافرك قاریسی مسلمان اولوب هجرت ایتسه
واكر بر مسلمان شو قاری یی نكاح ایدرسه آنك كافر اولان قوجه سنه مهرینی رد ایدوب
مهر جدید ایله آنی نكاح ایده و آنك مقابلنده شو حكم اولدیكه اكر بر مسلمانك قاریسی كافر
قالسه پس شو مسلمان اول قاری یی صالیویره پس اكر بر كافر آنی نكاح ایدرسه شو كافر اول
مسلمانه صرف ایتدیكی مالی رد ایده وقتا كه اشبو حكم نازل اولدی مسلمانلر حاضرلندیلر
ویرمكچیون و آلمقچیون لیكن كافرلر ویرمكی قبول ایتمدیلر اولوقتده كلەجك آیت نازل
اولدی (وَإِنْ فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقَبْتُمْ فَآتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَزْوَاجُهُمْ
مِثْلَ مَا أَنْفَقُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ) ت واكر كیتسه سزك الكزدن بركسنه
سزك قاریلركزدن كافرلر جانبنه و عقوبت ایرشدردكز كافرلره (یعنی غوغا ایدوب غنیمت
الدیغكزده آلوردن) پس ویریكز اول كسنه لره كه كیتمش اوله آنلرك قاریلری صرف ایتدكاری
مهر قدری و قورقك اللهدن ایمان كتوردیكز ایسه ف شاه ولی الله رحمه الله دیركه اكر كافرلر
معاهد ایسه لر و آنلره مسلمانلردن بر قاری مرتد اولوب وارسه شو كافرلردن مهری طلب
ایتمك لازمدر نیچه كه كچن آیتده حكمی معلوم اولدی اكر كافرلر حربی ایسه لر آنلرك
غنیمت مالریندن مرتد اولان قاریلرك مهرلرینی آنلرك مسلمان اولان قوجه لرینه ویرمك
لازمدر و اشبو احكاملرمكه فتحندن صكره مرتفع اولدی اما وفقیرك یانتده اشبو احكاملرك
نسخی ثابت اولمدی پس اكر بردخی حدیبیه نك صلحی كبی بر حالت واقع اولسه اولوركه اشبو
احكام اوزره عمل اولنه ف یعنی بر مسلمانك قاریسی مرتده اولوب دار الحربه وارسه
كافرلر شو مسلمانك مصارفنی ویرمزلرسه بوندن صكره هر بر كافرك قاریسی دار الاسلامه
كلسه هرچند سابقده كی ایتسه كوره شو كافرك مصارفنی ویرمك ضروری ایسه ده لیكن
اشبو آیته كوره ا كاویرمیوب قاریسی دار الحربه كیدن مسلمانه ویره اشبو مال اول مالك
حسابنده صایلور اشبو حكم اولوقت ایدیكه كافرلر ایله صلح اولمشدیكه آنلرك یانتدن
هر كسنه كه كلسه كیرو چویرلمشدی اول حكم دفع اولنمشدی مكر بر یردمكه اشبو كبی بر صلح
وقوع بولسه و قاریلری امتحان ایتمكله كه امر بیورلدی امتحان شودركه اكر كله جك آیتده كی
حكملری قبول ایدرلرسه ایمانلری ثابت اولور اشبو آیت بیعت آیتیدر وقتا كه قاریلر
اول حضرتك حضورینه بیعت ایتمیدیلر آنلردن اشبو اقراری طوتدیلر (يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ
الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَى أَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ
بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِينَكَ فِي مَعْرُوفٍ فَبَايِعْهُنَّ وَاسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهَ
إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ) ت ای پیغمبر چاننكه كلسه سنك جانبكه مسلمان اولان خاتونلر كه عهد

ایتمیلر سنکله اول شرط اوزرینه که شریك قوشمیلر الله تعالی یه هیچ برشی و خرسزلق ایتمیلر
و زنا ایتمیلر و کندو اولادلرینی اولدرمیلر و اوکلرینه کتورمیه لر یالان سوز یکه یاقمش
اوله لر کندو اللری و ایاقلری اراسنده و عاصی اولمیه لر سکا کوزل اولان ایشلرده پس عهدی
قبول ایت آنلردن و یارلغمق طلب ایت آنلر ایچون اللهدن البته الله یارلغیجیدر اسیرکیجیدر
* ف البهتان و الغیبة بهتان شودرکه برکسنه اوزرینه یالان برشی دعوی ایدر و یاخود یالان یره
شهادت ایدر و یا معاملهده یالان یره یمین ایدر شو معامله‌یی کندو عقلیله یاپار و بر معنا دخی
شودرکه زنادن طوغوردیغی چوجغی کندو قوجه سنه نسبت ویرر و یا طوغورمدیغی چوجغی
آلوب قوجه سنه نسبت ویرر که آنک چوجغیدر دیو حدیث شریفده کلمشکه برقاری برکسنک
ولدینی بر آخر کسنه یه نسبت ایتسه جنتك قوقوسی آنك اوزرینه حرامدر (یا ایها الذین
آمنوا لا تتولوا قوما غضب الله علیهم قد یئسوا من الآخرة کما یئس الکفار من اصحاب
القبور) ت ای مسلمانلر دوستلق ایتمیکز اول کروه ایله که طارغین اولدی الله آنلر اوزرینه
اشبو کروه امیدسز اولدیلر آخرت ثوابندن نیجه که امیدسز اولدیلر کافرلر قبورلرده یتانلردن
(یعنی الله سبحانه آنلرك عذابیله حکم ایتمش هرکز ایمان کتورمزلر و ثواب بولمزلر نیجه که
کافرلر کفر اوزرینه اولدکلرنده کندیلر ثوابه امید طوتمزلر والله اعلم) * ف یعنی طاکیمیلر
امید ایتدکلری قدرکه هیچ برکسنه قبرلرندن چیقار اشبو کافرلر دخی بوکا امیدسز اولدیلر

﴿سورة الصف مدنیة وهی اربع عشرة آیة﴾

صف سوره‌سی مدینه‌ده نازل اولمش و بو سوره اوندرت آیتدر

﴿بسم الله الرحمن الرحیم﴾

باغشلیجی اسیرکیجی اولان اللهك آدیله اوقورم

(سبح لله ما فی السموات وما فی الارض وهو العزیز الحکیم) ت پاك کالکله ذکر ایتدی الله
تعالی‌یی اول شی که کوکلرده در و اول شی که یرده واردر و الله ملکنده غالب و امرنده حکیمدر (یا ایها
الذین آمنوا لم تقولون ما لا تفعلون) ت ای مسلمانلر نیچون دیرسکز اول شیئی که ایشلمزسکز
(کبر مقتا عند الله ان تقولوا ما لا تفعلون) ت بیوك اولدی بغض ایتمك حسبیله اللهك
یاننده ایشلمیه جککز شیئی دیمککز (یعنی الله سبحانه ایله عهد ایدرسکز و وفا ایتمزسکز) * ف
قول ایچون برایش ایشلمکده بوزم ایله دعوی ایتمکدن قورقمق لازمدر زیراکه شو
دعوادن عسکر مجتمع اولور بر وقتده مسلمانلر جمع اولوب دیدیلر کاشکی بیلیدککه قنغی ایش
الله سبحانه یه خوش کلور آنی اختیار ایدردك اول وقتده اشبو آیت نازل اولدی (ان الله یحب

الذين يقاتلون فى سبيله صفا كأنهم بنيان مرصوص) ت الله سور اول كسنه لرى كه قوغا
ايدرلر الهك يولنده صف اولوب بر برينه ياپشمش محكم اولان بنالر كبى (واذ قال موسى
لقومه ياقوم لم تؤذوننى وقد تعلمون انى رسول الله اليكم فلما زاغوا ازاغ الله قلوبهم والله
لا يهدى القوم الفاسقين) ت وخاطره كتورا اول وقتى كه ديدى موسى كندو قومنه اى بنم قوم
نيچون انجيدورسكز بنى حالبوكه بيلورسكز كه بن الهك پيغمبريم سزلك جانبكزه پس
چاتنكه دونديلر دوندردى الله آنلرك قلبلرينى والله يول كوسترمز كوتو ايشلو اولان كروهلره
ف يعنى بنى اسرائيل هر ايشده پيغمبرلرينه مخالفت ايدرلر ايدى آخرده مردود اولديلر
(واذ قال عيسى ابن مريم يا بنى اسرائيل انى رسول الله اليكم مصدقا لما بين يدى من التوراة
ومبشرا برسول يأتى من بعدى اسمه احمد فلما جاءهم بالبينات قالوا هذا سحر مبين) ت
وخاطره كتور اول وقتى كه ديدى حضرت مريم اوغلى عيسى اى بنى اسرائيل تحقيق بن الهك
رسوليم سزلك جانبكزه تصديق ايديجى اولديغم حالده بندن مقدم اولان توراتى ومژده
وريجى اولديغم حالده بر پيغمبرايله كه كلور بندن صكرا آنك آدى احمددر پس وقتا كه كلدى
آنلره آشكاره اولان معجزه لر ايله ديديلر اشبو آشكاره جادودر ف اول حضرت عليه السلامك
آدى دنياده محمد وفرشته لر اراسنده احمددر (ومن اظلم ممن افترى على الله الكذب وهو يدعى
الى الاسلام والله لا يهدى القوم الظالمين) ت وكيمدر زياده كوتو اول كسنه دنكه ياغلدى
الله اوزرينه يلانى وحالبوكه اول كسنه چاغريلور اسلام جانبنه والله يول كوسترمز كوتو
ايشلو اولان كروهلره (يريدون ليطفئوا نور الله بافواههم والله متم نوره ولو كره الكافرون) ت
ديلرلركه سوندرملر الهك نورينى كندو اغزلريله والله تمام ايديجيدر كندو نورينى اكرچه
ناخوش طوتسه لرده كافرلر ف اشبو نلركتب الهيه ك احوالندركه آنلر اول حضرتك
نبوتى خبرينى كيزلديلر (هو الذى ارسل رسوله بالهدى ودين الحق ليظهره على الدين
كله ولو كره المشركون) ت اول الله كوندردى كندو پيغمبرينى هدايتله وطوغرو
اولان دينله تا غالب قيلا آنى دينلر اوزرينه واكرچه مشركين صايسه لرده شويدبى
شريك قوشنلر (يا ايها الذين آمنوا هل ادلكم على تجارة تنجيكم من عذاب اليم) ت اى
مسلمانلر آيا دلالت ايده يمى سزى اول آلش وصاتشه اوزرينه كه قورتره سزى دردو ويريجى

اولان عذابدن (تُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ بِاَمْوَالِكُمْ وَاَنْفُسِكُمْ ذٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ) ت ايناننكز الله تعالى يه وآنك پيغمبرينه وغوغا ايلك اللهك يولنده كندو ماللركزايله وكندو جانلركزايله اشبو زياده كوزلدر سزكه اكر بيلسه‌كز (يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ) ت (اكر ايشلرسكز بونلرى) باغلرسزلك كناهلركزى وكتوررسزى باغچه‌لرمكه آقر آنلرك آلتندن ايرمقلر وپاكيزه اولان محلّره ابدى اولمق باغچه‌لرنده اشبودر بيوك مطلوبه بولمق (وَاُخْرٰى تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللّٰهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ) ت وويرز بر آخر نعمتى دخى كه سوه‌رسكز آنى اول نعمت ياردمدر اللهجانبندن وحصولى يقين اولان قصدلر وسويندر مسلمانلرى (يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا كُونُوا اَنْصَارَ اللّٰهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ اَنْصَارِي اِلَى اللّٰهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ اَنْصَارُ اللّٰهِ فَاٰمَنَتْ طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي اِسْرَائِيلَ وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ فَاَيَّدْنَا الَّذِينَ اٰمَنُوا عَلٰى عَدُوِّهِمْ فَاَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ) ت اى مسلمانلر اولكز الله تعالى يه ياردمجى نيجه كه ديدى حضرت مريم اوغلى عيسى كندونك خاص اولان يارانلرينه كيملردر بكا ياردم ايدبجيلر الله تعالى يه بونلر ديديلر اول خاص اولان يارلر بزلرز اللهك ياردمجيلرى (پس عيسى عليه السلامك دينى ترويج ايتمكه‌سعى ايتديلر) پس ايمان كتورديلر بر كروه بنى اسرائيلدن وكافر قالديلر بر جماعت پس قوت ويردك مسلمانلره آنلرك دشمنى اوزرينه حتى آنلر غالب اولديلر ● ف عيسى عليه السلامدن صكره آنك يارلرى زياده محنتلر چكوب دينى شايع قلديلر و پيغمبر عليه السلامدن صكره خليفه‌لرى عيسى عليه السلامك يارلرندن زياده مشقت چكديلر دينى جارى قيلمقده

﴿سورة الجمعة مدنية وهى احدى عشر آية﴾

جمعه سوره‌سى مدينه‌ده نازل اولمش وشو سوره اون بر آيتدر

﴿بسم الله الرحمن الرحيم﴾

باغشليجى اسركيجى اولان اللهك آديله اوقورم

(يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ) ت پاكلكله ذكر ايدر الله تعالى يى اولشى كه كوكلرده واول شى كه يرده واردر الله پادشاهدر غايتده پاكدر غالبدر حكمت صاحبيدر (هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْاُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ اٰيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمْ

الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ ۚ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ) ت اول الله كوندردي اوقوميانلرك
ارا سنده (يعنى عربك) بر پيغمبرى آنلرك قومندن كه اوقور آنلرا وزرينه آيتلرينى و پاك
ايدر آنلرى و بيلديرر آنلره كتابى وعلمى آنلر بوندن اول آشكاره اولان آزغينلقده ايديلر * ف
عرب طائفه سى اوقومش كيسنه لردروآنلرك باننده الله سبحانه نك كتابلرندن برشى يوغيدى
(وَآخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ) ت وكوندردى اول پيغمبرى برآخر
قومه كه ايرشمديلر مسلمانلره (يعنى آدم اولادندن فارسه وسائر عجمه دخى كوندردى) والله
غالبدر حكمت صاحبيدر * ف يعنى اشبو پيغمبر دخى بشقه كيسنه لرايچوندر كه آنلر فارس
اهليدرلر كه آنلرده دخى هيچ برينك كتابى يوغيدى الله سبحانه اول اشبو دينى عربده اشاعت
ايتدى صكره عجمده كاملر اولدى (ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ) ت
اشبو اللهك فضليدر و يرر آنى اول كيسنه يه كه ديلر والله بيوك فضل صاحبيدر (مَثَلُ الَّذِينَ
حُمِّلُوا التَّوْرَاةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا ۚ بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ
اللَّهِ ۚ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ) ت اول كيسنه لرك صفتيكه قونلدى توريت انلرك
اوزرينه صكره قالدرمديلر آنى (يعنى آكا موافق عمل ايتمديلر) اشك صفتى كبيدر كه قالديرر
كتابلرى نه كوتيدرشو كروهك صفتيكه يلان صايديلر اللهك آيتلرينى والله يول كوسترمز كوتو
ايشلو اولان قومه * ف يهودلرك عالملرى كتاب اوقوديلر لكن آنلرك قلبلرنده هيچ براثرى پيدا
اولمدى الله سبحانه برى صاقلسون (قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ دُونِ
النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ) ت ديكل اى يهودلر اكر كمان ايدرسكز كه سزلر اللهك
احبابلرى سكز سائر آدملردن ممتاز اولهرق پس آرزو ايديكز اولمكى اكر طوغرو ايسه كز
* ف اول بركسنه اينانديكه بنم چون الله سبحانه نك قاتنده اعلى درجه لر واردر وبن اللهك
پيغمبرى يم و بو بابده قلبنده هيچ برشك وشبهه بولنمدى اول كيمسه اولمكدن خوشلنور
واندن اصلا قورقمز (وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ) ت آرزو ايتمزلر
اولومى اصلا مقدم ايشلدكلرى سببندن والله بيليجيدر كوتو ايشليلرى (قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ
الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ ۖ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ)
ت ديكل البته اولومكه قاچارسكز آندن البته ايريشيجيدر سزه صكره دوندريلورسكز كيزلولرى
وآشكاره لرى بيلن الله جانبنه پس خبر ويرر سزه ايشلديككز شيلرى * ف يهودلرك كوتولكى

شو ایدیکمدینك حق اولیغنی بیلدیلر بولیه ایکن دنیا ایچون دینلرینی ترك ایلدیلر ایدی اشبو کورولکدن الله بزی منع بیوردیلر وجمعه نمازینك تقییدی بونلك کبیدرکه اشبو وقتده دنیا ایشلرنده مشغول اولمیکز (یَا اَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا اِذَا نُودِیَ لِلصَّلوٰةِ مِنْ یَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا اِلَی ذِکْرِ اللهِ وَذَرُوا الْبَیْعَ ذٰلِکُمْ خَیْرٌ لَکُمْ اِنْ کُنْتُمْ تَعْلَمُونَ) ت ای مسلمانلر چقانکه اذان و برلمش اولسه نماز ایچون جمعه کوننده پس یوریکز جامعه سرعتله الله تعالی نی ذکرا یتمکه و براقك صاتمقنی و آلمقنی اشبو زیاده خیرلیدر سزکون اگر بیلسه کز ه‍ ف هر بر اذانك حکمی جمعه اذاننك حکمی کبی دکلدر زیرا کبجمعه کوننك فیر یسنده جماعت مکرر بولمق ممکندر و جمعه ایسه بر یرده ادا اولنور اگر جمعه فوت اولسه بردخی نصیبه ایرشور و خطبه دن مراد الله سبحانه نك ذکریدر مسجده شو وقتده کیده که خطبه نی ایشتمك ممکن اوله (فَاِذَا قُضِیَتِ الصَّلوٰةُ فَانْتَشِرُوا فِی الْاَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللهِ وَاذْکُرُوا اللهَ کَثِیرًا لَعَلَّکُمْ تُفْلِحُونَ) ت پس چقانکه ادا اولنسدی نماز طاغلکز برده و دیلکز اللهك فضلندن و ذکر ایدیکز الله تعالی نی چوقچه تا سز نجات بوله سکز ه‍ ف یهودلرك یاننده عبادته مخصوص اولان کون بتون شنبه کونیدر شو کونده آلمق و صاتمق آنلرك یاننده حرامدر شو سببدن مسلمانلره بیوردیکه سزلر جمعه نمازینی ادا ایتدکدن صکره رزقلر کزی طلب ایدیکز و رزق آرامقده دخی الله سبحانه نك ذکرینی اونوتمیکز (وَاِذَا رَاَوْا تِجَارَةً اَوْ لَهْوًا انْفَضُّوا اِلَیْهَا وَتَرَکُوکَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللهِ خَیْرٌ مِنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ وَاللهُ خَیْرُ الرَّازِقِینَ) ت وچقانکه کورسه لر (اشبو مسلمانلر) بر کاروانی ویا اویون تیبلزلنی طاغلوب بونلورلر آنك جانبنه و براقورلر سنی طورمش آیاق اوزرنده (یعنی خطبه ده) دیکل اولشیکه اللهك یاننده در زیاده کوزلرا اویون تیبلزلقدن وسودا کارلقدن الله رزق و یرنلرك زیاده کوزلیدر ه‍ ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه بو آیت عتابدر اصحاب اوزرینه واشارتدر اول قصه یه که بر کاروان شامدن کلورایکن خطبه اراسنده اصحاب آنی کورد کده طاغلدیلر و شو حضرتك خدمتنده اون ایکی آدمدن غیری کمسنه قالمدی شونلرك ایکیسی حضرت ابو بکر صدیق و حضرت عمر فاروق رضی الله تعالی عنهما ایدیلر ه‍ ف بر جمعه ده اول حضرت خطبه اوقور ایکن بر کاروان کلمش انکله نقاره چالینور ایدی و اول مدینه شهرنده غله آز اولمشیدی اصحابلر جمعه نمازینی براقوب کیتدیلر شو کارواندن غله المق ایچون وقلبلرنده دیدیلر که نمازی بشقه وقتده ادا ایدرز و اول حضرتك یاننده اون ایکی آدملر قالدیلر و شو حضرت آنلر ایله نمازی ادا ایتدیلر

(سورة المنافقون مدنية وهی احدی عشرة آیه)

منافقون سورهسی مدینه ده نازل اولمش و بو سوره اون بر آیتدر

(بسم

(بسم الله الرحمن الرحيم)

باغشلیجی اسرکیجی اولان اللهك آدیله اوقورم

(اذا جاءك المنافقون قالوا نشهد انك لرسول الله والله يعلم انك لرسوله والله يشهد ان المنافقين لكاذبون) ت حقا انكه كلورلرسنك یانكه منافقلر دیرلر شهادت ویریرز كه سن اللهك پیغمبریسن والله بیلور كه البته سن آنك پیغمبریسن والله شهادت ویرر كه منافقلر كلاملرنده يلانجيلردر ﴿ف﴾ شاه ولی الله رحمه الله دیركه منافقلرك بیوكی سوزلرك بعضنده نفاق كلملرینی سویلمش والصاردن بر آدم اول سوزلری حضرتمصلی الله علیه وسلم عرض ایتمش منافقلر مجلس شریفه كلوب قسم ایتمشلر كه بو سوزلر بزدن صادر اولمش اشبو سوره آنلرك سوزلری بیاننده و منافقلرك تكذیبنده نازل اولدی ﴿ف﴾ یعنی منافقلر قلبلرنده سكا اینانمزلر اشبو سوزلرینی غرض ایچون دیرلر (اتخذوا ايمانهم جنة فصدوا عن سبيل الله انهم ساء ما كانوا يعملون) ت قالقان و وقایه اتخاذ ایدرلر كندولرینك قسملرینی پس كیرو قالدیرلر اللهك یولندن آنلر اولشیكه ایشلرلر كوتیدر ﴿ف﴾ منافقلر كند و مجلسلرنده مسلمانلره طعنه و عیب ایدرلر ایدی وقتا كه آنلره ادب ویرمك لازم كلدكده طا كیوب یمین ایتدیلر كه بزلر اشبو سوزلری سویلمدك (ذلك بانهم آمنوا ثم كفروا فطبع على قلوبهم فهم لا يفقهون) ت و بو اول سببدندر كه آنلر ایمان كتوردیلر صكره كافر اولدیلر پس مهر اورلدی آنلرك قلبلری اوزرینه پس آنلر فهم ایتمزلر (واذا رأيتهم تعجبك اجسامهم وان يقولوا تسمع لقولهم كانهم خشب مسندة يحسبون كل صيحة عليهم هم العدو فاحذرهم قاتلهم الله انى يؤفكون) ت وحقا انكه كوررسن آنلری عجبلاندیررسنی آنلرك بدنلرینك ایریلكی واكر سوزه كلسه لر قولاق قورسن آنلرك فصاحتلی سوزلرینه اما آنلر كویا دیواره سوكنمش اغاجدرلر (كه برایشه یرامز فاسدلردر) كمان ایدرلر هر آوازی ایشتدكلرنده كندیلرینك دشمنیدر كه منافقلقلرینی سویلیور پس صاقنك آنلردن الله آنلری هلاك ایتسون طوغری یولدن نیجه صرف اولنورلر ﴿ف﴾ یعنی كورمكده كوكالو آدملر كورینورلر و آنلر قلبلرنده قورققو و الحاد دیجیدرلر (واذا قيل لهم تعالوا يستغفر لكم رسول الله لووا رؤسهم ورأيتهم يصدون وهم مستكبرون) ت حقا انكه دینلسه منافقلره كلكز تا كه یارلغمق طلب ایتسون سزه اللهك پیغمبری اكرلر باشلرینی وكوررسن آنلری یوز چویریرلر یوكالك

ایدرلك (سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ) ت برابردر آنارلك حقنده یارلغمق طلب ایلمسن آنار ایچون یا خود طلب ایتمسن البته یارلغمز الله آناری الله یول کوسترمس کوتواپشلی اولان کروهه (هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَى مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُّوا وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ) ت انلردر اول کسنه‌لر که دیرلر کندو یارانلرینه نفقه ویرمیکز اول کسنه‌لره که الهك پیغمبرینك یاننده درلر (یعنی مهاجرلرلك فقرالرینه) تا که طاغیله‌لر والله ایچوندر کوکلرك ویرلرلك خزینه‌لری ولیکن منافقلر بیلمزلر (يَقُولُونَ لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ) ت دیرلر اکر کیرو قایتسه‌ق مدینه‌یه البته چیقاررلر یوکارمدینه‌دن ذلیللری (یعنی منافقلرلك زنکینلری چیقاررمسلمانلرلك فقرالرین) والله ایچوندر یوکلك و آنك پیغمبری ایچوندر و مسلمانلر ایچوندر ولیکن منافقلر بیلمزلر عف برسفرده پیغمبر ایله اولانلردن ایکی کسنه‌بری مهاجر یندن و بری انصاردن بری بریله غوغا و شماته ایتدیلر پس اول حضرت علیه السلام آنارلك اراسین بولوب ارالرنده صلح ایتدی منافقلر غیبتده سویلکه باشادیلر که اکر شهرمزده آنلره یر ویرمسك آنلر بزمله شماتمایتمکه نیجه قادر اولورلردی پس بر کسنه منافقلردن دیدیکه سیزلر مهاجرلره یاردم ایدیورسکز اول سببدن شو کروه پیغمبرلك یاننده مجمع اولورلر اکر سیز آنلره یاردم ایتمکی براقورسکز مهاجرلر اول وقتده طاغیلوب کیدرلر و ینه منافقلردن بر کسنه دیدیکه اکر بو سفردن قایدوب مدینه‌یه وارسق شهرده قوت صاحبلری لازمدرکه ذلیل اولانلری مدینه‌دن چیقاررلر اصحابدن بر کسنه بو خبری پیغمبر علیه السلامه ایرشدردی اول حضرت منافقلری طلب ایدوب سؤال ایتد که آنلر چین ایدوب بطا کدیلر و دیدیلر که اول کسنه اشبو خبری دشمنلکدن یلان سویلش الله سبحانه اشبو سوره‌یی نازل قیلدی (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ) ت ای مسلمانلر مشغول قیلمسون سیزی سیزلك ماللرکز و اولادلرکز الله تعالینی ذکر ایتمکدن و هر کسنه ایشلسه اشبو ایشی پس شو کروه آنلردر زیان ایشلیلر (وَأَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ) ت و خرج ایدیکز اول شیدن که رزق ویردك سیزه آندن اول که کلور سیزلك

بربکزه اولورم پس دیرای بنم ربم نه اولیدی کیرو براقیدلر ایدی بر یقین مدتغه کین تا صدقه ویریدم واولیدم بن ایو ایشلیلردن (وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللّٰهُ نَفْسًا اِذَا جَاءَ اَجَلُهَا وَاللّٰهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ) ت کیرو براقمز الله هیچ بر کسنه نی وقتا کیلر ایرشسه آنک اجلی والله خبردار در اول برشیئه که ایشلرسکز

(سورة التغابن مدنية أو مكية ثماني عشر آية)

تغابن سورهسی مدینه دمیا مکه ده نازل اولمش و بو سوره اون سکز آیتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

باشلیمن اسم کیمی اولان اللهک آدیله اوقورم

(يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ) ت پاک ایله ذکر ایدر الله تعالی نی اول شیئه که کوکلرده واول شیئه که یرده واردر آنک ایچوندر پادشاهلق وآنک ایچوندر حمد ایتمک والله هر برشی اوزرینه قادردر (هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ) ت اول الله در یاراتدی سزی پس سزلک بعضکز کافردر وبعضکز مسلملردر والله ایشلدیککزی کوریجیدر (خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَاَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَاِلَيْهِ الْمَصِيرُ) ت یاراتدی کوکلری و یری طوغرو اولان تدبیر ایله ونقش ایتدی صورتکزی پس کوزل ایتدی سزلک صورتکزی وآنک جانبنه در قایتمق زیرا جمله حیوانلردن انسانک خلقی کوزلدر (يَعْلَمُ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ) ت بیلور کوکلرده اولانلری و یرده اولانلری کیزلو طوتدیغکزی وآشکاره ایتدیککز شیلری والله بیلیجیدر سینه لرده کیزلو اولانلری (اَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَؤُا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَذَاقُوا وَبَالَ اَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ) ت کلمدیمی سزه اول کسنه لرلک خبری که کافر ایدیلر بوندن اول پس طاتدیلر آنلر ایشلرینک عقوبتنی وآنلر ایچوندر دردویریجی عذاب (ذٰلِكَ بِاَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا اَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَاسْتَغْنَى اللّٰهُ وَاللّٰهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ) ت اشبو عذاب شونک سببیدندرکه کلدی آنلرک اوکنه آنلرک پیغمبرلری ظاهر اولان معجزهلر ایله پس دیدیلر آیا آدمیلر یول کوستوری بزلره پس کافر اولدیلر و یوز چویردیلر والله

احتیاجسز دور والله غنیدر محموددر (زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَى وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ) ت كمان ایتدیلر کافرلر که البته قبرلرندن قالدرلمزلر دیکل اوت ربمه قسم ایدرمکه البته قالدریلورسکز صکره خبرویریلمش اولورسکز اول شیله که ایشلدیکزسز واشبو الله اوزرینه قولایدر (فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ) ت پس ایمان کتورکز الله تعالی یه و آنك پیغمبرینه و ایندردیکمز نوره یعنی قرآنه والله ایشلدیککزشیلره خبرداردر (يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ) ت (خبرویریلورسزه) اول وقتکه جمع ایدرسزی قیامت کوننده اشبو کون الداشق کونیدر که بعضی کسنه بعض کسنه نسبتنجه وهر کسنه ایمان کتورسه الله تعالی یه وایشلسه کوزل ایشی ایراق ایدر آندن آنك گناهلرینی و کتورر آلتی باغچملره که آقر آنك آلتندن ارمقلر دائم وابدی اولورلر آنده اشبو بیولك مطلب بولمقدر * ف یوم التغابن یعنی غالب اولمق ومغلوب اولمق کونیدر هر کسنه ایچون جنتده براو واردر وجهنمده دخی براو واردر جنت اهلی اولرینی جنتده آلدیلر جهنم اهلی دخی کندو اولرینی جهنمده آلدیلر پس جهنم اهلی مغلوب اولدی وجنت اهلی غالب اولدی (وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ) ت واول کسنه لر که کافر اولدیلر ویلان صایدیلر بزم آیتلرمزی اشبو کروه جهنم اهلیدرلر ابدی اولمرق آنده و یرکین یردر جهنم (مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ) ت ایرشمز هیچ برمصیبت بر کسنه یه مکر الهك حکمیله وهر کسنه ایمان کتورسه الله تعالی یه یول کوستررآنك قلبنه والله هر برشیئی بیلیجیدر * ف یول کوسترر قلبنه یعنی صبرا تمکه (وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ) ت بیوردیغنی قبول ایدیکز الهك و بیوردیغنی قبول ایدیکز آنك پیغمبرینك پس اکر یوز چویرسکز بزم پیغمبرمز اوزرینه احکامی آشکاره ایرشدرمکدر (اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ) ت الله حق معبوددر هیچ بر معبود یوقدر اندن غیری ولا یقدر که الله اوزرینه ایشلرن تاپشورولر مسلمانلر (يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ

فاحذروهم وان تعفوا وتصفحوا وتغفروا فان الله غفور رحيم) ت ای بسلمانلر البته سزك خاتونلر کزك بعضیسی و اولادکزك بعضیسی دشمندرلر سزك حقکزده پس صاقنکز آنلردن (یعنی آنلر سکسزی بخیللکه حمل ایدرلر) واکر کچرسکز و یوز چویررسکز و بارلغرسکز پس الله بارلغییجی و اسیرکییجیدر * ف یعنی انسان قاری و اولاد ایچون چوق ایولکی ضایع ایدر و کندوبه چوق کوتولك واقع اولور اشبو حال اولوراینکن لازمدر که قاری و اولادلر ایله احسان و ایولك ایدوب کندوینی صاقلیه (انما اموالکم واولادکم فتنة والله عنده اجر عظیم) ت سزك مالکز و اولادکز امتحاندر و الله قتنده بیوك مزد (فاتقوا الله ما استطعتم واسمعوا واطیعوا وانفقوا خیرا لانفسکم ومن یوق شح نفسه فاولئك هم المفلحون) ت پس قورقك اللهدن اول قدر که قادر اولورسکز و ایشیدیکز سوزی و اطاعت ایدك و نفقه ایدك لوجه الله نفسکز ایچون و هر کسنه که صاقلندی کندو نفسنك بخیللکندن پس اشبو کرهلردر نجات بولنلر (ان تقرضوا الله قرضا حسنا یضاعفه لکم ویغفر لکم والله شکور حلیم) ت اکر اوداج ویرسکز الله تعالی یه کوزل اولان اوداجی اندك ایکی قاتنی ویررسزه و بارلغرسزی و الله قدر بیلجیدر و اشلق ایدیجیدر (عالم الغیب والشهادة العزیز الحکیم) ت کیزلویی بیلجیدر غالبدر حکمت صاحبیدر

(سورة الطلاق مدنیة وهی اثنا عشرة آیة)

(طلاق سورهسی مدینهده نازل اولمش و بو سوره اون ایکی آیتدر)

(بسم الله الرحمن الرحیم)

(باغشلییجی اسرکییجی اولان اللهك ادیله اوقورم)

(یا ایها النبی اذا طلقتم النساء فطلقوهن لعدتهن واحصوا العدة واتقوا الله ربکم لا تخرجوهن من بیوتهن ولا یخرجن الا ان یأتین بفاحشة مبینة وتلك حدود الله ومن یتعد حدود الله فقد ظلم نفسه لا تدری لعل الله یحدث بعد ذلك امرا) ت ای پیغمبر دیکل کندی امتکه نجان بوشامغی دیلرسکز خاتونلرکزی پس بوشایکز آنلری آنلرك عدتلرینك اولنده (یعنی اول برطهرده که آنده جماع ایتمشدیکز آنلر ایله) و صایکز عدتی و قورقك ربکز اولان اللهدن و چیقارمیکز آنلری کندو اولرندن و لازمدر که آنلر دخی طشره چیقمهلر اولرندن مکرکه کتوره لر آشکاره برحیاسزلق ایشی و اشبو اللهك مقرر ایتدیکی حدلریدر و هر کسنه که آشوری کیده اللهك حدلرندن پس البته ظلم ایتدی کندو نفسنه بیلمزسك

اولور كه الله يكى ايجاد ايده اشبو طلاق ويردكدنصكره برايشى (يعنى قوجه‌نك قاريله
موافقت ومحبتلرى اولوب مراجعت ايده‌لر) ف قاريلركزه طلاق ويرمكى ديلديككزده
عدتنك اولنلمسى يعنى جماع وقوعبولماش طهرده طلاق ويركز وعدت اوچ حيضده‌در
پس حيضده‌ن اول طلاق ويره‌لر تا كه حيض صايمق قولاى اوله واول اوده كه طلاق ويرديلر
قارى شو اوده عدتى تمام ايده هيچ كسنه انى اول اودن چيقارميه‌لر وقارى هم كندوسى
اول اودن چيقميه عدت تمام اولانه دكين اودن چيقمق جبامزلقسلر يكيدن برايشى
ايجاد ايتمسندن مرادى شو اولدر كه شايد قوجه‌سه قاريله صلح اولسون (فاذا بلغن اجلهن
فامسكوهن بمعروف او فارقوهن بمعروف واشهدوا ذوى عدل منكم واقيموا
الشهادة لله ذلكم يوعظ به من كان يؤمن بالله واليوم الآخر ومن يتق الله يجعل له مخرجا)
ت پس چقانمكه ايرشه‌لر (يوش اولمش قاريلر) عدتلرينك مدتنه پس طوتنكز آنلرى
كوزل وجهله ياخود آيرلك آنلردن كوزل وجهله وشاهد طوتنك ايكى عادل كسنه‌يى
كندو قومكزدن وطوغرو اقامه ادا ايديكز شهادتى الله ايچون اشبو حكم نصيحت ويريلور
آنكله الله سبحانه‌يه وقيامت كونته ايمان كتورنلره وهر كسنه كه قورقار اللهدن يسار
آنكيچون خلاص اولنمسنى (يعنى دنيا وآخرت غمندن انى اخراج ايدر) ف وطلاق
ويردكدنصكره عدت تمام اولمنجه اكر ديلرسه قاريسنه رجوع ايدر پس لازمدر كه رجوعى
اوزرينه ايكى شاهد قيله تا كه آدملر اراسنده تهمت اولميه (ويرزقه من حيث لا يحتسب
ومن يتوكل على الله فهو حسبه ان الله بالغ امره قد جعل الله لكل شئ قدرا) ت ورزق
ويرور آكا اول يردنكه كمان ايتمزدى شو يردن رزق كلسنى وهر كسنه ايشلرين تاپشورر
الله اوزرينه پس الله بسدر آكا البته الله كندى ديلديكنى ايرشدريجيدر بيمه مشدر الله
هر برشى ايچون برمقدار (واللائى يئسن من المحيض من نسائكم ان ارتبتم فعدتهن ثلاثة
اشهر واللائى لم يحضن واولات الاحمال اجلهن ان يضعن حملهن ومن يتق الله يجعل له من
امره يسرا) ت واول كسنه‌لر كه اميدسز اولديلر حيض كورمكدن سزلك قاريلركزدن يعنى
يوش اولمش قاريلركزدن اكر شبهه‌يه دوشسكز پس آنلرك عدتى اوچ آيدر واول كسنه‌لر
كه حيضه ايرشمديلر آنلرك عدتى دخى اوچ آيدر وگبه قاريلرك عدتى شودر كه قويويره‌لر
بوكلرينى وهر كسنه كه قورقسه اللهدن قيلر آنك ايشندن قولايلغى ف يعنى عدت مدتنى
اوچ حيض بيورردى اگر عدت مدتنده شبهه وار ايسه كه اشبو مطلقه قارى حيض سننه
ايرشمش ياخود سنك چوقلغندن حيضدن كسلمش آنلرك عدتلرينك مدتنده حكم نيجه
اولور پس بيوردى كه آنلرك عدتلرى مدتى اوچ آيدر (ذلك امر الله انزله اليكم ومن يتق

الله

اللّٰه يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا) ت اشبو الهك حكميلركه ايندردي الى سزلره
يابنكزه وهركيمسه كه قورقه اللّهدن ايراق قيلور آندن آنك كناهلريني وزياده ويررا كا مزدي
(أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَارُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَاتِ حَمْلٍ
فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأْتَمِرُوا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ
وَإِنْ تَعَاسَرْتُمْ فَسَتُرْضِعُ لَهُ أُخْرَى) ت ساكن قيلكز مطلقه قاريلري اول يرده كه ساكن اولورسكز
آنده طاقتكز ايريشديكي قدر وضرر ايرشدرميكز آكره كندولريني جيقارمغه سبب اولان
تضييق ايله واكر كبه اولهلر پس نفقه ويرك آنلره اول وقته دك كيمسنه طوغورديلر اكر سوت
ويرسهلر سزك امركزله پس ويرك آنلره اجرتلريني وبو سوت ويرمكه دي خصوصنده
مشورت ايديكز كندو ارادكزده كوزل وجهله پس اكر طارلق ايتسهكز امر رسيعده (يعني اتانك امريله)
ير بشقه قاري ... جوجغك مصارفني باباسنه لازمدر واكر جوجق آناسنك قارنده ايسه
اناسنه جوجق طوغنجيه دك يمهجكني وكيهجكني ويرر واكر سوت امزرسه بشقه سوت
امزرن قاري يه ويرديكي مصارفي اناسنه ويرمدادامكه اناسي باشقه قبول ايدر جوجغي غيره
ويرميه وانه اناسي بيلمكي قبول ايتسه غيره ويرموحشت تمام اولنسه قدر قاري يه سكني ويرمك
لازمدر اكرچه قارنده جوجق اولمازايسه ده (لِيُنْفِقْ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ
فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا) ت لازمدركه
نفقه ويره زنكين كمسنه زنكينلكي قدرنجه وهركمسنه طار اولسه آنك اوزرينه رزقي پس
نفقه ويره اولشيدن كه ويردي اكا اللّه تعالى ويرمز اللّه هيچ بركمسنه يه مكر اولشي حسبنجه كه
ويردي اكا يقينده ايدر اللّه تعالى جتينلكدنصكره قولايلغي (وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا
وَرُسُلِهِ فَحَاسَبْنَاهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَّبْنَاهَا عَذَابًا نُكْرًا) ت وچوق كوي كه چيقدي ربسنك
امرندن وآنك پيغمبرلرينك امرندن پس حساب ايتدك آنلره (قحط وسيف كبي) قتي اولان
حسابله وعذاب ايتدك آنلره چتين اولان عذابله (فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا
خُسْرًا) ت پس طاتدي انلر كندو ايشلرينك جزاسني واولدي ايشلرينك آخري زيان
ايتلمك (أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ) ت حاضرلدي اللّه آنلره ايچون
قتي اولان عذابي پس قورقك اللّهدن اي عقل صاحبلري (الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ
ذِكْرًا رَسُولًا يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ

الی النور ومن یؤمن بالله ویعمل صالحا یدخله جنات تجری من تحتها الانهار خالدین فیها ابدا قد احسن الله له رزقا) ت ای حضرتنی اشانی کتوردی الله سزلرگه تا بیکز و کتاب و کوندردی بر پیغمبرینی اوقور او زه رکزه الله نک آشکاره و واضح آیتلرینی تا چقارسه چیقارار اول کیشیلرکه ایمان کتوردیلر و ایشلادیلر یخشی عملنی قرانقولاردن نورغه جانبینه و هرکیشیکه ایمان کتورسه الله تعالی بره و ایشلسه کوزل ایشلری کتورور انی باغچه لرکه آقار آنلرنک آستندن اوستندن ابدی اولورلار آنده همیشه کوزل وجه او زه بیره دی الله آنکیچون رزق (الله الذی خلق سبع سموات ومن الارض مثلهن یتنزل الامر بینهن لتعلموا ان الله علی کل شیء قدیر وان الله قد احاط بکل شیء علما) ت الله یراتدی یدی کوکلرنی و یراتدی یردن آنلرنک اشانی کلور ایشلرنک تدبیری بر ایله کوکلرنک اراسنده بیان ایتدیلر تا بیله سکز که الله هر بر نرسه گه اوز ارینه قادر در و بیله سکز که الله قوشاتدی هر بر شیئنی علم ایله

●(سورة التحریم مدنیة وهی اثنتا عشرة آیة) ●تحریم سوره سی مدینه ده نازل اولمش و بو سوره اون ایکی آیتدر

●﴿بسم الله الرحمن الرحیم﴾

●(یا نشلیچی اسرکیچی اولان الله نک آدی ایله اوقورم)●

●ف شاه ولی الله رحمه الله قدیر که اول حضرت علیه السلام ماریه قبطیه نی فراش جاریه سی بیده دی و حضرتنک خاتونلاری غیرت ایدوب طارغین اولدیلار اول حضرت آنلرنک خاطرلرینی خوش ایتمک ایچون ماریه نی کندولاری اوزلرینه حرام قیلدیلار و اول حضرت کندو سرلرندن بر سری خاتونلارینک بعضیسنه اظهار ایتدیلار و شو سری کیزلکده مبالغه ایله وصیت ایتدی لیکن اول خاتون بیشقه خاتونلارنک بعضیسنه اول سری سویلدی اول حضرت وحی طریقی ایله خاتونلرنک سری کشف ایتدیلر کندیلر خبردار اولدیلار و بر نوع رمز ایله شو کیشی اول خاتون ایله اورته یه کتوردیلار و عتاب ایتدیلار و الله سبحانه خاتونلارغه نصیحت ایتدی و آنلری قورقتدی اشبو سوره نی نازل قیلدی (یا ایها النبی لم تحرم ما احل الله لک تبتغی مرضات ازواجک والله غفور رحیم) ت ای پیغمبر نیچون حرام ایدرسن اول شیئنی که حلال قیلدی الله سنکیچون طلب ایدرسن کندو خاتونلارنک خشنودلغنی و الله یارلغیچیدر اسرکیچیدر (قد فرض الله لکم تحلة ایمانکم والله مولاکم وهو العلیم الحکیم) ت الله مشروع قیلدی سز کیچون یمینلر کزنک آچلیشنی (یعنی کفارت ویرمکله) و الله سزلرنک ایشکزی بیه چیدر و بیلیچی حکمت صاحبیدر ●ف اول حضرت علیه السلام فراش جاریه سی حرام قیلدی یا خود بر خاتوننک اوندیال ایچمکی حرام قیلمش بیشقه خاتونلاربنک خاطرلرینی خوش ایتمک ایچون اشبو قصه اوزره الله

سبحانه اشبو حكمنی نازل قیلدی وقسم ایچون کفارت و یرمك بیوردی پس برکسنه دیسه که
بنم مالم بنم اوزریمه حرامدر شو یمین اولدی کفارت و یرمك اول یمین بوزدیسی کفارت و یروب
اول مالی کندو ایشنه صرف ایده مال نقد اولسون یا ملك اولسون یالباس اولسون ویا خود
جاریه اولسون (وَإِذْ أَسَرَّ النَّبِيُّ إِلَىٰ بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَّأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَّفَ
بَعْضَهُ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَنْبَأَكَ هَٰذَا قَالَ نَبَّأَنِيَ الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ) ت
اول وقتکه کیزلو سویلدی پیغمبر کندو خاتونلرینك بعضنه بر سوزی پس اول خاتون دخی
وقتا که آشکاره ایتدی اول سوزی و خبردار قیلدی پیغمبری الله شو سر آشکاره اولدیغی
بیلدردی پیغمبر آشکاره ایتدیکی سوزلك بعضنی و اعراض ایتدی بعضنی بیلدرمکدن پس
وقتا که خبردار قیلدی اول خاتونی سری آشکاره ایتدیکنه خاتون دیدیکه کیم خبر و یردی سکا
اشبو سری بنم آشکاره ایتدیکمی دیدی پیغمبر خبر و یردی بکا بیلیجی اولان خبردار اولان
(یعنی الله) ف بعضلر دیدیلر که رسول الله ماریه قبطیه یی حرام قیلدیغی سرینی حضرت حفصه
رضی الله عنها یه سویلدیلر و تاکید ایتدیلر که کیمسه یه سویلمیه و بونلك غیری بر سر دخی
اکلسویلدی حضرت حفصه رضی الله عنها حضرت عائشه رضی الله عنها یه اظهار ایتدی
و شو ایکی سر دخی حضرت حفصه و حضرت عائشه رضی الله عنهما مطلبلری ایدی چونکه
اول حضرتك سری کشف اولدیغی وحی ایله معلوم اولوب حضرت حفصه رضی الله عنها یه
ماریه یی حرام قیلدیغی سرینی آشکاره ایتدیکن سویلدی لیکن ایکنجی سرلیکی ایتمدن کرا ایتدی
و شو سرنه ایدیکی معلوم اولمدی شاید شو اوله که حفصه رضی الله عنها یه دیدی که سنك بابانك
عائشه رضی الله عنها نك باباسی بندن صکره خلیفه اولیسردور غیب بیلك الله سبحانه نك یاتندهدر
بر امرکه الله سبحانه و آنك رسولی آنی اظهار ایتمدی بزنه بیلورز و آنی اشبو جهتدن بیان
بیورمدیلر که اگر ظاهر اولسه بعضی کسنه لر آندن ناخوش اولورلردی (إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ
صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ
ذَٰلِكَ ظَهِيرٌ) ت ای پیغمبرك ایکی خاتونی (یعنی حفصه و عائشه رضی الله عنهما) اگر رجوع
ایتسه کز الله جانبنه کوزل اولور چونکه اگری اولوبدر سزلك قلبلر کز و اگر متفق اولسه کز
پیغمبره ایذا و یرمك اوزرینه پس البته آنك یاردمجیسیدر جبرائیل و مدد کاریدر او اولان
مؤمنلر و دخی فرشته لر یاردم ایدیجیلردر ف اگری اولوبدر سزلك قلبلر کز یعنی صوابدن
میل ایله پیغمبر علیه السلامی محافظه ایتمکزدن سزه توبه لازمدر (عَسَىٰ رَبُّهُ إِنْ طَلَّقَكُنَّ أَنْ
يُبْدِلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِنْكُنَّ مُسْلِمَاتٍ مُؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَائِبَاتٍ عَابِدَاتٍ سَائِحَاتٍ ثَيِّبَاتٍ وَأَبْكَارًا) ت
اگر طلاق و یره پیغمبر سزه شاید آلندیسی عوض و یره آنك ایچون برقاچ بشقه خاتونلری که

سزدن زیاده اولور مسلمه و نصرانیه تائبه و عابده صائمه ثیبه و باکره اولهلر (یا ایها الذین
آمنوا قوا انفسکم واهلیکم نارا وقودها الناس والحجارة علیها ملائکة غلاظ شداد لا یعصون
الله ما امرهم ویفعلون ما یؤمرون) ت ای مسلمانلر صاقلیکز کندو نفسلریکزی و کندو
عیالکزی بر اوددن که آنی یاقولنیر آدملر و دخی طاشلردر شول اوددن اوزرینه بکجیدرلر
فرشته‌لر ایری خویلی قتی یوزلی عاصی اولمزلر الله تعالی یه انلره بیوردیغی شیده و ایشلرلر امر
اولندقلری شیئی * ف هر بر مسلمان اوزرینه لازمدر که کندو اولرنده اولان آدملری رعایت
طوغرو دینه کتوره طمعلندرمغله و یاخود قورقتمغله و یاخود عتابله و یاخود قاقیمله اورمغله
اکر شو تدبیرلر ایله دخی طوغرو یول اوزرینه کلمزلرسه بو آنلرلیه صلتقلندر و صاحبلری
اوزرینه کناه یوقدر (یا ایها الذین کفروا لا تعتذروا الیوم انما تجزون ما کنتم تعملون) ت
(اول کونده دیرزکه) ای کافرلر عذر کتورمیکز بو کون جزا ویرلمش اولور سزه اولشی
حسبنجه که ایشلدیکز (یا ایها الذین آمنوا توبوا الی الله توبة نصوحا عسی ربکم ان یکفر
عنکم سیئاتکم ویدخلکم جنات تجری من تحتها الانهار یوم لا یخزی الله النبی والذین آمنوا
معه نورهم یسعی بین ایدیهم وبایمانهم یقولون ربنا اتمم لنا نورنا واغفر لنا انک علی کل شیء قدیر)
ت ای مسلمانلر قایدیکز الله جانبنه خالص اولان قایتمقله امیددر که ربکز دینکه زائل
قیله سزدن سزلک کناهلریکزی و کتوره سزی باغچه‌لره که آقر آنلرک آلتندن ایرمقلر اول کونکه
رسوا ایتمز الله پیغمبری و اول کسنه‌لری که ایمان کتوردیلر پیغمبر ایله آنلرک نوری یورر
آنلرک اوکلرنده و صاغ جانبلرنده دیرلر ای ربمز تمام ویر بزه بزم نوریمزی و یارلغه بزی ای بزم
ربمز البته سن هر بر شی اوزرینه قادرسن * ف خالص اولان قلبدن توبه شودرکه قلب بردخی
شو کناهی خیاله کتورمیه ایمانک نوری قلبده پیدا اولورا کر آندن زیاده اولورسه مقام بدنه
صکره انه صککره دریسر ایت ایدر (یا ایها النبی جاهد الکفار والمنافقین واغلظ علیهم
ومأواهم جهنم وبئس المصیر) ت ای پیغمبر غزا ایت کافرلر ایله و منافقلر ایله و درشتلک
ایت آنلر اوزرینه و آنلرک یری جهنمدر و کوتو یردر جهنم * ف اول حضرت علیه السلامک
خلق کوزللکده بر مرتبه‌یه ایرشمشکه الله سبحانه غیریلره تحمله امر ایدردی و اول حضرته
قتیلق ایله امر ایدیور (ضرب الله مثلا للذین کفروا امرأت نوح وامرأت لوط کانتا تحت
عبدین من عبادنا صالحین فخانتاهما فلم یغنیا عنهما من الله شیئا وقیل ادخلا النار مع الداخلین)
ت بیان ایدر الله بر مثلی کافر اولنلر ایچون نوحک قاریسنی و لوطک قاریسنی که ایکی صالح

اولان

اولان قوملك نكاحلرى آلتنده ايديلر پس حيانت ايتديلر آنلر يعنى كفرا ايتديلر اولنكولر شوقاريدن الهلك صنفا ايشيدن برشئ ويناوزآنلره كالكرجهنمه كلنلرايله جوق يعنى سزايمانكزى طوغروايدلكز زيرا كه قومسه قاريسنى عذابدن خلاص ايده مدلر وقاريسى دخى قومسنى واشبوسوزى بحاله ايشتديردى تاخذالاية كز كه اول حضرتلك خاتونلرى اوزرينه هيچ برشئ يوقدر زيرا كما آنلرك حقنده الطيبات للطيبين وارداولمش طوكه اشبو تهمت اول حضرتك خاتونلرينه دو وخيانتك معناسى شودر كه لوطك خاتونى ونوحلك خاتونى منافق ايديلر (وضرب الله مثلا للذين آمنوا امرأت فرعون اذ قالت رب ابن لي عندك بيتا في الجنة ونجني من فرعون وعمله ونجني من القوم الظالمين) ت وبيان ايلدى الله برمثلى اول كمسنه لر ايچون كه ايمان كتورديلر فرعونك خاتونى كه ديدى اى بنم ربم بنا ايت بنم ايچون كندويانكده برخانه جنتده وخلاص ايت بنى فرعوندن وآنك ايشندن وخلاص ايت بنى ظالم اولان قومدن ٭ف اشبو فرعونك خاتونى موسى عليه السلامى بسلديلر وآنلر يارده جى اولديلر ايمان سوز ينى خو يلد كده آخر شيو خاتونى فرعون حياسنه اولديردى وشهيد اولدى (ومريم ابنت عمران التي احصنت فرجها فنفخنا فيه من روحنا وصدقت بكلمات ربها وكتبه وكانت من القانتين) ت وعمرانك قزى مريمى (تو جمسز خاتونلره مثل كتوردك) كه صاقلدى كندو فرجنى پس اوفوردك آنك فرجنه كندو روحمزى وايناندى ربنك سوزلرينه وآنك كتابلرينه و بيورلدى قبول ايدنلردن ايدى (يعنى حضرت عيسى عليه السلامك روحى جبريلك رحمه كاندى وفرجه كابه دربرجدن والله اعلم)

٭(سورة الملك مكية وهى ثلاثون آية)٭ ملك سوره سى مكه ده نازل اولمش وشو سوره اوتوز آيتدر

٭(بسم الله الرحمن الرحيم)٭

٭(باغشلبجى امركيجى اولان الهك آدبله اوقودم)٭

(تبارك الذي بيده الملك وهو على كل شيء قدير الذي خلق الموت والحياة ليبلوكم ايكم احسن عملا وهو العزيز الغفور) ت عالى اولدى اول الله كه آنك النده در پادشاهلق وهر برشى اوزرينه قادردر اول الله كه يراتدى اولومى ودريلكى تا صنايسزى كه سزك قنقى بريكز زياده كوزلدر عملده والله غالبدر يارلغيجيدر ٭ف يعنى اكر اولوم اولسه ايولك مزدى وكونولك جزاسى نه يردن بيلوردى (الذي خلق سبع سموات طباقا ما ترى في خلق الرحمن من تفاوت فارجع البصر هل ترى من فطور) ت اول الله كه يراتدى يدى كوكلرى قات بقات كورمزسين الهك يراتمسنده هيچ برضابطه سزلك پس كيرودوندر كوزيكى آياكوررميسين

هيچ برهيئتلق [illegible] اولان [illegible] اوردنه هيچ بر فرق يوقدر (ثم ارجع البصر كرتين
ينقلب اليك البصر خاسئا وهو حسير) ت صكره كرو دوندر كوزيكى ايكى دفعه تا كرو كه
[illegible] ذليل اوله رق يورولمش اوله رق (ولقد زينا السماء الدنيا بمصابيح
وجعلناها رجوما للشياطين واعتدنا لهم عذاب السعير) ت زينت ويردك يقين اولان كوكه
بر [illegible] وحاضر ادق شيطانلر
ايچون جهنم عذابى (وللذين كفروا بربهم عذاب جهنم وبئس المصير) ت واول كسنه
لر ايچونكه كافر اولديلر كندو ربلرينه جهنم عذابى واردر وكوتو يردر جهنم (اذا القوا فيها
سمعوا لها شهيقا وهى تفور تكاد تميز من الغيظ كلما القى فيها فوج سألهم خزنتها ألم يأتكم نذير)
ت اول وقتكه براقيلورلر آنده ايشيدورلر جهنمدن بر آواز اشك آوازى كبى حالبوكه جهنم
قاينار (اول اوله قه غضبدن [illegible]) [illegible] هر بار اوله رق [illegible]
براقيلور جهنمه بركروه سؤال ايدرلر آنلردن بكجيلرى آيا كلمدى سزه قورقوديجى اولان
هيچ پيغمبر (قالوا بلى قد جاءنا نذير فكذبنا وقلنا ما نزل الله من شىء ان انتم الا فى ضلال كبير)
ت ديديلر اوت كلدى بزه قورقوديجى پس [illegible] آنلرى وديدك اشاغى كوندرمدى
الله هيچ برشى ويوقدر سز مكر بيوك [illegible] (وقالوا لو كنا نسمع او نعقل ما كنا
فى اصحاب السعير) ت وديرلر اكر بز ايشيدور اولسه ايدك اولمزدق داخل
جهنم اهلنك زمره سنه (فاعترفوا بذنبهم فسحقا لاصحاب السعير) ت پس اقرار ايتديلر
كندو كناهلرينه پس لعنت اولسون [illegible] (ان الذين يخشون ربهم بالغيب لهم مغفرة
واجر كبير) ت اول كسنه لركه قورقارلر كندو ربلرندن غائب اوله رق آنلر ايچون يارلغنمق
وبيوك ثواب واردر (واسروا قولكم او اجهروا به انه عليم بذات الصدور) ت وسكزلو
طوتكز سوزكزى ياخود آشكار قيلكز آنى البته الله بيليجيدر اول سرلركه سينه لرده در
(الا يعلم من خلق وهو اللطيف الخبير) ت آيا بيلمزمى اول كسنه كه يراتدى والله نازك
كوريجى خبردار در (هو الذى جعل لكم الارض ذلولا فامشوا فى مناكبها وكلوا من رزقه
واليه النشور) ت اول الله [illegible] كوندريدى قولاى پس يوريكز آنك اطرافلرنده

ویبکز الهلاک ریزقندن ور آنک جانبنه در طالقمق و طابقی (ءَأَمِنتُم مَّن فِي السَّمَاءِ أَن يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ) ت آیا امین اولدیکزمی اول کسنه دنکه کوکده در (یعنی قضایه وبلایه موکل اولان ملکدنکه) یاقوره سزی یره پس شیمدی سزی ترپنور (أَمْ أَمِنتُم مَّن فِي السَّمَاءِ أَن يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ) ت آیا امین اولدیکزمی اول کسنه دنکه کوکده در اندنکه کوندره سزلره اوزریکزه طاش آتیجی اولان روزکاری پس بیلورسکز نیجه در بنم قورقتمم (وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ) ت یلانه نسبت ایتدیلر اول کسنه لر که آنلردن اول ایدیلر پس نیجه اولدی بنم عقوبتم (أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ) ت آیا باقمدیلرمی قوشلره جانبنه کندو باشلرینک اوستنده صف اولمش قنادلرن اچوب قباپه رق صاقلمز آنلری مکر الله البته الله هر بر شیئی کوریجیدر (أَمَّنْ هَٰذَا الَّذِي هُوَ جُندٌ لَّكُمْ يَنصُرُكُم مِّن دُونِ الرَّحْمَٰنِ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ) ت آیا کیمدر شول که اولعسکردر یاردم ایده سزه الله دن غیری دکل کافرلر مکر الدانمقده درلر (أَمَّنْ هَٰذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَل لَّجُّوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ) ت آیا کیمدر شول که رزقی ویره سزه اکر آلیقویه الله کندو رزقنی بلکه کافرلر بونی بیلورلکن محکم دوشدیلر باش چکمکه وعنادا قچمغه (أَفَمَن يَمْشِي مُكِبًّا عَلَىٰ وَجْهِهِ أَهْدَىٰ أَمَّن يَمْشِي سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ) ت آیا باشی آشاغی کندی یوزی اوزرینه دوشمرک یوریکسنه می یوله ایلتیجیدر یاخود طوغرو طورو بطوغری واراولان یوله اوزرینه یوریکسنه می ه ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه اشبو مؤمنله کافرک مثلیدر والله اعلم (قُلْ هُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ) ت دیکل اول الله در اندی سزی و یصه دی سزکون ایشتمکلکی وکوزلری وقلبلری آز شکر ایدرسکز (قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ) ت دیکل اول الله اوشول یصمدی سزی یرده وآنک جانبنه طوپلنورسکز (وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ) ت ودیرلر کافرلر قچان اولور اشبو وعده اکر طوغرو دیجیلر ایسه کز (قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِندَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ) ت دیکل بیلمک انجق

الهك ايلتندردو بن حسان آشكاره قورقودييم (فلما رأوه زلفة سيئت وجوه الذين كفروا وقيل هذا الذي كنتم به تدعون) ت ويقيناكه كوردلرشو وعده يي يقين اولمش يركين اولوره (يعني قره اولور) اول كسنه لرك يوزلرى كه كافرلر اوله بارودينلر آنلره شودر اولشيكه آنى طلب ايدرديكز (قل أرأيتم إن أهلكني الله ومن معي أو رحمنا فمن يجير الكافرين من عذاب أليم) ت ديكل خبرويرك بكا كه اكر هلاك ايدرسه بنى الله واول كسنه لركه بنمله بيلهدر ياخود اسركيه بزى بهر حال كيم خلاص ايدر كافرلرى درد ويريجى عذابدن (قل هو الرحمن آمنا به وعليه توكلنا فستعلمون من هو في ضلال مبين) ت ديكل الله باغشلايجيدر ايمان كتوردك آكا و آنك اوزرينه تايشوردق پس بيلورسكز كه كيمدر آشكاره آزغينلقده (قل أرأيتم إن أصبح ماؤكم غورا فمن يأتيكم بماء معين) ت ديكل خبرويرك بكا كه اكر اولسه سزك صويكز يره باتمش پس كيم كتورر سزه آقار صويى

* (سورة القلم مكية وهي اثنتان وخمسون آية) * قلم سوره سى مكه ده نازل اولمش و بو سوره اللى ايكى آيتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)
(باغشلايجى اسركيجى اولان الهك آديله اوقورم)

(ن) ت الله بيلور آندن مرادى (والقلم وما يسطرون) ت قلم حقيچون و (فرشته لرك) يازدقلرى شيلر حقيچون (ما أنت بنعمة ربك بمجنون) ت دكلسن كندو ربكك نعمت و فضليله ديوانه (وإن لك لأجرا غير ممنون) ت والبته سنكيچوندر منتسز و نهايتسز اولان مزد (وإنك لعلى خلق عظيم) ت والبته سن غايتده يولى خلق اوزرينه سن (فستبصر ويبصرون بأيكم المفتون) ت پس البته كوررسن و آنلردخى كوررلر كه سزك قنغيكزده ديوانه لك واردر (إن ربك هو أعلم بمن ضل عن سبيله وهو أعلم بالمهتدين) ت البته سنك ربك بيليجيدر اول كسنه يى كه آزدى الهك يولندن و بيليجيدر طوغرى يول بولنلرى (فلا تطع المكذبين) ت پس اطاعت ايتمه يلانجيلره (ودوا لو تدهن فيدهنون) ت آرزو ايتديلر كه يومشقلق ايتمسن تا آنلردخى يومشقلق ايدهلر * ف يعنى سن قلبكدن كافرلرك بتلرى ذكرينى

چیقاروب اوتوده‌سن آنلارنی سنک سوزیکی قبول ایدوب یسکامداراایدلار (وَلَا تُطِعْ كُلَّ
حَلَّافٍ مَهِينٍ) ت واطاعت ایتمه ذلیل اولان چوق قسم ایدنلره (هَمَّازٍ مَشَّاءٍ بِنَمِيمٍ) ت حر
عیب ایدن وقو غیبتله یوریین کیسه‌یه (مَنَّاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ) ت هر جنیل‌لق ایله مالده
حددن کچن گناهکاره (عُتُلٍّ بَعْدَ ذَلِكَ زَنِيمٍ) ت هر برقتی بوزاویه بونلرنک جمله‌سندن‌صکره بر
قومک اصلندن اولمیوب اول قومه ملحق اولنه (یعنی الله سبحانه نک سقتی شو یله‌جاری اولشکه
کوبو اصلی آدملرا کثرها اشبو صفتلر ایله متصف اولورلر والله اعلم) ف اشبو صفتلر
کافرلرنک صفتیدر آدمی کدلوکتندویه دوشوب بونک کبی خصلتلر ذیله یی ترلنا ایده تیم
یعنی بدنامله مشهور کسنه (أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ) ت مال صاحبی و اولاد صاحبی اولدیغی
ایچون ف یعنی شو کسنه دنیاده زنکین و بختلو اولدیغی ایچون اطاعت ایتمیسنکه
(إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ) ت قچانکه اوقونسه آنک اوزرینه بزم آیتلرمز دیر
اول کچنلرنک حکایه‌لریدر (سَنَسِمُهُ عَلَى الْخُرْطُومِ) ت چیندده لغلرز آنی بورنی اوزرینه
(یعنی داغ قویعقلق کابمدرا آلدر سو افیلقدن) ف بدینلدیکه اشبو آدم ولید بن المغیره ایدی
قریشنک رئیسلرندن بری ایدی آنک بورنی اوزرینه داغ چکلوب احتمال ایدرکه دنیاده بو وقوع
بولدی ویا آخرتده یاتقدن حاصل اوله (إِنَّا بَلَوْنَاهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا لَيَصْرِمُنَّهَا
مُصْبِحِينَ وَلَا يَسْتَثْنُونَ) ت بز رصنه‌دق آنلری نیچه که صنه‌دق باغچه اهللرینی اولوقتده‌که
یمین ایتدیلر که دوشرز باغچه نک میوه‌سنی صباح وقتنده و انشاء الله دیمدیلر ف بش قرنداش
وار ایدیلر که بابالرندن آنلره بر باغچه‌سی قالمشدی آنک میوه‌سندن اولرنده اولان اهللری
راحتله کچنورلر ایدی بابالری اول باغچه‌نک میوه‌سنی دوشرمکه بر کون معین قیلشدی
و شهرنک فقرالری جمع اولورلر ایدی و هر بریسنه میوه‌سندن بر مقدار ویرر ایدی اشبو سببدن
شو باغچه‌ده زیاده برکت وار ایدی بابالرندن صکره اوغلنلری بیلدیلر که شو قدر میوه‌لر که فقیرلر
آلوب کتورورلر اکر آنلرنک کتوردیکی میوه کندیمزه قالسه بزم ایشمزه کلور پس مشورت
ایتدیلر که ایرکندن میوه‌یی دوشروب اوه کتورورلر تا که فقیرلر کیده جک اولسه‌لر برشی بولمیه‌لر
بونک اوزرینه قرار ایتدیلر لیکن انشاء الله دیمدیلر (فَطَافَ عَلَيْهَا طَائِفٌ مِنْ رَبِّكَ وَهُمْ
نَائِمُونَ) ت پس قوشاندی اول باغچه‌نک اطرافنی بر بلا سنک ربکک جانبندن (یعنی بر آتش
دوشدی و آنی یاقدی) و آنلر ایسه او یورلر ایدی ف کیجه وقتنده بر اود دوشدی ویاخود
یغماجیلر کیدوب بتون یغما ایدوب برشی براقمدیلر (فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ) ت پس

اول باغچه اولدی کسلمش اکین کبی (فَتَنَادَوْا مُصْبِحِينَ) ت پس بری برینی چاغردیلر صباح ایدرك (اَنِ اغْدُوا عَلٰى حَرْثِكُمْ اِنْ كُنْتُمْ صَارِمِينَ) ت که صباح وقتی کیدیکز کندو اکینکزه اکر دوشیره جکسکز (فَانْطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَافَتُونَ) ت پس کیتدیلر آنلر بری برینه کیزلو دیه رك (اَنْ لَا يَدْخُلَنَّهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ مِسْكِينٌ) ت که داخل اولمیه شو باغچه یه بو کون سزك اوزریکزه هیچ بر فقیر (وَغَدَوْا عَلٰى حَرْدٍ قَادِرِينَ) ت ایرکندن کیتدیلر فقیرلری منع ایتمك اوزرینه قادر اولمرق کندو زعملرنده بخیللك رغبت ایدرك (فَلَمَّا رَاَوْهَا قَالُوا اِنَّا لَضَالُّونَ) ت پس اول وقتکه کوردیلر باغچه یی دیدیلر البته بزلر یولی یا کلشوز یعنی شو باغچه غیریدر بزم باغچه مز دکلدر (بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ) ت اویله دکل بلکه بزلر محروملرز ف اول حالده بستانلرینی بیلدیلر وظن ایتدیلرکه بشقه یره وارمشلردر صکره بیلدیلرکه کندولرینکدر نصیبلری کسلمش محروم قالمشلر (قَالَ اَوْسَطُهُمْ اَلَمْ اَقُلْ لَكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ) ت دیدی آنلرك اوسطی وعاقلی دیمدیمی سزه که نیچون تسبیح دیمیورسکز (یعنی ماشاء الله سبحان الله دیدیکز) ف یعنی اشبو نعمتی اکر الله سبحانه جانبندن بیلیدیکز فقرا الرحمن منع ایتمزدیکز (قَالُوا سُبْحَانَ رَبِّنَا اِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ) ت دیدیلر پاك کلمه ذکر ایدرز کندو ربمزی البته بزلر اولدق کوتو ایشلیلر (فَاَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ يَتَلَاوَمُونَ) ت پس یوز چویردی آنلرك بعضسی بعضسی اوزرینه بری برینه ملامت ایدرك (قَالُوا يَا وَيْلَنَا اِنَّا كُنَّا طَاغِينَ) ت دیدیلر ای وای اولسون بزه البته بزلر اولدق حددن کچمشلر (عَسٰى رَبُّنَا اَنْ يُبْدِلَنَا خَيْرًا مِنْهَا اِنَّا اِلٰى رَبِّنَا رَاغِبُونَ) ت امیدواردر بزم ربمزدن که عوض ویره بزه بوندن کوزلی البته بزلر ربمزك جانبنه امید طوتیجیز (كَذٰلِكَ الْعَذَابُ وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ) ت اشبو کبیدر عذاب والبته آخرتك عذابی زیاده بیوکدر نه اولیدی بیلهلردی (اِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ) ت البته صاقننلر ایچون ربلرنك یاننده نعمت باغچه لری واردر (اَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ) ت قیلورمیوز مسلمانلری کوتو ایشلیلر کبی (مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ) ت سزه نولدی نیجه حکم ایدرسکز (اَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ اِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ) ت آیا سزك یانکزده

بر كتابكز واردركه انده اوقورسكز انى كه سز كيچون اولور معادده اولشيئى اختيار ايدرسكز
(ام لكم ايمان علينا بالغة الى يوم القيامة ان لكم لما تحكمون) ت يوخسه سزكيچون
محكم اولان عهدلرمى واردر بزم ذمتمز اوزرينه كه حكمى باقى اوله قيامت كوننه
دكين اشبو مضمونله كه البته سزكيچوندر اولشيئى كه حكم ايدرسكز (سلهم ايهم بذلك
زعيم) ت سؤال ايت مشركلردن كه آنلردن قنقيسى اشبو حكمه كفيلدر (ام لهم شركاء
فليأتوا بشركائهم ان كانوا صادقين) ت اشبو مشركلر ايچون شريكلر وارميدركه
(بو حكمى زعملرنجه بكا شريك طوتدقلرندن ايسه) پس لازمدركه كتورسونلر كندو
شريكلرينى اكر سوزلرى طوغرو ايسه (يوم يكشف عن ساق ويدعون الى السجود
فلا يستطيعون خاشعة ابصارهم ترهقهم ذلة وقد كانوا يدعون الى السجود وهم سالمون) ت
اول كونكه پرده كشف اولوب امر دشوار اولور و چاغريلورلر آنلر سجده ايتمكلكه پس
قادر اولمزلر خشوع وندامتدن آنلرڭ كوزلرى قپانوب قابلر آنلرى ذليلت الوبكه آنلر
چاغرلمش ايديلر سجده يه دنياده سلامتده ايكن ف قيامت كوننده هر امت عبادت ايتديكى
شيئڭ ارقه سى صره كيدرلر توحيد اهلى قالوب منتظر اولورلر پس ربلرى بر صورتده كلوركه
آنلر بو صورتله آنى طانيمزلر بيوررركه بن سزڭ ربكزم بنم ايله كلكز ديرلر نعوذ بالله اكر بز كلسه
بز آنى بيلورز اولوقت بيورر دكه سزلر ربكزڭ هيچ بر نشانى بيلورميسكز جواب ويررلركه
اوت بيلورز صكره رب تعالى تجلى ايدوب ظاهر اولور آنلرڭ طانيديغى كبى اولوقتده آنلر
سجده يه وارورلر شول كمسنه كه دنياده مخلص سجده ايتمزايدى آنڭ ارقه سى ويلى
بوكلمز ارقه جانبنه يره دوشر اشبو تجلى ورؤيت ظاهر اولمسى آنلرڭ توحيدينى صنه مق ايچون
ايديكه آنلر صورتلره عبادت ايتمكدن بيزار اولدقلرى آشكاره اوله (فذرنى ومن يكذب
بهذا الحديث سنستدرجهم من حيث لا يعلمون) ت پس قو بنى بر يقى اول كمسنه ايله كه
يلانچى صاياردى اشبو سوزى يقين قيلورز آنلرى درجه درجه اول يولدنكه آنلر آڭلامزلر
يعنى آنلر دنياده كناه ايشلدكجه بن آنلرڭ مالرينى زياده ايدوب اول مال سببيله كناهلرى زياده
اولوب عذابه يقين اولورلر و آنلر بيلوب مالمز زياده اولديغنه مغرور اولورلر (واملى لهم ان
كيدى متين) ت ومهلت ويررز آنلره البته بنم حيلهم محكمدر (ام تسئلهم اجرا فهم من
مغرم مثقلون) ت يوخسه طلب ايدرميسن آنلردن برمزد كه آنلر آغربوجه مبتلى

اولمشلریه یعنی سکا ابرت ویرمکه قدرتلری قالمیوب ویرسلر اولدیلرده می ایمان کتوردمیورلر (اَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ) ت یاخود اشبو جماعتك یاننده غیب علمی وارمیدرکه دیدکلری حکمی انده یازرلر (فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ اِذْ نَادٰى وَهُوَ مَكْظُومٌ) ت یعنی صبر ایت کندو ربکك حکمنه منتظر اولهرق واولمه بالق صاحبی کبی (یعنی یونس علیه السلام کبی) اول وقتده که دعا ایتدی غمدن طولو اولدیغی حالده ● ف یعنی الله سبحانه بر کسنه نك حقنده سوء انتظار ایله سکا امر ایدر ایسه انك حقنده بد دعا ایت وقسه عذاب تأخیر اولنق سیندن طار یلوب حضرت یونس کبی بد دعا ایتمه (لَوْلَا اَنْ تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِنْ رَبِّهِ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ) ت اکر ایرشمسیدی اکا رحمت کندو ربسنك جانبندن البته آتلوردی اوتدن خالی اولان یره و بدحال اولور ایدی (یعنی لیکن رحمت ایرشدی و بدحال اولمدی (فَاجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ) ت پس اختیار ایتدی انی ربسی پس ایتدی انی ایواینشلیلر جمله سندن ● ف اول حضرت علیه السلام بیوردیکه هر کسنه بنم حقمده بن حضرت یونسدن افضلدر اول کیمسه یلانجیدر (وَاِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِاَبْصَارِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ اِنَّهُ لَمَجْنُونٌ) ت ازقالورکه کافرلرکه سوریجدیرلر (وارزاله ایدیلر مکانکدن) سنی کوزلرمکلر یله وقتا که ایشتدیلر قرآنی (واشبو کایه درعداوتك شدتندن) ودیرلر که شو پیغمبر دیوانه در ● ف یعنی طار غلق کوز یله سکا باقیورلر که سنی قورقوب آنلری اسلامه دعوت ایتمکی ترك ایده سن (وَمَا هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ) ت وحقیقتده دکلدر شو قرآن مکر عالملره بر نصیحتدر

●(سورة الحاقة مكية وهي اثنان وخمسون آية)●

●(حاقه سوره سی مکه ده نازل اولمش واشبو سوره اللی ایکی ایتدر)●

●(بسم الله الرحمن الرحيم)●

باغشلیجی اسرکیجی اولان اللهك آدیله اوقورم

(اَلْحَاقَّةُ ○ مَا الْحَاقَّةُ ○ وَمَا اَدْرٰيكَ مَا الْحَاقَّةُ) ت قیامتدر اول قیامت ونه شی خبردار قیلدی سنی که نیجه شیدر قیامت ف ● شاه ولی الله رحمه الله دیرکه اشبو قولك یاننده ظاهر اولان معنی بودرکه ثابت اولان عقوبت نه در شو ثابت اولان عقوبت ونه شی خبردار قیلدی سنی که نه در شو ثابت اولان عقوبت آنده صکره بر قاج کیمسنك عقوبتلری بیان بیوردی (كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ) ت یلان صایدیلر ثمود وعاد قیامتی

(فاما

(فاما ثمود فاهلكوا بالطاغية) ت اما ثمود پس هلاك اولدیلرقتی اولان آواز ایله (واما عاد فاهلكوا بريح صرصر عاتية) ت واما عاد پس هلاك اولدیلر حددن زیاده قتی اولان روز كار ایله ● ف یعنی ملكلرك اختیارندن چیقمش اولان روز كار ایله (سخرها عليهم سبع ليال وثمانية ايام حسوما فترى القوم فيها صرعى كانهم اعجاز نخل خاوية فهل ترى لهم من باقية) ت الله كوندردی شو روز كاری عاد اوزرینه یدی كیجه وسكز كون غایت اوفوروب پس كوریلك ای كوریجی انلری اوزرینه دوشمش دیرد ككه آنلر كوكندن قوپوب بربری اوزرینه دوشمش اسكی خرما اغجلریدر پس آیا كوریرمیسن آنلردن هیچ بر باقی قالمش كسنه (وجاء فرعون ومن قبله والمؤتفكات بالخاطئة) ت وایشلدی فرعون واول كسنه كه آندن ایلرو ایدیلر ومؤتفكات اهلی دخی كناهی (فعصوا رسول ربهم فاخذهم اخذة رابية) ت عاصی اولدیلر كندو ربلرینك پیغمبرینه پس طوندی آنلردن الله تعالی زیاده اولان طوتمقله (انا لما طغا الماء حملناكم في الجارية) ت برنجه اتكه حددن كچدی صو بندردك سزلری (یعنی طوفانده سزك بابالریكزی) كمیده (لنجعلها لكم تذكرة وتعيها اذن واعية) ت تاقیلالم شو مقدمه یی سزكچون بر نصیحت وخاطرده طوتیه آنی یادده طوتن قولاق (فاذا نفخ في الصور نفخة واحدة) ت پس وقتا كه اوفوریلوب صوره بر كره اوفورمكلك (وحملت الارض والجبال فدكتا دكة واحدة) ت قالدریلوب یر وطاغلر پس بربری برشه چالینوب بر كره چارپلمقله (فيومئذ وقعت الواقعة) ت پس شو كونده متحقق اولور قیامت (وانشقت السماء فهي يومئذ واهية) ت ویاریلور كوك پس كوك اولكونده ضعیف اولور (والملك على ارجائها ويحمل عرش ربك فوقهم يومئذ ثمانية) ت وفرشته لر كوكك اطرافلرینه اولورلر وقالدیروسنلر ربكك عرشن كندو اوستلرینه اولكونده سكز كسنه ● ف ایعنی الله سبحانه نك عرشنی بوكونلرده درت ملك قالدیرو قیامت كونده درت ملك دخی قالدیررلر كه جملهسی سكز اولورلر (يومئذ تعرضون لا تخفى منكم خافية) ت اولكونده الله تعالی یه عرض اولنورسكز حالكزدن هیچ بر كیزلوشی قالمز (فاما من اوتي كتابه بيمينه فيقول هاؤم اقرؤا كتابيه) ت پس اول كسنه

كه ويرلدى اكا آنك عملى كتابى آنك صاغ الينه ديركه طوتكز اوقويكز بنم عملك كتابن * ف
يعنى جوق سوينوب هركسه عملنك كتابنى كوستررد (انى ظننت انى ملاق حسابيه) ت
بن ظن ايتدمكه بن اوغرايه جغم كندو حسابمه (فهو فى عيشة راضية فى جنة عالية
قطوفها دانية) ت پس شو كسنه بكنلمش اولان ديرلكده اولور عالى جنتده كه آنك
ميوه سنك حصولى يقيندر (كلوا واشربوا هنيئا بما اسلفتم فى الايام الخالية) ت دينلور
آنلره يكز وايچكز عافيت اولسون اول سببله كه اعمال صالحه ايشلديكز دنياده كچن
كونلرده (واما من اوتى كتابه بشماله فيقول ياليتنى لم اوت كتابيه ولم ادر ما حسابيه) ت
واما اول كسنه كه ويرلدى اكا آنك كتابى آنك صول الينه دير اى نه اوليدى ويرلميدى
بكا بنم عملمك كتابى واى نه اوليدى بلميدم ندر بنم حسابم (ياليتها كانت القاضية) ت
اى نه اوليدى اولوم اولديغى بنم ايشلرمك اخرى يعنى موت بكا حكم ايدوب بردخى حيات
بولميدم (ما اغنى عنى ماليه هلك عنى سلطانيه) ت هيچ برشى دفع ايتمدى بندن بنم مالم
زائل اولدى بندن سلطنتم * ف هر كسك عملنك كاغدلرينى بوقاروا وچوررلر
پس هر كسنه نك صاغ النه ايرشمه اولك نشانيدر وهر كسنه نك ارقه سندن بكا صول
النه ايرشمه كوتولكك نشانيدر (خذوه فغلوه ثم الجحيم صلوه ثم فى سلسلة ذرعها
سبعون ذراعا فاسلكوه) ت دينلور اى فرشته لر طوتكز شونى پس بوينه طوق طاقكز
صكره جهنمه آتى ويريكز صكره برزنجيره كه آنك اوزونلغى يتمش زراعدر صاركز آنى
(انه كان لا يؤمن بالله العظيم ولا يحض على طعام المسكين فليس له اليوم ههنا حميم ولا طعام
الا من غسلين لا يأكله الا الخاطئون) ت البته شو كسنه ايمان كتورمزايدى الله عظيم
الشانه رغبت ويرمزدى آدملرك فقيرلرينه طعام ويرمكه پس يوقدر شو كسنه ايچون بو كون
بوراده براقرباوته بر طعام مكر صارى صوكه يرزآتى مكر كناه ايشليلر (فلا اقسم بما تبصرون
وما لا تبصرون) ت پس يمين ايدرم كورديككزشى ايله وكورمديككزشى ايله كه (انه لقول
رسول كريم وما هو بقول شاعر قليلا ما تؤمنون ولا بقول كاهن قليلا ما تذكرون تنزيل
من رب العالمين) ت قرآن ييولك فرشته نك كتورديكى سوزدر دود كلدر شاعر سوزى
آزيكزا كا ايمان كتورمزسكز ونه قاپلى سوزيدر از بكزدخى تفكر ايتمزسكز اناكى
كوندرلشدر عالملرك ربندن (ولو تقول علينا بعض الاقاويل لاخذنا منه باليمين ثم لقطعنا

مِنْهُ الْوَتِينَ) ت وا كر يلان ياغلسه بزم اوزرمزه سوزلرك بعضسنى (يعنى پيغمبر) البته طوتردق آندن آنك صاغ اليني مكره كسردك آنك قلب طمرينى • ف شاه ولى الله رحمه الله ديركه بيوك اوران جلادلرك عادتى شودركه اسيرك صاغ اليني جلاد كندو صول اليله طوتوب قيليجى آنك بوينغنه اورر اشبو اجلادن بو اسلوبله بيوردى • ف يعنى پيغمبر الله سبحانه اوزرينه يلان ياغلسه آنك اول دشمنى الله سبحانه اولور (فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ) ت پس بو قدر سزدن هيچ كمسنه اندن كيرو طوتيجى (يعنى عذابدن) (وَإِنَّهُ لَتَذْكِرَةٌ لِلْمُتَّقِينَ) ت تحقيق قرآن نصيحتدر صاقننلر ايچون (وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّبِينَ) ت برلر بيلورزكه سزك بعضكز يلان صايجيدورلر (وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ) ت وقرآن حسرتدر كافرلر اوزرينه (وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ) ت والبته قرآن طوغرو وكرچكدر (فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ) ت پس پاك كله ذكرايت عظمتلو اولان ربكى

•(سورة المعارج مكية وهى اربع واربعون آية)•

•(معارج سورهسى مكهده نازل اولمش واشبو سوره قرق درت ايتدر)•

•(بسم الله الرحمن الرحيم)•

•(باغشليجى اسركيجى اولان اللهك اديله اوقورم)•

(سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ مِنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ) ت طلب ايتدى بر طلب ايديجى كافرلر ايچون واقع اولهجق عذابى بو قدر شو عذابى هيچ بر كيرو دونديريجى (يعنى ديديلركه متى هذا الوعد ان كنتم صادقين) اول عذاب نازل اوليجيدر مرتبهلر صاحبى اولان الله جانبندن (تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا) ت يوقارو كيدر فرشتهلر ودخى روح (يعنى جبرائيل) الله جانبنه (عذاب اشاغى كلور كافرلر اوزرينه) بر كونده كه واردر آنك مقدارى اللى بيك يل پس صبرايت كوزل اولان صبرايله • ف يعنى پيغمبر عليه السلام سزك اوزركزه عذابك نزولنى طلب ايتدى أى كافرلر شو عذاب بر كمسنهنك دفع ايتمسيله دفع اولمز اللى بيك يل مقدارى اولان كون قيامت كونيدر شو كونك ابتداسى قبردن قالقهجق وقتدر انتهاسى جنتلهجهنم طوالهقدردر (إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا وَنَرَاهُ قَرِيبًا) ت البته كافرلر ايراق كوردرلر شو كونى واما كوريرز بزآنى يقين (يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا) ت اولكونكه اولور كوك

ادیمش یاقر کبی واولور طاغلر انواع رنکلو یوك کبی وصورمیلر بر اقربا کندو اقربالری
حالندن (يبصرونهم يود المجرم لو يفتدي من عذاب يومئذ ببنيه وصاحبته واخيه
وفصيلته التي تؤويه ومن في الارض جميعا ثم ينجيه) ت کوستریلور انلره انلرك
اقربالری آرزو ایدر کناهکار اولورکه عوض ویره اول کونك عذابی کندیدن دفع ایتمك ایچون
کندو اوغلانلرینی وخاتوننی وقرنداشنی وقبیله‌سنی که اکا یر ویررلردی ویرده اولنلرك جمله‌سنی که
قورتاره شو عوض ویرمسی انی عذابدن * ف جمله کوررلر یعنی معلوم اولور که
آنلرك اقربالغی ودوستلغی بر ایشه یرامز (كلا انها لظى نزاعة للشوى تدعوا من ادبر
وتولى وجمع فاوعى) ت اولمز اولمز البته جهنم شعله اوریجی اوددر قوپاریجیدر
باشلك دریسنی چاغرر اول کسنه‌یی که ارقه ویردی ویوز چویردی وجمع ایلیوب مالی
صاقلدی کیسه‌ده (ان الانسان خلق هلوعا اذا مسه الشر جزوعا واذا مسه
الخير منوعا) ت آدمی حریص ومال جمعنه طمعکار خلق اولندی وقتا که ایریشه اکا
بر کوتلك زاری قیلیجیدر ووقتا که ایریشه اکا ککشلك بخیللك ایدیجیدر (الا المصلين
الذين هم على صلاتهم دائمون والذين في اموالهم حق معلوم للسائل والمحروم والذين
يصدقون بيوم الدين والذين هم من عذاب ربهم مشفقون) ت مکر نماز قیلنلر که کندو
نمازلری اوزرینه دائم اولورلر (وانلر بو حال اوزره دکللردر) اول کسنه‌لر که انلرك مالرنده
معین اولان حصه واردر فقرا ایچون ومالسز اولوب سائل اولان ایتمین کسنه ایچون واول کسنه
لر که اینانورلر جزا کونینه واول کسنه‌لر که انلر کندو ربلرینك عذابندن قورقوجیدرلر
(ان عذاب ربهم غير مامون) ت تحقیق انلرك ربلرینك عذابندن امین اولنمز (والذين هم
لفروجهم حافظون الا على ازواجهم او ما ملكت ايمانهم فانهم غير ملومين) ت
وینه اول کسنه‌لر که انلر کندو اوتنه‌جق یرلرینی صاقلیجیدرلر مکر کندو خاتونلرندن
یا مالك اولدقلری جاریه‌لرندن پس اشبو فرقه ملامت اولنمش دکللردر (فمن ابتغى وراء ذلك
فاولئك هم العادون) ت پس هر کم نه طلب ایتسه بوندن غیری پس اشبو کروه انلردر
حددن کچنلر (والذين هم لاماناتهم وعهدهم راعون والذين هم بشهاداتهم قائمون
والذين هم على صلاتهم يحافظون اولئك في جنات مكرمون) ت واول کسنه‌لر که

كندو اماتلرینه وعهدلرینه رعایت ایدیجیدرلر واول کسنه لر که انلر کندو شهادتلرینه طوغری ولقله قائم اولیجیدرلر واول کسنه لر که انلر نمازلری اوزرینه حفظ ایدرلر اشبو جماعت باغچه لرده اکرام اولنمش اولورلر (فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ) ت پس نه اولدی کافرلره که سنک جانبکه چاپکلکله صاغکده وصولکده بولکبولک اولورلر (أَيَطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ) ت ایا طمع می ایدر هر شخص انلردنکه ادخال اولنه نعمت باغچه لرینه اولمز اولمز البته بزلر که یراتدق انلری اولشیدنکه بیلورلر (یعنی منیدن) ف یعنی منیدنکه اول چرکین یوشیدر که جنته لایق اولمز مکر اولوقتده که ایمان ایله کندوینی پاك ایلیه (فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ إِنَّا لَقَادِرُونَ عَلَى أَنْ نُبَدِّلَ خَيْرًا مِنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ) ت پس یمین ایدرم کون طوغان وکون بتان یرلرك ربسنه که البته بزلر قادرزکه عوض کتورز آنلرك بدلنده آنلردن زیاده کوزل اولان قومی ودکلز بزلر عاجز (فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ) ت پس براق آنلری ای محمد که باطل اولان سوزلرینه باتهلر واوینیهلر تا اوقت دکینکه اوغرایهلر اول کونلرینه که وعده ویرلدی آنلره (يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَى نُصُبٍ يُوفِضُونَ) ت اول کونکه چیقه لر قبرلرندن تیزلکله در سنکه آنلر دیکلمش اولان شی (یعنی بتلری) جانبنه یوریورلر (خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ذَلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ) ت یالوارمق ظاهر اولمش اولور آنلرك کوزلری اوزرینه قابلر آنلری ذلیلك بودر اول کونکه اولدیلر آنکله وعده ویرلمش

•(سورة نوح مكية وهي ثمان وعشرون آية)•

نوح سورەسی مکەدە نازل اولمشدر واشبو سورە یکرمی سکز آیتدر

•(بسم الله الرحمن الرحيم)•

یا عشلیجی اسرکیجی اولان الهك آدیله اوقورم

(إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ) ت بز کوندردك نوحی کندو قومی جانبنه که قورقت کندو قومکی آندن اولکه کله آنلره دردویریجی عذاب

(قال يا قوم اني لكم نذير مبين ان اعبدوا الله واتقوه واطيعون يغفر لكم من ذنوبكم
ويؤخركم الى اجل مسمى ان اجل الله اذا جاء لا يؤخر لو كنتم تعلمون) ت ديدى اى بنم
قومم بن سزى ظاهر اولان قورقولو بيلديريجيم اشبو مضمونله كه عبادت ايدك الله تعالى يه وقورقكز
آندن واطاعت ايدك بكا تا يارلغيه سزلرك كناهلريكزى وبراقور سزى معين اولان وقته دكين
البته اهلاك معين قلديغى وقتى وقتا كه كلور تاخير اولنمز اگر بيلسه كز آنى • ف يعنى الله
سبحانه يه عبادت ايدك تا كه انسانلك نوعى دنياده قيامته دكين باقى قاله واگر جمله كز اتفاق
ايدوب عبادت ايتمكى ترك ايتسه كز فى الحال هلاك اولورسكز طوفان اولقدر كلديكه هيچ
بر كمسنه يى براقمدى حضرت نوح وآنكله اولان كمسنه لر عبادت ايتدكلرى ايچون
هلاك اولمديلر وقيامتك وقتى يقين كلور تاخيره قالمز (قال رب اني دعوت قومي ليلا
ونهارا فلم يزدهم دعائي الا فرارا) ت ديدى اى بنم ربم بن چاغردم قوممى كيجه وكوندز
پس زياده ايتمدى آنلره بنم چاغرمقلغم مگر قاچمقى (واني كلما دعوتهم لتغفر لهم جعلوا
اصابعهم في آذانهم واستغشوا ثيابهم واصروا واستكبروا استكبارا) ت وبن قچانكه
چاغردم آنلرى تا يارلغيه سن آنلرى طوتديلر بارمقلرينى كندو قولاقلرينه واورتديلر
باشلرينه بزلرينى وعناد ايتديلر كفرلرينه وبيون چكمكلك ايتديلر تمام اولان بيون
چكمكلكله • ف بزلرين باشلرينه اورتديلركه تا نوحك سوزلرى بزم قلبمزه اثر ايتمسون
ديو (ثم اني دعوتهم جهارا ثم اني اعلنت لهم واسررت لهم اسرارا) ت صكره بن چاغردم
آنلرى بيوك آواز ايله صكره اشكاره ديدم آنلره وگيزلو سويلدم آنلره گيزلو سويلمكله (فقلت
استغفروا ربكم انه كان غفارا) ت پس ديدم آنلره يارلغمق طلب ايدك ربكزدن كه
اول يارلغيجيدر (يرسل السماء عليكم مدرارا ويمددكم باموال وبنين ويجعل لكم جنات
ويجعل لكم انهارا) ت تا كوندره بلوتى سزلرك اوزريكزه بربرينك آردى صره
دوكلورك وبربرينك ارقه سى صره ويره سزه ماللرى واوغلانلرى ويصه يه سزلرك ايچون باغچه لرى
ويجه قاره سزك ايچون ايرمقلرى (ما لكم لا ترجون لله وقارا) ت نه اولدى سزه كه
اعتقاد ايتمزسكز الله ايچون بيوكلكى (وقد خلقكم اطوارا) ت وحالبوكه ياراتدى سزى
درلو درلو طورلر ايله • ف يعنى سز شو ايشلرى نيچون ايشلمورسكز تا كه الله كندو عظمتندن
سزه عذابنى ايرشدرميه وسزى درلو درلو طورلر ايله ياراتدى يعنى سزى انا كزك قارننده

درلودرلو صورته تبديل ايتدى (الم تروا كيف خلق الله سبع سموات طباقا وجعل

القمر فيهن نورا وجعل الشمس سراجا) ت آيا كورمزميسكز نيچه يراتدى الله يدى كوككى

قات بقات و يعه دى آيى كوكلرنك اراسنده ايشقلتبى و يعه دى كونشى عالمى ايشقلتدريجى

چراغ (والله انبتكم من الارض نباتا ثم يعيدكم فيها ويخرجكم اخراجا) ت والله

بتوردى سزى يردن بر نوع بتورمكله مكره كيم دندر رسزى وچيقار رسزى آندن

بر نوع چيقار مقله (والله جعل لكم الارض بساطا لتسلكوا منها سبلا فجاجا) ت

والله يعه دى سز يچون يرى دوشلك تا كه يوريمه سكز انده كنكش يوللرده (قال نوح رب انهم

عصونى واتبعوا من لم يزده ماله وولده الا خسارا) ت ديدى نوح اى بنم ربم البته اشبو

كروه بكا عاصى اولديلر و تابع اولديلر اول كسنه يه كه زياده قيلدى ا كا آنك مالى وولدى

مكر زيانكارلغى (يعنى كافرلرك رئيسلرينه تابع اولديلر) • ف يعنى كندو زنكينلرينك

سوزلرينى ايشتديلر وحالبوكه انلرك مالرنده واولادلرنده هيچ بر اولكى يوق ايدى بلكه

آنلر او زرينه زيانلرشوسيبدن كندولرى دنيى دينيدن محروم قالديلر (ومكروا مكرا

كبارا) ت اول بيوكلر بيوك مكر ايتديلر • ف يعنى كافرلرك بيوكارى جمله قومه

ديديلر كه نوحك نصيحتنى ديكلميك (وقالوا لا تذرن آلهتكم ولا تذرن ودا ولا سواعا

ولا يغوث ويعوق ونسرا) ت وديديلر هر كز تركك ايتميكز معبودلركزى والبته ترك

ايتميكز ودى وسواعى ويغوثى ويعوقى ونسرى • بونلر بش بت ايديلر (وقد اضلوا كثيرا

ولا تزد الظالمين الا ضلالا) ت و آزغين قلديلر چوق كيمسه لرى و زياده ويرمه (يارب)

كوتو ايشليلره مكر آزغينلغى • ف يعنى آنلره آزغينلغى زياده ايدوب دنيا امورلرنده

تدبيرلرين ضايع قيل تا حيران قالسونلر اشبو بش آدلر آنلرك بتلرينك آديدر هر برمطلب

ايچون بربتى تعيين ايتمشلر ايدى (مما خطيئاتهم اغرقوا فادخلوا نارا فلم يجدوا لهم من

دون الله انصارا) ت آنلر كناهلرى سيبندن غرق اولنوب ادخال اولنديلر اوده پس

بولمديلر كندولر ايچون اللهدن غيرى هيچ بر ياردم ايديجى (وقال نوح رب لا تذر على

الارض من الكافرين ديارا) ت وديدى نوح اى بنم ربم برالقه يراوزرنده كافرلردن هيچ بر

ساكن اولانی (اِنَّكَ اِنْ تَذَرْهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا اِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا) ت سن اكر قويوبيرسك آنلری بو يرده آزغين قيلورسنك قوللريكی وطوغورمزلر مكر فاجر وكافر طوغوررلر (رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَنْ دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ اِلَّا تَبَارًا) ت ای بنم ربم يارلقه بنی وبنم بابامی وانامی واول كسنه نی كه كلدی بنم اوبمه مؤمن اولرق وجمله مؤمن رجالی وخاتونلری وظالملرك هلاككنی زياده ايله

•(سورة الجن مكية وهی ثمان وعشرون آية)•

جن سوره سی مكه ده نازل اولمش وبو سوره يكرمی سكز آيتدر

•(بسم الله الرحمن الرحيم)•

باغشليجی اسركيجی اولان اللهك آديله اوقورم

• ف شاه ولی الله رحمه الله ديركه بر كون اول حضرت صلی الله عليه وسلم مكه دن طشره ده صباح نمازن قيلور ايكن جنلردن بر جماعت آنی ايشيدوب ايمان كتورديلر الله سبحانه آنلرك ايمان كتورملرندن وكندو قوملری ايله دانشملرندن اشبو سوره ده خبر ويردی تا وانلو استقاموا يعنی كبی (قُلْ اُوحِيَ اِلَيَّ اَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِنَ الْجِنِّ فَقَالُوا اِنَّا سَمِعْنَا قُرْاٰنًا عَجَبًا يَهْدِي اِلَى الرُّشْدِ فَاٰمَنَّا بِهِ وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا اَحَدًا) ت ديكل وحی كوندرلدی بنم جانبمه كه ايشتديلر جنلردن بر كروه پس ديديلر بز ايشتدك بر عجب قرآنی كه دلالت ايدر طوغرو يوله جانبنه پس ايمان كتوردك اكا وشريك قوشمز كندو ربمزه هيچ بر كسنه يی • ف سورة احقافده كچمشكه پيغمبرمز عليه السلام صباح نمازن قيلور ايكن جنلردن بر قاچ جنلر آنی ايشيدوب اكا ايمان كتورديلر صكره قوملرينه كيدوب آنی بيان ايتديلر پس بو راده الله سبحانه آنلرك قصه سنی بيان ايتمكه وحی كوندردی كندو رسولی اوزرينه اشبو قصه دن صكره جنلر بر قاچ دفعه پيغمبرك حضورينه كلوب ملاقات ايدوب ايمان كتورديلر وقرآنی اوكرنديلر (وَاَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا) ت (وبيان ايتديلر شو جنلر كه) بو جهه اولدی بزم ربمزك بيوكلكی اتخاذ ايتمدی نه خاتون ونه اوغل • ف هر بر ضلالت كه بنی آدمده وار ايدی جنلرده دخی وار ايدی وجنلر دخی الله سبحانه نك خاتونی واوغلی وار دريو اعتقاد ايدرلر ايدی (وَاَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهُنَا عَلَى اللّٰهِ شَطَطًا) ت وسويلردی بزم جاهلمز الله اوزرينه حقدن ايراق اولان يلان سوزلری • ف يعنی بزم قوممزدن اول كسنه كه جاهل ايدی اشبو افترايی دير ايدی ياخود جنلر ابليسه جاهل ديديلر (وَاَنَّا ظَنَنَّا اَنْ لَنْ

تقول

تَقُولَ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا) ت وبز ظن ايتدك كه البته ديمزلر بنی آدم وجنلر الله اوزرينه يلان سوزی ● ف يعنی اشبو ظنمز سبيندن بز دخی آزغين اولدق (وَاَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِنَ الْاِنْسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا) ت بنی آدمدن برقاج رجال صغنورلر ايدی جنلردن برقاج رجاله پس بونلر سببدن زياده ايتديلر جنلرك بيوكلكلرين وكبرلرين (اشارتدر اكا كه جاهليت زماننده وقتا كه برمنزله قونرلر ايدی ديرلر ايدی صغنورز بو وادينك بيوكنه قومنك جاهللرينك مضرتندن والله اعلم) ● ف يعنی هر قدر كه آدميلر جنلره التجا ايدرلر ايدی اول قدر جنلر مغرور اولورلر ايدی (وَاَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ اَنْ لَنْ يَبْعَثَ اللّٰهُ اَحَدًا) ت وآدميلر ظن ايتديلر نيجه كه ظن ايتديكز سز (ای جنلر) كه گوندرمز الله هيچ بر كسنه ● ف يعنی بر كسنه يی الله سبحانه قبرندن قالدرمز ياخود پيغمبر گوندرمز بوندن اول پيغمبرلر كه كلمش آنلردن صكره هيچ بر پيغمبر كلمز (وَاَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مُلِئَتْ حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهُبًا) ت بز ال ايرشدردك كوكه پس بولدق كوكی طولمش قوتلو بكجيله ورجم ايدر يلدزلر ايله ● ف يعنی اود شعله سی ايله كه جنلر اوريلورلر وكوكك بكجيلری اولان ملكلر جنلری كوكك خبرلرن ايشتمكدن منع ايدرلر (وَاَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ فَمَنْ يَسْتَمِعِ الْآنَ يَجِدْ لَهُ شِهَابًا رَصَدًا) ت و (بوندن اول) بز اوطورر ايدك كوكدن برقاج يرده ايشتمك ايچون پس هر كسنه كه قولاق قويه شمدی بولور كندو ايچون حاضر اولان يلدزی يعنی شهاب ايله رجم اولنور كوك خبرن ايشتمكدن منع اولنور (وَاَنَّا لَا نَدْرِي اَشَرٌّ اُرِيدَ بِمَنْ فِي الْاَرْضِ اَمْ اَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا) ت وبز بيلمزكه ايا بر بلا می مراد اولندی يرده اولان كسنه لرك حقنده ياخود مراد ايتديمی آنلرك حقنده ربلری خيری (وَاَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذٰلِكَ كُنَّا طَرَائِقَ قِدَدًا) ت وبزدن بر كروه كوزل ايشليدر وبر كروه بونلردن غيريدرلر بز اولدق مختلف فرقه لر (وَاَنَّا ظَنَنَّا اَنْ لَنْ نُعْجِزَ اللّٰهَ فِي الْاَرْضِ وَلَنْ نُعْجِزَهُ هَرَبًا) ت وبز بيلدك كه البته عاجز قيله بيلمزز الله تعالی يی يرده وعاجز قيلمزز آنی قاچمقله (وَاَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدٰى اٰمَنَّا بِهِ فَمَنْ يُؤْمِنْ بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا) ت وبز اول وقتا كه ايشتدك هدايتی ايمان كتوردك اكا پس هر كسنه كه ايمان كتوره كندو ربسنه قورقمز هيچ بر نقصاندن وهيچ بر ظلمدن (وَاَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُونَ

ومنا القاسطون فمن اسلم فاولئك تحروا رشدا) ت وبر گروه بزدن مسلماندرلر
وبر گروه اسلامدن اعراض ایدرلر پس هر کیمسه که مسلمان اولدی قصدا ایتدی طوغرو یولی
(واما القاسطون فكانوا لجهنم حطبا) ت واما كافر اینلر اولورلر جهنم ایچون اوطون
(وان لو استقاموا على الطريقة لاسقيناهم ماء غدقا لنفتنهم فيه ومن يعرض عن
ذكر ربه يسلكه عذابا صعدا) ت ودخی سویله یا محمد که وحی گوندرلدی بنم جانبمه که
آدمیلر اگر طوغرو طورسه لر طوغرو یولده اوزرینه البته ایچورورز آنلره چوق صویی
تا صناوز آنلری شوننده (یعنی اوچ یل اولوردی و قیتلق کلمزدی) وهر کسنه یوز چویرسه
کندو ربنی ذکر ایتمکدن کتوررز آنی قتی اولان عذابه (وان المساجد لله فلا تدعوا
مع الله احدا) ت ومسجدلر الله تعالی یه مخصوصدر پس عبادت ایتمکز الله ایله
برکسنه یه (وانه لما قام عبد الله يدعوه كادوا يكونون عليه لبدا) ت وقتا که طوردی
اللهك قولی (یعنی محمد علیه السلام) که عبادت ایده الله سبحانه یه آز قالورکه اولدیلر
(کافرلر) بربری اوزرینه لر جمع اولوب یعنی بری برینه معاون اولورلرا کا ایذا ویرمکه
یاخود جنلر قرآنی دیکلمکه پیغمبرك اطرافنده چوق قلقله ازدحام ایدوب یتیشن اولایلر که
بربرینك اوزرینه چیقه لر (قل انما ادعوا ربي ولا اشرك به احدا) ت دیکل
عبادت ایدرم کندو ربمه و شریك قوشمم آکا هیچ برکسنه یی (قل اني لا املك لكم ضرا
ولا رشدا) ت دیکل بن قادر اولمم سزك حقکزده ضرر ایرشدرمکه ونه طوغرو یولی
لازم قیلمغه (قل اني لن يجيرني من الله احد ولن اجد من دونه ملتحدا) ت دیکل خلاص
ایده بیلمز بنی اللهك عذابندن هیچ برکسنه و اصلا بولمم آندن غیری برصغنه جق (الا بلاغا
من الله ورسالاته ومن يعص الله ورسوله فان له نار جهنم خالدين فيها ابدا) ت ایکن
یرینه کتوریرم خبری ایرشدرمکی اللهدن یانندن و آنك پیغامنی ایرشدرمکی و هر کسنه که
عاصی اولسه الله تعالی یه و آنك پیغمبرینه پس آنکیچوندر جهنمك اودی دائم اوله رق آنده
همیشه (حتى اذا رأوا ما يوعدون فسيعلمون من اضعف ناصرا واقل عددا) ت (کندو
غفلتلرینه اولورلر) اول وقته دك كه کوره لر وعده ویرلدیکی شیئی آنلره پس البته بیلورلر که
کیمدر زیاده ضعیف یاردیمجی اعتبارنجه و زیاده عددا اعتبارنجه (قل ان ادري اقريب

مَا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا) ت دیکل بیلمام یقینیدر اول شیکه وعده و بریلور سزه یاخود بیلماس آنکیچون بنم ربیم برمدت (عَالِمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَى غَيْبِهِ أَحَدًا إِلَّا مَنِ ارْتَضَى مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا) ت کیزلونی بیلکویچیدر پس خبردار قیلماز کندو کیزلوسنک علمی اوزرینه هیچ برکسنه نی مکر اول کسنه بیکه بکندی آنی پیغمبردن پس البته الله کیدیچی قیلارانک او کنده و آنک ارقه سی صره اولان فرشته لری * ف یعنی پیغمبر غائب اولان شیئی بیلدیرمکره آکا برقاچ بکیچی ملک ویرد تا شیطان اکا دخل ایتمیه و کندو نفسنده وحی غلط فهم ایتمیه و پیغمبرلر معصوم اولدیغی اشبو معنادن عبارتدر و پیغمبرلرنک دعاوی شکسزدر و غیریلرنک دعاوی شبهه ایلیه در (لِيَعْلَمَ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رِسَالَاتِ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَى كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا) ت تا بیله الله کما یرشدردیلر ربلرینک احکاملرینی (یعنی تا که احکام ایرشدرمکه ظاهرده ثابت اوله زیرا که بو علمی لازمنلندر) والله قوشاتدی هرجانبدن آنلرنک یاننده کی شیئی و صایدی هر برشیئی صایقو یوزندن (یعنی هرشینک عددینی بیلور)

* (سورة المزمل مكية وهي عشرون آية) *

مزمل سوره سی مکه ده نازل اولمش و بو سوره یکرمی آیتدر

* (بسم الله الرحمن الرحيم) *

باغشلیچی اسرکیچی اولان اللهنک آدیله اوقورم

* ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه اسلامنک اولنده اول حضرت و سائر مؤمنلر اوزرینه کیچه ده قالقوب نماز قیلماق فرض ایدی و اشبو حکم آنلر اوزرینه چتین اولدیغندن بریلدن صکره رخصت نازل اولدی ان ربك دن سوره نک آخرینه دکین تا که هر کسنه نیلرسه قیلار و هر کسنه دیلرسه قیلماز و قراندن نه قدر دیلرسه اوقور والله اعلم (يَا أَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ قُمِ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا) ت ای لباسنه بورنمش پیغمبر (یعنی وحینک هیبتی سببیله) قالق کیچه ده مکر کیچه نک آزنده (یعنی کیچه نک بعضنده طورمسنک کناهی یوقدر) * ف اشبو سوره اول نازل اولمش و اول حضرت علیه السلامه وحینک دهشتندن برصغوقلق حاصل اولدیغندن جمیع بر لباسله بورردی اشبو حالدن الله سبحانه آنی بو اسمله چاغردی کیچه ده قالق یعنی کیچه نماز قیل اشبو دینده اوله کیچه نک نمازی فرض ایدی (نِصْفَهُ أَوِ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا) ت کیچه نک یاریسنده قالق یاخود

یاریدن بر آز نقصان قیل یاخود زیاده قیل یاری اوزرینه بر آز وحروفنی بیان ایدرك اوقو قرآنی واضح اوقومقله (اِنَّا سَنُلْقِی عَلَیْكَ قَوْلًا ثَقِیلًا) ت بز لر نازل قیلارز سنك اوزریکه جتین اولان بیورلدیلر (یعنی کافرلری اسلامه دعوت ایتمکن) * ف یعنی ریاضت ایت تا آغر اولان یوك سنك اوزریکه قولای اوله (اِنَّ نَاشِئَةَ اللَّیْلِ هِیَ اَشَدُّ وَطْأً وَاَقْوَمُ قِیلًا) ت کیجه ده نماز قیلماق زیاده قیلیدر نفسه مشقت جهتندن وزیاده طوغریدر الفاظی درست اوقومقده * ف یعنی کیجه ده نماز طورمق بیولندر ریاضتدر که نفس شوریاضتله باصلور وصبر و کیجه ده دعا وذکر کوزل ادا اولنور (اِنَّ لَكَ فِی النَّهَارِ سَبْحًا طَوِیلًا) ت سنکیچون کوندزده چوق شغل واردر * ف یعنی کوندزده امردینی تعلیم ایدرسن پس کیجه لرده عبادت وقتی مقرر ایت (وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ اِلَیْهِ تَبْتِیلًا) ت وذکر ایت کنسدو ربکك آدینی وکسل هر یاندن بوزاویب آنك جانبنه (رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِیلًا) ت کونش طوغان وکونش بتان یرلرك ربیدر بوقدر هیچ بر معبود اندن غیری پس طوت آنی کندیکه ایش ینه یجی (وَاصْبِرْ عَلٰی مَا یَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِیلًا) ت وصبر ایت اولشی اوزرینه که دیرلر و براق آنلری کوزل براقمقله * ف یعنی خلقدن بر کناره چیق لیکن غوغا وشماته ایله دکل بلکه آنلر ایله کوزل معامله ایله (وَذَرْنِی وَالْمُكَذِّبِینَ اُولِی النَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمْ قَلِیلًا) ت وبراق بنی بلانه نسبت ایدن رفاهیت صاحبلری ایله * یعنی سنی تکذیب ایدن قریشلك بیوکلرینی بکا حواله ایله ومهلت ویر آنلره آز بیچق (اِنَّ لَدَیْنَا اَنْكَالًا وَجَحِیمًا وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا اَلِیمًا) ت واردر بزم یانمزده آغر زنجیرلر وعلولنجی اود وبوغازی طوتجی طعام ودردویریجی عذاب (یَوْمَ تَرْجُفُ الْاَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِیبًا مَهِیلًا) ت اول کونده که تپره نور یر وطاغلر واولور طاغلر آقار قوم تپه سی کبی (اِنَّا اَرْسَلْنَا اِلَیْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا عَلَیْكُمْ كَمَا اَرْسَلْنَا اِلٰی فِرْعَوْنَ رَسُولًا) ت بز لر کوندردك سزلك جانبکزه شهادت ایدیجی پیغمبری سزلك اوزریکزه نیجه که کوندردك فرعون جانبنه بر پیغمبر (فَعَصٰی فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَاَخَذْنَاهُ اَخْذًا وَبِیلًا) ت پس عاصی اولدی فرعون اول پیغمبره پس طوتدق انی قتی طوتمقله (فَكَیْفَ تَتَّقُونَ اِنْ كَفَرْتُمْ یَوْمًا یَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِیبًا)

السماء منفطر به كان وعده مفعولا) ت اكر كافر قالور ايسه كز نيجه صاقلنورسكز
اول كوندنكه كنجلرى اختيار قيلور كول يارلر اولور اول كونده اللهك وعدهسى واقع
اولور * ف اكرچه اشبو كونده هر كيمسه كندو حالتى اوزره قالورلر لكن شو كونك مدتى
اوزونلغى اول قدردر كه چوجقلر انده اختيار اولور (ان هذه تذكرة فمن شاء اتخذ الى
ربه سبيلا) ت شو نصيحتدر پس هر كيمسنه ديلرسه يول طوتر ربسى جانبنه * ف كيجهده
نماز طورمق حكمى بر ييل مدتنه كين باقى قالدى اندنصكره اشبو كلن آيتدن حكمى
موقوف اولدى (ان ربك يعلم انك تقوم ادنى من ثلثى الليل ونصفه وثلثه وطائفة من الذين
معك والله يقدر الليل والنهار علم ان لن تحصوه فتاب عليكم فاقرؤا ما تيسر من القرآن
علم ان سيكون منكم مرضى وآخرون يضربون فى الارض يبتغون من فضل الله وآخرون
يقاتلون فى سبيل الله فاقرؤا ما تيسر منه واقيموا الصلوة وآتوا الزكوة واقرضوا الله قرضا
حسنا وما تقدموا لانفسكم من خير تجدوه عند الله هو خيرا واعظم اجرا واستغفروا الله
ان الله غفور رحيم) ت تحقيق ربك بيلور كه سن قالقارسن كيجهنك ايكى ثلثندن آزينى
و كيجهنك ياريسنى و ثلثنى و سنكله برابر اولنلردن بر كروه دخى قالقارلر والله صايار
كيجه يى و كوندزى بيلدى الله كه احاطه ايده بيلمزسكز آنى (يعنى كيجه قالقمغه مداومت
ايده بيلمزسكز) پس رحمتيله قايتدى سزه اوزركزه پس اوقويكز قولاى اولان شيئى سزه
قرآندن (يعنى تهجدده يا غير يسنده و زياده آزى بش وقت نمازلرده قرائتك قراءتيدر والله
اعلم) بيلدى الله كه البته بولنور سزدن كيمسنهلر و آخر كيمسنهلر كه سفر ايدرلر يرده طلب
ايدرك رزقلرينى اللهك فضلندن و ينه بر آخر كروه جهاد ايدرلر اللهك يولنده پس اوقويك
قولاى اولان شيئى قرآندن و قائم قيلكز نمازى و ادا ايديكز زكاتى و اودنج ويريكز الله تعالى يه
كوزل اولان اودنجى (يعنى مال صرف ايديكز خيرلره آخرت ثوابنى توقع ايله) و او شيئى كه
ايلرو كوندرديكز كنديكز ايچون كوزل اولان عملدن بولورسكز آنى اللهك يانده
زياده كوزل و زياده بيوك مزد اعتباريله و يارلغمق طلب ايديكز اللهدن البته الله
يارلغييجيدر اسير كييجيدر * ف شاه ولى الله رحمه الله قدير كه اشبو آيت بر يلدنصكره
نازل اولدى اول حضرت صلى الله عليه وسلم آنى اشبو سورهيه ملحق قيلدى مناسبت جهتيله
اشبو اجلدن اسلوبده بو سورهيه بكزمز

(سورة المدثر مكية وهى ست وخمسون آية)

مدثر سورهسى مكهده نازل اولمش و بو سوره اللى آلتى آيتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

يا ايها المدثر سورهسي مكيه در اللي آلتي آيتدر

(يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ قُمْ فَأَنْذِرْ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ) ت اى لباسنه بورنمش پيغمبر (يعنى وحيك هيبتندن) طور قورقت وكندو ربكى بيوك لكله ذكر ايت ولباسكى آريت ونجاستى ترك ايت ولايق دكل كه برشى ويرمسن زياده طلب ايدرك (يعنى برشى ويرمسن اوكا مزياده برشى اميد ايدرك هديه كتورميه سك اشبو دخى كوزل اخلاقلردندر) وربكك حكمى اوزرينه صبر ايت • ف وقتا كه اشبو سوره نازل اولدى اول وقتده خلقلرى اسلامه دعوت ايتمكله حكم اولندى ونماز فرض اولندى ونمازده تكبيرايله ابتدا اولور ونمازده آرنق فرضدر وبيردن مراد بتدر يا نجاسندر كيونك كبى پاك اولين شيلرى ترك ايتديرمك اوزره دائم اول واشبو همتى تعليم بيوردى كه اكر بركسنه يه احسان ايتسك آندن عوض طلب ايتمه والله سبحانه نك انعامنه شكر ايت (فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ) ت پس بر وقتكه اوفوريلور صور يعنى صور ثانى چتين اولور (فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ) ت پس شو وقت اولكونده چتين اولان وقتدر كافرلر اوزرينه قولاى وقت دكلدر (ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا) ت براق بنى اول كمسنه ايله كه براتدم آنى يالكز • ف يعنى انى بكا حواله ايله يعنى آنك باباسنك آندن غيرى اوغلى يوغيدى يكه باباسنك مالنده اكا شريك اولايدى يا خود دنيا تدبيرنده زياده فراستده نظيرى يوغيدى (وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَمْدُودًا وَبَنِينَ شُهُودًا وَمَهَّدْتُ لَهُ تَمْهِيدًا ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ) ت وويردم اكا چوق مال ومجلسلرده حاضر اولان اوغلانلر وكنكشلك ويردم اكا صكره طمع ايدركه زياده ويرهيم دخى ديلديكه اشبو كمسنه مغيره اوغلى وليدك حالندر اشبو كسنه براق عملكلره كيدوب كلمشيدى مكه مشركلرى اكا سويلديلركه سن اينشيت كه محمدنه نى اوقور وتامل ايت وفكر ايت كشونه شيدر پس وقتا كه پيغمبر عليه السلام قرآن اوقودى منغه باشلدى وليد بوزنى اكشيدوب ديديكه بو جادودر (كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيدًا) ت اوليه دكل اول بزم آيتلرمز ايله خلاف ايديجى ايدى (سَأُرْهِقُهُ صَعُودًا) ت زحمت ويررزا كا مشقت اولان عذابله • ف جهنمده صعودا دلو برطاغ واردركه يوكسلك وطوغروطو دمشى داءئما كافرلرى آنك اوزرينه چيقارورلر شو نحى برنوع

عذابدر (انه فكر وقدر فقتل كيف قدر ثم قتل كيف قدر ثم نظر ثم عبس وبسر ثم ادبر
واستكبر فقال ان هذا الا سحر يؤثر ان هذا الا قول البشر) ت اول فكر ايتدی واندازه
مقرر ايتدی پس لعنت اولسون آكا نيجه قدر ايتدی صكره لعنت اولسون آكا نيجه قدر ايتدی
صكره باقدی صكره يوزين اكشتدی وآكنی بورشدردی صكره ارقه چوردی وتكبرلك
ايتدی پس ديدی دكلدر شو قرآن مكر جادولكدركه ساحرلردن نقل اولنمشدر دكلدر شو قرآن
مكر آدمی سوزيدر (سأصليه سقر وما ادراك ما سقر لا تبقي ولا تذر لواحة للبشر عليها تسعة
عشر) ت والبته بن آتارم آنی جهنمه ونه شی بيلدردی سكا كه ندر جهنم برشيئی باقی قومز
وترك ايتمز ياندريجيدر آدملری ف نيجه كه قوراودك حرارتندن زياده قزدقده شعله
كبی كورينور كافرلرك بدنی اوزره اويله قزمش شعله كورينور آنك اوزرينه
بكجيدر اون طقوز كمسنه ف شاه ولی الله رحمه الله ديركه اشبو تصويردر كافرلك جهنمده
اولان حالنی كه الله سبحانه دنياده اكا شو قدر نعمت ويروركن كفر اوزرينه دائم اولور وعبس
وبسر ثم ادبر واستكبر تصويردر كافرلك تأملی وترددلی حالی والله اعلم (وما جعلنا اصحاب
النار الا ملائكة وما جعلنا عدتهم الا فتنة للذين كفروا ليستيقن الذين اوتوا الكتاب ويزداد
الذين آمنوا ايمانا ولا يرتاب الذين اوتوا الكتاب والمؤمنون وليقول الذين في قلوبهم مرض
والكافرون ماذا اراد الله بهذا مثلا كذلك يضل الله من يشاء ويهدي من يشاء وما يعلم
جنود ربك الا هو وما هي الا ذكرى للبشر) ت وويرمه دك جهنمك بكجيلرينی مكر فرشته لر
وويرمه دك آنلرك عددينی مكر بلا كافرلرك حقنده تا يقين ايده لر كتاب اهلی وتا زياده اوله
مسلمانلركه ايمانلرينه وتا شك ايتميه كتاب اهلی ومسلمانلر وتا ديه لر قلبلرنده كيفسزلك اولان
كمسه لر وكافرلر كه نه شيئی مراد ايتدی الله اشبو مثلدن اشبونك كبی آزغين قيلور الله اول
كمسنه يی كه ديلر ويول كوسترر اول كمسنه يه كه ديلر وبيلمز سنك ربكك عسكرينی مكر كندو
ودكلدر مكر نصيحتدر بنی آدم ايچون ف شاه ولی الله رحمه الله ديركه اشبو آيت اشارتدر
كافرلرك اشبو اون طقوز عددنه اولان شبهه لرينك ردينه وپيغمبر صلی الله عليه وسلم اشبو
آيتی بو سوره يه ملحق ايتديلر بو مناسبت اجتماع ايچون بو اجلدن سائر سوره يه بكزه مز اسلوبده
* ف وقتا كه الله سبحانه بيورديكه جهنمك بكجيلری اون طقوز كمسنه در كافرلر مسخره ايدوب
كولديلر كه برلر نيجه بيك كمسنه لرز اون طقوز كمسنه يه نه ياپه بيلورلر اول وقتده بيورديكه انلر
آدمی دكل فرشته در لر سزلك تمامكزه آنلك بريسی كفايت ايدر اشبو عددی تعيين بيورمسی
سابق كتب الهيه يه موافقت ايچوندر تا كه اوغرو اولديغنه بر دليل اوله (كلا والقمر والليل

اذ ادبر والصبح اذا اسفر انها لاحدى الكبر نذيرا للبشر لمن شاء منكم ان يتقدم او يتأخر)
ت اويله دكل اويله دكل اى حقيچون وكوندزك ارقه سی صره كيدن كيجه حقيچون وعالمی آيدين
قيلان صباح حقيچون كه سقر بيوك شيلردن بر بيوك شيدر (يعنی جهنمك طبقه لرندن بر بيوك
طبقه در) قورقوديجيدر آدملری قورقودرسزدن اول كسنه يه كه خيره تقدم مراد ايدر
ياخود شركدن ومعاصيدن كيرو قالمق مراد ايدر (كل نفس بما كسبت رهينة الا اصحاب اليمين)
ت هر بر شخص ايشلديكی عمل اوزره مضبوطدر مكر سعادت اهلی (في جنات يتساءلون عن
المجرمين ما سلككم في سقر) ت جنتلرده اولورلر سؤال ايدرلر كناه ايشليلردن كه نه شی
كتوردی سيزی جهنمه (قالوا لم نك من المصلين ولم نك نطعم المسكين وكنا نخوض مع
الخائضين) ت ديرلر نماز قيلنلاردن دكل ايدك وطعام ويرمزدك فقرالره دينه طعن
ايدنلرله برابر اولوردق (وكنا نكذب بيوم الدين حتى اتانا اليقين) ت و يلانه نسبت ايدردك جزا
كونني اولوقته دكين كه كلدی بزه اولوم ف يعنی ايمان سوزلرينه فكر ايدردك فكر ايدنلرايله
پس طالدق ايدی (فما تنفعهم شفاعة الشافعين) ت منفعت ويرمز آنلره شفاعت ايديجيلرك شفاعتی
ف كافرلرك حقنده بر كسنه شفاعت ايده بيلمز اگر ايدرسه مقبول اولمز (فما لهم عن التذكرة
معرضين) ت پس نه اولدی آنلره كه نصيحتدن يوز چويريجيدرلر (كأنهم حمر مستنفرة فرت
من قسورة) ت ديرسين كه آنلر اوركمش اشكلردر كه ارسلاندن قاچديلر ف بيان اشكلری
بر آز صوتدن اوركوب قاچدقلری كبی بونلر دخی قرآنی ايشتدكجه نفرت ايدوب قاچارلر (بل
يريد كل امرئ منهم ان يؤتى صحفا منشرة) ت بلكه ديلر هر بر آدم آنلردن كه ويريله آكا آچيق
مهرسز بر مكتوب (يعنی ديلرلر كه هر بر كسنه اوزرينه آيريجه بر كتاب كونديريله) ف
هر بريسی ديلر كه پيغمبر اولوب كوكدن آچيق مهرسز بر كتابی بوله (كلا بل لا يخافون الآخرة)
ت اويله دكل اويله دكل قورقمزلر آنلر آخرتدن (كلا انه تذكرة) ت اويله دكل اويله دكل البته
قرآن نصيحتدر (فمن شاء ذكره) ت پس هر كسنه ديلرسه اوقوريا آنی ف يعنی نه مضايقه واردر
شونده كه كتاب برآدمه كلمجك آندن كلمه منفعت بوله (وما يذكرون الا ان يشاء الله هو اهل التقوى
واهل المغفرة) ت ونصيحت قبول ايتمزلر مكر الله تعالی ديلديكی كيمسه لر قبول ايدرلر اشته اول

كيمسه

كيمسه الله تعالى يه مخالفتدن صاقنغه ويار لنغه لا يقدر

•(سورة القيامة مكية اربعون آية)•

•(قيامت سورەسى مكەدە نازل اولمش قرق آيتدر)•

•(بسم الله الرحمن الرحيم)•

•(باغشلیجی امر كيجی اولان اللهك آديله اوقودم)•

(لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ ۝ وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ) ت يمين ايدرم قيامت كوننه وقسم ايدرم نفس لوامه يه (البته سز بعث اولنورسكز) •ف آدمينك نفسى اوّل اويونبازلغه ولذتلره طالروا صلا اولكه رغبت ايتمزايسه اشبو نفسك آدى امارة بالسوء درصكره اكر عقله كلوب اويغيوكوتونى فهم ايدوب كوتولكدن اجتناب ايتسه وكاهيجه كوتولكه اقدام ايتسه صكره درشوب كندوى ملامت ايتسه بو نفسه لوامه درلر صكره جميع كوتولكدن كيرودونوب اولكه بزنسه وداعما كوكلنك قصدى ايوا كده اولوب كوتولكدن كندوكندينه بالكليه مجتنب اولسه ومشقتاره صبر ايتسه اكا مطمئنه درلر (أَيَحْسَبُ الْإِنسَانُ أَلَّن نَّجْمَعَ عِظَامَهُ ۝) ت آياظن ايدرمى آدميكه جمع ايتمززآنك كوكاريني (بَلَىٰ قَادِرِينَ عَلَىٰ أَن نُّسَوِّيَ بَنَانَهُ ۝) ت اوت جمع ايدرز قادراولەرق اكاكه جمع ايدهلم آنك بارمقاربنك باشلريني يعنى بارمقلرى او جنده اولان اوفق كوكارى دخى جمع ايتمكه قادرز (بَلْ يُرِيدُ الْإِنسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ۝) ت بلكه ديلر آدميلر تكذيب ايدهلر اوكلرنده كى بعثى (يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ ۝) ت سؤال ايدر نقوزمانده اولور قيامت كونى (فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ ۝) ت پس اول وقتكه بولانق اولور كوز (وَخَسَفَ الْقَمَرُ ۝) ت وطوتلور آى (وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ۝) ت وجمع اولنور كونش وآى •ف كوز بولانق اولور يعنى آدميلرك كوزى ايشقو يرمكدن عاجز اولور اشبو وقت قيامتدركه كونش آدميلرك باشنه يقين كلور (يَقُولُ الْإِنسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفَرُّ ۝) ت دير آدميلر اولكونده يرده درقاچه جق ير (كَلَّا لَا وَزَرَ ۝) ت او يله دكل او يله دكل بو قدر هيچ صغنه جق محل (إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ۝) ت سنك ربكك يانينه در اولكونده قرار بوله جق ير (يُنَبَّأُ الْإِنسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ۝) ت خبرو يريلور آدمله اول كونده اولشيئك

حقیقتیدن کما یلرو کورندیکو کیرو براقدی صدقنی بارچه کبی وباقی اولانلر کبی (بَلِ الْاِنْسَانُ
عَلٰی نَفْسِهٖ بَصِیْرَةٌ وَّلَوْ اَلْقٰی مَعَاذِیْرَهٗ) ت بلکه آدمی الزام اتیکیچون شهادت ایدیچی واردر (یعنی
جوارحی یو حالی اینینه و سوزینه شهادت ایدر) وا گرچه اورنه یره کتورسه ده معذرلرینی ف
یعنی اگر انسان کندو احوالنه ایو باقسه الله سبحانه نک برلکی یعنی وحدانیتی بیلور وا گر بر
کسنه دیرسه که بنم فهمیمه کلمز پس شویله دیر (لَا تُحَرِّكْ بِهٖ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهٖ) ت برتعجیل محمد
قرآنی تکرار ایتمه که دلکی تیزلکله اله کتورمسن دیو آنی ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه وقتا که
جبرائیل علیه السلام اول حضرته وحی کتوردی اول حضرت علیه السلام آنی حفظ ایتمکه
زیاده اهتمام بیوردی و حتی جبرائیل وحیی تمام ایتمش ایکن کندولر اوقویوب تکرار ایدر ایدی
تا که مبارک خاطریدن کیتمسون دیو الله سبحانه اشبو معنایه بیوردی (اِنَّ عَلَیْنَا جَمْعَهٗ وَقُرْاٰنَهٗ)
ت بزم اوزرمزه در قرآنی سنک سینه کده جمع ایتمکی و آنک اوقومسنی قولای قیلمق (فَاِذَا قَرَاْنٰهُ
فَاتَّبِعْ قُرْاٰنَهٗ) ت پس وقتا که اوقورز آنی بزملک واسطه سیله قلبکی اکا تابع قیل (ثُمَّ اِنَّ عَلَیْنَا
بَیَانَهٗ) ت ینه بزم اوزرمزه در آنی واضح قیلمق ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه اشبو قولنک یانینده
بو آیتلرنک معناسی شودرکه البته بزم اوزرمزه لازم اولان وعده واردر قرآنی دفترلرده جمع
ایتمکیچون و آنک حفظی و اوقومسی جهانده جاری اولمغیچون و تفسیری و معنالری واضح
قلمغیچون پس الله سبحانه حضرت عمر فاروق و حضرت عثمان رضی الله عنهما اللرندن قرآنی
جمع ایتدردی و هر بر زمانده قاریلره توفیق و یردیکه قرآنی حفظ ایدهلر و تجوید ایله اوقویهلر
و هر بر زمانده قرآنک تفسیرندهسی ایتمکه توفیقلر بیوردی والله اعلم ف قچانکه جبرائیل
علیه السلام قرآن شریفی کتوروب اوقورلر ایدی پیغمبر علیه السلام دخی آنکله برابر کندو
قلبنده اوقورلر ایدی پس وقتا که اولکی لفظی باشلر ایدی ایکنجی لفظی کما ینبغی ایشتمزلر ایدی
اشبو اجلدن مضطرب اولورلر ایدی پس الله سبحانه بیوردیکه جبرائیل ایله برابر اوقومغه
حاجت یوقدر بلکه لازم شودرکه کلیمسن آنی قلبکده حفظ اوقمسی و دل ایله آدملرک آراسنده
اوقومسی بزم ذمتمزده درو ینه معناسنی تحقیق ایتمکه حاجت یوقدر دخی بزم ذمتمزده در
و جبرائیلک اوقودیغنه کندو اوقورکبی بز اوقورز دیو بیوردی زیرا که جبرائیل نیابتله
اوقوردی والنجم سوره سنده فاوحی الی عبده بیوردیغی کبی (كَلَّا بَلْ تُحِبُّوْنَ الْعَاجِلَةَ
وَتَذَرُوْنَ الْاٰخِرَةَ) ت اویله دکل اویله دکل بلکه ای کافرلر سورسکز دنیایی و ترک ایدرسکز آخرتی
(وُجُوْهٌ یَّوْمَئِذٍ نَّاضِرَةٌ اِلٰی رَبِّهَا نَاظِرَةٌ) ت بر قاچ یوزلر اول کونده تازه اولور کندو ربلری جانبنه

باقرلر ٭ف يقيندركه صوڭلرآخرتده الله سبحانه يى باش كوزيله كوره جكلر آزغينلر آندن طاكيبدرلر والله سبحانه يى كورمك آنلرك نصيبلرنده يوقدر (وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ ۙ تَظُنُّ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ) ت وبرقاچ يوزلر اولكونده آنلرينى بورشدريجى اولورلر توقع ايدرلركه اربيشه آنلره بيوك بلا (كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ ۙ وَقِيلَ مَنْ ۜ رَاقٍ ۙ وَظَنَّ أَنَّهُ الْفِرَاقُ ۙ وَالْتَفَّتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ ۙ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ) ت اويله دكل اويله دكل اولوقتكه اريشور روح بوغازك كوكلرينه وديناور كيمدر افسونجى (ياخود طبيب حاذق كمدر الجه ايده) و يقين بيلدى اول كيمسه كه اشبو وقت جاندن آيريلمه جق وقتيدر وطولاشور بالدرى بالدرينه (يعنى بجاغنده حركت قالمز) سنك ربك جانبنه در اولكونده سورمك (فَلَا صَدَّقَ وَلَا صَلَّىٰ ۙ وَلَٰكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ۙ ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ يَتَمَطَّىٰ) ت پس اينانمه دى ونماز قيلمدى وليكن يلان صايدى و يوزدوندردى صكره كيتدى كندو عيالى جانبنه صالنه رق (أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ۙ ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ) ت پس واى سنك اوزريكه پس واى سنك اوزريكه صكره ينه ديرم واى سنك اوزريكه پس واى سنك اوزريكه (أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى) ت آيا ظن ايدرمى آدمى كه ترك اولنه كندو باشنه (أَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِنْ مَنِيٍّ يُمْنَىٰ) ت آيا دكلميدى شو آدمى منيدن برقطره كه رحمده دوكلدى (ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ) ت صكره اولدى طوكش قان پس ياراتدى الله درست ايتدى اندامنى (فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنْثَىٰ) ت پس ايصه دى شو منيدن ايكى قسمى اركك وديشى (أَلَيْسَ ذَٰلِكَ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ) ت آيا دكلميدر الله قادر اولیجى شونك اوزرينه كه ديرلده اوليلرى

٭(سورة الدهر مكية وهى احدى وثلاثون آية)٭

٭(دهر سوره سى وانسان سوره سى دخى دينور مكه ده نازل اولمش وبو سوره اوتوزبر آيتدر)٭

٭(بسم الله الرحمن الرحيم)٭

٭(باغشلييجى اسركييجى اولان الله ك آديله اوقورم)٭

(هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَذْكُورًا) ت تحقيق كلدى آدمى اوزرينه بر مدت كه ذكر اولنمش برشى دكل ايدى (إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ

سَمِيعًا بَصِيرًا) ت تحقيق بز ياراتدق آدمی بر نچه شيلاردن قارشمش اولان منيدن برحالدن
برحالغه دونردك آنی پس قيلدق آنی ايشيتيجی كوريجی هف امشاج معناسی قارشمش
اولاندر بر نچه شيلاردن يعنی قورسه نك وقار ينده نی منيدن وحيض قاندن قارشمش ماده دن
(اِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ اِمَّا شَاكِرًا وَاِمَّا كَفُورًا) ت البته بز دلالت ايتدك آدمی كنسه دو يولغه
يا شكر ايدوب ايمانه كله يا ظلما كوب كافر اوله (اِنَّا اَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلَ وَاَغْلَالًا وَسَعِيرًا)
ت بز لر حاضر لادق كافر لار ايچون زنجيرلاری وطوقلاری وعلوتيجی اودی (اِنَّ الْاَبْرَارَ يَشْرَبُونَ
مِنْ كَاْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا) ت ايو ايشلار ايچرلر شرابدن طولو اولان پياله دن اكا
قاريشن كافور بيكار ينك صو يبدر (عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللّٰهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا) ت كافور
ايله (مراد ايلدم) بر بيكار يكه ايچرلار آندن الله تعالی نك يقين اولان قوللاری آقيدرلار آنی اقتمله
يعنی آندن بر ايرمق نه يرده ديلسه لر كتوررلر (يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا)
ت وفا ايدرلر نذرلرينه وقورقارلار اول كوندنكه اولورا نك مشقتی اشكاره (وَيُطْعِمُونَ
الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَاَسِيرًا) ت ويررلر طعامی طعامه محتاج ايكن فقرايه ويتيمه
واسيره (اِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللّٰهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا) ت ديرلر طعام ويريزه سزه
همان الله نك ذاتی ايچون طلب ايتميزسزدن برجزای وشكر ايتمكی (اِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا
قَمْطَرِيرًا) ت البته بزلر قورقارز كندو ربمزدن زياده قتی اولان اكشی يوزلو اولان كوندن يعنی
شدتندن انسانلك يوزی بوس اولور (فَوَقَاهُمُ اللّٰهُ شَرَّ ذٰلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّاهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا)
ت پس صاقلادی آنلاری الله شو كوننك قيلغندن وايرشدردی آنلاری تازه لكه وشادلقه
(وَجَزَاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْاَرَائِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا)
ت وجزا ويردی آنلاره آنلارنك طاعتی عوضنده جنتی وايپكدن لباسی سوكنورلر اول جنتده
كوشكلر اوزرلرنده كورمزلر آنده كونشی ونه قتدا اولان برودتی (وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا
وَذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا تَذْلِيلًا) ت اولورا نلر اوزرينه جنتك اغچلارينك كولكه لری ورام اولور
ميوه لری غايتله ايستدكلری كبی طوبلارلر (وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِآنِيَةٍ مِنْ فِضَّةٍ وَاَكْوَابٍ كَانَتْ

قواريرا قواريرا من فضة قدروها تقديرا) ت وكيدوب كلنور يانلرينه كومشدن قابلر ايله
وكاسه لر ايله كه بللور ايديلر يو بللورلر كومشدن (يعني كومشك و بللورك بياضلغى و براقلغى
جامعدرلر) قدر ايديلر آنلرى قدرلمكله ف يعني ايچوره جك اولان ملائكه لر و ساقيلر اول
كاسه لرى ايچه جك كيمسه نك ايچه جكى و قانه جقى قدر طولديروب حاضر ايتشلر (ويسقون
فيها كأسا كان مزاجها زنجبيلا) ت وايچوريلور آنلره جنتده شراب كاسه سى كه آكا قارشمش
زنجبيل بكارينك صويى ف جنت اهلنك هر بريسنك اوندشراب ايرمقلرى واردر
وبعضنه قاتلان نسنه آز اولوب اشبو ايرمقلرك اعلى نوعيدر و بعض كسنه لرك شرابنه
قاتلان كافور درصوغوق وكوزل قوقولو اولسون ديو و بعض كسنه شرابنه زنجبيل قتارلر
اصجق وطاتلو اولسون ديو اشبو بكارلر ابرارلره مخصوصدر (عينا فيها تسمى
سلسبيلا) ت اول بر بكاردر جنتده كه كندويه برشى قارشميوب اكا سلسبيل ديرلر ف
سلسبيلك معناسى خالص صو اولوب روان آقان برشيدر (ويطوف عليهم ولدان مخلدون اذا
رأيتهم حسبتهم لؤلؤا منثورا) ت وكاوب كيدرلر آنلرك يانسه ابدى اولان تازه نوجوانلركه
بجان كورسك آنلرى ظن ايدرسن كه آنلر صاچلمش طاغلمش انجودرلر (واذا رأيت ثم رأيت
نعيما وملكا كبيرا) ت وبقدين باقسك جنتده كوررسن چوق نعمتلرى و بيوك بادشاهلغى
(عاليهم ثياب سندس خضر واستبرق وحلوا اساور من فضة وسقاهم ربهم شرابا
طهورا) ت آنلرك اوزرنده اولور نازك وقالن ديبا نديشل لباسلر وطاقلور آنلره كومشدن
بلازكلر وايچورور آنلره آنلرك ربلرى غايتده پاك اولان شرابى (ان هذا كان لكم جزاء وكان
سعيكم مشكورا) ت تحقيق اشبو نعمت اولدى سزلك عمللركزك جزاسى و اولدى سزلك
عمللركز قبول اولنمش (انا نحن نزلنا عليك القرآن تنزيلا) ت تحقيق بزلر ايندردك سنك
اوزريكه قرآنى ايندرمكله يعني حكمت اقتضاسنجه (فاصبر لحكم ربك ولا تطع منهم آثما
او كفورا) ت پس صبر ايت ربكك حكمى اوزرينه و اطاعت ايتمه آنلردن كناهكاره
و ياشكرسزه (واذكر اسم ربك بكرة واصيلا) ت وذكر ايت كندو ربكك آدينى صباح
واخشام وقتنده (ومن الليل فاسجد له وسبحه ليلا طويلا) ت وكيجه نك بعضنده اعتلرنده

نمازقيل آسكيجون وپا كلكلمه ذكر ايت آلى كيجه دن اوزون وقتلمز (ان هؤلاء يحبون العاجلة ويذرون وراءهم يوما ثقيلا) ت البته اشبو كافرلر سورلر دنيانى وكيدو براقورلر كندو ارقهلرى طرفنه شدتلو اولان كونى (نحن خلقناهم وشددنا اسرهم واذا شئنا بدلنا امثالهم تبديلا) ت بز ياراتدق آنلرى ومحكم قلدق طمرلرينى وا كرديلسك عوض كتورورز آنلر كبى برقومى آنلره بدل قيلماق طريقله (ان هذه تذكرة فمن شاء اتخذ الى ربه سبيلا) ت تحقيق بوسوره نصيحتدر پس هر كمسنه ديلرسه طوتر كندو ربى جانبنه يولى (وما تشاؤن الا ان يشاء الله ان الله كان عليما حكيما) ت واستمزلر مكر اولوقتده كه ديلرالله تحقيق الله بيليجيدر وحكمت صاحبيدر (يدخل من يشاء فى رحمته والظالمين اعد لهم عذابا اليما) ت داخل قيلور هر كمسنه يى كه ديلر كندو رحمته وكوبو ايشليلر ايچون حاضرلدى رد ويرجى اولان عذابى

●(سورة المرسلات مكية وهى خمسون آية)●

●(مرسلات سورهسى مكهده نازل اولمش و بوسوره اللى آيتدر)●

(بسم الله الرحمن الرحيم)

●(باغشليجى اسركيجى اولان اللهك آديله باشلارم)●

(والمرسلات عرفا فالعاصفات عصفا والناشرات نشرا فالفارقات فرقا فالملقيات ذكرا عذرا او نذرا انما توعدون لواقع) ت كوندرلمش اولان روزكارلر حقيچون پس تندايجى اولان روزكارلر حقيچون كوزل وملايم وبولوتلرى طاغيديجى روزكارلر حقيچون پس بولوتلرى بربرندن آيريجى اولان روزكارلر حقيچون ايات قرانى ايندوروب پيغمبرلره القا ايدن فرشتهلر حقيچون عذرى دفع ايتمكيچون ياخود قورقتمغيچون البته اواشيكه وعده ويريلورسز واقع اوليجيدر ● ف روزكارلرك بعضيسى صوغوق امركه يغمور علامتيدر و بعضى ايسى امر طوكش چامورى ييل طاغيدروكوكه اوچورور و بعضى بولوتلرى مملكتلره تقسيم ايدر و فرشتهلر قرانى ايندرير كافرلر اوزرينه حجت تمام ايتمكيچون تاكه ديمهلر كه بزلرى بركمسنه خبردار قيلمدى واول كمسنهلركه ايماندن ياليرى واردر آنلرى قورقتمق ايچوندر تا ايمان كتورهلر (فاذا النجوم طمست واذا السماء فرجت واذا الجبال نسفت

وَاِذَا الرُّسُلُ اُقِّتَتْ) ت پس قچانکه یلدزلر ایشقسز اولور و اول وقتکه کوکلر دلك دلك
یارلمش اولور وقچانکه طاغلر پاره پاره اولور و اول وقتکه پیغمبرلر معین اولان وقتنه جمع اولورلر
(متحقق اولور اولشیکه متحقق اولور) مف یعنی هر بر امتك حسابی بر معین وقتنه آلنور
(لِاَیِّ یَوْمٍ اُجِّلَتْ لِیَوْمِ الْفَصْلِ) ت قنغی کون ایچون پیغمبرلر تاخیر قیلندیلر شول کون
ایچونکه فیصل اولنور (وَمَا اَدْرٰیكَ مَا یَوْمُ الْفَصْلِ) ت ونه شی خبر ویردی سکا که ندر
فیصل ایتمك کونی (وَیْلٌ یَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِینَ) ت وای اولکونده یلان صیانلر ایچوندر
(اَلَمْ نُهْلِكِ الْاَوَّلِینَ) ت هلاك ایتمدکمی اول کچنلری (ثُمَّ نُتْبِعُهُمُ الْاٰخِرِینَ) ت صکره آنلرك
ارقه سی صره قیلورز صکره کلنلری (كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِینَ) ت اشبوکبی ایدرز کونواینشلیلره
(وَیْلٌ یَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِینَ) ت وای اولکونده یلان صیانلر ایچوندر (اَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِنْ مَاءٍ
مَهِینٍ فَجَعَلْنَاهُ فِی قَرَارٍ مَكِینٍ اِلٰی قَدَرٍ مَعْلُومٍ فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَادِرُونَ) ت یارغدقمی سزی
حقیر اولان صودن پس قودق شو صوری محکم اولان یرده معین اولان مدته دکین پس معین
قیلدق مقداری پس نه کوزل معین قیلیجیلرز بزلر (وَیْلٌ یَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِینَ) ت وای
اولکونده یلان صیانلر ایچوندر (اَلَمْ نَجْعَلِ الْاَرْضَ كِفَاتًا اَحْیَاءً وَاَمْوَاتًا وَجَعَلْنَا فِیهَا رَوَاسِیَ
شَامِخَاتٍ وَاَسْقَیْنَاكُمْ مَاءً فُرَاتًا) ت یس معدقمی یری آدمیلری جمع ایدیجی جمع ایدردیر یلری
واولیلری و یراندق یرده یوکسك اولان طاغلری وایچوردلسز طاتلو صوری (وَیْلٌ یَوْمَئِذٍ
لِلْمُكَذِّبِینَ) ت وای اولکونده یلان صیانلر ایچوندر (اِنْطَلِقُوا اِلٰی مَا كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ) ت
کیدیکز اولشی جانبنه که آنی یلان صایجی ایدیکز (اِنْطَلِقُوا اِلٰی ظِلٍّ ذِی ثَلَاثِ شُعَبٍ لَا ظَلِیلٍ
وَلَا یُغْنِی مِنَ اللَّهَبِ) ت کیدیکز اوچ بلوك اولان کولکه جانبنه (یعنی جهنمك تتونی
کولکه سنه وارك کیدك) نه صغوق کولکه اولورونه اودلك اصجقندن کفایت ایدرده ف
شو کولکه یلوب اوچ بولك اولور آنلردن اصجق چیقار (اِنَّهَا تَرْمِی بِشَرَرٍ كَالْقَصْرِ كَاَنَّهُ
جِمَالَتٌ صُفْرٌ) ت شو اود آتی و یر قغلجمی کوشك کبی دیرسنکه شو قغلجم صاری دوه لردر
(وَیْلٌ یَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِینَ) ت وای اولکونده یلان صیانلر ایچوندر (هٰذَا یَوْمُ لَا یَنْطِقُونَ

وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ) ت اشبو كون بر كوندركه سويلمزلر انلره اذن ويرلمز آنلره كه عذر بيان ايدرلر (وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ) ت واى اولكونده يلان صيانلره ايچوندر (هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأَوَّلِينَ) ت اشبو كون فيصل اولنه جق كوندر جمع ايتدك سزى كچنلر ايله (فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُونِ) ت پس اكر اولسه سزكيچون برحيله پس كوستركز ايدلكنم حقمده (وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ) ت واى اولكونده يلان صيانلره ايچوندر (إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ وَفَوَاكِهَ مِمَّا يَشْتَهُونَ) ت صاقننلر كولكه لرده اولورلر و بيكارلرده اولورلر وآرزو ايتدكارى ميوه لر ايله اولورلر ديلدكارى جنسدن (كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ) ت ييكز و ايچكز سكرمسى قولاى اولمغله ايشلديككز شيلر سببيله (إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ) ت بزلر بويله جزا ويررز ايو ايشليانلره (وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ) ت واى اولكونده يلان صيانلر ايچوندر (كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ مُجْرِمُونَ) ت (اى يلان صيانلر) ييكز و فايدهلنكز آز (يعنى از مدت اولان دنياده) سزلر كوناه ايشليانلرسكز (وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ) ت واى اولكونده يلان صيانلر ايچوندر (وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ) ت وقتا كه ديلدى آنلره نماز قيلكز نماز قيلمزلر (وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ) ت واى اولكونده يلان صيانلر ايچوندر (فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ) پس قنغى سوزه قرآندن صكره ايمان كتوررلر

•(سورة النبأ مكية وهى أربعون آية)•

نبأ سورهسى مكهده نازل اولمش و بو سوره قرق آيتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

باغشلييجى امر كيجى اولان اللهك آديله اوقورم

(عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ عَنِ النَّبَإِ الْعَظِيمِ الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ) ت نه شيدن كافرلر بربرندن سؤال ايدرلر اوت سؤال ايدرلر بيوك اولان خبردن كه آنلر آنده بربرينه خلاف ايدرلر (مراد بعثدن و قيامت كونيدر) • فبعضى كسنه اينانيور و بعضى كسنه طاكيور و بعضى

•(جزء ٣٠)•

دیرکه جسم بعث اولنور و بعضلر دیرکه عذاب وراحت روحه واقع اولور (كلا سيعلمون ثم كلا سيعلمون) ت اویله دكل اویله دكل البته بیلورلر (صكره دیرز) اویله دكل اویله دكل البته بیلورلر (الم نجعل الارض مهادا والجبال اوتادا وخلقناكم ازواجا وجعلنا نومكم سباتا وجعلنا الليل لباسا وجعلنا النهار معاشا) ت آیا یسه مدقمی یری سزلره فرش و یسه مدقمی طاغلری میخلر و یراتمدق سزی ارکك و دیشی و یسه مدق سزلره اویقوکزی راحتلق و یسه مدق کیجه یی اورتو و یسه مدق کوندزی معیشت دیلنمك وقتی (وبنينا فوقكم سبعا شدادا وجعلنا سراجا وهاجا) ت و یاپدق سزلره اوزرکزده محکم اولان یدی قات کوك و یراندق یالدریجی اولان چراغی یعنی کونشی (وانزلنا من المعصرات ماء ثجاجا لنخرج به حبا ونباتا وجنات الفافا) واشاغی کتوردك بولوتدن دوکلیجی اولان صویی تا انکله کتوره لم آنکله سبیله دانه یی واوقوا اغجاری و یری بر بسته اولمش باغجه لری (ان يوم الفصل كان ميقاتا) ت تحقیق فیصل ایتدك کونی اولدی معین اولان وقت (يوم ينفخ في الصور فتأتون افواجا) ت اولکونکه اوفورلیلور صوره پس کلورسکز بولك بولك اولوب (وفتحت السماء فكانت ابوابا) ت و یاریلور کوك پس اولور قاپو قاپو (وسيرت الجبال فكانت سرابا) ت و سوریلور طاغلر پس اولور آلتم سالتم کبی (ان جهنم كانت مرصادا للطاغين مابا لابثين فيها احقابا) ت البته جهنم براوغرایه جق یولدر آزغینلره قایده جق یردر آنلر ایچون اکلنورلر جهنمده ابدی اولان مدتلرده (لا يذوقون فيها بردا ولا شرابا الا حميما وغساقا جزاء وفاقا) ت طاتمزلر جهنمده صغوق و نه بر ایچاور صویی مکر اصجق صویی و صاری صویی جزا و یرلدی آنلره عمللرینه موافق اولان جزا (انهم كانوا لا يرجون حسابا وكذبوا باياتنا كذابا) ت البته انلر امید ایتمزلر ایدی حساب کورلمسه و یلان صانمشلر بزم آیتلرمزی یلانه نسبت ایتمکله (وكل شيء احصيناه كتابا) ت وهر برشیئی ضبط ایتدك آنی یازه رق (فذوقوا فلن نزيدكم الا عذابا) ت پس طاتیکز عذابی پس زیاده ویرمیز (یعنی هیچ برشیدن) مکر عقوبتی (ان للمتقين مفازا حدائق واعنابا وكواعب اترابا وكاسا دهاقا) ت صاقنانلر ایچون مرادلرینه ایرشمك واردر

باغچەلر واوزوم الگلاری ودا کوکره قزلر کەبری برینه سنەدەبرابراولورلر وشراب‌دن طولو کاسەلر واردر (لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَّابًا) ت ایشتمزلر جنتدە عبث سوز ونە یلان صایقلق ● ف برکسنه برکسنەیە ایچ جنتدە شماتەیاپمزکه آلتمسوز یعنی یلانە نسبت ایدە (جَزَاءً مِنْ رَبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا) ت جزاویرلدی (آنلرە) وانعام اولندی وحساب اولندی سنك ربك جانبندن (رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَٰنِ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا) ت کوکلرك ویرلرك ربیدر وایکیسنك اراسندە اولانلرك ربیدر باغشلیجیدر قادر اولمزلر آنك هیبتندن سوز سویلمکه ● ف عوام آدملر الله تعالی‌یی بیلمزلر پس هرنەسوزکه دیلرلر دنیادە سویلرلر آخرت کوننده الله سبحانه‌نك جلالی قارشوسندە درلر الله سبحانەدن حکمسز هیچ کسەسوز سویلیه بیلمز (يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا) ت اولکوندەکه کتوررروح آدلو فرشته وسائر فرشتەلردخی صف اولورە ● ف روح دیوجیوا نره دیدی یاخود روح جبرائیل علیه السلامك آدیدر (لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَٰنُ وَقَالَ صَوَابًا) سوز سویلمزلر محشر اهلی مکر اول کسنەکه اذن ویرە الله اکاودیمش اولە طوغرو سوزی (یعنی اسلام کلمەسنی) ● ف مؤمنلردن هرکسنەکه شفاعتە لایق اولوە آنك حقندە طوغرو اولان سوز سویلنور یعنی شفاعت اولنور (ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ مَآبًا) ت اشبو کون وقوعی ثابتدر پس هرکسنەدیلرسە طوتر ربسی جانبنە قائدەجق (إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا) ت بزقورقتدق سزی یقین اولان عذابدن (يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا) ت اولکوندەبقار آدمی اول‌شیئه‌که ایلرو کوندردی ایدی ودیر کافر ای‌نه اولیدی بن اولایدم طپراق ● ف یعنی کافردیرای‌نه اولیدیکه بن چامور قالسەدم وآدمی اولمیەدم‌که اشبو حسابك عذابندە طوتلمش اولمیەدم

● (سورة النازعات مکیة ست واربعون آیه) ●

والنازعات سورەسی مکەدە نازل اولمش قرق آلتی آیتدر

(بسم الله الرحمن الرحیم)

باغشلیجی امرکیجی اولان الله‌نك آدیلە اوقورم

(وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا) ت کافرلرك جانلرینی شدتله الان فرشتەلر حقیچون (وَالنَّاشِطَاتِ

نَشْطًا)

(نشطا) ت مؤمنلرنك جانلرینی قولایلقله وراحتله چیقاران فرشته‌لر حقیچون (والسابحات
سبحا) ت هواده یوزن ملکلر حقیچون (فالسابقات سبقا) ت ومامور اولدقلری ایشده
بری برینی سبقت ایدن ملکلر حقیچون (فالمدبرات امرا) ت ایشلری تدبیر ایدن فرشته‌لر
حقیچون ٭ ف فرشته‌لردن برقسم وارکه کافرلرنك جانینی شدتله طمرلردن وبدنلرندن طارتوب
چیقارورلر وبرنوع دخی وارکه مسلمانلرنك بدنلرندن دوکك ومارن آچوب جانلرن خوشلقله
چیقارورلر پس اشبو جان تمام خوشلقله بالناً اولان عالم بابنه صالنه‌رق کیدر نیجه‌که برکسنه‌نك
اباغنك بندینی آچدقلرنده سوشمرلك کیتدیکی کبی لیکن بدننك تکلیفی بشقه‌درامّا مؤمن
وکافر برابردر اشبو روحك حالیدر او ایشلیلرك روحی خوشلقله بدندن چیقوب عالم ارواحه
سرعتله کیدر وکوزل اولان روح قاچق دیلر پس زورایله چکوب کتورورلر وبعض فرشته‌لر
هواده یوزرلر بری برندن یوکسك درجه‌لر طلب ایدرلر واکرالله سبحانه جانبندن برحکم
ایرشه یورورلر تاما طابقجه ایشلیه‌لر اشبو چینلری ذکر ایدوب که جل مقصودی بیان
بیوردی وکاهیجه قسمدن مرادی قسم ایتدیکی شیئك شرفی وکوزللکنی کوسترمك ایچوندر
(یوم ترجف الراجفة) ت اولکونده‌که برنور برنیجی ٭ ف یعنی یرده ترمه کلور (تتبعها
الرادفة) ت آنك ارقه‌سندن کلور رقه‌دن کلیجی (یعنی اولکی نفخه وایکنجی نفخه وجوده
کلورلر ٭ ف یعنی بری برینك ارقه‌سی صره‌برده ترمه‌لر کلور (قلوب یومئذ واجفة ابصارها
خاشعة) ت برقاج قلبلر اولکونده قورقوچی اولورلر شوجماعتك کوزلری اوزرینه ذلیللك
ظاهر اولور (یقولون ائنا لمردودون فی الحافرة ائذا کنا عظاما نخرة) ت دیرکافرلر آیا برلر
دوندرلمش اولورمیوز اولکی حاله آیا چقانکه بز اولورز چوریمش کوکلر صکره دیری اولورمیوز
(قالوا تلك اذا کرة خاسرة) ت دیدیلر بزم شوکیرودونکلکمز شو وقتده زیان ایدیجی کیرو
دونمکدر ٭ ف دیدیلر که اکراولیلر کیروکا...لرنیجه بیك آدم برمکانه دعواجی اولورلر (فانما
هی زجرة واحدة فاذا هم بالساهرة) ت پس شوروقه همان برتند اولان آوازدر پس
خبرسز آنلرك یوزینه کلمش اولور (هل اتاك حدیث موسی) ت آیا کلدیمی سکا موسانك
خبری (اذ ناداه ربه بالواد المقدس طوی) ت اولوقتده چاغردی آنی آنلر بسی طوی آدلو
بالناً اولان دره (اذهب الی فرعون انه طغی) ت یوری فرعونك جانبنه البته اول حددن

بچمشدر (فَقُلْ هَلْ لَكَ اِلٰى اَنْ تَزَكّٰى وَاَهْدِيَكَ اِلٰى رَبِّكَ فَتَخْشٰى) ت پس دیکل هیچ میل
وارمیدرسکا کیالكنا اولمسن ویول کوسترمسکا پس قورقمسن (فَاَرٰيهُ الْاٰيَةَ الْكُبْرٰى) ت
پس کوستردی فرعونه بیوك اولان معجزه‌یی یعنی عصایی وید بیضایی (فَكَذَّبَ وَعَصٰى) ت
پس یلان صایدی وعاصی اولدی (ثُمَّ اَدْبَرَ يَسْعٰى) ت صکره شو مجلسدن کیرودوندی تدبیر
ایدرك (فَحَشَرَ فَنَادٰى) ت پس جمع ایتدی کندو قومنی پس چاغردی (فَقَالَ اَنَا رَبُّكُمُ الْاَعْلٰى) ت
پس دیدی بن سزلك زیاده بیوك اولان ربکزم (فَاَخَذَهُ اللّٰهُ نَكَالَ الْاٰخِرَةِ وَالْاُولٰى) ت پس
طوتدی آنی الله آخرت ودنیا عذابیله ف یعنی دنیا عذابی بوادیلر وآخرت عذابی دخی
بولیسردر (اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِمَنْ يَخْشٰى) ت البته اشبو خبرده نصیحت واردر هر کسنه
ایچون که قورقر (ءَاَنْتُمْ اَشَدُّ خَلْقًا اَمِ السَّمَاۤءُ بَنٰيهَا رَفَعَ سَمْكَهَا فَسَوّٰيهَا) ت آیا سزلری زیاده
محکم کزیرادلقده یاخود کوکی الله یاپدی کوکی یوکسلت ایتدی آنك ارتفاعی مقداری‌نی
پس درست ایتدی آنی (وَاَغْطَشَ لَيْلَهَا وَاَخْرَجَ ضُحٰيهَا) ت وقرانقو ایتدی آنك کیجه‌سنی
وظهوره کتوردی آنك کوندزی ایشغنی (وَالْاَرْضَ بَعْدَ ذٰلِكَ دَحٰيهَا) ت ویری براندقدنصکره
دوشه یوب یایدی ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه دحاهانك معناسی شودرکه کامکده بیوردی
(اَخْرَجَ مِنْهَا مَاۤءَهَا وَمَرْعٰيهَا) ت طشره کتوردی یردن آنك صوینی واوتلاغنی (وَالْجِبَالَ
اَرْسٰيهَا) ت وطاغلری محکم یاپدی ف فصلت سوره‌سنده کوکی یردن صکره ذکر ایتدی
وبو راده یری کوکدن صکره ذکر ایتدی ممکندرکه کوکك ارتفاعی وکیجه وکوندزك تعیینی یری
یراتمدن اول یراتمش اوله وکوکدیکی طبقه یاپمسی وهر برینده آیرو جه حکم وبشقه قانون
اوزرینه اولمسی یردنصکره یاپمش اوله (مَتَاعًا لَكُمْ وَلِاَنْعَامِكُمْ) ت سزلك منفعتلریکز ایچون وسزلك
حیوانلریکزك منفعتیچون (فَاِذَا جَاۤءَتِ الطَّاۤمَّةُ الْكُبْرٰى) ت پس اول وقتکه کلور قیامت
(يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْاِنْسَانُ مَا سَعٰى) ت اولکونکه خاطره کتورر آدم یلرایشلدکلری شیئی (وَبُرِّزَتِ
الْجَحِيمُ لِمَنْ يَرٰى) ت وظاهر اولنور جهنم اول کسنه ایچونکه کورمك استرینی ثواب
وعقاب متحقق اولور (فَاَمَّا مَنْ طَغٰى وَاٰثَرَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا فَاِنَّ الْجَحِيمَ هِىَ الْمَاْوٰى) ت پس اما اول
کسنه که حددن کچدی واختیارایتمش اولدی دنیادیرلکنی البته جهنمدر آنك یری (وَاَمَّا

مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَى ۝ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَى) ت واما اول كسنه كه
قورقدى ربسنك حضورنده طورمقدن وكيرو طوتدى نفسنى شهوتلردن البته جنتدر آنك
منزلى (يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا) ت سؤال ايدرلر سكا قيامتدن نه وقتده واقع
اولوردیو (فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرَاهَا) ت نه مرتبه ده سن سن قيامتى بيلكدن يعنى سن انى
بيلمزسك (إِلَى رَبِّكَ مُنْتَهَاهَا) ت سنك ربكك جانبنه درانى بيلمك منتهاسى * ف يعنى صوره
صوره رسؤال ايده ايده قيامتك على الله سبحانه به ايريشورمايشده اولان واسطه لرك بجلاسى
بيلكدن خبرسزدرلر (إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرُ مَنْ يَخْشَاهَا) ت سن همان قورقودیجیسن اول
كسنه نك كه قورقار قيامتدن (كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا) ت اوا كوننكه
كورورلر آنى كويا دنياده اكلنمديلر بر اخشام وقتى ويا بر ضحى وقتى اكانسديلر ظن ايدرلر * ف يعنى
قيامت كرنتى تيز طلب ايدرلر او وقتده بيلورلر كه قيامت كونى زياده تيزلكه كادى هيچ
كيج اولمدى

(سورة عبس مكية وهى اثنان واربعون اية) عبس سورهسى مكه ده نازل اولمش و بو سوره
قرق ايكى آيتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

(باغشليجى اسركيجى اولان الله ك ادیله ارقورم)

---

* ف شاه ولى الله رحمه الله دركه قريشك بيوكلرى پيغمبر عليه السلامك حضورنده اولوب
انلرى اسلامه دعوت ايدرايكن صحابه فقرالرندن عبدالله ابن ام مكتوم كاوب اعمى
اولديغندن قريشى بيلمدى كورمیوب اول حضرت صلى الله عليه وسلمه مكرر سؤال ايله حضرته
تشويش ويردى اول حضرت ايسه كندوسنه تقيد ايدوب التفات ايده جك وقت اولديغندن
و ايشنى مناسبتسز بيلوب آندن بوزچويردى الله سبحانه رسولنه كوزل خلق جانبنه دلالت
ايله بو آيتى انزال بيوردى (عَبَسَ وَتَوَلَّى ۝ أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى) ت يوزا كشتدى و يوزدوندردى
اول سببدنكه كادى آنك يانته اعمى * ف اشبوكلام غيرى لرك شانده كوياره والدن شكايتدر
كه جكندروبلنده عتاب بيوردى (وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَّكَّى ۝ أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرَى) ت
ونه شى خبردار قيلادى سنى كه شايد بو اعمى پاك اوله يا نصيحت اشتدكده منفعت ويره اكا
نصيحت ايشتمك (أَمَّا مَنِ اسْتَغْنَى ۝ فَأَنْتَ لَهُ تَصَدَّى) ت اما اول كسنه كه زنكيندر پس سن آنك
جانبنه يونلمش سن (وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَّكَّى) ت وزيان يوقدر سنك اوزريكه نصيحت قبول
ايدرب پاك اولمزسه اول زنكين (وَأَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَى ۝ وَهُوَ يَخْشَى ۝ فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَهَّى) ت

واما اول کمسنه که کلدی سنک یانکه یاکله قوشالیوب که کندو پیشندن قورقارسن آندن غفلت ایدرسن ● ف والله سبحانه دن قورقارو یا آندن قورقارکه سکا ملاقات ایده یا اوزریکه ایده ضربی (کلّا انها تذکرة فمن شاء ذکره) ت اویله دکل اویله دکل یعنی بویله کیمسه‌لرن نصیحت ایتمکدن اعراض ایتمه البته بوقرآن نصیحتدر پس هرکمسنه کیم دیلرانکله متعظ و نصیحت قبول ایدیجی اولور (فی صحف مکرمة مرفوعة مطهرة بایدی سفرة کرام بررة) ت قرآنک آیتلری ثابت اولمشدرکرامی اولان مکتوبلرده نوجه قدرلیسدر عیوبدن پاکدرکه کوزل خصلتلی اولان کاتبلرالریله لوح محفوظدن یازلمشدر (یعنی فرشته‌لر لوح محفوظدن یازدیلر) ● ف یعنی فرشته‌لرقرآنی یازدیلر اکا مطابق اولمرق وحی نازل اولور (قتل الانسان ما اکفره) ت لعنت اولسون آدمی نه قدر کافردر (من ای شیء خلقه) ت نه شیدن یاراتدی آنی الله (من نطفة خلقه فقدره) ت منی صویندن یاراتدی آنی پس قدرلادی انی ● ف یعنی الی و آیاغنی براسلوب اوزرینه یاراتدی نه بریسی زیاده نه بریسی زیاده کوچک (ثم السبیل یسره) ت صکره طشره چیقمق یولنی قولای قلدی آنکیچون ● ف یعنی ایمانی و کفری فهم ایتمکی اوکرتدی یاخود انانک قارنندن قولایلقله چیقاردی (ثم اماته فاقبره ثم اذا شاء انشره) ت صکره اولدیروب انی قبره قودی صکره قچانکه دیلیه دیرلدر (کلّا لما یقض ما امره) ت حقا که عمل ایتمدی اول شی ایله که امر ایتدی اکا الله (فلینظر الانسان الی طعامه انا صببنا الماء صبا ثم شققنا الارض شقا فانبتنا فیها حبا وعنبا وقضبا وزیتونا ونخلا وحدائق غلبا وفاکهة وابا متاعا لکم ولانعامکم) ت پس باقسون آدمی کندو طعامنه (نیجه تدبیر اولنمشدر) بز دوکدک صویی دوکمکله صکره یاردق یری یارمقله پس بتوردک یرده دانه‌لری واوزوم آغجنی و بونجه‌یی وزیتون اغجنی وخرما اغجنی واغجلری چوق اولان باغچه‌لری ومیوه‌یی ویبان اوتلرینی سزلک منفعتکز ایچون وحیوانلرکزک منفعتیچون (فاذا جاءت الصاخة) ت پس اول وقتکه کلورقتی اولان آواز (یوم یفر المرء من اخیه وامه وابیه وصاحبته وبنیه) ت اولکونده که قچار کیشی کنده وقرنداشندن وانا سندن وباباسندن وخاتوندن واولادندن (لکل امرئ منهم یومئذ شأن یغنیه) ت هر بر کمسنه ایچون آنلردن اولکونده بر شغل اولور اکا کفایت ایدر یعنی هرکس نفسیله مشغول اولوب برشیئه باقه‌جق و برایشی ایشلیه‌جک مجالی قالمز (وجوه یومئذ مسفرة ضاحکة مستبشرة) ت برقاچ یوزلر اولکونده که نورلی

وآیدین اولور کولیجی وشاد اولورلر (وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ) ت وبر قاچ یوزلر اولسه کونده که اوزرینه توز اولوب انی اورتر قاره لق (أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَفَرَةُ الْفَجَرَةُ) ت اشبو کروه آنلردر کوتو ایشلی اولان کافرلر

(سورة کورت مکیة وهی تسع وعشرون آیة) کورت سوره سی مکه ده نازل اولمش وبو سوره یکرمی طقوز آیتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

(باغشلیجی اسرکیجی اولان اللهک آدیله اوقورم)

(إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ) ت اولوقتکه کونش سریلوب نوری کیدر (وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ) ت واولوقتکه یلدزلر قوبولورلر (وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ) ت واولوقتکه طاغلر کیدریلورلر (وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ) ت واولوقتکه کبه دوه لر کندو باشنه براقلورلر *ف طوغورمغه یقین اولان دوه چوق عزیز اولوریاورو سی وسودی ایچون قیمتلی (وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ) ت واولوقتکه بیان حیوانلری جمع اولنورلر (وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ) ت واولوقتکه دکزلر اودکبی علولنورلر *ف نیجه که تنور قزدریلور وعلولنور (وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ) ت واولوقتکه روحلر جسدلریله جمع اولورلر *ف یعنی کناه ایشلیلر قسم قسم جمع اولورلر (وَإِذَا الْمَوْءُودَةُ سُئِلَتْ بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ) ت واولوقتکه دیری دفن اولنمش اولان قزلر سؤال اولنور نه کناه سببیله اولدیریلدیلر (وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ) ت اولوقتکه عمل دفترلری آچلور (وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ) ت واولوقتکه کوکلردریسی صویلور یعنی قرمزی اولور برقیون کبیکه آنک دریسی صویلمش اولور (وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ) ت واولوقتکه جهنم قزدریلور (وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ) ت واولوقتکه جنت یقین قلنور (عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا أَحْضَرَتْ) ت بیلور هر برشخص حاضر ایلدیکی شیئی (فَلَا أُقْسِمُ بِالْخُنَّسِ الْجَوَارِ الْكُنَّسِ) ت پس قسم ایدرم کیرودونیجی سیر ایدیجی کیزلنجی اولان یلدزلره *ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه زحل ومشتری ومریخ وزهره وعطارد یلدزلری متحیره درلر وقتا که سیر ایدوب برمقامه ایریشورلر آندن کیرو دونرلر وبرمقامده کاه طی ایتمزلر ایدی اکاه ونلورلر ووقتا که کونشه یقین اولمه لرغایب اولورلر وشوحالته احتراق دیرلر والله اعلم *ف بدی یلدزلر کو که بشقه بشقه سیر ایدرلر آنلردن بش یلدزکه کونش وآیدن غیریدرلر آنلر زحل ومشتری ومریخ وزهره وعطارد درلر آنلرک طوغرو سیری

مغربدن مشرق طرفنه دوزوكاهی بولت اوتنسنده طوروب كيرودونرلرو كاهی كونشه يقين كلوب برقاچ كون غائب اولورلر (وَاللَّيْلِ اِذَا عَسْعَسَ وَالصُّبْحِ اِذَا تَنَفَّسَ) ت وعالمه قرانلق ويرن كيجه يه وابدينلق ويرن صباحه قسم ايدرمكه (اِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ مُطَاعٍ ثَمَّ اَمِينٍ) ت تحقيق قران بوجه قدرلو اولان فرشته نك سوزيدر قوت صاحبيدر عرش صاحبی اولان اللهك يانسده وقارلودر اطاعت اولنشدر ملكوتده امانتله متصفدر ف اشبو صفتلر جبرائيل عليه السلامك صفتلريدر (وَمَا صَاحِبُكُمْ بِمَجْنُونٍ) ت ودكلدر صاحبكز ديوانه (وَلَقَدْ رَآهُ بِالْاُفُقِ الْمُبِينِ) ت وكوردی سزك صاحبكز اول فرشته يی كوككك ظاهر اولان كنارنده (وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ) ت ودكلدر سزك صاحبكز كيزلو اولان وحيی تبليغ ايتمكده بخيللك ايديجی (وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ) ت ودكلدر قران سورلمش شيطانك سوزی (فَاَيْنَ تَذْهَبُونَ) ت پس قنقی يره كيدرسكز (اِنْ هُوَ اِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ) ت دكلدر قران مكر نصيحتدر عالمر ايچون (لِمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ اَنْ يَسْتَقِيمَ) ت سزدن اول كسنه ايچونكه ديلر كه طوغر وايشلو اوله (وَمَا تَشَاؤُنَ اِلَّا اَنْ يَشَاءَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ) ت ديلمزسكز (استقامتی) مكر كه ديليه عالملر تربسی اولان الله

•(سورة الانفطار مكية وهی تسع عشرة آية)• انفطار سورهسی مكه ده نازل اولمش و بو سوره اون طقوز آيتدر

•(بسم الله الرحمن الرحيم)•

•(بغشلييجی اسركييجی اولان اللهك آديله اوقودم)•

(اِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ) ت اولوقتكه كوك يارياور (وَاِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ) ت واولوقتكه يلدزلر دوكلورلر (وَاِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ) ت واولوقتكه دكزلر نهايت شدتله آقوب برلرينه قارشورلر • ف يعنی دكزلرك صويی براوزرينه طاشوب زورايدوب جملهسی بربرينه قارشوب بردكز اولورلر (وَاِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ) ت واولوقتكه قبرلرك طپراغی التاوست اولوب موتالری طشره براقورلر (عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ وَاَخَّرَتْ) ت بيلور هر برشخص ايلرو كوندرديكی وارقهسنده براقديغی شيلری (يَا اَيُّهَا الْاِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ فِي اَيِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَكَّبَكَ) ت ای آدمی نه شی آلداتدی سنی كريم اولان ربكه اول ربك

برابردی سنی درست ایتدی سنک اندامکی قامتکی معتدل قیلدی سنی قنقی صورتده که دیلدی ترکیب ویردی سکا ه‌ف بدنکی درست قیلدی وخصلتده برابر ایتدی (كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالدِّينِ) ت اویله دکل اویله دکل (یعنی ای انسان سنی نه شی الدادیکه سنی بویله خلق وتسویه ایدن الله تعالی یه کفر ایدلک کرمنه مغرور اولمق ایسه بوکرمه مقابل شکر واطاعت ایتمک اقتضا ایدرسنک بو انکار وعصیانک کرمه مغرورلقله اولور ز) بلکه یلان صیارسکز عملک جزاسی (وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ كِرَامًا كَاتِبِينَ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ) ت وسزلک اوزرکزه بکجیلر بوجه قدرلو اولان یازیجیلر واردرکه بیلورلر ایشلدیککز شیلری (إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ) ت البته اوایشلیلر نعمتده اولورلر (وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ) ت والبته کوتو ایشلیلر جهنمده اولورلر (يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ) ت کلورلر جهنمه عملارلک جزاسی ویریلن کونده (وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ) ت انلر جهنمدن غائب وخارج اولمازلر (وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ) ت ونه شی خبردار قیلدی سنی ای آدم که ندر جزا کونی (ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ) ت صکره (دیرم) نه نی خبردار قیلدی سنی ای آدم نه‌در جزا کونی (يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ) ت بر کوندر که قادر اولمز هیچ کسنه هیچ برکسنه ایچون هیچ برفائده ایرشدرمکه بیورلدی اولکون الله ایچوندر

(سورة التطفيف مكية وهي ست وثلاثون آية) تطفیف سوره‌سی مکه‌ده نازل اولمش وبوسوره اوتوز آلتی آیتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

(باغشلیجی اسرکیجی اولان اللهک آدیله اوقورم)

(وَيْلٌ لِلْمُطَفِّفِينَ الَّذِينَ إِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ) ت وای آدمیلرلک حقلارینی نقصان قلنلر ایچوندر اول کسنه‌لردرکه وقتا که ناسدن آلورلر دقتله اولچوب تمام آلورلر (وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ) ت وقتا که اولچوب بویره‌لر آدملره یاخود طارتوب ویره‌لر آنلره اکسک اولچوب اکسک طارتوب زیان ایرشدیررلر (أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ لِيَوْمٍ عَظِيمٍ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ) ت آیا بیلمزلری اشبو کروه که آنلر بعث اولنوب بیوک کونده که اولکون طورورلر آدمیلر عالملرک ربیسنک اوکنده (كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَّارِ لَفِي سِجِّينٍ وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينٌ) ت حقدرکه کناه ایشلیلرلک عمل دفتری سجینه داخل اولور سجین جهنمک آلتنده اولمش ایچی بوش برقیادرکه کافرلرلک جانی ودفتر اعمالی وابلیسک مکانی اندهدر

(یعنی انلرادلری یازیلی اولان یره داخل اولورلر) ونه شی خبردار یصه دی سنی کندر سجین (كِتَابٌ مَرْقُومٌ) ت یازلمش برکتابدر ف کیم کوره آنده خیر اولمدیغنی بیلور وآنك ایچنده اولور کافرلرك امللری دفتری هرکافراولدکده دفتری اشبو سجیندن چیقاروب یوته اصارلر (وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ) ت وای اولکون یلان صیانلره اول کسنه لردرکه یلان صیارلر جزا کوننی (وَمَا يُكَذِّبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ إِذَا تُتْلَى عَلَيْهِ آيَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ) ت ویلان صایمز شو کونی مکر هر برکناه ایشلر اولان ظالم چقانکه اوقونسه آنك اوزرینه بزم آیتلرمز دیرکه اول بکنلرك افسانه لریدر (كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ) ت اویله دکل بلکه پاس باغلدی آنلرك قلبلری اوزرینه اولشیکه ایشلدیلر (كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَحْجُوبُونَ) ت اویله دکل البته آنلر کندو ربلرینی کورمکدن اولکونده پرده لنمشدرلر (ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُو الْجَحِيمِ) ت صکره البته آنلر جهنمه داخل اولورلر (ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ) ت صکره دینلور آنلره شودر اولشیکه سز آنی یلان صیاردیکز (كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ) ت حقدرکه اوایشلیلرك کتابی علیینه داخل اولور (وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ) ت ونه شی خبردار قیلدی سنی ندر علیون (كِتَابٌ مَرْقُومٌ يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ) ت یازلمش برکتابدرکه علیینده ساکن اولان مقرب ملکلر آنی حفظ ایدوب قیامتده حاضر ایدرلر (إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ) ت البته اوایشلیلر نعمتده اولورلر تختلر اوزرنده اکلشوب هر برجانبه نظر ایدرلر بیلورسن آنلرك یوزنده نعمتلرنك تازه لکنی (يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَخْتُومٍ خِتَامُهُ مِسْكٌ وَفِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ) ت ایچوریلور آنلره باشی مهرلو خالص اولان شرابدن موم یرینه آنك مهری مشك اولور واشبو پاك اولان شرابه لایقدرکه رغبت ایده لر رغبت ایدنلر ف جنت اهلنك هر برینك اونده شراب ایرمقلری بولنور لیکن اشبو شراب نادردرکه باشی مهرلنمشدر کندونك قدرینه موافق اولان مشك مهریله (وَمِزَاجُهُ مِنْ تَسْنِيمٍ عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ) ت وآنك قاتشیغی تسنیم صوندن قارشدریلور اول تسنیم بربکاردرکه ایچرلر آندن الله

تعالى يه يقين اولنلر (ان الذين اجرموا كانوا من الذين آمنوا يضحكون) ت كناه ايشليان
كمسنه لر مسلمانلره كولرلر ايدى (واذا مروا بهم يتغامزون) ت وچنانكه اوغراسه لر ايدى
مؤمنلره بري برينه كوزاو رورلر ايدى (واذا انقلبوا الى اهلهم انقلبوا فكهين) ت وچنانكه
دونرلر ايدى عيالري جانبنه دونرلر ايدى شاد اوله رق (واذا رأوهم قالوا ان هؤلاء لضالون) ت
وچنانكه كورسه لر ايدى مؤمنلري ديرلر ايدى اشبو مسلمانلر آزغينلردر (وما ارسلوا عليهم
حافظين) ت ويكيجى كوندرلمديلر آنلر مسلمانلر اوزرينه (فاليوم الذين آمنوا من الكفار
يضحكون على الارائك ينظرون) ت پس اشبو كونده مسلمانلر كافرلره كولرلر تختلر
اوزرينه كاشوب هر برجانبه باقرلر (هل ثوب الكفار ما كانوا يفعلون) ت بو النوز
كافرلرا اولشينك مقدارنجه ايشلديلر

(سورة الانشقاق مكية وهى خمس وعشرون آية) انشقاق سورهسى مكه ده نازل اولمش
وبو سوره يكرمى بش آيتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

(باغشليجى اسركيجى اولان اللهك آديله اوقورم)

(اذا السماء انشقت) ت اول وقتكه كوك يارلور (واذنت لربها وحقت) ت وقولاق
قويركندو ربسنك حكمنه وكوك قولاق قويمغه لايقدرف يعنى كوك حكمه خلاف ايديجى
دكلدر (واذا الارض مدت) ت واول وقتكه ير يارلور (والقت ما فيها وتخلت) ت وطشره
آتار آنده اولان شيئى وخالى اولور يعنى اولولرى طشره آتار (واذنت لربها وحقت) ت
ايشيدر كندو ربسنك حكمنى ولايقدر يره كه قولاق قويه يعنى اخرتك حسابى اوللدر (يا ايها
الانسان انك كادح الى ربك كدحا فملاقيه) ت اى آدمى البته سن ايشلكدهسى ايديجى سن
ربكه اوغراينه دكين عملجا لشمقله پس اوغرارسن ربكه (فاما من اوتى كتابه بيمينه فسوف
يحاسب حسابا يسيرا وينقلب الى اهله مسرورا) ت پس اما اول كمسنه كه ويريلورسه آنك
عمل دفترى آنك صاغ الندن پس آنك حسابى كوريلور قولاى حسابله ودونر كندو عيالى
جانبنه شاد اوله رق (واما من اوتى كتابه وراء ظهره فسوف يدعوا ثبورا ويصلى سعيرا) ت

واما اول كسنه كه كوير ايدى اكا آنك عمل دفترى ارقه سندن ويريلور پس چاغرر كندو هلاكنى وكاو وجهنمه ٭ف يعنى عذابك المندن كندو اولمكى طلب ايلر (انه كان فى اهله مسرورا) ت اول دنياده كندو عيالنده شاد ايدى ٭ف يعنى دنياده انوتدن فكرسز ايدى (انه ظن ان لن يحور) ت كمان ايدردى كه قايتمزالله جانبنه (بلى ان ربه كان به بصيرا) ت اوت قايده جقدر البته آنك ربى آنك احوالنى كوريجيدر ٭ف يعنى انك عملنك جزاسنى ويرسه كركدر (فلا اقسم بالشفق والليل وما وسق والقمر اذا اتسق لتركبن طبقا عن طبق) ت پس يمين ايدرم كيجه نك اولنده كوكك كارى قرمزيلغنه وقسم ايدرم كيجه يه واوشينه كه كيجه آنى جمع ايتدى وقسم ايدرم كامل و بدر اولمش آيه البته ابرشورسكز برحالدن برحاله (يعنى اولمك قورقوسى آندنصكره منكر ونكيرك سؤالى آندنصكره حشر وحساب وصراط كبريسى كچمك آندنصكره جهنم ياخود جنت والله اعلم (فما لهم لا يؤمنون) ت پس نه اولدى شو كافرلره كه ايمان كتورمزلر (واذا قرئ عليهم القرآن لا يسجدون) ت وچقانكه اوقونسه آنلره اوزرينه قرآن سجده ايتمزلر (بل الذين كفروا يكذبون) ت بلكه اشبو كافرلر يلان صيارلر (والله اعلم بما يوعون) ت والله بيليجيدر قلبلرنده كيزلو طوتدقلرى شيئى (فبشرهم بعذاب اليم) ت پس خبرويرآنلره اجيديجى اولان عذابدن (الا الذين آمنوا وعملوا الصالحات لهم اجر غير ممنون) ت ليكن اول كسنه لر كه ايمان كتورديلر وايشلديلر كوزل ايشلرى آنلرا يچوندر نهايتسز اولان مزد

٭(سورة البروج مكية اثنتان وعشرون آية)٭ بروج سورهسى مكه ده نازل اولمش يكرمى ايكى آيتدر

٭(بسم الله الرحمن الرحيم)٭

٭(باغشليجى اسركيجى اولان اللهك آديله اوقورم)٭

(والسماء ذات البروج) ت برجلر صاحبى اولان كوك حقيچون (واليوم الموعود) ت ووعد اولنمش قيامت كونى حقيچون (وشاهد ومشهود) ت وجمعه كونى وعرفه كونى حقيچون ٭ف شاهد جمعه كونى كه هرهفته حاضر اولور ومشهود عرفه كونيدركه حج ايچون ادملر حاضر اولورلر (قتل اصحاب الاخدود النار ذات الوقود اذ هم عليها قعود وهم على ما يفعلون بالمؤمنين شهود) ت اودون ايله طولمش آتش خندكلرينك صاحبلرى هلاك اولندى

اول وقتکه آنلر آنلر کارنده اکلتمشلر ایدی و آنلر اولشیکه ایشلدیلر مسلمانلره حاضر ایدیلر (وما نقموا منهم الا ان یؤمنوا بالله العزیز الحمید الذی له ملك السموات والارض والله علی کل شیء شهید) ت وعیب ایتمدیلر انلره مکر شو خصلتی که ایمان کتوردیلر و کلمش اولان غالب اولان الله تعالی یه که اول الله ایچوندر کوکلرك و یرلرك پادشاهلغی والله هر برشی اوزرینه خبرداردر ٭ ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه برجبار پادشاه کندو عیتلرینه کفرایتمکه تکلیف ایتدی چقانکه آنلر کافر اولدیلر خندقلری اود ایله طولدروب آنلری اوده براقدی الله سبحانه اول اودی پادشاه اوزرینه و آنك تابعلری اوزرینه مسلط قلدی پس شو اود خندقلردن اوچوب جمله سنی یاقدی و یاندردی والله اعلم (ان الذین فتنوا المؤمنین والمؤمنات ثم لم یتوبوا فلهم عذاب جهنم ولهم عذاب الحریق) ت البته اول کسنه لرکه عقوبت ایتدیلر مسلمان ارککلره و مسلمان خاتونلره صکره توبه ایتمدیلر پس آنلر ایچوندر جهنمك عذابی و آنلر ایچوندر شدتلو یاقجی عذابی (ان الذین آمنوا وعملوا الصالحات لهم جنات تجری من تحتها الانهار ذلك الفوز الکبیر) ت البته اول کسنه لرکه ایمان کتوردیلر و ایشلدیلر کوزل اولان ایشلری آنلر ایچوندر باغچه لرکه آقر آنلرك آلتندن ایرمقلر بودر بیوك اولان مطلب بولمق ٭ ف برپادشاه اوغوللغی برساحرك یاننه صحرا اورکنمك ایچون کوندررایدی اول جوان ایسه ساحرك یاننه کیدیوب براهبك یاننه کیدوب انجیلی اوکرندی الله سبحانه آنی کمال صاحبی ایتدی که ارسلانلر و یلانلر آنك امرینه انقیاد ایدرلر ایدی و آلاسرض صاحبلری و کوزسزلر آنك الی اوزرینه شفایاب اولورلر ایدی پس آنك ایله چوق کسنه الله سبحانه یه و حضرت عیسی علیه السلامه ایمان کتوردیلر و اول پادشاهه طیاردی بو خبری ایشیدوب جوانی اولدردی صکره شهرك هر محله سنك اوکنده بر بر خندق قازدیروب و اود ایله طولدروب هر محله نك ارککن و قاریسین طوتوب کتوروب امر ایتمشکه بته سجده ایلك هر کیم ابتزا ایسه انی اوده یاقرمش شویله نیجه بیك آدملری شهید ایتدی پس الله سبحانه نك غضبی ایریشوب اودیالنش پادشاهك او بنو امرالرینك منزللرین یاقوب و یاندروب شهری برباد ایتمش (ان بطش ربك لشدید) ت سنلك ربك طوتمی زیاده قتیدر (انه هو یبدئ ویعید) ت الله یکیدن یرادر و براتمی اعاده ایدر (وهو الغفور الودود ذو العرش المجید فعال لما یرید) ت والله یارلغییجیدر سو یجیدر عرشك صاحبیدر بو جهه قدرلیدر دیلدیکی شیئی ایدیجیدر (هل اتاك حدیث الجنود فرعون وثمود) ت کلو بدرسکا عسکرلرك سوزی که فرعون و ثمود در

(بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ وَاللّٰهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ) ت بلکه کافرلر یلانه صایمقده‌لر واللّٰه آنلری هر بر جانبلرندن قوشادیجیدر (بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَجِيدٌ فِي لَوْحٍ مَحْفُوظٍ) ت بلکه اشبو قرآن بیوجه قدرولیدر یازلمشدر لوح محفوظده

●(سورة الطارق مكية سبع عشرة آية)●

طارق سوره‌سی مکه‌ده نازل اولمش اون یدی آیه‌در

﴿بسم اللّٰه الرحمن الرحيم﴾

باغشلیجی اسرکیجی اولان اللّٰهك آدیله اوقورم

(وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ) ت کوك حقیچون وکیجه کلن شی حقیچون (وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ) ت ونه شی خبردار ایتمه‌دی سنی کیجه کلن شی (النَّجْمُ الثَّاقِبُ) ت یلدریجی یلدزدر (إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ) ت یوقدر هیچ بر شخص مکر آنك اوزرینه بکیجی بر فرشته واردر وف بر قاچ فرشته‌لر انسان ایله بیله‌درلر آنلری بلالردن حفظ ایدرلر یاخود عملرین یازارلر (فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ) ت پس باقسون آدمی نه شیدن یرادلدی (خُلِقَ مِنْ مَاءٍ دَافِقٍ يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ) ت یرادلدی اتارجه دوکلمش صودن که طشره کلور قوجه‌نك بلنك اراسندن وخاتونك سینه‌سنك کوکلرینك اراسندن وف دیرلرکه قوجه‌نك منیسی ارقه‌سندن کلور وقارینك منیسی کوکسنك اراسندن کلور (إِنَّهُ عَلَىٰ رَجْعِهِ لَقَادِرٌ) ت الله ایکنجی دفعه انسانی یراتمغه قادردر وف یعنی الله سبحانه آنلری اولدکدنصکره دنیایه کتورور (يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ) ت اول کونکه اشکاره قیلنور آدمیلرك سینه‌سنده کیزلو اولان سرلر (فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ) ت پس اولمزآدم ایچون هیچ بر قوت ونه بر یاردم ایدیجی (وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ) ت دونوب دونوب کیرو کلیجی یغمور صاحبی اولان کوك حقیچون (وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ) ت یارلق صاحبی اولان یر حقیچون وف یعنی یرده اغجلر واوتلر آنی یاروب طشره چیقارلر (إِنَّهُ لَقَوْلٌ فَصْلٌ وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ) ت البته قرآن واضح اولان سوزدر ودکلدر قرآن باطل کولنج سوزی (إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا وَأَكِيدُ كَيْدًا) ت

آنلر

آنلر (یعنی کافرلر) کوتوفکر ایدرلر بر کوتوفکر ایتکله و بن دخی کوتوفکر ایدرم بر کوتوفکر ایتکله اشبو وعیدلر کوتسنده متحقق اولدی (فمهل الکافرین امهلهم رویدا) ت پس مهلت ویر کافرلره وقویویر آنلری آز بیچق

●(سورة الاعلی مکیة وهی تسع عشرة آیة)●
اعلی سورەسی مکەدە نازل اولمش و بو سورە اون طقوز آیتدر

●(بسم الله الرحمن الرحیم)●
باغشلیجی امر کیجی اولان اللهک آدیله اوقورم

(سبح اسم ربک الاعلی) ت پاکلکله ذکر ایت عالی اولان ربکی (الذی خلق فسوی) ت اول الله که یراتدی مخلوقاتی پس طوغرو ایتدی اعضالرن (والذی قدر فهدی) ت وقدرلدی وطوغرو یول کوستردی (یعنی مخلوقاتک جملەسنی اندازەلیوب شواندازە حسبنجە انلردە تصرف بیوردی پس اول صورت اوزرندە حیدانە جیقدیلر پس اشبو تصرفدن هدایتلە خبر ویردی والله اعلم) ●ف یعنی اول تقدیر یازمش صکرە آنک حسبنجە دنیایە کتورمش (والذی اخرج المرعی) ت اول الله که طشره چیقاردی تازە اوتی (فجعله غثاء احوی) ت صکرە ایصمەدی شو اوتی قوری اولمش قرە اولمش (سنقرئک فلا تنسی) ت تعلیم ایدوز قرآنی سکا پس اونوتمزسین ●ف یعنی وحیی حفظ ایتمکلکک قولای اولور (الا ما شاء الله انه یعلم الجهر وما یخفی) ت مکر اولشیکە دیلادی الله البتە الله بیلور آشکارەیی وکیزلویی ●ف شاه ولی الله دیرکە اول حضرتک مبارک خاطرندن آیتی اونوتدرمق نسخدن بر نوعدر (ونیسرک للیسری) ت وتوفیق ویررز سکا قولای اولان شریعتی بیلمکە (فذکر ان نفعت الذکری) ت پس نصیحت ویر اکر منفعت ویرسە نصیحت ویرمکلک (سیذکر من یخشی) ت نصیحت آلور اول کسنەکە قورقار (ویتجنبها الاشقی الذی یصلی النار الکبری) ت وایراق اولور نصیحتدن آدمیلرک زیادە بختسزی اولکە کیرە جک اولور بیوک اوده (ثم لا یموت فیها ولا یحیی) ت صکرە اولماز شو اوددە ودیرلمز (قد افلح من تزکی) ت البتە قورتلدی اول کسنە کمپاک اولدی (وذکر

اسم ربه فصلى) ت وذكر ايتدى بو بسنك آديني صكره نماز قيلدى (بل تؤثرون الحيوة الدنيا) ت بلكه اختيار ايدرسكز دنيا ديرلكنى (والآخرة خير وابقى) ت وآخرت زياده ايكوراك وابيدر (ان هذا لفى الصحف الاولى) ت البته اشبو مقدمه ذكر اولنمشدر اول كچنلرك صحيفه‌لرنده (صحف ابراهيم وموسى) ت ابراهيم وموسانك صحيفه‌سنده

(سورة الغاشية مكية وهى ست وعشرون آية)

غاشيه سوره‌سى مكه‌ده نازل اولمش وبو سوره يكرمى آلتى آيتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

باغشلايجى اسركيجى اولان اللهك آدى ايله اوقورم

(هل اتاك حديث الغاشية) ت تحقيق كلدى سكا قيامت كوننك خبرى كه انك هيبتندن عالم بيهوش اولور (وجوه يومئذ خاشعة عاملة ناصبة) ت بر قاچ يوزلر اول كونده ذليل اولايجيدر ايشلايجيدر يورلايجيدر ٭ ف كافرلر كه دنياده اولان ايشلرى آخرتده برشيئه يرامز وقبول اولنمز (تصلى نارا حامية تسقى من عين آنية) ت كاوردلواليجى اولان اوده صوايچورلر اولر آنكه ازياده اصجق يتكاردر (ليس لهم طعام الا من ضريع لا يسمن ولا يغنى من جوع) ت اولمز انلر ايچون هيچ بر ييه‌جك طعام مكر ديكنلو ضريع اوتندن كه سميز قيلمز و دفع ايتمز آچلقى ضريع ديكنلى بر اوتدر (وجوه يومئذ ناعمة لسعيها راضية) ت وبر قاچ يوزلر بو كونده تازه اولورلر كندو ايشلرينه راضى اولورلر (فى جنة عالية لا تسمع فيها لاغية) ت اعلى اولان جنتده ايشتمزسين اول جنتده هيچ بر باطل سوز (فيها عين جارية) ت انده آقيجى بيكاردر (فيها سرر مرفوعة واكواب موضوعة ونمارق مصفوفة وزرابى مبثوثة) ت انده وجه كوشكلر اولور وقويلمز ابريقلر قونمش اولور واوكلرشه يرى برينه برابر قونلمش ياصدقلر اولور وايتلويايلمش ايودوشكلر اولور (افلا ينظرون الى الابل كيف خلقت) ت آيا باقمزلرمى دوه‌يه كه نيجه يرادلدى (والى السماء كيف رفعت) ت

وكوكه جانبنه كه نيجه يوكسلتلدى (وَاِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ) ت وطاغلر جانبنه كه نيجه يوجه ديكلدى (وَاِلَى الْاَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ) ت و يرجانبنه كه نيجه اينلو يايلدى (فَذَكِّرْ اِنَّمَا اَنْتَ مُذَكِّرٌ) ت پس نصيحت ويرسن همان نصيحت ويريجيسن (لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُسَيْطِرٍ) ت دكلسن آنلر اوزرينه بكجى (اِلَّا مَنْ تَوَلّٰى وَكَفَرَ) ت ليكن اول كسنه كه يوز چويره وكافر اوله (فَيُعَذِّبُهُ اللّٰهُ الْعَذَابَ الْاَكْبَرَ) ت پس عذاب ايدر الله زياده بيوك اولان عذاب ايله (اِنَّ اِلَيْنَا اِيَابَهُمْ) ت البته بزم جانبمزه در آنلرك قايتمسى (ثُمَّ اِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ) ت صكره البته بزم اوزريمزه در آنلرك حسابى

•(سورة الفجر مكية وهى ثلاثون آية)•
فجر سوره سى مكه ده نازل اولمش و بو سوره اوتوز آيتدر

﴿بسم الله الرحمن الرحيم﴾
باغشلايجى امركيجى اولان اللهك آديله اوقورم

(وَالْفَجْرِ وَلَيَالٍ عَشْرٍ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ وَاللَّيْلِ اِذَا يَسْرِ) ت صباح حقيچون واون كيجه حقيچون (يعنى ذى الحجه نك اون كيجه سى) و جفت حقيچون و تك حقيچون (يعنى نمازلك جفت و تك اولانلرى حقيچون) و كيمه وب كلور كيجه حقيچون •ف قربان بيرامنك صباحنده حج ادا اولنور و آخر اول اون كيجه دولر و رمضانك آخرى كه اوتنده جفت و تك اولان كيجه لردر و الليل اذا يسر يعنى پيغمبر معراجه كيدن كيجه در (هَلْ فِى ذٰلِكَ قَسَمٌ لِذِى حِجْرٍ) ت اشبو اشيالره قسمده معتبر اولان قسم واردر عقللو لر ايچون كه الله بزه اوير يجيدر قوللرينه ايشلرى اوزرينه (اَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ اِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ الَّتِى لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِى الْبِلَادِ) ت آيا كورمدكمى كه نيجه معامله ايتدى سنك ربك عاد قومنه كه عاد ارمدر (كه بلند قامتلو ايديلر) يرادلمدى آنلرك كبى شهرلرده •ف عاد بر قوم ايدى آندن بر قبيله ارم ايدى شو قبيله ده سلطنت وار ايدى و آنلر بيوك و يوكسك عمارتلر يبارلر ايدى (وَثَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ) ت (ونيجه معامله ايتدى) ثمود قومنه كه وادى القراده بيوك طاشلرى اويارلر ايدى •ف وادى القرى آنلرك يورديننك آديدر و آنلر طاغلرى يونوب

اولر بيارلر ايدى (وفرعون ذى الاوتاد) ت وفرعونه كه ميخلر صاحبى ايدى
(يعنى آدملرى دورت ميخه باغليوب عقوبت ايدر ايدى) مف ويا آنك عسكرى چوق ايدى آنلرينك
ميخلرى آلتونده ايدى (الذين طغوا فى البلاد) ت اشبو كروهلرك كليسى يوزه بوطونلقى
ايتمديلر شهرلرده (فاكثروا فيها الفساد) ت پس چوق ايشلديلر شهرلرده كوتو ايشلرى
(فصب عليهم ربك سوط عذاب) ت پس دوكدى آنلرك اوزرينه سنك ربك بر نوع عذابى
(ان ربك لبالمرصاد) ت تحقيق سنك ربك پوصودهدر (فاما الانسان اذا ما ابتلاه ربه فاكرمه
ونعمه فيقول ربى اكرمن) ت پس اما آدمى وقتا كه صناويب آكربسى يوجه قدرلو قيله
آنى و نعمت ويره كه ايدركه بنم ربم بى يوجه قدرلو قيلدى بنى (واما اذا ما ابتلاه فقدر عليه رزقه
فيقول ربى اهانن) ت واما وقتا كه صنه يوب آنى طار قيله آنك اوزرينه رزقنى ديركه بنم
ربم ذليل قيلدى بنى مف يعنى الصحابه اوزرينه الزام قوركندونك كوتو ايشلرينه باقز
(كلا بل لا تكرمون اليتيم) ت يوق يوق اويله دكل بلكه اكرام ايتمزسكز يتيمه (ولا تحاضون
على طعام المسكين) ت وارا كرده رغبت ويرمديكز فقيرلره طعام ويرمكه (وتأكلون التراث
اكلا لما) ت و يرسكز ارثى چوق يمكله مف يعنى قاريلرك و يتيملرك حقنى ويرمزسكز وآنلرك
حقنى آلوب كندو مالكزه جمع ايدرسكز والله اعلم (وتحبون المال حبا جما) ت وسورسكز
مالى زياده سومكله مف يعنى الهك اكرامنك سببى يتيملره اكرام ايتمك ومسكينلره طعام
ويرمكدر وسزلر اشبو صفتى اوزرينده كلسكز وآنى ايتمزسكز بلكه يتيملرك حقنى ويرمزسكز
وآنلرك حقنى كندو مالكزه جمع ايدرسكز والله اعلم (كلا اذا دكت الارض دكا دكا) ت
حقا كه چكان يرطاغ سيلوب پاره پاره اولوب دوز اولور (وجاء ربك والملك صفا صفا)
ت وكلور سنك ربكك حيقى علامتى وكلور فرشتهلر صف صف اولوب (وجيء يومئذ
بجهنم) ت وكتوريلور اولكونده جهنم (يومئذ يتذكر الانسان وانى له الذكرى) ت
اولكونده خاطرينه كتورر آدمى نه يردن اولور اكا شو خاطره كتورمكك منفعتى (يقول

بالتي قدمت لحياتي) ت ديراى نفا وليدنه بن ايلرو حضكو نحريدم كوندن اولان حياتم
اشبو ايدى اولان ديو بلكم ايجون (فيومئذ لا يعذب عذابه احد ولا يوثق وثاقه احد) ت
پس اولكون عقوبت ايتمز اللهك عقوبتي كبي هيچ بر كمسنه و بند ايتمز اللهك باغلامسى كبي هيچ بر كمسنه يعني بر وجهله اوزرينه واقع اوله جق اللهدن غيري بر كمسنه اوله
عذاب ايتمكه قادر اولماز (يا ايتها النفس المطمئنة ارجعي الى ربك راضية مرضية) ت
دينلور (مؤمنلرك روحنه اولوم وقتنده) اى قرار بولجى اولان نفس كيرودون ربك جانبنه
خشنود اولمرق سن اللهدن و سندن دخى خشنود اولمرق الله (فادخلي في عبادي وادخلي
جنتي) ت پس كل بنم خاص اولان قوللرمك زمره سنه و كل بنم جنتمه

(سورة البلد مكية وهي عشرون آية)
بلد سوره سي مكه ده نازل اولمشدر و بو سوره يكرمي آيتدر

بسم الله الرحمن الرحيم
باشلرم اسمي ايله اولان اللهك آدى ايله اوقورم

(لا اقسم بهذا البلد) ت يمين ايدرم اشبو بلده يه يعني مكه مباركه يه (وانت حل بهذا البلد) ت
و سن حلال اولورسن اشبو شهره (يعني مكه ده سنكيچون غوغا ايتمك حلال اولسه گرك) ف
يعني مكه ده غوغا ايتمك هر بر كمسنه يه مباح دكل ايدى هيچ كمسه مكه ده غوغا ايتمزايدى مگر
اول حضرت عليه السلام مكه نك فتحي كوننده مكه ده غوغا ايتمك حلال اولدى پس
هر كمسنه كه اول حضرتله مكه ده غوغا ايتدى آنى اوردیلر آنده نصكره ينه قيلمشدر كن مكه ده
غوغا ايتمك حرام اولدى (ووالد وما ولد) ت و يمين ايدرم حضرت آدمه و ذريتنه (لقد خلقنا
الانسان في كبد) ت التحقيق آدمي يى مشقتده ف يعني عمرك تماماننده بر لحظه
مشقتدن خالي اولماز (ايحسب ان لن يقدر عليه احد) ت آيا كمان ايدرمى آدمي كه قادر اولماز
آنك اوزرينه هيچ بر كمسنه (يقول اهلكت مالا لبدا) ت دير خرج ايتدم قات قات
اولان مالي (ايحسب ان لم يره احد) ت آيا كمان ايدرمى كه كورمدى آنى هيچ بر كمسنه (يعني
آدمينك عادتيدر كه كندو قوتيله غرا ايدر و كورمز كه قدر ضعيف ايكن و ينه مال باغشلقله

نظر ایدرو بیلمز که الله آنی کوریور که غایتده حقیرو بخیلدر والله اعلم) ● ف شادلقده وطو یارده وغمده مالی کندولرینک آدلری ایچون صرف ایتکی بیوک کاتعبیارلیکن مالی صرف ایتمککلک بری بشقمدر (الم نجعل له عینین ولسانا وشفتین وهدیناه النجدین) ت آیا بر ایتمدکمی آنکیچون ایکی کوز ودل وایکی دوداق ودلالت ایتمدک آنی ایکی یول اوزرینه یعنی خیر وشره) ● ف یا خود کفر وایمانه ویا خود سوت ممه سنه (فلا اقتحم العقبة وما ادریک ما العقبة) ت پس کلمدی چتین اولان یولمرینه نی خبردار قیلادی سنی ندر اول چتین یول ● یعنی حقیقتده قوت اولدر که اشبو ایشلری برینه کتوره (فک رقبة) ت بیون قورتارمقدر ● ف یعنی قول آزاد ایتمکدر یا مدیونی دیندن خلاص ایتمکدر (او اطعام فی یوم ذی مسغبة یتیما ذا مقربة) ت یا طعام ویرمکدر آجلق کونده قرابت صاحبی اولان یتیمه ● ف یتیم ایچون برحق واردر وقرابت صاحبی ایچون برحق واردر اگر یتیم خود قرابت صاحبی اولسه پس آنکیچون ایکی حق اولور (او مسکینا ذا متربة) ت یا طبراغه یاپشمش اولان فقیره (ثم کان من الذین آمنوا وتواصوا بالصبر وتواصوا بالمرحمة) ت آندنصکره اوله اول کسنه لردن که ایمان کتوردیلر وبری برینه وصیت ایتدیلر صبر ایتمکله وینه وصیت ایتدیلر الله ک مخلوقاتی اوزرینه مرحمت ایتمکله (اولئک اصحاب المیمنة) ت اشبو کروه آنلردر کوزل بخت صاحبلری (والذین کفروا بآیاتنا هم اصحاب المشئمة) ت واول کسنه لر که کافر اولدیلر بزم آیتلرمزه آنلردر کوتو بخت صاحبلری (علیهم نار مؤصدة) ت آنلر اوزرینه هر بر جانبدن قوشادیجی اود واردر

● (سورة الشمس مکیة وهی خمس عشرة آیة) ●

والشمس سوره سی مکه ده نازل اولمش وشو سوره اون بش آیتدر

﴿بسم الله الرحمن الرحیم﴾

باغشلیجی اسر کیجی اولان اللهک آدیله اوقورم

(والشمس وضحاها) ت کونش وآنک ایدینلغی حقیچون (والقمر اذا تلاها) وکونشک ارقه سی صره کلن آی حقیچون (یعنی اوندن دوغدیغی کیجه ده) ● ف یعنی کونش باتدیغنده آی

طوغر (والنهار اذا جلاها) ت كونشی آشكاره قیلان كوندز حقیچون (والليل اذا يغشاها)
ت وكونشی اورتركيه حقیچون (والسماء وما بناها) ت وكوك وكوككی بنا ایدن حقیچون
(والارض وما طحاها) ت ویروآنی دوشه ین حقیچون (ونفس وما سواها) ت ونفس
وآنی درست ایدن حقیچون (فالهمها فجورها وتقواها) ت پس بیلدردی اكا آنك
معصیتنی وتقواسنی (قد افلح من زكاها) ت البته نجات بولدی اول كسنه كه پاك قیلدی
نفسنی (وقد خاب من دساها) ت والبته زیان ایشلاولدی اول كسنه كه اسفل سافلینه
ایلتدی نفسنی (كذبت ثمود بطغواها) ت یلانچیلدی ثمود قومی (پیغمبرلری صالح علیه
السلامی) یوزچیكمه‌لری سببیله (اذ انبعث اشقاها) ت اول وقتكه قالقدی شول قومك زیاده
بدبختی (فقال لهم رسول الله ناقة الله وسقیاها) ت پس دیدی آنلره الهك پیغمبری قو یوركز
الهك دوه سنی وطوقانمیكز آنك صو ایچمسنه (فكذبوه فعقروها) ت پس یلانچیه نسبت
ایتدیلر پیغمبری اوقیردیلر دوه‌نی (فدمدم علیهم ربهم بذنبهم فسواها) ت پس عقوبت
ایندردی آنلره اوزرینه آنلرك ربلری گناهلری سببیله پس برابر قیلدی عقوبتی آنلرك باشی
اوزرینه یعنی جمله سنه ایرشدردی (ولا یخاف عقباها) ت وقورقمز الله شو عقوبتك
عوضندن

●(سورة الليل مكية وهي احدى وعشرون آية)●

والليل سوره سی مكه ده نازل اولمش واشبو سوره یكرمی بر آیتدر

●(بسم الله الرحمن الرحیم)●

باغشلیجی اسیركیجی اولان الهك آدیله اوقورم

(والليل اذا يغشى) ت عالمی قرانغولق قابلیان كیجه حقیچون (والنهار اذا تجلى) ت وعالمه
ضیا ویرن كوندز حقیچون (وما خلق الذكر والانثى) ت اركك ودیشی یی یرادن حقیچون كه
(ان سعیكم لشتى) ت البته سزلك ایشلدیككز مختلفدر یعنی بعضكز ثوابه وبعضكز گناهه‌سی
ایدرسكز (فاما من اعطى واتقى وصدق بالحسنى) ت پس اول كسنه كه ویردی وصاقندی
وایناندی كوزل اولان دینه (فسنیسره للیسرى) ت پس توفیق ویررز اكا راحتلك
سراینه ایرشمك ایچون (واما من بخل واستغنى) ت واما اول كسنه كه بخل ایتدی

وكندوسنى استغنا جسز صانيدى (وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَى) ت وييلان صايدى كوزل اولان دينى (فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْعُسْرَى) ت پس توفيق ويررز آنى كا زحمت سرا يشلره شويله جوق (وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّى) ت واصلا دفع ايتمز آندن آنك مالى اولوقتكه باشى اشاغى دوشر (إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَى) ت بزم اوزريمزه در يول كوسترمك (وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَى) ت وبزمدر آخرت ودنيا (فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى) ت پس قورقتدم سزى علولنجى اودايله (لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى) ت كيرمز اوده مكر آدملرك زياده كوتو بختليسى كه يالانه نسبت ايتدى (حقى وايمانى) ويوز چويردى (وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى) ت وايراق اولنور او اودن آدملرك زياده صاقنانلرى كه ويرر كندو مالنى تانفسى پاك اوله ديو (وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَى) ت ويوقدر هيچ بر كيمسه يه ويرديكى نعمتده انك ياننده جزاسين ويرديكى كيمسه لردن مكافات ومجازات قصدى وبر كيمسه منتى يوقدر (إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى) ت لكن ويرر عالى اولان ربنك ذاتنى طلب ايتمكيچون (وَلَسَوْفَ يَرْضَى) ت راضى اولسردر

(سورة الضحى مكية احدى عشرة آية)

والضحى سوره سى مكه ده نازل اولمش اون بر آيتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

باغشليجى امر كيجى اولان الله آديله اوقورم

• ف شاه ولى الله رحمه الله ديركه اول حضرت عليه السلامه بر قاج كون وحى كلدى كافرلر ديديلركه محمدى ربسى ترك ايتدى پس اشبو سوره اول حضرته تسلى ويرمك ايچون نازل اولدى (وَالضُّحَى وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَى مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى) ت قوشلق وقتى حقيچون وقرانقلغى عالمى قابليان كيجه حقيچون براقدى سنى سنك ربك ودشمن طوتمدى سنى

• ف اول حضرته صلى الله عليه وسلم بر قاج كون وحى كلدى پس شو حضرتك قلبى مكدر اولدى وهم تهجده ييله قالقمديلر كافرلر ديديلركه محمدى ربسى ترك ايتدى پس اشبو سوره نازل اولدى اول قسم يوردى كونشه وقرانقو اولان كيجه يه يعنى ظاهرده الله سبحانه نك ايكى قدرتى واردر وباطنده هم ايكى قدرتى واردر بر وقت آيدين اولور وبر وقت قرانقو اولور هر ايكيسى الله سبحانه نك قدرتندندر وقول الله سبحانه دن بر وقت ايراقده كالور (وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَكَ مِنَ الْأُولَى) ت والبته آخرت زياده كوزل اولور دنيادن (وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ

فَتَرْضَىٰ) ت والبته نعمت ویررسنك ربك كه سن خشنود اولورسین (أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا
فَآوَىٰ) ت آیا یتیم بولوب سنی پس یر ویرمدیمی * ف اول حضرت اناسنك قارننده ایكن
باباسی اولدی ودده سی آنی بسلدی صكره اولدخی اولدی اول حضرت اول وقت سكز یاشنده
ایدیلر كه عمیلری آنی بسلدی اولوقته دكین كه جوان اولدیلر (وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ)
ت بولوب سنی یول یتورمش (یعنی شریعت بیلمز ایدك) پس یول كوسترمدیمی * ف وقتا كه
اول حضرت علیه السلام جوان اولدیلر قوملرك راه ورسمندن بیزار اولدیلر وبونده اول
حضرتك یاننده هیچ بر راه ورسم یوق ایدی الله سبحانه حق اولان دینی نازل ایتدی
(وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَىٰ) ت وسنی فقیر بولوب زنكین ایتدیمی * ف حضرت خدیجه رضی
الله تعالی عنها قومنك اراسنده شریفه وزیاده زنكین ایدیلر اول حضرت علیه السلام
آنی نكاح ایلدكده مالنك جمله سنی اول حضرته تسلیم ایتدی (فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ) ت
پس یتیمه ظلم ایتمه (وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ) ت واما سائلی باغرمه انك اوزرینه (وَأَمَّا
بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ) واما ربكك نعمتنی خبر ویر

(سورة الانشراح مكية وهی ثمان آيات)

الم نشرح سورةسی مكه ده نازل اولمش واشبو سوره سكز آیتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

باغشلیجی اسیركیجی اولان اللهك آدیله اوقورم

(أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ) ت آیا آچمدقمی سنكیچون سینه كی * یعنی سینه سنی ككیش قیلدی
تا دینك آغر اولان یوكی تحمل ایده وهم ظاهرده فرشته لر اول حضرت علیه السلامك
سینه سین یاروب قلبنده اولان قرایی چیقاروب سینه سنی آرتدیلر و یقادیلر (وَوَضَعْنَا
عَنْكَ وِزْرَكَ الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ) ت وایراق قیلدق سندن سنك یوككی كه آغر قیلمشیدی
سنك آرقه كی * ف وحینك نزولی اول زیاده چتین اولوردی صكره قولای اولدی
(وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ) ت ویوجه ایله دق سنك ذكریكی * ف یعنی پیغمبرلرك وفرشته لرك
اراسنده سنك آدك زیاده یوجه در (فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا) پس البته
چتینلك كه ایشمش قولایلق واردر البته چتینلك كه ایشمش قولایلق واردر (فَإِذَا فَرَغْتَ
فَانْصَبْ وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ) ت وقتا كه ایشدن وكوچدن قورتلورسین اللهك عبادتنه
محنت چك وربكك جانبنه تضرع ایله * ف یعنی وقتا كه خلقه اوكرتمكدن فراغت
بولورسین خلوتده عبادت ایتمكه مشغول اول

●(سورة التين مكية وهي ثمان آيات)●
والتين سوره سي مكه ده نازل اولمش سكز آيتدر

●(بسم الله الرحمن الرحيم)●
باشلیجی اسر کیجی اولان اللهك آديله اوقورم

(وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ) ت انجير وزيتون حقيچون (وَطُورِ سِينِينَ) ت وطور سينا حقيچون (وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ) ت واشبو امينلى اولان بلده حقيچون ● ف اشبو بلده دن مراد مكه در تين ايله زيتوندن مراد بيت المقدسك اطرافنده ايكى طاغ اوزرنده ايكى باغچه در انجير وزيتونك اغاجلرندن وبركتمكانيدر وطور سينا حضرت موسانك الله سبحانه ايله سويلشديكى مكاندر اشبو درت مكانك ذكرينى بيان بيوردى بركتلو اولدقلرندن (لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ) ت تحقيق براتدق آدمى بى صورتلرك زياده كوزلى صورتده (ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ) ت پس صكره قيلدق انى ادنالرك ادناسى (يعنى اولوقتكه كافر اولدى فطرت سليمه سين ضايع قيلدى) ● ف يعنى انى فرشته لرك مكانته ايرشمكه لايق براتدق پس وقتاكه طاشكدى جانورلردن زياده كوتو اولدى (إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ) ت ليكن اول كسنهلركه ايمان كتورديلر وايشلديلر كوزل اولان ايشلرى پس انلر ايچوندر نهايتسز اولان مزد (فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدِّينِ) ت پس اى آدمى نه شى حمل ايدرسنى يلانه نسبت ايتمكه اشبو قدر نصيحتدنصكره اعمالك جزاسى بابنده شايد آيتك معناسى بو يله اوله كنه شى باعث اولورسنى يلانه نسبت ايتمكه عملرك جزاسى ويرلك بابنده اشبو قدر نصيحتدنصكره (أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ) ت آيا دكلمى الله حكم ايديجيلرك زياده حكم ايديجيسى

●(سورة العلق مكية وهي تسع عشرة آية)●
علق سوره سى مكه ده نازل اولمش واشبو سوره اون طقوز آيتدر

●(بسم الله الرحمن الرحيم)●
باشلیجی اسر کیجی اولان اللهك آديله اوقورم

● ف شاه ولى الله رحمه الله ديركه اقرأ باسم ربك تامالم يعلم آيتنمدكين وحيدن اول نازل اولدى واقرأ معناسى مهيا اول وحى ايچون وقرآنى تلاوت ايتمك ايچوندر (اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ) ت اوقو كندو ربكك آديله بركيمسه كه يرادبجيدر (خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ) ت

یراتدی آدمی بی طوکتش اولان قاندن پاریجه‌لرندن (اقرأ وربك الاکرم الذی علم بالقلم) ت اوقوسنك ربك زیاده جومرد بیو کدر علم اوکرتدی قلم واسطه‌سیله (علم الانسان ما لم یعلم) ت اوکرتدی آدمی‌یه بیلدیکی شیئی ● ف جبرائیل علیه السلام اشبو بش آیتی وحیدن اول کتورمشیدی واول حضرت اصلا نه یازی یازمش نه اوقومش ایدی الله سبحانه یوردیکه قلم واسطه‌سیله الله سبحانه علم ویرر و قلمسز اوکرتمکه‌ده هم قادردر (کلا ان الانسان لیطغی ان رآه استغنی) ت حقا که آدمی حددن کچر اول وقتکه کورر کندیسنی زنکین اولمش (ان الی ربك الرجعی) ت البته سنك ربك جانبنه‌در قایتق (أرأیت الذی ینهی عبدا اذا صلی) ت آیا کوردکمی بر شخصی که منع ایدر قولی وقتا که نماز قیلار ● ف اشبو ابوجهل کافر ایدی وقتا که پیغمبری نماز قیلار کوردی منع ایدردی (أرأیت ان کان علی الهدی او امر بالتقوی) ت آیا کوردکمی که اول ارا کر اولسه طوغری اولان یول اوزره یا امر ایتسه صاقنمغله (أرأیت ان کذب وتولی) ت آیا کوردکمی که اول ادی اکر یلان صایدیسه و یوز چویردیسه ● ف یعنی طوغرو اولان یول اوزره اولسه‌یدی و کوزل ایشلری اوکرتسه‌یدی پس نه کوزل آدمی اولور ایدی و شمدیکه یوز چویردی بزه نه نقصان ایتدی (الم یعلم بان الله یری) ت آیا بیلمدیمی اشبو یوز چویرن کیمسه که الله کورر یعنی بیان لازمدرکه اهتداسنك و هدایتنك آخری جنتدر و ضلالتك و اضلالنك عاقبتی جهنمدر پس اشبو مدعایی بلاغتدن بر نوعله بیان بیوردی (کلا لئن لم ینته لنسفعا بالناصیة ناصیة کاذبة خاطئة) ت یوق یوق اکر کیرو طورمزسه البته چکرز انی آلننك توییندن خطا ایشلو اولان یلانجی آلننك توییندن (فلیدع نادیه سندع الزبانیة) ت پس کرکدر که چاغره کندو مجلسنك اهلنه و بز دخی چاغریرز زبانیلری یعنی عذاب ایتمکه مأمور اولان فرشته‌لری (کلا لا تطعه واسجد واقترب) ت یوق یوق اطاعت ایتمه انکا نماز قیل والله تعالی‌یه یقین اولمغی طلب ایت ● ف بر کره ابوجهل پیغمبر علیه السلامی نمازده کوروب ادبسزلك ایتمك ایستدی هنوز یقین ایرشمدن ملائکه ارقسندن ایله اوردقلرنده کیرو دونوب قاچدی بر دخی بویله ادبسزلك قصدا ایتمدی معلوم اوله که قول سجده‌ده الله سبحانه‌یه زیاده یقین اولور

سجده

● (سورة القدر مکیة وهی خمس آیات) ●

قدر سوره‌سی مکه‌ده نازل اولمش و اشبو سوره بش آیتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

باغشلیجی اسیرکیجی اولان اللهڭ آدیله اوقورم

(انا انزلناه في ليلة القدر) ت بز ایندردك قرآنی قدر کیجه سنده یعنی بردفعه لوح محفوظدن دنیا کوکنه نازل اولدی (وما ادراك ما ليلة القدر) ت ونه شی بیلدیردی سكا نه شیدر قدر کیجه سی (ليلة القدر خير من الف شهر) ت قدر کیجه سی زیاده خیرلیدر بیك آیدن (تنزل الملائكة والروح فيها باذن ربهم من كل امر) ت اینر اینرلر فرشته لر وروح شو کیجه ده کندو ربلرینڭ یورسیله هر بر ایشلری انجامه کتوره کیجون (سلام هي حتى مطلع الفجر) ت محض سلامتدر شو کیجه فجر صادقڭ طلوع اینه دکین

• ف بیلورکه قرآنڭ نزولی اشبو کیجه ده ابتدا اولنمش اوله مکر الله سبحانه اشبو کیجه ده شراوج صفتی قویدی برسی شوکه بر کمسنه بو کیجه کوزل عمل ایشلسه کویا بیك آی کوزل ایش ایشلدی ایکنجیسی شوکه دنیا امورلری کمقدردر کوکدن اشبو کیجه ده اینر اوچنجیسی شوکه الله سبحانه جانبندن سلامتلك وکوکل خوشلقی بو کیجه ده نزول ایدر وشو کیجه ده عبادت حلاوتلو اولور قرآنده معلوم اولدیکه بو کیجه رمضانده بولنور وحدیثدن بللو اولدیکه رمضان شریفڭ عشر اخیرنده اولورطاق کیجه لرده یکرمی بردن یکرمی یدی کیجه سنه دکین الغیب عند الله

(سورة البينة مدنية وهي ثمان آيات)

بو سوره سی مدینه ده نازل اولمش واشبو سوره سکز آیتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

باغشلیجی اسیرکیجی اولان اللهڭ آدیله اوقورم

(لم يكن الذين كفروا من اهل الكتاب والمشركين منفكين حتى تأتيهم البينة) ت اولدی کتاب اهلندن وشریك قوشانلردن کافر اولانلر آیریلجی یعنی کندو آیینلرندن اولوقته دکین که کلدی آنلره ظاهر اولان حجت یعنی انلری تکلیف ایتمك کندو یولرینی ترك ایتمکه مکر ظاهر اولان دلیل قائم اولدقدنصکره (یعنی انلرڭ حالی رسول کوندر یکی وکتابلری ایندرمکی مقتضی ایدی اول سببدن رسول کوندردك وقرآنی ایندردك) • ف اول حضرت علیه السلامدن اول هر ملتڭ اهللری ازغین اوله یلر هرکسنه کندو غلطنه مغرور اولدی شویله که انلره اکر بر حکیم یا بر ولی یا بر پادشاه عادل کلوب طوغرو یولی کوسترمه سیله ممکن دکلدیکه آنلر طوغرو یوله اوزره کله لر حق بویله بر عظیم القدر وجلیل الشان پیغمبر الله سبحانه تعالینڭ کتابی ومددکاری ایله کلمزسه پس وقتا که کلدی بر فاتح بلرد شهر بشهر ایمانله طولو اولدیلر (رسول من الله يتلو صحفا مطهرة فيها كتب قيمة) ت که پیغمبردر الله

جاننده اوقونه‌یا‌نشا اولان مکتوبلری یعنی قرآنک سورلرینی شو صحیفه‌لرده طوغری ودرست اولان احکاملر واردر * ف هرسوره‌سی برکتابدر (وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَةُ) ت ومتفرق اولمدیلر کتاب اهلی (یعنی بعضی مقبول اولدیلر وبعضی مردود) مکر آندنصکره که کلدی آنلره ظاهر اولان دلیل * ف یعنی اشبو پیغمبر واشبو کتاب کلدکدنصکره هیچ شبهه قالمدی پس شمدی کتاب اهلنک طاتمهی عناددندر شبهه‌دندکلدر (وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ) ت وبیورلمدی آنلره مکر شوکه عبادت ایده‌لر الله‌تعالی‌یه خالص دینه بیرق انکیچون عبادتی ابراهیمک دینی آلدرق ومداومت ایده‌لر قیلمغه وویره‌لر زکاتی وشودر طوغرو اولان دینک حکملری * ف یعنی اشبو احکاملر هربردینده مقبولدر وکوزلدر (إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ) ت تحقیق اول کمسنه‌لرکه کافر اولدیلر کتاب اهلندن ومشرکلر قومشلردن جهنمک اودنده اولورلر ابدی اوله‌رق آنده اشبو کروه آنلر درخلقک زیاده کوتوسی (إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ) ت تحقیق اول کمسنه‌لرکه ایمان کتوردیلر وایشلدیلر کوزل ایشلری اشبو جماعت آنلر درخلقک زیاده کوزلی (جَزَاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ) ت آنلرک مزدی کندو پادشاهلری یاننده ابدی اوله‌جق باغچه‌لردرکه آقار آنلرک آلتندن ایرمقلر همیشه اوله‌رق آنده دائما خشنود اولدی الله آنلردن وخوشحال اولدیلر آنلر اللهدن اشبو وعده اول کمسنه ایچوندرکه قورقدی کندو پیشندن

•(سورة الزلزال مدنية وهي ثمان آية)•

زلزال سوره‌سی مدینه‌ده نازل اولمش و بو سوره سکز آیتدر

•(بسم الله الرحمن الرحيم)•

باغشلیجی اسرکیجی اولان اللهک آدیله اوقورم

(إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا) ت اول وقتکه تپردیلور یر کندو لازم تپرنمکیله (وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا) ت وطشره آتار یر کندو یوکلرینی یعنی خزینه‌لرینی * ف قیامت کوننده اول یر ایچره اولان آلتون وکومشلری یردن طشره آتار اول وقتده هیچ بر آلیجی

بولغز (وَقَالَ الْاِنْسَانُ مَالَهَا) ت ودير انسان نه اولمش بره (يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ اَخْبَارَهَا) ت اولكون تقرير ايدر بر كندو قصه لريني (بِاَنَّ رَبَّكَ اَوْحٰى لَهَا) ت اول سببله كه سنك ربك حكم كوندردى اكا * ف يعنى بر قولارك كاهنى حساب وقتنده بيان ايدر (يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ اَشْتَاتًا لِيُرَوْا اَعْمَالَهُمْ) ت اولكونده كيرودونرلر ادملر متفرق اوله رق يعنى حساب يرنده تا كه كوستريله انلره انلرك عملر نك جزاسى (فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ) ت پس هركسنه كه ايشلمش اوله بر ذره مقدارى كوزل عملى كوررآنى (وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ) ت وهركسنه كه ايشلمش اوله برذره مقدارى كوتو عملى كوررآنى

(سورة العاديات مكية وهى احدى عشر آية)

عاديات سورهسى مكه ده نازل اولمش اون برآيتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

باغشلجى اسركيجى اولان الله ك آديله اوقورم

(وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا) ت غازيلرك بك سكرديجى اتلرى حقيچون كه سكرتدكلرنده بورونلرى ونفسلرى خورلار وسكوكسلرندن هارلتى چيقار (فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا) ت يوريدكلرنده اياقلرينك طرناقلريله يردن اود چيقران آتلر حقيچون (فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا) ت پس صباح وقتنده يغمايه كيدن غازيلر حقيچون كه (فَاَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا) ت آتلرك آتلرى يوريدكلرى وقتده توز قوپاردولر (فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا) ت پس كاورلر اول غبار ايله جماعتك ارا سنه يعنى دشمنلرك * ف شاه ولى الله رحمه الله دير كه اشبو يرن اشارتدر اكا كه جهاد مشروع اولسه كركدر والله سبحانه نك رضاسى غازيلرك اتلر ينه دخى تعلق ايدر * ف اشبو يمين جهاد عسكرينك اتلوار ينه دربوندن بيوك اوعمل نه اولور كه الله سبحانه نك دينى اعلى قيلمق ايچون جانلرينى ويرمكه حاضر اولورلر (اِنَّ الْاِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ) ت البته آدمى كندو ربنه نسبت شكرسزدر (وَاِنَّهُ عَلٰى ذٰلِكَ لَشَهِيدٌ) ت والبته آدمى كندو شكرسزلكى اوزرينه خبرداردر (وَاِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ) ت والبته آدمى مالى سومكده زياده مبالغه ايديجيدر (اَفَلَا يَعْلَمُ اِذَا بُعْثِرَ مَا فِى الْقُبُورِ) ت آيا پس بيلزمى وقتا كه قالدريلور اولشيكه قبرلرده واردر (وَحُصِّلَ مَا فِى الصُّدُورِ) ت وظاهر قيلنور هر برشيكه سينه لرده واردر (اِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ

(يَوْمَئِذٍ لَخَبِيرٌ) ت تحقيق انلرك ربسى انلرك احوالنه اول كونده خبرداردر

●(سورة القارعة مكية احدى عشرة آية)●
قارعه سوره سى مكه ده نازل اولمش اون بر آيتدر

●(بسم الله الرحمن الرحيم)●
باغشلیجی اسركیجی اولان الله ك آديله اوقورم

(اَلْقَارِعَةُ مَا الْقَارِعَةُ) ت قيامتدر اول قيامت (وَمَا اَدْرٰيكَ مَا الْقَارِعَةُ) ت ونه شى خبردار قلدى سنى كه ندر قيامت (يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ) ت قيامت محقق اولور اول كونده كه اولور آدميلر طاغلمش اولان پروانه لر كبى (وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ) ت واولور طاغلر آتلمش ورنكلو اولان يوك كبى (فَاَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ) ت پس اما هركسنه كه آغر اولدى انك حسناتى ترازوسنك كوزى (فَهُوَ فِى عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ) ت پس شو شخص راضى اولديغى يكنسه ده اولور (وَاَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَاُمُّهُ هَاوِيَةٌ) ت واما اول كسنه كه يكل اولدى آنك حسناتى ترازوسنك كوزى پس شو شخصك قونيله جق يرى هاويه در (وَمَا اَدْرٰيكَ مَا هِيَهْ) ت ونه شى بيلدردى سكا كه ندر هاويه (نَارٌ حَامِيَةٌ) ت غايتيله ايسيجى اوددر

●(سورة التكاثر مكية وهى ثمان آيات)●
تكاثر سوره سى مكه ده نازل اولمش وبو سوره سكز آيتدر

●(بسم الله الرحمن الرحيم)●
باغشليجى اسركيجى اولان الله ك آديله اوقورم

(اَلْهٰيكُمُ التَّكَاثُرُ حَتّٰى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ) ت مشغول قيلدى سزى مال واولادكزك چوقلغيله معيشت طلب ايتمكلككز اول وقته دكين كه ايرشديكز قبرلره يعنى مدفون اولديكز (كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ) ت اويله دكلدركه (غافل اولان آدم دنياايله اوغراشوب آخرتى اونوده) يقينده مونكز دمعاقبتنه اوله جغنى بيلورسكز مكره حقا (قيامت كونده خطا كزى) بيلورسكز (كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ) ت حقا اكر بيلسه يدكز ايشك حقيقتنى يقين بيلكله غافل اولمزديكز (لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ) ت البته كوررسكز جهنمى بردخى البته كوررسكز شو جهنمى شبهه سز ظاهر كورمكله (ثُمَّ لَتُسْئَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ) ت

شکر و محقیقا سؤال اولنورسکزاولکورلدیکز نعمتدن (یعنی آنلرمقابلنده شکرایتدیکزمی یاشکر ایتمزلکمی ایتدیکز)

(سورة العصر مكية وهى ثلاث آيات)

والعصر سورهسی مکهده نازل اولمش واشبوسوره اوچ آیتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

(باغشلیجی اسرکیجی اولان اللهک آدیله اوقورم)

(وَالْعَصْرِ) ت زمان حقیچون (اِنَّ الْاِنْسَانَ لَفِى خُسْرٍ) ت البته آدمیزیاندهدر (اِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ) ت مکراول کسنهلرکه ایمان کتوردیلر وایشلدیلر کوزل ایشلری و بری برینه وصیت ایتدیلر طوغرو اولان دینله و بری برینه وصیت ایتدیلر صبر ایله

(سورة الهمزة مكية وهى تسع آيات)

همزه سورهسی مکهده نازل اولمش و بو سوره طقوز آیتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

باغشلیجی اسرکیجی اولان اللهک آدیله اوقورم

(وَيْلٌ لِكُلِّ هُمَزَةٍ لُمَزَةٍ) ت وای اولسون هر غیبت ایدیجی وعیب ایدیجی کیمسهیه (اَلَّذِى جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ) ت اول کسنهکه جمع ایلدی مالی وصاقلدی آنی (يَحْسَبُ اَنَّ مَالَهُ اَخْلَدَهُ) ت کمان ایدرکه آنک مالی همیشه دیریلك ویره جکدر اکا (كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِى الْحُطَمَةِ) ت یوق یوق (اوله کمان ایتدیکی کبی دکلدر) البته آتلور حطمهیه (وَمَا اَدْرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ) ت ونه شی خبردار قیلدی سنی کندر حطمه (نَارُ اللّٰهِ الْمُوقَدَةُ الَّتِى تَطَّلِعُ عَلَى الْاَفْئِدَةِ) ت اللهك علولنمش اودیدرکه غالب اولورقلبلرا اوزرینه * ف اول برقلبکه آنده ایمان اولورآنی یاقمزوا کرکه فر اولورسه آنی یاقر (اِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُؤْصَدَةٌ فِى عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ) ت البته شواودآنلر اوزرینه قاپلمشدر اوزون تیموردیرکلرایله آنلرك اوزرینه باغلمشدر

(سورة الفيل مكية وهى خمس آيات)

فیل سورهسی مکهده نازل اولمش و بو سوره بش آیتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

باغشلیجی اسرکیجی اولان اللهک آدیله اوقورم

* ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه یمن پادشاهی ابرهه کعبهیی یقمغه عزم ایدوب چوق فیللر

وعسكرلرايله جيقوب وقتاكه كعبه نك يقينلرينه كلدى الله سبحانه قوشلره حكم بيوردى تاقشبو عسكرلرى هلاك ايتديلر (أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ) ت كورمدكمى نيجه معامله ايتدى سنك ربك فيل اصحابنه (أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ) ت يعنى مديمى كوتواولان حيله لرينى باطل وضائع قيلمغله (وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ) ت وكوندرمديمى آنلرك اوزرينه بولك بولك قوشلرى (تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ) ت آتاردى آنلر اوزرينه بالچقدن دوزلمش اولان طاشلرى (فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ) ت پس ايتمدى آنلرى حيوان ييوب چكنديكى صمان كبى * ف يمن مملكتى اوزرينه حبش اهلى غالب اولديلر بيجاقتكه كورديلركه جمله عرب كعبه يه حج ايدرلرديلركه آنلرى حج ايچون كندولرينك يانلرنه كلسونلر اشبو سببله بركنيسه بنا ايديلر كعبه نك مقابلنده پس شو كنيسه يى درلو درلو زينتلر ايله بزتديلر پس هيچ كمسنه شو كنيسه نك زيارتيچون كلمدى امدى آنلر طارلوب كعبه يى يقمق ايچون عسكر وفيللر آلوب كيتمش ايكن يوللرارلرنده اولان عربك برقاچ قوملرى آنلره مزاحم اولديلر جملهسنى مغلوب ايدوب حرم شريفك حدودينه ايرشدكده كوكدن ناكهان قوشلر قرانقوش مقدار نجه كلشلر هر برنده اوچ طاش وار ايدى بورنده برطاش وهر برآياغنده برطاش طوتارايدى نيجه بيك قوشلر كلوب آنلر اوزرينه شو طاشلرى آتديلر تفنك كللرى كبى آنلره يتشدرديلر اكر دوه نك ارقه سنه طوقنسه قارتدن چيقارلر ايدى پس آدى نه شيدر اشبو جمله عسكرده بركيشى ديرى قالمدى وشو يلده اول حضرتك ولادتى واقع اولدى

(سورة قريش مكية وهى اربع آيات)

قريش سوره سى مكه ده نازل اولمش وبو سوره درت آيتدر

(بسم الله الرحمن الرحيم)

باغشليجى اسركيجى اولان اللهك آديله اوقورم

(لِإِيلَافِ قُرَيْشٍ) ت قريشه الفت وير مكك شكرى ايچون (إِيلَافِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ) ت آنلره الفت وير مكه قيش سفرينه وياز سفرينه (فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ) ت پس عبادت ايتسونلر اشبو اولرك ربنه كه (الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَآمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ) ت اول طعام ويردى آنلره آجلقدن وامنيت ويردى آنلره قورقولرى قورقودن * ف پيغمبر عليه السلامك اون ايكنجى اتاسنك آدى كنانه اوغلى نضر ايدى آنلك اولادينه قريش ديرلر جملهسى مكه ده جمع ايديلر عرب طايفهسى كه جه كاورلر ايدى قريشلرى كعبه يه سدنه وخدمتكار كوررلر ايدى عرب طائفه لرينك يوردينه چقانكه قريشلر كيدرلر ايدى عربلر آنلره تعظيم وتكريم ايدرلر ايدى وآنلره احسان ايدرلر ايدى قريشك معاشنك مدارى اكثر

بو ایدیکه قیشن شمالیه یضنه واررلر ایدی و یازو یانیه شامه سفر ایدرلر ایدی بعض اوقاتده عرب طائفه سی که عدا وتدن یری بریله غوغا وشماته یبارلر ایدی کعبهٔ شریفه تعظیم ایچون قریشلره تعرض وایذا ایتمزلر ایدی الله سبحانه بیوردیکه اشبو بیت شریفک برکاتندن سزه امنیت ومعیشت واردر پس نیچون اشبو اولشا صاحبنه عبادت ایتمزسکز

●(سورة الماعون مكية وهي سبع آيات)●

ماعون سوره سی مکه ده نازل اولمش و بو سوره یدی آیتدر

●(بسم الله الرحمن الرحيم)●

باغشلیجی اسرکیجی اولان اللهک آدیله اوقورم

(أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالدِّينِ) ت آیا کوردکمی یالدکمی اول کسنه نیکه یالان صایدی عملرک جزاسنی (فَذَٰلِكَ الَّذِي يَدُعُّ الْيَتِيمَ) ت پس اشبو شخص بر آدمدرکه اهانتله دفع ایدر یتیمی (وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ) ت ورغبت ویرمز فقیره طعام ویرمکه (فَوَيْلٌ لِّلْمُصَلِّينَ الَّذِينَ هُمْ عَن صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ) ت پس وای اول نماز قیلنلراوزرینه که آنلرکه نمازلرندن غفلت ایدرلر● ف بعض وقتندن صوی یشدروب قضا ایدرلر یاخود طاراولان وقتده نماز قیلورلر (الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ) ت اول کمسنه لرکه آنلر ریا ایدرلر وعاریت ویرمزلر ماعونی (یعنی ایکنه وچولمک وچناق وقوغه وآنک کبی شیلری)● ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه اشبو سوره نک نصفی کافرلک حالنی تصویر یردر ونصفی منافقلک حالنی تصویر یردر والله سبحانه اعلم

●(سورة الكوثر مكية وهي ثلاث آيات)●

کوثر سوره سی مکه ده نازل اولمش واشبو سوره اوچ آیتدر

●(بسم الله الرحمن الرحيم)●

باغشلیجی اسرکیجی اولان اللهک آدیله اوقورم

(إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ) ت (یا محمد صلی الله علیه وسلم) بز و یردک سکا کوثری (کوثر بر ایرمقک آدیدرکه آخرتده حضرتک امتی آندن ایچرلر)● ف کوثر جنتده بر ایرمقک آدیدر آنک صوی سوتدن آقدرو بالدن طاتلیدر بر کسنه آندن بر کره ایچسه عمرینک تمامنده دکین صوصامز شو ایرمقک صوبی محشرده برحوض ایچنده طولانور بو حوضده ایکی اولوق واردر بریسی التوندن وبریسی کومشدن اشبو حوض درت بچاقلومربعدر وهر برطرفی ایکی آیلق مسافه اولور وهر برجانبی آلتون وکومش تختلردن فرش اولنمشدر اول حوضک یاننده اولر واردر انجودن وشو حوضده صو ایچه جک ابریقلر واردر یلدزلر عددنجه آلتون وکومشدن یاپلمش وشو حوضک کنارنده اول حضرت علیه السلام کندو اصحابلریله اولور

وامتلردن جماعت جماعت ایرشوب کلورلر هرکسنه که شویرموار وب اول صودن ایچرسه محشرک تمامی مدتنه دکین بردخی صوصامز وامن وامنیتده اولورلر هرکسنه که آنده وارمز وای اولسون آنک حالنه (فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ) ت پس نماز قیل ربکیچون دوه بوغزله ٭ف قربان کسمک پیغمبر اوزرینه واجب ایدی وامتلرک زنکینی اوزرینه واجبدر فقیر الرده کل (اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَبْتَرُ) ت سنک دشمنک کلدر خیردن وذریتدن کسلمش ٭ف کافرلر دیدیلر که پیغمبرک اوغلی یوقدر کندیسی حیاتنه اولنقدر ذکر اولنور اولدکدنصکره آنی کیم ذکر ایدر پس پیغمبرک آدی قیامته دکین ذکر اولنور وآیدین اولورواول کافری کیمسه بیلمز

٭(سورة الكافرون مكية وهي ست آيات)٭
کافرون سوره سی مکه ده نازل اولمش والتی آیتدر

٭(بسم الله الرحمن الرحيم)٭
باغشلیجی امرکیجی اولان اللهک آدیله اوقورم

(قُلْ يَا اَيُّهَا الْكَافِرُونَ لَا اَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ) ت دیکل ای کافرلر عبادت ایتمم عبادت ایتدیککز شیئه (وَلَا اَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا اَعْبُدُ) ت ونه سز عبادت ایدرسکز بنم عبادت ایتدیکم شیئه (وَلَا اَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ) ت ونه بن عبادت ایدرم عبادت ایتدیککز شیئه (وَلَا اَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا اَعْبُدُ) ت ونه سز عبادت ایدرسکز اولشیئه که بن عبادت ایدرم اکا (لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ) ت سزیکون سزلک دینکزدر وبنمیچوندر بنم دینم ٭ف یعنی سزلر عناد ایدیورسکز پس سزه نصیحت ویرملکه فائده ویرر

٭(سورة النصر مدنية وهي ثلاث آيات)٭
نصر سوره سی مدینه ده نازل اولمش وشو سوره اوچ آیتدر

٭(بسم الله الرحمن الرحيم)٭
باغشلیجی امرکیجی اولان اللهک آدیله اوقورم

(اِذَا جَاءَ نَصْرُ اللّٰهِ وَالْفَتْحُ) ت قچانکه کلوراللهک یاردیمی وظهوره کلورفتحی (وَرَاَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللّٰهِ اَفْوَاجًا) ت وکورورسین آدمیلری که داخل اولورلر اللهک دینه بولکبولک (فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ اِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا) ت پس پاککله ذکرایت اوکمکله برابر کندو ربکی وبارلغمق طلب ایت آندن البته الله حقتعالی تابه قابیجیدر (یعنی اشبو حالده سنک اجلک یقین اولدیغنه علامتلردر یا محمد پس آخرته استعداد ایتمکه مقید اول) ٭ف یعنی قرآن شریفده

هر برده فیصل اولنمغه وعده دروکافرلر وقوعنی چابکلکله طلب ایدرلر ایدی وبوحضرت علیه السلامنك عمری آخرنده مکه فتح اولدی وعرب ملکنده اولان آدملر بولك بولك مسلمان اولدیلر پس اقتضاسنه نك بوعده سی طوغری اولدی پس شمدی امتنك گناهلرینی عفو ایتمكی طلب ایت تاكه شفاعت درجه سین دخی بولسین اشبو سوره پیغمبرلك عمری آخرنده نازل اولدی پس حضرت بیلدیلر که دنیاجه اولان ایشلری تمام اولدی شمدی آخرت سفرینه حاضرلندی

●(سورة اللهب مکیة وهی خمس آیات)●

لهب سوره سی مکه ده نازل اولمش واشبو سوره بش آیتدر

●(بسم الله الرحمن الرحیم)●

باغشلیجی اسرکیجی اولان اللهك آدیله اوقودم

● ف شاه ولی الله رحمه الله دیرکه اول حضرت صلی الله علیه وسلم کندو اقربالرینی جمع ایدوب جهنمك اودندن قورقتدی ابولهب اول حضرتك جانبنه طاش آتوب دیدیکه اشبو ایش ایچونمی بزلری جمع ایتدك پس اشبو سوره نازل اولدی (تَبَّتْ يَدَآ أَبِى لَهَبٍ وَتَبَّ) ت هلاك اولسون ابی لهبك ایکی الی وهلاك اولسون ابولهب ایکی الی آنك ذاتندن کنایه در (مَآ أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُۥ وَمَا كَسَبَ) ت اصلا دفع ایتمدی ابولهبك باشندن هلاکی آنك مالی وآنك کسب ایتدیکی شیلر (سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ) ت البته کاورر علو صاحبی اولان اوده (وَٱمْرَأَتُهُۥ حَمَّالَةَ ٱلْحَطَبِ) ت وآنك قاریسی دخی کاورر (مراد ایدم شو قاریدن) اوطون قادریجی یعنی سوز کدیریجی وقوغماق ایدیجی (فِى جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ) ت آنك بوینده ایپ وار درخرما لیفندن (یعنی آخرتده بوغازینی بوغمقله عذاب اولنور) ● ف ابولهب پیغمبر علیه السلامك عمه سیدی کافر اولدیغندن پیغمبره عناد ایدرایدی بردفعه پیغمبر علیه السلام قریشك قاملرینی یوکسك اوازایله چاغروب جمع ایتدیلر ابولهب ایسه حضرتدن یکابرطاش آتوب دیدیکه اشبو دیوانه ناله یره خلق چاغرر وآنك قاریسی زیاده عداوت ایدردی وزیاده خستندن یسانلردن اوطون کندو اوموزیله کتورردی ودیکنلردوشروب اول حضرتك یولنه براقوردی تاکه کاوب کیدنلرمشو دیکنلردن ایذا اوله

●(سورة الاخلاص مکیة وهی اربع آیات)●

اخلاص سوره سی مکه ده نازل اولمش ودرت آیتدر

●(بسم الله الرحمن الرحیم)●

باغشلیجی اسرکیجی اولان اللهك آدیله اوقودم

(قُلْ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ) ت دیکل الله بردر (ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ) ت الله احتیاجسزدر ● ف یعنی یمز

والیجمز (لم یلد ولم یولد) ت طوغورمدی وغیریدن دخی طوغمدی (ولم یکن له کفوا احد) ت واواداری آکا هیچ بر کسنه مثل ودنکداش ﴾ف﴿ یعنی بر کسنه انک مثلی اولمزکه آندن قاری آله یا اوغل طوغوره

﴾(سورة الفلق مدنیة وهی خمس آیات)﴿

فلق سورهسی مدینهده نازل اولمش وبش آیتدر

﴾(بسم الله الرحمن الرحیم)﴿

باغشلیجی اسرکیجی اولان اللهک آدیله اوقورم

(قل اعوذ برب الفلق) ت دیکل صغنورم صباحلر ربسنه (من شر ما خلق) ت یراتدیغی شیلرک کوتولکندن (ومن شر غاسق اذا وقب) ت وقرانقو اولان کیجهنک کوتولکندن اولوقتکه قرانقوسی یایلور (وداغلش اولور) ﴾ف﴿ یعنی کیجه قرانقوسی وآی طوتلسی پس شو قرانقولرده بجملهٔ قرانقولر داخلدر ظاهرده اولسون وباطنده اولسون ودخی الی بوشلق وفقیرلک وپریشانلق وازغینلق (ومن شر النفاثات فی العقد) ت دوکملره نفس اوریجی سحر ایدیجی اولان قاریلرک کوتولکندن (ومن شر حاسد اذا حسد) ت وهر بر حاسدک شرندن وقتاکه حسد ایدرسه ﴾ف﴿ شو وقتده آنک کوزی اثر ایدر

﴾(سورة الناس مدنیة وهی ست آیات)﴿

ناس سورهسی مدینهده نازل اولمش والتی آیتدر

﴾(بسم الله الرحمن الرحیم)﴿

باغشلیجی واسرکیجی اولان اللهک آدیله اوقورم

(قل اعوذ برب الناس) ت دیکل صغنورم آدمیلرک ربسنه (ملک الناس) ت آدمیلرک پادشاهنه (اله الناس) ت آدمیلرک معبودینه (من شر الوسواس الخناس) ت ذکر اولنانده کیرو قاچن وسوسه ویریجینک کوتولکندن ﴾ف﴿ شیطان کاه رغبت ویرر وکندوسی کوزکز (الذی یوسوس فی صدور الناس) ت شول که وسوسه صالور آدمیلرک سینهسنه (من الجنة والناس) ت جن جنسندن اولسون ویا آدم جنسندن

﴾ف﴿ حدیثده سورمشکه اشبو سورهلرکبی صغنمق ایچون دعالردن هیچ بر دعا یوقدر

معلوم اوله که حق تبارك وتعالی قرآن مجیدی قوللرینه بر نعمت عظمی انزال بیورمشدر که اوقنوب تلاوت اولنمسندن هر حرفنه اون حسنه یازیلور ومعناسیله عمل ایتملرینه ضلالتدن قلان ازغینلر طریق هدایتی بولورلر وجاهللر عالم کامل اولورلر والهك نعمتلرینه شاکر اولیانلر شکر ایدرلر وصفات الهیه‌یی بیلمیانلر کیملر الله تعالینك صفات کمالیسندن خبردار اولورلر وکناه ومعاصینك قبیح وچرکین اولدیغنی بیلورلر وحسنات وخیراتك کوزللکی ومقبول اولدیغنی فهم ایدوب کناهی ترك وطاعت واحسان ایله اشتغال ایدرلر وشیطان لعینك دوزاغنه دوشمزلر ودنیایه محبت ایتمزلر وکفار ومشرکلرندن قورقمزلر نهایت دنیاده کوزل آدم تحصیل ایدوب آخرتده عالی مقام بولوب جنت اعلاده مخلد ومستدام اولورلر لکن هزار حیف ویازقلر اولسون که بو آخر زمانده ایمان ضعیفلکی اهل اسلامی دنیا ایله اولقدر مشغول ایتشکه علوم دینیه واعمال خیریه محبتی کوکللردن بردنبره قالقمشدر برکیمسه قرآن کریمك تعلیم وتعلمنه ومعناسنی فهم ایتمکه نه کندوسی رغبت ایدرونه اولادو عیاللرینی تعلمه ترغیب ایدر بلکه مدارس ومکاتبده اوقنوب تعلیم اولنسان درسلر یا قصص مخترعهٔ کاذبه وعشق وهوایه متعلق حکایات غریبه‌لر ویاخود فلسفیه وحکمت طبیعیه ولسان اجنبیه یه دائر اولوب علم دینك اولنوب کیتمکده در اشته بو سببدن اولادلری عاقبت احکام شرعیه‌دن غافل وجاهل بیویوب هوا وهوسله شیطان وسوسه‌سنه ونفسی آرزوسنه تابع اوله رق بدکردار وسفیه روزکار اولورلر که تمام همتلری بطن وفرجه وراحت جسمه صرف وخرج ایدرلر حلال وحرام دیمزلر نسه‌یی براقمزلر ناولواطه کبی کناه کبائردن چکنمزصقال تراش ایتمه وکفاره مشابهت ویرد انواب کیمه کبی شیلردن مبالات ایلمزلر شرب خمر وقمار بازلغی عادت وصنعت ایدینه‌رك کیمه وکیکو ندز یهود ونصاری ایله اختلاط وانلر ایله صحبت والفت ایدینوب عادتلرینه آلشوب کیده کیده محبتلری قلبنده قرارلشور وصورت ظاهرده انلردن فرقی قالمز اولورلر واهر دینلدن اول مرتبه غافل وبی‌خبر قالوب امور دنیا ایله اویله مشغول اولورلرکه اهل اسلامه مسنون اولان سلامه بیله تنزل ایلیوب برکیمسه یه سلام ویرمزلر حاصلی دنیایه اولقدر مغرور اولورلرکه رزقلرین ویرن خلاق عالمی بیله اونودورلر امدی انلری طریق حقه هدایت ایدوب نفسنی تزکیه وتربیه ایتمکه قرآن کبی بر مرشد کامل اوله‌مز ایسه‌ده فقط بودنی طوطی قوشننك برقاچ سوز اوکرنوب معناسنی بیلمیه‌رك اغزندن چیقاردیغی کبی قرآنك یالکز الفاظنی تعلم ایدوب مخارج وتجویدیه‌ی وقته صرف اوقات ایله حاصل اولمیاز الفاظی اوقومق لسانك حظی اولوب معناسنی تفکر وموجبنجه عمل ایتمدکجه قلبه برشی سرایت ایتمز نیجه حافظلر وارکه عمرلرینی تجویده صرف ایدوب معنانی فهم ایتمکه وتفسیر جانبنه کیتمکله خدا ورسولدن غافل وجاهل قالمشلردر حالبوکه الله تعالی قرآنی محض نصیحت وانسانی تربیت ایچون انزال بیوردیغی (ولقد یسرنا القرآن للذکر فهل من مدکر) قول کریمله خبر ویروب انسان سهو وغفلت ایتمسون واسیر شهوت اولوب ضلالت یولنه کیتمسون دیو تنبیه بیورمشدر معنیٔ آیت بو اولورکه بز قرآنی آسان وقولای قلدق ونیجه درلو وعظ ونصیحت ووعد ووعید ایله انزال ایتدك تا که هرکس فهم ایدوب نصیحت آلهلر پس بر نصیحت قبول ایدن کیمسه یوقیدر ﷲ

عالمك بويله غفلتلو كونلرنده مولای متعال حضرتلرينك محض بر احسان كريميدركه ممالك هندوستانده مدينهٔ بوفاله خادم شريعت مدبر امور مملكت محمد جمال الدين خان هندی دهلوی حضرتلری قرآن كريمك معناسنی هر كس فهم ايتمك اوزره هند و افغان لسانلرنده تفسيرلر ترتيب وطبع ايتديروب ديار هنديه و بلاد افغانستانده نسخه لرين نشر ايلشاركه هر مملكتده خاص وعام معانی قرآنيه يی قولايجه و كوزلجه فهم ايتمشلردر بو دفعه تركستان اهاليسی دخی معانی قرآنيه دن آشنا اولملری نيتنه خير بسيل هندستانه مجمور اولان تركستان قديم اهاليسی لسانلرينه موافق اولمرق تركيجه بر تفسير ترتيب اولنمسنه همت ايلدكارنده بحمده تعالى اشبو تفسير جمالی تأليف قلنمشدر ومبتديلره اهون طريقله تعليم وتفهيم اولنوب قرآنك معناسندن آز وقتده خبردار اولملری ايچون مولانای مشار اليه حضرتلرينك هندی لسانيله ترتيب بيورمش اولدقلری طريق تعليم لسان تركی يه ترجمه قلنوب تفسيره مذيل وعلاوه قلنمق مناسب كورلمشدر

* (تركيب تعليم تفسير كلام رب كريم) *

خوجه النه تفسيری آلوب اوقويان كيمسه مصحف شريفی النده طوترابتدا بر آيت اوقيوب هر كلمه نك معناسنی آيروجه آيروجه سويلر واراقده ضميرلرك غائب ومخاطب ومتكلم ومفرد وتثنيه وجمع اولدقلريني ومرجعلريني بيان ايدر بعده اوقويان كيمسه دخی بووجه اوزره مصحفدن معنی ويروب ذهننده مقرر لشنجه دكين برقاچ دفعه تكرار ايدوب بعده بشقه آيته شروع ايدر ومنوال سابق اوزره معنی ويرمرلردی تمام ايلر مثلا شو صورتله

بسم الله الرحمن الرحيم (ب) ايله (اسم) آد (الله) الله (الرحمن) باغشليجی (الرحيم) اسركيجی * حاصل معنی باغشليجی اسركيجی اولان اللهك آديله باشلارم قل هو الله احد (قل) سويله (هو) اول (الله) الله (احد) بر * حاصل معنی سويله اول الله بردر الله الصمد (الله) الله (الصمد) محتاج دكل * حاصل معنی الله محتاج دكلدر لم يلد ولم يولد (لم يلد) طوغورمدی (ولم يولد) طوغمدی ولم يكن له كفوا احد (ولم يكن) يوقدر (له) اكا (كفوا) اقران (احد) بركيمسه * حاصل معنی الله تعالى طوغورمدی وكيمسه دن طوغمدی ويوقدر اقران اكا بركيمسه * اشته بو ترتيب اوزره درس ويروب مبتديلرك ذهننه كوزلجه يرلشديرلسه واوقونان درسلر ارتودللسی ايچون برقاچ كونده بر دفعه كچن درسلری تكرار ايتديروب مداومت اولنسه بعناية الله تعالى آز وقتده قرآنك معناسنی فهم ايتمكه استعداد وملكه حاصل اولور وبالله التوفيق وبيده ازمة التحقيق والحمد لله رب العالمين

تاریخ ختم کتاب از جناب مستطاب مولانا محمد جمال الدین باعث تألیف این تفسیر مبین مدظله العالی

سلطان مجید را خدا داد — تفسیر ز ترجمه بترکی
(اعجاز غریب) گفت تاریخ — از طبع بشوکت و بزرگی
١٢٩٤

از خیالات غلام رب قدیر بندهٔ حقیر محمد حسین بن محمد اسمعیل الهندی المتخلص بفقیر غفر لهما الله الخبیر

صد شکر که در مطبع عالی متعالی — از طبع برون آمده تفسیر جمالی
وقت است که اثر النبی زیب داد این — دارند باعناق چنین عقد لآلی
کو مورد تعلیم و تعلم شود اینک — هر جو است بکونین دوان رتبهٔ عالی
بر مرد و زن و پیر و جوان و همه اطفال — فرض است بباشند از این مشغله خالی
مقبول از و باد که مصروف در این کرد — از طاعت جسمانی و از طاعت مالی
این بیکر تسهیل معانی چو بر آمد — شد صورت تاریخ بر آن خیالی
از هند بر آسانی تعلیم با ترا الله — تفسیر جمالی شده الهام جلالی
سنة ١٢٩٤

ترکی مصححی محمد شهیبک سویلدیکی تاریخ

عصر بن خدیو اکرمده — بو اولدی عالم هنره پیرایه
نشر اولنقده نیجه خوش آثار — قدر علم ایرمده ثریایه
انسته بو برکذار هندستان — باصلوب جیقدی نامی بالایه
تحفهٔ هند درکه رومه کلوب — اولدی اهل علومه سرمایه
کریاسده بولنسه بو تفسیر — غیره حاجت قالوری ملایه
تام اولوب طبعی خامه تاریخن — ایکی مصراعله چکدی املایه
حمد لله مبین القرآن — طبع ایله نور ویردی دنیایه
١٢٩٤

بمنه تعالی شانه معارف‌پرورانه حضرت خدیو افخم‌ده اشبو التفسیر الجمالی علی التنزیل الجلالی نام تفسیر نفاست التسامک طبع و تمثیلی بیک ایکیوز طقسان درت سنهٔ هجریه‌سی ذی القعده‌سنک اواخرنده بولاق دار الطباعهٔ مشهوره‌سنده رسیدهٔ حسن ختام اولمشدر دار الطباعهٔ مذکوره‌نک اوتهٔ‌ندبیری امر تصحیحده معلوم عالم اولان شهرت کامله‌سی اوزرینه

نقش مطبوعاتلرندخی برقاعدهٔ احسن وتعليمات وتلافی حسنلرسی مزید وطرز قدیمده
اولان آلات طبعیه وادوات سبکیه نك جملهسی تغییر وتجدید اولنهرق صره ده خط عاد
شیوهسی اوزره بغایت نقش تعلیق وهوامش ایچون [illegible] قاعدهسی اوزره خط کوفی
نوعندن اولمق اوزره غرب اهالیسنك استعمال ایتدکلری قاعدهلرنده دخی ایجاد [illegible] وقتیله
مطبعهٔ مذکوره ممالك اسلامیه مطابعنك الا اکمل واجلی اولدیغندن وحسن مطبوعاتی
هندستان اهالیسی عندنده دخی اشتهار واعتبار اولدیغندن بوکره بلاد هندیهدن (بوپال)
مدینهسی علمای مشهورهسندن علامهٔ فضل نشان وفهامهٔ شکار عنوان قدوهٔ اتقیا
ونقاوهٔ اصفیا شیخ جمال الدین خان حضرتلری زبان فارسیدن لسان ترکیه ترجمه ایتدیرمش
اولدیغی اشبو تفسیر شریفك تکثیر عددیله برای انتفاع نشرینی مرام ایدوب طبعنی
وتمثیل ایتدیرمك اوزره هند علماسی بناملرندن الشیخ محمد حسین بن الشیخ اسمعیل الدهلوی
نام ذات فضیلت سماتك مصره اعزام ایتمکله شیخ صوری الهاده وساطت
خیریهسی وعزتلو حسین حسنی بك افندینك نظارت بهیهسی
ورفعتلو محمد حسنی افندینك وکالت ودقت کاملهسی
وانطاکیهلی مفتی زاده محمد رجب بضاعتنك
تصحیح عاجزانهسیله اوچ ماه
ظرفنده تکمیل
اولنشدر